Német jelentés Haifa erős légi bombázásáról

Berlin, junius 11.

(Német Távirati Iroda.) A véderő főparancsnokság közli:

A Földközi-tenger terében német harci repülőgép-kötelékek uj támaszpontokról eredményes támadást intéztek angol tartálytelepek és Haifa kikötői ellen. Több robbanás és tüz keletkezett.

Északafrikában a német-olasz tüzérség Tobruknál brit tüzérségi állásokat küzdött le és az ellenséget kényszeritette a tüzelés beszüntetésére. A német légihaderő eredményes támadásai Marsa Matruk ellen irányultak. A sátortáborokban és hajtóanyagraktárakban több tüz keletkezett.

Harci repülőgépek Skócia keleti partjainál és a Bristol-csatornánál két erősen biztositott brit hajókaravánt támadtak meg és két kereskedelmi hajót sülylyesztettek el belőle összesen 10.000 tonna tartalommal, öt további teher- és tartályhajót olyan sulyosan megrongáltak, hogy további hajóterveszteségekkel lehet számolni. A Bristol-csatorna északi kijáratának kikötőberendezései ellen intézett légitámadások során egy nagy és több kisebb tüzet figyeltek meg.

Az ellenség a birodalmi terület fölött sem éjjel, sem nappal nem hajtott végre harccselekményt. *(MTI)*

Berlin, junius 11.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német bombázók egyik kisebb csoportja a mult éjjel megtámadta *Pembroke* kikötőberendezéseit a Bristol-csatorna bejáratánál. Három nagy és több kisebb tüzet figyeltek meg. *(MTI)*

*

Berlin, junius 11.

Churchill angol miniszterelnök az alsóház keddi ülésén, mint ismeretes, a krétai harcokról adott beszámolójának során többek közt a következőket mondotta:

— *A német ejtőernyős csapatok nem viseltek ujzélandi egyenruhát.*

Hivatalos német helyen hangsulyozzák, hogy a tények acélos kényszere alatt tette Churchill ezt a nyilatkozatot, mert *nem akadt az arcvonalon egyetlen brit parancsnokság sem, amely összeegyeztethetőnek tartotta volna katonai becsületével, hogy felkarolja vagy megerősitse az ujzélandi egyenruhát viselő német csapatokról szóló valótlanságot.* (NST)

Roosevelt ujabb százmillió dollárt kér hadihajókra

Washington, junius 11.

(Német Távirati Iroda.) Roosevelt elnök *100 millió dollárt kért a kongresszustól 26 ujabb segédhajó megvásárlására az amerikai hajóhad számára.* Ezek közül 19 hajót az állami hajózási hatóság, hatot pedig a hadsereg vesz majd meg.

A szövetségi hajózási hatóság a *Southern Pacific* hajózási vállalat valamenynyi szállitóhajóját, összesen *tiz járművet lefoglalta.* Az igénybe vett hajók azelőtt New York, Baltimore és a Golf-kikötők közti parti hajózásban közlekedtek.

Az *Associated Press* szerint Patterson államtitkár a hadügyminisztérium nevében a képviselőház hadügyi bizottságában hozzájárult ahhoz, hogy *a magántulajdon lefoglalására vonatkozó törvényjavaslatot visszavonják.* Hozzájárulását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy meggyorsitja azoknak az inditványoknak elfogadását, amelyek szerint *a kormány jogot kap minden olyan hadianyaggyár átvételére, ahol sztrájk folyik.* Ezzel összefüggésben közölte, hogy az inglewoodi repülőgépgyárak megszállása azoknak a felhatalmazásoknak alapján történt, amelyek *Roosevelt elnököt mint a véderő főnökét megilletik.* (MTI.)

Newyork, junius 11.

(Német Távirati Iroda.) Az Egyesült Államok alexandriai konzulátusa — mint az Associated Press közli —, *felszólitotta az Alexandriában élő amerikai állampolgárokat, hogy utazzanak el. (MTI)*

Róma, junius 11.

Az Alexandria ellen intézett legutóbbi német támadások során a *Mondo Arabo* jelentése szerint *sulyos zavargások törtek ki.* Éjszaka röplapokat osztogattak. A röpcédulák szerint a bombatámadások áldozataiért Nagybritanniáé a felelősség, mert az angolok terjesztették ki a viszályt az arab országokra. *Felszólitják ezért a lakosságot az angolok elleni felkelésre.* Az alexandriai helyzet olyan sulyossá vált, hogy Szirri pasa miniszterelnök repülőgépen kénytelen volt a kikötővárosba sietni. *(NST)*

Newyork, junius 11.

Newyorkban felfogták a német ellenőrzés alatt álló bergeni norvég rádió kedd esti jelentését, amely szerint a *német légihaderő az utolsó 48 óra alatt igen erős légitámadásokat hajtott végre Cyprus szigete ellen.* (KH)

Az USA kormánya továbbra is latbaveti a katonai erőt a sztrájkok ellen

Los Angelesből jelenti a *Reuter-iroda:* A *Northamerican Aviation Co.* gyárában a sztrájkolók kedden délután beleegyeztek abba, hogy *a katonaság kivonása után* mindannyian visszatérnek a gyárba, feltéve, ha továbbra is folytathatják szakszervezeti tevékenységüket s közvetlenül tárgyalhatnak munkabér-emelésre vonatkozó eredeti követelésükről. *Branshaw* ezredes, a megszálló katonai erő parancsnoka előzőleg bejelentette, hogy a 7000 munkás közül 4875 már visszatért a gyárba.

A csavarokat és anyacsavarokat gyártó *Lamson and Session Rt.* 550 munkása beszüntette a munkát. Az üzemvezetőség közölte, hogy termelésének 75 százalékát a repülőgépiparnak szállitja. (MTI)

A *detroiti* aluminiumgyárak hatezer munkása közül *négyezren sztrájkba léptek.* Az aluminiumgyáraknak óriási hadimegrendeléseik vannak, amelyeknek lebonyolitását a sztrájk a legnagyobb mértékben akadályozza. (Bud. Tud.)

Newyork, junius 11.

Kedden sztrájkszavazásra került sor *San Diegoban* a *Consolidated Aircraft repülőgépgyárban,* valamint az *Aluminium and Brass Corporation* detroiti üzemében. Az a tény, hogy a munkásság szavazásra ült össze arról, sztrájkba lépjen-e vagy sem, *kinos feltünést keltett az Egyesült Államokban,* hiszen csak hétfőn került sor az *inglewoodi Northamerican Aviation* katonai megszállására és átvételére. A Consolidated Airoraft 700 millió dolláros hadirepülőgép-rendelést kapott a fegyverkezési munkaterv végrehajtásának során.

A szövetségi főváros köreiben hangsulyozzák, hogy a Northamerican Aviationnal kapcsolatos lépés *csupán az első erélyes rendszabály* a sztrájkok megakadályozásának során. A kormány legközelebbi célja az, hogy *véget vessen a clevelandi aluminiumgyári munkabeszüntetésnek,* ha kell, ugyancsak a katonaság latbavetése árán.

De Valera elutasitotta Roosevelt ajánlatát

Newyork, junius 11.

(Német Távirati Iroda.) Az Associated Press londoni ir forrásra való hivatkozással azt az értesülést közli, hogy az Egyesült Államok kormánya arra kérte De Valerát, hogy az Angliába irányuló hadiszállitmányok céljaira irországi légi vagy tengeri kikötőket bocsásson rendelkezésér közbeeső állomásokként. De Valera ezt a kérést elutasitotta. *(MTI)*

Newyork, junius 11.

(Német Távirati Iroda.) Az egyik amerikai hirszolgálati iroda állitólag kongresszusi jólértesült körökből tudomást szerzett arról, hogy a tengerészeti gyalogságból és a szárazföldi gyalogságból egy-egy hadosztályt sürgősen hadifelszereléssel látnak el, hogy belőlük expediciós hadsereget alakitsanak. Hangsulyozzák, hogy bár nem gondolnak csapatok küldésére az ország területén kivül, az expediciós hadsereg felállitása azonban „előre nem látott esetekre" szól. *(MTI)*

Szigeti Szabadtéri Szinpad
a M. KIR. OPERAHÁZ vendégjátéka
PARASZTBECSÜLET — POZSONYI MAJÁLIS
Szombaton, 14-én és kedden, 17-én. Jegyek az Operaház pénztáránál és az összes jegyirodákban.

Diadal
szivarkapapir szivarkahüvely
a „vezető" márka!
MAGYAR SZIVARKAPAPIR- ÉS SZIVARKAHÜVELYGYÁR R.T.
BUDAPEST, V. VÁCI-ÚT 48/E
Macskássy

Politikai Pósta

BÁRDOSSY LÁSZLÓ miniszterelnök szerda délután Kenderesre utazott, hogy olaszországi utjáról Magyarország kormányzójának jelentést tegyen. A miniszterelnököt utjára felesége is elkisérte. Bárdossy Lászlót és feleségét Kenderesen Magyarország kormányzója látja vendégül. A csütörtöki napot ott töltik és csak este, vagy pénteken reggel térnek vissza a fővárosba.

*

A KÉPVISELŐHÁZ mentelmi bizottsága szerdán délben félegy órakor *Ferenczy* Tibor elnöklésével ülést tartott. A bizottság vitéz *Zerinváry* Szilárd és vitéz *Bárczy* György előadásában a napirendre tüzött ügyeket tárgyalta.

*

A MÉP *igazságügyi és közjogi* bizottsága szerdán reggel 9 órakor *Péchy* László elnöklésével a képviselőház delegációs termében az igazságügyminiszter által szerdán délben beterjesztett törvényjavaslatokat tárgyalta. A bizottság beható vita után *a javaslatokat általánosságban elfogadta.* A javaslatok részleteivel legközelebb foglalkoznak.

*

AZ ERDÉLYI PÁRT 12 tagu elnöki tanácsa, amelyet a párt megalakulásakor a legfőbb intéző szervnek választottak meg, szerdán délután tartotta első ülését gróf *Teleki* Béla országos elnök elnöklésével a párt parlamenti csoportjának helyiségében. Az ülésen az időszerü erdélyi vonatkozásu és országos politikai kérdésekkel foglalkoztak. Ugyanezen az ülésen kijelölték az Erdélyi Párt központi fegyelmi bizottságának tagjait és *megállapitották a párt jelvényét is.* Csütörtökön délelőtt 11 órakor a párt képviselői csoportja *Ember* Géza elnöklésével tart értekezletet, amelyen kijelölik azokat a képviselőket, akik a most tárgyalásra kerülő törvényjavaslatokhoz a párt nevében hozzászólnak.

*

DR. VARGA JÓZSEF a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbizott iparügyi miniszter szerdán este Erdélybe utazott s ott háromnapos körut során megtekinti a szeretfalva—dédai uj vasutvonalat és az erdélyi fürdőket. A minisztert utjára elkiséri dr. *Algyay* Pál kereskedelem és közlekedésügyi minisztériumi államtitkár és vitéz *Horthy* István, a MÁV elnöke, továbbá a MÁV és a kereskedelem és közlekedésügyi, valamint iparügyi minisztérium több vezető tisztviselője. Dr. *Varga* József miniszter az idegenforgalmi szervek kiküldötteinek és a helyi hatóságok vezetőjének kiséretében tanulmányozza a helyszinen az erdélyi idegenforgalmi kérdéseket. Dr. Algyay Pál államtitkár ezalatt a székelyföldi folyamatban levő utépitési és fenntartási munkákat ellenőrzi.

Háromévi fegyház tüzelődrágitásért

A büntetőtörvényszék *Máté* tanácsa szerdán tárgyalta *Büchler* Ármin és Fiai vállalat társtulajdonosának: *Büchler* Györgynek és feleségének ügyét. Az ügyészség *árdrágitó visszaélés büntette* miatt emelt vádat ellenük, mert *a megengedettnél magasabb áron adtak el fát és szenet kiskereskedőknek.* A törvényszék végül is *a férfit három évi fegyházra, ezer pengő pénzbüntetésre és ötezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, feleségét pedig három évi fegyházra és 800 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére itélte.* Az itélet nem jogerős.

Majd a VITO
emlékezteti, ha valamelyik fogásról netán megfeledkeznék. A „kettős zár" lehetetlenné teszi, hogy egy és ugyanazt a filmezőt másodszor is megvilágitsa vagy, hogy felvétel nélkül továbbitsa a filmet.
Kérjen ismertetőt fotokereskedőjétől, vagy a vezérképviselettől, SOLC TESTVÉREK Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8.[3
Vegyen részt az ezévi 1500.— pengős Voigtländer-BESSAPAN pályázaton.
36 darab 24x36 mm felvételre.
Ára P. 180.—

Igmándiviz hosszúélet 3 ujjnyi

CÁFOLAT

A Pesti Ujság kedd délutáni számában „A Nyilaskeresztes Párt hirei" között első helyen a következő közleményt adta ki:

„NYILAS HÁZAVATÁS KESZTHELYEN. Junius 12-én, Urnapján avatják fel Keszthelyen a Nyilaskeresztes Párt uj helyiségét. Az ünnepség déli 12 órakor kezdődik. Eitner Sándor és Tauffer Gábor előadása után fél 1 órakor Szálasi Ferenc vezetőtestvért fogadják és ugyanekkor Hász Brokárd karmelita prior felszenteli az épületet. Az avatóbeszédet Maróthy Károly tartja".

A nyilaskeresztes lap e közleménye tárgyában a Nemzeti Ujság szerkesztősége telefonon megkérdezte a keszthelyi Karmelita Rendházat, ahol Hász Brokárd perjel kijelentette, hogy ilyen házszentelésre semmiféle felhivást nem kapott és igy nem is vállalhatta. Különben is nyilvános házszentelési ünnepség az illetékes plebános joghatóságához tartozik, akinek engedélyét más egyházi férfiunak ki kell kérnie. Politikai természetü épületek megáldása pedig általában nem szokásos.

A magyar-olasz fiumei bizottság tárgyalása

A fiumei kikötő magyar tranzitóforgalmának fejlesztésére kötött magyar-olasz egyezmény 5. szakasza szerint alakitott szakértőbizottság junius 7-én és 9-én tartotta XI. ülését. Az olasz bizottságot Luigi *Velani* szenátor, az olasz államvasutak és az olasz delegáció elnöke, a magyar bizottságot *Horthy* István, az Államvasutak elnöke vezette. A bizottság tárgysorozatában az általános forgalom alakulásának az elmult két évben való összehasonlitása, nemkülönben az uj országrészeknek Magyarországhoz való visszacsatolásából származó kérdések szerepeltek. A bizottsági tárgyalás, mint mindig, ugy ez alkalommal is a legbarátságosabb légkörben és a mélyen átérzett együttműködés szellemében folyt le.

Vasárnap avatják fel a szegedi ellenforradalmárok emlékművét

A huszonkét év előtti szegedi ellenforradalmárok vasárnap délelőtt Szeged-Alsóváros történelmi jelentőségü templomában ismét találkozóra gyülnek össze, hogy leleplezzék azt a müvészi kivitelü müvet, amelyet a *Mussolini* által adományozott márványtömbből *Barabek* Alajos szegedi festőművész tervei szerint készitett el *Heksch* Nándor ütvösművész. Azok, akik az egykori harcosok közül Szegeden élnek, kivétel nélkül résztvesznek az ünnepségen, Budapestről pedig külön autóbuszok szállitják a régi ellenforradalmárokat vitéz *Zákányi* Győző tábornok vezetésével. Az ünnepség reggel 9 órakor kezdődik, amikor *Zadravetz* István püspök szentmisét pontifikál, utána beszédet mond. Ezt követően kerül sor az emlékmű leleplezésére és átadására. Az ünnepség iránt nemcsak Szegeden, hanem az egész Alföldön, különösen a felszabadult Délvidéken nagy érdeklődés nyilvánul meg. A meghivókat a szegedi ferencrendi plebánia már szétküldte, de az egykori ellenforradalmárok közül nagyon soknak ismeretlen a lakáscime. Ezeket a *Nemzeti Ujság* utján hivja meg a rendezőbizottság a nagy ellenforradalmi ünnepségre

Lövér szálló
SOPRON
Az Alpok nyulványain épült 110 szobás modern szálló. Óriási fenyvesek között fekszik. Korlátlan üdülési lehetőségek. Megkeresések
Lövér szálló, Sopron
Telefon: 622 vagy 714 szám.

625 ezer pengő költséggel gabonatárházat épitenek Békés mellett

Báró *Bánffy* Dániel földmivelésügyi miniszter tavaszi árvizi szemléje során *Békés* községben egy *gabonatárház sürgős megépitését* rendelte el. A gabonatárház a *Körös hajózható szakaszának* felső végénél a kiépülő békési kikötő területén *625.000 pengő költséggel létesül.* A 200 vagon befogadóképességü tárházba az alföldi gazdasági vasut vonalán vagy közuton szállithatják majd az érdekeltek a terményeket. A tárházat megfelelő gépi berendezéssel látják el. A beérkezett gabona lemérlegelés és előtisztitás után helyezhető el a tárházban vagy közvetlenül hajóba rakva olcsó vizi uton elszállitható. A hajóbarakás megkönnyitésére *100 méter hosszu, vasrácsos szerkezetü rakodóhid szolgál.* A nyolcemeletes tárházban lehetőség van arra is, hogy a környék gabonaféleségeinek megfelelő keverésével egységes minőséget állitsanak elő. Ennek előnyét a gazdák az értékesitésnél fogják élvezni. A vidék nagyarányu kukoricatermelése miatt később teljesen korszerü száritóberendezést is felszerelnek. A békési kikötő e gabonatárház terveit a földmivelésügyi minisztérium vizrajzi intézete készíti el. A kikötő épitését a gyulai folyammérnöki hivatal már tavaly megkezdte, a *tárház létesitésének előmunkálatait pedig a vizrajzi intézet e hó elején házi kezelésben megindította* és a magasépitési, továbbá a gépészeti munkák biztositására versenytárgyalást hirdetett. Még ebben a hónapban teljes erővel megindulnak az összes munkák és a gabonatárház jövő évben aratásra már üzembe is kerül.

Lepkék, denevérek és madarak a repülőgépipar fejlesztésének szolgálatában

Lilienthal halálakor egyelőre abbamaradtak azok a kisérletek, amelyek a repülés problémáját *mesterséges madárszárnyak* konstruálásával akarták megoldani és ehelyett a *légcsavaros repülőgépek* megszerkesztésére és fejlesztésére fektették a sulyt. A „szárnyas repülés" most ujabb lelkes kutatóra talált a göttingeni Erich von *Holst* tanárban, aki *elsőizben szerkesztett a madarak szárnycsapásának megfelelő repülő-modelleket,* amelyek a bemutatás alkalmával megérdemelt feltünést keltettek.

Holst több mint tizenkét év óta dolgozik ezen a problémán. Megfigyelte a madarak repülését, *filmfelvételeket* készitett azokról, összehasonlitásokat és számitásokat végzett a különböző állatok — *lepkék, denevérek és több madárfajta* — szárnymozdulatairól, ugy hogy most már *a nyilvánosság elé léphetett modelljeivel.* A bemutatón ezek a modellek mintegy *öt percig mozogtak a levegőben,* széles szárnycsapásokkal. A szárnyrepülés titka az, hogy — amint azt a vitorlázó repülés is mutatja — a szárnyak *megfelelő elhelyezése és mozgása* biztositsa a modell lebegését a levegőben, tehát nem a nagyfoku szárnycsapkodás a fontos, hanem *a levegő ellenálló erejének a lehető legtökéletesebb kihasználása. Holst* kisérletei nemcsak a tiszta tudományosság szempontjából érdemelnek figyelmet, hanem *gyakorlati szempontból is.* A repülés problémájának számos jelenségét, mint például a *kormányzás* technikáját, kitünően megfigyelhetjük ezeken a „mesterséges madarakon" és a megfigyelésekből gyakorlati következtetéseket vonhatunk le. Idáig lehetetlen volt a repülő mozgásban levő állati szárnyon a levegő *áramlási tüneteit,* a *fellépő erőket* és a *felületi elváltozásokat* pontosan megfigyelni, minthogy *élő állatokkal nem lehetett az ugynevezett légcsatornában kisérletezni.* A különféle modellek azonban, amelyek a filmfelvételek tanusága szerint pontosan követik az állatok repülésének formáit, mindenféle kisérletnek, igy a légcsatornában való kisérleteknek is alávethetők.

A modelleken nyert tapasztalatok megfelelőképpen értékesithetők technikai szempontból. Igy például *Holst* a mozgató energia gócpontjának elhelyezésén és a szárnykonstrukción kivül a rovarok repülésének tanulmányozása során *uj eszközt fedezett fel a gyors felhajtásra.* A természet tehát ösztönzést ad olyan kérdések megoldására, amelyeket az aerodinamikus nem tudott felkutatni és alkalmazni. Hiszen éppen a modellek segitségével *ennek vagy annak a repülési módnak technikai és aerodinamikai tulajdonságai és sajátosságai tisztán elénk rajzolódnak és kipróbálhatók.*

Most, hogy a modellek elkészültek, *sor kerülhet azoknak tulajdonképeni kiértékelésére, szoros együttműködésben az aerodinamikával.* Ezt a feladatot annál könnyebben lehet végrehajtani, mert *a feltalálónak egész sereg kipróbált modell áll rendelkezésére, 40 centiméterestől egészen a 2.5 méteresig, különféle madár- és denevér-tipusokból.* A modellek hajtó erejéről *csavart gumi* gondoskodik s a szárnyakra való erőátvitel rendkivül ügyesen nyer megoldást. A modellekkel végzett kisérletek gyakorlati eredményei felé érthetően fordul élénk figyelem és valószinü, hogy *az állatok repülési technikájának egyes momentumai a légcsavaros repülés szempontjából is nem egy hasznos és korszakalkotó ujitással gazdagitják a hatalmas arányokban fejlődő repülőgépipart.*

Nagyarányu épitkezés indul meg Budapesten

A polgármester legutóbb a következő épitési engedélyeket adta ki. Kulcsár Ferenc és birtoktársai a III., Seregély-közben egyemeletes családi ház, özv. Popper Györgyné a IX., Tinódi-u. 2/b ötemeletes bérház, dr. Basch Lóránt II., Csalogány-u. 7. négyemeletes bérház, dr. Reöthy Ferenc és neje XI., Horthy Miklós-ut 95/c négyemeletes bérház, Dévai Vilmos és neje XII., Lejtő-ut 2. kétemeletes iker-bérvilla, Gergely Jenő és neje XII., Jagello-u. 3. kétemeletes iker-bérvilla, Kullmann László és neje XII., Székács-u. 25. egyemeletes bérház, Fleischmann Irén és társai XI., Daróczi-ut 36. háromemeletes bérház, Brenner Lajosné és Teichner Imréné XI., Siroki-ut 4. négyemeletes bérház, Krausz László és Gyula III., Drugeth-u. 23738/14. egyemeletes családi lakóház, Rákos József és birtoktársai II., Pasaréti-ut 87. kétemeletes bérház, Freufeld Ferenc V., Wahrmann-u. 32. ötemeletes bérház, ifj. Király Lajos és Király József XI., Kettőskereszt-u. 4534/20. hrsz. négyemeletes bérház, Horváth János és neje XIV., Czobor-u. 35. két egyemeletes lakóház, Gelléri Antal és neje III., Seregély-köz 8. egyemeletes lakóház, Sándor Vencelné és birtoktársai XI., Budaörsi-ut 15. kétemeletes öröklakásos villa, dr. Virágh Gyula és Fekete Gyula I., Hadapród-u. 11615/16. hrsz. háromemeletes bérház és Klein Jenő és neje II., Petrezselyem-u. 5. háromemeletes lakóház. Ezenkivül a polgármester földszintes családi lakóház épitését engedélyezte Bodzág Ferencnek a XIV., Deés-utca 30. sz. alatt, Berkes László és nejének III., Cseppkő-u. 59. és dr. Takáts Lászlónak a XI., Mohai-ut 3155/4. hrsz. alatt.

A székesfőváros városrendezési és magánépitési ügyosztálya május 26-tól 31-ig terjedő idő alatt a következő nagyobb épitkezésekre adott engedélyt: Nádor ispán-udvar társasházépitő szövetkezet XI., Szentkorona-utján 4136/30 hrsz. hatemeletes társasház, Váli-utca 8. sz. házépitő szövetkezet XI., Váli-u.tca 8. négyemeletes bérház, Szobi Inczenberger János XII., Avar-utca 7850/4. hrsz. háromemeletes bérház, Hegyesi József és neje és Juhász Géza II., Hidasi-utca 15. kétemeletes bérvilla, gróf Eszterházy Ferencné I., Krisztina-körut 139. hatemeletes lakóház, Reich Tiborné és társai II., Országut 13.157/2 hrsz. négyemeletes bérház, Hoffmann Bálint és neje XIV., Kerékgyártó-utca 13/b egyemeletes bérház, Kirschner József és Fried Miksa II., Lövőház-utca 29—31. két háromemeletes bérház, Kondor Gyula és neje XII., Ügyész-u. 11.011/3 hrsz. egyemeletes családi lakóház, dr. Podhradszky István és neje XII., Fodor-utca 70. kétemeletes társasvilla, a Corvin Áruház rt. alkalmazottainak nyugdijkiegészitő pénztára VIII., Stáhly-utca 13. háromemeletes bérház, Morlust Ödön és Vécsey Ernőné VII., Nagyatádi Szabó-utca 46. egyemeletes lakóház, Horvát Andor és birtoktársai VII., Éva-utca 14. ötemeletes lakóház, Proszt Ernő és társai II., Riadó-utca 12—14. kétemeletes bérvilla, Sóvári Emil és neje II., Káplár-utca 10/b. négyemeletes lakóház, Roboz Imre és társai XII., Városmajor-utca 6878/2 hrsz. háromemeletes bérház, Gál Sándor és neje I., Karácsonyi-utca 4/b négyemeletes lakóház, dr. Rudnay András és Rudnay Gyula III., Árpád fejedelem-ut 38. 4 em. bérház, dr. Kátay Jenőné és társa, XI., Albert-utca 39., egyemeletes bérház, Puskás Gyula és neje, XIV., Rákospatak-utca 50/c. egyemeletes lakóház, Keitner Hermann, XIV., Korong-utca 31.540/hrsz. kétemeletes bérház, Papp Ferencné, XIV., Balázs-utca 47., egyemeletes bérház, Kovács Béla és Vilma, II., Donáti-ut 65., ötemeletes lakóház, Bánát J. István és neje, XIV., Jávorka Ádám-utca 43. egyemeletes lakóház, Finger Gyula, XI., Nagyboldogasszony-utja 98., kétemeletes bérvilla, Németh József, XIV., Stefánia-u. 9/a., háromemeletes bérház, dr. Bayer Dezső, XI., Tarcali-utca 1/b., háromemeletes bérház, M. Kir. Postamesterek és postamesteri alkalmazottak önsegélyző egyesülete XII., Böszörményi-ut 24., négyemeletes bérház, Váczy István és neje, XII., Jagelló-utca 8202/4. hrsz., kétemeletes bérvilla, Jakab Jenő és birtoktársai, II., Ezredes-utca 13.152/13. hrsz., háromemeletes lakóház.

Földszintes családiház épitésére a következők kaptak engedélyt: báró Orczy Miklós, XII., Tudor-u. 13., Atkári István és neje, XIII., Jász-u. 83b., Iglauer László, XI., Zólyom-u. 19., Mező András, XIV., Magyarádi-ut 39.699/7., Rafael Raymond Alfréd, XII., Kuruclesi-ut 1/c.

Ujabb hét bérház épül a fővárosban

Az elmult héten a polgármesteri III. ügyosztály a következő épitési engedélyeket adta ki: Pogány Imre és társai, XI., Bocskai-utca 122., kétemeletes bérház, dr. Handler Miklós és neje, II., Tégla-utca 4., hatemeletes lakóház, Bugyáki Ferenc és neje, XII., Wolff Károly-ut 23., egyemeletes bérvilla, özv. Horváth Ferencné, IX., Liliom-utca 24., háromemeletes bérház, dr. Szász Zoltán és neje, VI., Andrássy-ut 102., ötemeletes lakóház, dr. Dambrovszky Imre, III., Evező-utca 8., háromemeletes bérház, Csomai Kálmán és társai, XI., Horthy Miklós-ut 21., ötemeletes bérház.

Földszintes családi lakóházak épitésére Bezzegh István, XI., Társ-utca 7., Velenczei Dezső és neje, III., Keve-utca 23495—96. hrsz., Bognár Mária, XIV., Sátor-utca 32168/4., Propper György és dr. Szepessy Sándor és neje, III., Szomolnok-utca 12., Bologa Viktor és Morvay Lajosné, XII., Tárogató-ut 17., Berdy Károly és neje, XI., Prielle Kornélia-utca 4036/11. hrsz. és végül Friedli Lajos és neje, III., Bécsi-ut 166. kaptak engedélyt.

Igmándiviz sokszor életmentő

Két letartóztatás talpbőrdrágitásért

Baróthy Pál királyi főügyész, a budapesti királyi ügyészség elnöke szerdán délben a *Magyar Országos Tudósító* utján az alábbi hivatalos közlést adta ki a nyilvánosság részére:

„A budapesti ügyészség valutosztálya I. *Pongrác* Dónáth Szigfrid budapesti 28 éves gépjárművezető, budapesti lakos és II. id. *Farkas* János érseklindi születésü 63 éves cipészmester, gyálpuszti lakos ellen — aki egy budapesti cipészműhelyt vezetett — *árdrágitó visszaélés büntette* miatt az előzetes letartóztatást elrendelte, mert Budapesten ez év május havában 500 kiló croupon talpbőrt *Pongrác* Donáth Szigfrid id. Farkas Jánosnak a megengedett legmagasabb 8.25 pengős kilónkénti ár helyett 18 pengőért adott el, illetve id. Farkas János nyereséggel való továbbadás végett beszerzett. Nevezettek az előzetes letartóztatás ellen felfolyamodást jelentettek be. A nyomozás tovább folyamatban van."

A királynék bányája

ott fekszik a két Szamos szögelésénél, egy gyönyörü völgy mélyén. Ez hazánk legnagyobb sóbányája. Désakmáról, annak történetéről szenzációs riportot közöl a Képes Krónika a héten. Gazdag illusztrációk mutatják be a bányát, amelynek hatalmas méretei olyan káprázatos látványt mutatnak, mintha egy szabadtéri szinpad diszletei lennének. Séta a világesemények sodrában, pompás Hiradó, beszámoló az „Elfujta a szél" nagy amerikai sikeréről, a német-magyar tenniszviadalról, az ifju dalnokversenyről, az Attila-park varázsos szépségéről, a könyvnapról, a páncélosok haremodoráról, a nyári divatujdonságokról: ezek a nagyszerü riportok és gyönyörü illusztrációk teszik szinessé a legnépszerübb hetilap uj számát is, amelynek cikkirói Endrődi Béla, Tóth László, Hegedős Gyula, Nyáry Andor, Melocco János. Teljes rádióműsorral.

ÁRA 20 FILLÉR

Szerkeszti: KOLBA GYULA

Kempinski
Hotel Corvinus

BUDAPEST

A tízéves

KEMPINSKI GALÉRIA

(1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8. I. emelet)

tisztelettel meghívja Önt, kedves családját és barátait

Rudnay

festőművész

Párkányi Raab Péter

szobrászművész

"FORRADALMI KONZERVATIVIZMUS"

c. kiállításának megnyitójára

2002. november 26-án, kedden 19.00 órára.

A kiállítást megnyitja:

Bayer Ilona

újságíró, az Elite magazin főszerkesztő-helyettese

A kiállítást támogatja:

Inter-Európa Bank Rt.

A SNNPOLO IMI csoport társult tagja

CNS Europe
International Business Consulting

DOROTTYA UDVAR

evolverstudios

SZENT ORBÁN PINCE

REACTOR

BUDAPEST BUSINESS JOURNAL

A kiállítás 2003. január 15-ig, naponta 8.00 órától 20.00 óráig tekinthető meg. A belépés ingyenes.

A kiállítást biztosítja:

http://www.rudino.net/

SIGNAL
Biztosító Rt.

http://www.peter-rp.hu/

Kempinski
HOTELS & RESORTS

Erzsébet tér 7-8. · 1051 Budapest · Hungary
Tel +36 1 429 3777 · Fax +36 1 429 4777
e-mail hotel@kempinski.hu · www.kempinski-budapest.com

A member of
The Leading Hotels of the World

Kempinski Hotel Budapest Rt. A társaság székhelye / Sitz der Gesellschaft: Budapest
Budapesti cégbíróság bejegyzés száma / Registergericht: Amtsgericht Budapest 01-10-041234
Igazgatótanács elnöke / Vorsitzende des Vorstandes: Dr. Szemenkár Erika. Felügyelő Bizottság elnöke / Vorsitzender des Aufsichtsrates: Dr. Bálintfy Gábor
Management: Kempinski Hotels S.A.
HypoVereinsbank Hungaria Rt., Nagymező u. 44., H-1065 Budapest
Bankszámlaszám / Kontonummer; EURO 16302388-15000005, HUF 14020001-16302390-01000007 SWIFT: HYPOHUHB
Commerzbank Budapest Rt., Budapest, Széchenyi rakpart 8., H-1245 Pf. 1070 Bankszámlaszám / Kontonummer; HUF 14220108-01601006 SWIFT: COBAHUHXXX

Párkányi Raab Péter szobrai

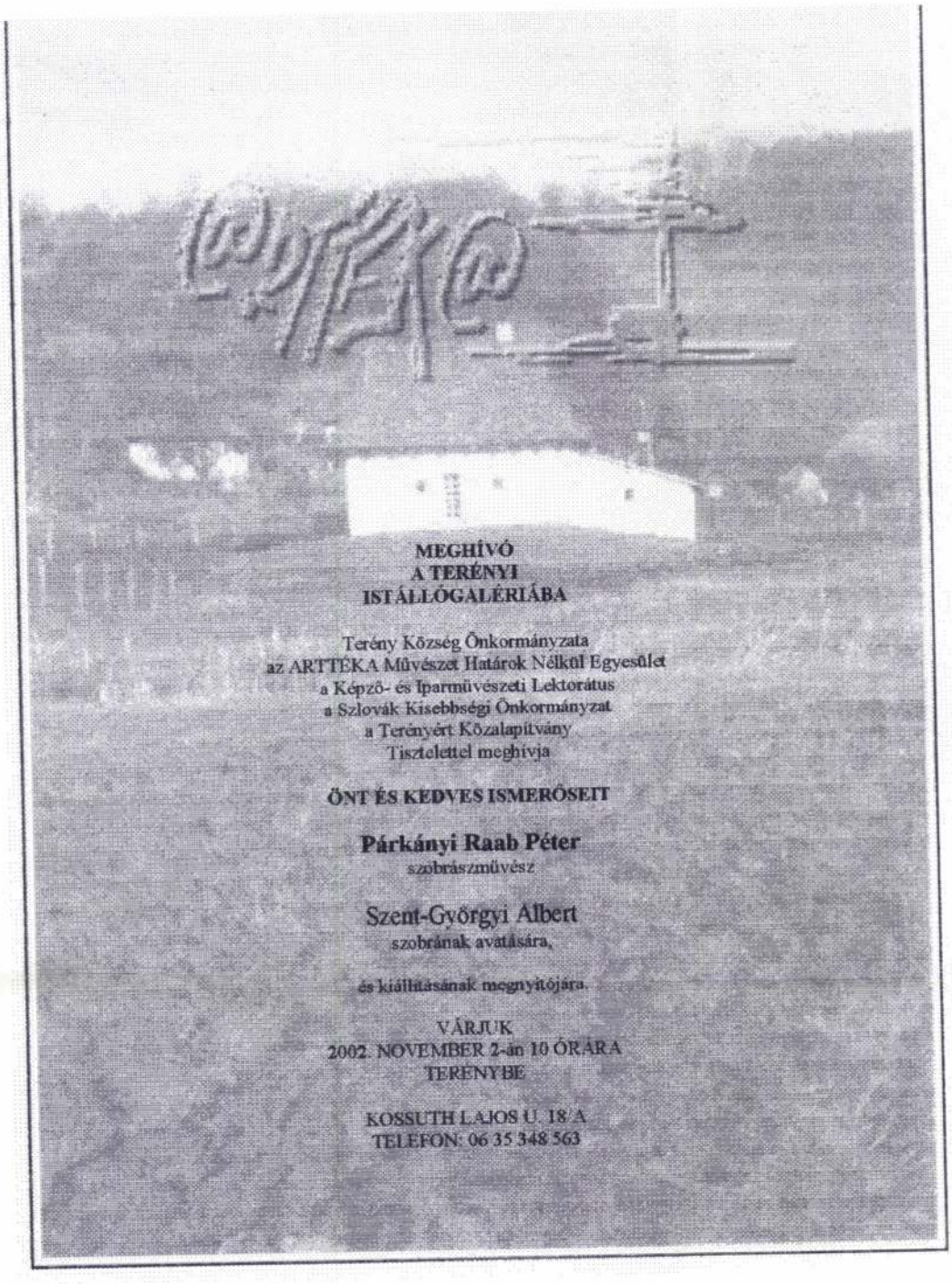

MEGHÍVÓ
A TERÉNYI
ISTÁLLÓGALÉRIÁBA

Terény Község Önkormányzata
az ARTTÉKA Művészet Határok Nélkül Egyesület
a Képző- és Iparművészeti Lektorátus
a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
a Terényért Közalapítvány
Tisztelettel meghívja

ÖNT ÉS KEDVES ISMERŐSEIT

Párkányi Raab Péter
szobrászművész

Szent-Györgyi Albert
szobrának avatására,

és kiállításának megnyitójára.

VÁRJUK
2002. NOVEMBER 2-án 10 ÓRÁRA
TERÉNYBE

KOSSUTH LAJOS U. 18/A
TELEFON: 06 35 348 563

Párkányi Raab Péter

PASQUALETTI Eleonóra

A Műcsarnok tisztelettel meghívja Önt

Pasqualetti Eleonóra

K e r e n g ő című kiállításának megnyitójára

1998. szeptember 11. péntek 16 óra

Megnyitja: Bereczky Lóránd, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója

Közreműködik: Udvaros Dorottya és Kulka János

Dorottya Galéria, Budapest V., Dorottya utca 8.

A kiállítás megtekinthető 1998. október 4-ig

iondható el a
enbeli szerepléséről. A hazai pá-
ya előnye ez alkalommal is dön-
ő lehet. Tipp: 1.

6. Vasas Dinamó—Szikra Gázmű-
ek, NB II. A papírforma sima Di-
amó-győzelemre mutat, elképzel-
ető azonban, hogy az egyre javu-

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

1956 OKI - 4.

Délmagyarország, Szeged

— »Európai festészet a XVIII. században« címmel kiállítást rendez a Móra Ferenc Múzeum a Horváth Mihály utcai képtárában a Nemzetközi Múzeumi Napok tiszteletére. A nagyszabású kiállítás vasárnap délelőtt fél 12-kor nyílik meg. E kiállítással egy időben a múzeumi képtár földszinti helyiségében nyílik meg Parobek Alajos és Hódi Géza szegedi festők emlékkiállítása is.

Parobek Alajos

A Sztrájk szegedi festője

1021

Húsz évvel ezelőtt hunyt el *Parobek* Alajos (1896—1947), a sztrájk szegedi festője. *Munkácsy* óta ez a forradalmi téma sok magyar művészt megihletett. Azonban legtöbbüknél mint *Kernstok* Károlynál is, nem nyílt összecsapásban fejeződik ki a munkásosztály harca, hanem csak a küzdelemre való felkészülést, egy-egy agitátor tevékenységét ábrázolták. A munkásmozgalom drámai kifejletté *Derkovits-képeiben* válik, amint ezt legpregnánsabban a *Terror* című alkotása tükrözi. A két háború közt működő hazai képzőművészeink sorából éppen azért érdemel figyelmet a szegedi Parobek Alajos, mert azon kevesek közé tartozott, akik a Horthy-fasizmus idején forradalmi szellemű alkotásaikkal tettek hitet a szocializmus ügye mellett.

Parobek a Képzőművészeti Főiskolán végzett, de a nagybányai művésztelepen is tanult. Többször járt külföldön, ahol főleg a képtárakban levő régi mesterek művei hatottak rá. Gyűjteményes kiállítást Szegeden kívül az Ernst Múzeumban és a Nemzeti Szalonban rendezett a húszas évek első felében. Festményeinek egy része, a *Cigányok, Önarckép, Kártyázók, Dózsa harcosa* és a *Sztrájk* című képének nagy olajvázlata, a Móra Ferenc Múzeumban van. Tekintélyes méretű, befejezett Sztrájk-ábrázolását 1926-ban festette. Sötét tónusú képe munkásalakok, proletár nők és férfiak drámai összecsapását mutatja be, a tőkés hatalom erőszakszervét megszemélyesítő fegyveres csendőrséggel szemben. Közvetlen ösztönzést ehhez az alkotásához Újpesten szerzett, ahol egy munkástüntetésnek tanúja volt. E forradalmi szellemű alkotása — mely szegedi magántulajdonból budapesti múzeumba került —, eszmei vonatkozásban és megjelenítésbelileg egyaránt Parobek realista törekvéseinek csúcspontja lett. Voltaképpen megragadó kiteljesedése ez azoknak az 1919 márciusában készített plakátterveknek, melyeken a munkásság nemzetközi összefogását hirdette.

Korának haladó gondolkodású művészeivel és íróival kapcsolatot tartott. A szegedi Virág-cukrászdában megismerkedett József Attilával, s Juhász Gyulával is barátságban állt, aki róla, 1925 nyarán az alábbi jellemző sorokat jegyezte fel: *Parobek mester a szerény, komoly, igaz művész, a szegedi festő, néhány pompás új képén dolgozik most felsővárosi csöndes műtermében. Nem beszél, nem panaszkodik, nem kilincsel és nem fenyegetőzik, hogy itt hagyja Szegedet. Dolgozik. Alkot. Látszik rajta, hogy még nem kapott semmit se a torony alatt.*

Mellőzése szocialista meggyőződésével függött össze, amely a jogaikért harcoló munkásokat, elesett szegényeket és koldusokat megjelenítő képeiből jól kitűnt. A kortárs festő, *Dorogi* Imre szerint, a művész halála alkalmából írt szép cikkéből idézve: Parobeknek *szegénység, szükség és sokszor nyomor volt az osztályrésze, egészen a haláláig.* A harmincas évek közepén ismerkedett meg *Lacsán* Mihály szegedi cipőgyári dolgozóval, aki az akkori Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottságának tagja volt. A festészet iránt kedvet érző fiatal munkást Parobek fél évig tanította. Tehetségét felismerve felajánlotta, hogy ingyen foglalkozik Lacsánnal, akit a Képzőművészeti Főiskolára szeretett volna felkészíteni, illetve az ő gazdag festői tapasztalatait — más tanítványai mellett — a munkásfiúnak akarta átadni. E tervében azonban a közben bekövetkezett halála megakadályozta. A felszabadulás után Szegeden kerületi tanácselnökké lett, nagy munkásmozgalmi múlttal rendelkező Lacsán elvtárs ma is őszinte elismeréssel vall Parobekről.

Szegeden sok olyan család van, ahol egy-egy jellegzetes Parobek-kép díszíti a lakást. Mély zengésű festményei hol derűs kedvű tápéi parasztfiatalokat ábrázolnak, hol sötétre hangolt munkásmegmozdulások kerültek vásznaira. Történelmi témájú művei közül említésre méltó a Hunyadi török elleni háborúját megjelenítő kompozíciója. Dózsával kapcsolatos ábrázolási elgondolásait több résztanulmány tükrözi. Mély embersége és műveinek legjobbjaiban kifejeződő haladó világnézeti állásfoglalása, *a magyar szocialista festők táborába utalják* Parobek Alajost, akinek alkotásaiból — *Hódi* Gézával együtt — 1956 őszén rendezett emlékkiállítást a szegedi múzeum.

Szelesi Zoltán

Két part közül

Gy. Imre alias Cigány 11 éves korában ütközött össze a törvénnyel. Karórát lopott a strandon.

— Szüleid együtt élnek? — kérdezi a rendőrtiszt.

— Ki tudja azt? Annyiszor különmentek, hogy meg sem tudom számolni. Lehet, hogy az öregem a barátnőjénél lakik, akitől van egy féltestvérem is. Tízéves koromban fedeztem fel apám.nak ezt a „házasságát". Apám iszik, mint a gödény.

— Eddig hány munkahelyed volt?

— Hat vagy hét. Éppen most akartam elhelyezkedni.

— Te is ittál az apáddal?

— Ha összejöttünk. Laktam egy darabig náluk is.

— A rablásnál te ütöttél először?

Fejét lesüti. Nézi az öklét. Hallgat. Arca, amit még nem borotvál, színt vált.

— Én csak a végére értem oda.

— Mint minden ügyedben. Ejnye Péter! Most mondd az igazat!

— A hapsi pénzéből én is kaptam.

A jó házból való

Sz. József szintén pelyhesállú, nem borotválkozik még. Öt hónapi javító-nevelő munka, abból két hónap börtön van mögötte. Versenyben kicsúzlizta Újszegeden az utcai lámpákat, higanyégőket. Szórakozása négyezer forintjába került a társadalomnak.

— Én csak a fejét fogtam a komának — szabadkozik.

— Ki vette ki a zsebéből a pénzt?

— Én, de az órája csak hozzám került. A pénzt másnap elittuk a Mikszáth Kálmán utcai borozóban.

— Kiszolgáltak benneteket?

— Miért ne? Ittam én, kérem, a kubikusokkal is a Daróczi-féle vendéglőben, mikor velük dolgoztam. Vedeltem a töményt a fasori vendéglőben, a „tetűrázó"-ban a Bal fasorban, a Takaréktár utcai halászcsárdában, a Gambrinusban, a Boszorkánykonyhában, meg mindenütt. Dolgoztam a Liget vendéglőben, ott mindennap berughattam ingyen. Hazafelé menet már a kerítések is ismerték a dülöngésem.

— A kubikusoknál menynyit kerestél?

— Felment havonta 2 ezer 200-ra is. Szüleim is dolgoznak. Igazán jól éltünk. A nyáron építettünk a házhoz egy fürdőszobát, meg nekem egy külön lakást. Mi volt a szórakozásom? Munka után összeülni a srácokkal. Hülyéskedtünk, meséltünk, unatkoztunk meg minden.

talokat a becsület
egyikre, másikra
badságvesztés vár.

Negyvenéves alaprendelet

Moshatják kezüke
üzletvezetők, csa
felszolgálók, akik
tták őket szeszes it
azok a felnőttek, ak
munkavégeztével magukkal vitték inni a fiatalkorúakat. A felszolgálók tudják, hogy 18 éven aluliakat nem szabad szeszesitallal kiszolgálni, mégis számosan megteszik. Nem elég a fiatalkorúak védelmében csak a hatóságok, intézmények és társadalmi szervek képviselőinek ellenőrizni a vendéglőkben. Mikor fordul elő olyan eset, hogy vendégek szólnak a felszolgálóknak és tiltják meg fiatalkorúak kiszolgálását szeszesitallal? 1927-ből való az a rendelkezés, amely tiltja, hogy fiatalokat szeszesitallal kiszolgáljanak. A köztudatban alig látni ennek nyomát. Egységes társadalmi rosszallás vethet csak véget az ilyenfajta vendéglői bevételnek: e fiatalok közül is többen borozgattak, mielőtt a rablást végrehajtották.

Lődi Ferenc

Lazio (8.) x 1
Monza (18.)—
Padova (6.) x 2
Venezia (13.)—
Livorno (5.) 1 x
Verona (7.)—
Perugia (12.) 1
Genoa (20.)—
Reggiana (11.) x
13 + 1
Foggia (9—10.)—
Messina (19.) 1
A pótmérkőzéseken a hazaiak győzelme várható.
A zárójelekben a csapatok helyezési számát közöltük.

SA

A Magyar Sakkszövetség versenykiírása szerint az 1968. évi csapatbajnokság már január 21-én megkezdődik. Az átigazolásokat december 15-ig kell befejezni s ezért az egyesületek igyekeznek, hogy a fenti határidőig tervezett csapaterősítéseket végrehajtsák.

Az SZVSE-hez átigazolását kérte Széles Károly mesterjelölt a budapesti OTP csapatától. Petró László Békéscsabáról s a hírek szerint Rieger Ferenc is

RÁDIÓMŰSOR

Kossuth Rádió

4.30 Hírek, Időjárás. 4.32 Hajnaltól reggelig... Zenés műsor. Állandó prózai adások. 5.00 Hírek. Időjárás. 5.30 Reggeli krónika. 5.45 Falurádió. 6.00 Hírek. Időjárás. 6.30 Hírek. Időjárás. 6.45 Hallgatóink figyelmébe. 7.00 Reggeli krónika II. 7.15 Körzeti időjárás. 7.30 Új könyvek. 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Műsorismertetés. 8.22 A sivatag éneke. Operettrészletek. 8.45 Szórakoztató muzsika. 9.25 A Végh-vonósnégyes játszik. 10.00 Hírek. 10.10 Joe Williams énekel. 10.40 Cherubini operáiból. 11.00 Mezei csokor. 11.18 Theodorakisz. Az Ifjúsági Rádió műsora. 12.00 Hírek. 12.15 A Moszkvai Kamarazenekar felvételeiből. 12.38 A budapesti színházak műsora. 13.01 Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 13.16 Tánczene. 13.59 Két XVII. századi kórus. 14.15 Törvénykönyv. 14.30 Lakatos Sándor népi zenekara játszik. 15.00 Hírek. 15.15 Emberi dolgokról. 16.15 Szabó Miklós énekel. 16.45 Szini Gyula: Rózsaszínű hó. Novella. 16.57 Hallgatóink figyelmébe. 17.00 Hírek. 17.05 Időszerű nemzetközi kérdések. 17.15 A Rádió lemezalbuma. 19.00 Esti krónika. 19.29 Hallgatóink figyelmébe. 19.30 Made in Hungary. Könnyűzene, tánczene, jazz. 20.20 Az Uraltól a Sierráig — Magyarországért. Emlékezés dr. Münnich Ferencre. 20.50 Hírek. 20.55 Népdalcsokor. 21.30 Rita Gorr és Nicolae Herlae énekel. 22.00 Hírek. 22.15 Olajháború Afrikában. Útijegyzet. 22.25 Vidróczky. Részletek a balladából. 23.10 Zenekari muzsika. 24.00 Hírek. 0.10—0.25 Könnyűzene.

Petőfi Rádió

4.30—7.57 Azonos a Kossuth Rádió műsorával. 10.00 Chopin-zongoraművek. 10.42 Meghívtak — elmentünk. Riport. 10.52 Offenbach: A szép Heléna. Háromfelvonásos operett. 13.00 Az önző óriás. Oscar Wilde meséje. 13.11 Prágai Ifjúsági Zenei Verseny. III. 13.32 Pályaválasztás. 13.47 Vízállásjelentés. 14.00 Kettőtől hatig... A Petőfi Rádió zenés délutánja. 18.00 Hírek. 18.10 A jazz kedvelőinek. 18.27 Asztrahán emlék. Elbeszélés. 19.00 Boros Lajos népi zenekara játszik. 19.30 Jó éjszakát gyerekek. 19.35 A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. 21.20 Filmslágerek. 21.30 Nőkről — nőknek. 22.00 A szarvasi földművesszövetkezet népi zenekara játszik. 22.20 A tüdőembólia gyógyítása műtéttel. 22.30 Liszt-művek. 23.00—23.20 Hírek. Sport. Időjárás.

TELEVÍZIÓMŰSOR

Magyar Televízió

8.10 Földrajz (ált. isk. 5. oszt.) Az Északi Középhegység. A Mátra. 9.00 Környezetismeret (ált. isk. I—II. oszt.) Hogyan közlekedjünk helyesen? 9.20 Rendkívüli megbízatás. Magyarul beszélő szovjet film. 10.45 Lehet egymillióval több? Riport film. 11.05 Kémia. (ált. isk. 8. oszt.) A savak összefoglalása. 11.35 Pankrációs akció. Magyarul beszélő francia kisfilm. 13.40 Földrajz (ism.). 14.30 Környezetismeret (ism.). 16.05 Kémia (ism.). 17.58 Hírek. 18.05 A mi ősünk... 18.35 A világ térképe előtt... 18.45 Európa barikádjain. Portréfilm Jász Dezsőről. 19.25 Esti mese. 19.35 Telesport. 20.00 TV-Híradó. 20.20 Csehov: Platonov szerelmei. A dráma tv-változata. 21.45 TV-Híradó — 2. kiadás. 22.05 Zenés beszélgetés Donáth Jenővel. 22.30 Pedagógusok fóruma. Kisdobosok között.

Jugoszláv televízió

17.10 Tik-tak. 17.25 Képek a világból. 18.15 Riport. 18.35 Stúdiónk vendége — Veselin Prlanov, a szófiai operett szólistája. 19.00 Az ügyeletes utca. 20.30 Aktuális beszélgetések. 21.40 Rilsta Rifkovió: „Hazai kísértésünk". Tv-vígjáték.

A pomázi járás főszolgabirájától.

orm. Cir. elnöksége

. . . . . .

Bpest

Szépmüvemeti müzeum

ettől való megmentése céljából meg-

rencsém hazafias tisztelettel fel-

Visegrád községházán megtartandó

ak illetve méltóztassanak.

ni az értekezlet tárgysorozatát.

mentése.

szélése.

észletes megvitatása.

r.30.

főszolgabiró.

Parobek Alajos

Szeged

Genre
Cigányok

Szeged 1928. II.

PAROBEK ALADÁR

AKADÉMIAI FESTŐMŰVÉSZ

Lakás:
Ujszeged —
Possonyi u 7/a

Szeged, 1938 junius 5.

Parobek Alajós

Parobek Mátyás

of { Bál után
Körhinta

Szeged XV. ipari vásár

127.689. számú kiadá

1928. december hó 2

Lajos s.k. miniszte

SPORT HÍREK

A SZENT ISTVÁN KUPA MÁSODIK MÉRKŐZÉSÉN az Elektromos és a Gamma találkoztak. A mérkőzés iránt a várakozást is meghaladó érdeklődés mutatkozott. Az állóhely már a kölyökmecces alatt megtelt, amire pedig a piros-zöld, illetve sárga dresszekben pályára léptek a nagy csapatok, a tribünt és a korzóüléseket is elfoglalták a látogatók. A csapatok heves küzdelmet vívtak és a meccs mindvégig egyenlő erejű ellenfelek küzdelmét hozta. A mérkőzés résztvevői lelkes játékuk miatt érdemelnek dicséretet. A küzdelem izgalmasan alakult, a rendes játékidőben eldöntetlenül végződött és a kétszer tízperces meghosszabbítás sem hozott döntést, úgyhogy sorsolással határozták meg, melyik csapat jusson tovább. A sorsolás az Elektromosnak kedvezett és így a bordósárgák jutottak a középdöntőbe. Végeredmény: 2:2.

◆◆

A GAMMA EGÉSZ SEREG ÚJ JÁTÉKOST VONULTATOTT FEL. Végleges bírálatot még nem lehet mondani a csapatról. Csak később, a bajnoki mérkőzéseken fog kiderülni, hogy a sokfelől összegyűjtött gárdát lehet-e egységes csapattá kovácsolni. Egyénileg bizonyára sok jó játékos akad a Gammában. Jól bevált a jóalakú Szilvássy hátvéd, aki három évvel ezelőtt román válogatott volt, kitűnt továbbá az újak közül Horváth gyorsaságával és Patkoló balszélső lankadatlan igyekezetével.

◆◆

AZ ELEKTROMOS JÁTÉKOSAI kiváló kondicióban vették fel a küzdelmet. Nagyobb gyorsasággal megnyerhették volna a meccset. Így örülniök kellett, hogy G. Tóth góljával egyenlíteni tudtak, a hosszabbításban pedig Boldizsár kapus ügyességére volt szükség az utolsó percekben fellángoló Gamma győzelmének megakadályozására. Az utolsó percben az Elektromosnak volt helyzete. Sebes Gusztáv, az új tréner, a Hungária volt játékosa, nagy ambícióval készíti elő a csapatot a középdöntőre.

◆◆

KALOCSAY GÉZA dr. körül hír szerint bonyodalom keletkezett, mert a Ferencváros meg akarja akadályozni, hogy a válogatott szélső augusztus 15-ike előtt más csapatban szerepeljen. A Ferencváros azzal érvel, hogy Kalocsay augusztus 15-ig az ő szerződtetett játékosa és nem akar beleegyezni abba, hogy a szélső a jelzett időpont előtt az Ujpest csapatában szerepeljen. Eszerint Kalocsay nem vehet részt holnap este az Ujpest—Törekvés találkozón, amely a Szent István-kupa harmadik mérkőzése. A Ferencváros—Nagyvárad kupamérkőzés győztese azonban az Ujpest—Törekvés kupamérkőzés győztesével játszik augusztus 16-án. Ha a Ferencváros és az Ujpest lesznek az ellenfelek — amelyre papírforma szerint van is kilátás —, akkor a Ferencváros már semmiképpen sem akadályozhatja meg, hogy Kalocsay az Ujpest csapatában szerepeljen.

◆◆

AZ ÚJPEST SÉRELMESNEK TALÁLJA a Ferencváros álláspontját és az ügyben az egyik vezető a következőket mondotta: „Ha valamely egyesület egy játékost szabaddá tett, ezzel teljesen lemondott az illető játékosról. Kalocsayt a Ferencváros szabadjegyzékre tette. Tisztára kicsinyesség volna, ha a régi szerződés naptári lejárta előtt nem engedné új egyletében szerepelni a játékost. Ha Kincses már játszik a Gammában és egy sereg újonnan szerződtetett játékos is szerepelhet új egyesületében, miért ne szerepelhetne Kalocsay dr. is nálunk a Törekvés elleni Szent István-kupamérkőzésen? Az ügyben a szövetséghez fordulunk és a szövetségtől kérünk játékengedélyt Kalocsay számára."

◆◆

SCHLOSSER FIA, Solymossi Norbert a Nagyváradi AC-hoz szerződött. A Ferencváros ellen szombaton este már bizonyára Schlosser védi a váradiak kapuját.

SZÍNHÁZ • FILM

AZ IDEI TANÉVBEN „ZENEI GIMNÁZIUM" NYÍLIK MEG A FŐVÁROSBAN

A középiskolai és zenei tanulmányok racionalizálásának céljából ebben a tanévben *a Nemzeti Zenedében gimnáziumi tanfolyam nyílik meg.* A tervek szerint a tanfolyamon, egy igazgató vezetése mellett, képesített gimnáziumi tanárok működnek majd. *Egy-egy osztályba legfeljebb 12—15 növendéket vesznek fel és a heti óraszámot is lényegesen leszállítják, hogy a zenetanulást, illetve a gyakorlást megkönnyítsék.*

Értesülésünk szerint a kultuszminisztériumban és a budapesti tankerületi főigazgatóságon *a terv kivitelét igen kívánatosnak tartják* és így minden jel arra mutat, hogy elegendő számú jelentkező esetén a tanfolyam meg is nyílik.

A zenei gimnáziumban *a pedagógusok megkísérlik majd összeegyeztetni a középiskolai tanulmányokat a komoly, hivatásos zenetanulással.* Felmerült az kívánság, hogy a tervezett gimnáziumi tanfolyam hozzáférhető legyen a *Nemzeti Zenede* növendékein kívül a *Zeneművészeti Főiskola* és a *Székesfővárosi Felsőbb Zenetanfolyam* növendékei részére is.

Kik lettek a Színművészeti Kamara tagjai az erdélyi színészek közül

A Színészkamara legutóbbi ülésén döntött a visszatért keleti és erdélyi részek színészeinek felvételi kérelmei fölött.

A kamara tagjai sorába a következőket vették fel: Bágyoni Badócs István, Bereng Béla, Borovszky Oszkár, Borsos Mária, Czeglédiné Koós Zsófia, Csengeri Dsida Aladár, Csóka József, Deésy Jenő, Ditrói Puskás Béla, Fábián Anderné, Gróza Erzsébet, Homm Pál, Jódy Károly, Kőszegi Anna, Kőszegi Mária, Kőszegi Margit, Lantos Béla, Nagy István, Perényi János, Paluez Vilma, Réthely Ödön, Sántha Ilona, Senkárszky Endre, Szentes Ferenc, Tóth Elek, Tóth Ilus, Végh József, Szabados Árpád, Stefanides József és Kudelasz Károly.

FRANCIA FILM KÉSZÜLT Puskin Párbaj-ából

Az új szezón első premierje a Décsiben

Kezdődik az új szezón — egyre-másra jelennek meg azok az attrakciók, amelyeket tulajdonképpen a tél derekára szántak, de a nagy verseny miatt a mozisok komolyabb áldozatoktól sem riadva vissza, már most bemutatnak. Tipikusan ilyen «téli» film a «Párbaj», Puskin híres novellájának filmre vitt változata, amely Párisban készült, röviddel a háború kitörése előtt. Magán viseli a francia filmgyártás speciális bélyegét, különleges ízét, azt a zamatot, amelyet csak a franciák tudnak kikeverni filmkonyhájukon.

A «Párbaj» egy fiatal ulánusfőhadnagy szerelmi regénye. A főhadnagy elszereti barátjától a nőt, ebből párbaj lesz, de a megcsalt barát elteszi a lövés jogát arra az időre, amikor a fiatal főhadnagy életének legszebb pillanatát éli. És hogy bosszúja minél teljesebb legyen, őrdögi igyekezettel elősegíti volt barátja boldogságát, hogy aztán szétzúzza egy revolverlövéssel. A szerelem azonban közbeszól...

A nagy orosz író novelláját Barberis, a párisi Odeon igazgatója, a kiváló francia rendező vitte felvevőgép elé. A főszerepeket Mireille Balin és Ginette Lecrerc játsszák. Az egyik a félvilági kalandornő, «a bosszú eszköze», a másik pedig a kis bécsi lány, aki a barátokat szétszakítja egymástól. A két párbajozó férfi: Raymond Rouleu és Raymond Clairond.

A Décsi-mozi új szezónja első premierjének választotta a «Párbaj»-t, amelyet holnap vesz először vásznára.

A „Zsuzsanna és a vének" című képért 400 pengő kártérítés

Parobek Lajos szegedi festőművész *7000 pengős* kártérítési pert indított a *Hajdú Film* ellen. Keresetében előadta, hogy a «*Zsuzsanna és a vének*» című festményét az «*Igen vagy nem*» című filmben *engedélye nélkül felhasználták,* bemutatták, tehát a filmet gyártó vállalat *szerzői jogbitorlást* követett el és neki kártérítéssel tartozik.

Dr. *Dér* István törvényszéki bíró tárgyalta a pert és a bizonyítási eljárás lefolytatása után meghozta ítéletét, amelyben *a perbevont filmvállalatot 400 pengő megfizetésére kötelezte.* Az ítélet indokolása szerint *Parobek* Lajos a festményében egy bibliai történetet: «*Zsuzsanna és a vének*» dolgozott fel. A mű alapmeséje ennélfogva *nem az alkotóművész eredeti sajátos terméke, hanem a festmény az Ótestamentumban megírt történet festői ábrázolása.* Ebből következik, hogy ha a film tárgya ugyanabból a tárgykörből merített is, azzal még a filmvállalatok a festőművész szerzői jogát — amely csak a festményben megtestesített képzőművészeti feldolgozására terjedhet ki — nem sértették meg. *Az a cselekmény azonban, hogy a festményt a szerző engedélye nélkül üzletszerű bemutatásra filmre vették és a filmet forgalomba tartják, jogbitorlást képez,* ezért a bíróság a filmvállalatok vagyoni és nem vagyoni kártérítési kötelezettségét megállapította. Miután a festmény csak a film egyik jelenetében kerül külön vetítésre, tehát a film forgalombahozatalával elért eredmény csak elenyésző hányadrészben hozható a festmény bemutatásával összefüggésbe, a bíróság a kártérítés összegét 400 pengőben állapította meg.

Csajkovszkij-est

A Székesfővárosi Képtár kertjében tegnap este Csajkovszkij-estet tartottak, amely iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg. Még az állóhelyek is elfogytak. Friesay Ferenc, a jeles, fiatal szegedi dirigens vezényelte a Székesfővárosi Zenekart és lendületes dirigálásával, világos értelmezésével ezuttal is, mint minden eddigi szereplésével, rendkívül nagy sikert aratott. A koncert vendégművésze: Garay György volt, aki a Hegedüversenyt kiforrott technikával, lebilincselő előadásban prezentálta a hatalmas közönségnek.

Ma hallottam, hogy

a csütörtöki népszerű operaesten, amelyet a Károlyi-kertben mutatnak be, *Verdi, Bizet, Rossini, Erkel, Gounod* és *Flotow* operáiból adnak elő. *Ráskay* Gizella és *Fodor* János éneklik a népszerű áriákat.

★

a *Színészkamara* kimutatása szerint a fél év végén *2586 tagja* volt a kamarának, akik közül *126 volt zsidónak minősíthető,* tehát a létszám *4.87 százaléka.* A kultuszminiszter engedélyt adott a függőben lévő zsidó felvételi kérelmek elintézésére.

★

a Vígszínház művészei néhány nap multva Nagyváradra utaznak és két estén át vidám műsort mutatnak be a nagyváradi közönségnek.

★

két új vidéki színigazgató kapott játszási engedélyt a kultuszminisztériumtól: *Hlatky* Endre és *Hangya-Szabó* Márton.

★

a honvédelmi miniszter a harcban álló honvédség részére Tábori Színház megalakítását rendelte el. Vitéz Tolnay Andor alakította meg újból a Tábori Színházat és augusztus elsején már meg is kezdte működését

Osváth Julia az Ujságírónapon

Szombaton este rendezik meg az *Angolparkban* a hagyományos *Ujságírónapot,* amelynek remek programja közül kiemelkedik *Babay* József operett-cavalcadeja.

A régi operettek híres szerepeit *Déry* Sári, *Simor* Erzsi, *Zimonyi* Márta, *Hidvéghy* Valéria, *Kollár* Lívia, *Kovács* Kató, *Marsovszky Lívia* éneklik. Sikerült megnyerni *Osváth* Juliát, az *Operaház* kitűnő művésznőjét is, akinek fellépte nagyban hozzájárul az érdeklődés emelkedéséhez.

Leslie Howard — az író

Leslie Howard, a kitűnő színész, új filmjében, a nálunk is bemutatásra váró Intermezzoban igen sok szerepben mutatkozik be. Először is ő a film hőse, a férfikora delén levő, fehéredő hajú muzsikus, de ő a rendezője, írója és producere is egyben az Intermezzo-nak.

Partnere Ingrid Bergman, az új svéd filmcsillag.

Átalakítják a Rialto mozit

A *Rákóczi-úti Rialto* mozi nyári szünetre zárta be kapuit. A mozgószínházat teljesen átalakítják, modernizálják, sőt bizonyos mértékben egészen újjáépítik.

MŰSOROK

Színház

Margitszigeti Szabadtéri Színpad (½9). Minden este: Három a kislány.

Erzsébetvárosi Szinház (¾6, ¼9). Minden este, ünnep és vasárnap délután: Becskereki menyecske.

Nemzeti Bábjáték (Podmaniczky-utca 8. szám.) (4, 8). Péntek kivételével minden este: Baj van a mennyországban, péntek: Toldi, csütörtök, szombat és vasárnap délután: Sokludó fiú.

Fényes Nagycirkusz (4 8) Minden délután és este: Augusztusi cirkuszparádé.

Angol Park. Csütörtök (8): Vidám est.

Fővárosi Képtár (Károlyi-kert. ½7). Szerda: Romantikus-est (vez.: Cs.Illéry Béla), csütörtök: Népszerű opera-est (vez.: Szóke Tibor), szombat: Rigoletto (vez.: Endre Béla).

Kert-Varieté (Rákóczi-út 15. szám.) (½9. v. és ü. 5 és ½9): Nyári esték.

Magyar Műszinkör. Minden hétköznap ½6. 8, vasárnap ½4. 6, 8: Gyergyói bál.

Rádió

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek. 10: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Himnusz, időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek, időjárásjelentés és 12: Hírek.

Szerda, augusztus 6.

BUDAPEST I. 3.20: Szórakoztató zene. **4.15:** Katonai előadás. **5.15:** A rádió zenekara. **6.00:** Felolvasás Japánról. **6.30:** Cigányzenekar. **7.20:** Iparügyi előadás. **7.40:** Szimfonikus zene hanglemezről. **8.10:** Szendy Károly dr. polgármester előadása. **8.30:** Műsoros tarka est közvetítése Balatonfüredről. **10.10:** Melles Béla-zenekar. **11.20:** Cigányzenekar.

Csütörtök, augusztus 7.

BUDAPEST I. 10.20 és 10.45: Felolvasások. **12.10:** Mikulai-szalonzenekar. **1.30:** Cigányzene. **3.20:** Hanglemezek. **4.15:** Ruszin műsor. **5.15:** Postászenekar. **6.00:** Emlékezés Justh Zsigmondra. **6.20:** Táncelemezek, közben felolvasás. **7.20:** Kalmár Pál énekel cigányzenekisérettel. **8.00:** „Vitéz lélek". (Színmű.) **10.10:** Szervánszky Péter hegedül. **10.40:** A rádió zenekara.

Film

Sz. = szomb., ü. = ünn., v. = vas.

ADMIRAL (T.: 353—707): **Elveszett a feleségem.** (¼4, ½6, ½8, ½10. v. és ü. ½2-kor is.)

ALKOTÁS (T.: 355—374): **Búvárhajók nyugatra.** (¼4, ½6, ½8, ¾10. v. és ü. ½2-kor is.)

ANDRÁSSY (Telefon: 124—127): **Édesanyám.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10. v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

BELVÁROSI (Telefon: 384—563): **Halálbrigád.** (4, 6, 8, 10. v. és ü. jobbt.: 4, 6, 8, 10, balt.: ¾5, ¾7.)

BELVÁROSI HÍRADÓ (T.: 181-244): **Honvédeink az orosz fronton. — Bombazsákmány. — Hadifogoly tábor. — Szovjet katonák rémtettei. — A magyar kenyér ünnepe. — Tíz perc fizika. — Rajzos Híradó a Balti államokról. — Híradók. Színes rajzfilm.** (10—24 óráig.)

BODOGRAF (Telefon: 149—510): **Nagy keringő.** (½4, ½6, ½8, ½10. v. és ü. 11 és ½2-kor is.)

BROADWAY (Telefon: 422—722): **Perzselő szerelem.** (½4, ½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½2-kor is.)

BUDAI APOLLO (Telefon: 351—500): **Tokaji aszu.** (½5, ¾7, 9. v. és ü. ½2, ½8, ½6, ½8, ½10.)

CASINO (Telefon: 383—102): **Rose Marie.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

CITY (T.: 111—140): **Egy vidám tragédia.** (¾6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ¾4-kor is.)

CORSO (Telefon: 182—818): **Talpig úriember.** (¾6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 3-kor is.)

CORVIN (Tel.: 138—988 és 139—584): **Szökik a kislány.** (½4, ½6, ½8, ½10. v. és ü, ½2-kor is.)

DAMJANICH (Telefon: 425—644): **Zárt tárgyalás.** (½4, ½6, ½8, ½10. v. és ü. ½2-kor is.)

DÉCSI (Telefon: 125—952 és 121—343): **Katja.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

ELIT (Telefon: 114—502): **Szökik a kislány.** (½6, ½8, ½10, v. és ü. 4, 6, 8, 10.)

FORUM (Telefon: 189—707, 189—543): **Hotel Mimóza.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

GLÓRIA (Telefon: 427—521): **Búvárhajók nyugatra.** (½5, ¾7, 9, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

HÍRADÓ FILMSZINHÁZ (T.: 222-499): **Honvédeink az orosz fronton. — Bombazsákmány. — Hadifogoly tábor. — Szovjet katonák rémtettei. — A magyar kenyér ünnepe. — Tíz perc fizika. — Rajzos Híradó a Balti államokról. — Híradók. — Színes rajzfilm.** (2—24 óráig.)

HOLLYWOOD (Telefon: 225—008): **Eszményi asszony.** (½4, ½6, ½8, ½10.)

HOMEROS (Telefonszám: 496—178): **Két fogoly.** (5, 7, 9, v. és ü. 3-kor is.)

IPOLY (Tel.: 292—626): **13-as ház.** (5, ¼8, ½10, v. és ü. ¾3-kor is.)

KAMARA (T.: 453—901): **Édes ellenfél.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

KULTÚR KERT-MOZGÓ (Telefonszám: 188—120): **Hölgyek előnyben.** (5, ¼8, ¾10, v., ü. ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

ODEON (Telefon: 422—785): **Gül Baba.** (¼5, ¾7, ¼10, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

OMNIA (Tel.: 130—125 és 138—071): **Az asszony, az orvos és a harmadik.** (5, ¾8, ½10, v. és ü. 3-kor is.)

OTTHON (T.: 146—447): **Nápoly a csókok tüzében.** (¼4, ¼6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¼2-kor is.)

PALACE (T.: 221—222): **Fiatal ördögök.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

PHÖNIX (Telefon: 223—242): **Rémület az alvilágban. — A vasöklü kormányos.** (11, 5, ¼8, ½10, sz., v. és ü. 11, 3, 5, ¼8, ½10.)

RÁDIUS (Tel.: 122—098 és 120—364): **Sárga rózsa.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

REX FILMSZINHÁZ (Tel.: 228—(20): **Búvárhajók nyugatra!** (½5, ¾7, 9, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

ROYAL APOLLO (Telefon: 222-(02): **Mindennek a férj az oka.** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 4, 6, 8, 10.)

SIMPLON (Telefon: 268—999): **A holnap hajósa.** (5, ¼8, ½10, v. és ü. 3, ¼6, ½8, ¾10.)

STUDIO (Telefon: 225—276): **Halálos tavasz.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

TURÁN (Telefon: 120—003): **Juarez.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10.)

VESTA (T.: 222—401): **Karenina Anna.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)

A TÖREKVÉS holnap este a Szent István-kupában az Ujpest ellen a következő csapatot állítja ki: Kiss I. — Lőrincz, Bánkúti — Szűcs, Kiss II., Garamszegi — Cselik, Kardos, Keszey II., Déry, Dobay. Nem lehetetlen azonban, hogy az utolsó pillanatban bizonyos posztokon ifjúságiakkal váltják le a régieket. A Törekvésben hivatkoznak arra, hogy náluk már történt ilyen sikeres átcsoportosítás, amikor Palatinus, Zörgő és a többi ifjúsági került a csapatba.

◆◆

A SVÁJCI lapok közlik, hogy sikerült megállapodást kötniök a válogatott labdarúgómérkőzés időpontját illetően. Eszerint a válogatott találkozó ez év november 16-án kerül sorra Svájcban.

◆◆

KULAI SÁNDOR, a finn atlétika kiváló ismerője írja: «Az atlétikának talán sehol a világon nincs oly hálás közönsége, mint éppen Finnországban. A finn közönség ugyanis már maga is az atlétika szellemében nevelkedett fel s érdeklődésének alapját nem túlbuzgó soviniszta szellem, hanem a sport terén szerzett szakértelme alkotja. A nézőközönség viselkedése ellen úgyszólván sohasem lehet még a legcsekélyebb mértékben sem kifogást emelni. E sorok írója hat éven át kísérte figyelemmel a finn sportéletet anélkül, hogy ilyen irányú anomáliát valaha is tapasztalt volna. Ez csak a finn nép magas műveltsége mellett tanuskodik: az, aki jól ismeri a mindenkori erőviszonyokat, sohasem fog lehetetlenséget követelni sem egyes versenyzőktől, sem pedig csapatoktól. A sajtó pedig a maga részéről van olyan tapintatos, hogy biztos finn győzelmeket nem jósol s nem is igér olyan nemzetközi versenyek előtt, amelyeken egyenlő esélyű ellenfelek indulnak. Ugyszintén az sem szokás, hogy a közönséget elkényeztessék az atléták tréningeredményeivel s hogy azoknak megfelelő versenyeredményeket várjanak tőlük. Az olimpiai táborokon elért eredményeket pedig szintén hét lakat alatt szokták tartani, nehogy illetéktelen bírálatokkal és jósolgatásokkal befolyásolják a célszerű előkészítést.»

◆◆

FILLÉRES TURISTAKALAUZ jelent meg „Lillafüred és Görömbölytapolca" címen. Bőségesen ismerteti a hegység keleti és középső részének kirándulóhelyeit és nyaralási lehetőségeit. Három térkép és 25 kép tarkítja a füzetet, amely lapunk könyvosztályán 50 fillérért kapható.

◆◆

A MAGYAR-OLASZ viadal előtt nem tartanak közös tréninget. Kimondották, hogy minden atléta végezze szokott munkáját — úgy mint évközben. A versenyt a Beszkárt-pályán rendezik meg, szombaton és vasárnap, mindkét napon délután fél ötőrai kezdettel.

Két és félesztendei fegyházra ítélték a notórius autótolvajt

A büntetőtörvényszék *Dömötör*-tanácsa ma foglalkozott *Balázs* György szerelőmester bűnügyével, akit az ügyészség *tizrendbeli lopás büntettével* vádolt.

Balázs egyike a legveszedelmesebb autótolvajoknak, aki a gazdátlan, őrizetlenül hagyott gépkocsik fosztogatásából tartja fenn magát. Legutóbb éppen akkor érték tetten, amikor *álkulcs segítségével felnyitott egy magánautót, hogy onnan értékes holmikat elvigyen.* Nyomban letartóztatták.

A mai főtárgyaláson részben beismerő vallomást tett. A törvényszék a javíthatatlan bűnözőt jogerősen *két és félévi fegyházbüntetéssel sujtotta.*

Reggel félhatkor nyit az élelmiszer nagyvásártelep

A Székesfővárosi Vásárok és Vásárcsarnokok igazgatósága arról értesítette a viszontelárusító bevásárlókat, valamint az árusokat, hogy az élelmiszer nagyvásártelep nyitási ideje további intézkedésig hajnali öt óra helyett félhat óra. A későbbi nyitásra vonatkozó értesítés az elsötétítési rendelkezésektől függ.

Húsz textilüzletet *lopott meg vásárlás ürügyével* két mulatós tolvaj

A főkapitányság detektívjei néhány nappal ezelőtt figyelmesek lettek két elegánsan öltözködő fiatalemberre, akik nap-nap jelentek meg az éjjeli mulatókban, ahol nagy dáridókat rendeztek.

A detektívek többnapos figyelés után ma éjjel az egyik mulatóban igazoltatták a két fiatalembert s mivel kellő igazolványokkal nem rendelkeztek, előállították őket a főkapitányságra.

A két fiatalemberről kiderült, hogy *Novák* János 26 éves textilkereskedő és *Zarománszky* Mihály 26 éves rovottmultu, foglalkozás nélküli egyén, akik néhány hónappal ezelőtt kerültek Erdélyből Budapestre. *A két fiatalembert a rendőrségen megmotozták és 4000 pengő készpénzt találtak náluk.*

Rövid vallatás után az éjszaka elegáns lovagjai bevallották, hogy a pénzt nem egyenes uton szerezték.

Kiderült, hogy a két erdélyi fiatalember több fővárosi textilüzletet látogatott meg s vásárlás ürügye alatt alkalmi lopásokat követtek el.

Házkutatást tartottak a két tolvaj dohányutcai lakásán, ahol *több mint száz méter szövetet találtak elrejtve. Novák* és *Zarománszky* bevallották, hogy *több mint húsz üzletbe követtek el lopásokat* és az így szerzett szöveteket a napi árnál jóval magasabban, kéz alatt értékesítették. *A két szövettolvajt beismerő vallomásuk után letartóztatták.*

Háziszarkák a bíróság előtt

Értékes butorszöveteket lopkodtak heteken át

Néhány héttel ezelőtt *Zimmermann* Aladár bútorszövetnagykereskedő feljelentést tett a főkapitányságon, hogy *ismeretlen tettesek áruraktárát állandóan dézsmálják.* A detektívek csakhamar megállapították, hogy a háziszarka *Szücs* Mária, 25 éves bejárónő, aki az alkalmas pillanatokat felhasználva, hordja el a nagyértékű szöveteket.

Szücs Máriát bevitték a főkapitányságra, nyomban beismerő vallomást tett, s elmondotta, hogy a bútorbehúzóanyagokat Farkas Béla szerelő útján értékesítette.

Megnevezte ezenkívül *Bagdi* János bútorkereskedőt, *Braun* Árpád kereskedőt, továbbá *Váradi* György kárpitosmestert és *Eckstein* István ügynököt, akik megvásárolták az árukat.

Szücs Máriát és Farkas Bélát letartóztatták. Az ügyészség ellenük folytatólagosan elkövetett *lopás büntette* címén emelt vádat, de vádiratot adott ki tulajdon elleni kihágás címén a vásárlók ellen is. Az ügyben ma tartott főtárgyalást *Török* Zoltán dr. büntetőtörvényszéki egyesbíró.

Szücs Mária és *Farkas* Béla töredelmes, bűnbánó beismerő vallomást tett. A többiek *tagadták bűnösségüket* és jóhiszeműségükkel védekeztek.

Spiry Elek dr. kir. ügyész vádbeszéde után Márk Sándor dr. védő irgalmat kért védencei számára.

A törvényszék Szücs Máriát és Farkas Bélát hat-hat havi börtönre, Braun Árpádot és Eckstein Istvánt 100—100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Bagdit felmentette, *Váradi* György ügyét pedig elkülönítette, az ő ügyében később hoz ítéletet a bíróság. Az ítélet *jogerős.*

Augusztus 20-ig lehet lucernamagot rendelni

A földmivelésügyi minisztérium egyik régebbi rendelettel az 1940. évi termésű lóhere- és lucernamagot zárolta és annak igénybevételével a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét bízta meg. Az őszi vetésekhez szükséges lucernamagot a szövetkezet a gazdaközönség részére tartalékolta. Akinek tehát lucernamagra volna szüksége, megrendelheti aug. 20-ig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete magosztályánál, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. A később beérkező megrendelések kiegészítésére a szövetkezet nem tartalékol árut.

HÍREK MINDENFELŐL

HÉTFŐN megnyitották az új repülőjáratot Isztanbul és Ankara között. A két város között egyetlen repülőgép közlekedik, amely reggel indul Isztanbulból, másfélóra mulva Ankarába érkezik és még ugyanaznap este visszarepül.

●

ZÁGRÁB a főváros legszebb részén kastélyt és kertet ajándékozott a nagynémet birodalomnak a német követség céljaira. A horvát hivatalos lap most közli azt a törvényrendeletet, amellyel a kormány engedélyezi az ajándékozást.

●

SZÓFIÁBÓL JELENTI az „NST": A balkáni államok közül Bulgáriában van a legkevesebb analfabéta. A legutóbbi, az 1935. évi adatok szerint Bulgáriában 1,588.770 olyan irástudatlan ember élt, aki már túl volt az iskolaköteles koron. Az irástudatlanok legnagyobb része öregebb ember, aki az idegen uralom alatt nem járhatott iskolába, vagy pedig távoli hegyekben élő paraszt. A férfiaknak csupán 20.7 százaléka, a nőknek 42.8 százaléka volt analfabéta. Ha azonban az irástudatlanok számából levonjuk az idegen nemzetiségűeket, akkor ezek szerint az adatok szerint Bulgáriában már 1935-ben csupán 26 százalék analfabéta volt és a helyzet azóta is javult, úgyhogy ma már az irástudatlanok száma a lakosság húsz százalékát sem éri el.

●

A BUKARESTI ORTODOX GÖRÖGKELETI PÜSPÖKSÉG rendeletet adott ki, amely szerint valamennyi pap és egyházi alkalmazott köteles ötnapi fizetését a besszarábiai fronton elesett katonák családjának felsegélyezési alapjára fordítani.

●

KÉT MÉTER MAGASAN ÁLL a bor a kisenevi román állami borpincében. A kivonuló ellenséges katonák beverték a hordók fenekét és kiesurgatták a bort.

●

SVÁJC FÜGGETLENSÉGÉNEK 650 éves ünnepe alkalmából Genfben előadják Rossini «Teli Vilmos» című operáját.

●

VICHYBŐL jelenti az NST: Washingtoni hir szerint az amerikai gazdasági blokád válaszaképpen elrendelt japán selyemkiviteli tilalom az Egyesült Államok selyemfeldolgozó gyáraiban nagy munkanélküliséget idéz elő, úgyhogy valószínűleg több mint 175.000 munkás kenyér nélkül marad. Az amerikai hadügyminisztérium és a haditengerészeti minisztérium ugyanakkor kijelentette, hogy az összes nyersselyemkészletekre, amelyek az Egyesült Államokban feltalálhatók, a hadseregnek van szüksége.

●

BERLINBŐL JELENTI AZ «NST.»: Mint Párisból jelentik, Magny, a Szajnamegye prefektusa nemrég megbeszélést folytatott Páris német katonai parancsnokával és a város kormánybiztosával Páris újjáépítésének terveiről. A francia kormány tizéves újjáépitési tervei között ugyanis Páris nagyszabású kiépítése is szerepel. Az új terv alapján most már valóban megteremtik Nagy-Páris városát a környező elővárosok bekapcsolásával, amelyet a háborúelőtti kormányok a belpolitikai nehézségek miatt sohasem tudtak megoldani. A párisi városházán kiállítást rendeztek a különböző városrendezési tervekből, amelyek Berlin és Róma mintájára akarják a város újjárendezését megoldani.

●

KNOX TENGERÉSZETI MINISZTER utasitást adott a tengerészeti parancsnokság vezetőjének, valamint az állami hajógyáraknak és javitóállomásoknak, hogy a flottaépítés meggyorsitása érdekében állitsanak be további műszakokat és a heti munkaórák számát mindenütt hosszabbitsák meg, ahol erre mód kinálkozik. A flottaépitési programm máris több hónappal tart a kitűzött időpont előtt, — jelentette ki Knox.

●

A BRAZILIAI PARTI REPÜLŐTEREK építése megindult és elkészültüket október elejére várják.

HOLNAP DÉLUTÁN TEMETIK BABITS MIHÁLYT, *a magyar irodalom nagy halottját*

Babits Mihályt, a magyar irodalom nagy halottját csütörtökön délután 5 órakor temetik a kerepesi temető halottasházából. Az elhúnyt költő számára a Magyar Tudományos Akadémia kért a fővárostól díszsírhelyet. Holttestét tegnap ravatalozták fel a temető halottasházában. A ravatalt állandóan nagy tömeg veszi körül, az elhúnyt költő olvasói, hívei és tisztelői megilletődve veszik búcsút a nagy halottól.

A temetési szertartást lovag Krigs-Au Emil városmajori plébános végzi, aki jóbarátja volt a költőnek. Az Akadémia nevében valószínűleg Voinovich Géza főtitkár mond beszédet. A vidéken tartózkodó Voinovichot táviratilag értesitették Babits haláláról. A Kisfaludy-Társaság nevében Rédey Tivadar, a Baumgarten-alapítvány nevében Schöpflin Aladár, a «Nyugat» szerkesztősége nevében Illyés Gyula, az ujságiróintézmények nevében pedig Szabó Lőrinc búcsúztatja az elhúnyt költőt.

Éveken át tartó gyötrelmek után távozott az életből *Babits* Mihály 58 éves korában.

Korán halt meg, de teljes életművet hagyott maga után.

1883-ban született Szekszárdon, *a Dunántúl mindig a szó mélyebb lelki értelmében szükebb hazájának tartotta.* Élete utolsó éveinek legkedvesebb hónapjait az Esztergom melletti Előhegyen levő nyaralójában töltötte, *a magyar Sion közelében, azon a földön, ahol Pannonia római mélyrétegeire a magyar keresztény államalapitás első alapjai rakódtak rá.*

Az előhegyi villában remetéskedő költő tartózkodási helye is jelkép volt, mint ahogy egy nagy élet minden ténye jelképes értelmű.

Budapesti egyetemi évei után Bajára került tanárnak. *1903—1904 telén itt irogatta első igazi verseit, amelyeket sok évvel utóbb, mikor a közönség érdeklődése a rég elfogyott kötet új kiadását sürgette, vonakodva és szégyenkezve adott ki ismét.*

«Kinőtt ruha — irta a második kiadás előszavában —, de régi napok illata szívódott a szövetébe».

Bajáról került Fogarasra. *Ugy érezte magát, mint Ovidius Tomiban, távol Róma ragyogásától.* Az első világháborút megelőző években Budapestre került.

A világháború viharában

Akik a világháború idején voltak diákok és akkor szerezték első irodalmi élményeiket, még azok is jól emlékeznek ezeknek a válságos éveknek sok nyugtalansággal terhes irodalmi életére.

A régi világháborúban az első dermedtség gyors elmulta után élénk szellemi élet zajlott a háborúországokban. Talán soha ilyen mozgalmas küzdelmekre nem volt példa a szellemi életben.

A Nyugat háború előtt indult nagy irodalmi forradalma a háború alatt is tovább zajlott, bontakozott és mélyült. De természetesen az *„új idők új dalai"* bántó visszhangokat is vertek a feszült légkörben. Babits Mihály ellen „Fortissimó" című megrázó verse miatt valóságos hajsza indult meg.

Az agg Rákosi Jenő a Nyugat-nemzedék ellen fordult, amelyet erkölcstelennek, rombolónak és nemzetellenesnek tartott.

Babits Mihályt felfüggesztették tanári állásától. „Magyar költő 1919-ben c. nevezetes védőiratában tisztázta magát és nemzedékét a vádak alól.

Az összeomlást követő évek során, ahogy a magyar társadalom ismét megnyugodott, uj rendbe rendeződött, *Babits* Mihály hamarosan visszaszerezte és egyre jobban gyarapította régi hitelét.

A háború utáni magyarság szellemi életének egyik vezére és látható feje lett, szerepéhez utóbb megkapta a hivatalos kereteket is.

Berzeviczy Albert, az Akadémia és a Kisfaludy Társaság egykori elnöke, mozgalmat indított a *„kettészakadt magyar irodalom"* újabb egységesítésére. Az irodalom ugyan mint egy fiatal essayista találóan mondta, épp úgy nem volt kettészakadva, mint ahogy nem szakad ketté valaki, ha a haját lenyirják, de azért az igazi íróknak sok gáncsoal kellett megküzdeni a hivatalos irodalmi körök részéről.

A Kisfaludy-Társaság végre is — mint az Erdélyi Helikon pályadijnyertes irodalomtörténete irja — «hosszú és nevetséges harcok után» tagjává választotta Babits Mihályt.

A költő utóbb az Akadémia tagjává is lett, tavaly megkapta az Akadémia nagydiját is.

A pálya tetőpontján

Külső életének talán legfontosabb fordulópontja a Nyugat szerkesztésének átvétele és a Baumgrten-alapitvány kurátorsága. *Baumgarten* Ferenc, egy Münchenben élő magyar származású német iró budapesti bérházát egy alapítvány céljaira hagyta hátra, azzal a rendelkezéssel, hogy az alapítvány jövedelméből arra érdemes irókat támogassanak.

Különböző külső okok miatt ezt a szándékot nem lehetett teljes mértékben valóra váltani.

1929-ben került a kezébe a *Nyugat* teljhatalmú irányítása, amikor *Osvát Ernő halála után a lap távollevő főszerkesztőjének, az uj magyar irodalom legnagyobb hatású vezérének, Ignotusnak a nevét egyoldalú eljárással levették a lapról.*

Az utolsó években *Babits* Mihály külsőségekben is elérkezett pályája zenitjére, irodalmi tekintélye korlátlan volt, a nehéz körülmények között egyre szükebb keretek közé szoruló magyar irodalom jóformán kizárólagos vezére lett.

Esztergomi villájában adtak találkozót egymásnak a fiatal írók, akik részesei voltak az átalakított Nyugat körének.

A villa egyik falára a látogatók felirták a nevüket, ez a hires és iróii körökben sokat emlegetett autogram-fal a 30-as évek egyik nevezetes érdekessége. Valaha bizonyára nagyon érdekes lesz, hogy kik igyekeztek nevüket falraírt autogram formájában megörökiteni.

Az utolsó szó

Babits Mihály évek óta betegeskedett és hosszú ideje bármely pillanatban el lehettek készülve hívei a legroszszabbra. Egyidőben már beszélni sem tudott, torokmütét után jegyzetfüzetre irt sorokkal érintkezett környezetével.

Nemrégiben csodálatos és váratlan javulás állott be állapotában: torkában a seb vérezni kezdett és már közeli halálától tartottak, amikor a vérzés magától lecsillapodott, sőt a költő utána egyidőre hangját is visszanyerte.

Élete utolsó hónapjaiban azonban ismét a jegyzettömbre volt utalva. *Goethe* utolsó szavai ezek voltak: *«Nyissátok ki az ablaktáblát, hadd jöjjön be több világosság!»* Az irodalomtörténet ugyanigy fogja megőrizni *Babits* Mihály utolsó kezevonását a jegyzettömbön, amely — utolsó szavában — ugyanolyan jelképes értelmű, mint a goethei «több világosság» óhaja. Ezt a három szót irta fel utoljára: «Vizet, morfiumot, *ceruzát!*»

Tisznapi elzárás légoltalmi kihágás miatt

Az V. kerületi rendőrkapitányság mint elsőfokú büntetőbiróság, ma tárgyalta *Székely* Marcell 68 éves épitőmester *légoltalmi kihágási ügyét.* A feljelentés szerint Székely még abban az időben, amikor a fővárosban az elsötétítés 11 órakor kezdődött, 11 óra után is kivilágitotta lakását és nyitva tartotta ablakait. A rendőrbiró az épitőmestert ezért *10 napi elzárással büntette.*

— **Jubilál a Blockner-iroda.** Fél évszázada annak, hogy a Blockner J. hirdetőiroda a magyar reklám szolgálatában megkezdte működését. Ez alatt az idő alatt szívós kitartással, példás szorgalommal dolgozott és oroszlánrésze volt abban, hogy a hirdetésszakma a komoly propaganda nivójára emelkedett. Az elmult 50 esztendő a magyar reklám történetében is hosszú idő, de a Blockner-iroda még ma is fiatal és aktiv. A magyar iparnak, kereskedelemnek a vezetői és a közönség széles rétege, amelyet eddig oly előzékenyen és eredményesen szolgált, mind bizalommal viseltetnek az iránt a cég iránt, amely annyit tett a sajtó szolgálatában. A fél évszázados forduló alkalmából úgy a magunk, mint közönségünk nevében köszöntjük a jövőnek ezt az érdemes kultúrműhelyét.

A JÓZSEFVÁROSI FILMSZÍNHÁZ megnyitó műsora
Elkésett levél
Szörényi Éva és Uray Tivadar romantikus filmregénye, az elmult hónapok kiemelkedő sikere!
Megnyitó díszelőadás este ½8 órakor!

PARÓCZI ÁGNES

4542 FNYV 1.

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

PARÓCZI ÁGNES

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1974. SZEPTEMBER 6-ÁN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 17 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

JÁNOSSY GYÖRGY

ÉPÍTÉSZ

MŰCSARNOK

BUDAPEST, HŐSÖK TERE

Paróczy Ágnes

5. Paróczy Ágnes: Faintarzia,
Kalocsa, Házasságkötő Terem, 1976

Hogy ilyen éles színelváltozások, különélések keletkezzenek, nem volt szerencsés a faanyagra gondolni.

Művészet, 1978. 11. 27. old.

bertömegek verődtek össze aránylag kis területre. Ez a sokasodás szükségszerűen kelti fel, szüli meg az önértékük felől kétséget nem ismerő egyedekben a kitűnés, a direkt módszerekkel és eszközökkel történő kiválás igényét. A hamariban összejött, nem organikusan növekedett emberi közösségek jó közegek az ilyen direkt kiválásra. A kiválni akaró személy hangja erejével, gyorsan bizonyított ügyességével vagy még nem bizonyított, de képzelt értékeinek szerencsés tálalásával is remélheti elérni célját. Feltűnhet egyféle dresszírozott képességével, anélkül hogy személyisége teljessége felől bizonyítania kellene. Világszerte tódulnak s tódulnak a falvakból a városokba az emberek, közöttük vannak az ilyen, mesebeli szerencséjüket megpróbálók is. A képzőművészet „világvárosában" is a túlnépesedés váltotta ki a direkt kiválás szükségességét, az egyféle sajátos látással formált mű művészi érvényességét, ebből következően a művészet részigazságainak egész igazságként való egzisztálását. Az analitikus és szintetikus kubizmusban a logikai tényezők kapnak nagyobb szerepet. A síkra vetített elemző látás elvét a még céhen kívüli okos jövevé-

A transzparens zománc

Az edényzománc

Paróczy Ágnes

Csendélet

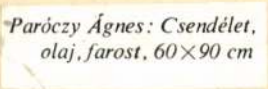

Paróczy Ágnes: Csendélet, olaj, farost, 60×90 cm

Kerékgyártó István: Festészet, műkereskedelem, mecenatura. MŰVÉSZET, 1979. november - 8. lap

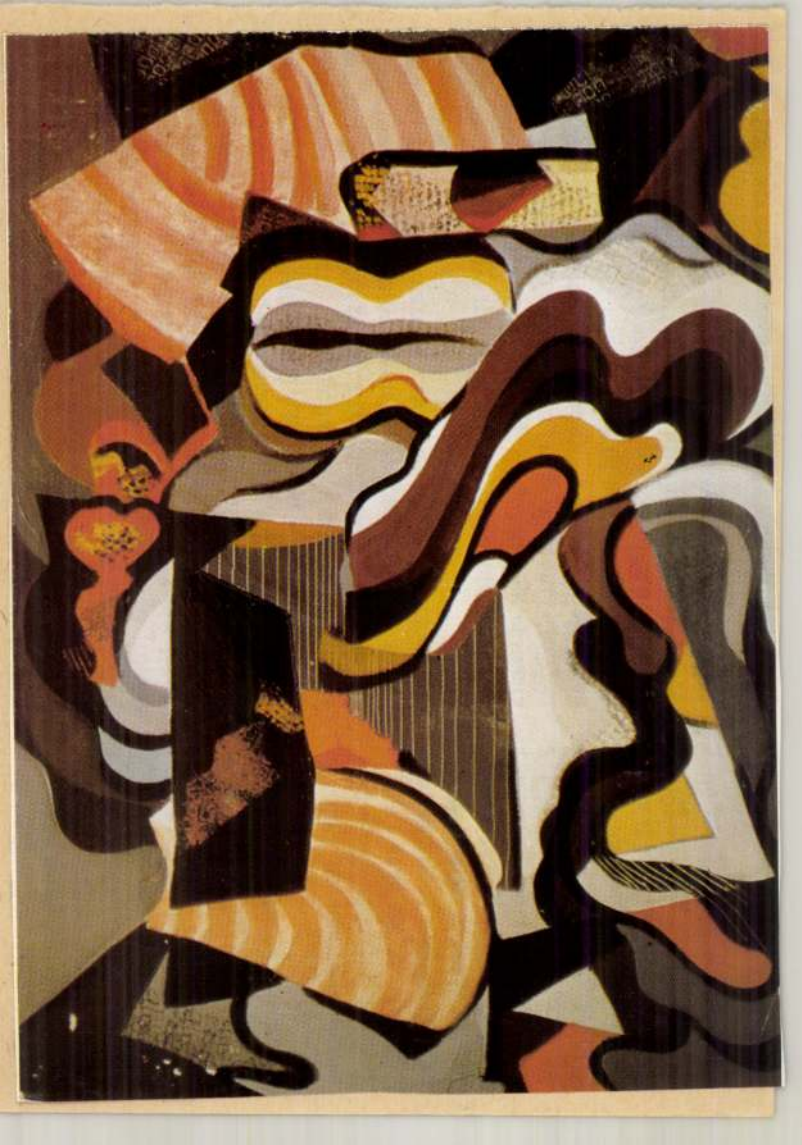

PARÓCZI MÁRIA

SZERB
TEMPLOM
GALÉRIA

Balassagyarmat
Szerb utca 5.
Tel./fax: (35) 300-622

a balassagyarmati
Mikszáth Kálmán Művelődési Központ
meghívja

PARÓCZI MÁRIA

festőművész
kiállítására

2003. október 3-tól november 27-ig
megnyitja: október 3-án, pénteken 17 órakor
CSACH GÁBOR művészettörténész

Paróczy Ágnes

Faintarzia

Kovács Gyula: A kifejező és a dekorativ vonal IV.
Művészet, 1978. november/ 26.oldal.

5. Paróczy Ágnes: Faintarzia,
Kalocsa, Házasságkötő Terem, 1976

Hogy ilyen éles színelváltozások, különélések keletkezzenek, nem volt szerencsés a faanyagra gondolni.

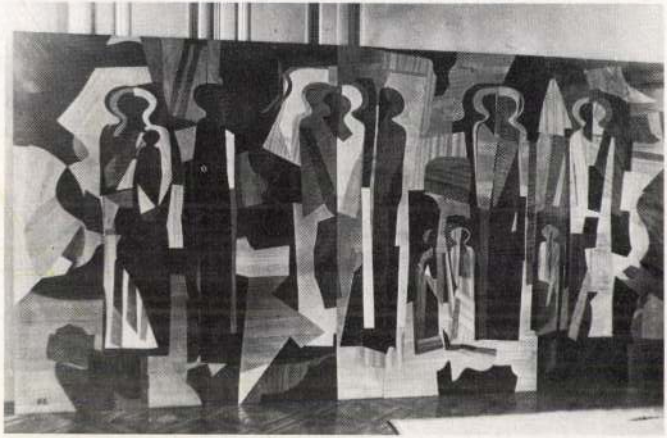

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MŰVÉSZET
Budapest, (15. old.)

1979 NOV

Paróczy Ágnes,
festőművész

Paróczy Ágnes: Csendélet, olaj, farost, 60×90 cm

erzési módtól eltérni, mert mihelyt a zsürizés igényesséletve ilyen vagy olyan művészcsoport került egyoldalú tbe, s mihelyt a festőnek nem volt kockázata, s a kia gyenge műveket is biztosan és magas áron átvették, a színvonalesés és rohamosan növekedett a raktárkázatot nem vállalhatja egyedül a műkereskedelem. is vállalnia kell. Ez, ha a körülmények jók, színvonanényre készteti vagy kényszeríti a művészt. A zsürire kétharmadát lehetne bizományban átvenni, egyharészpénzért. A Művészeti Alap pedig – más szakosztáához hasonlóan – a megélhetés, a zavartalan munka ndszeres alkotói előleget folyósíthatna. Ezek a probtődtek ilyen vagy olyan formában a viták során. lap és a Képcsarnok egyaránt tervezi a bizományi tését.

ép a bizományi rendszer, akkor csökkenteni lehetne nivel a Képcsatnok jelenleg dolgozik. Egy eladásra átvételi árára maximum 105, minimum 70%-ot árrés lehetetlenné teszi, hogy – a néhány kivételesen szen kívül – a többség a megélhetéshez és az elmékához elegendő honoráriumot rutinszerű termelés A magas honoráriumért dolgozó művészek képeiyannyira magasra ugrik, hogy rendkívül nehezen

endszer feleslegessé teszi, illetve minimálisra redu-

a Képcsarnoknak dolgozó festő közül 70 festő zsüritag. Ezek a művészek lényegében egymás képét zsürizik. Érthető, hogy egymás iránt kevéssé lehetnek szigorúak. Nem tudom, hogy a 70 zsüritagból kit hányszor hívnak be egy évben. Üdvös lenne ügyelni arra – lehet, hogy ez ma már meg is valósult –, hogy a három művész lehetőleg ne azonos irányzathoz, csoporthoz tartozó legyen. S szerencsés lenne az objektív ítélkezés fokozottabb biztosítására, ha egy-egy, a Képcsarnoknak már amúgy sem dolgozó, köztiszteletnek örvendő mestert meghívnának a zsüribe. Részt vehetnének a zsürizésben kritikusok is.

8. A bizományi rendszernek csak akkor lesz pozitív eredménye, ha a művészek ellenőrizhetik, hogy képeiket valóban forgalmazzák, s azt kellő módon teszik. Alkalmat kell adni a festőknek, hogy rendszeresen bepillanthassanak a nyilvántartásba, s ellenőrizhessék: hol, melyik fiókban találhatók a képeik, s valóban ott vannak-e? Ha erre nem adnak módot a művészeknek, ez a beszerzési és forgalmazási mód csak újabb, jóvátehetetlen egyoldalúságokhoz, igazságtalanságokhoz vezethet.

9. A jó művészet, az új törekvések megismertetésében, megkedveltetésében lényeges szerepe lehet a képcsarnoki galériákban rendezett kiállításoknak. A Művészeti Alap a Képcsarnokkal együttműködve, az idén – a színvonalemelés érdekében – új programot dolgozott ki. Ennek keretében rendezték meg Dienes Gábor festőművész képeinek bemutatóját, az utóbbi évek egyik legszínvonalasabb egyéni kiállítását a Csók Galériában és a *Faszobrászat 1979* cí-

4542 FNYV 1.

Kiróczi Ágnes festőművesz

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

PARÓCZI ÁGNES

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1974. SZEPTEMBER 6-ÁN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 17 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

JÁNOSSY GYÖRGY

ÉPÍTÉSZ

MŰCSARNOK

BUDAPEST, HŐSÖK TERE

A

RÁKOSLIGETI KÖZÖSSÉGI HÁZ

februári-márciusi programjai közül az alábbiakra szeretnénk külön is felhívni figyelmüket:

PÉNTEK 21 KLUB

február 7.: PARISEROCK
február 14.: PHANTOMAS
február 21.: C.E.T. (Közép-Európai Idő) ex-Fragile Show
február 28.: FELKAI BLUES BROTHERS

A koncertek 21-23 óráig tartanak.

NOSZTALGIA TÁNCESTEK

február 1.: ATLANTIS együttes
február 15.: Jelmezbál jelmezversennyel FUNNY FAMILY

Mindenkit szeretettel várunk - házastársával, barátjával, ismerősével vagy egyedül!

Márciusi előzetes!

Március 3-9-ig

RÁKOSLIGETI MŰVÉSZETI NAPOK

a

színház és muzsika

jegyében.

Társasági est a Rákosligeti Polgári Körben

November 12-én rendeztük meg a Polgári Körben szokásos évi társasági estünket, amelyre a Kör tagjain kívül meghívtuk azokat is, akik szeptemberben részt vettek a Novák Dezsővel folytatott beszélgetésen, illetve akik októberben eljöttek a Márk-Bényi estre. Mintegy negyvenen voltunk jelen, s egy szerény vendéglátással egybekötött kötetlen beszélgetés keretein belül hangulatos eszmecserét folytattunk. A fő témakör az idei programunk összeállításához érkezett javaslatok, tanácsok, elképzelések megvitatása volt. Az összejövetel előtt a vezetőség is tanácskozott, így néhány program már akkor körvonalazódott.

Január 21-én nyílt meg díszpolgárunk és vezetőségi tagunk, Csekovszky Árpád keramikusművész kamarakiállítása a Közösségi Házban. Március 3-9. között a Közösségi Ház rendezésében Művészeti Napok lesznek, amelynek programjai főként a színház és a muzsika jegyében születnek. Szeretnénk még egy kiállítást rendezni, talán októberben, Ács József, illetve Humenyánszky Jolán műveiből. Novemberre tervezzük a Polgári Kör báljának megrendezését a Közösségi Házban, esetleg a kerület többi polgári körének bevonásával. Több éve foglalkoztat bennünket a Ferihegyi úti fasor felújításának terve. Most szeretnénk ezt is elkezdeni.

A megjelent vendégek részéről is több javaslat hangzott el. Az egyik arra vonatkozott, hogy legkésőbb a centenáriumi ünnepségekig vagy azok keretében kerüljön sor egy II. világháborús emlékmű avatására is. Valaki felvetette, hogy a Hősök terén korábban állt országzászló felavatását annak idején filmen is rögzítették, s azt a Magyar Filmarchívumból jó lenne megszerezni. A Hősök tere rendezési tervében is szerepel egy zászlórúd felállítása ott, ahol régen az országzászló állt. Jó lenne, ha ez is mielőbb megvalósulna. Bella Tibor, a Hősök terei iskola igazgatója elmondta, szeretné, ha az iskola idővel gimnáziumi osztályokkal bővülne, s 6+6 osztályos képzés keretében folytatódna Rákosligeten az oktatás. Dombóvári Csaba, Rákosliget önkormányzati képviselője pedig a *Rákosliget* c. lapra hívta fel a figyelmet, amely arra hivatott, hogy tájékoztassa az itt élőket a városrész életéről, a tervekről és a problémákról, s egyéb információkról.

Én személy szerint is örültem annak, hogy a rákosligetiek kezdenek lokálpatriótává válni. A szép számú résztvevő, a jó hangulat és a hozzászólások is ezt bizonyították. A fenti tervek persze még cseppfolyós állapotban vannak, a program a márciusi taggyűlésünkön válik majd véglegessé, amelyről szintén tájékoztatni fogjuk Önöket.

Minden rákosligetit szeretettel üdvözöl

PARRAG EMIL
festőművész
a Rákosligeti Polgári Kör elnöke

Lapunk a Csaba - Liget Alapítvány támogatásával jelenik meg.

Rákosliget
A RÁKOSLIGETIEK LAPJA

KIADJA: DATUS BT
FELELŐS VEZETŐ: TAKÁCS LÁSZLÓ
FŐSZERKESZTŐ: DOMBÓVÁRI CSABA
SZERKESZTŐSÉG: 1171 BUDAPEST, SZIGETCSÉP UTCA 108.
LEVÉLCÍM: 1172 BUDAPEST, I. UTCA 23.
NYOMTATÁS: DATUS BT NYOMDÁJA

Rákosliget története IX.

Bélley Gézának, Rákosliget jegyzőjének az 1919. évi eseményekről szóló beszámolójából megtudhatjuk, hogyan élte meg a község a proletárdiktatúra időszakát.

"A communisták által megfélemlített lakosság a szocziáldemokrata pártban keresett menedéket, azt hívén, hogy ha szocziáldemokrata párttagságukat igazolni tudják, úgy megmenekülnek a communisták bántalmazásaitól. (...)

1919. márczius 21-én éjjel a helybeli szocziáldemokrata párt ülést tartott, mely ülésen megalakították a községi direktóriumot és a munkástanácsot. (...) Az izgalmaktól elgyötört, s már ekkor alaposan terrorizált lakosság csendes megadással vette tudomásul a communisták uralomra jutását (...) Márczius 22-én megjelent Holnapy Ernő direktóriumi tag, s közölte velem, hogy a munkástanács és a községi direktórium megalakult, átveszi a község ügyeinek intézését. (...) A munkástanács még aznap este gyűlést tartott, mely gyűlésen kihirdették, hogy a Nemzeti Tanácsot, a községi képviselőtestületet és az elöljáróságot megszüntetik. (...) A munkástanács és direktórium a községi jegyzőket és segédjegyzőket meghagyta ugyan állásukban, azonban kezükből minden jogkört kivett (...)

1919. április 6-án népbiztosi rendeletre megtörtént a községi munkás, katona és földműves tanács megválasztása. A választás titkos szavazás útján történt. Ezen választásra azonban már községünk lakossága is felkészült azzal a czélzattal, hogy az új munkástanácsba olyan polgárokat válasszon be, kik a lakosság bizalmát bírják, és tudásukkal, higgadtságukkal mérséklőleg tudnak hatni az ott lévő szélsőségesebb elemekre. Így került bele a munkástanácsba (...) Belánka György gépipari főellenőr, Dr. Harsányi Pál múzeum őr, Kiss Károly munkásbiztosító pénztári hivatalnok, Kürschner Jakab munk. bizt. pénztári igazgató, Lázár Dezső tanító, Nagy Lajos posta altiszt, Régner Kálmán máv. ellenőr, Szász Géza máv. főellenőr, Neumann Fülöp munk. bizt. pénztári tisztviselő. Az első munkástanács véres szájú tagjait pedig, köztük Hegedűs Gyula asztalos segédet, ki valósággal a falu réme volt, kibuktatták az új választáson (...) Az új munkástanács elnöke Kürschner Jakab lett, ki bár régi szocziáldemokrata, de a communistákkal nem értett egyet, s azok uralmát teljes mértékben elítélte. Az ő, valamint a fentebb megnevezett munkástanács tagoknak köszönhető, hogy községünk lakossága elég simán megúszta a communizmust. (...)

A helybeli munkástanács határozata folytán (...) a kártyajátékot (...) a munkástanács asszony tagjainak (...) fellépésére betiltották. (...) Egy alkalommal Partzer József vendéglőjében kártyázáson értek a vörös őrök négy gyári munkást, kik a diktatúra elején még bősz communisták voltak. Ezeket a vörös őrök a korcsmárossal együtt letartóztatták s a direktórium elé állították (...) a korcsmárost 1000 korona pénzbüntetésre, a kártyázó prolikat pedig arra ítélte, hogy egy ünnepnapon a helybeli polgári iskola tantermeit súrolják fel. Az ítéletet végre is hajtották, nagypéntek délelőttjén, amikor a népek a templomból jöttek ki, kísérték fegyveres vörös őrök, megkötözve a négy kártyázó prolit végig az utcán (...) Ettől a büntetéstől azonban az élemedettebb korban lévő prolik nyomban kigyógyultak a népboldogító communizmusból."

(Folytatjuk)

DR. DOMBÓVÁRI ANTAL

A másik Budapest

Ezzel a címmel jelent meg nemrég egy szép kiállítású album, amelynek alcíme: *Képeskönyv az elő(d)városokról.* A könyv azt a 22 települést mutatja be, amelyek 1950-ig, Budapesthez csatolásuk előtt önálló városokként, községekként vették körül az akkori fővárost. A századfordulón, illetve a század első évtizedeiben készült fotók, képeslapok mellett a korabeli helyi újságok írásaiból vett érdekes, találó idézetek elevenítik fel a régmúlt idők hangulatát.

Rákosligetet 12 fotó és négy újságcikk részlete mutatja be az olvasónak. Az egyik, 1938-ból való idézet így szól: "Ez a csodálatosan szép község, amelyet valaki igen találóan "weekend város"-nak nevezett el: Rákosliget. (...) Egyetlen rövid sétával megállapíthatjuk a gondozott, gyönyörű kertekből, hogy Rákosliget a kultúrlelkek oázisa..."

A könyvet Fodor Béla és Horváth Tamás szerkesztette, s Buza Péter írt hozzá bevezetőt. Ebből idézünk:

"Minden település történetének - lett légyen szó akár városról, akár faluról vagy bármilyen lakó- s nyaralótelepről - törvényszerűen elkövetkezik az a korszaka amikorra önazonossága társadalmi méretekben is beérik, megszilárdul vázrendszere, kiépülnek struktúrái, intézményei, topográfiailag s a közösség tereiként is értelmezhető központjai. Kialakul az iskolahálózat, templomok születnek, többnyire közadakozásból, megépül a fórum, ahol a közigazgatás és a kereskedelem országol, az utakat a helyi divat szerint szépen felöltöztetik, nem kevésbé a házakat, s az azokat körülölelő zárt vagy nyitott tereket, asztaltársaságok, kaszinók alakulnak, feláll a tűzoltóegyesület, lapot alapítanak, mozi, színház nyílik, de ha nem, hát legalább néhány kellemes korcsma és vendéglő, árnyas kerthelyiséggel a helyi virilistáknak, meg a szellem s a hatalom férfiainak, hogy együtt tölthessék az időt, a közös gondokat bogozgatva is kedélyes környezetben. Távol áll tőlünk, hogy idealizáljuk a képet. A korcsmában gyakran váltják egymást a bérlők, a tűzoltókat megverik, ha nem érkeznek idejében, az urak a kaszinóban olykor túl hangosak, s a közgyámok némelyike elkártyázza az árvák pénzét. A helybéli notabilitások leánykáinak és fiacskáinak műkedvelő, de mindig jótékony! előadása pedig csak a helyi sajtó újdondászának tetszik. Mégis: ez a társaság és társadalom ura eszközeinek, rendet tart maga körül a lokalitásban, és csinos kisvárosokat teremt sok évtizedes erőfeszítéssel, olykor századok előzményeire támaszkodva.

Ezek a lágy vagy kőből rakott, mégis esendő struktúrák pusztulnak el egy csapásra (...) Hat város, tizenhat (nagy)község tűnik el a térképről, s az itt, ezekben az emberszabású közösségekben élők lelkéből, gesztusaiból, reflexeiből tűnik el már-már nyomtalanul addigi otthonuk a maga fizikai valóságában is, mint mikor a hullám üresre mossa a parti föveny rajzos mintáit. (...) Mementó ez a kötet. Emlékjel."

Január 18-án, a Magyar Kultúra Napja tiszteletére rendezett est keretében nyílt meg Oláh Szilveszter rákosligeti szobrászművész kiállítása a Dózsa Művelődési Házban.

Január 21-én, a Művészeti Szalon estjén nyílt meg Csekovszky Árpád keramikusművész *Képek és kerámiák* c. kiállítása a Közösségi Házban. A tárlatot Dr. Kálmán Alajos, a Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság elnöke nyitotta meg.

Színház

Csillagpor

Dürren-
t. Alig-
Az öreg
agy Ro-
arafrá-
a játék
lba tar-
ninden
A me-
otóele-
maturr-
alakok
igazán
illagpor
zt sem

y bizo-
olfgang
k rend-
l a kör-
idió, el-
hozzák
egysze-
l) meg-
hajdani
műte-
n festő,
nyörű-
egalább
émája).
eti a két
milliót
dollár-
dig hát

PARRAG Emil

Vasárnapi Hírlap 1992. márc 15. 9. p

Rajzok a bankban

Nálunk még csoda, ami történik. Bankfiókot nyitnak egy budapesti külső kerületben, a XVII.-ben, s a bank az ott élő-alkotó művészek képeit veszi meg falaira vagy naptárára, mint például *Parrag Emil* szép koloratúrájú művét. A bank a kerület mintegy 4 ezer vállakozója számára kínálja szolgáltatásait, lévén Ipari és Kereskedelmi Bank Rt., s aki a vállalkozók közül mint ügyfél betér, ott látja a talán csak névről ismert művész alkotását.

A bank fiókjának egy ma még üres területén — ahol hamarosan majd a trezor lesz — képzőművészeti kiállítás nyílt: egy fiatal grafikusművész, *Lipták György* mutatkozhatott be.

Először a bankfiókot nyitották meg, s fél óra múlva a könyvillusztrációiról, meseillusztrációiról ismert fiatal alkotó kiállítását, aki utolérhetetlen finom humorral mondta el a megnyitó közönségének, hogy szerette volna a termet a mennyezetről sok-sok műpapírpénzt lelógatva dekorálni, mutatván, hogy a pénz a legelérhetetlenebb ma a művészek számára...

A bank életében új korszakot jelent ez a hely, mert budapesti fiókjuk még nem volt. Ez a lehetőség pedig, amit itt nyújtottak, sokat jelent a rákosi alkotóknak. (A kiállítás március hónapban megtekinthető.)

Szőke Mária

KÖZHÍR a MOZI ügyében!

Kerületünkben nem működik önálló filmszínház – ezért is indította újra a *Dózsa Művelődési Ház* 1991. októberétől *szombati napokon* a gyermek és felnőtt korosztálynak szóló filmek vetítését. Az indulás óta eltelt négy hónap tapasztalatai sajnos azt mutatják, hogy *nem igazán növekszik a mozilátogatók száma,* – s a filmkölcsönzés, szállítás és egyéb kiadások lehet, hogy döntésre késztetik a ház gazdáit.

A mozilátogatók csekély létszámának sokféle indítéka sorolható – így mi is keressük saját „házunk táján" az esetleges okokat – ezért így e sorokon keresztül is szeretnénk még szélesebb körben eljuttatni a hírt:

minden szombaton
MOZI a DÓZSÁBAN!

Délelőtt 10-től mese és rajzfilmek vetítése. Délután 16 órakor és 18 órától felnőtteknek szóló filmvetítésekre várjuk Önöket!

Februári műsorunkból:

Február 15.: 10 óra: *Mentőcsapat a kenguruk földjén + Koldus és királyfi.*
16 és 18 óra: *A szerelem erejével* (színes amerikai film).
Február 22.: 10 óra: *Végtelen történet* (színes mb. mesefilm).
16 és 18 óra: *Egyenesen át* (FLATLINERS) (színes mb. amerikai film).
Február 29.: 10 óra: *WILLOW* (színes mb. amerikai mesefilm)
16 és 18 óra: (Porint Breok) *HOLT PONT* (színes amerikai film).

Belépődíj: 50,– Ft

Elvonult magányban a teljesség

Parrag Emil festőművésznek 1966-ban a Rákosligeti Művészetbarát Kör rendezésében volt az első önálló kiállítása, és érdekes módon pár évtizedes művészi munkásság után a tizedik is az e Kör továbbéléseként működő Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság rendezésében nyílik *február 15-én az Erdős Renée Házban.* Munkáiban az eltelt idő alatt következetes belső fejlődés követhető nyomon.

A 60-as, 70-es években volt a kiállítások betiltásának ősi korszaka, amiből művészünknek is kijutott. Ekkor a különböző törekvések és figurális ábrázolástól elvonulva az útkeresések, így *az absztrakt kísérletezések* mezejére merészkedtek és ez volt a „tiltott gyümölcs" (mint minden más öntörvényű dolog) a hirhedt három „T" – Támogatás, Tűrés, Tiltás – kulturpolitikájának idején. Ezidőtájt a művész kiállított például a *Balatonboglári Kápolnagalériában, a Fiatal Művészek, a KFKI klubjában* és az egész magyar avantgardot bemutató nagyszabású *szegedi* kiállításon '81-ben. Egy ízben *az amerikai konzul* is meglátogatta rákosligeti otthonában, hogy képet vásároljon tőle. Parrag Emilt ebben az időben a gesztusfestés, pontosabban a *tasiszta* kifejezésmód érdekelte, melyben képeit az anyag mozgása és saját intuiciója egyenlő mértékben alakították.

Kizárólagos festői pályafutása akkor kezdődött, amikor leplezetlenül hangoztatott nézeteiért 56 után még bedolgozó lámpaernyőfestői pénzkeresetétől is megfosztották egy díszmű vállalati racionalizálási ítélet folytán. Így, mint sok más művészcsaládban, jó időre *feleségének kellett vállalnia a családfenntartást.* Ezeket a megpróbáltatásokat otthonában, beszélgetésünk során említi, hozzátéve, hogy számára igazán fontos mindig az volt, hogy képeit létrehozhassa és másodrendű tényező volt, hogy tetszik-e a közvéleménynek, veszik-e, vagy éppen tiltják.

Beszélgetésünk alatt szemem megmegnyugodott egy akvárium színes, lassú forgatagán, annak más közeggel, idővel bíró világán és önkéntelenül azon tűnődtem, vajon melyik oldalon van a valóság és nem vagyunk-e mi művészek, mindnyájan egy-egy külön öntörvényű világ?

A Renée-Házbeli kiállításon (és pillanatnyilag Franciaországban is) bemutatandó korszak képein *az esetlegességtől eljut egy tudatosan építkező képalkotásig,* ahol a matematikai rendszer szerint jelennek meg a színskálák, formaelemek és kapcsolódnak mértani pontossággal nagy, akár murális felületeket is igényelve. Legújabb képein a figurális, tájképi elemeket a belső rendszerű képalkotás eszközével jeleníti meg. Egy teljesen elvont korszak után, annak tanulságával fordul ismét a természet örök forrásához.

A kiállítást *február 15-én délután 6 órakor Dóci József polgármester úr* nyitja meg az Erdős Renée-házban (Rákoshegy, Báthori u. 31.), mely *március 11-ig* tekinthető meg hétfő kivételével naponta 15–18 óráig.

Laborcz Flóra

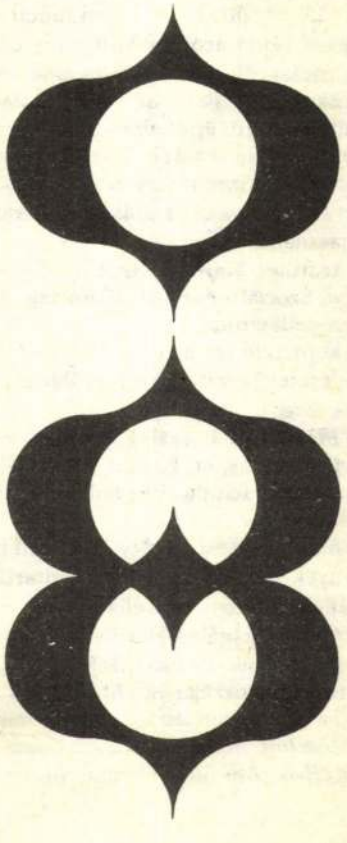

30. napján nyugdíjazás miatt megszünteti a testület.

Puky Istvánné, a Ferihegyi út 115. sz. Általános Iskola igazgatójának munkaviszonyát 1992. szeptember 9. napjától számított 16 hetes felmondási idővel, 1992. december 30. napján nyugdíjazás miatt megszünteti a testület.

Megbízta a képviselő-testület **Koszorúsné Tóth Katalint** – 1992. január 1-től 1996.július 31-ig – az *525. téri óvoda* vezetésével. **Szabó Györgynét** pedig ugyancsak 1992. január 1-től 1996. július 31-ig az *Újlak u. 114. sz. alatti óvoda* vezetésével.

A képviselő-testület a Jogi Bizottság kiegészítő javaslatát – mely a *„Lakás 17" Kft*-vel kötendő 1068 db lakás értékesítésével kapcsolatos megbízási szerződésekre vonatkozik – az alábbiak szerint fogadta el:

Az önkormányzat *3 évre kiköti a visszavásárlási jogát, ha az új tulajdonos el akarja idegeníteni a lakást.* Ez esetben az önkormányzat köteles visszavásárolni azt. (PTK. 374. par. (3) bek.: *a visszavásárlási ár egyenlő az eredeti vételárral.)*

A testület **Fürjes Péter** módosító indítványát elfogadta, mely szerint a XVII. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének döntése nélkül a „Lakás 17" Kft-nek – az 1068 lakáson felül – *nincs joga további lakáselidegenítésre,* illetve annak előkészítésére.

A képviselő-testület az előterjesztéshez mellékelt szerződés-tervezetek szerint *megbízási szerződést* köt a „Lakás 17" Kft-vel azon önkormányzati tulajdonú bérlakások értékesítésének lebonyolítására, *amelyekre az IKV érvényes árajánlatot küldött.* Egyben a mellékletben foglaltak szerint szerződést köt a „Lakás 17" Kft-vel a Pesti út 37. sz. alatt működött, egykori lakásóvoda lakásainak *piaci árú* értékesítésére.

A képviselő-testület megbízta a „Lakás 17" Kft-t *az önkormányzati bérlakások kezelésével.*

A testület egyetértett a „Lakás 17" Kft 3 millió forintos *törzstőke emelésével.*

A képviselő-testület határozataiból

Lapunk jelen és következő számaiban folyamatosan közöljük a képviselő-testület fontosabb határozatait. Csupán azért nem adhatjuk közre a teljes anyagot, mert más közérdeklődésre számot tartó hírekről, eseményekről is tudósítani szeretnénk olvasóinkat. Akit azonban behatóbban érdekel a határozatok teljes szövege és a testület munkája, mindenről rendelkezésére áll az eredeti jegyzőkönyv a Polgármesteri Hivatalban a titkárságon és az ügyfélszolgálati irodában.

A képviselő-testület 1991. december 6-i ülésének határozataiból

A *közműfejlesztési támogatások visszatérítése* ügyében a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett felhívta a képviselő-testület a *Belügyminisztériumot* a 8/1991. (VII. 12.) Korm. számú rendeletben foglaltak végrehajtására.

A MONOREX RT területén *engedély nélkül* elkezdett vásárcsarnok és piac létesítésével kapcsolatban úgy foglalt állást a testület, hogy az érintett ipari övezeti besorolású területen *a nagy volumenű kereskedelmi létesítmény elhelyezésével nem ért egyet.*

A képviselő-testület a *Rákosmezeje Mezőgazdasági és Szolgáltató RT. közérdekű kötelezettségvállalását* egészségügyi, környezetvédelmi, kommunális, fejlesztési, kulturális szolgáltatási célokat szolgáló kerületfejlesztési program megvalósításához a 137658/1 hrsz-ú 192.000 négyzetméter területű 230.400 e Ft értékű ingatlant *elfogadja.*

Egyetértett a testület a fővárosi elsőfokú szabálysértési hatóságok illetékességi területének megállapításáról szóló fővárosi közgyűlési rendelet-tervezetben foglaltakkal, azzal, hogy *a XVII. kerületben önálló elsőfokú szabálysértési hatóság működjék.*

Úgy határozott a képviselő-testület, hogy az Önkormányzati Törvény és a Vagyontörvény alapján *kéri a kerületi műemlékingatlanok önkormányzati tulajdonba adását.* A Pesti út 117. sz. alatti műemléképület felújításáról és kulturális célú hasznosításáról *vállalkozók bevonásával* gondoskodik. A Pesti út 107. sz. alatti műemlékjellegű épületben elhelyezett szervek és szervezetek elhelyezéséről gondoskodik. Az ingatlant *nemzetközi alapítvány támogatásával* oktatási célra kívánja felhasználni.

A testület **Károly Sárát** az Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság tagjává megválasztotta.

A képviselő-testület az ULKÜ főbb működési területeit a következőkben határozta meg:

1) **Mélyépítési részleg.** Kerületi felszíni vízelvezetés, út, közmű, zöldterület karbantartási, felújítási és fejlesztési feladatok ellátása.

2) **Magasépítési részleg.** Kerületi intézmények és bérlakások karbantartási és felújítási feladatainak ellátása.

3) **Gyorsszolgálat.** Kerületi intézmények és bérlakások hibaelhárítása.

A testület hozzájárult ahhoz, hogy az ULKÜ a kezelésben lévő, de funkcionális működéséhez nem kapcsolódó *Lemberg* utcai és *Kelecsényi* utcai ingatlanait *értékesítse.*

Úgy döntött a testület, hogy a fenti ingatlanok értékesítéséből származó bevételből az ULKÜ 1990–91. évi összes veszteségét (cca 5,5 millió Ft) *jóváírja,* a fennmaradó összeget pedig *elvonja* az üzemtől.

A ULKÜ szervezeti rendjével, illetve az átalakítás időütemezésével kapcsolatban a következő határozatot hozta a testület:

1) *Működjön tovább* az ULKÜ a jelenleg formájában a VÁB részéről történő önkormányzati tulajdonba adásáig.

2) Ezt követően *önkormányzati vállalatként* működjön tovább, legkésőbb 1992. decembe r 31-ig.

3) A testület legkésőbb 1992. novemberében dönteni kíván az ULKÜ *Kft-vé* (vagy egyéb gazdasági társasággá) alakulásának ügyében. Ezért felkéri a polgármestert, hogy vizsgáltassa meg az átalakítás lehetőségeit és 1992. novemberében javaslatát terjessze a képviselő-testület elé.

Úgy döntött a testület, hogy 1992-ben a ULKÜ kapacitásának túlnyomó részét *költségvetési munkákkal* kívánja lekötni. Az 1992. éves megrendelés terhére folyamatosan *előlegeket* kíván folyósítani a fejlesztés haladéktalan végrehajtásához.

Az ULKÜ az önkormányzattól történő munkavállalásaiban *10–15 százalékos nyereséghányadot* érvényesíthet, amely a fejlesztés finanszírozásának fedezetéül szolgál.

Felügyelő Bizottságot nevezett ki a képviselő-testület az ULKÜ stratégiai, üzletpolitikai irányítására. A Felügyelő Bizottság a Gazdasági Bizottság tagjaiból áll a polgármesterrel kiegészítve.

A képviselő-testület 1991. december 20-i ülésének határozataiból

A képviselő-testület hozzájárult ahhoz, hogy **Polgár Gézáné** a képviselői keretéből 50 ezer forintot befizessen a *Szabadság sugárúti Általános Iskola Alapítványának* számlájára.

A testület a 320/1991. számú határozata alapján lefolytatott fegyelmi vizsgálat által feltárt mulasztások és hibák miatt **Hutai Ferencet,** a Balassi Bálint Gimnázium igazgatóját *szigorú megrovás* fegyelmi büntetésben részesítette.

Úgy döntött a testület, hogy *támogatja a kerületben új középiskolai osztályok indítását.* Ennek értelmében 1992. szeptemberétől az alábbi oktatási formák beindítását tervezik:

Keleti Károly Dolgozók Közgazdasági Szakközépiskolájának XVII. kerületi nappali tagozata, igények szerint 2 vagy 3 osztály.

Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Gimnázium, 2 gimnáziumi osztály.

Újlak utcai Általános Iskola és Háziasszonyképző Szakiskola, 2 szakiskolai osztály.

Csepel Oktatási Vállalat SZIGET Középiskola.

Egyetértett a testület a *„Gondoskodás" Alapítvány* létrehozásával, egyben hozzájárult 16.958 e Ft alapítványban történő elhelyezéséhez. (Az összeget az önkormányzat pályázaton nyerte.)

Titkos szavazással megválasztotta a testület a *„Gondoskodás" Alapítvány Kuratóriuma* tagjainak **Károlyné Torkos Matild, Gém Judit és Bukta Mihály** képviselőket.

Hozzájárult a testület ahhoz, hogy egy, az önkormányzat tulajdonát képező ingatlanon a *264. sz. Hunyadi János Cserkészcsapat egy faházat állítson fel* csapatotthon céljára.

A képviselő-testület *nem fogadta el Bukta Mihály* határozati javaslatát, mely szerint a rendszeres szociális segélyben részesülők egyszeri kiegészítésként 5 ezer, a rendszeres nevelési segélyben részesülők gyermekenként 2 ezer forint anyagi támogtást kapjanak.

A képviselő-testület **Bakos Lajosnak,** a Diadal u. 41-49. sz. Általános Iskola igazgatójának lemondását – indokait mérlegelve – 1992. július 31-i hatállyal elfogadta.

Bakos Lajosné, az Erzsébet krt. 56.sz. alatti Általános Iskola igazgatójának munkaviszonyát 1992. augusztus 26. napjától számított 18 hetes felmondási idővel 1992. december 30. napján nyugdíjazás miatt megszűnteti a testület.

A képviselő-testület **Hutai Ferenc,** a Balassi Bálint Gimnázium igazgatójának munkaviszonyát – 1992. szeptember 9. napjától számított 16 hetes felmondási idővel – 1992. december 30. napjától nyugdíjazás miatt megszűnteti.

Raffay Ferencné, a Bulyovszky-Gyökér u-i Óvoda vezetőjének munkaviszonyát 1992. augusztus 26-tól számított 18 hetes felmondási idővel, 1992. december

folytatás a 6. oldalon

PARRAGH Emil

Rákosligeti Művészeti Napok

Rákosligeti Közösségi Ház
1996. március 4-9.

HONFOGLALÁS - NEMZETTÉ VÁLÁS

"Azért vagyunk a világon,
hogy valahol otthon legyünk benne."
(Tamási Áron)

Március 4., hétfő 18 óra:

MEGNYITÓ - a Művészeti Napok rendezvénysorozatot megnyitja: Barna Andor alpolgármester

HANGVERSENY - a Bartók Béla Zeneiskola növendékhangversenye

Március 4., hétfő 21 óra:

ROCK KONCERT - a magyar rockzene klasszikusai: Varga Miklós, Vikidál Gyula és a Boxer zenekar

Március 5., kedd 19 óra:

ZENEI EST - a hangversenyen többek között R. Szabó István és Dely Csaba rákosligeti zeneszerzők művei csendülnek fel a Liszt Ferenc Vegyeskar, a Camerata XVII. Fúvósegyüttes és a Bartók Béla Zeneiskola Vonósnégyesének előadásában

Március 6., szerda 18 óra:

"HONFOGLALÁS, ÁLLAMALAPÍTÁS" - történészek nyilvános kerekasztal-beszélgetése a millecentenárium jegyében. Vendégeink: Dr. Kovács László, a Régészeti Intézet igazgató-helyettese és Dr. Veszprémy László, a Hadtörténeti Intézet munkatársa. Bevezetőt mond: Dombóvári Csaba, Rákosliget önkormányzati képviselője.

Március 7., csütörtök 18 óra:

"RÁKOSLIGETI HONFOGLALÁS" - helytörténeti dokumentum- és fotókiállítás. A kiállítás rendezője Dr. Dombóvári Antal helytörténész, bevezetőt mond Parrag Emil, a Rákosligeti Polgári Kör elnöke, a kiállítást megnyitja Dr. Bereczky Loránd, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója. (A kiállítás március 5-20. között tekinthető meg.)

Március 7., csütörtök 19 óra:

GREGOR JÓZSEF operaénekes előadóestje, közreműködik Oberfrank Péter zongoraművész (A kiállítás és az előadóest ingyenesen látogathatók!)

Március 9., szombat 10.30:

"HONSZERZŐ ÁRPÁD" - történelmi mesejáték két részben. Benedek Elek regényét színpadra alkalmazta Rentz Antal, előadják a Nevesincs Színház művészei.

Művészetbarátok Köre

Rákosliget 1962-1969

Élt nem egészen 8 évet. Azután az akkori hatalom kivégezte. Azt hitte ugyanis, hogy veszélyes számára. Pedig nem volt az. Nem politikával, hanem művészettel foglalkozott... Képzőművészettel.

A 60-as évek elején baráti beszélgetések alkalmával felvetődött, hogy jó lenne egy képzőművészeti klubot csinálni a kerületben. S mivel ebben az akkori művészetbarátok, művészek mindegyike egyetértett, 1962-ben megalakult a Művészetbarát Kör a Dózsa Művelődési Központ Rákosligeti Klubjának közreműködésével. Első összejövetelünk még a teniszpálya melletti Pedagógus Klubban volt, de hamarosan birtokba vehettük a Rákosligeti Klub nagytermét, három hetenként a hétvégeken. Mivel talán Tóth Tibor festőművész kollégám és barátom szorgalmazta leginkább a klub megalakítását, ő lett annak vezetője. Egyébként az itt működő szakkört is ő vezette, ahol egy művészgeneráció nőtt fel az ő felügyelete és szakmai irányítása mellett.

A Kör célja és feladata a képzőművészeti kultúra terjesztése, ezen belül bemutató jellegű kiállítások rendezése, ezeken közös beszélgetés keretében a képzőművészet - főleg az akkor kibontakozó hazai modern művészet - problémáinak megvitatása volt. A kiállításokon stílusbeli és szemléleti korlátozás nélkül bemutatkozhatott az akkori magyar művészek számottevő része. Nagyon sok, ma már országosan, sőt, a határokon túl is ismert és elismert művész állított itt ki. Nekem is itt volt az első önálló kiállításom 1966-ban. Tóth Tibor szakszerű irányítása mellett ezek az esték valódi események voltak pezsgő hangulattal, izgalmas, szabad szemléletű vitákkal, bizonyítva a művészet szeretetét és a résztvevők aktivitását.

1969-ben a pártvezetőség, illetve a Dózsa Művelődési Központ igazgatója felmondta Tóth Tibor szerződését, s ezzel - a tiltakozások ellenére - a Művészetbarát Kört megszüntette. A 80-as évek elején az akkori Hazafias Népfront kezdeményezésére még megpróbáltuk felélesztení - s egy rövid ideig működött is -, de végül kicsinyes emberi érdekek miatt ez a kezdeményezés is elhalt.

1989-ben művészek és művészetbarátok megint összefogtak, és megalakítottuk a Vigyázó Ferenc Művelődési Társaságot, amely a rákosligeti Művészetbarátok Körének szellemében folytatta, s folytatja ma is kultúraterjesztő munkáját, s ennek fő vonulata ma is a képzőművészet. Tóth Tibor is tagja e társaságnak; ő a művészeti vezető, aki a kiállítások rendezésével, instrukciók adásával és egyéb társasági tevékenységével ma, idős kora ellenére is nagy és eredményes munkát végez.

Ezért is öröm számunkra, hogy az első Balassi Bálint-díjak egyikét - amelyet kimagasló kulturális tevékenységéért kap a díjazott - a kuratórium Tóth Tibornak ítélte oda.

Hiába szüntette meg tehát annak idején a szűklátókörű hatalom a Művészetbarát Kört, az mindig feltámadt, s remélem, hogy a Rákosligeti Polgári Kör is hozzájárulhat a tradíció feltámasztásához évi néhány kiállítás, művészeti esemény megrendezésével.

PARRAG EMIL
festőművész
a Rákosligeti Polgári Kör elnöke

Rákosliget
A RÁKOSLIGETIEK LAPJA

KIADJA: DATUS BT
FELELŐS VEZETŐ: TAKÁCS LÁSZLÓ
FŐSZERKESZTŐ: DOMBÓVÁRI CSABA
SZERKESZTŐSÉG: 1171 BUDAPEST, SZIGETCSÉP UTCA 108.
LEVÉLCÍM: 1172 BUDAPEST, I. UTCA 23.
NYOMTATÁS: DATUS BT NYOMDÁJA

Se pénz, se szabadidő

Az 1900-as évek elején, a rákosligetiek honfoglalása után, az itt élő emberek képesek voltak fenntartani, működtetni a Polgári Kört. Volt rá igényük, pénzük, szabadidejük és praxisuk. Tudták, hogyan kell létrehozni, működtetni egy egyesületet, annak intézményét és azon belül a különböző tevékenységi formákat: műsorokat, közösségeket, bálokat, tanfolyamokat.

Szükségük volt erre a közösségi-kulturális környezetre, és ezért áldoztak rá. A sajátjuknak érezték a Polgári Kört (a mai Közösségi Házat), a programokat ők maguk szervezték.

Ma nem vagyunk tudatában annak, hogy miénk a Ház, hogy használni kellene, s nem csak eljárni bele, hogy támogatni kellene, s nem csak fizetni az adott programért. Ma a Közösségi Házat támogatja az Önkormányzat és az államkincstár. Mégis szinte megoldhatatlan pénzügyi nehézségekkel küzd. Pedig teltház van, a programok népszerűek, a belső környezet kulturált.

Mi a különbség hát a két korszak között?

Valamikor az embereknek volt képességük, pénzük és szabadidejük önmaguk közösségi, művelődési igényeinek kielégítésére. Ma se pénz, se szabadidő...

Ma nincsenek vagyonos mecénások, és nincsenek a napi kiadásokat támogató közemberek. Ma egymás és a magunk üres zsebeiben keresgélünk. Megoldhatatlannak tűnő mindennapi gondjaink miatt szorongunk vagy túlhajszoljuk magunkat.

Ma is lenne igény a társas létre, az összejövetelekre, a szórakozásra, a gyermekprogramokra. De nincs miből, és nincs mikor. Legalább az egyik lenne...

Csak a kiművelt emberfők sokasága emelheti föl a Hazát - gondolta gróf Széchenyi István. Mondhatnánk azt is: egy települést, egy családot, egy-egy állampolgárt.

Önvédelmünk érdekében meg kell találnunk azt a piciny szabadidőt és azt a kis pénzt, az akaratot, a hozzáértést és a tenni akarást, hogy fölemeljük magunkat!

PRÉM JÁNOS

E lapszámunk a Művészeti Napok '96 alkalmából a Rákosligeti Közösségi Ház támogatásával jelent meg.

A Rákosligeti Dal- és Zenekör 1910 körül

A teniszpálya az 1930-as években ⇧

⇩ Gyermekbalett a Ház színpadán 1953-ban

Pannay Emil felv.

3865. Albert

Sz. Utrechtben 184

Varrónő.

Egész alakban, balraford
ülve és munka közben ábrázo
foltoz, miközben a tűvel épe
szőke, nyakéke piros gyöngyf
ujjú kék rékli, fehér kötény és
háromlábú kerek asztal áll, a
sze van. A háttérben szemközt
zése jobbról a szék lábánál
Neuhuys«.

Vászon, méretei 60 : 50·3 cn
az 1909 január 12-iki 5410 (1
20-iki 10069 (162–909) sz. eng
Wisselingh & Cº czégtől 19000 K
szeptember 21-iki 82280 (1507–
149884–909 (502–910), az 191
(9–911) és az 1912 január 1-jei
leiratok alapján. — Elszámoltatott
1910 február 27-én (341–910),
1911 február 8-án (769–911)
912). — Az elszámolást jóváhagy
11526–910 (912–911) és az
(538–911) stb. szvsz. határozat.

Kifüggesztésére vonatkozó ad
ban. 1910: X. 17. *A. Neuhuys:*

Jegyzet. Másolta 1910-ben

111 :

WA. 1909

Patrik Vilmos

Ötvös

Bp. XI. Bercsényi u 3.

Nemfék 1941

197. p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 FEB 18

DOLGOZÓK LAPJA
(KOMÁROM)

Paróczi Ágnes festő-
1021 művész

LAPJA
1976. február 18., szerda

Paróczi Ágnes kiállítása

Újabb állomásához érkezett a dorogi művelődési központ immár következetesnek mondható törekvése, hogy a ma élő fiatal magyar művészgeneráció alkotásainak tükrében kívánja reprezentálni korunk képzőművészetét. Kellemes, üdén tiszta tárlatot nyitott meg Csík István festőművész hétfőn délután Dorogon. Paróczi Ágnes festőművész képeit, gobelinjeit és zománcait ajánlotta figyelmünkbe célratörő tömörséggel, lényegét így összegezve: „Az emberi világ megelevenítése a szándék lényege, s ez a legtöbb, amit Paróczi Ágnes tehet."

Kék kompozíció (zománc)

Tudálékos, spekulációktól mentes, a látvány erejével ható műveket láthat a nagyközség közönsége a tárlaton. Az élet gesztusainak, szituációinak megfogása, a harmóniakeresés jellemzi a műveket. Paróczi Ágnes „parolázik" az élettel, a színek harmóniáiban, rendjében leli meg a világot, a nyugalmat. Valamiféle végtelen harmónia, zeneiség árad a művekből. Látszólag „problémamentes" művészet ez. Mégsem merném állítani, hogy ezek a színek segítségével az indulatosan rohanót, majd az ellenpólust, a komótosan sétálót. Dinamikus, látványos alkotás ez! A monumentálisra törekvő, nagyobb képfelületekben való gondolkodásra utal a „Kompozíció" és a „Család" című festmény. Merész, energikus ecsetkezelésről vallanak ezek a képek. Kétségtelen, hogy van érzéke Paróczi Ágnesnek a murális gondolkodáshoz. Lényegében ezt mondhatjuk el az „Útkereszteződés"-ről is. Az ember alkotta technikai világban — még ha megannyi útkereszteződés áll is előttünk — el lehet igazodni —, mert minden út valahová vezet, s a főútvonalak világosan kirajzolódnak... Üdeségével, asszonyias bensőségével ragad meg a „Színház" — a látszólag konstruált rendben őszinte fegyelem uralkodik. A festő játszik ezzel a fegyelemmel — és valahol mélyen mi is tudjuk, hogy a rend nem mond ellent a játékosságnak.

Különösen figyelemre méltók a zománcok. A rendkívül nehéz technikát Paróczi avatott kézzel vezeti. A „Kompozíció" címet viselő 15 kis zománc-arabeszk valóságos remekmű. Szituációkat, hangulatokat, nosztalgiákat fogalmaz meg a tűzben kialakuló színek világával. Lehet, sokan nem így vélik, de magam valamiféle ősrokonságot érzek ezek között a zománcok és a XIX. századi zsánerképek között. Pompásan bánik a művésznő a meleg színekkel. Nagyon szép piros és kék színvariánsokat látunk a zománcokon. Összetartoznak ezek a „Kompozíció" „fedőnevű" zománcok — így, csokorba kötve, egymásra utaltságukban bontakoznak ki. Közöttük néhány különösen szép táblát lelhetünk.

Hatásában kellemes, gusztusos kiállításban gyönyörködhet az, aki felkeresi Paróczi Ágnes tárlatát. Színek, vizuális jelek halmazából áll össze az alkotó sajátos művészi érzés- és gondolatvilága. Látszik, elsősorban murális feladatokban gondolkodik. Gobelinjeiben — kettő látható a tárlaton — szintetizálódik mindaz, amit a festményekben, a zománcban elért.

Cs. Nagy Lajos

1976. február 18., szerda DOLGO

A tsz-ek területi szövetségének küldöttgyűlése

(Folytatás az 1. oldalról)

oldható meg. 1 kg hízócsirke előállításához 2,3 kg, egy tojáshoz pedig 16,5 dkg takarmány felhasználását tervezik.

Az ötéves terv során jelentősen emelkedik az élelmiszer- és fafeldolgozó tevékenység, valamint a lakossági szolgáltatások aránya. Ez utóbbi elő fogja segíteni a háztáji gazdaságok termelésének növekedését is.

Az elnökség meghatározása szerint a fejlesztésben rendkívüli a jelentősége a szakosodásnak, a különféle gazdasági együttműködéseknek, az üzemen belüli önelszámolás elterjedésének, valamint az eszköz- és területkoncentrációnak.

Dr. Técsi János előadását több hozzászólás követte. Ezek jórésze kapcsolódott az említett témákhoz, kiegészítve azokat a termelési mutatókat elemző, hasznos észrevételekkel, tapasztalatokkal. Hangot kapott az a közös gazdaságokat érintő probléma, hogy több hatóság — elsősorban a KÖJÁL — olyan magas követelményeket állít egyes beruházásoknál, ami már luxusigénynek is tekinthető, és ami miatt kénytelen lemondani a gazdaság az egész létesítmény megvalósításáról, bár ennek termelésére nagy szükség volna.

A tenni akarás jegyében

Mokri Pál, az MSZMP megyei bizottságának első titkára hozzászólásában tiszteletét és elismerését fejezte ki a tsz-ek vezetőinek és rajtuk keresztül a termelőszövetkezetek tagságának, a IV. ötéves tervben végzett jó munkáért. Ez képezi azt az alapot — mondotta — amelyről jogos bizakodással tekinthetünk az új ötéves terv feladatainak megvalósítása elé. Utalt a XI. pártkongresszusra, amely meghatározta a magyar mezőgazdaság helyzetét és szerepét, majd a kongreszszus által megjelölt célkitűzésekről szólt. Megnyugtatta a résztvevőket, hogy a gépek és eszközök fokozottabb biztosítására történtek intézkedések. A beszámolókat és hozzászólásokat összegezve megállapította, hogy ezen a tanácskozáson a tenni akarás dominált. Kérte a tsz-ek vezetőit, hogy ahol erre a lehetőségek megvannak, valósítsák meg a tervezett eredményeket. Főként a tejtermelésben, amelyben meglehetősen elmaradtak a megye közös gazdaságai. Törődjenek azzal, hogy a termelési folyamatok koordinációja jobban bontakozzon ki. Ne legyenek gyengék vezetők akkor, amikor szükséges intézkedéseket meg kell tenni, mert ha ennek eljön az ideje és nem lépnek tovább, akkor lemaradnak a fejlődésben, nem szolgálják megfelelően a közösség javát. Egyetért azzal — mondotta —, hogy szobából, hivatalnoki módon gazdaságpolitikai kérdéseket egyetlen szerv, egyetlen hatóság sem közelíthet meg. Befejezésül tolmácsolta a megyei párt vb-nek azt a véleményét, hogy a termelőszövetkezetek területi szövetsége a megye mezőgazdaságának eddigi eredményeihez elismerést érdemlően hozzájárult. Kérte hatékony közreműködésüket a továbbiakban, és a nyugdíjba vonuló elnöknek jó egészséget kívánt.

Dr. Técsi János összefoglalójában hangsúlyozta: jobban is, másképp is kell dolgozni, a régiből megőrizve a haladót, de áttérni az új formákra, az új megoldásokra. Ez lesz a biztosítéka annak, hogy az V. ötéves tervben rangos helyüket megőrzik, és sikerrel teljesítik feladataikat a megye közös gazdaságai.

A küldöttgyűlés elfogadta a beterjesztett határozati javaslatokat. Miután az elnökség mandátuma lejárt, háromtagú jelölő bizottságot választott.

Szandi Anna

Járási NEB 1976

Tizenhat témavizsgálat, húsz közérdekű bejelentés adott munkát a dorogi járás több mint 200 népi ellenőrének 1975-ben. Olyan fontos témák kerültek napirendre, mint a vizek szennyeződésére képzett alapok felhasználását tanulmányozza Esztergom és a dorogi járás üzemeiben. A gyermekétkeztetés helyzetének elemzése során az étkezési normák, a rendelkezésre álló anyagi esz-

Tanácskozó ifjúsági b

A Szakszervezetek Komárom megyei Tanácsának ifjúsági bizottsága keddi ülésén azokat a feladatokat határozta meg, amelyek segítik az ifjúságpolitikai határozat érvényesülését a következő években.

Az ifjúságot erőteljesebben

napo
szénc

ninteg
li idő

ille

aut

A
cius
ki vi
nizsá

Éppe
Nagyka
on rö
ık nem

kel kapcsolatban a Közúti Igazgatóságot érintő részhez az alábbi megjegyzést teszem:

Dr. Mészáros Árpád, a KPM Autófelügyelet igazgatóhelyettesének válasza arra a kérdésre, hogy miért szűnt meg a műszaki vizsgáztatás Nagykanizsán, igazgatóságunkra vonatkozóan nélkülözi a tárgyilagosságot.

Nagykanizsai üzemmérnökségünkön 1974 áprilisa óta folytak a műszaki vizsgáztatások minden különösebb panasz é észrevétel nélkül. Igazgatóságunk mindent elkövetett, hog a műszaki vizsgáztatásoka gyorsan, a legkisebb időveszteséggel, a dolgozók megelége-

kis anyagi ráfordítással a cél
nak megfelelő vizsgabázisoka

Megjegyezni kívánom, hog
ebben az időszakban került a
igazgatósághoz kísérleti jelleg
gel a műszaki vizsgáztatás é
egyéb közlekedésfelügyele
hatáskör gyakorlása. Minder
megtettünk a gyors és ered
ményes munka végzésére, el
értük, hogy 1975-ben már te
lefonon történt bejelentést i
el tudtunk fogadni. Hozzá
kezdtünk egy minden igény
kielégítő vizsgabázis építésé
hez is Zalaegerszegen, amit
napokban adunk át rendelteté
sének.

1976 áprilisában a műszal
vizsgáztatás és a közlekedés
felügyelettel kapcsolatos tenn
valók visszakerültek a KP
Autófelügyelet hatásköréb
Az eddig üzemeltetett viz
gáztató helyeket az autófe
ügyelet rendelkezésére bocs
tottuk bérlet formájában.

A nagykanizsai vizsgabáz
a követelményeknek — az c
dolgozó vizsgáztatók vélem
nye szerint is — megfelel. A
igazgatóság a bérleményt ne
mondta fel, csak bizonyos v
gyonvédelmi előírásokat k
zölt az autófelügyelettel. 19
áprilisa után mi csak épüle
adtunk az autófelügyeletn
bérbe, a felszerelésekről m

ZALA MEGYEI
PATYOLAT VÁLLALAT
ZALAEGERSZEGI
TELEPHELYRE

FELVESZ
NŐI DOLGOZÓKAT

(vegyipari végzettséggel rendelkezők előnyben).

Jelentkezni lehet
NAGYKANIZSA,
MAGYAR U. 86.

70 00

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 287-748, 340-726

1977 MÁR 17

ZALAI HIRLAP

Paróczy Ágnes

1021

Paróczy Ágnes: FIGURÁK (faliszőnyeg)

Pártay István:		Pengő
85. Édesanyám	ceruzarajz	m. t.
86. Édesapám	„	„
87. Legrégibb rajzom	„	„
88. Rácz Vali filmművésznő	vörőskréta	100.—
89. Touttanni Dórika arcképe	„	m. t.
90. Arany János tölgyei	tempera	100.—
91. Őzek	„	100.—
92. Vörös salakos út	„	100.—
93. Ancillám	pasztell	m. t.
94. P. Éber Anna	„	„
95. „Szeptember végén“	linoleum metszet	20.—
96. Merkepusztai béreslány	„ „	15 —
97. Esti akkordok	„ „	10.—
98. A Magvető	„ „	12.—
99. Krisztus	„ „	15.—
100. Szent Imre	„ „	20 —
101. Madonna	szines kréta	100.—
102. Harmónia	grafit	m. t.

A grafikák árai keret nélkül értendők.

MŰTEREM
KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSAI
KUNSTAUSSTELLUNGEN
BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS-U. 12.
FÉLEMELET • TELEFON: 189-554.

A kiállitást rendezte:
KATÓ KÁLMÁN
festőművész
a „MŰTEREM“ művészeti vezetője.

Merkur IV., Prohászka Ottokár u. 6

Pártay István festő

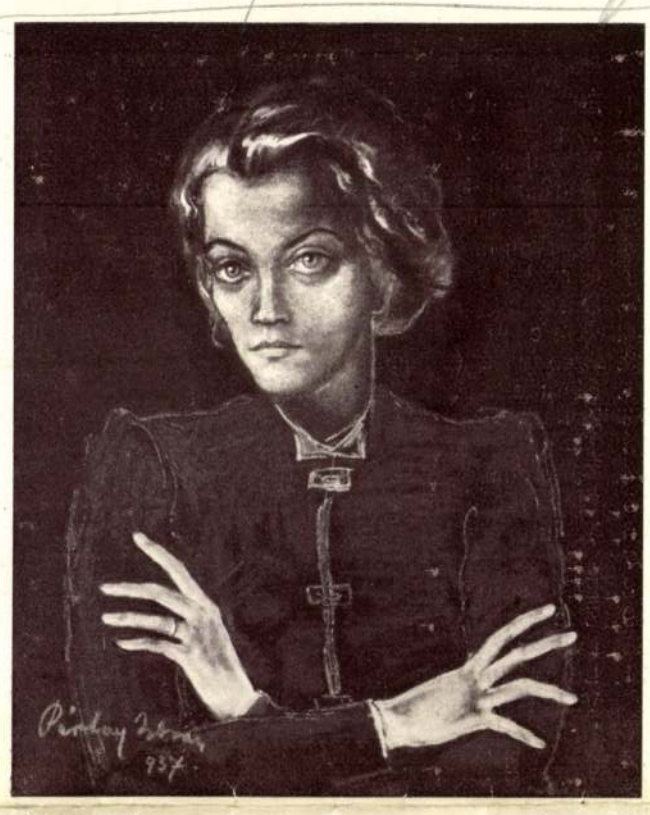

PÁRTAY ISTVÁN: P. ÉBER ANNA

P. ÉBER ANNA ÉS PÁRTAY ISTVÁN FESTŐMŰVÉSZEK GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁNAK KATALÓGUSA

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: 1939. ÉVI MÁJUS HÓ 18-TÓL
MÁJUS 31-IG, NAPONTA 9—6-IG,
VASÁRNAP 10—2-IG

KATALÓGUS ÁRA 30 FILL.

P. Éber Anna:

			Pengő
1.	Édesanyám	tempera	m. t.
2.	Vita brevis	„	500.—
3.	Szegfü ködmönnel	olajfestmény	200.—
4.	Touttanni Dórika arcképe	„	m. t.
5.	Méhes Aladárné „	„	„
6.	Ág tanulmány	„	150.—
7.	Pártay István arcképe	„	m. t.
8.	Horváth Magda „	„	400.—
9.	Önarckép	„	m. t.
10.	Arco park (München)	„	250.—
11.	Biernacky Éva arcképe	„	m. t.
12.	Zöld köcsög	„	200.—
13.	Tanulmányfej	„	m. t.
14.	Tanulmány	„	„
15.	Eichendorfi táj	„	100.—
16.	Tanulmány	„	40.—
17.	„	„	20.—
18.	Érdekes olvasmány	„	350.—
19.	Zirci parkrészlet	pasztell	100.—
20.	Labdarózsák	„	150.—
21.	Leányfalui Dunaág	„	80.—
22.	Vázlat I. (portréhoz)	„	40.—
23.	„ II. „	„	40.—
24.	„ III. „	„	40.—
25.	„ IV. „	„	30.—
26.	„ V. „	„	40.—
27.	Meggyvirágzás	„	250.—
28.	Margitszigeti táj	„	180.—
29.	Magyar Madonna	„	250.—
30.	Madonna	„	250.—
31.	Török szegfü	„	90.—
32.	Vázlat	„	40.—
33.	Kompozició Utolsó vacsorához	„	m. t.
34.	Dunai táj	„	100.—
35.	Almavirág	„	150.—
36.	„Hazudsz“	„	80.—
37.	Öcsém	„	m. t.
38.	Játszó lánykák	„	120.—
39.	Tisztás	„	200.—
40.	Önarckép vázlat	„	m. t.
41.	Margitszigeti út	„	250.—
42.	Rácz Vali arcképe	olajfestmény	300.—
43.	Portré	„	m. t.
44.	Meyer J.-né portréja (tanulmány)	„	„

P. Éber Anna:

			Pengő
45	Rácz Valéria arcképe	pasztell	m. t.
46.	Sorsiestvérek	tempera	2000.—
47.	Patrona Hungariae (dr. Németh József rendelése)	„	m. t.
48.	Árnyportré	„	„
49.	Ady illusztráció	„	„
50.	Patrona Hungariae-hoz vázlat	„	„
50/a.	Istvánom	pasztell	m. t.

Pártay István:

51.	Alföldi táj	grafit	50.—
52.	Tavasz Erdélyben	„	50.—
53.	Csimpánz	„	100.—
54.	Ágas bogas sziget	„	100.—
55.	Stilizált világ	„	70.—
56.	Varjak szigete	„	80.—
57.	Mese táj	„	150.—
58.	Ciprus alé	„	120.—
59.	Napnyugta	„	120.—
60.	„Itália“	„	120.—
61.	Koppány vezér	„	150.—
62.	Anonymus	„	120.—
63.	Batu khán	„	100.—
64.	Háry János	„	200.—
65.	Zágoni Mikes Kelemen	„	120.—
66.	Tiborcz	„	120.—
67.	Emese	„	100.—
68.	Bánk Bán	„	120.—
69.	Toldi Miklós	„	120.—
70.	Toldi Benczéje	„	120.—
71.	„Vihar“ 1931.	„	m. t.
72.	Olasz táj	„	120.—
73.	Az utam	„	150.—
74.	Költözködő madarak	„	100.—
75.	Pesti háztetők	„	120.—
76.	Fészek	„	100.—
77.	Verebek az ágon	„	100.—
78.	Hawai leány	„	120.—
79.	Tavaszi akkordok	„	100.—
80.	Egyiptomi rabszolga	„	100.—
81.	Judás	„	100.—
82.	Álmos vezér	„	80.—
83.	Vágyak	„	m. t.
84.	Virágzó kaktusz ág	„	80.—

ı már dasra építették a házak
t épp most azok egymásután
egy ják fel a szolgálatot. M
yéb- »minden« a lakók és a

Pártay Antal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1958 JUL 4

NÉPSZAVA

— AZ EDINBURGHI EGYETEM Extra-Mural osztálya felkérte Pártay Antal festőművészt, hogy küldjön balatoni és más témájú festményeket, amelyekből kollektív kiállítást rendeznek. A művész már eleget is tett a kérésnek és 70 művet küldött ki Skóciába.

— TÖBB MINT HAR-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILÉLET

1971 FEB 27

1021

Pártay Álmos

A

MAGYAR

PAMUTIPARBÓL

JELENTJÜK

z évvel ezelőtt egy kislányt
ártfogoltunk a Zója nevelő-
thonból.

A Zója Szocialista Brigád a
állalat egyik legrégibb és
gnagyobb brigádja. *Kassai*
iszló igazgató mondta róluk:

— Olyan brigád ez, amely-
mindig lehet számítani.
unkájuk az egész vállalat
étére kihat. Minden akció-
n részt vesznek. Csatlakoz-
k a fővárosi Patyolat Válla-
felhívásához, amely a
lunkád mellett add a ne-
d!« címet viselte. Minden
aluk tisztított ruhához, la-
textíliához mellékelik a
névkártyájukat...

— Hány válaszlevelet kap-
eddig?

— Huszonötöt.

— Hány volt panaszos?

— Kettő, de orvosoltuk —
ndják a brigádtagok.

munka tartj
brigádszellem

Ha egy fi
rül, fél év n
mat szavazna
lasztják a br
oldás ez? Ig
pillanattól, hogy valaki tag
ja lesz a közösségnek, már
segítő társakra talál. A fiata-
lok különösen, hiszen rá
vannak szorulva. *Kávé Ist-
vánné* párttitkár mondta:

— A társadalmi munkában
legtevékenyebb ez a brigád.
Mindig lehet rájuk számítani,
s amit vállalnak, mindig tel-
jesítik.

— Hogyan döntik el, milyen
társadalmi munkát vállalja-
nak?

— A vállalat igényeinek
megfelelően a brigádtagok
szavazzák meg. A két legna-
gyobb brigád vezetője tagja
a kibővített vállalati vezető-

darítási mozgalom tevékeny
részvevői voltak; takarókat
készítettek, pénzt ajánlottak
föl Vietnam újjáépítéséhez. A
fiatalok társadalmi munkájá-
ért kapott összeg része a Viet-
namban épülő szakmunkás-
képző intézetnek.

Szarka Jánosné mondta:

— Ebben a tizenöt évben
nem volt olyan szolidaritási
mozgalom, amelyben ne vet-
tünk volna részt.

S amire a legbüszkébbek:
állandó kapcsolatot tartanak
fent a Moszkvai Rádió ma-
gyar szerkesztőségével.

N. J.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 VIII 6
SOMOGYI NÉPLAP

Paróczi Ágnes
1021

Paróczi Ágnes: VARIÁCIÓK.

MDK

Pártay István, grafikus.

Alföldi táj. Grafika. Repr.
A Müteremben rendezett gyüjteményes kiállitásán megvette az állam.

Pártay István ferstő

meghalt /Halálozás/

Magyar Nemzet 1979. ~~február~~ szeptember 2.

Pártay István

Pártay István (1906–): festő és grafikus. Csók István növendéke volt. Nevéhez fűződik a fonyódi templom freskója.

Mihályfi Ernő:Müvészek,barátaim Bp.Corvina 1977.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

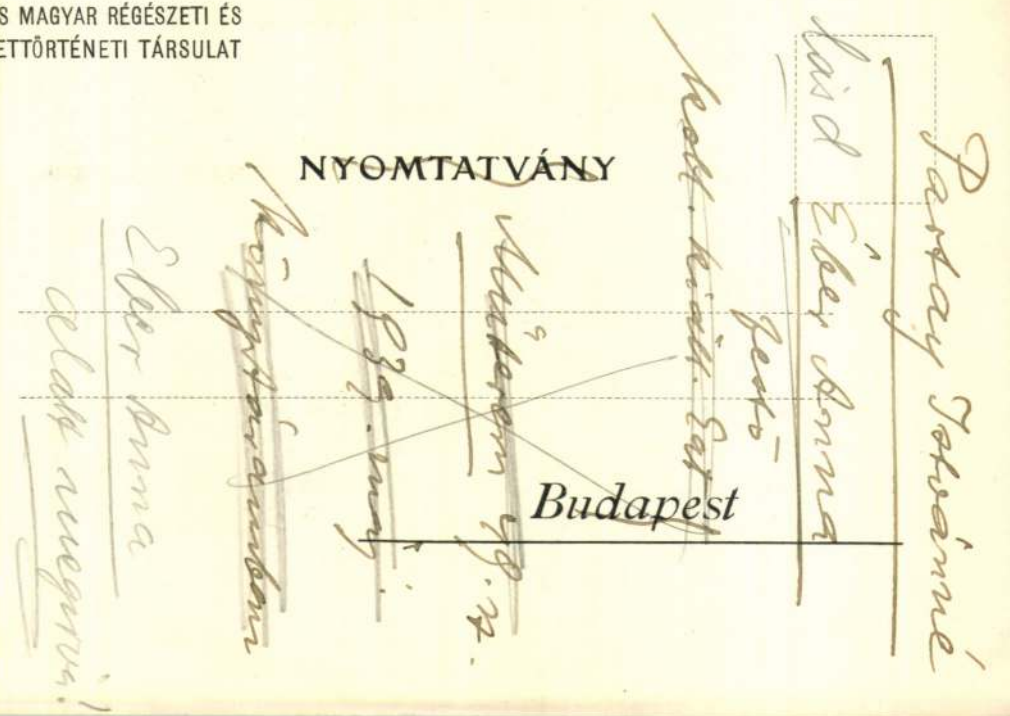

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

Pártay István

Kaposváron 1906-ban született. Diák korában Rippl Rónai közelében élt. Képzőművészeti Főiskolán Csók tanitvány volt. Gyermekkora óta festi a Balatont. Külföldi tanulmányut Rómában.

71. Köd gomolyog Badacsony körül, tempera

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

Pártay István

72, Crescendo, tempera
73, Kísimosás a vizparton, temp.
74, Álmodó természet, temp.
75. Teregető felhők terülő hullámok, temp.
76, Mosolygó Balaton, temp.
77. Csónakok verőfényben, temp.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május

Pártay István

78. Balatonfenyvesi ut, temp.
79. Esti akkordok, temp.
80. A hold büvkörében, temp.
81. Opálos Balaton, temp
82. Árva csónak, krétarajz

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

MDK

Pártay István
Genezáret taván, rézk.

N.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
17
1.

MDK

Pártay István, festőművész. sz. Kaposvár, 1906.

Ködgomolyog Badacsony körül, temp.
Crescendo, temp.
Kismosás a vizparton, temp.
Álmodó természet, temp.
Teregető felhők - terülő hullámok, temp.
Mosolygó Balaton, temp.

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 9 l.

MDK

Pártay István, festőművész. sz. Kaposvár, 1906.

Csónakok verőfényben, temp.
Balatonfenyvesi-ut, temp.
Esti akkordok, temp.
A hold büvkörében, "
Opálos Balaton, "
Árva csónak, kréta

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 9 l.

M. D. K.

PÁRTAY István festő

Csók István tanítványa vsel
(1925)

Leírja Cs. I. tanítási, korrigálási módját

Pártay István: Csók Istvánról, mesterem-ről

Magyar Nemzet 1961. márc. 9. 7. l.

MDK

Partay István

Képzőművészet. Ujság 1927. jan. 1. 48.l.

MDK

Pártay István

A Műterem kiáll.
Művészet 1938. 12o.l.

Pártay István.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1926-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Pártay István

Zágoni Mikes Kelemen. Pártay István grafit
ja. Repr. (Műterem, gyüjtm.kiáll.)

Magyar Nemzeti Művészet, 1939. 3.sz.

MDA

Partay Istvan -

Novemberi ragyogás a Janoshegyen, linoleum-metszet

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 21.1.

Pártay István MDK

festőművész sokóciai kiállitása.

Népszava, 1958.jul.3o.

MDK

Pártay István

Bánk bán, rakz

Müterem 18. csop. kiáll. 1938. jul.

MDK

Pártay István

A Műteremben rend.kiáll.-on Koppány vezér arcmása, Toldi Miklós, Bánk Bán, Almos vezér képe.A poétikus tájképek és leleményes elgondolással stilizált grafitok sorozata kiválóan jó rajzoló munkáit ismerteti meg.
Pompás linoleumsorozata a kiállitáson.

Cikk: Éber Anna és Pártay István kiállitása a Műteremben.

Uj Magyarság 1939.máj.21.

MDK

Pártay István festő

Római ösztöndijas volt. A Műteremben rend. gyüjtm.kiállitásan feltünően szépek linoleum-metszetei.
A magyar előidőkből vett, markans erejű portréi a festőművész freskó iranti készsége mellett vallanak.

Cikk: /T.D./ : Pártay István és Perber Anna gyüjtm.kiáll.

Esti Ujság 1939.maj.24. 4.l.

MDK

Pártay István

A Műteremben kiallitott képei közul:
Koppány vezér, Toldi Miklós, Bank ban,
Almos vezér.
Tájképek, stilizált grafitok sorozata.
Linoleumsorozata.

Cikk: Ébner Anna és Pártay István kiall. a
Műteremben.

Uj Magyarság 1939.máj.21. 21.l.

MDK

Pártay István
grafikája:

Facsoport
Szenvedő fiu
Templom
Hid
Harcias magyar
A csend temploma

Az Ernst-Muzeum Kiállitásai.LXXXVI.Csoport-
kiállitás, Budapest 1926.nov.hó.Katalogus 12.c

MDK

Pártay István
grafiája:

Ancilla
Gémes kut
Elvégeztetett
Fák
Kelet temploma
Krisztus

Az Ernst-Muzeum Kiállitásai.LXXXVI.Csoport-
kiállitás, Budapest 1926.nov.hó.Katalogus 12.c

MDK.

Pártay István festőművész
Koll. Kiáll. a Műteremben. 1939.

Magyar Nemzeti Művészet 1939. 3. sz. 73. l.

MDK.

Pártay István festőművész

A z Est, 1939. május 2o.

MDK.

Pártay István festőművész

Feleségének a misztikus hatást keltő portréja mellett a magyar történelem és irodalom alakjairól készült sorozat

Virradat, 1939. junius 5.

MDK.

Pártay István festőművész

"Éber Anna" arcképe, kép.

Nemzeti Ujság, képes mell.1938.jul.31.14.l.

MDK.

Pártay István festőművész

" A magvető" 12.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Krisztus" 15.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Szent Imre" 2o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Madonna" loo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Harmónia" m,t.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"P. Éber Anna" kép

Kiállitásának katalógusa

Kiáll. ideje: 1939. máj 18-31-ig.

Pártay István festőművész MDK.

Kiállitásának legnagyobb értéke feleségének egészen misztikus hatást keltő portréja mellett- a magyar történelem és irodalom alakjairól készült sorozat is.

Virradat, 1939. julius 5.5. 1.

MDK.

Pártay István festőművész

Müteremkiállitás

inkább grafikus, mint festő.

Ujság, 1939. május 18. 12. 1.

MDK.

Pártay István festőművész

"Bence" kép.

Magyar Ne,zet képes mell. 1939. május 28.

MDK.

Pártay István festőművész

"Vihar" kép

Magyar Nemzet képes mell, 1939. május 28.

Pártay István festőművész

MDK.

"Trianoni magyar fájdalom" kép.

Magyar Ne,zet képes mell. 1939. május 28.

MDK.

Pártay István festőművész.

Csők,Rippl-Rónay és Révész tanitványa volt, már 1927-ben feltünt az Ernst Muzeumban

Magyar Ne,zet képes mell. 1939. máj. 28.

MDK.

Pártay István festőművész

"Batu Khán" loo.-P.

Gyüjtenényes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Háry János" 2oo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa,

MDK.

Pártay István festőművész

"Pesti háztetők" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

Pártay István festőművész

"Fészek" loo.- P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Verebek az ágon" loo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

Hawai lány" 12o.P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Egyiptomi rabszolga" loo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Tavaszi akkordok" 1oo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Judás" 1oo.-P.

Gyűjteményes kiállitásának katalógusa.

IDK.

Pártay István festőművész.

"Álmos vezér" 8o.-P.

Gyűjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

" Vágyak" m.t.

Gyüjtemónyes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Virágzó kaktuszág" 8o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

" Édesanyám" m.t.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Édesapám" m,t.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Legrégibb rajzom" m.t.

Gyűjteményes kiállításának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Touttanni Dóriká arcképe" m.t.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Rácz Vali filmművésznő" loo,-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Arany János tölgyei " 1oo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Őzek" loo.P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Vörös salakos ut" loo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"P.Éber Anna" m.t.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Ancillám" m.t.

Gyüjtemónyes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Szeptember végén" 2o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Merkepusztai béreslány" 15.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Esti akkordok" lo,-P.

Gyüjtenényes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Zágoni Mikes Kelemen" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa,

MDK.

Pártay István festőművész.

"Emese" 1oo.-P.

Gyűjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Tiborcz" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa,

MDK.

Pártay István festőművész.

"Itália" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

" Anonymus" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Koppány vezér" 15o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Napnyugta" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Ciprus alé" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Mesetáj" 15o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Varjak szigete" 8o.-P.

Gyűjteményes kiállításának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Stilizált világ" 7o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

Ágas-bogas sziget" loo.-P

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Csimpánz" 1oo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Tavasz Erdélyben" 5o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Alföldi táj" 5o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Toldi Benczéje" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Vihar" 1931." m.t.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Olasz táj" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Az utam" 15o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

"Költözködő madarak" loo.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Toldi Miklós" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész.

"Bánk Bán" 12o.-P.

Gyüjteményes kiállitásának katalógusa.

MDK.

Pártay István festőművész

Az Est, 1939. május 2o.

MDK.

Pártay István festőművész.

A "Műterem" kiállitása.

Művészet, 1939. IV. évf.77. l.

MDK

Pártay István, grafikus

Alföldi táj. Grafit.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O. M. Szépműv. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 16.1.

Pártay István MDK

Novemberi ragyogás a Jánoshegyen, lino

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Pártay István

kiállítása a Műteremben

N.U. 1939. V. 20.

Pártay István

— **A kultuszminisztérium képvásárlásai a „Műterem" kiállitásán.** *Pártay* István és P. *Éber* Anna gyüjteményes kiállitásán az állam megvásárolta *Pártay* István *„Alföldi táj"* és P. *Éber* Anna *„Margitszigeti ut"* cimü müveit. A kitünő művészházaspár nemrég zárult kiállitása ezzel a minden művészember számára oly kivánatos akkorddal zárult le.

N.U. 1939. VII. 5.

N.U. 1939. VII. 5.

Pásztory István

Szerepel a „Műterem"

Kiállításán

Nemzeti Újság 1938 VII. 30

Állami árverési csarnok

XC. aukciója

1939. V. 21-24
V. 25 - VI. 7.

meghívó: jött
Katalogus: tpld.

Párkay István

kiállítása a Műteremben

Vasárnap, 1939. május 21.

Pártay István.

Ujszerü grafit-technikáju munkája szerepel a képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállitásán, a Mü-csarnokban.

Pártai Attila M.D.K.

Az exportképes hétvégi ház teevpályázaton kiemelt megvételben részesült.

Társtervező: Kigyósi Agnes, "egyi Miklós, Kriz László

Magyar Építőművészet 1967/4. 5.l.

MDK

Pártai Attila, építész

Társadalmi munkában – Jónás Sándor építésszel együttesen – elkészítette a XII. ker.-i gyógypedagógiai iskolát, ill. terveit.

– : Hír

8

ESTI HIRLAP Bp. 1967. dec. 21.

Pártay.

A Műcsarnokban, a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán grafikai munkái szerepelnek.

Pesti Napló, 1928. május 20.

Pártai Attila

az alábbi tervpályázaton 3. helyezést elért 5 számú pályaterv munkatársa volt. (építész tervező)

Borosnyay Pál: alagútszalusattal kivitelezhető lakó- és szállásjellegű épületek tervpályázata, 1970.
Magyar építőművészet, 1971.5.sz. 2-12.l.

MDK.

Pártai Álmos

Riport
Textilélet 1966 dec.12.

PARSS, Johann, pozsonyi avitalonegéd
J. P., Tischlergesell, 4 hónapos fia meghalt. (1790,
721 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

PARSS, Johann, pozsonyi asztalossegéd

J.P.,Tischlergesell,
4 hónapos fia megh.]1790, 721 l.]

Pr.Z.

Parsona Cristoforo

XV. s.

miniatore. Miniò a Napoli tra ~~XX~~ il 1483-84, per commissione della regina Beatrice, il manoscritto "Agathias".

Ciod

55. l.

Budinis. 159. l.

Parsona Cristoforo

miniator

Budinsó

55, 159. f

91319 szám.

Jelen szám és
kerületi magy. kir. á l l a m p é
Sztehló Ottó másodépitésznek a 1
vizsgálása ügyében tett hivatalo
költségei és napidijai fejében 3
nyugtájára negyvenhat /46/kor.60

Miről a bizottságot f.é
felterjesztésére értesitem.

Budapesten, 1903 évi d

Parsona Cristoforo

XV. m.

miniator

Miniò a Napoli
tra il 1483-84. per
commissione della
regina Beatrice, il mano-
scritto "Agathias".

Budinis

159. l.

Passini, Johann

MDK

(1799-1874)

metsző.

Ausztriában főként itáliai festmények grafikai reprodukálásán munkálkodott

Bermann, Moritz: Österreich-Ungarn im neunzehnten Jahrhundert Wien 1884

606.0

Szigetvár.

A középtért a bástyákkal
és vár foglalja el, melyeket c
előtérben a sánczok és sátrak
ben pedig hegyek hullámzanak.

Sigeth.

Rm., mér. a vk.

Parrik Vilmos

Parrik Vilmos műötvösmester,
XI. Bercsényi-u. 3. 259-172

Bptávb 1940 szept.

Parrati Kornél

měrnok

lásd Károly Eszterhaza XVIII. sz

Schmall

II. 72. l.

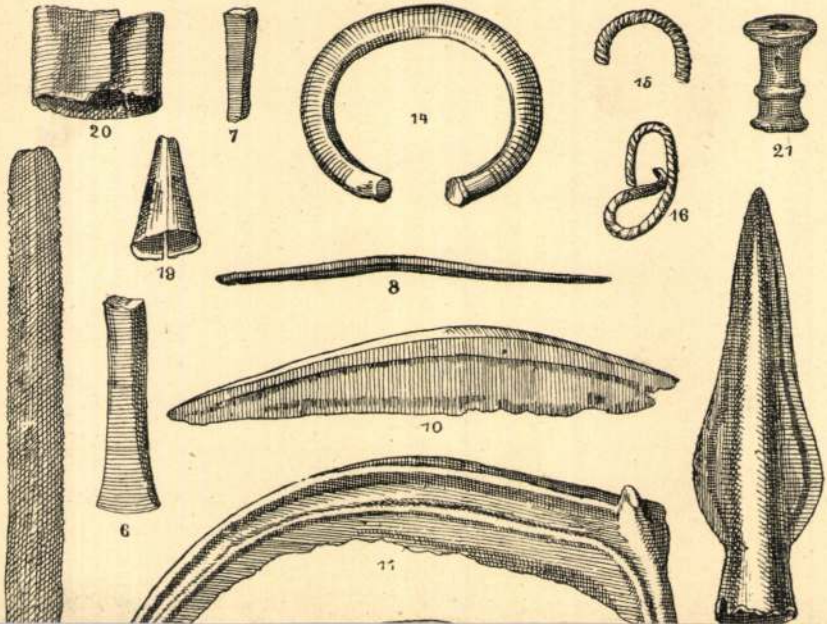
20
7
14
15
21
19
16
8
6
10
11

Parrati Kornél

mérnök

pesti invalidusok háza

l.

Némethy Lajos:

A pesti főtemplom

tört. I. k. Bpest.

1890. 282. l.

Névre vigyázz!

Elírva.

Parra gi Mihályné

Fehér Lászlóné és Parragi Mihályné
is szerepelt a Fővárosi Müvelődési Házban Sárköz diszi
tő müvészete és népi iparmüvészete c. rendezett
kiállitáson.

Magyar Hirlap 1976-~~xxx~~138-9
B.S.M.:Sárköz népmüvészete Budapesten

Parragi Mihályné

A szőtteskészítés hagyományos eszközei · a *tiloló*, a *rokka*, a *fonálgombolyító* és a *szövőszék* képet adnak e mesterség kellékeiről. A vitrinekben leheletfinomságú hímzések. És a híres sárközi főkötők, amelyek motívumterveiért *Fehér Lászlónét*, a kivitelezésért *Parragi Mihálynét* a megnyitó alkalmából nívódíjjal jutalmazta a Népi Iparművészeti Tanács.

Magyar Hirlap 1976-138-9

B.S.M.:Sárköz népmüvészete Budapesten

PARRAGH Lajos /

felvonó terverő (ÉVITERV)
körnemű kódott a terverésben

A Budapesti Nemzetis Szinház terve. 1966. Kidolg. Hofer Miklós, Halmágyi Ildikó, stb. Bp. 1966.

Parragh József, V.o.tan. MDK

Nagykörös, Patay-uti áll. ált. isk.

39. Felvonulás.

Nagy Ifj. Képzőm. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv..Képtár. 1949 aug.16.-szept.lo. Kat.

Parrag Emil

Parrag Emil Pauer Gyulával a
UFKI KISZ Klubjában 1968
nyarán rendezett közösen lé-
célktását

Beke László: A pszeudo.

Müvészet, 1976.április - 26.oldal.

Parrag Emil

Paizs Göebel Jenő emlékkiállitása a szentendrei Művésztelepi Galériában junius 15.-től, Kassák Lajos emlékkiállitása a paksi Művelődési Központban, julius 4.-ig, Sugár Andor emlékkiállitása a szombathelyi Forradalmi Muzeumban julius 1.-ig tart nyitva. Bencze Lilla tüzzománc kiállitása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében junius 17.-ig, Dallos László fotókiállitása a Fészek Művészklubban junius 30.-ig megtekinthető. Deim Pál a Magyar Nemzeti Galéria Műhely-sorozatában junius 20.-tól, Buczkó György a Studió Galériában junius 20.-tól, Parrag Emil a Dózsa Művelődési Házban juni. 24.-ig, Encsy Judit a Pszichiátriai Klinika Nappali Szanatóriumában juli.4.-ig, Józsa János a nyiregyházi Jósa András Muzeumban mutatja be müveit.
Élet és Irodalom, Bp.1979. juni.16. XXIII.évf.24.sz
8. lap.

Budapest Főváros XVII. kerület
Polgármesteri Hivatal
1556 Budapest XVII., Pesti út 165.
Pa[illegible]k: 1.

ERDŐS RENÉE-HÁZ

Sinkovics Péter

Budapest.

Báthory u. 10.

1054

A XVII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT és a
VIGYÁZÓ FERENC MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG
meghívja Önt, kedves családját, ismerőseit

PARRAG EMIL

festőművész kiállításának megnyitójára
az ERDŐS RENÉE-HÁZBA
(Budapest - Rákoshegy, Báthori u. 31.)
1992. február 15-én - szombaton - délután 6 órára.
Megnyitja: DÓCI JÓZSEF, polgármester.

**Megközelíthető: Kőbánya-Kispesttől 80-as busszal,
Örs vezér tértől 61/E, majd a végállomástól 98-as buszokkal.**

A kiállított művek megvásárolhatók!

**A kiállítás 1992. március 11-ig tekinthető meg
naponta - hétfő kivételével - 15 és 18 óra között.**

Parrag Emil
Kiállítás a Patrici Galériában

Mayer Nemzet 1984. IV. 11.

MDK

-Parrag Emil

Termékeny munkásságával inspirálólag hatott
a telep többi résztvevőire.

B.Gy.: Művésztelep Keszthelyen.

Köznevelés. 1962. szept. 518.o.

Parobek Alajos festő

Népszava 1922. jan. 8. 6. o.

Négy művész

Parobek Alajos festő

Pesti Hirlap. 1922. jan. 6. 6

k. k. L. Téli kiállítása Szelonban

Perobek alajos festő

Pesti Hilap, 1923. szept. 2. 5

K. K. L. az Ernst-muzeum uj szezonja

Parobek festö.

Népszava.1923.IX.14. 5.l.

Parobek Gestő"

8 oran. Ugyanó

1925 márc. 15.

Parobek Alajos festö.

Műbarát.1922.II.22.1.

Parobek Alajos festő

Műbarát, 1922. II. 22. o.

A Nemzeti Szalon téli tárlata.

MDK

Parposz Nikosz

A képzőművészeti kiáll.-on résztvett.

Meghivó.XIX.Tanács Ifjú Gárda Művelődési Ház és Nagy Balogh János képzőm.kör. 1964. Máj 16 - Máj 25-ig.

 M. D. K.

PAROTESINSZKY Vladimir

Indián meseképek, sorozat 22 db.
Dekorativ rajzok ábra 17 l. l.
Szántó orosz paraszt } ábra 1. kép
A pap és szolgája }
Ruszlám és Ludmilla ábra 2. kép.
Dal Oleg herczegről ábra 3. kép

Magy. or. iparműv. tk.
Patakyné: Par. 167, – 168, 169, 173.

 M. D. K.

PAROTESINSZKY Vladimir

Szül. Kijev

1916 – 1918-ig a pécsi Isolnay-gyár

jervezője — Pokotilo néven 1921-ben

is említik., a neményzeti kv. szerint 1922-

ben lépett a gyár volgálalába

48 rajza maradt fenn

Lásd még Pokotilo

Patakyné: Par. 162., 164, 165 – 166

./.

Parrag Emil MDK

A keszthelyi művésztelepen végzett alkotó munkát. Képei nagy sikert arrattak a munkabemutató kiállításon.

NAPLO/Veszprém/ 1962. aug. 19.

PARONO, Girolamo, 1500 körül Magyarországon dolgozott./B. Iványi./

Maggiorotti, 438.

Paronuzzi

a velencei épitesz szépművészetek akadémiájának egyhosi tanítványa, szobrász és épitőmester épitette 1837-1838-ban ujra a Fiume mellett levő Tersatto várát, (magyar terület) Nugent gróf cs. kir osztályvezér, a tengermelléki tartomanyokban főparancsnok rendeletéből.

Tersatto vár régiségtani kincsei. Honmüvész 1838. 243. l, 244. l

Pavolnik kőmives M. D. K-

1786 sept. 5 a Lyceumban (Eger)

a cisztérciták számára konyhát

akar állítani.

Szabó E. ~~Sprenger M.~~ Adattár. Műtört. Ért.

1958 (VII) 2-3 sz. 201.

ɔm	14. April
d	23. April
	24. Mai
d	21. Juli
	2. August
	5. August
	15. August
:hérvár	9. September
	18. September
	20. November
	22. Dezember
	5. Jänner
dt	6. Februar
	10. Februar
in	14. Februar
g	22. Februar
	28. Februar
g	5. März
	10. März
hérvár	2. April
	25. April
	2. Mai
	24. Mai
	25. Juni
m	20. Juli
	25. Juli

PARÓCZI ÁGNES

emlitve ld. Bakallár Imre

Losonci Miklós: Évfolyamtársak. Dunakeszi, Iskolagalória

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/9.sz.4.o.

Paróczmy Ágnes

Többnyire a kubizmus eredményeit felhasználó szemléleteket ad be a Képcsarnoknak a müvésznő. Tisztességesen megmunkált, dekorativ szinhatásu képek ezek, jelentékeny alkotói eredményeket nem mutatnak fel.

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem, mecenatura. MÜVÉSZET, 1979. november - 8.lap.

Paróczy Ágnes

A müvésznő Csendéleteinek többsége,festményeinél is konkrétabb megfogalmazásu, tehát a modern müvészettel csak most ismerkedőkk is eligazodhatnak rajta.
Áruk: a kispénzü emberek számára is elérhető.

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem,mecenatura.
MÜVÉSZET,1979. november - 8.lap.

Paróczi Ágnes, festő

PARÓCZI ÁGNES festőművész kiállítása hétfőn nyílt meg a XIV. kerületi Amerikai út 69. szám alatti oktatási igazgatóságon, a szabadfoglalkozású képző- és iparművészek pártszervezetének rendezésében.

– : Kh

8

Népszabadság, Bp 1980 okt. 7.

Paróczy Ágnes

Kompozíció románc 15x20

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul.–Aug.

Pavóczki Ágnes festőművésznő
a Műcsarnokban Vecsi Sándorral
együtt megnyílt kiállítása.

Láttuk, hallottuk – a kiállításmegnyitón.

1974. IX. 8. 11.52 Petőfi V.

Paróczi Ágnes

17, MSZMP Oktatási Intézetének mozaik-
tarve, 1972. I. nagy teln.
18. ——— II.

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

11

Pándi Ágnes

Három lép, 1977.
Kéz kompozíció, 1972

Pándi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Pátzay Ágnes

Variáció, 1972.
Harcos, 1972.

Pátzay Ágnes életművének kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

20, Kalocsai Házasságkötőterem faintar-
ziája, faintavcia

Paróczi Ágnes festőművén kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

19, Kalocsai Házasságkötő terem fajantazia terve, 1974.

Paróczi Ágnes festőművész kiállítása Műcsarnok, Bp. 1974.

Нб

Paróczi Ágnes

Asszonyok, 1974.
Tejnyák, 1974.

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

Sünhár, 1973.
Tejfel, 1974

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Pauleri Ágnes

Emberek, 1974.

Nyár, 1974.

Pauleri Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Pauóczi Ágnes

Kompozíció XII—XXIII.
Kompozíció, 1966.

Pauóczi Ágnes kiállítása
Mücsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

Csendélet, 1974.
Figurál, I–X.

Paróczi Ágnes kiállítása
Múcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

1, Virágárus, 1972.
2, Belváros, 1972

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

3, Találkozás, 1973.
4, Figurális Kompozíció, 1973.

Paróczi Ágnes Kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Pauóczi Ágnes

5, Útkeresés?, 1974.
6, Bemutatás, 1974.

Pauóczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Pardori Ágnes

11. Június, 1974.
12. Június, 1974.

Pardori Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

9, Pekárosi utca, 1974.
10, Kompozíció, 1974.

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

7) Család I. 1974.
8) Család II. 1974.

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

13, Gobelinterved, 1970. vegyes
14, Kazincbarcikai Kórház gobelinje
1971.

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

15, Figurál, 1971.
16, Lila gobelin, 1973.

Paróczi Ágnes kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes

Várakozók, 1974.
Kompozíció I-XI. 1974.

Paróczi Ágnes Miállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Paróczi Ágnes, festő

Kiállít a Műcsarnokban.

— : A két végi kulturális programból 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 28.

Paróczi Ágnes, festő

Kiállít a Műszarnokban.

–: A hét végi kulturális programból

9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 7.

Paróczi D'ques

74-ben kiállítása volt
a Műcsarnokban.

Dénényi Iván ismertetése

Vigilia 74/12 855.o.

Paróczi Ágnes

Bemutatott műve:

"Könnyű fémmű", olaj, 60 x 120

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállitás,

Budapest, 1968.

7 1

Paróczi Ágnes

Az I. országos zománcművészeti bienná-
lén megemlítjük Paróczi Ágnes kisme-
retű de monumentális igényű Ember-
párját és Könnyű fémmű című kompo-
zícióját.

Bojár Iván: Két országos kiállítás

Magyar Hírlap 1971/128 10 old.

Paróczi Ágnes
festő

Kalocsa Városi Tanács V.B. Iháras-
ságkötőtermében beépítendő fa-
intarzia munkára pályázó mű-
vész.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. február - 48.oldal

Paróczi Ágnes festőművész

A lap, a kulturális eseményeket ismertető rovatában számol be a művész kiállitásáról, melyet a Műcsarnokban rendeznek és szeptember 6.-án nyitják meg.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. aug. 31.
XVIII. évf. 35. sz. 8. lap.

Paróczi Ágnes

febr.16

PARÓCZI ÁGNES alkotásaiból nyitottak hétfőn kiállítást a dorogi József Attila Művelődés Központban. A tárlaton festmények, gobelinek és zománcmunkák láthatók.

Magyar Hirlap 1976/4o/1o

1965-ben végzett a Képzőművészeti Főiskola festőszakán, mestere Kádár György volt. 1966 óta jelentkezik munkáival a Studió kiállitásain és az országos rendezvényeken, néhány alkotása külföldön is szerepelt. 1966-69-ben Derkovits-ösztöndijban részesült. - Konstruktivista szellemű, a jelenségeket főként szinhatásaikban megragadó festő, finom izlésü tájképek, csendéletek alkotója. Festői tevékenysége mellett tüzzománccal és gobelinkészitéssel is foglalkozik.

Művészéletrajzok 1975

Pároczy Ágnes
festő

MDK

„Csendélete" szerepel a
tanlaton

Vidos Zoltán ,A Fiatal Képzőmüvészek
Müvészet,1969 okt.19.lap

MDK

Paróczi Ágnes

Ülő nő asztalnál, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

Paróczi Ágnes

Beszélgetők, o.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

Parózi Ágnes

Hamáncképekkel szerepel az alábbi táslaton

Csongrády Béla: Hamáncművészeti szerepszemle Salgótarjánban

Nógrád 1969 XII. 24

M.D.K.

Paróczi Ágnes
festő

Részt vett a Kertészeti Főiskola
secco pályázatán

Eigel István: A Soroksár-péteri secco pályaratáról
Művészet, 1969. május - 24 lap

MDK

Paróczi Ágnes

Könnyü fémmü, o.

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

MDK

Paróczi Ágnes

Csendélet I., o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Mus.

Paróczy Ágnes

MDK

Csendélet I., o.

Studió 67. Fiatal képzőm. kiáll. Ernst Muz.1967.

MDK

Paróczy Ágnes

Csendélet, o.

Beszélgetők, "

Szegedi nyári tárlat, Móra F. Muz. 1967.jul.

Paróczy Ágnes

Anyaföldi este olaj 100 × 110 cm

Stúdió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. K. áll. kat.
Bev.: Bereczky Lóránd

Parócai Ágnes

Részt vett a tárlaton.

Losonci Miklós: I. Országos Tömegművészeti Kiállítás katalógusa, 1970. június - 43 lap.

At

Paróczi Ágnes

Csendélet I., o.

Ülő nő asztalnál, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

Patóczi Ágnes, festő

A Pest megyei pártbizottság Nagy Jenő u.-i székházának aulájában rendezett tárlaton az MSZMP-alapszervezetébe tartozó festők művei láthatók.

Lasonci Miklós: a sokrétű festészet tárlata.
Pest Megyei Hírlap, 1979. febr. 6.

MDK

Parobek O. ?

84.1.

Nemzeti Szalon II. aukció.

	Egységár	Összeg	Összesen
	6.-	P 18.-	
	6.-	" 12.-	
	1.50	" 64.50	
			P 94.50

illér

M. T. I. rt. nyomdája 28474

Parobek László

U. 1960.

Szegedi Híradó
1916. febr. 22.
(Kitüntetések Szegedi festőművész.)

Fenti elnyerte a nagybányai festő Kolonia 1200 Koronás első ösztöndíját. 1914-ben végzett Szegeden, Vissontay Károly volt a rajztanára. A háborúban önkéntes tüzérőrmester, részt vett a Lovcsen körüli harcokban

Parobek Alajos

P.G.dr.: "A Nemzeti Szalon téli tárlata" cimmel a bicskei müvésztelep kiállitó müvészei közül igen szigoruan birálja: Deli Antal, Parobek Alajos, Pándy Lajos müvészek munkáját: "Ugy hat, mint egy iskolai kiállitás".
Jeges Ernő müvészről szóló kritikáját lásd: a müvész nevénél.

Élet, Bp. 1922. jan. 22. XIII. évf. 2. sz. 46. lap.

Parobek Alajos, [ ]

l.: Csáky József

Bodri J.: Vélemények ... [1] ... 91-93.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. június

XXX
6.

Parobek [ ], jestő

L.: Szöri József

Apró f.: Vélemények ... [2] .... 93-96.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. június XXX. / 6.

Parobek Alajos festő

„Szocialista hagyományok Szeged képzőművészetében" címmel megnyílt kiállításon szerepelnek munkái.

Kulka Erzter: Szegedi festők tárlata.
Délmagyarország, 1969. márc. 21.

ALAPÍTVA: 1577

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA KÖNYVES-BOLTJA

BUDAPEST IV,
KOSSUTH LAJOS-UTCA 18.
TELEFON: 18-95-40.

•

BUCHHANDLUNG
DER KÖN. UNG.
UNIVERSITÄTSDRUCKEREI

•

LIBRAIRIE
DE LA PRESSE
DE L'UNIVERSITÉ
ROYALE HONGROISE

•

BOOK-SHOP OF THE
ROYAL HUNGARIAN
UNIVERSITY PRESS

•

POSTACSEKK :
BUDAPEST 37.473,
LEIPZIG 29.165,
PARIS 160.010.

UTÁNVÉT:

SÚLY:

Tartalma: Kön

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

35.785. — K. M. E.

Paroher Alajos

Terverte a szegedi
ellenforradalmárok
emlékművét, melyet
Flekesch Sándor műtő-
ja után véstek márvány-
ba

Nemzeti Újság

1941. június 12. . .
(Vasárnap avatják
fel a szegedi ellenfor-
radalmárok emlék-
művét.)

8

9

Parobek Lajos

vegedi festőnek szabadságharci fegyverletételt ábrázoló képét ajánlottak megvételre 1935-ben a debreceni Déri Múzeumnak.

Erdélyi Déri 1935. 46. l.

1935

MÁRCIUS 24—MÁJUS 15.

ORSZ. MAGY. KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

BUDAPEST, MŰCSARNOK

Parobek Klára

Roldus
Tápéi bucsú
Virradat

67747. — Athenaeum r.-t. könyvnyomdája, Budapest.

Szeged 1934 2

Jelezve mindkettő lent jobbra: J. Niani f.
Maszlaghy II., 372—373. szám.

:COLÒ DA FOLIGNO (umbriai festő,
1430 körül — 1502 körül)
zentháromság (97. kép)
laj és tempera, 100×60 cm.
rtinelli-gyüjteményből.
urálta Nikássy Lajos, 1933.

Parobek Antalon

szegedi festő

a szeged városi tanyai

templom kifestésére

fenti kapott megbízást.

Irod

Magy. Iparművészet

1938. 137. l

ürichben meghalt.

igeti Történelmi Emlékcsoport

rály szobájából

ó 3-án délután 3 órakor

hült tetemét a Kerepesi-uti teme-

ltban helyezzük örök nyugalomra.

lelki üdvéért az engesztelő szent-

4-én, pénteken délelőtt 9 órakor

t "jaáki templomában" fog bemutattat-

i ▪ Ignác nemcsak szükebb pálya-

i, de halhatatlan épitészeti alko-

ubecsü kincseivé váltak, amelyek

ületét és elismerését szerezték

ország halottja.

Parobek Alajos

szegedi festő

Kalduvok, 07

Szeged 1937/6

Parobek Alajós

Miska bácsi, 300 P
Lázadók, 500 P.
Golgota, 500 P
Hazafelé, magt
Vasárnap délután mgt

Szeged 1934

MAGYAR NEMZETI BANK
Pénzforgalmi osztály

BUDAPEST
49 XII - 3 19
1954

1476205

Müeemlékek orsz.bizottsága
ellátmányszámla,

Budapest
IX.Hőgyes Endre-u.10.

Hivatalból
Díj átalánvozva

Parobek Alajos

Tájképek of.
Öregember of.

Szeged 1938/a

vonzavonultságban festett képeit állitotta ki. Mesterei Torma János, Ferenczy Károly és Réti István voltak.

A kiállitott képek jegyzéke:

Zsuzsanna, Sztrájk, Fürdőzők, Aktok, Sztrájk (vázlat), Vasárnap délután (vázlat), Batyubál (vázlat), Önarckép, Golgotha (vázlat), Női tanulmányfej, Arcképtanulmány (Noll J.), Krisztus elfogatása (vázlat), Utcarészlet, Részlet Ragusából, Lovčen naplementekor (vázlat), Tanulmányfej (Bogár K.), Andromeda, Tanulmányfej a Krisztus kompozicióhoz (vázlat), Vasárnap délután, olajfestmennyek.

Magánsulajdonban lévő képek-külön lapon.

Parobek Alajos

koll. kiáll. Szegeden 1926. május hó.

Katalogusa: A Művészeti Szalon kiállításai. III. Parobek Alajos kollektív kiállítása. Rendezte Krasznai József. A Művészeti Szalon kiadása. Szeged, 1926. máj hó.

Elehajza: 1914. erettségizett Szegeden 1916. febr. elnyerte a nagybányai festőkolónia 1200 koronás első ösztöndíját. 1919 oktoberében a kecskeméti művészek kiállításán aratott fellűnő sikert, 1921. a bicskei festőkolónia csoportkiállításán a bicskei Batthyányi-kastélyban állított ki, 1922. januárjában a Nemzeti Szalonban, majd pedig 1923. szeptember hazában az Ernst Muzeum 25. ik csoport kiállításán mutatkozott be. 1925. a Szinyei Merse Pál Társaság által díjazott művészek kiállítása és most (1926) az utolsó két év alatt a szegedi humuszon csöndes csöndes

A MUEMLEKEK ORSZAGOS BIZOTTSAGÁTÓL
BUDAPEST, VI., ARÉNA ÚT 41. SZÁM.

/1932. szám.

ságos

P i l c h A n d o r U r n a k

okl. épitészmérnök

P é c s .

Apáca-utca 8.

Parobek Alajos

Koll. Kiáll – 1926. máj.
Szegeden.
Folytatatás –
(Magántulajdonban lévő képek –)

Sztrájk (vázlat), Őszi rózsák, Indulás a tánchelyre (vázlat), Indulás a bálba, Bohócz, Arcképtanulmány, Bál (vázlat), Hazafelé, Fürdőszám, Pihenő aktok, Politizálóbérecsek, Bál a tápéi néphárban, Arcképtanulmány (Barta dr), Mákföld, Róna csendélet, Cirkusz interieur, Menetszázad, Trén a hóban (Lovčen), Baka bál, Három akt (vázlat), Judit (tanulmány fej), Est F

F hangulat, Arcképtanulmány (dr. Lévay), ifj. Kass Jánosné arcképe.

Parobek Lajos

Thieme Becker

XXVI. 250.l.

(Lyka)

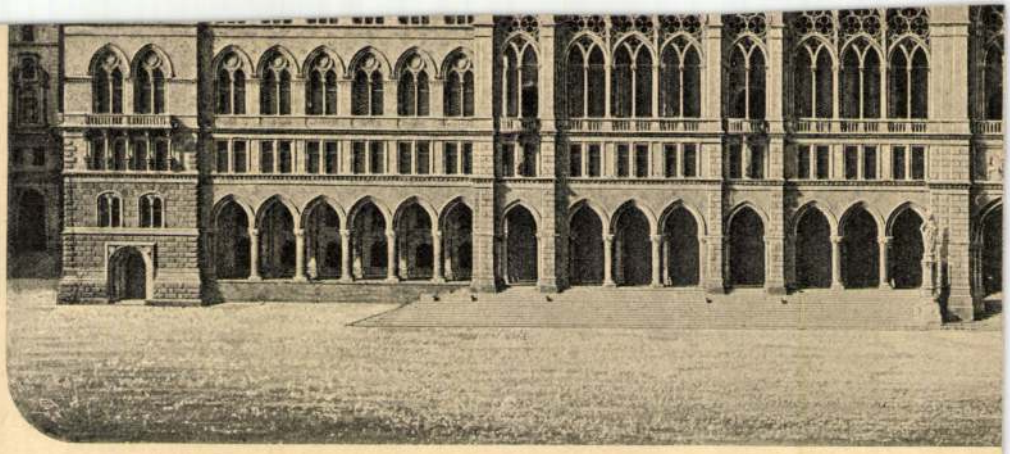

Das Rathau

Parobek Alajos

festő Szegeden

Koldusok c. képe és
több régi műve.

Délmagyarország

1937. dec. 5.

(v.: Szegedi képző-
művészek kiállítása
a múzeumban.)

Parobek Alajos

festő

lásd

NémedySzeged 418. l.

90. MEZITELEN IFJÚ.

Dombormű töredéke. Mészkő. Magassága 19·7 cm. A koponya felső része, mindkét kar és a lábszáraknak nagy része hiányzik. A felülete elmállott. Tarantóból való.

Oly töredékes, hogy nem lehet belőle a dombormű-nek elveszett részére és ábrázolására következtetni. Stilus és anyag szerint rokon a 88–89. számú domborműtöredékekkel. Görög munka a Kr. e. III. vagy IV. századból.

Paul Arndt: Nackter Jüngling. Original. IV.—III. Jahrhundert vor Christus.

Parobek Alajos

107 lájd

Művészet. 1937. 10-sz. 116. l.

Rényi 17—18. l. (Lorenzetto.) — Maszlaghy II., 99. szám. (Pietro Laureati.) — Van Marle IX., 1927., 132. l. (Lorenzo Monaco pesti képének egykorú másolata.)

SIENAI FESTŐ, XV. század

Szent Jeromos

Fa, tempera, 21·5×11·5 cm.

SIENAI FESTŐ, XV. század

Zászlóátadás

Fa, tempera, 26×36 cm.
Firenzéből. A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteményből.
Dantenak átadják Siena zászlaját?
Ramboux 111. szám. (Masolino.) — Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion, II., 1871., 370. l. (Masolino.) — Vaisz Ignác: Masolino olasz képíró művei. Bp. 1883., 6. l. — Ipolyi Biharvármegye, 48. szám. (Jelenet Dante isteni színjátékából.) — Benesch, Belved. 70. l. (Benozzo köre.)

SIENAI FESTŐ, XV. század

II. Sixtus pápa találkozása Sz Lőrinccel

Fa, tempera, 29·5×14·5 cm.
A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteményből.

SIENAI FESTŐ, XV. század

Sienai Sz Katalin

Fa, tempera, 24×15·5 cm.
A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteményből.
Ramboux 215. szám. (Andrea Brescianino.)

SIENAI FESTŐ, XV. század

Parobek Alajos

Festő Szeged

cred

Pfeifer Elek (Szeged):

Budapest - Szeged barati kérfogása - Művészet.

1938. 72. l.

Parobek Alajos

festő Szeged

lásd

Szegedi őszi kiáll. 1943

Magyar Izsépen + Bényén).

Gyarapodás.

mbe

Oldalt fürtözött haja, szemöldöke és nyina, arcza leberetvált. Körülcsavart kivágott mellénye fehér, kabátja fekete, ztalon túl, a melyen (könyv és tintatarop és félrevont piros függöny köti le fi- ez a jelzés olvashato: »Joh. Szentgyör-

n.
88: VIII. 31-én (97/88 No 4.).
nos.

(12)

66.

1894; VIII 368

Parobek Alajós

festő

vád

Kiss Szeged

318. l.

Parobek Alajos

festő

Szeged Dóhány u. 3.

MKSz 1947

1904. VII. 8.

Deés.

Nemz. Múzeum jelentése (436/904.)

Parobek

Árverési Csarnok aukció Ent.

32. sz. 1926. ápr.
40. sz. 1927. dec.

Különleges épületvasalások.

Vas, vasáru, mezőgazdasági es
tűzhelyek, fegyverek, lőszerek, e

Parobek

restaurálta a hegedi-
kent Ferencrendi tem-
plomban a keresztút
képeit (teljesen át-
festette) és a kent Vendel
oltárképet (teljesen át-
festette

Erdő

Magyarság 1938

ápr. 17. (Restaurál-
ják Mátyás király
hegedi templomát.)

Gyarapodás.

fordult

a ~~nén~~. Homlokába lógó haja, oldalszakálla
bajusza leberetvált. Nyakkendője körülcsa-
ellénye sárga, ~~fekete~~ bársonygalléros ~~ka-~~
zöld
Hátán a jelzés ez: »Fest. Kiss Sám. 1811.«

méretei 5.2: 4.2 cm.
.l.
ól 1888: VI. 15-én 100 koronán.
I. 30-án(146/88.)

1143

PAROBEK *Alajos*, festő. * Szeged 1896 máj. 31. A bpesti képzőművészeti főiskolán Réti Istvánnál és a nagybányai művésztelepen Ferenczy Károlynál és Thorma Jánosnál tanult. A bicskei művésztelep tagja volt. 1922 januárjában a Nemzeti Szalónban és 1923. az Ernst-múzeumban gyűjt. kiáll. rendezett. A Szinyei-Társaságtól több ízben kapott dicsérő elismerést.

E-G. II. 271 l

1933

VÉSZPRÉM MEGYE ... FŐSZOLGABÍRÁJA

LEVÉLSZEKRÉNYBŐL

Műemlék országos Bizotságának

PAPA 49 VI.-7.18

Budapest

Hivatalból

Dij átalányozva.

Parobek Lajos

festette a szögedi szent ferencrendiek refektoriuma részére az utolsó vacsorát ábrázoló képet, mely olajfestmény vászonra. A képet a bejárattól balra eső ½ rövidebb falmező felső szakaszán helyezik el. E képhez készült két vázlat szüdén a zárda tulajdona.

Saját értesülés

LYKA KÁ

MAGY
MŰVÉ
1800—

LYKA KÁROLY MŰVEI

Magyar művészet 1800—1850

A művészetek története

Képek — szobrok

Kis könyv a művészetről

A képírás újabb irányai

INGER ÉS WOLFNER
IRODALMI INTÉZET KIADÁSA, BUDAPEST

Parobek Alajos

festette 1939-ben a Hegedi ferencrendiek refektoriumában az utolsó vacsorát ábrázoló olajfestményt. Ennek kisebbalakban megfestett példánya n. ott a ~~fe~~ rendház múzeumában. Az egyes figurákhoz festett tanulmányok egy rezzé ugyanott. Lüttem 1939. nov. 23

~~Aristoteles X. 57.~~

Parobek Alajos

1925. SzMPT által díjazott művének kiáll. N. Szalon.
Krisztus a betegek között, olajvárl.
Cigányok, olajf.

SzMPT-tól 2 izben dicséró elismerés-

Város a folyó partján.

193. Aert van der Neer

Parobek Alajos

festő

1923. koll. kiáll.

az Ernstnél.

A bicskei műveritelepen

~~sagja~~

Képeste magát.

Érkezett 1905 márc. 30.

249/1905 sz. (Bpest, 1905 márc. 27.)

Csiki Ernő, nemz. múz. segédőr jelentése az 1904. ségely tetthére a deliblasi puszcán és egyebűtt végzett rovatlani gyűjtéséről. (Válasz. V. 9.)

Parobek Alajos

A Mübarát 1922.

22

Bronzgomb II. 49

Iskolában szerzett könyvtár

V. 236.

Parobek Alajos

élete

Neurati Izalon

1922 jan

Head VIII. 180.

Parobek Alajos

szül. Szegeden 1896 máj. 31-
RK. Reál érettsz.-
1918/19 II. elsőéves műegyetemi Rétí J.-
1919/20 I-II. másodéves m. o.-
1920/21. I-II. harmadéves m. o.

M E

Méltóságod
Felkérem Nagyságodat
nak ellenőrzésére alakított szükel
3.-án /:szombaton:/ délelőtt 11 ó
gemben megjelenni méltóztassék.

Tárgy: a versenytár
és a nagy bizottság február 6.-án
tése.

Budapest, 1934. jan

Parober Alajos

Lacikomyha, of
Tanulmány, of
Komp eső után of

Szeged 1947. febr. a márc

Budapest, 1921. május 16.

...országos Bizottságának

Budapesten

... előadó úrral folytatott

...thozva, ajánlatot teszek

...egjelent „Magyarország műemlé...

...mányi kezelésére. —

Parobek Alajos

festo

Dózsa György harcosa, of
Dózsa György és Nagybotú]
Marchiai szent Jakab
(freskó várlat), of
Dózsa György harcosa, of

of

Szeged 1946. okt

] Lőrinc a temesi
sancolmál, of.

Székesfehérvár	2
Belgrád	—
Sabác	—
Szendrő	—
Esztergom	—
Vajdahunyad	—
Szentgyörgy	—
	171

Budapest, 1928 áprilishó 17-én

láttam:

Mönnike

Parobek Alajos

Hatás
Oltárkép) of
Búcsu

Szeged 1946. szept

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M

21 3369.
191 évi ..... számv. sz.
XIII. ..... ügyosztály

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Mélt.

Kertész K. Róbert

mint a Müemlékek Orsz.

Folyó hó 1-én 111.

csem Méltóságodat tisztelette

Orsz. Bizottsága 1920 évi ok

720/921 sz. átiratomban közöl

gositás ellenére továbbra is

Parobek Alajos

Koldusok of

Szeged 1937

ogy a 127.019 szám [illegible]
i müemlékek és müvészeti alkotások
eire április hónapra szólóan 1,100.00 α
zázmillió pengőt dr. Dercsényi Dezső, a
nak kezéhez a magyar postatakarékpénz-

946.évi március hó 30.-án.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Pogány Károly s.k.

miniszteri tanácsos.

teléül:

Parobek Alajós

Tamulmány fej of
Öreg cigány ,,
Tápéi leány ,,
Golgota ,,

Szeged 1936.

1./ a 127.68

szerzési költségekre 75.000

zési költségekre 200.000 P

2./ a 127.68

detési költségekre 75.000

3./ a 127.69

lékek helyreállitására 1,0

Budapest

A hivatalos másolat hitel

Világ

irodavezető.

Parobek Alajós

Szeged Vásár-
helyi sugárut 67.

Cigányok
Golgota, várlat

Szeged 1928 I.

MDK

Parobek Alajos festő

A felszabadulás ita halt meg. A munkácsy-nagysmányokat folytatva festett sztrájkoló munkásokat; foglalkozott a Dózsa-féle parasztháborúval is.

(Szücs): Beszélgetés Vinkler tászlóval képzőművészeti életünkről.

Tiszatáj, Szeged, 1960 április. 14. l.

Rarobek Alajos

Emlékkiáll.

Horváth M. u. képtár

– Kiállítást rendez...

Déhnagyarország,
Szeged. 1956. okt. 9.

Karobek Alajos

A nemzetközi Múz- i N. szegedi programja: Bálint Alajos.

Délmagyaro. Szeged. 1956. okt. 7.

MDK

Parobek Alajos

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája Művért 1957.VI.évf.4.sz. 341.l.

MDK

Parobek Alajos

Krisztus a betegek között, obajvázl.
Cigányok, olaj

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 19 l.

Parobek Alajos

MDK

Diesérő elismerést nyert

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 9 l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

Munkássága későbbi szakaszában meg-próbálta némelyest közeledni a kor-szerű piktúrához. Sok képet festett; nem egyszer kénytelen volt engedni vásárlóközönsége igényének.

Dorogi Imre: Parobek Alajos 1896–1947.
Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.–szept. 1. szám. 6–7. sz. [redacted]. 80–81. l.

M. D. K

PARÓBEK Alajos festő

1914-ben Nagybányán a Szabadis-
Kolóban dolgozott

Rék: Nagybánya ... Bp. 1954. 331. l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

Művei: Golgoták, parasztzsánerek; Cigányok, Önarckép; tápei legények és leányok együttesét ábrázoló kéjek. Szerette a helyi témákat; újabban történelmi [redacted] tárggyal is próbálkozott.

Dorogi Imre: Parobek Alajos 1896–1947.

Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.–szept. I. évf. 6–7. sz. [redacted] 80. l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

Járt Párisban és München. Eszményképei Velasquez, Goya, a németalföldiek. A huszas évek elején hazakerült Szegedre. A régiek hatására a lazúros technikát is alkalmazta. Aktos kompozícióit romantikus tájképkörnyezettel festi.

Dorogi Imre: Parobek Alajos 1896-1947. Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.-szept. II. évf. 6-7. sz. [redacted] 79-80. l.

yemeletes, 1+5+1 ablaktengelyes,
raeklektikus, 187o körül. Ma gyermek-

ásodik lapszám, 7 l/

MDK

Parobek Alajos, Szeged.

Favágó, of.

Tanulmányfej, of.

Szegedi Képzőműv. Egyes. kiáll. Hungária szálló.
1943. okt. 7 l.

öldszintes, 2+4 tengelyes, jobbra
ru kovácsoltvasrács a lépcsőházban.

második lapszám, 7 l/

MDK

Parobek Alajos, Szeged.

Tanulmányfej, of.

Vásárdélután, ov.

Zsuzsanna, of.

Szegedi Képzőműv. Egyes. kiáll. Hungária szálló.
1943. okt. 7 l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

Érettségi után a budapesti képzőművészeti főiskolára ment. Figurális tanára Réti István volt. Évfolyamtársai közül megemlítve Banáti, Iverák, Pándy, Batthyány. A főiskola után még egy évig a szentendrei művésztelepen dolgozott.

Dorogi Imre: Parobek Alajos 1896–1947.

Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.-szept. I. évf. 6-7. sz. 79-l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

1896 – 1947.

(A cikk a festő halála alkalmából írt összefoglaló vázlat.)

Dorogi Imre: Parobek Alajos 1896–1947.

Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.–szept. I. évf. 6–7. sz. 79–81. l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

Haláláig szegénységben élt. A festé-
szeten kívül megtanulta a vérkarcolást
jártas volt a művészetörténetben, ta-
nult nyelveket. Többször járt külföldön,
különösen a régi mesterek műveit, tech-
nikáját tanulmányozta; tapasztalatokat
szerzett a képrestaurálás terén is.

Dorogi Imre: Parobek Alajos 1896-1947.
Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.-szept. I. évf.
6-7. sz. 79. l.

PAROBEK Alajos festő

M.D.K.

1915-ben nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: nagybánya... Bp. 1954. 331.l.

MDK

Parobek Alajos (festőművész)

(Szegedi művész volt. Futólagos említés.)

Szelesi Zoltán: Szeged új képzőművészek.

Tiszatáj, Szeged, 1955. dec. IX. évf. 5-6. sz. 380. l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

(A kortársak közül főleg az ő és Heller Ödön festészetére volt hatással Nyilasy János-dor.)

Szelesi Zoltán: Két szegedi festő.
Tiszatáj, Szeged, 1955. febr. IX. évf. 1. 12. 50. (

MDK

Parobek Alajos (festőművész.)

1896–1948. Szegedi művész. Drámai feszültségű munkásmozgalmi témákat is feldolgozott. (Más adat nincs.)

Szelesi Zoltán: Két szegedi festő. Tiszatáj, Szeged, 1955. febr. IX. évf. 1. sz. 43. l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

1896–1947

Festőszerszámai és művészeti irományai halála után Szelesi Zoltánhoz kerültek. A festőfelszerelés később elkallódott.

Szelesi Zoltán: Képzőművészeti jegyzetek.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 295. l.

MDK

Parobek Alajos festőművész

A legismertebb szegedi művészek közé tartozik. Juhász Gyula is tisztelte. Művei számos szegedi családnál megtalálhatók. (Megemlítve: nevetgélő táncoló tápai lányokat, legényeket, enyelgő paraszt fiatalokat ábrázoló művei; Sztrájk, Dózsa-sorozat több változatban.

Szelesi Zoltán: Képzőművészeti jegyzetek. Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 295. l.

MDK

Parobek Alajos, festő.

„bocskei műveintelep" tagja

Réti István tanítványa

N. Szalon téli tárlata, 1922 jan. A Műbarát 1922 II. évf

p. 22. l.

MDK

Parobek Lajos, festő, sz. Szegeden, 1896.
1915. Szatmármegye ösztöndíját nyerte el.

17o-172. Akt, rajz.

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N.Szal.
1922. jan. 15 l.

Parobek Alajos,

A Móra Ferenc Múzeum dísztermében állandó kiállításon tárjuk elénk a rendezők Szeged Képzőművészeti hagyományait, fejlődését. – A két világháború között a szocialista hagyományokat, szellemiséget Dimitrov Ferenc és Parobek Alajos kompozíciói tükrözik leginkább.

cs.m.: Szeged képzőművészete.
Petőfi Népe, 1984. aug. 22. 5. old.

mely létrejött egyrészről a MTA Művészettörténeti Kutató Csoport (Bp u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
A dijazásnál alapulvett munkaköri besorolás

PAROBEK ALAJOS

emlitve ld.Gulácsy Lajos

Kelényi István: Juhász Gyula festő barátai.Nyugat Emlékmuzeum

UJ TÜKÖR 1983,XX.évf. 18.sz.3.o.

MDK

Parobek Lajos, festő, sz. Szegeden, 1896.
1915. Szatmármegye ösztöndiját nyerte el.

Tájkép kocsival, of.

Cséplés, of.

Széna hányók, of.

N.Sza. és Bicskei Müv.telep kiáll. N.Szal. 1922. jan. 15 l.

MDK

Parobek Lajos, festő, sz. Szegeden, 1896. 1915. Szatmármegye ösztöndiját nyerte el.

Öreg paraszt, of.

Ököristálló, of.

Villázó lány, of.

N.Sza. és Bicskei Müv.telep kiáll. N.Szal. 1922. jan. 15 l.

Parobek Antal.

A Nemzeti Szalon kiállitást rendezett müveiből 1922-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Parobek Antal

Szegedi Képzőművészeti Egyesület tárlatán Szegeden szerepelt.

A helybeliek közül Parobek Antalnak az olasz mesterekre emlékeztető Golgotá-ja és a rendkivül kifejező Lázadók-ja emelkedik ki.

Sz.U.N. 934. IV. 1.

MDK

Parobek Lajos, festöm.

A kecskeméti müvésztelep 1919.évi anyagából./

38. Öreg postás.
39. Katona.
40. Albániai táj.
41. Lovak.
42. Albánia.
43. Pásztorfiu.
44. Hazatérö nyáj.

Az "Aurora" müv.rt. kiáll. Nikolszky Jenö gyüjt.kiáll. 1924. jan.13.-febr. 3.-ig. Kat. 3.l.

Parobek Alajos MDK

Beszélgetők

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Parobek Alajos.

Önarckép, o. olaj, 47×37
Szbrájk " 92×75
Tápéi (ciatolnál) " 50×40
~~Tápéi utca " 34×24~~

Csongrádmegyei Képzőművészeti Kiállítás Szeged, 1959. Kat. Összeáll. Ogváth Béla.

5

Parobek Alajos MDK

Zeneóra

Kártyázó béresek
Konyhában
Mulatók
Irgalmas szamaritanus

Ernst Muzeum 1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Parobek Alajos MDK

Esthangulat
Yó

Ernst Muzeum 1923. szept.
XXV. Csoportkiállitás

Parobek Alajos MDK

Krisztus a betegek közt.
táj
Kompozicióvázlat

Ernst Muzeum 1923. szept.
XXV. Csoportkiállitás.

Parobek Alajos MDK

Önarckép
Tájkép
Mulató munkások
Esős táj

Ernst Muzeum 1923. szept.
XXV. Csoportkiállitás.

Parobek Alajos

Művével szerepel a Hegedi
Képzőművészeti Egyesület
nagy Tárlatán.

Hegedi új Nemzedék, 934. XI. 18.

Parobek Alajos

"Szegedi Képzőművészeti Egyesület" kiállításán Szegeden szerepelt.

Sz.U.N. 934.IV.25.

Parobek Alajos MDK

Golgota /vázlat/

Ernst Muzeum 1923. szept.
XXV. Csoportkiállitás.

Parobek Alajos MDK

festő

Az évad első müvészeti kiállitása.
Az Ujság 1923. szept. 2.

MDK

Parobek Alajos

Hazafelé, mgt.

Magyar Művészek szegedi reprezentativ kiállitása. 1930. Kat. 61.1.

+1

M.D.K.

Parobek Alajos, recedi
festő

MDK.

Parobek Alajos

Szegedi kapcsolatairól

Délmagyaro: szág 1966 aug.14.

MDK.

Parobek Alajos

Szegedi kapcsolatairól

Délmagyarország 1966 aug.14.

M.D.K

Parobek Alajos
festő

A szegedi tárlaton képviselve
vannak művei.

Szeleri Zoltán: A Szegedi Képtár új állandó kiállítása
Művészet, 1966. szeptember - 32 lap

Parobek Alajos

festő

M.D.K

Méltatás

Szelesi Zoltán: Szegedi képzőművészek tárlata..

Művészet, 1968. január – 21 lap

Parobek Alajos
festő

M.D.K

Forradalmi szellemű munkás-
témáit mutatta be.

Szelesi Loltán: Szegedi képzőművészeti tárlat...
Művészet, 1968. január - 21 lap.

Parobek Alajos (1896–1947) festő.

Szegedi művész. A Kép. Főiskolán tanult, és Nagybányán. Többször gázt kül földön. Gyűjteményes kiállítása volt Szegeden, az Ernst Muzeumban és a Nemzeti Szalonban. Ktrájk c. műve (szepró) a Nemzeti Muzeumban van.
Dózsa sorozata (emel)

K. Z. Kis szegedi művészettörténet

Tiszatáj 1968 VI. n. hátsó borító

Parobek Alajos

Szelesi Zoltán: A sztrájk negedi festője (Parobek Alajos fm.) - Dél-Magyarország, 1967. dec. 14.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

82. l.

MDK

Parobek

neve emlitve

Szegedi képzőmüv. tárlata, N.Gal. 1967.aug.

Parobek Alajos

1869 - 1947

Reprod.: Dózsa Harcosa

Szeged mai Képzőművészete (Reprodukciói)
Szerk.: Krajkó András, Szabolcsi Gábor.
Bev.: Horváth Mihály, 1959. Finalaj
Nyd. Kiskönyvtár.

16 l.

MDK

Parobek Alajos

Önarckép, o.

20.sz.i m. festészet és szobrászat N.Gal.
és Móra F.Muz. Szeged 1966.

Parobek Alajos

festő

M.D.K.

Méltatás.

Vinkler László: Szegedi festészet.

Művészet, 1968. januar - 24 lap.

MDK

Parobek Alajos

Önarckép, o.

20.sz. M.festészet és szobrászat. N.Gal. és Móra F. Mus. Szeged 1966.

Parobek Alajos MDK

Önarckép, olf.

Cigányok, olf.

Sztrájk, vázlat, olf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Parobek Alajos

festőmüvész

Képzőmüvészeti Egyesület tárlata - Szegeden a Kulturpalotában - képével szerepel. Sok csatát nyert már meg, de a Cigányok-kal a spanyol hódítók mesterlövéseit is elérte.

Szegedi Uj Nemzedék
1929.V.26.

MDK

Parobek Alajos

Cigányok, of.

Képzőművészeti kiáll. Szeged. Muzeum.1950.aug.

MDK

Parobek Alajos, festőm.

A Szinyei M.P.Társ.által dijazott.

Krisztus a betegek között.	Olajvázl.
Cigányok.	Olf.

Nemz. Sza l. 333.kiáll.-1925.márc.15.-29. Kat.

MDA

Parobek Alajos

Dicsérő elismervényben részesült.

2 izben.

Nemz. Szo l. 333.kiáll.-1925.márc.15-29. Kat.
A Szinyei M.P.Társ.által dijazott művészek kiáll.-a.

MDK.

Parobek Alajos festő. 1896 szül Szegeden.

A bicskei müvésztelep tagja.

158. Tájkép kocsival
159. Cséplés
16o. Széna hényok
161. Öreg paraszt
162. Ököristálló
163. Villázó lány
164. Önarckép
165. Judith
167. Öreg ember
168. Női akt

Rajzok

169. Tanulmányfej
17o,171,172, akt.

Nemzeti Szalon, 1922. jan.téli tárl.

MDK

Parobek Alajos, festöm.

Az élö szegedi pikturát képviseli.

A Szegedi Fészek Klub reprezentativ kiáll.-a.
II. rlst: Szegeden élö müvészek csoportja.
Képzömüvészet. 1930. 34. sz. 224. l.

Parobek Alajos M.D.K.

/1896-1947/

Haladó szegedi müvész

Szele si Zoltán: Szeged uj képzőművészetének bibliográfiája 1945-1960.

A Móra Ferenc Muzeum Évkönyve 1960-1962. Szeged, 1962. 161.1.

MDK

Parobek

szegedi művész alkotásai az 1930.febr.-ban Békéscsabán rend. városközi tárlaton.

Cikk: Városközi kiáll. Békéscsabán.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 103.l.

Parobek.

A Független Művészek Szegeden rendezett olasz-magyar képkiállításán műveivel szerepelt, a szegedi művész.

Szegedi Uj Nemzedék, 1928. Nov. 11.

Parobek MDK

Igás 16

Ernst Muzeum 1923. szept.
XXV. Csoportkiállitás.

PAROBEK ALAJOS, festő. 1896-1947

Szegedi művész. Sok képe van szegedi családoknál. Mélyzengésü festményei hol derüs kedvü tápéi parasztfiatalokat ábrázolnak, hol meg sötétre hangolt munkásmegmozdulásokat. Dózsa sorozatában a "paraszt-vezér" alakjának dinamikus megfogalmazását adta. A Képzőmüv. Főiskolán tanult, majd Nagybányán. Volt külföldön is, ott a régi mesterek művei hatottak reá. 182. old

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173. old

A MÓRA FERENC múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

PAROBEK ALAJOS, festő, 1896-1942

Szegedi művész. Juhász Gyula irta róla: "Parobek mester, a szerény, komoly, igaz művész, a szegedi festő. néhány pompás új képén dolgozik most felsővárosi csöndes műtermében. Nem beszél, nem panaszkodik, nem kilincsel és nem fenegetőzik, hogy itthagyja Szegedet, Dolgozik, Alkot ..." 189.old. 27.jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

PAROBEK ALAJOS, festő, 1896-1942.

Szegedi művész. Gyüjteményes kiállitását Szegeden, az Ernst Múzeumban és a Nemzeti Szalonban rendezett, Dm. 1926. máj. 30.-Hódi Géza és Parobek Alajos szegedi festők emlékkiállitása. Dél-Magyarország. 1956. okt. 9. 182. old. 26. jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

PAROBEK ALAJOS, festő, 1896-1942

Szegedi művész. Nagyméretű sztrájk kompozicióját a Nemzeti Múzeum vette meg. Festményeinek egy része a Móra Ferenc Múzeumban van. 182.old. 26.jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szeged képzőművészei a munkásmozgalomban 173.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

PAROBEK ALAJOS, festő

Szegedi művész. DélmMagyarország, 1956. okt. 9. Hódi Géza és Parobek Alajos szegedi festők emlékkiállítása. 175. old. 7. jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szeged képzőművészei a munkásmozgalomban 173. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

MDK

Parobek Lajos, festő, sz. Szegeden, 1896. 1915. Szatmármegye ösztöndiját nyerte el.

Önarckép, of.

Judit, vázl. of.

Öreg ember, of.

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N.Szal. 1922. jan.

15 l.

MDK

Parobek Alajos (festőművész)

Parasztlányok című komposíció-ja szerepel a szegedi ipari vásárral egybekötött képzőművészeti kiállításon.

Dorogi Imre: Képzőművészeti kiállítás a szegedi ipari vásáron. Tiszatáj, Szeged, 1947. július. I. évf. 5. sz. 43.l.

MDK

Parobek Alajos (festőművész)

Komposs Éva szerepel a Siess, Adj, Segíts akció keretében helyi művészek műveiből ez év februárjában rendezett szegedi képzőművészeti kiállításon.

Dorogi Imre: Szegedi képzőművészeti kiállítások.

Tiszatáj, Szeged, 1947. március. I. évf. 1. sz. 57-59. l.

de. D. U

PAROBEK

A magyarországi művésztelepen B.
együtt dolgozott vele

Bernáth Aurél: Utak Pannoniából
Bn. 1960. 18. l. – 21. l.
22. l. 26. 72.

MDK

Parobek Lajos, festő, sz. Szegeden, 1896.
1915. Szatmármegye ösztöndiját nyerte el.

Női akt, of.

Tanulmányfej, rajz.

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N.Szal.
1922. jan.

15 l.

külföldön. Többek között Rómában, Párizsban, Hamburgban és Stockholmban. A mostani kiállitás Éber Anna munkásságának összefoglalása. A képek különféle korszakait idézik. Az év egy részét a Balaton mellett tölti, lágy pasztel színekkel adja vissza a tóparti táj és a viz hangulatát. Családjának tagjait, édesapját, lányait, fiát örökitette meg ezeken a portrékon. Köztük Pártai Lillát, az Operaház balett müvészét. Tájképei, amelyeken nem aprolékos kidolgozásra törekszik, hanem széles, lágy szinfoltokat használ, a pasztelszinek szeretetéről és nagy rajztudásról tanuskodnak. Pártainé, Éber Anna kiállitása junius 18-ig látható a Várszinház Galériában.

1982.V.21.Televizió 2.Müsor 2o.55
TV Hiradó 2

1021

- A Várszinház Galériájában ma késő délután nyitották meg Pártainé, Éber Anna kiállitását. A müvésznő 1928-ban végezte el a Képzőmüvészeti Főiskolát, Rudnai Gyula növendéke volt. Ennek a korszakának terméke a Fáradt öregember cimü portréja. Ösztöndijjal több évet töltött Olaszországban, majd számos kiállitása volt idehaza és

KÉP CSARNOK

F. k.: Köteles István – 83-1374 DNy

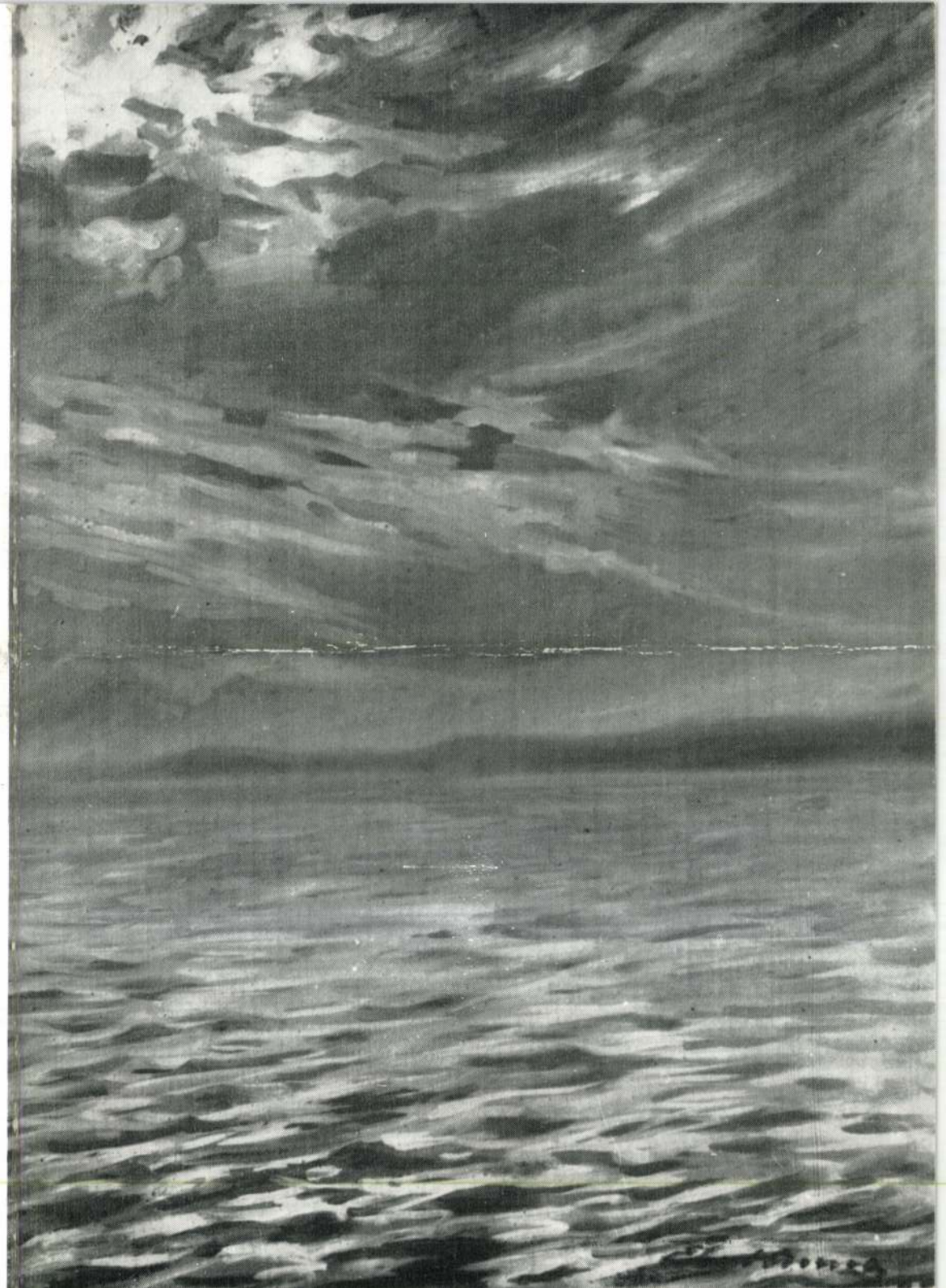

PÁRTAYNÉ ÉBER ANNA

festőművész 1905-ben született Baján, ismert művészcsaládból. Édesapja id. Éber Sándor festőművész, fivére ifj. Éber Sándor, szintén festőművész. Férje, Pártay István festőművész és grafikus volt. Három gyermeke is művész: Pártay Lilla, a Magyar Népköztársaság Kiváló művésze, a Magyar Állami Operaház szólótáncosa, Joerssné Pártay Tünde grafikus, Pártay Álmos textiltervező.

Első mestere és tanítója az édesapja volt. A Képzőművészeti Főiskolát 1929-ben végezte el Rudnay Gyula tanítványaként. 1930-ban az Országos Magyar Ösztöndíj Tanács döntésével elnyerte a Balló Ede Alapítvány egyéves ösztöndíját. Az ösztöndíjjal Olaszországban tanult: Firenzében az Accademia Belle Arti-n Felice Carena festőművész professzornál, Rómában a Collegium Hungaricumban és a Képzőművészeti Akadémián.

Művészeti tanulmányutat tett Bécsben, Münchenben, Nürnbergben, Párizsban és Stockholmban.

Kiállításai: Budapest, Műcsarnok (1929, 1948), Nemzeti Szalon (1929, 1930, 1931, 1936), Műterem (1939), Firenze és Róma (1930).

Gyűjteményes kiállításai: Budapest (1929, 1939, 1948), Nagykanizsa (1930), Baja (1933, 1935, 1946), Szekszárd és Pécs (1947). Legutóbb Baján állított ki 1980-ban, illetve a Várszínház Galériában 1982-ben. 1930-ban a Nemzeti Szalon „Római iskola" c. kiállításán Ezüstérmet nyert, illetve „Kitüntető elismerés"-ben részesült. Képeiből a két világháború között vásárolt a Szépművészeti Múzeum, 1982-ben a Magyar Nemzeti Galéria a XX. századi gyűjtemény számára két festményét vette meg. Alkotásai több hazai és külföldi magángyűjtő (Párizs, Olaszország, Svédország stb.) birtokában vannak.

1932 és 1958 között Budapesten a főváros iskolán kívüli esti tanfolyamán tanított, 1959–69 között általános iskolai rajztanár volt. Az 50-es években a Filmgyárnak készített dekorációs munkákat, valamint reprezentatív vendéglátóipari helyiségek faldekorációs munkáit végezte. 1956-ban a Széchenyi Könyvtár címereit restaurálta. Napjainkban is aktív festőművészeti tevékenységet folytat. Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

PÁRTAYNÉ ÉBER ANNA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1983. SZEPTEMBER 29-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
DR. POGÁNY Ö. GÁBOR
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A TÁRLAT MEGTEKINTHETŐ
1983. SZEPTEMBER 29–OKTÓBER 13.

KÉPCSARNOK BEMUTATÓTERME
KECSKEMÉT, PETŐFI UTCA 4.

PÁRTAYNÉ ÉBER ANNA

Baján született 1905-ben, ismert művészcsaládból. — Édesapja id. Éber Sándor festőművész, fivére ifj. Éber Sándor szintén festő. Férje Pártay István festőművész, grafikus volt. Három gyermeke is a szépség szolgálatában dolgozik. Pártay Lilla a Magyar Állami Operaház szólótáncosa, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze, Joerssné Pártay Tünde grafikus, Pártay Álmos textiltervező.

Első tanítója, mestere édesapja volt. A Képzőművészeti Főiskolát 1929-ben Rudnay Gyula tanítványaként végezte. 1930-ban Itáliába egy évre szóló ösztöndíjat nyert. Firenzében az Accadémia Belle Arti-n Felice Carina mesternél, Rómában a Képzőművészeti Akadémián tanult, a Collégium Hungaricumban dolgozott.

TANULMÁNYÚTJAI: Ausztria, Franciaország, Németország, Olaszország, Svédország.

KIÁLLÍTÁSOK: Budapest: Műcsarnok (1929, 1948), Nemzeti Szalon (1929, 1930, 1931, 1936), Műterem (1939), Firenze és Róma (1930).

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSAI: Budapest (1929, 1939, 1948), Nagykanizsa (1930), Baja (1933, 1935, 1946, 1980), Szekszárd (1947) és Pécs, Budapest Várszínház Galéria (1982), Kecskemét Képcsarnok (1983).

1930-ban a Nemzeti Szalon „Római iskola" c. kiállításán „Kitüntető elismerésben" részesült: ezüstérmet nyert. — A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja.

Képeiből a két világháború közötti években vásárolt a Szépművészeti Múzeum és a Székesfőváros. 1982-ben a Magyar Nemzeti Galéria két festményét vette meg. — Alkotásai hazai közgyűjteményekben, magyar és külföldi magángyűjtők birtokában vannak.

1932 és 1958 között Budapesten a Népművelési Bizottság esti tanfolyamain oktatott. — 1959—69-ig rajztanár. — Az 50-es években a Filmgyárnak készített dekorációs munkákat és reprezentatív helyiségek falait díszítette. — 1956-ban a Széchenyi Könyvtár címereit restaurálta. Ma is aktívan dolgozik.

A TÜRR ISTVÁN MÚZEUM
ÉS
BAJA VÁROS TANÁCSA

TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

PÁRTAYNÉ ÉBER ANNA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1984. ÉVI NOVEMBER HÓ 16-ÁN
PÉNTEKEN DÉLUTÁN 4 ÓRÁRA

MEGNYITJA

DR. BODNÁR ÉVA

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A TÁRLAT MEGTEKINTHETŐ
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA
10 — 18 ÓRA KÖZÖTT
A TÜRR ISTVÁN MÚZEUM
FÖLDSZINTI NAGYTERMÉBEN

Fk.: Dr. Solymos Ede — P. Ny. B.

PÁRTAYNÉ ÉBER ANNA

VISSZATEKINTŐ KÉPKIÁLLÍTÁSA

Pártay István

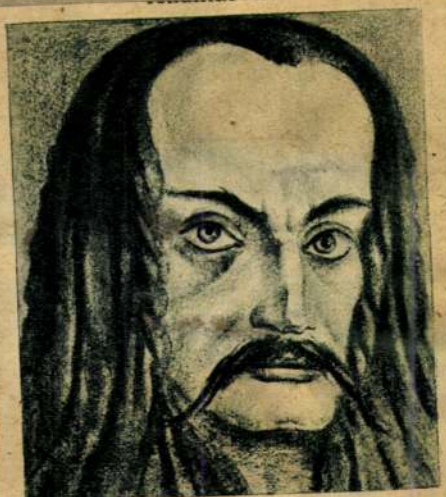

Pártay István Bánk bán képe nagy feltünést keltett a Müterem kiállitáson

Nemzeti Ujság

Képes mell. 1938. szept. 25.

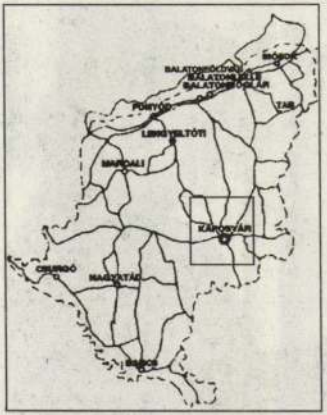

Tésztaüzem a laktanyában

Az igali szovjet laktanya többségi tulajdonosa az önkormányzat, de két terület magánkézben van. Az egyik kft telephelyet alakított ki; sütőipari gépek javításával

A nagy gazdaságok melle

Csatárna

Ha kell, tizennégy órát is dolgozom. Nap végén alig látok a fáradtságtól, de kora hajnalban már folytatom a munkát. A családi vállalkozásban nem engedheti meg az embe hogy egyik nap dolgozzon. másikon ne. Soha nem félt a munkától; ha van értel szívesen csinálom — mo a ráksi Tóth Sándor.

Autószerelőként nehezen dogult volna a környék jött az ötlet, hogy a csal lalkozásban dolgozik. tos a kenyér. Igaz, a si adják ingyen. A 23 év ember felesége a papí bajlódik, s a család is részt vesz a munk zikai munkát termés fiak végzik. *Tóth Sán*

En
mű
hely
Ozs
gyeli
lánya

PÁRTAY . ISTVÁN

SOMOGYI HÍRLAP 1998. IV. 8

lékkiállítás Pártay István kaposvári születésű festő-vész, grafikus, tanár munkáiból nyílt kiállítás tegnap a rőrségi klubban. Az április 23-ig látogatható tárlatot dr. váth Ferenc alpolgármester ajánlotta az érdeklődők fi-mébe. Felvételünkön az 1979-ben elhunyt festőművész a kiállítás rendezése közben. FOTÓ: KOVÁCS TIBOR

Páncézél Endre I. II.
Pártos Miklós I. II.
Pázmándy Elek I. II.
Perler József I. II.
Pesthy Gerzson I. II.
Petheő Tivadar I. II.
Pető Judit I. II.
Péchy István I. II.
Polnisch Árpád I. II.
Popov Zsikelity János II.
Posztoczky Iván I. II.
Prodanoff Matej II.
Rábl Rezső I. II.
Rácz Pál I. II.
Raffensperger Ferenc I. II.
Reichmann Tibor I. II.
Rejim István II.
Reimann Ernő I. II.
Rhédey László I. II.
Ridly Péter I. II.
Riedel K. Róbert I. II.
Rieger Béla I. II.
Rosenberg Miklós I. II.
Rudas János I. II.
Sajóhelyi Erzsébet I.
Salamon Mihály I.
Salgó Iván I.
Samarjay-Leölkös Lajos I. II.
Schmidt István I. II.
Schmidt József I. II.
Széchenyi Ferenc gróf I. II.
Szentjógy István I. II.
Szekeres Béla I. II.
dr. Székelyné Csillag Anna I. II.
Székesi Ferenc I. II.
Sziebert László I. II.
Szilágyi Kálmán I. II.
Szirtes János I. II.
Szirtes József I. II.
Szmodics Tibor I. II.
Szombathelyi András I. II.
Szórád Kálmán I. II.
Szőke Gyula I. II.
Sztáray János gróf I. II.
Szücs Lajos I.
Tankó Kálmán I.
Tancsics Klára I. II.
Tanos Vilma I. II.
Tárczy László I. II.
Teichmann István I. II.
Teleki Judit I. II.
Tódor Kálmán I. II.
Toronykőy Imre I. II.
Tószeghy Zoltán I. II.
Tóth György I. II.
Tóth Ottilia I. II.
Tőzsér Vilma I. II.
Tukacs Imre I. II.
Vági Antal I. II.
Vaimár Jenő I. II.

Pártay István
festő

koll. kiáll. a Mű-
teremben
irod

Ujság 1938. máj. 18.
(e.a: P. Éber Anna és
P. I. kiállítása.)
~~[illegible]~~

~~J~~
~~J~~

Éber Anna és Pártay István kiállítása a Műteremben

A művészpár a római iskolából került ki s munkáikban is megnyilvánul az olasz klasszikusok iránti nagy tisztelet. *Éber* Anna képei közül a „Magyar Madonna" az egyházi témák különös szeretetét árulja el, ami nála családi tradició, mert édesatyjával, bajai Éber Sándorral, a jónevű freskófestővel együttesen sok freskó kivitelezésében vett részt. Nyugodt előkelőséggel megfestett arcképei sokoladlúságról tesznek bizonyságot. A kék levegőben úszó tájképei a természetimádó átérzett fohászaként hatnak, arcképvázlatai pedig frisseségükkel ragadnak meg.

Pártay István, Éber Anna férje, a magyar történetbúvár éles megfigyelésével nemzeti nagyságainkat ragadta grafitja élére. Koppány vezér arcmása éles ellentéte Toldi Miklós nemeslelket visszatükröző képének, Bánk bán szemeiből egy világ fájdalma néz felénk, Álmos vezér pedig olyan kifejező megjelenés, hogy lenyügözi a szemlélőt. A poétikus tájképek és leleményes elgondolással stilizált grafitok sorozata kiválóan jó rajzoló munkáit ismerteti meg. Pompás linoleumsorozat egészíti ki a jól sikerült kiállítást.

* **Uj szereplők a Walkürben.** Kedden, május 23-án először lép fel mint Sieglinde Rigó Magda és mint Fricka Tutsek Piroska. A többi főszereplő Huszka Rózsi — Brunhilde, Hirzel Max — Siegmund, Lossonczy György — Wotan és Koréh Endre — Hunding. Vezényel Ferentsik János.

* **Egerváry Bea,** a nyolcévi külföldi vendégszereplés után hazatért magyar revüprimadonna és *Ania Suli,* a szintén magyar származású newyorki rádióénekesnő együttes vendégszereplése csütörtökön este 8 órai kezdettel lesz az angolparkban. A művészesten Egerváry Bea angol dzsesszslágerekkel, ének- és táncszámokkal, Ania Suli pedig énekszámokkal szerepel.

* **A „Nem loptam én életemben" slágere gramofonlemezen.** Matolay Géza, Liszt Nándor és Ákom Lajos „Nem loptam én életemben" című új filmjét még be sem mutatták a közönségnek, de a film nagy slágerszámát, a „Ma még" kezdetű tangót máris felvették tánclemezre. A Pátria-tánclemezek sorozatában jelent meg a dallamos és hangulatos tangó, amelyet Vig György tánczenekarának kíséretével Ania Suli énekel.

* **Eyssen Irén és Albert Ferenc** rendkívüli sikerű külföldi hangversenykörutjuk után május 23-án, kedden este 8 órai kezdettel tartják közös romantikus estjüket a zeneművészeti főiskola nagytermében. Jegy még kapható a népművelési bizottság hivatalában (IV. Szép-utca 5, félemelet 2, tel.: 384-529).

* **A newyorki Broadwayn** tizennégy színház, huszonhárom nagy mozi és rengeteg egyéb szórakozóhely van. Itt dolgoznak és itt élnek, akik a nagy metropolis vidámságát és szórakozásait szolgálják. A művészek, komédiások, muzsikusok és artistáknak ebben a külön színes városában játszódik Shirley Temple új filmjének cselekménye, amelyben a kis primadonna egy artistaszálló állásnélküli lakóit megszervezi és szerződéshez juttatja. Természetesen ő lesz a társulat új sztárja és így böven van alkalma ragyogó tánc- és énekszámaival ismét belopni magát a közönség szívébe. A film „A Broadway angyala" címmel a jövő héten kerül bemutatásra.

Nyirő József:

Mádéfalvi veszedelem

Ezerhétszázhatvannégy telén történt Mária Terézia uralkodása alatt. A balkáni orosz hegemóniatörekvésekkel szemben az uralkodó határőrezredeket állíttatott az ország keleti sarkában, a székelyek azonban ősi szabadságjogaikra hivatkozva, vonakodtak szolgálatba állni, sőt, a csikiek egyenest a havasokba húzódtak a sorozóbizottság elől. A zavargások során, 1764 január 6-án éjszaka három órakor a bizottság ágyutűz alá fogta Mádéfalva községet, ahol a hegyekből leereszkedett kétezerötszáz székely férfi, asszony és gyermek pihent védtelenül. Az álmukból fölriadt emberek közül mintegy kétszázat lekaszaboltak a katonák. Ennek az éjszakai vérengzésnek, ennek a feszült, indulatokban égő kornak a regényét írta meg Nyirő József, a történelmi légkörnek, az események tragikumának azzal a páratlan érzékeltetésével, amelynek már a „Sibói bölény"-ben remek példáját adta. A történet külső képe mögött a lényeget keresi és láttatja meg; azt, amiben a nemzet örök küldetése nyilatkozik meg. Mint minden nagy történelmi regényben, ebben is új és nagyszabású értelmezést nyer a kor és a benne élő emberek magatartása. Az erdélyi havasok és erdélyi emberek nagy írójának ez az új regénye méltán eseménye irodalmunknak. A nemzet vágyai, reményei és szenvedései nyilatkoznak meg benne egy nagy művész tolmácsolásában és egy lángoló stílus szuggesztív erejével.

A magyar nyersanyagtermelés fejlesztése

A kor gazdasági rendszerének alakulásától egyetlen ország sem tarthatja magát teljesen távol, mert a kölcsönhatás és annak következményei sehol sem érvényesülnek annyira, mint éppen a világ gazdasági életében. Ebből logikusan következik, hogy *a nyersanyagokkal való önellátás terén* nekünk is meg kell valósítanunk mindazt, amit napjaink gazdasági viszonyai tőlünk észszerűen megkövetelnek. A nemzetközi árucsere merevebb keretek között folyik, mint a háború előtt, a reális kereskedelmet akadályozzák az áldatlan valutaviszonyok, számos ország kényszerű elzárkózása, a termelés költségeinek, így a munkabéreknek nagy különbségei, amelyeket nem enyhíthet a nemzeti szempontból egyébként feltétlenül káros kivándorlás, gátlólag hatnak továbbá a politikai átalakulások miatt fokozott hadikészültség és még sok más hasonló ok között nem utolsó sorban a kor szociális követelményei. Mindennek következménye az, hogy nekünk is *fokozottabb mértékben kell kiaknáznunk és felhasználnunk a hazai nyersanyagokat. Pálinkás* András okleveles gépészmérnök a *„Hazai nyersanyagaink és a magyar ipar"* című könyvében, amely most jelent meg a magyar közgazdasági társaság kiadásában, a szakember felkészültségével tárgyalja ezt a fontos kérdést. A fontosabb nyersanyagok, különösen a textiliák termelését, jövedelmezőségi viszonyait, értékesítését és felhasználását bő statisztikai adatokkal ismerteti és nyomban rámutat a *tennivalókra* is.

A magyar nyersanyaggazdálkodás fejlesztése tekintetében nagyon sok feladat vár ránk. Általában szükség van *a termelés mennyiségi és minőségi emelésére.* A gyapjú, selyem, len, kender, nyersbőr, kefekötő és kosárfonó anyagok, olajosmagvak, állati zsírok, cellulóze termelésének fokozására reális lehetőségek vannak, amelyeket ki kell használnunk. Ennek érdekében, még áldozatok árán is, *emelnünk kell nyersanyagaink árszínvonalát* és az így előálló drágulást ellensúlyozni a feldolgozás költségeinek racionális csökkentésével. Közgazdasági szempontból a magasabb ár különben is csak *látszólagos* megterhelés. Nekünk ugyanis ahhoz, hogy a 150—160 millió pengő értékű külföldi nyersanyagot a világpiacon megvásárolhassuk, előbb export útján birtokában kell lennünk a szükséges valutáknak. Ezeket a valutákat pedig ma általában csak úgy lehet megszerezni, ha terményeinket alacsony áron, legtöbbször kiviteli prémiummal adjuk el külföldön. A külföldi nyersanyag viszont a különböző kötöttségek és konstrukciók miatt megdrágul, amíg a magyar fogyasztóhoz kerül. Így a nemzetközi árucserében nem egy-egy mázsa búza, vágóállat, vagy egyéb termény áll szemben egy-egy mázsa nyersbőrrel, cellulózéval, vagy koprával, hanem annak csak egy kis töredéke. *Nekünk tehát* — írja a szerző — *a belföldi nyersanyagtermelést nem a tényleges világpiaci árak nivójáig, hanem egészen addig a határig kell támogatnunk és fejlesztenünk, amíg az említett valutakülönbözet megengedi.*

A nyersanyag belföldi árának emelésével egyidőben törekedni kell a külföldi bevásárlási árak csökkentésére is. Ezt a különböző nyersanyagok *közös bevásárlási irodáinak* felállításával érhetjük el. Ezek a bevásárló szervek közvetlenül a külföldi, vagy tengerentúli termelőktől vásárolnák a nyersanyagot és így megtakarítanák a külföldi importkereskedelem közvetítési költségeit.

A belföldi nyersanyagok termésmennyiségeinek növelésével megoldandó a *minőségek emelése* is. A termelés ellenőrzését a mainál sokkal hatékonyabban kell megszerveznünk. Szükség van pontos és gyors statisztikai szolgálatra. Nagyobb súlyt kell helyezni a hulladék nyersanyagok összegyűjtésére és értékesítésére, ebből a célból, legalábbis eleinte, az állami támogatást is igénybe kell venni.

A hazai nyersanyagok feldolgozása terén a legfontosabb az 1907:III. t.-c., az úgynevezett *iparfejlesztési törvény* módosítása. Ez a törvény új vállalatok, gyártási ágak létesítésével állami kedvezményeket biztosít a vállalkozónak, ha igazolja, hogy olyan cikkeket gyárt, amelyek tekintetében még legalább 70 százalékban a külföldre szorulunk. Ezt a törvényt ki kellene egészíteni úgy, hogy *állami kedvezményt elsősorban hazai nyersanyagot feldolgozó üzemek kapjanak* és részükre az állami támogatás *nagyobb mértékben* állapíttassék meg. Ezzel ösztönzést adnánk a belföldi nyersanyagok nagyobbarányú feldolgozására és megakadályoznánk a külföldi nyersanyagot feldolgozó iparok túltengését.

A *fogyasztás* terén első teendő az árucikkek kötelező minőségi megjelölése. A kötelező minőségi megjelölés különösen a textiláruknál fontos. A hazai nyersanyagokból készült áruk fogyasztására *propagandát* kell szervezni. Fontos a tömegfogyasztásra alkalmas cikkek standardizálása és árának mérséklése is. A közszállításoknál nagyobb mértékben figyelembe kell venni a hazai nyersanyagokból készült árukat.

A szerző végül arra az eredményre jut, hogy mindezeknek a feladatoknak megoldására *központi szervre van szükség, amely egységesen irányítja az ország nyersanyagellátását* és gondoskodik a szükséges pénzügyi intézkedések lebonyolításáról is. Kétségtelen, hogy a hazai nyersanyaggazdálkodás fejlesztése terén igen sok feladat vár ránk és ezekben a kérdésekben Pálinkás András könyve sok értékes, megvalósításra alkalmas gondolattal szolgált.

K. J.

Zavartalanul folyik a műtrágyaszállítás

Elegendő mennyiségben áll rendelkezésre Péti-só

Az elmult hetekben a földmívelésügyi minisztériumhoz és a vidéki mezőgazdasági kamarákhoz panaszok érkeztek a gazdák részéről a műtrágyaellátással kapcsolatban. A gazdák kifogásolták, hogy a Pétisót különböző szállítási nehézségek miatt késedelmesen szerezhették be, de még nagyobb baj volt az, hogy egyes kereskedők a késedelmet kihasználva a Péti-sónál két-három pengővel magasabb árakat követeltek a gazdáktól. A Péti-Nitrogén Műtrágyagyár a panaszokról a következő felvilágosítást adta.

—A Péti-só szállítása körül valóban voltak átmeneti nehézségek, az ismert felvidéki események miatt és mert a gazdatársadalom részéről az idén olyan nagyarányú szükséglet jelentkezett, hogy csak bizonyos zökkenőkkel tudtuk kielégíteni a kívánságokat. Ezek a szállítási nehézségek azonban teljesen megszűntek, most már a kívánt mennyiségben áll rendelkezésre a Péti-só és nemcsak a most folyamatban levő munkálatokhoz szükséges műtrágyamennyiséget lehet beszerezni, hanem a készletek és a további gyártás alapján a későbbi, valamint az őszi vetésekhez szükséges műtrágya is rendelkezésre áll. Vállalatunk gondoskodott egyben arról is, hogy a későbbi vetések fejtrágyázásához a gazda számára előnyös és gyorsan ható salétrom-műtrágya is korlátlan mennyiségben legyen beszerezhető. Végül — ezt talán felesleges is külön hangsúlyozni — a Péti-só ára nem változott.

— **(Varga József iparügyi államtitkár nyitja meg a szegedi ipari vásárt.)** Szegedről jelentik: A kereskedelemügyi és iparügyi miniszter értesítést küldött a vásár rendezőségéhez, hogy a június 3-iki ünnepélyes megnyitáson külföldi útja miatt nem vehet részt, ellenben maga helyett és nevében Varga József dr. iparügyi államtitkárt kérte fel a vásár megnyitására. A rádió június 3-án délben 12 órakor az ünnepélyes megnyitásról helyszini közvetítést ad. A szegedi ipari vásárra érvényes féláru utazási igazolványok már kaphatók. A féláru kedvezmény Szegedre való utazásra május 31 és junius 11 között érvényes, visszautazásra pedig június 3 és 13 közt. A vásár központi irodájának címe: Szeged, Horváth Mihály-utca 3, budapesti kirendeltsége: VI. Teréz-körút 7, telefon: 111—111.

— **(Országos vásárok.)** Május 22, hétfő: Fehérgyarmat, Gyöngyös, Gyula, Igal, Jánosháza, Karcag, Katymár, Kiskunfélegyháza, Kiskunlacháza, Kisvárda, Kőszeg, Kunszentmárton, Lajosmizse, Lepsény, Lovasberény, Miskolc, Nagykörü, Putnok (állatv.), Szihalom, Szeghalom, Tatabánya (vármegyeieknek), Pápóc, Szöny, Szulok. Május 23, kedd: Ujpest, Putnok, Simontornya (állatv.), Szeghalom, Vásárosbéc. Május 24, szerda: Balmazujváros, Csapod, Simontornya, Zalaapáti. Május 25, csütörtök: Alsóság, Báté, Csabrendek, Göcsöny, Gyönk, Himesháza, Mélykút, Nagyrákos, Tabajd, Zala. Május 26, péntek: Boldogkőváralja, Gyoma (állatv.), Zalagyömrő. Május 27, szombat: Gyoma (állatv.), Szenna, Szekszárd. Május 28, vasárnap: Budapest (2 héten át), Fegyvernek (állatv.), Esztergom, Felsőrönök, Fegyvernek, Godisa, Kunszentmiklós, Kerekegyháza.

Az Első Magyar Biztosító közgyülése

Az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* május 20-án tartotta 1938. évi rendes közgyűlését, amely az 1938. évi nyereséget 338.379.31 pengőben, az osztalékot pedig 15 pengőben állapította meg.

A kormányzótestület új tagjaiként nagykállói *Kállay* Tibor dr. titkos tanácsos, ny. pénzügyminiszter az igazgatóságba, bulyi és porcsalmai *Jékey* László a felügyelőbizottságba és *Harkányi* Sándor báró a választmányba megválasztatott.

A közgyűlés után *Teleszky* János dr. elnöklete alatt megtartott igazgatósági ülésen *Walkó* Lajos dr. titkos tanácsos, ny. miniszter az igazgatóság ügyvezető alelnökévé választatott meg, csatári *Tóth* Geyza dr. jogügyi igazgató vezérigazgatóhelyettesi címmel ruháztatott fel, csáfordi *Tóth* Imre, vitéz *Muraközy* Károly dr. és *Huszár* Géza dr. egyetemi m. tanár osztályigazgatókká, *Fényesi* Jenő cégjegyzőaligazgatóvá, *Török* Sándor, *Leidenberger* János, *Kiss* Antal és kőröstarjáni *Hoványi* János pedig aligazgatókká neveztettek ki.

A mezőgazdasági kamara helyzetjelentése

Az országos mezőgazdasági kamara a kerületi kamarák jelentése alapján beszámol arról, hogy a május elején megindult csőzésekre a mezőgazdaságnak minden vonatkozásban nagy szüksége volt, mert a megelőző hosszú tavaszi szárazság komolyan fenyegette egyes termények sikerét. A tavaszi gabonanemüek a hosszú szárazságban azonban annyira visszamaradtak, hogyha az esőzés a szemtermést elő is segíti, a tavaszi gabona csak rövid szalmájú lesz. Súlyosabb kiesés mutatkozik a szárazság miatt a takarmányellátásban. A gazdák kénytelenek voltak a még nem eléggé fejlett zöldtakarmány növényeket levágni és ezért az állattenyésztés takarmányellátásának folytonossága nem látszik teljes mértékben biztositottnak. Ezek a takarmányozási nehézségek súlyosan érintik az értékesítési válsággal küzködő állattenyésztést.

A gyümölcsfák virágzását fagykár nem érte, s a virágok dúsan kötöttek. A gyümölcs legtöbb fajtája nagy termést igér. A szőlő általában jól fakadt és virágzása is kielégítőnek mutatkozik.

Az értékesítési viszonyok az elmult időszakban eltérően alakultak, mert míg a terményárak általában változatlanok maradtak, addig az állatértékesítésben további lanyhulás mutatkozott. Az új olasz állatkiviteli megállapodás új helyzetet teremtett az állatpiacokon és remélhető az általános javulás.

— **(A „Hangya" a népművészet szolgálatában.)** A magyar falu népének érdekeit szolgálni és azok életszínvonalát emelni, egyik legszebb feladata a szövetkezeti munkának. Ennek a nemes célnak az érdekében alapította meg a Hangya-központ ezelőtt 4 évvel a háziipari osztályát és nyitott az idén üzletet a Váci-utca 9. szám alatt. Négy év fáradhatatlan munkájának legékesebb bizonyítéka az a 62 telep, ahol a magyar családok 2485 nőtagját foglalkoztatja a háziipari szövetkezet. Ez az áldozatkész munka azonban nem merülhet ki csupán a magyar falusi asszonyok és leányok foglalkoztatásában. Fontos, hogy a külföldiek által is oly sokra becsült, magyar népművészeti termékeket a hazai közönséggel is megismertesse. Ezt célozza a Hangya IV, Váci-utca 9 szám alatti háziipari boltjának május 20-tól kezdődőleg egy héten át a kalocsai népművészeti cikkekből rendezett bemutatója. A bemutatott anyag többek között a kalocsai érsek részére készített miseruha a kalocsaiak teremtő és a népies művészetben kikristályosodott alkotóerejének csodás megnyilatkozása. A Hangya az egyes magyar vidékek népművészetének ismertetését folytatni fogja.

— **(Német-lengyel kereskedelmi tárgyalások.)** A varsói lapok jelentése szerint május 22-én Berlinben megkezdődnek a szokásos lengyel-német kereskedelmi tárgyalások. A lengyel küldöttséget Geppert, a kereskedelmi minisztérium igazgatója vezeti.

— **(Tenyészhússertést importálunk Németországból.)** A hússertés tenyésztésben beállott irányváltozásra tekintettel, a hússertéstenyésztők országos egyesülete tervbevette, hogy az állomány időszerű vérfelfrissítése céljából Németországból tenyészállatokat importál. Az érdeklődőknek felvilágosítást ad az egyesület (Budapest, IX. Üllői-út 25).

— **(Szálastakarmányvásár.)** Felhozatal 35 szekér szálastakarmány és 7 szekér szalmaféle. Elegendő felhozatal és közepes kereslet mellett az árak emelkedtek. Árak: rétiszéna Ia ó 8, IIa 6.40—7.10, IIIa 5—5.50, lucernaszéna 9.50—10, lucerna új 5—7.20, alomszalma (rozs) 3.50—4, (buza) 3.50 pengő q-ként.

ÚJ MAGYARSÁG
TELEFONSZÁMAI:
1-464-20, 1-464-28 1-464-29, 1-444-00

TŐZSDÉK, PIACOK

Értékpapir A szombati *részvénypiac* irányzata csendes üzletmenetben *egyenlőtlen* volt. A *fixpiac* irányzata élénk és *barátságos* volt. A *bankrészvények* magánforgalmában *nem* volt változás. *Záróárfolyamok,* az előfordult kötések zárójelben.

Részvények

Nemzeti Bank 152.5 (152.5) 152.5, Hungária-malom 17.5 (17—16.5) 16.75, Bauxit 163.— (163—162) 162.—, Cementia — (—) 82.—, Aszfalt 5.— (—) 5.—, Köszén 276.75 (275.5) 275.5, Salgó 26.7 (26.5—26.3) 26.35, Urikányi 32.25 (—) 31.5, Fegyver 25.— (—) 25.—, Ganz 12.8 (12.6) 12.6, Acél 20.9 (20.5) 20.25, Rima 61.5 (61—60.8) 60.9, Ofa 11.— (—) 11.—, Nasici 72.1 (73) 73.—, Trószt 46.75 (47.5) 47.25, Délcukor 72.— (72) 72.—, Magyar cukor 71.9 (71—70.5) 70.5, Georgia 15.75 (16) 16.—, Izzó 84.— (84.25—84.75) 84.5, Polgári sör 92.5 (90) 90.—, Pannónia sör — (8.5) 8.5, Lukácsfürdő 25.— (27.5) 27.—, Goldberger 36.— (—) 37.—, Magyar kender 12.— (12—12.6) 12.5, Pamutipar — (—) 18.5, Szegedi kender 37.5 (37.5) 37.—, Chinoin 8.— (—) 8.—, Vasúti forgalmi 13.5 (13.3) 13.2.

Fixkamatozású papírok

1939. évi ptjegy 100.— (100) 100.—, Beszkár köty. A. 6.— (—) 6.—, 1914. évi föv. 4.5% 298.5 (298.5—300) 299.5, 1927. évi föv. 6% 81.25 (81.375—81.625) 81.5, Leszámít. F. d. zl. 76.5 (77) 76.75.

Külföldi tőzsdék

Berlin: Hapag 54, Nordd. Lloyd 54⅛, Bemberg 135¾, D. Erdöl 122 ötnyolcad, I. G. Farben 149 ötnyolcad, Verein. Stahlwerke 102 háromnyolcad, Harpener 131¼, Mannesmann 106¼, R. Braunkohle 210¼, Siemens 191, Zellstoff-Waldhof 120½.

Zürich: Zárlat: Páris 11.77½, London 20.81, Newyork 444.56, Brüsszel 75.67½, Milánó 23.40, Amsterdam 238.87, Berlin 178.30, Stockholm 107.17½, Oslo 104.57½, Kopenhága 92.90, Szófia 5.40, Varsó 83.75, Prága 15.20, Belgrád 10, Athén 3.90, Istanbul 3.60, Bukarest 3.25, Helsinki 9.17, Buenos Ayres 102.75, Yokohama 121.50.

Külföldi pénz *Valuta:* Angol font 16.00—16.20, Belga 58.10—58.70, Dán korona 71.30—72.10, Dinár 6.00—7.50, USA dollár 340.80—344.80, Kanadai dollár 332.00—337.00, Francia frank 9.00—9.20, Hollandi forint 183.55—185.55, Csch-Morva protektorátus 7.50—11.80 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével), Szlovákia 7.50—11.80 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével), Lengyel zloty 60.00—61.40, Leu 2.60—3.45, Leva 3.00—3.60, Líra 16.90—17.90 (az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), Német márka —.—, Norvég korona 80.25—81.15, Svájci frank 76.70—77.60, Svéd korona 82.25—83.15.

Deviza: Amsterdam 183.95—185.55, Athén 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70, Brüsszel 58.26—58.70, Bukarest 3.41—3.44, Kopenhága 71.50—72.10, London 16.005—16.155, Madrid —.—, Milánó 17.66—17.8864, Newyork 342.20—344.80, Oslo 80.45—81.15, Páris 9.05—9.15, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 82.475—83.175, Varsó 64.25—64.75, Zürich 76.925—77.625, Istanbul 268—271.

Gabona A *határidőpiacon* szombaton *elanyhult* az irányzat. A *júniusi rozs* 31, a *júliusi kukorica* 5, az *augusztusi* 7 fillérrel *olcsóbbodott.*

Rozs: júniusra: 13.20, 12.97, zárlat 12.97—12.98.

Kukorica: májusra: 17.15, 17.05; júliusra: 17.40, zárlat 17.41—17.42; augusztusra: 17.65, 17.54, zárlat 17.60—17.62.

A *készárupiac* irányzata szombaton *lanyha* volt. A *búza* 10, a *rozs* 30—40, a *tengeri* 5, az *árpa* 30—40 fillérrel *esett.*

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.00—20.25, 78 kg-os 20.20—20.45, 79 kg-os 20.40—20.65, 80 kg-os 20.50—20.75, fejérmegyei 77 kg-os 20.05—20.25, 78 kg-os 20.25—20.45, 79 kg-os 20.45—20.65, 80 kg-os 20.55—20.75, felsőtiszai 77 kg-os 19.85—20.15, 78 kg-os 20.05—20.35, 79 kg-os 20.25—20.55, 80 kg-os 20.35—20.65, duna-tiszaközi 77 kg-os 19.85—20.10, 78 kg-os 20.05—20.30, 79 kg-os 20.25—20.50, 80 kg-os 20.35—20.60, dunántúli 77 kg-os 19.95—20.20, 78 kg-os 20.15—20.40, 79 kg-os 20.35—20.60, 80 kg-os 20.45—20.70.

Rozs: pestvidéki 13.70—14.00, más származású 14.00—14.30.

Takarmányárpa: elsőrendü 17.40—17.60.

Sörárpa: kiváló 20.50—21.25, príma 19.00—19.50.

Zab: elsőrendü 22.20—22.50, középminőségü 22.00—22.20.

Ujkukorica: tiszántúli 16.70—16.80.

Liszt: A budapesti lisztárjegyző-bizottság árjegyzései (az 1938. évi gabonából készült őrlemények): Búzaliszt: dara 37.25—38.25, 0gg 36.25—37.25, 0g 36.25—37.25, 0f 36.25—37.25, 2gg 35.50—36.00, 2g 35.50—36.00, 2f 35.50—36.00, 4-es 33.50—34.50, 5-ös 31.50—32.75, 6-os 27.25—29.75, 7-es 19.50—21.50; rozsliszt: 0-ás 28.25—29.75, 01-es 25.50—26.75, 1-es 19.75—21.25, 2-es 17.75—19.25.

Takarmányliszt: Búzakorpa 13.80—14.00, 8-as liszt 16.20—16.50.

Külföldi tőzsdék

Rotterdam: Búza májusra (3.65) 3.675, júliusra (3.80) 3.80, szeptemberre (4) 4, novemberre (4.125) 4.125. *Holland forint 100 kg-ként. Tengeri* májusra (90.50) 89.75, júliusra (87.50) 86.50, szeptemberre (87.75) 86.75, novemberre (88.75) 88. *Holland forint 2000 kg-ként.*

Chicago: Középárfolyamok, zárójelben az előzőnapi zárlat. *Búza* májusra 14.77 (14.73), júliusra 13.87 (13.89), szeptemberre 13.83 (13.87). *Tengeri* májusra 10.18 (10.22), júliusra 10.32 (10.34), szeptemberre 10.38 (10.42). *Rozs* májusra — (10.18), júliusra 10.42 (10.40), szeptemberre 10.64 (10.64). *Pengőben, 100 kg-ként.*

Winnipeg: Szombaton szünetelt a forgalom.

Mag *A Magyar Magtenyésztési Rt. Budapest—Monor hetijelentése:* Az előző heti üzlettelenség folytatódott a magpiacon. A kereslet és kínálat hiánya következtében árváltozás alig volt. Jó minőségü expresszborsó már alig van. Mák ára jól tartott. Uj termésü repce és bíborheremag ára még a puhatolózás stádiumában van, kötések még nem jöttek létre, bár keresleti és kínálati érdeklődés kezd mutatkozni.

Hivatalos nyersáruárak, per 100 kg, ab állomás: Köles, fehér 18—22, vörös 18—19.50, egyéb 17.50—18, repce —.—, tökmag, nagyszemü 27—28, kisszemü 23—24, dohos 22—22.50, mák, kék 130—135, Viktória-borsó 18—19, expressz-borsó 18.50—19, lucernamag, ny. —.—, lóheremag, ny. —.—, muharmag 22—23.50, szöszösbükköny 36—38, tavaszi bükköny —.—, csillagfürt 12.50—13, baltacimmag 35—40, kendermag 23—25, hajdina 17—20.

Élelmiszer *Csökkenő árak, erősödő fogyasztás az élelmiszerpiacon.* A szombati nagypiacon zöldségfélékben és gyümölcsben bőséges árukínálat jelentkezett. A nagy felhozatal folytán lemérsékelt árak lehetővé teszik, hogy ezekben az új szezóncikkekben az általános fogyasztás élénk ütemben induljon meg. A szombati nagyforgalmú piacon egyébként olcsóbb lett az újburgonya, míg a zöldvendéglők élénk vásárlásai miatt a zöldborsó és a fejessaláta drágult. Gyümölcsben élénk volt a kereslet a cseresznye és az eper iránt. A drága és éretlen egrest elhanyagolták. A baromfipiac nagy forgalmat bonyolított le számottevő árváltozás nélkül. A tojásárak tartottak.

A szombati piacra a következő szállítmányok érkeztek: 56 vagón (darabáru 41, burgonya 11, zöldség 3, tojás 1 vagón). Hajón 480 mm darabáru. Őstermelő-kocsi 154, autó 9. Rendelt áru 56 kocsi, 23 autó. Kertész-kocsi 10. Élőbaromfi 330 ketrec, vágott 176 mm. Tojás 291 láda.

A piac felhozatala bőséges, forgalma közepes volt.

Az alábbi, zárójelben lévő számok a nagyvásártelepi, a többiek a vásárcsarnoki árakat jelentik:

Baromfi: Élő: tyúk 1 drb 120—300, 1 kg (120—135), csirke, rántanivaló 1 drb 130—300, 1 kg (180—240), ruca, hízott 1 kg (130—155), lúd, hízott 1 kg (130—155), pulyka, hízott 1 kg (100—120). Vágott: tyúk, Ia 1 kg (120—165), csirke, rántanivaló, Ia 220—450 (200—320), ruca, hízott, Ia 1 kg 160—190 (120—180), lúd, hízott, Ia 1 kg 150—200 (130—170), pulyka, jérce (130—140).

Tojás: Teatojás, válogatott drb 7—9, kg 135—145, ládaáru (15—135), kosáráru (125—135), főző- és aprótojás drb 6—7, kg 125—135 (108—125).

Hal: Ponty, élő 120—200, szeletelt 90—140, jegelt 100—160.

Burgonya: Gülbaba 12—14 (9.5—.98), nyári rózsa (10—10.6), Ella 9—11 (7.5—8), új 40—52 (34—40), fojtott rózsa 16—24 (12—18).

Friss főzelék, zöldség: Hónaposretek (2—10), zöldpaprika, apró (4—12), zöldborsó, hazai 70—88 (55—75), szegfügomba (100—140), csiperkegomba (120—200), spárga 30—160 (10—12), uborka (60—80), paraj, tisztított (20—30), sóska, közönséges 24—36 (8—25), vegyes-zöldség, zöldjével (10—14), kalarábé drb 4—20 (2—10), fejeskáposzta, holland magról 46—60 (30—38), kelkáposzta, Ia 28—46 (6—30), savanyúkáposzta 18—20, fejessaláta, Ia 2—6 (1—4).

Gyümölcs: Alma, külföldi (170—190), nemesfaj, Ia (120—160), közönséges, válogatott (70—100), cseresznye 60—140 (40—120), szamóca (150—400), egres (30—40).

Déligyümölcs: Narancs, sárgabélü 95—120 (85—110), vörösbélü (90—100).

Sertés *Ferencvárosi sertésvásár: Felhajtás* 317, előző napi maradvány 213, összesen 530 darab. Eladás 383, eladatlan 147 darab. *Arak:* uradalmi zsírsertés, páronként 340 kg-on felül 104—105, szedettsertés, Ia 100—102, IIa 93—98, silány min. 82—92 fillér kg-ként. A vásár irányzata változatlan.

Hus *Budapesti húsvásár: Készlet:* 55 drb nagymarha, eladás 15, 544 borjú, eladás 194, 17 birka, eladva. A forgalom lanyha volt. *Arak:* ökör- és tehénhús, IIa, egészben 96—16, hátulja 108—122, eleje 90—100, borjú, ölött, bőrben, Ia 152—164, IIa 130—150, borjú, eleje 130—140, lebőrözött, eleje 128—130, lebőrözött, hátulja, Ia 166—176, IIa 150—164, juh, Ia 80—90, csont 30—40 fillér kg-ként.

*

— **(Tenyészállat- és jármosökörvásár.)** Ia belföldi jármosökör és beállitani való tinó, tarka 54—58, u. a. fehér 56—60, 1½ éves üszök 50—50, 1½ éves tinók 50—55, friss fiatal fejőstehén 75—95 fillér kg-ként.

— **(Erőtakarmányvásár.)** Árpakorpa 14.80, bosóhéj 20.10, buzakorpa 14.40—15, buzatakarmányliszt 17—17.50, napraforgópogácsa 15—15.50, kókuszpogácsa 14—14.50, repcepogácsa 12—12.50, lenmagpogácsa 16—16.50, szárított répaszelet 12.50, rozskorpa 14, melassz 10.50, halliszt 45 pengő q-ként.

Parázs a hamu alatt

Henri Ardel regénye

FORDITOTTA: BARTÓK IRÉN

(43)

— Anyám, önt teljesen kimeríti a betegápolás! Engedje meg, hogy helyettesítsem apa mellett. Hiszen ő szívesen veszi gondoskodásaimat és én éjjelenként is örömmel vigyáznék rá.

— És aztán elvesztenéd a jó színedet, amit Bretagneból hoztál magaddal! Max ezt soha nem bocsátaná meg nekem... Ma oly friss és üde vagy, mint egy fiatal leány!

Az öregasszonynak szokása volt, — akárcsak Mireillenek, — hogy úgy beszéljen Maxról, mintha még élne. Mintha még nem kapcsolódott volna ki életükből.

Mireille megremegett anyósa szavaira. Hirtelen megfagyott szívében az az öröm, ami reggel óta vidámsággal árasztotta el.

— Max annak sem örülne, drága anyám, — szólt, — ha önt annyira elcsigázottnak látná. Túlerőlteti magát apa ápolásával és az egyéb házimunkákkal. Ime, az eredmény: teljesen kimerült!

— Kisleányom, biztosítlak, én egyáltalában nem vagyok kimerült!

— De hiszen, anyám, ön már csak árnyéka önmagának...

— Ez nem a fáradtság miatt van... Te nagyon jól tudod, Mireille, miért...

— Igen, tudom...

Még szorosabban magához fűzte Noris asszony karját. Csendesen, gondolataikban elmerülve haladtak a Commanderie felé vezető szép úton. Az alkonyat közeledtével a köd ismét elfátyolozta a messzeséget. A ködfátyolon túl a nap rőtlila színben égett. Ez nem az az aranyban és bíborban lángoló égbolt volt, mint Carantecben...

— Anyám! — suttogta Mireille, — úgy szeretném, ha olyan lelkületem lenne, mint önnek... Az enyém tele van zűrzavarral... Honnan merít erőt, hogy sorsát ilyen megnyugvással tudja viselni?

— Isten segít hozzá, kedvesem. Imádkozzál, hogy téged is segítsen meg!

— Én már nem tudok imádkozni, anyám, — mondotta Mireille lehajtott fejjel. — Hónapokon és hónapokon át imádkoztam Maxért... hiába... Bizalmam megrendült. Néha azt gondolom, az ég üres felettünk... Máskor meg, ha úgy érzem, mégis csak kell valakinek lenni, ott fent, akkor meg — tudom, ezt rosszul teszem! — úgy viselkedek, mint egy lázadó gyermek és nem tudok semmit sem kérni Attól, aki rámmérte ezt a sok szenvedést... Pedig másoknak is kijut a szenvedésből...

— Mireille, Mireille, szegény kisleányom! Ne foglalkozz olyan gondolatokkal, amelyek élesztgetik fájdalmadat... Te magad is beismered, hogy ezt roszszul teszed, — jegyezte meg Noris asszony gyengéden és szelíd tekintete rásiklott a fiatalasszony arcára, amlyen szorongás tükröződött.

— Emlékezz arra inkább, amire kiskorodban tanítottak: Isten legjobban tudja, mire van szükségünk...

Mireille megrezzent. Ugyanezeket mondta Guisane is egyszer a caranteci erdőben, mint amit most anyósa, ez a hívő lélek. Még jobban lehajtotta fejét és figyelemmel hallgatta Noris asszonyt, aki átérzett meggyőződéssel folytatta:

— Kedvesem, Max iránti szeretetünkből és azért, hogy odafönt, abban az ismeretlen világban olyan boldogságban legyen része, amilyenben ezen a földön soha nem részesülhetett volna, — fogadjuk el a ránkmért keresztet és ne keressük annak végső okát...

Mireille felemelte fejét és megismételte:

— Boldogságban legyen része?... De anyám, bennem egyedül az a hit tartja a lelket, hogy ő egész biztosan megkapta önfeláldozásáért a kárpótlást. Ha azt gondolnám, szenvedésre van ítélve, azonnal megölném magam, hogy vele együtt szenvedhessek. Óh, anyám, mily rettenetes az elkerülhetetlen bűnhődés gondolata!

— Mireille, gyermekem, csillapodjál! Gondolj arra, hogy az igazságos és könyörületes Jóságra van bízva az, akit annyira szerettünk... Imádkozz, hogy az Isten fogadja el fájdalmad áldozatát... Meglátod, milyen vígasztalást ad az, hogy érte tűrünk, szenvedünk... Hiszen egyebet úgysem tehetünk Max-ért...

— Értem önt, anyám, — mondta halkan Mireille, akit egészen megindított annak a hitnek a szépsége, amely ezt a megtört anyát áthatotta.

Némán, egymáshoz símulva közeledtek a Commanderie-hoz, amelynek szürke homlokzata már kilátszott a fák közül.

Jean szaladt eléjük, aki éppen arra sétált angol nevelőnőjével.

— Nagymama! Anyuka! — kiáltotta. — Ott voltam eddig nagypapa mellett, ahogy kívántátok. Folyton azt hajtogatta, hogy rosszul érzi magát.

— Szegény nagypapa, megint roszszul van! — sóhajtott nyugtalanul Noris asszony. — Azt hiszem, mégis neki van igaza, az idei ősz nagyon nedves és emiatt még többet szenved. Vissza kell mennünk hamarosan Párisba.

— Szívesen maradna még itt, anyám?

— Igen, örömest... Szeretek itt élni, ebben a házban, ahol Max játszott kicsikorában... Boldog voltam, hogy most te is eljöttél a gyerekekkel... De természetesen, most az én szempontjaim igazán mellékesek... Első a nagypapa... Mindenesetre előbb kikérjük az orvos tanácsát...

Mireille bólintott. Ilyenformán talán nemsokára visszamehet Párisba?... Eszébe jutott Guisane levele. De most nem érezte azt a felemelő örömet, ami reggel óta egész valóját eltöltötte. Inkább valami lelkifurdalást amiatt, hogy talán túlságosan is örvendezett a levélnek, amelyből valósággal kiáradt, mennyire szeretné Giusane őt viszontlátni...

De hát világos, hogy ezért a gyengeségért, bánatáról való megfeledkezéséért Guisane nem felelős. És nem szabad arról megfeledkeznie, hogy Guisane választ vár tőle, még pedig türelmetlenül, amit Mireille ösztönszerűen megérzett.

Este, amikor visszavonult szobájába, leült az íróasztal elé. Gondolkozott egy darabig, aztán róni kezdte a sorokat:

„Nem, igazán nem haragudtam magára, kedves barátom. Mi okom is lett volna rá?... Hisz ön oly jó és kedves volt hozzám!

Váratlanul utaztam el, ez igaz... Ezt meg kellett tennem... Hisz nekem, ugy-e?

Remélem, látjuk egymást, mielőtt kimegy a harctérre. Alighanem Párisban. Visszatérésem idejét még nem tudom pontosan. De azt hiszem, szeptember utolsó napjaiban már ott leszek és pedig a saját, régi otthonomban, ahová édes és fájó vigasszal fogok beköltözni. Apámnak megmondottam, mennyire szeretnék ismét hajdani lakásomban élni, s az ő rábeszélésére anyám is beleegyezett ebbe a kívánságomba.

Itt, az én régi otthonomban fog meglátogatni, jó? Ha kint a fronton majd eszébe jut, olykor-olykor írjon nekem, címezze ide a lapjait és itt fog újból felkeresni, ha a háború véget ért és lesz számomra néhány szabad perce.

Nem szabad elhagynia engem. Az ön megértő rokonérzése valóságos jótétemény számomra! Az a barátság és hűséges emlékezés, amellyel ön az én drága elköltözöttemre gondol, feljogosít arra, hogy a magam részére is kérjem barátságát. Nagyon szomorú lennék, ha úgy tekintene rám, mint egy idegen hölgyre, aki a társaságbeli férfi közönyös udvariasságán túl nem érdemel többet.

(Folytatjuk)

PARTI Sándor ács. Egerben 1834-ben szerepel az adózók jegyzékében.

AHevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Pártay István

A MŰTEREM KIÁLLÍTÁSA

Egy rendkívül rokonszenves, jószándékú fiatal festő-házaspár gyüjteményéből rendezett. kiállítást a *Műterem*. A férfi *Pártay* István grafikus. Tökéletesen érti az anyag technikáját. Álmodozó képzeletét szimbólikus ábrázolások és gyakran fantasztikus mesebeli virágok és növények foglalkoztatják. Érzékeny finomsággal rögziti meg lírai látomásait. Falra kívánkoznak és monumentális hatásúak a magyar monda és történelem alakjainak portrészerű ábrázolásai. Érezni ezeken a képzeletből alkotott portrékon, hogy Pártay gyermekkora óta, végtelen szeretettel, hordozza magában a nevezetes alakok képét és ebből következik, hogy a néző számára is elhitető erővel jelenik meg egy Koppány-vezér, Toldi Miklós, vagy Bánk bán portré.

Magyarország

1939. máj. 18.

A Műemlékek O

Budapest, IX.,

76/1939. *szám.*

A Tekintetes I

Adófelügye

Hivatalból

műemléki ügyben

GULYÁS SÁNDOR: Beszélgetés.
BORY JENŐ: Dietrich Adolf. Terrakotta. Mgt.
KUBASS ÁRPÁD: Misztral.
HARANGHY JENŐ: Őszi pihenő.
BÁCSAI SZÁNTHÓ MÁRIA: Rege a Csodaszarvas-ól. Mgt.
GAÁL FERENC: Keresztelő falun.
BOKSAY JÓZSEF: Az ungvári vár.
ARADI EDVI ILLÉS: Gyümölcsök.
BARKÁSZ LAJOS: Ősz a kőbányában.
CZENCZ JÁNOS: Fürdőző.
BARKÁSZ LAJOS: Vörös hegyoldal.
ARADI EDVI ILLÉS: Régi holmik.
BOLDIZSÁR ISTVÁN: vitéz nagybányai Horthy Istvánné. Mgt.
ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Vége a nyárnak.
ISTÓKOVITS KÁLMÁN: Rozgonyi Cicelle és Kanizsay Dorottya. Kettős kép. Tempera.
VISKI JÁNOS: Száguldó kocsi.
ARADI EDVI ILLÉS: Emlékek.
GULYÁS SÁNDOR: Tehenek.
ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Csegény Istvánné. Mgt.
MERÉSZ GYULA: Aratás. Tempera.
ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Fábián Józsefné. Mgt.
GAÁL FERENC: Őszi munka.
ZOMBORY-MOLDOVÁN BÉLA: dr. Erődi Kálmán. Mgt.
BORY JENŐ: Leányfej. Terrakotta. Mgt.

a5.t/
a5.g
a5.t
a5.9

Pártay István
~~Éber Anna~~ festő

UJ MAGYARSÁG

VASÁRNAP, 1939 MÁJUS 21

Éber Anna és Pártay István kiállítása a Műteremben

A művészpár a római iskolából került ki s munkáikban is megnyilvánul az olasz klasszikusok iránti nagy tisztelet. *Éber* Anna képei közül a „Magyar Madonna" az egyházi témák különös szeretetét árulja el, ami nála családi tradició, mert édesatyjával, bajai Éber Sándorral, a jónevű freskófestővel együttesen sok freskó kivitelezésében vett részt. Nyugodt előkelőséggel megfestett arcképei sokoladlúságról tesznek bizonyságot. A kék levegőben úszó tájképei a természetimádó átérzett fohászaként hatnak, arcképvázlatai pedig frisseségükkel ragadnak meg.

Pártay István, Éber Anna férje, a magyar történetbúvár éles megfigyelésével nemzeti nagyságainkat ragadta grafitja élére. Koppány vezér arcmása éles ellentéte Toldi Miklós nemeslelket visszatükröző képének, Bánk bán szemeiből egy világ fájdalma néz felénk, Álmos vezér pedig olyan kifejező megjelenés, hogy lenyügözi a szemlélőt. A poétikus tájképek és lelemények elgondolással stilizált grafitok sorozata kiválóan jó rajzoló munkáit ismerteti meg. Pompás linoleumsorozat egészíti ki a jól sikerült kiállítást.

ELŐSZÓ

A kötött tárgyu tárlataink sorába illeszkedő Arcképkiállítás eszméjét a Magyar Arcképfestők Társasága vetette fel. Amikor Társulatunk örömmel vállalkozott annak megvalósítására, azt a célt tartotta szem előtt, hogy e nagymultu műfaj művészi becsét élő művészeink körében fenntartsuk és gyarapítsuk és ugyanakkor a művészetbarát közönség számára is értékes útbaigazítást adjunk.

A kiállítás mai anyagát gazdag retrospektív rész vezeti be elhunyt mestereink válogatott alkotásaiból, amelyet dr. Csánky Dénes főigazgató úr gyüjtött

Pártay István festő

VIRRADAT BUDAPEST, 1939. JUNIUS 5.

P. Éber Anna és Pártay István kiállítása

A nagyon tehetséges, fiatal művészházaspárnak a műteremben kiállítása reménytnyujtó oázist jelent a magyar képzőművészet mai szomorú sivatagában. Mindketten azok közé az egyre ritkuló művészek közé tartoznak, akiknek van mondanivalójuk s akiknek műveit komoly elmélyedés jellemzi.

P. Éber Anna rendkívül széles skálájú művész, akinek technikája bámulatos könnyedséggel alkalmazkodik a tárgyhoz. Leheletfinomságú portréitól az „*Arco-park*" robusztus ecsetkezeléséig jóformán minden képénál más-más stílussal találkozunk anélkül, hogy egyetlen egyszer is keresetté válnék.

Pártay István művészetének főforrása a nemzeti érzés. Gyüjteményének legnagyobb értéke — feleségének egészen misztikus hatást keltő portréja mellett — a *magyar történelem és irodalom alakjairól készült sorozat*, amely méltán érdemelné meg a nemzeti érzés ápolására hivatott illetékesek figyelmét.

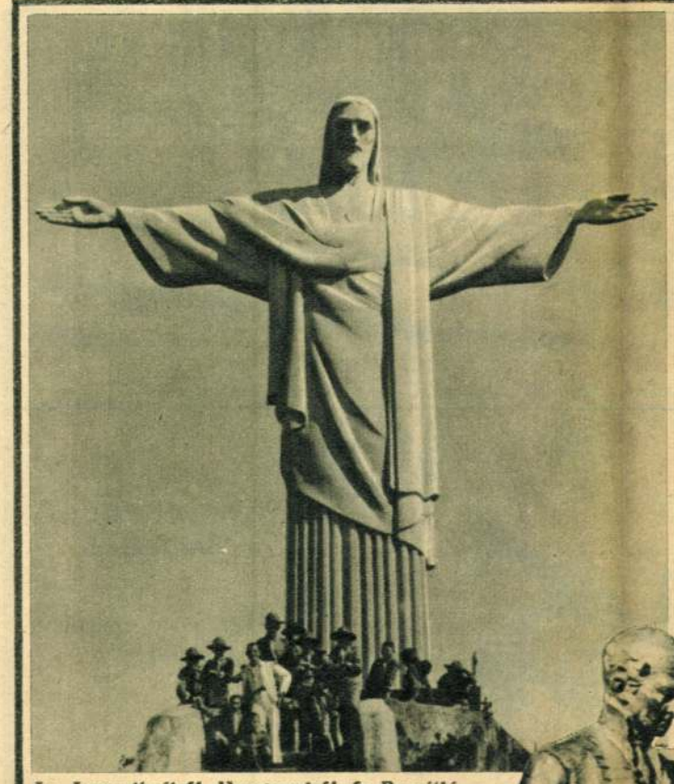

Az Argentinából, Uruguayból és Braziliából hazautazó magyar cserkészek útközben Rio de Janeiróban a Corcovado hegycsucsán álló hires Krisztus szobor lábánál

Pártay István:
Éber Anna arcképe

A „Róma—Lourdes—Szentföld"-i zarándokok vezetői Lourdesben

Budapesten állitják fel Kölcsey Ferenc megcsonkitott szobrának mását, amelyet az eredeti modell alapján Kallós Ede szobrászművész készit el

A Pátria Keresztény Irók, Hirlapirók és Művészek Klubjának Balatonalmádin tartott nagysikerü Anna-báljának nyitópárjai

A balatonföldvári Yacht Klub Anna-báljának nyitópárjai

HAT EZ MI A CSUDA ?
— Az ébresztőóránkat odaadtuk javításba.

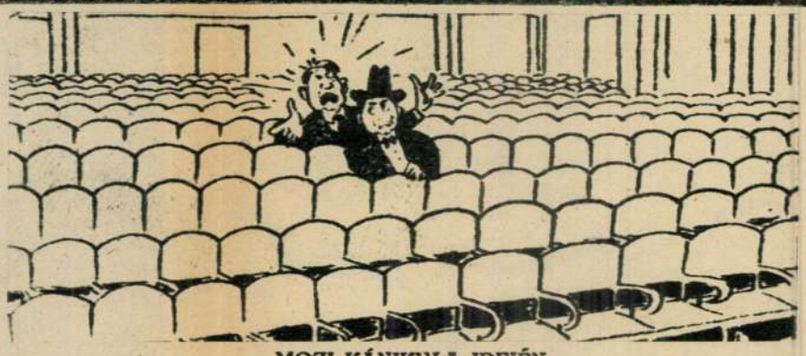

MOZI KÁNIKULA IDEJÉN
— Tessék kérem levenni a kalapját, mert semmit sem látok ...

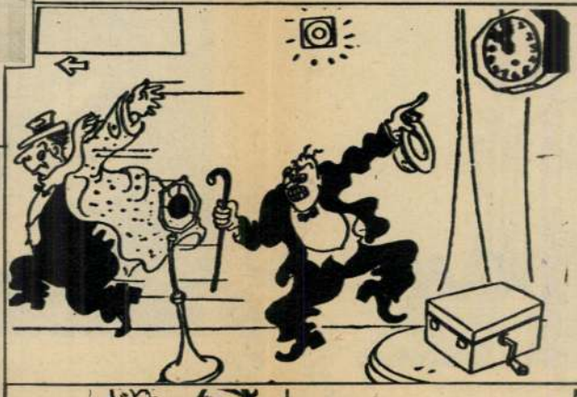

PONTBAN ÉJFÉLKOR A STUDIÓBAN

— Hölgyeim és uraim — jó éjszakát !

NAGYTAKARITÁS
— Vigyázz addig az aranyhalakra, Brunó, míg az akváriumot kimosom

MODERN HÁZTARTÁS
— Mióta az uram ezt a villamos borotvakészüléket vette valóságos öröm a krumplihámozás.

VIRIBUS UNITIS

KORLÁTOKON CSUSZKÁLNI TILOS
avagy a házfelügyelő erősebb rendszabályokhoz nyul

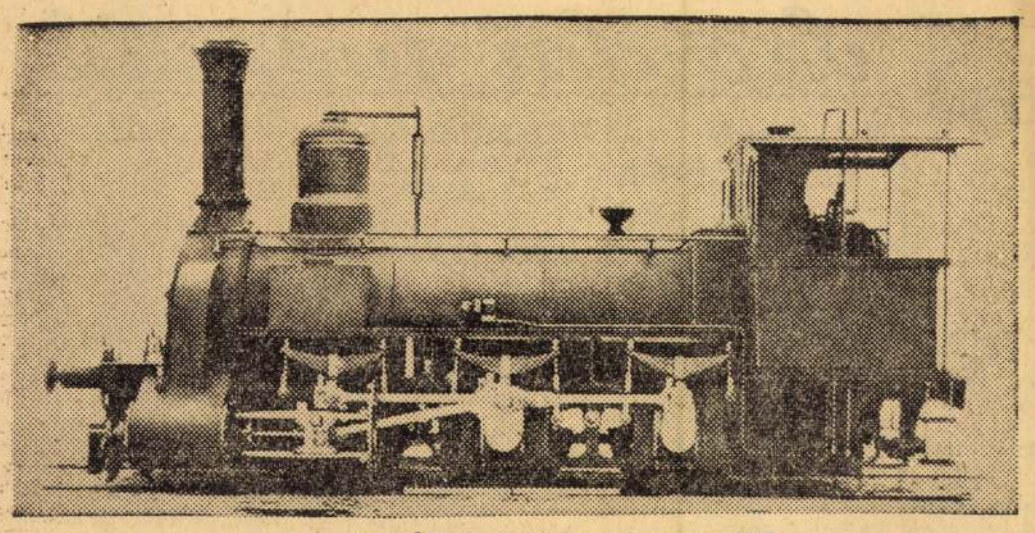

A MÁVAG első gőzmozdonya — 1873

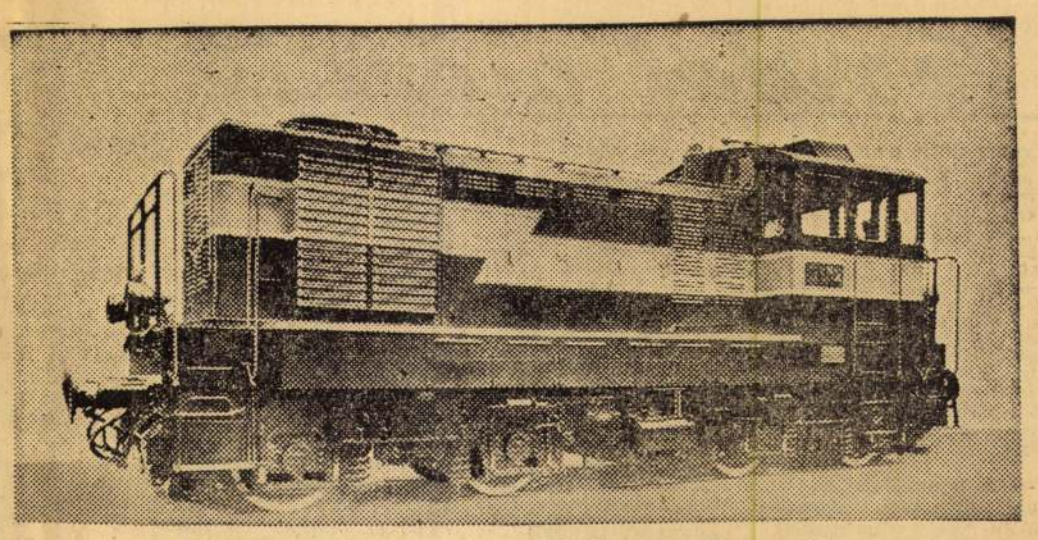

A legújabb típusú diesel elektromos mozdony — 1958

A 90 éves MÁVAG a dieselkorszakba lép

Vajúdik az öreg, a 90 éves MÁVAG. A technika gyors fejlődése, az emberi és társadalmi fejlődés igényeinek jobb kielégítése új gyártmány szülésére kényszeríti. A hazai szükségletek és a világpiac azt követeli, hogy szakítson a 90 éves gyakorlattal, a gőzmozdonygyártással — amely eddig termékeinek mintegy egyharmadát tette ki — és térjen át a dieselmozdonyok készítésére.

1873: az első mozdony

A gyár fennállásának nagyobb részében termékei nem a munkások javát — mégis a haladást szolgálták. Az első magyar gyártmányú gőzmozdony 1873-ban részt vett a bécsi világkiállításon, majd 1899-ben a párizsi világkiállításon díjat nyert. Ebben az időben a hazai szükségleteken túl már olasz exportra is gyártott a MÁVAG.

1900-ban — a Ganz Villamossági Gyárral közösen — megkezdte a villamos mozdony gyártását is, elsősorban Franciaország és Olaszország részére. 1932-ben már a világhírű, 50 periódusú, egyfázisú villamos mozdonyokat gyártotta. Ehhez a mozdonyhoz fűződik Kandó Kálmán neve, munkássága is. Jelenleg is ezzel a mozdonytípussal bonyolítják le Budapest és Hegyeshalom között a forgalmat.

A felszabadulás után nagy erővel indult meg a munka. Jelentősen megnőtt a gyár exporttevékenysége. A Szovjetuniónak, Indiának, Egyiptomnak és más országoknak szállított a MÁVAG. Különleges lehetőséget biztosítottak a szovjet megrendelések, mert a gyár rátérhetett a nagy teljesítményű gőzmozdonyok sorozatgyártására. A fejlődés rendkívül gyors ütemű volt. Évi 270 darab volt a gyár gőzmozdony-termelése. (1929-től 1938-ig összesen 206 darabot gyártott.) 1949-ben elkészült a hatezredik, 1953-ban a hétezredik gőzmozdony. Emellett — a többi között — teljes erővel gyártotta és újra gyártotta a dunai és más hidakhoz az alkatrészeket.

A MÁVAG a múltban egyik fő bázisa volt a magyar gépgyártásnak és ma is az. Jelentős része van abban, hogy a magyar ipar exportja többszöröse a kapitalista Magyarországénak.

„Jön az új, a fejlettebb"

1958 fordulópont a MÁVAG életében. Megszűnik a 90 éve megkezdett lokomobil- és gőzmozdony-gyártás. Az utolsó darab is elhagyja a gyárat. A munkások olyan szeretettel simogatják ezeket az »utolsó« gépeket, mint saját gyermeküket. Nem csoda, hozzánőttek az öreg masinákhoz. Ismerik a munka csínját-bínját. Behunyt szemmel is tudják, melyik alkatrész hová való. Az idősebbek — akik már lassan nyugdíjba mennek — úgy mondják: *»A gőzmozdonyokkal együtt mi is elhagyjuk a gyárat. Kiöregedtünk, mint ők. Jön az új, a fejlettebb.«*

A fiatalabbak, a középkorúak már több mint egy éve tanulnak a technikumban és más, különböző tanfolyamokon. Az *újat* tanulják. A költségek egyik felét a gyár, a másik felét ők maguk fizetik. Lépést tartanak a fejlődéssel.

Nem volt könnyű idáig eljutni. A pártszervezetnek, a szakszervezeti bizottságnak, a gyár gazdasági vezetőinek szinte egyenként kellett meggyőzniük az embereket, hogy a gyár léte függ a dieselesítéstől, hogy kenyérkérdésről van szó. Ilyenkor látni, milyen nagy dolog, ha a munkások hozzánőnek munkájukhoz, munkahelyükhöz.

Dieselesítés! Az újságolvasó, a nagyközönség még keveset tud róla. A MÁVAG dolgozói viszont nap mint nap érzik hatását. Ez a szó, dieselesítés, jelenti: a mozdonygyár *teljes átszervezését;* a mechanikai üzem gépparkjának *teljes átcsoportosítását,* körülbelül 40 százalékának *kicserélését;* a munkásgárda *összetételének* megváltoztatását a finomabb, a *precízebb* munkák irányába; a Ganz—Jendrassik dieselmotorok (évente mintegy 150 darab) gyártását. Jelenti, hogy egy csapásra megszűnik a gőzlokomobil-gyártás és helyébe kerül a motorműhely, a motormechanika, a szerelde, a motorpróba-állomás.

Rendelők Egyiptomtól Kínáig

Olyan most a gyár, mint a méhkas. Költöznek, bontanak, építenek, dolgoznak. Új gyártmány születik, de a termelés szintjét addig is tartani kell, és tartják is. Sőt, 1960-ra a dieselmozdonygyártás a MÁVAG össztermelésének 75 százalékát teszi ki. Termelési értékben pedig több lesz, mint a jelenlegi MÁVAG össztermelése.

A MÁVAG most is helyt áll — mondják a munkások és a vezetők. Már most is szállítanak *Egyiptomnak* folyamatosan 102 darab 400 lóerős, diesel-hidraulikus mozdonyt. A MÁV-nak, Kínának és Csehszlovákiának 600 lóerős diesel elektromos mozdonyt. Megrendelések érkeztek *Kínából, Jugoszláviából, Lengyelországból,* a *Szovjetunióból.* Már ez évben megindul a dieselmotor gyártás is.

Almazöld díszítés — és hamutartó

Az új motormechanikai üzem pár napja elkészült. A falak világoszöldek, almazöld olajfestésű díszítéssel. Mindenütt ragyogó tisztaság. A munkások most száz darab *hamutálcát igényeltek,* mert — mint mondják — *vétek a padlóra hamut szórni.* Mellette a régi gőzmozdony-műhely ma még porosan, füstösen. De nemsokára ez is új ruhát kap.

A két műhely talán a leghívebben szimbolizálja a gőzmozdony és a dieselmozdony közötti különbséget. Akik arra járnak, különösen az idősebbek, meg-megállnak az üzem bejáratánál és nézik a gyönyörű műhelyt. Szemükkel végigsimogatják az almazöld gépeket.

Zsidai Pál

A „dzsumbuj" lakói benyújtják jogos és teljesíthető igényeiket

Három hatalmas U-alakú bérkaszárnya. Meztelen, a portól szürkére mart, különben pirostéglás falak, s a falak alatt, hol vizeket fakasztott a nyári zivatar, egy csapat gyerek nyakig sárosan rajcsúrozik a langy tócsákban. Arrább a kis telep. Néhány egyemeletes házacska. Az ajtók előtt, s a gangok lécein futóbab fulladozik, égszínű hajnalkák vánnyadoznak a sorvasztó napverésben. Ennyi az egész. Parányi szigetecske a gyárak, a füstöt okádó kémények tengerében.

Hétszáz s egynéhány család él itt. S ha a lélekszámot vennénk figyelembe — annyi a gyerek —, kitelne belőle egy nagy falu is. De hát tulajdonképpen falu is ez a vidék (kiszakadva a város természetes vérkeringéséből), mert innen messzire kell utazni, míg tükrös kirakatot, felvillanó fényreklámot, zajongó forgatagot, szóval várost talál az ember.

A közvélemény *»dzsumbuj«*-ként ismeri ezt az Illatos úti környéket. Hogy miért? Ki tudná megmondani pontosan? A név ráragadt ezekre a kőkockákra, mint ruhára a pecsét. De tény — s valószínű innen a név —, hogy azelőtt errefelé megszűnt — az enyém, tiéd, övé fogalma. S helyette betörés, rendőri felügyelet, titkos prostitúció ütött tanyát.

És ma?

Az itt élők túlnyomó többsége dolgos, tisztességes munkásember: kalauzok, katonatisztek, párttitkárok, vállalatvezetők, s esztergályosok családostul vagy anélkül.

Felesleges lenne most statisztikát készíteni az itt élő emberek anyagi és erkölcsi körülményeiről. (Bár nem lenne érdektelen és sok mindent megtudna belőle az ember.) De egy bizonyos: a telep lakói még ma is sokat szenvednek *az örökül hagyott rossz hír miatt.*

»Minek adjunk valamit is oda« vágják nemegyszer a fejükhöz. *»Hiszen ott csak csavargók élnek.«* Ha pedig maguk a lakók követelik a lakógyűléseken, hogy távolítsák el közülük a még meglevő rendbontókat, erre *csak ígéretet kapnak.*

Ami van — s ami nincs

Így aztán lehet az játszótérkérelem, vagy akár szemételhordás — elakad a »dzsumbuj« rosszemlékű fogalmán.

Igazságtalanok lennénk, ha azt mondanánk, hogy az elmúlt évtized alatt semmit sem kapott ez a városrész.

Ott *az új bölcsőde* — igazán nagyon szép és tiszta; *a köves utak, fáskamrák a kis telepen s az új üzletsor.* A között, röltex, patika, húsbolt, zöldséges. Ha már a zöldségesnél tartunk — hadd mondjuk el azt is — jó, nagyon jó, hogy végre kaptak itt zöldségüzletet. Csak egy a baj: *friss áru* is kellene néha. Ez azonban soha nincs Így aztán naphosszat üresen tátong az üzlet, a környékbeli három maszek pedig szép lassan gazdagodik. Mert *az asszonyok kénytelenek ott vásárolni háromszoros, négyszeres áron a friss zöldségfélét — ha nem akarnak Erzsébetre, vagy Pestre kocsikázni.*

Ugyanez a helyzet a cipőjavítóval is. Azzal a különbséggel, hogy javítóműhely *egyáltalán nincs.* Pedig nagyon sok a gyerek, nyűvik a cipőt, s a javítást csak a maszekre bízhatják. Az meg konkurrencia hiányában annyit kér egy javításért, hogy sokszor, ha hozzátennének pár forintot — újra is telne belőle. Számtalanszor szóvá tették már ezt is a tanácstagi beszámolókon, de hiába.

Nem kell az italbolt!

Italbolt. Nos, erről jobb nem beszélni. Van egy ócska fabódé, folyóvíz nélkül, az utcasarkon. Hosszas kérés után végre sikerült elérni, hogy az Illatos út sarkáról elhelyezzék — de nem messzire — csak a *másik* sarokra. Az Illatos útiak így vélekednek: *»Nem kell, inkább nem kell, mert csak gyűjti ott a sarkon a részeg embereket, az elhajított papírflaskókat, meg a sok szemetet. Kibírják addig italbolt nélkül is, amíg felépül az új üzletház. 1960-ra, 1962-re ígérik.«*

A házak. A házak igen rossz állapotban vannak. Tatarozni kellene. De csak kellene. Mert eddig még semmi sem történt. Azaz... a probléma megoldása bekerült a tanács ez évi költségvetésébe, s *elkészültek a felvonulási épületek.* Senki sem tudja megmondani, hogy hogyan áll a dolog!

Most már a Népi Ellenőrzési Bizottság vette kezébe a kivizsgálást. Reméljük, hamarosan sikerül elkezdetniük a munkát, mert jelenleg sok hibát rejtenek a girbe-gurba lépcsőházak, a rozoga emeletkorlátok, s a felső lakások, ahol eső idején valóságos árvizek keletkeznek a bútorok alatt.

Önkényes lakásfoglalók a fürdőszobában

S még valami. A fürdőszobák és a mosókonyhák. Ezek a lakások — köztudomású — nem összkomfortosak. Éppen ezért az elmúlt esztendők alatt *minden emeletre építettek két fürdőszobát és két mosókonyhát.* Ezeket azonban az önkényes lakásfoglalók többnyire elfoglalták. Ezt 700 család sínyli meg. *Mert a fürdőszobákon és a mosókonyhákon kívül nincs más tisztálkodási lehetőség.* Még fürdő sincs a közelben sehol, ahová elmehetnének. Így aztán a meglevő fürdőszobákba valóságos sorbaállással jutnak csak el a családok a gyerekekkel.

*

Ezután az olvasó joggal gondolhatja, hogy hiánylistát állítottunk fel erről a telepről. Arról, hogy mi kellene? Ezek azonban többnyire olyan hiányok, amelyeket igazán — hiszen legtöbbjéhez megvan a pénz is — *pótolni lehetne kicsit több jó indulattal, s kicsit több törődéssel.*

Gantner Ilona

LÁMPÁS A HOMÁLYBAN

— El akarok menni innen

és kész. *Minek firtatni a dolgot. Ehhez jogom van. Nem ártok vele senkinek, ha összepakolom a betyárbútort. Magamnak meg használok.*

A férfi beletúr fekete hajába, markáns, sötét arcán elkeseredett dac ül. Az iskolakertből rigófütty hallatszik be, mákvirág bódító mézes illata szállong — a kopott, kis tanári szoba levegőjében azonban elhal a madárfütty, illat.

Nehéz leolvasztani a fagyos kérget *Lengyel László* fiatal, sárisápi tanár szívéről — nehéz szóra bírni. Tízet kongatott szemközt a toronyóra, amikor beszélgetni kezdtünk, s bizony dél jócskán elmúlt már, mire a lassú, vonakodóan húzódozó elbeszélésből elénk kerekedett a kép: miért is menekül egy fiatal, egyetemi végzettségű tanárember a sárisápi általános iskolából?

— ... *Hiszik-e, úgy jöttem ide, mint egy gyerek, tele hittel, reménykedéssel. Pesti barátaim kinevettek: »No, elmégy a kis sárfészekbe? Ezért tanultál?« A Madáchban tényleg szebb a szertár és könnyebb a tanítás, de a gyerek falun is gyerek, és én Sárisápon is tanár maradok — mondtam nekik. És eljöttem.*

Amikor az első magyar órát

és történelemórát leadtam, majd visszakérdeztem: megdöbbentem. Ott ült előttem az osztályom, 11—12 éves fiúk, néztek rám és a szemükből, az arcukból kiolvastam, hogy a világon semmit sem értenek szavaimból. — *Persze, én vagyok az ostoba. Nem szabad mindjárt a legmagasabbra állítanom a mércét* — kerestem a mentő okokat. Újra kezdtem magyarázni, feleltetni — de *az osztály nem javult.* Mintha nem fogna a gyerekeim agya, felét buktattam az osztálynak.

— Aztán egy téli reggel — tornaórára készülve — későn jött az egyik fiam az iskolába. Odaintettem az asztalhoz, figyelmeztettem, bólogatott és mentegetődzött — hirtelen megcsapott a lehelete. Hátraléptem, mint a holdkóros: *a 11 éves fiú szájából csakúgy dőlt a legerősebb pálinkabűz.* Egy kis cukrot adtam neki — mosolyogva, de bensőmben remegve —, és oda ültem az első pad tetejére, közéjük. Számít is most a tornaóra!

Ki szokott közületek pálinkát inni?

Tán hárman maradtak ülve, a többi mind magától értetődően felállt. — *Reggel adnak anyámék egy pohárral, jó az gyomorerősítőnek* — mesélte a K. fiúcska, egyik legnehezebb koponyájú tanítványom. — Hogy mióta? Úgy emlékszik, *van már három éve is.* És csak mondták sorra, nevetgélve, milyen bizsergető érzés reggelente a jó kisüsti. *»az ember feje olyan kótya lesz tőle«.* Ebéd után viszont már nem pálinkát kapnak, hanem novás bort, egy kétdecis pohárban, hadd csússzék a hús, édesapa azt mondja, attól tisztul a fej.

Tisztul... Mindent értettem. Kiküldtem őket az udvarra levegőzni, magam meg rohantam a kollégákhoz: *»Tudtok-e róla, hogy borral, pálinkával butítják itt a gyerekeket?«* Tudnak hát, de miért vagyok úgy felháborodva, a szülők dolgába nem lehet beleavatkozni. Ők már próbálták, esetleg próbáljam meg én is.

Hát megpróbáltam,

Csak az első két mondatig jutottam el, máris csapták be előttem a konyhaajtókat, a szülői értekezleten pedig néhányan felszólaltak, hogy beleavatkozom a családok életébe. Valósággal sírtam. Ha két szülővel nagy nehezen szót értettem, a másik nyolc bizonyára nekem jött azzal, hogy: *»Az uram is iszik, még sincs semmi baja.«*

Jött a tavasz, a nagy nehezen beléjük szuggerált tudományok ismétlésének ideje. Nekikezdtünk, de lám, először kettő, aztán öt, majd nyolctíz gyerek hiányzott naponta. *»Dologidő van«* — mondták, amikor végre megjelentek, és a kollégáim egy kis gúnnyal oktattak délutánonként: *»Hja, vidéken más ám, mint Pesten. Itt az állatokkal, mezőgazdasági munkával is számolni kell.«*

A fiatal tanár arcán mélységes letörtség. Vékonyka tanítónő helyesel mellette. Azt mondja, legnagyobb baj, hogy a megyétől sem kapnak segítséget nehéz nevelőmunkájukhoz. *»Az átlagunkat naponta szidják. De amikor arról beszélünk, hogyan szoktassuk le az embereket az ivásról, akkor hallgatnak.«*

— Pedig nem rosszfajta erre a nép — veszi fel a beszéd fonalát újból Lengyel László. — Pénz is akad mindenre. Gazdag, módos falu ez. Tavaly négyszer is megszavazták, hogy vigyem a gyerekeket Pestre, színházba. Amikor azt mondtam, hogy 4500 forint kell könyvtárra, akkor is tüstént zsebébe nyúlt a szülői munkaközösség. Csak — nagyon él még a maradiság.

Két év mérlegét

vonja meg a fiatal tanár, s ez a mérleg sok mindenről beszél. *»Lehet, hogy sokat akartam, de nekiálltam vitázni a megyei tanfelügyelővel, hogy ugyan miért ne beszélhetnék a gyerekeknek Odisszeuszról, a görög mitológiáról. Megfogja a fantáziájukat, magam is faltam ezeket a dolgokat annak idején. S vajon szabály-e az, hogy a falusi gyereknek kevesebbet kell tudnia, mint városi társának?*

Csak az alkohol! Ha ezt valahogy félretéthetnénk velük! Idősebb kollégáim már belefásultak a küzdelembe. Pedig sok mindent meg lehetne itt javítani, csupán keresni kellene a kulcsot az emberekhez. Végső soron: évszázados bűneinek maradványai ellen harcolunk.«

Már ketten beszélnek: Erzsi, a kis tanítónő és a tanár. Hármat üt a toronyóra, amikor búcsút veszünk. Kikísérnek — s lám, hirtelen mindhármunknak eszébe jut: egy órája is van tán, hogy nem beszéltünk szóval sem arról — el kellene innen menni... *»Nehéz lámpásnak lenni a homályban. De hiszen — majd csak eloszlanak lassan az utolsó ködfoszlányok is.«* Lengyel László erős kézfogással búcsúzik. Egyikünk sem mondja, egyikünk sem szól, mégis mindhárman tudjuk: maradnak...

Várkonyi Margit

Szerdai mozaik

ELKÉSZÜLT OROSZLÁNY ÁLTALÁNOS VÁROSRENDEZÉSI TERVE

Oroszlány végleges általános rendezési terve most készült el. A számítások szerint a hároméves terv során a jelenlegi tizenhétezer kétszeresére növekszik a város lakossága, ennek megfelelően épülnek majd a különböző intézmények. Az idén is számos új létesítmény készül el. Nemrég adták át rendeltetésének az 5,5 millió forintos költséggel épült strandot, szeptemberben megnyílik az új 16 tantermes iskola, majd később a szélesvásznú filmszínház. A több éves távlati tervekben szerepel 62 iskolatanterem, 10 000 személyes sportpálya, a főtéren nagy művelődési palota építése, mozival, színházteremmel és 30 000 kötetes könyvtárral. Ötemeletes szálloda épül a főtéren és itt emelkedik majd az az épület is, ahol a párt- és tanácsszervek, tömegszervezetek kapnak helyet.

— A nemzetközi geofizikai év bizottságának ülésére Moszkvába utazott dr. Tárczy-Hormoch Antal Kossuth-díjas akadémikus, dr. Egyed László Kossuth-díjas egyetemi tanár és dr. Bartha György, a tihanyi geofizikai obszervatórium vezetője.

— AZ EDINBURGHI EGYETEM Extra-Mural osztálya felkérte Pártay István festőművészt, hogy küldjön balatoni és más témájú festményeket, amelyekből kollektív kiállítást rendeznek. A művész már eleget is tett a kérésnek és 70 művet küldött ki Skóciába.

— CSÖKKENŐBEN VAN A NAPFOLT-TEVÉKENYSÉG, amit a hazai megfigyelések is igazolnak. A jelenlegi napfolt-maximum valószínű időpontja 1957 decembere lehetett. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az 1957—58-as napfolt-tevékenység minden eddigi napfolt-maximum mértékét meghaladta.

— NAGYMÉRETŰ MŰVÉSZI KIVITELŰ LEVELEZŐLAPOKAT hozott forgalomba nemrégiben a Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalat. A posta levélként kezeli a szokásosnál nagyobb méretű levelezőlapokat, s bérmentesítésükre ennek megfelelő értékű bélyeg szükséges.

✕ **Halálozás.** Mélységes fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy Dorikánk, ifj. Frank Frigyesné Csizmazia Dóra f. hó 24-én tragikus körülmények között váratlanul elhunyt. Drága halottunk temetése — kívánsága szerint — elhamvasztjuk és porait a farkasréti temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni. Csizmazia- és Frank-család. — Gárdos Lipót 79 éves korában, hosszú szenvedés után, július 27-én elhunyt. Temetése július 30-án ½12 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. Gyászolják felesége és gyermekei, László és Magda.

NOVEMBERRE ELKÉSZÜL A BELÓIANNISZ-GYÁR ÚJ SZERELŐCSARNOKA

A jelenleginél is nagyobb gyártelep épül a Fehérvári út, Bártfai utca és a Prielle Kornélia utca közötti területen. Az építkezést már megkezdték. A Bártfai utcai oldalon lesz a 3000 négyzetméter területű II. szerelőcsarnok, ide kerül a mikrohullám-berendezések gyártásához szükséges lakatosműhely is.

— A 20 ÉVES HISZAKONOGATÁT, aki atomrobbanás következtében sugárzási betegséget kapott, a moszkvai orr-, fül- és gégeklinikán kezelik. A többi között súlyos légcsőszűkülete volt. Sikeres műtétet végeztek rajta, azóta szabadon lélegzik és kezd beszélni.

Útleírás — 9500 fontért

Devonshire hercege Londonban elárvereztette könyvtárának több értékes okmányát és ilyenmódon több mint 100 000 fontsterling jövedelemhez jutott. A páratlan értékű nyomtatványok között volt például egy jelentés Maghellan világkörüli hajóútjáról, amelyet 1525-ben nyomtattak és most egy gazdag amerikai 9500 fontért vásárolta meg. Összesen 6 példány van belőle a világon.

— BEFEJEZTE MOSZKVAI VENDÉGSZEREPLÉSÉT a 38 tagú magyar cirkuszegyüttes. A záróelőadásról helyszíni közvetítést adott a televízió.

KEDVEZŐ AZ ORSZÁG GYÜMÖLCS- ÉS ZÖLDSÉGELLÁTÁSA

A kiadós esőzések kedvező hatással voltak a gyümölcs- és a zöldségtermésre. Amint a SZÖVOSZ Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Igazgatóságán közölték, az időszakos, nagyobb részt az esőzések okozta zavaroktól eltekintve a főváros és a vidék ellátása egyaránt megfelelő volt. Kielégítő mennyiségű és minőségű áru került az üzletekbe, sőt exportkötelezettségeinknek is eleget tudtunk tenni. Rendeződött az iparvidékek gyümölcs- és zöldségellátási problémája is. Borsod és Veszprém megyében, Tatabánya környékén általában folyamatos volt a szállítás. Lényegesen javult a Balaton-vidék ellátása is. A következő hónapokra ugyancsak zavartalannak ígérkezik a gyümölcs- és zöldségellátás, csak sárgabarackból és fejes káposztából lesz kevés.

Aranyórák külföldről

Mintegy 70 000 karóra érkezik ebben az évben a Szovjetunióból hazánkba. Pobedán kívül Sport, Moszkva és Káma órákat is kapunk. A Szovjetunióval és Svájccal aranyórák behozataláról is tárgyalunk.

— AZ ÉSZAK-OLASZORSZÁGI Valcamonica-völgyben időszámításunk előtt 1800 évvel készült rajzokat találtak. A környéken eddig 20 000 ilyen ábrát fedeztek fel a tudósok, melyeket annak idején 600 sziklába vésték az őskori művészek. A rajzok a kor emberének munkáját, életkörülményeit ábrázolják.

SZEPTEMBERBEN KEZDIK GYÁRTANI A TRANZISZTOROS ZSEBRÁDIÓT

A hazai híradástechnikai kiállítás után a brüsszeli világkiállításon is sikert aratott az első magyar tranzisztoros zsebrádió. A 14×8,5×4 centiméteres kis készülék rádiócsövek helyett tranzisztorral, miniatűr alkatrészekkel működik, hangereje, teljesítménye egysávos középszuper készüléknek felel meg. Az Elektromechanikai Vállalat a zsebrádió gyártását előreláthatólag szeptemberben kezdi meg és még az idén 300-at készítenek belőle. Karácsonyra »mutatóba« már az üzletekbe kerül a zsebrádió.

Film a nürnbergi perről

Egy müncheni képeslap folytatásokban ismertette a háborús bűnösök elleni nürnbergi pert. A jegyzőkönyvek és dokumentumok alapján egy német filmrendező és filmproducer felkutatta a dokumentumok filmillusztrációit és azokból 20 000 méternyit szedett össze. A hatalmas anyagból most összefüggő film készült.

Gergely-Szűr: A NAP REVÜJE

SZERDA,
július 30

A Nap kél 4 óra 19 perckor, nyugszik 19 óra 22 perckor.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon JUDIT nevű kedves olvasóinkat.

A nap kérdése:

— Annyira terjed a magas sarok divatja, hogy a Déli-sarkból is Déli-tűsark lesz?

Szerdai konferansz

Jó reggelt kívánok! Olvasom a Népszavában, hogy felülvizsgálják az éttermek besorolását. Jómagam keveset értek eme vendéglátóipari szakdolgokhoz; mindazonáltal volna egy szerény elképzelésem. Én a magam laikus (ami egy ismerősöm szerint azt jelenti, hogy mar-

ha) gondolkodásával négy osztályba sorolnám az éttermeket. I. osztályú étterem: ahol jó ételt szolgálnak fel gyorsan. II. osztályú étterem: ahol jó ételt szolgálnak fel lassan. III. osztályú étterem: ahol rossz ételt szolgálnak fel gyorsan. IV. osztályú étterem: ahol rossz ételt szolgálnak fel lassan.

Esetleg még egy IV/b. osztályt is fel lehetne állítani ama éttermek számára, ahol

azt mondják a vendégeknek, hogyha nem tetszik, menjen máshová; és egy IV/c. osztályt, ahol még ezt sem mondják, mert a vendég egyáltalán nem találkozik a pincérrel.

— Ne felejtsd el, Lajos, hogy ma szerda van.

ma lemegyünk Puszpángfalviékhoz! Tegnap jöttek haza az üdülésből, Puszpángfalviné tizennégy és fél kilót hízott!

— Két hét alatt?! Hihetetlen!

— Pedig úgy van! Puszpángfalviné egy fél kilót mondott, az úr hat kilót, Lepényesiné nyolc kilót, az összesen tizennégy és fél kilót . . .

✕ **Még kapható** különböző fazonú divatos és elegáns női kartonruha 150,— Ft-ért a Verseny Áruházban, VII., Rákóczi út 12.

Kilenc mozgó szűrőállomás exportra

A MEDICOR Röntgen Művek tavaly kezdte meg az Ikarus 60-as autóbuszba szerelt szűrőállomás gyártását. A modern röntgenberendezéssel, gyorsfényképezésre is alkalmas felszereléssel ellátott, mozgó szűrőállomásból az idén kilencet gyártanak exportra.

— A BUDAPESTI NŐTANÁCS anya- és gyermekvédelmi bizottsága dr. Róna Borbála vezetésével a csehszlovák nőszövetség meghívására néhány napos tanulmányútra Prágába utazott.

— FRITZ CREMER nemzeti-díjas szobrászművész budapesti kiállításának előkészítésére Budapestre érkezett a Német Demokratikus Köztársaságból. Fritz Cremer alkotta meg a mauthauseni emlékművet és litográfiasorozatban elsőnek ábrázolta művészi formában a magyarországi ellenforradalom rémtetteit.

CSALÓKAT VETT ŐRIZETBE A RENDŐRSÉG

A rendőrség őrizetbe vette Rózsa Sándort, az V., Vörösmarty tér 3. számú házban levő áruház műszaki osztályának volt dolgozóját. Rózsa több esetben 2000—3000 forint előleget vett fel, összesen 18 000 forintot, háztartási gépek szállítása címén és a pénzt saját céljaira fordította. A károsultak jelentkezzenek az V. kerületi kapitányságon (V., Madách utca 14. Telefon: 121—965). — Vidor József kisiparos (V., Vécsey utca 5) megbízott ügynöke útján számos esetben drótkerítés készítésére vett fel előleget. A drótkerítést azonban nem szállította. Később ügyvédje útján közölte megrendelőivel, hogy tönkrement, de családja hajlandó a felvett előleg 50 százalékát megtéríteni. A károsultak augusztus 2-ig jelentkezzenek a XXI. kerületi rendőrkapitányságon (Tanácsház tér 23).

85 KIVÁLÓAN KÉPZETT TÖRZSKÖNYVEZŐ ÉS STATISZTIKUS MUNKÁJÁT VÉGZI AZ ÚJ ADATFELDOLGOZÓ GÉP

A Központi Statisztikai Hivatal épületében kedden bemutatták a szakembereknek az állattenyésztési, törzskönyvezési és utódellenőrzési adatokat feldolgozó gépet. Az ismertetés során elmondották, hogy a magas színvonalú állattenyésztésnek egyik követelménye a törzskönyvezés széleskörű elterjedése. A törzskönyvező szakemberek szolgáltatják ugyanis a részadatok százezreinek feldolgozásával és értékelésével a korszerű tenyésztői munka nélkülözhetetlen adatait. A bemutatott gép évente annyi adatot dolgoz fel, amennyinek elvégzéséhez 85 kiválóan képzett szakemberre, illetve 24 251 nyolcórás munkanapra volna szükség.

— SZÁZ VAGON MAKÓI HAGYMÁT küldtek eddig külföldre, a többi között Svájcba, Ausztriába, Nyugat-Németországba és még ezen a héten megindul az export Angliába is. A kiváló minőségű, egészséges hagyma jól bírja a hosszú szállítást is.

Sürgönystílus

Horace J. Killster amerikai milliomos Afrikába utazott oroszlánvadászatra. Két hónap múlva felesége szükszavú táviratot kapott: »Horace J. Killster oroszlánvadászaton meghalt.« A bús özvegy visszatáviratozott: »Küldjék haza a holttestet.« Egy hónap múlva az özvegy újabb táviratot küldött a vadász-vállalkozás vezetőjének: »Tévedés folytán csak bebalzsamozott oroszlánt kaptam.« A reklamációra tömondatos távirati válasz érkezett: »Benne van.«

— A VILÁG LEGIDŐSEBB VIRÁGÁRUSNŐJE Szófiában él. A neve Tamara Prokof, 107 éves és 90 éve folytatja ezt a mesterséget. Már több ízben felajánlották, hogy elhelyezik valamilyen szociális otthonba, de mindig visszautasította. Ragaszkodik a virágokhoz.

— MITCHELL WILSON amerikai író a Szovjetunióban tartózkodik. Wilson itt akarja befejezni »Testvérem, ellenségem« című regényének második részét.

— LISZT FERENC EMLÉKHANGVERSENYT rendez a szakszervezetek Pest megyei tanácsának és az SZTK budapesti és Pest megyei alközpontjának szakszervezeti bizottsága ma, szerda délután 5 órai kezdettel az SZTK VIII., Mező Imre út 19 alatti székházában.

— HÁROM HANGVERSENYRE SZÓLÓ bérletsorozatot indított a közalkalmazottak szakszervezete. Az első hangversenyt augusztus 6-án a szakszervezet Hajdú megyei központi szimfonikus zenekara adja, a műsoron Rossini, Csajkovszkij, Debussy, Bartók, E. Fischer, Gershwin és Künnecke művei szerepelnek. Az augusztus 13-i hangversenyen a szakszervezet Somogy megyei szimfonikusai szerepelnek, az augusztus 27-i záró hangversenyt pedig a szegedi Juhász Gyula Kultúrotthon szimfonikus zenekara adja a Szegedi Nemzeti Színház énekművészeinek közreműködésével. A hangversenyek színhelye a szakszervezet székháza mellett levő Puskin-kert (VIII., Puskin u. 4.), rossz idő esetén a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nagyterme (Dimitrov tér 8.).

380 mázsa levendulavirág

termett a Mecseki Állami Gazdaságban, kétszerese a tavalyi termésnek. Idén nagyobbak a virágok és több az olajtartalmuk, mint az előző években: egy mázsa virágból 57 dekagramm olajat nyertek, ami igen jó eredmény. A gazdaság elhatározta, hogy jövőre 20 hold helyett 60 holdon telepít levendulát.

— A GYÜMÖLCSFELHOZATAL emelkedik, ennek megfelelően csökkennek az árak. Az állami boltok kedden reggel a körtét 2,20—2,80, a rétesalmát 2,80, az egyéb almafajtákat, 2,00, a vörösszilvát 2,80 forintért árusították. A piros-bélű görögdinnyét 3,20—3,60, a sárgabélűt 2,60—2,80, az ananászdinnyét 3,40—3,50, a turkesztáni és a togodinnyét pedig 3—3,20 forintért hozták forgalomba.

A BECSÜLETESSÉG VILÁGREKORDJA

A napokban Koppenhágában járt egy francia kereskedő és megszállt az egyik hotelben. Alighogy letette a kabátját, megjelent a szálló egyik pincére és pénztárcát nyújtott át a meglepett vendégnek. A francia kereskedő visszautasította a pénztárcát azzal, hogy már harminc éve nem járt a városban és így bizonyára tévedésről van szó. Kiderült azonban, hogy valóban az övé volt a tárca. Harminc évvel ezelőtt hagyta a szállodában, a pincér azóta is gondosan őrizte és az első adandó alkalommal átnyújtotta jogos tulajdonosának.

Beethoven-est a Károlyi-kertben

Lehel György, Katona Ágnes és *Kocsis Albert* szombati Beethoven-hangversenye méltán keltett élénk érdeklődést. Lehel György tehetségben, zenei elmélyültségében egyre határozottabban kibontakozó dirigens egyéniség (talán már nem is szabad őt a fiatalokhoz számítani), akinek emlékezetes párizsi sikerét indokoltnak tartjuk és örömmel regisztráljuk. — Katona Ágnes és Kocsis Albert pedig azok közé az ifjú előadóművészek közé tartozik, akiknek fenntartás nélküli, széleskörű elismerését mindössze egyetlen körülmény gátolja: meglehetősen ritka szerepeltetésük. Úgy véljük, ezzel egyúttal meg is mondottuk, miért érződött mindkettőjük teljesítményén a kellő művészi tapasztalat, a pódiumrutin hiánya.

Katona Ágnes — véleményünk szerint — romantikus művész. Érthető, ha a Mozart- és Haydn-hatás alól felszabaduló és önnön egyéniségének markáns hangjait először hallató beethoveni művet, a c-moll zongoraversenyt nem éreztük teljesen közelállónak egyéniségéhez. Mégis mindvégig benne élt a zenében és a zeneköltővel, az alkotással szemben tanúsított művészi alázata, elmélyült átélése sok maradandó szép momentummal örvendeztetett meg bennünket. Kétségtelenül csatát nyert lelkiismeretes felkészültségével, poétikus, lágy billentésével — kiváltképpen a mélyenszántó második tétel illúziót keltő, hangulatos tolmácsolásával.

Kevesebb elismeréssel adózhatunk ez alkalommal Kocsis Albert játékának. A fiatal hegedűművész ugyan nem most bizonyítja be először, hogy a legnehezebb technikai követelményeket igénylő művek sem állítják megoldhatatlan feladat elé — s e mellett nem hiányoznak az érzelem hangjai sem előadásából —, mégis a mű egészét átfogó koncepció hiánya gyakran ötletszerűvé, rapszodikussá teszi játékát. Ezt, a legfeljebb részleteiben kielégítő előadást kaptuk tőle a hegedűversenyben.

Lehel György mértéktartó, magabiztos vezénylése nagy segítséget jelentett a két fiatal művésznek, ám több szín és lendület csak hasznára vált volna a műsor egészének — beleértve a bevezetésképpen felhangzó III. Leonóra-nyitányt is.

Kollár Endre

Estére kiderül...

Sőt, estéről estére kiderül, hogy nem tudnak annyi szabadtéri színpadot építeni Budapesten, amennyit ne töltene meg a közönség. A műsor nem is túl lényeges, inkább a vonzó, kedvelt zenekar és a jó reklám.

A Majakovszkij Színpad *»Estére kiderül...«* varieté műsora is ezekre a tényezőkre épül. Mégis dicséretes, hogy *Gál Dezső* rendező, ha nem is újat, de újszerűt, igényesebbet igyekezett nyújtani. Tette ezt nemcsak avval, hogy *Tolnay Klárit* és *Básti Lajost* (inkább kilépve a varieté keretéből) nevükhöz méltó jelenetben szerepeltette, hanem — főképp a második rész — ötletes keretbe fogott megoldásával.

A csupa ritmus *Tabányi Zenekar*, mint »keret«, olyan »tálalást« adott, amely a kevésbé ízletes *(Harsányi együttes)*, kicsit állott *(Liptákot meg kell nyerni)* számokat is »eladta«, sőt feledtette, hogy az első rész egyébként zamatos *»Madame Frigyes«*-ét bőlére eresztették.

A varieté jelleg legfinomabb színeit képviselték a *Maori trió* ének- és táncszámai, s az akrobaták közül a szép mozgású *3 Hajnal* és a groteszk némaságukkal sokat mondó *3 Joker*.

Külön szeretnék visszatérni a Harsányi együttesre. Ez a népszerű és közkedvelt hármas, sajnos elszürkült. Mind szövegük, mind előadásmódjuk saját nívójuk alatt van. Különösen kitűnik ez új riválisuk, a *Ricsaj trió* mellett. A női hármas *(Dévai Hédi, Madaras Vilma* és *Schubert Éva)* vidám színpadi bemutatkozásuk óta színben, humorban és temperamentumban egyre gazdagodik. Kár, hogy temperamentumuk néha oly méreteket ölt, amely erősen az érthetőség rovására van.

A műsor egészében szórakoztató. A jó színészek *(Salamon Béla, Rátonyi Róbert, Peti Sándor, Vay Ilus, Kazal László, Latabár Árpád)* hívek maradtak önmagukhoz és jól mulattunk, sokat nevettünk volna akkor is, ha *Darvas Szilárd* bevezető konferánszában (minden esetre) nem fenyegetett meg avval, hogy szerinte csak az állatok nem tudnak nevetni. Vagy talán ez a »trükkös« intelme tette, hogy az ő konferálásán is sokat nevetett a közönség?

Sólyom László

125 kcm.

DANUVIA motorkerékpár

Ára: 12 800 Ft.

Feketére zománcozva, három sebességfokozattal, beépített kilométerórával, kettős műbőrnyereggel.

KAPHATÓ: Állami áruházakban, Keravill és földművesszövetkezeti boltokban

Olvasólámpa

Somlyó Zoltán válogatott versei

A nagy Nyugat-nemzedék kortársa, egyik-másik nyugatosnak jó barátja volt. *Az átkozott költő*, a *Nyitott könyv*, a *Jajgató Felicián* című kötete annak idején meglepte a vershez értőket. Az új költő felfedezésének láza azonban hamar elmúlt. A Nyugat-nemzedéktől éppen úgy távol maradt, mint más irodalmi csoportosulástól. Magánosan járta a kávéházakat, költözött egyik hónapos szobából a másikba, házalt verseivel a szerkesztőségekben, amíg 1937 januárjában követte a halálba legjobb barátját, Kosztolányi Dezsőt.

Sosem lett igazán népszerű. A költő életének romantikus vonásai megragadták egy-két irodalomtörténész fantáziáját, 1953-ban megjelent válogatott verseinek eléggé borzas kiadása, a *Hét évszázad magyar versei* című gyűjteményben napvilágot látott négy verse — és tovább semmi. A verset kedvelők többsége inkább csak a nevét tudja, és legjobb kötetének neve mellé ragadt címét: az átkozott költő...

Pedig ez »az átkozott költő« a magyar versművészet magános csillaga, aki életének százféle keserű levében főve egy lett a költészettel. A nap a feje alá csúszott — mint egyik verse vallja —, és a harsány égitest fénye helyett »neki a sötétség világol«. Hónapos szobák komor csendjében vándorolt, mezítlábas cselédek osonó lépése adott ritmust versének és emlékekkel takaródzott.

Témaköre haláláig változatlan. Valamely belső élményt fogalmaz meg újra és újra: a világgal szembeni magatartást. Költészete furcsán egyenetlen.

Örömmel vettük kezünkbe a Móra Ferenc Könyvkiadó könyvét, Somlyó Zoltán válogatott verseit, a Magyar Irodalom Gyöngyszemei című sorozatban. Hadd olvassa az ifjúság *Rákos Sándor* derék válogatását, így a legfontosabb olvasó kezébe jut a könyv, hiszen az ifjúság emlékezete a leghosszabb. (Móra Ferenc Könyvkiadó.)

(—nyi)

Új vezetőséget választott a magyar Pen Club

A magyar *Pen Club* kedd délután az Irodalmi Tanács székházában rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a Pen Club több mint száz tagja jelent meg. *Bölöni György* elnöki megnyitója után *Rubinyi Mózes* ügyvezető alelnök számolt be a Pen Club működéséről, majd a részvevők 30 tagú igazgatóságot választottak.

A közgyűlés lezajlása után az igazgatóság megválasztotta a magyar Pen Club elnökségét. Az elnök *Bölöni György* lett, alelnökök: *Illés Béla, Kárpáti Aurél, Szabó Pál, Hatvany Lajos* és *Rubinyi Mózes* (ügyvezető), főtitkár: *Gereblyés László*, pénztáros: *Szombathy Viktor*, ellenőr: *Fáy Árpád*.

(MTI)

HARMADIK TEREM.

Vidovszky Béla festményei

65. CARRARAI TANYA 15,000.000
66. OLASZ UT 4,500.000
67. SETTIGNANO 14,000.000
68. CARRARA 4,500.000
69. A PLÉBÁNOS KERTJE 14,000.000
70. CIPRUSOK. (Vázlat) 5,000.000
71. OLASZ NYÁRFÁK 12,000.000
72. FIRENZE KÖRNYÉKE 12,600.000
73. FIRENZE KÖRNYÉKE. (Vázlat) 4,500.000
74. DÉLUTÁN A TENGERPARTON 12,000.000
75. TÉR VELENCÉBEN 4,500.000
76. HID 14,000.000
77. BORUS IDŐ 4,500.000
78. OLASZ HÁZ 4,500.000
79. CIPRUSOK 15,000.000

ELSŐ TEREM.

Goebel Jenő festményei

1. DARUK A SZAJNÁN 800.000
2. HAZATÉRÉS 600.000
3. OLTÁRKÉPVÁZLAT 800.000
4. SZAJNA 600.000
5. VIRÁGHEGY 1,500.000
6. DÉLELŐTT NAGYBÁNYÁN 800.000
7. VAKOK 600.000
8. NAPLEMENTE A SZAJNÁN 800.000
9. KOMPOZICIÓVÁZLAT 600.000
10. SZINVÁZLAT 600.000
11. BARBIZONI MEZŐ 1,500.000
12. BARBIZONI UTCA 1,500.000
13. NAGYBÁNYAI UT 1,000.000
14. REGGEL 1,500.000
15. KINZÓKAMARA. Magántulajdon.
16. NAPFÉNYBEN 1,500.000
17. ERDŐRÉSZLET 1,200.000
18. IDYLL 1,300.000
19. ÖNARCKÉP 1,000.000
20. MONTMARTREI UTCA 1,200.000
21. MEGSEMMISÜLÉS ÉJE (Verlaine költeményének olvasása közben) 1,500.000
22. SZÁNTÁS 800.000
23. NAGYBÁNYAI HEGYEK ELŐTT . . . 800.000
24. SZINEK TOBZÓDÁSA 800.000
25. CSÉPLÉS 1,000.000
26. VÁZLAT 600.000
27. PATAK 800.000
28. NAPLEMENTE 800.000

MÁSODIK TEREM

Góth Móric festményei

29. AMSTERDAM TÉLEN 10,000.000
30. BRETAGNE 4,000.000
31. MEZŐKÖVESDI MENYECSKE 12,000.000
32. VIRÁGOK ZÖLD VÁZÁBAN 5,000.000
33. FEHÉR HALÁSZBÁRKÁK 10,000.000
34. KIKÖTŐ 4,000.000
35. PARASZTVIRÁG 4,000.000
36. HALÁSZBÁRKÁK 6,000.000
37. NAPOS REGGEL SZOLNOKON 5,000.000
38. VIRÁGOK SZÜRKE VÁZÁBAN 6,000.000
39. VARRÓ NŐ BRETAGNEBAN 12,000.000
40. HALÁSZOK ÉRKEZÉSE 5,000.000
41. HALÁSZBÁRKÁK A HOMOKBAN . . . 3,500.000
42. DOMBURGI FOGAT 6,000.000
43. TAVASZ 4,000.000
44. DOUARNENEZ 5,000.000
45. ORSZÁGUT 4,000.000
46. VIRÁGCSENDÉLET 5,000.000
47. FELVIDÉKI FALU 4,000.000
48. GALICIAI FALU 3,000.000
49. PIAC BRETAGNEBAN 7,000.000
50. HOLLANDI TENGERPART 4,000.000
51. KIRAKODÁS 6,000.000
52. PIACRÉSZLET 3,000.000
53. ÖNARCKÉP. 1914. Magántulajdon.
54. ZÖLDSÉGPIAC 4,000.000
55. SZÉLBEN 4,000.000
56. CSIPKEVERŐNŐ 6,000.000
57. RIVERSIDE NEWYORKBAN 5,000.000
58. TALYIGÁS LÓ 5,000.000

59. ÖREG BRETON 3,000.000
60. VÖRÖS VITORLÁSHAJÓ 10,000.000
61. BRETONLÁNY 20,000.000
62. VIZBENÉZŐK 10,000.000
63. KORA TAVASZ 15,000.000
64. BRÜGGEI PIAC 5,000.000

ÖTÖDIK TEREM.

Pártay István grafikája

94.	FACSOPORT	500.000
95.	SZENVEDŐ FIU	500.000
96.	TEMPLOM	600.000
97.	HID	500.000
98.	HARCIAS MAGYAR	500.000
99.	A CSEND TEMPLOMA	600.000
100.	ANCILLA	600.000
101.	GÉMES KUT	500.000
102.	ELVÉGEZTETETT	500.000
103.	FÁK	500.000
104.	KELET TEMPLOMA	600.000
105.	KRISZTUS	500.000

ne s mindez egy nagy szemmel felfogott formaalakitás erejével . . . Mindenesetre művészi megnyilatkozás ez, melynek kialakulását fokozott érdeklődéssel várhatjuk.

Két grafikusunk homlokegyenest ellentétes művészi ihletből formál. Az egyik, Gy. *Szabó* Kálmán, debreceni magányában, a fametszés szűkszavu nyelvén fejezi ki élményeit. Visszavezeti a formát arra az utolsó egyszerü vonalra, melynek szuggesztiv hatása teljes és organikus igazságnak hat. Felbontja a természetet vonalelemeire és belőlük gazdagon összekapcsolt hálózatot teremt. A fehér és fekete tónuskettőségére alapozott e világszemlélet, a metszés technikai lehetőségeinek számbavétele folytán, a naturalisztikus részletezés helyett a vezető vonalak kihangsulyozásával éri be, de a művész ezek kiválasztásával, vonalvezetése gazdagságával, finomságával érzései minden árnyalatát ki tudja fejezni. Gy. *Szabó* Kálmán gyöngéd érzésvilága, mely tónusos rajzain is megnyilatkozik, fametszeteinek vékony hajszálakból kialakitott hálózatából mesterien bontakozik ki előttünk. Egy-egy holdvilághatásu tája, egy olvasó fiu, magyar tájai, mindmind a természet biztoskezü leegyszerüsitésével, vonalhálókba való felolvasztással hozzák ki a művészi hatást.

A másik grafikus, *Pártay* István, szénrajzaiból viszont egy fantasztikumra hajlamos romantikus ifju lélek bontakozik ki, aki ornamentális fantáziájával, a szélesen látott formák felfokozásával ér el meseszerü hatásokat álomszerü exotikus tájálmaiban, — akkor is, ha gémes kutas tájat lehel papirra! — s ez az álomszerüség tanulmányfejein is végigsuhan, de mindketten megmaradnak a táj és figura *organikus egységének* megőrzésénél, mely örök kritériuma marad a művészi alakitásnak, mely nélkül felbomlik minden „képarchitektura" és ellenőrizhetetlen chaosba sülyed az élet viziószerü megéreztetője: a művészet.

Dr. Lázár Béla.

NEGYEDIK TEREM.

Weil Erzsébet festményei

80. VARRÓNŐ 3,000.000
81. CSALÁD 6,000.000
82. VÉNUSZ 3,000.000
83. ÖREGEK 6,000.000
84. CIGÁNYOK 6,000.000
85. ALCHIMISTÁK 5,000.000
86. SZEGÉNY JUHOCSKÁIM 4,000.000
87. ARCKÉP. Magántulajdon.
88. AZ ELVESZETT FIU 6,000.000
89. LABDÁT TARTÓ KISLÁNY 5,000.000
90. NIOBE 6,000.000
91. KAIN ÉS ÁBEL 3,000.000
92. MÓZES VIZET FAKASZT A SZIKLÁBÓL 2,500.000
93. KRISZTUS SIRBATÉTELE 2,000.000

éreztetése mennyire még jobban hajszálfinomságu! Látásának érzékenysége, érzelmi mélységgel párosulva, művészete fősajátosságává mélyült.

Szomszédja, *Vidovszky* Béla, egy olaszországi ut gazdag eredményeivel mutatkozik be. A carrarai tengerpart nedves levegője az ő természetlátását is elfinomitotta. Az olasz hegyi levegő szikrázó tisztaságát a közeli tenger párája puha árnyalatokkal megtöri és Vidovszkyt az uj feladatok palettája meggazdagítására, uj tónusok és uj szinárnyalatok kikeresésére készteti. A nedves föld és a háttérbe vesző hegyek, a buja vegetácio és a belőle kiszikrázó házak szinellentéteiből, melyeket részletező finomsággal oldott meg, művészete meggazdagodott és uj effektusokra talált.

Az összefoglaló látás szinegyszerüsitései jellemzők viszont a fiatal *Goebel* Jenő művészeti törekvéseire. Viz- és olajfestményeiben egyaránt nagy szemmel látja a természetet. De mig aquarelljei elfolyó tónusaiban a szinragyogás fokozására, a fény intenzitásának gazdagitására törekszik, olajfestményeiben az összefogott szinek leegyszerüsitésére, a nagy formák uralkodó folthatásaira, az anyagéreztetés egyszerüségére, erőben teljes szintétikus hatásokra. Bizonyos, hogy e befelé élő lélekben hatalmas indulatok örvénylenek, melyek művészi erupciói nagy élményekkel kecsegtetnek.

A csoport festőnője, *Weil* Erzsébet fantáziája sajátos szinezetével lep meg. Rézkarcaiban a formák ornamentikájából, a rembrandti fény és árnyhatások ellentétjeiből kibontakozni kezd egy álomvilág: romantikus elképzelések és sokalaku meseélet. De ebből a rajzos képzeletjátékból olajfestményein a felfokozott formák és a komor szinek, az árnyékok uralkodása és a letompitott akkordok eszközeivel az életinterpretálás döbbenetes viziói bontakoznak ki. Honnét szedi azt a világszemléletet? Egy fiatal leány álomélete? Öntudat alól kibontakozó élmények, vagy titokzatos meglátások ezek? Képzelete ott él e sötét álomvilágban, hol a játszó gyerek is fantasztikus formákat ölt, groteszk figurák imbolyognak, lidércnyomásos lázálmok életre kel-

Gy. Szabó Kálmán grafikája

106.	ERDŐ SZÉLE	600.000
107.	FELHŐK. Fametszet	300.000
108.	NŐI FEJ	600.000
109.	FELTÁMADÁS	600.000
110.	KOVÁCSLEGÉNY	800.000
111.	OLVASÓ FIU. Fametszet	300.000
112.	TANULMÁNYFEJ	500.000
113.	ALVÓK	600.000
114.	JÓZSEF MEGTALÁLÁSA. Fametszet	300.000
115.	NŐI FEJ	400.000
116.	LÁMPAGYUJTÓ. Fametszet	150.000
117.	ÜLŐ NŐ	500.000
118.	LÁZÁR FELTÁMADÁSA	600.000
119.	ÖNARCKÉP. Fametszet	150.000
120.	HOLDAS TÁJ. Fametszet	200.000
121.	FIUFEJ	500.000
122.	DOLGOZÓ NŐ. Fametszet	200.000
123.	ZELL AM SEE. Fametszet	200.000
124.	ZSUZSÁNNA. Fametszet	150.000
125.	TEMPLOM. Fametszet	200.000
126.	JÁKOB ÁLMA. Fametszet	200.000
127.	JÉZUS, MÁRTA ÉS MAGDOLNA. Fametszet	300.000
128.	BOROZÓK. Fametszet	200.000
129.	OROSZ TEMPLOM. Fametszet	300.000
130.	FUTÓ LOVAK	600.000
131.	EMAUSI VACSORA. Fametszet	150.000
132.	KOMPOZICIÓ. Fametszet	200.000
133.	SUSANNA. Fametszet	300.000
134.	SZOMORUSÁG. Fametszet	150.000
135.	VIZHORDÓ. Fametszet	150.000
136.	KÉZIMUNKÁZÓ NŐ. Fametszet	150.000
137.	PINCÉBŐL FELJÖVŐ. Fametszet	300.000

HATODIK TEREM.

Weil Erzsébet rézkarcai

138.	KÉSZÜLŐ VIHAR A HORTOBÁGYON	300.000
139.	JÁKOB ÁLMA	200.000
140.	AZ ÉLET TERHE	200.000
141.	KRISZTUS MEGCSUFOLTATÁSA	
142.	MIÉRT MINDEZ?	300.000
143.	TANULMÁNY	150.000
144.	ANYASÁG	300.000
145.	A SZÉPSÉG FELÉ	300.000
146.	AKTTANULMÁNY	150.000
147.	KRISZTUS A KERESZTTEL	200.000
148.	AZ ÉLET KERESZTJÉT HORDOZÓK	300.000
149.	HÁGÁR ÉS IZMAEL A PUSZTÁBAN	200.000
150.	AZ ANYASÁG	150.000
151.	MÁRTIRNŐ	150.000
152.	A FÖLD	150.000
153.	BETHLEHEMI GYERMEKGYILKOSSÁG	200.000
154.	TÜZ	150.000
155.	FURULYÁZÓ PÁSZTORFIU	200.000
156.	VIHAR ELŐTT	200.000
157.	TANULMÁNY	150.000
158.	VIHAR UTÁN	200.000
159.	PATAK	200.000
160.	TANULMÁNY. Tollrajz	500.000
161.	CSÁBITÁS	200.000
162.	PROMETHEUS. Tussrajz	500.000
163.	TÁJKÉP	150.000
164.	SZENT ANTAL KISÉRTÉSEI	200.000
165.	FELDULT CSALÁDI ÉLET	200.000
166.	KRISZTUS ÉS A HÁZASSÁGTÖRŐ NŐ	300.000
167.	DON JUAN	300.000
168.	NŐK ÉS A HALÁL	200.000

Uj csoportkiállitásunkon ujból az egyéni látás sokrétü változatai fogadnak. Ahány művész, a természetnek annyi magyarázója.

Ime *Góth* Móric világa: tónusfinomságok gyöngéd, halk futamaiból felépitve! Nyolc esztendeje, hogy nem láttuk s ez idő alatt nemcsak fokozódott muzsikálitása, hanem árnyalatokban gazdagodott, szinei hol tüzet fogtak, hol még jobban megtörtek és fioriturái elfinomodtak. Hajlama a szinkülönbségek futtában való megragadására, a leheletfinomságu szinérték-kapcsolatok megéreztetésére elmélyült és benyomásait közvetitő idegszálai most még közvetlenebbül folytatódnak az ecsetben, közvetlenséggel még jobban tudja a levegőég aranypuhaságában átgyurni a világosság rezzenéseinek minden árnyalatát. Lett légyen a bretagnei tengerparton, nézze a kikötő mozgalmasságát, a holland kis város utcai életét, álljon a tengerpart homokján, szemlélje a holland interieurök napfénybe itatott életét, neki minden valördifferenciák halk futama, szinváltozat, féltónusok játéka, meglesve a párás levegő halk szincsillámait, egyre jobban elemezve a szintörések szemmel alig felfogható titokzatos finomságait. Jól szemlélteti ezt egy, művészetében egyre visszatérő motivumon, a part támlájára támaszkodó halászokon, háttal a nézőnek, amint a párás levegő körülfogja őket és lágyan fátyolt borit rájuk. A Wolfner gyüjteményben látható régi megoldás óta most ez a levegőelemzés mennyire elfinomodott, a féltónusok játéka mily gazdagon variált és a szinkülönbségek meglátása és

Pártay István

K

Sovabb

NAGYTEREM.

Goebel Jenő festményei

169.	ÖNARCKÉP	6,000.000
170.	VIZIMALOM	4,500.000
171.	ELHAGYOTT VIDÉK	4,500.000
172.	ZAZAR MEDRE	4,500.000
173.	BARBIZONI KONYHAKERT	5,000.000
174.	LEJTŐ	4,500.000
175.	KIS PATAK	4,500.000
176.	SZIGET A ZAZARBAN	6,000.000
177.	NAGYBÁNYAI ERDŐ	6,000.000
178.	NAGYBÁNYAI BÁNYÁSZHÁZAK	5,000.000
179.	AKÁCOK	4,000.000
180.	VIRÁGHEGY	4,500.000
181.	BARBIZONI ERDŐMÉLYE	8,000.000
182.	FALU VÉGE	4,500.000
183.	HOMOKBÁNYA	5,000.000
184.	HEGYEK ELŐTT	3,000.000
185.	FESTÉKGYÁR BELSEJE	5,000.000
186.	DOMBOLDAL	5,000.000

MOST JELENT MEG:

ERNST-MUZEUM.

I. füzet. ERNST LAJOS: Jacopo Tintoretto: Szent István Mária oltalmába ajánlja Magyarországot.

MAYER L. AUGUST: Tintoretto egy ösmeretlen magyar vonatkozásu képe.

II. füzet. Dr. LÁZÁR BÉLA: Bernhard-Strigel: II. Ulászló és családjának arcképe.

III. füzet. Külföldi mesterek magyar vonatkozásu művei.

IV. füzet. Dr. FERENCZY ZOLTÁN: A Petőfi-terem.

V. füzet. ERNST LAJOS: Petőfi arcképei.

Az Ernst-Muzeum kiadása.

—◈—

AZ ERNST-MUZEUM MÜVÉSZ-KÖNYVEIBŐL ujabban megjelent a VI. Rippl-Rónai József és a VII. Vaszary János.

Előbbi füzetek:

I. Csók István. II. Iványi-Grünwald Béla. III. Perlmutter Izsák. IV. Gyárfás Jenő. V. Rudnay Gyula.

Egy-egy füzet ára 20.000 korona.

—◈—

Dr. LÁZÁR BÉLA:

FADRUSZ JÁNOS ÉLETE ÉS MÜVÉSZETE.

A több száz illusztrációval, kiadatlan levelekkel, ismeretlen művekkel diszitett kötet kétféle kiadásban jelent meg.

KAPHATÓ A PÉNZTÁRNÁL.

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

LXXXVI.

CSOPORTKIÁLLITÁS

GOEBEL JENŐ, GÓTH MÓRIC, GY. SZABÓ KÁLMÁN, PÁRTAY ISTVÁN, VIDOVSZKY BÉLA ÉS WEIL ERZSÉBET

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK:

ERNST LAJOS ÉS LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1926. NOVEMBER HÓ.

Díjátadás városrészünk „születésnapján"

A „Rákosligetért" Díjat az Önkormányzat azzal a céllal alapította, hogy kifejezze elismerését azon polgárok iránt, akik példamutatásukkal, maradandó alkotásaikkal, munkásságukkal jelentős mértékben hozzájárultak Rákosliget szellemi és anyagi gyarapodásához, és kivívták a városrész megbecsülését.

Csekovszky Árpádné alapítása, 1998 óta a férje művészi hagyatékát megőrizni és gondozni hivatott Csekovszky Árpád Művészeti Közalapítvány kuratóriumának elnöke. Mind a kuratórium elnökeként, mind a XVII. kerület első díszpolgárának özvegyeként – a család igen jelentős anyagi tehervállalása mellett – sokat tett azért, hogy 2003 októberében megnyílhatott a jelenkori magyar kerámiaművészet kiemelkedő alakjának életművét bemutató kiállítóház, s ezáltal híven teljesítette Csekovszky Árpád végakaratát: e felbecsülhetetlen értékű művészi hagyaték itt maradt Rákosligeten, a XVII. kerületben. A kuratórium közreműködésével megjelent a művész munkásságát, valamennyi alkotását bemutató album, s emellett az alkotások – a közalapítvány alapító okiratának szellemében – az elmúlt években számos rangos kiállításon voltak láthatóak.

Csekovszky Árpádné jelentős szerepet vállalt a 2000-ben megalakult Magyar-Lengyel Baráti Kör tevékenységében is. A XVII. kerületi Lengyel Kisebbségi Önkormányzat 2004-ben „A Kerületi Lengyelekért" Díjjal ismerte el munkáját. Városrészünk közéleti, közösségi, kulturális életében betöltött szerepéért a XVII. kerület Önkormányzata 1999-ben a Rákosligeti Centenáriumi Emlékérem kitüntetésben részesítette.

Dr. Dombóvári Antal több évtizedes pedagógiai munkássága során sokrétű, szerteágazó ismeretanyagával, emberségével igazi pedagógusként szerettette meg tanítványaival a történelmet, s annak részeként nemzetünk történelmét. A szülők, a kollégák és volt diákjai mind a mai napig nagy szeretettel és tisztelettel veszik körül.

Szívügye a XVII. kerületet alkotó egykori községek múltjának, azon belül is Rákosliget helytörténetének kutatása. A '90-es évek elejétől gondozza a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjteményt, számos városrészi helytörténeti kiadvány megjelenését segítette szakmai tanácsaival. Helytörténeti kiállítások rendezője, kiadványok társszerzője. Szívesen ír helyi lapokban, hogy megismertesse településünk múltját az olvasókkal, a kerületi általános iskolák számára pedig külön helytörténeti segédkönyvet állított össze e célból. Évekig kuratóriumi elnöke volt a Polgári Kör által alapított Csaba-Liget Alapítványnak.

Közmegbecsülésnek örvendő közéleti ember, akinek véleményére környezetében adnak és számítanak. Rákosliget helytörténetének tudományos igényű kutatásáért és feldolgozásáért a XVII. kerület Önkormányzata 1999-ben a Rákosligeti Centenáriumi Emlékérem kitüntetésben részesítette.

A kitüntetetteket városrészünk képviselője, dr. Dombóvári Csaba illetve Prém János, a Csekovszky Árpád Művelődési Ház tavaly nyugdíjba vonult igazgatója köszöntötte, a díjakat dr. Hoffmann Attila polgármester adta át.

A Csekovszky Árpád Művelődési Ház terembérleti lehetőséget biztosít esküvőkre és egyéb rendezvényekre, kölcsönzi 28 négyzetméteres mobil színpadát szállítással, helyszíni szereléssel (1172 Budapest, Rákosliget Hősök tere 9., Tel: 256-0267, 258-0518)

Parrag Emil életmű-kiállítása a Csekovszkyban

Parrag Emil festőművész életművét mutatta be augusztus végén megnyílt kiállításán a Csekovszky Árpád Művelődési Ház. A 80. életévét tavaly betöltött művész első önálló kiállítása is ugyanebben az épületben nyílt meg – éppen negyven évvel ezelőtt. Az eltelt négy évtized egyúttal négy művészi korszakot jelentett Parrag Emil életművében.

1962 májusában alakult meg Rákosligeten, és a „kisdózsában" működött a Művészetbarátok Köre, azzal a céllal, hogy kiállításokat, ankétokat rendezzen a hazai képzőművészeti élet alkotásaiból. Sok művész először itt, Rákosligeten mutatkozhatott be nyilvánosan önálló kiállítási anyaggal. E Kör tagja volt Parrag Emil is, akinek alkotásait szintén itt, ebben az épületben láthatta először a nagyközönség 1966-ban. A Művészetbarátok Körét az akkori hatalom csak nyolc évig engedte működni, tevékenysége mégis nagy jelentőséggel bírt mindazon alkotók munkásságára, akik részesei voltak.

Parrag Emil azóta is a XVII. kerületi képzőművészeti élet meghatározó alakja. Művészi tevékenysége mellett közéleti szerepet is vállalt: 1995-től nyolc évig volt a Rákosligeti Polgári Kör elnöke. E tisztségében sokat tett városrészünk közösségi-kulturális életének gazdagításáért, Csekovszky Árpáddal közösen kezdtek újra kiállításokat rendezni – felelevenítve az egykori Művészetbarátok Körének hagyományait. Művészi munkásságát és közéleti tevékenységét a XVII. kerület Önkormányzata 1999-ben a Rákosligeti Centenáriumi Emlékérem, majd 2002-ben a „Rákosligetért" Díj adományozásával ismerte el.

Az életmű-kiállítást dr. Feledy Balázs művészeti író nyitotta meg, a művészt városrészünk képviselője, dr. Dombóvári Csaba köszöntötte.

Egyhangú döntés a Liget sor felújítása érdekében

Mint arról legutóbbi lapszámunkban beszámoltunk, az Önkormányzat tavasszal felújította a Liget sor tömegközlekedéssel nem érintett, Ferihegyi út és Ároktő utca közötti szakaszát.

Az illetékes alpolgármester tavaly novemberben bejelentette: a Fővárosi Önkormányzat – az említett kerületi útfelújításhoz kapcsolódóan – idén helyreállítja a Liget sor BKV-járattal érintett, Cinkotai út és Ferihegyi út közötti szakaszát.

Néhány hónap elteltével azonban megdöbbenten értesülhettünk arról, hogy bár idén a korábbiakhoz képest jóval nagyobb összeg áll a Fővárosi Önkormányzat rendelkezésére főútjai felújítására, a Liget sor érintett szakaszának korábban megígért felújítására mégsem kerül sor.

Nehéz ezt másképp értékelni, mint hogy a Fővárosi Önkormányzat arcul csapta a XVII. kerületi polgárokat, mindenekelőtt a rákosligetieket – fogalmazott dr. Dombóvári Csaba, városrészünk képviselője, amikor kezdeményezte, hogy a XVII. kerület Önkormányzata mindezt ne hagyja szó nélkül. Javaslatára – kampány ide, kampány oda – a kerületi képviselők párthovatartozástól függetlenül, egyhangúan úgy döntöttek: felszólítják a Fővárosi Önkormányzatot, hogy tegyen eleget korábbi kötelezettségvállalásának, s még a 2006. évben újítsa fel a Liget sor tömegközlekedéssel érintett, Cinkotai út és Ferihegyi út közötti szakaszát.

sikerült elérnünk – legyen az egy új játszótér, egy felújított közintézmény vagy egy újabb utca, amely aszfaltburkolatot kapott. Az elmúlt másfél évtized legcsodálatosabb napja azonban kétség kívül a Hősök terei iskola új épületszárnyának átadása volt tavaly szeptemberben. Bár módom volt látogatást tenni az építkezésen, az elkészült épületbe végül én magam is azzal a csodálkozó kíváncsisággal léptem be, mint azok a kisdiákok, akik a Liget sori és a VIII. utcai iskolaépületek szűkös és sötét tantermeit maguk mögött hagyva immár itt tanulhatnak. Magam is a VIII. utcában voltam kisdiák, így pontosan tudom, milyen volt ott tanulni. Képviselőként és szülőként egyaránt örömmel nyugtázhattam, hogy az új épület háromszáz kisgyermek számára jelent végre európai színvonalú környezetet.

– Milyen lehetőségei vannak a helyi civil szerveződések, kezdeményezések támogatására?

– A Rákosligeten működő civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi közösség életében: a Polgári Kör, a Ligeti Öregdiákok Köre, a RAC, a Rákosligeti Sport Egyesület, a Mosoly, Öröm Sport Egyesület, a Hunyadi János Cserkészcsapat, a Csaba-Liget Alapítvány, a Szuper Suli Alapítvány, a Fehér Karácsony Alapítvány és a Gesztenyés Alapítvány. Rákosligeten színes, pezsgő művészeti, kulturális élet alakult ki. Olyan érték ez, amelyet meg kell őriznünk! Ebben fontos szerep jut a színvonalasan működő Csekovszky Árpád Művelődési Háznak, csakúgy, mint a Polgári Kör vagy a Gózon Gyula Kamaraszínház kulturális kezdeményezéseinek.

A költségvetés választókerületi keretéből minden évben lehetőségem nyílik a rákosligeti intézmények (az iskola, az óvodák, az idősek klubja és a művelődési ház) illetve a helyi egyesületek programjainak támogatására (a cserkészek nyári táboraitól országos falmászó versenyek megrendezésén át az idősek klubja autóbuszos kirándulásaiig), illetve környezetvédelmi és kulturális kezdeményezések (kiállítások, kiadványok, rendezvények) megvalósítására. Mint volt diákja, örömmel segítettem a Hősök terei iskola centenáriumi rendezvénysorozatának megvalósítását és az új iskolai könyvtár állományának bővítését is.

A Hősök terei iskola új épületszárnya az Önkormányzat eddigi legnagyobb beruházása

A civil szféra életében magam is tevékenyen részt veszek: a Rákosligeti Polgári Körnek és a Gózon Gyula Kamaraszínház Alapítványnak alapító tagja, a Csekovszky Árpád Művészeti Közalapítványnak kuratóriumi tagja vagyok. Képviselői munkám mellett 2003 óta mint a Polgári Kör elnöke is szerepet vállaltam a helyi közéletben.

– Kikre számíthat képviselői munkája során?

– Az elmúlt években nagyon sokan voltak segítségemre abban, hogy közös céljainkat megvalósíthassuk – pedagógusok, mérnökök, művészek, orvosok, nyugdíjasok és fiatalok, soksok ligeti polgár. Az ő közösségi, közéleti tevékenységük elismerése érdekében kezdeményeztem 1999-ben, Rákosliget alapításának 100. évfordulója alkalmából, hogy az Önkormányzat a „Rákosligetért" Díj alapításával és adományozásával fejezze ki elismerését azon polgárok iránt, akik munkásságukkal, példamutatásukkal hozzájárultak városrészünk gyarapodásához, és kivívták a helybeli polgárok megbecsülését. A díjat minden esetben általam is nagyra becsült, a helyi közösség által ismert és tisztelt rákosligeti polgárok kapták.

A napokban készült el a Heltai tér új játszótere

– Milyen választási ígéretekkel indul az októberi helyhatósági választáson?

– Nem szoktam választási ígéreteket tenni. Célokat és feladatokat tűzök magam elé, amelyek megvalósításában számítok mindazok támogatására, akik e célokkal egyetértenek. Tizenhat éve vagyok a városrész képviselője, a ligetiek jól ismerik az elmúlt másfél évtized alatt végzett tevékenységemet. Engem nem az ígéreteim, hanem a tetteim alapján ítélnek meg. Az alapján, hogy mennyire látják hitelesnek mindazt, amit mondtam és tettem. A bizalmat, amellyel a ligeti polgárok eleddig már négy alkalommal megtiszteltek, nem hangzatos ígéretek, hanem az elmúlt évek közös munkája alapozta meg.

Céljaim között szerepel a jelzőlámpás gyalogátkelő kiépítése a Ferihegyi út Hősök terei szakaszán, az útépítések folytatása, a P+R parkoló megépítése a vasútállomás mellett, kerületi közterület-felügyelet és parkőri szolgálat létrehozása, új járdaprogram indítása, a felszíni vízelvezetés megoldása. A korábbi kudarcok ellenére nem mondtam le arról, hogy a Maros moziban egyszer újra filmeket vetítsenek, hogy a régi temető igazi kegyeleti és pihenőparkká váljék, s nem mondtam le arról sem, hogy jelzőlámpa kerüljön a Ferihegyi út – XVII. utca valamint a Cinkotai út – Gyöngytyúk utca kereszteződésébe is.

A rákosligeti emberektől kapott bizalom arra kötelez, hogy képviselői munkám során mindenkor a tisztesség és a helyi közösség iránti felelősség vezessen. Ezt tartottam szem előtt eddig is, és ez a mérce számomra a jövőben is. Szeretem Rákosligetet, örülök, hogy tehettem érte. Ezt a munkát szeretném folytatni, ehhez kérem mindazok támogatását, akiknek fontos, hogy közös otthonunk, Rákosliget tovább fejlődjön, szépüljön, gyarapodjon.

KÉPZŐMŰVÉSZET

Pártay István és P. Éber Anna gyűjteményes kiállítása

Rokonszenves felkészültségű és célkitűzésű fiatal művészházaspár, *Pártay* István és *P. Éber* Anna állította ki festményeit és rajzait a Műterem falain. *Pártay* István római ösztöndíjas volt és innen magával hozta a kiegyensúlyozott formaérzéket, a világos, tiszta előadásmodort és a keresetlen őszinteség egyszerűségét. Még nem kiforrott egyéniség, műveiben egyaránt találunk újnaturalista, impresszionista és dekoratív, japános elstilizált stíluskísérletezéseket, azonban végső kicsengésében mégis elsősorban grafikai tehetség egyénisége dekoratív, lineáris jellege alapján *Pártay* István, akinek feltűnően szépek a linoleummetszetei is, de másrészt a magyar előidőkből vett, markáns erejű portréi monumentalitásukkal és erőteljes előadásukkal a fiatal festőművész freskó iránti készsége mellett valianak.

Áhitatos, halk, túlérzékeny, befelé néző, misztikára hajlamos egyéniség *P. Éber* Anna, akinél nem a megrendelésre készült, kissé sablonos portréi a jellemzőek, hanem a széles ecsetkezeléssel megoldott, kevés színeivel is sokat mondó tájképei és a finoman hangolt pasztel kompozicióí.

Mindkét művész még erősen a kiforrás állapotában van, de komolyságuk, a művészet problémáiba való kitartó elmélyedésük, stilusaik nobilis hangja további fejlődésüknek biztató igéreteit nyujtja.

(T. D.)

Érdekes megfigyelések a világ legnagyobb akváriumában a cápákról, melyek soha sem alusznak

Marieland (Florida), május 23.

Néhány héttel ezelőtt sikerült elsőizben Florida partjai előtt egy óriási cápát fogni, mégpedig olyképpen, hogy *előzőleg kábítószerrel telített tűt lőttek testébe.* Ezáltal az állat képtelen vol védekezni és egy különleges szerkezettel felhúzták a halászgőzösre. Ezután elhelyezték egy medencében, ahonnan átszállították az óriáscápát a világ legnagyobb mélyvízi akváriumba, amely Marienlandban, Floridban van. Itt azonban *meggyűlt az akvárium kezelőinek gondja a hatalmas állattal.*

Az akváriumban lévő állatok tankokban vannak elhelyezve, amelynek mindegyike 30—35 méter átmérőjű. Acélból és cementből épültek a tankok, amelyeken számos üvegablak van és ezeken keresztül le lehet fényképezni a halakat saját miliőjükben. Az óceánból tengervizet szivattyúznak a tankokba, ami által megteremtik a kellő életfeltételeket a halak számára. Különböző növények is nőnek a rekeszekben, akárcsak a tengerfenéken. Mindezeket ügyes építések és kertészek könnyen megvalósítják. *Sokkal nehezebb azonban az állatok ellátása.* A tankokban számos hal él és ezek között igen sok ragadozó. Ezek állandó éhségükben felfalnak mindent, ami elébük kerül és ha ezeket az állatokat magukra hagynák, csakhamar az lenne a dolog vége, hogy *a legerősebb hal felfalná a többi halakat* és végül egyedül maradna rekeszében. Ezt úgy kerülik el, hogy *minden nap nagyobb mennyiségű kis halat dobálnak az akváriumba.*

A hatalmas akváriumot számtalan tankjával nem azért létesitették, hogy a zoologusok, bepillantást nyerjenek a tengerfenék állatvilágának életébe, sem pedig a látogatók számára. Ezt az akváriumot *a film részére készítették.* Az amerikai filmiparnak szüksége volt drámai jellegű filmekhez természetes helyszini felvételekre. Régebben, amikor is úgy pótolták a helyszini részt, hogy 2—3 filmből vágták össze, azt csakhamar észrevette a közönség és hamisitványnak tekintette. Ma már Marinelandban lehetősége nyilik annak, hogy *mélyvizi természeti felvételeket csináljanak* és olyan viz alatti jeleneteket vegyenek fel, amirőkre néhány év előtt még gondolni sem lehetett.

Óriáscápát eddig csupán csak Ausztráliában fogtak élve. Az ausztráliai cápát egy külön e célra készült medencében tartották. Megfigyelték, hogy *ez az állat éveken át éjjel-nappal száguldozott a medencében és sohasem aludt.* Hasonló megfigyelést tettek a marinelandi óriás cápával is és úgylátszik, hogy a cápák olyan állatfajhoz tartoznak, amely nem ismeri az alvást, sem a pihenést.

Esti Ujság: 1-444-00

A FÜGGÖNY FELMEGY...

Irta: Orbók Attila

Az emberi hiúságnak, a vak törtetésnek és a mérhetetlen naivitásnak arányairól csak annak lehetnek igazán alapos fogalmai, akinek módjában van „szerepeket" osztogatni — akár a közéletben, akár pedig a színpadon, vagy a filmgyárak stúdióiban. Nincs például olyan csak valamennyire is ismert színpadi szerző, vagy filmíró (hogy ezúttal ne is beszéljünk a pártvezérekről), aki ne tudna valóságos rémregényeket mesélni, mennyi zaklatásnak van kitéve, főként a törekvő hölgyek részéről, hogy megnyissák előttük a művészi érvényesülés útját. A közéleti pályákon még valamennyire lehet haszna és értelme az elökelő személyiségek támogatásának, de a művészi pályákon valóban legfeljebb utat lehet nyitni valakinek, hogy éppen elindulhason, — a start után a művész-jelölt automatikusan magára marad az ezerfejű Caesarral, a publikummal szemben és egyedül a saját képességein múlik, hogy meg tudja-e állani a helyét vagy nem.

A színházi világban, szellemes rövidséggel, a művészi pálya protezsáltjait az érvényesülés nehézségeiről ezzel az egyetlen mondatocskával szokták felvilágositani:

„A függöny felmegy"...

Igen, a függönyt széthúzzák, s a szerephez juttatott színész ott áll a közönség előtt, egyedül és kizárólag a tehetségére utalva, — a protekció varázsa, amely esetleg lendített rajta az igazgatói irodában, egy csapásra megszűnik — s a publikum, a tömeg kíméletlenül, ösztönösen, minden elfogultság nélkül ítél, hogy elfogadja-e művésznek az illetőt, vagy sem. Ideig-óráig talán szuggerálhatja a jól megszervezett reklám a tömegnek is, hogy valakit, aki dilettáns, elfogadjon művésznek és ünnepeljen is — de végeredményében mindig kiderül az ilyenfajta szellemi és erkölcsi szélhámoskodás s a félrevezetett közönség elfordul a reklámhőstől, mert az élet egyetlen területén sem ismeri fel olyan ösztönös biztonsággal az igazi próféták, mint a művészetben.

A művészi pályákon igénybe vett protekció meddőségének hangoztatását különösen időszerűvé teszi az a nemzeti szellemű nagy átszervezés, amely ma az összes művészi területeken folyik, miután az üzleti alapon megszervezett reklám, különböző haszonleső klikkek és nemzetközi érdekközösségek anyagi diktatúrája a markába koparintotta az irányitást és valósággal kihívta maga ellen a nemzet legszentebb érdekei felett őrködő államhatalmat.

Nagyon sokan vannak azonban, akik teljesen félreértik a nemzeti öntudat felébredését s a szellemi területek átszervezését, — akik valami újfajta konjunktúrát látnak benne, amely megnyitja a zsilipeket a dilettánsok, a fél- és negyedtehetségek előtt, amely a kassza diktatúrája helyett a kóristák diktatúráját teremti meg majd a színpadon, a filmen, — az önképzőköri dolgozatok nyilvánosságát az irodalomban. Elképesztő divatja támadt a protekciókajhászásnak és vad érvényesülési láz fogta el a dilettánsokat, akik „művészek" akarnak lenni, — az egyik „származási", a másik „politikai" érdemek, a harmadik (a legszerénytebbek!) az évtizedes „elnyomatás" alapján...

Sajnos, ki kell ábrándítanunk a protekciós, konjunktúrát szimatoló dilettáns törtetőket, mert a helyzet mindössze csak annyiban változott meg, hogy remélhetőleg a nemzeti öntudatra ébredt országban az igazi értékek könnyebben érvényesülhetnek majd — és csak az igazi értékeknek jut ki az elismerés, nem pedig a reklámhősöknek.

A nemzeti öntudatra ébredés korszakában a protekciónak művészi téren még kevésbé lesz meg az értéke, mint valaha, mert „a függöny felmegy" — s egy olyan közönség figyeli majd a szellemi élet nagy színpadát, amely nemcsak a pénz, hanem a műveltség jogán is foglalt helyet.

Sokszáz apró állat segíti az orvostudományt

a kisérleti állatok birodalmában, a Közegészségtani Intézetben

A Közegészségtani Intézet földszinti folyosóján van a kisérleti állatok lakosztálya. Üvegajtó választja el ezt a részt a többitől és az ajtón túl kezdődik *Kakas* József egyetemi altiszt birodalma.

— Csak három éve vagyok itt — meséli —, de sohasem akarok máshová kerülni. *Nagyon megszerettük egymást az állataimmal...*

— Miért is tartogatják és nevelik ezt a rengeteg jószágot? — kérdeztem körültekintve a szobában, amely *egész a menynyezetig tele van rakva apró ketrecekkel.*

— A kisérleti állatokra három okból van nagy szükségünk. Először az élelmiszert festő anyagok hatását rajtuk próbáljuk ki, azután különböző vitamin elvonásokat eszközlünk táplálásuknál, utoljára pedig fertőzésnek vetjük alá őket, például a tuberkulózis baktériumaival és ebből próbáljuk kigyógyitani az állatokat. Na és, úgy-e, minden fajta új szérumot és gyógyszert először az állatokon próbálunk ki.

Kakas József mindezt egyszerűen és pózmentesen magyarázza, látszik rajta: *komolyan érti a dolgot és nem a tanárokat próbálja előadásban utánozni.*

— Épp jókor tetszett jönni — folytatja és kinyitja az egyik kis ketrec ajtaját. — Ma születtek... — mutat büszkén az anyaegérre, amelynek emlőjén kilenc egy centinél alig nagyobb apróság csüng.

— Itt az örömapa, a Miska — és kezébe vesz egy szürke háziegeret. — A mamájuk, a Sára, előkelő fehéregér. Mindig kiváncsi vagyok az ilyen kereszteződésekre...

Kezébe veszi az alig párórás pockot, amely inkább hasonlit egy fehér békára, mint Sára mamára és megsimogatja:

— *Téged minek nevezzelek?* — töpreng.

— Minden állatnak ad nevet?

— Azt azért nem tudom megcsinálni, mert gondját kell viselnem pár ezernek, *de a kedvenceimnek megvan a becsületes keresztneve, sőt azt meg is értik.*

Áttérünk a patkányokra, amikor kinyitja az egyik ketrecet, megjegyzem:

— Vigyázzon, kiugranak...

— Nem kell attól félni, szelidebbek ezek tán még az egereknél is. Igaz, többet becézgetem, simogatom őket. És ez itt a döntő... Akkor úgy megszelidülnek, mint a szopós bárány.

Az egyik fehérbundás patkány-nagysád higgadt lépésekkel távozik börtönéből, végigsétálja az egész termet, azután megtelepedik *Kakas* József vállán.

— Ez remek pofa, — neveti el magát az „ápoló". — Amikor összekap a család valamin, kétlábra áll és szabályosan átöleli az anyját, nem engedi bántani... *Becsülöm ezt benne...*

Legnagyobb meglepetésemre szép szürke galamb totyog elő a polcok alól, barátságosan felénkbillenti fejét, csőrével megkopogtatja cipőnket és odébb áll.

— Hát ez ki, illetve mi itt?

— *Ez Muki, a ház rendjének biztoscsőrű őre.* Postagalamb a javából, ugyanis galambfarmom is van itt a padláson. Onnan szökik le a kisöreg ide. Eleinte kölcsönös félelemmel szemlélték egymást a kisérleti állatokkal, de azután összeszoktak... Most már sok mindenben segitségemre van Muki, ha távol vagyok, veszekedésnek helye nincs, mert rögtön odarepül a ketrechez, ahol a gaiiba történik és bezörget:

— *Jó lesz vigyázni.*

Ha pedig erre sincs nyugalom, *Muki feljelenti a tettest.* Amikor visszatérek a terembe, *rárepül a bünösök ketrecére és hivogat turbékolva, hogy fenyitsem meg a rosszakat...*

Muki most megint visszabegyeskedik, felesip a földről egy zabszemet és felrepül *Kakas* Jóska vállára. Ugyanoda, ahol előbb a fehérpatkány nyugodott.

— Mit esznek a lakói?

— Főleg zabot, vízbe áztatott kenyeret és zöldféléket. És ha valamelyiket vitaminelvonó kisérletre fogjuk be, akkor előre kidolgozott étrend szerint kapják a koszt.

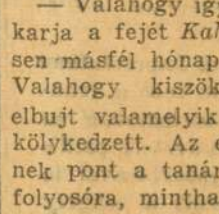

Mondhatom: *sok gyomorbajos emberrel nincs annyi baj, mint ilyenkor egy-egy tengeri malaccal...*

Mert tengeri malac is van itt, még hozzá szép számmal. Kettesével, hármasával lapulnak a ketrecek mélyén és egymás oldalába fúrják fejüket, amikor látják az értüknyuló kezeket.

— *Ezek a legvadabbak,* — jegyzi meg szemrehányóan gondviselőjük, — pedig de sok időt pazarlok rájuk...

— Nem sajnálja kis barátait, amikor kisérleteznek velük?

— Sajnálom, dehát mit csináljak. Az orvosi tudomány a legfontosabb a világon és végeredményben *őket is azért tartjuk, hogy az embereknek kevesebb baja legyen...* Különben a kisérleteknél rendszerint ott vagyok és vigyázok a kis öregekre, már amennyire lehet...

Még megmutatja a lábadozókat, két tapsifülest. *A mult héten vért vettek a szivükből* és ez a súlyos műtét *Kakas* Jóska nagy örömére kitűnően sikerült.

Már vidámak és kedélyesen szimatolják végig kezünket, holmi kenyérdarabka után nyomozva.

— Sokat izgultam értetek, gazfickók, — legyinti meg a tapsikat, — azt hittem, ez a nagyfejű him beadja a kulcsot... de kikúráltuk...

— Arany dolga van akkor itt magának, Jóska, hiszen szereti az állatokat, azok is magát, más gondja, meg baja, ha akad is, nem fontos...

— Valahogy így, de nem egészen — vakarja a fejét *Kakas* barátunk, — különösen másfél hónapja akad rengeteg bajom. Valahogy kiszökött egy fehérpatkány, elbujt valamelyik fűtőtest alá és megkölykedzett. Az egyik csirkefogó kölyöknek pont a tanár úr elé kellett kiállni a folyosóra, mintha másutt nem is tudna cincogni... Azóta gyakran szorulok, kérem, mert szapora fajta ám ez és félős, hogy két hónapon belül tantermekben, laboratóriumokban, mindenütt az egyetemen felbukkannak majd az én pirosszemű, fehérbundájú jópajtásaim, akik ezzel szörnyű bajt hoznának árva fejemre...

Ifj. THURY ZOLTÁN

Sugárfalak a gyermekágyak között

Newyork, május 23.

Illinois államban nagyon érdekes új módszert vezettek be a gyermekkórházakban annak megakadályozására, hogy a nagy kórtermekben a betegségeket ne kapja meg egyik gyermek a másiktól. Az egyes ágyak közé láthatatlan sugárzású készülékeket helyeztek el, amelyek a szó szoros értelmében sugárfalakat emelnek az ágyak közé. E sugarak elvégzik a sterilizációt és az orvosok megállapitása szerint kizárt dolog, hogy az egyik betegágyról a másikra áthurcolják a betegséget. A kórtermeket ezenfelül különleges levegővel látják el, amely ugyancsak besugárzásnak van kitéve. Az új eljárásnak az a következménye, hogy a gyermekek halandósága ezekben a modern kórházakban nagyon lecsökkent.

Aranyérnél és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűviz csakhamar igen jótevő megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Csőd fenyegeti Genfben az angol–francia–orosz nagy hármasszövetség tervét

Legyőzhetetlen béketömböt teremtett az olasz–német szerződés

Berlin, május 23.

A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője írja: Az olasz-német tömböt, amely most forma szerint létrejött, legyőzhetetlen koalíciónak lehet minősiteni. Ebben a tömbben a baráti népek megbizható biztosítékot láthatnak, míg az ellenséges népeknek minden okuk meg van arra, hogy tiszteletben tartsák. A két nemzet a közös határ, valamint az élettér biztonságának kölcsönös lojális elismerésével halad egymás oldalán. Az egyezmény stilusa nem ravaszkodó, hanem egyszerű és lojális. Meglátni rajta, hogy a két nagy vezér szellemét tükrözi vissza. A két külügyminiszter vezetése alatt álló állandó bizottság meg fogja állapitani azokat a konkrét intézkedéseket, amelyek gyakorlati szempontból szükségeseknek látszanak. Annyi bizonyos, hogy azoknak, akik a nyári kánikulára a tengely gyengüléséről szóló híreket készitették elő, be kell látniok számításaik hiábavalóságát. A két szerződéses hatalom lojális barátsága és erős szolidarítása helytáll azokkal a próbálkozásokkal szemben, amelyek útját állják az igazi békének az új Európában.

Súlyos szemrehányások az elhibázott francia külpolitika miatt

Páris, május 23.

A francia sajtóban erős visszhangja van a német-olasz szövetség aláírásának. A lapok, amelyek már hétfőn részletesen beszámoltak a szerződés tartalmáról és az aláírási aktuson elhangzott beszédekről, *most behatóan foglalkoznak a szerződés várható kihatásaival.* Főleg az olasz külpolitika alakulása foglalkoztatja élénken a francia lapokat.

A nacionalista Jour ezzel kapcsolatban súlyos szemrehányásokat tesz a francia külpolitikának. Franciaország az abesszin háború idején követett politikájával és későbbi magatartásával is nagymértékben hozzájárult a tengely létesüléséhez.

A francia lapok nagyrésze kedden reggel polemizál a német és az olasz külügyminiszter hétfői nyilatkozatával, amelyekben annyira hangoztatták a szövetség szilárdságát.

A hármas szövetség megkötését sürgeti az angol közvélemény

London, május 23.

Az angol lapok a német—olasz politikai és katonai szövetségi szerződés aláírásáról írva, mindenekelőtt kiemelik, hogy az aláírás alkalmából német és olasz részről megtartott különböző beszédekben annyira *hangsúlyozták a két ország békeakaratát.* Az angol sajtó azonban kétségbevonja ennek a békekészségnek őszinteségét, már csak azért is, *hogy a hármasszövetség megkötését sürgethesse azon az alapon, hogy a létrejött német—olasz szövetség nem a békét szolgálja.*

A kormányhoz közelálló *Daily Telgraph* azzal a gyanuval áll elő, hogy a közzétett szöveg nem a német—olasz szövetségi szerződés teljes szövege és megjegyzi, hogy még abban az esetben is, ha a világ nem ismeri a szerződés teljes szövegét, *nem ringathatja magát ábrándokban e szövetség céljait illetőleg.*

A *Daily Express* szintén gyanusitásokkal áll elő és kétségbevonja Olaszország őszinte szándékait.

A liberális *News Chronicle* arra számit, hogy Olaszország az új szerződés megkötésével „mérséklő befolyással" lesz a tengelypolitika „idősebb tagjára".

A félhivatalos Times vezércikkében azt állitja, hogy a német-olasz szövetségi szerződés aláírása inkább figyelemreméltó szertartás volt, mint jelentős esemény. *A cikkíró azonban maga is hangoztatja, hogy a szerződés aláírásával vonalat húztak egy logikus fejlődés alá.* A lapnak is *el kell ismernie, hogy a szerződés harmadik cikkelye eddig még soha nem ismert formulát jelent kötelezettségek körülirására, amennyiben ezzel a cikkellyel véglegesen leszögezték a két tengelyhatalom kölcsönös katonai helyzetét.*

Őskeresztény

jól képzett képesített iparosfiú fix vezető állásban, ki 16 év óta törekszik célját elérni, tanulmányai befejezését biztositó 2000 P tőkét keres kölcsön, rendes kamatra. Fedezet: értékesithető szabadalom, **de leginkább a „magyar becsületszó".** Ajánlatokat „Van bennem kitartó vállalkozói szellem" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit.

Megbukott a francia közvetítés Anglia és a Szoviet álláspontja között

Páris, május 23.

A francia lapok genfi tudósitói a szovjet-orosz paktum kilátásait *kedvezőtlenebbül ítélik meg,* mint a mult hét végén. Valamennyi tudósító hangoztatja, hogy *Majszki szovjetnagykövet nem adta fel azt a követelését, hogy Anglia, Franciaország és Szovjet-Oroszország között katonai szövetség jöjjön létre.*

A tudósítók rámutatnak arra, hogy Bonnet külügyminiszter hétfői fáradozásai is sikertelenek maradtak. A külügyminiszter hasztalan igyekezett közelebb hozni egymáshoz az angol és a szovjetorosz álláspontot.

A *Journal* rendszerint jólértesült diplomáciai szerkesztője azt irja, hogy *Bonnet* külügyminiszter hétfői megbeszélései során kénytelen volt azt a benyomást szerezni, hogy *az egész ügy nagyon zürzavaros.*

A genfi tárgyalások kátyuba jutása a lapok tudósitóit arra készteti, hogy keserűen bírálják a Népszövetség szervezetét. Még a Journal is „a genfi rendszer összeomlásáról" ir.

Londonból jelentik: Az angol kormány *kedden délelőtt rendkivüli minisztertanácsot tartott.* A kormány tagjai *Chamberlain* miniszterelnök lakásában, a *Downing Streeten* ültek össze a minisztertanácsra, amelynek napirendjén fontos külpolitikai kérdések, elsősorban az angol-szovjetorosz tárgyalások ügye áll. A minisztertanács előkészitette a szerdai rendes heti minisztertanács anyagát.

A szerdai minisztertanácson már felolvashatják Halifax lord külügyminiszter jelentését genfi tárgyalásairól.

Nem tartják kizártnak, hogy a szerdai minisztertanács már véglegesen dönt a Szovjetoroszországgal megkötendő egyezmény ügyében.

A tengelyhatalmak válasza az angol bekerítési tervekre

Berlin, május 23.

A tengelyhatalmak megadták válaszukat a nyugati demokráciák bekerítési politikájára, — ebben a mondatban foglalják össze a kedd reggeli berlini lapok a német—olasz barátsági és szövetségi szerződés lényegét. A berlini szerződés nem a gyűlölet érzéséből született és *nem irányul egyetlen más ország ellen sem* — irja a *Völkischer Beobachter* —,

Ez a szerződés nemcsak nem akadályozza, hanem egyenesen elősegiti azokat a törekvéseket, amelyeknek célja az általános európai helyzet békés rendezése és tisztázása. A nyugati hatalmak keresztútra értek s választaniok kell, hogy továbbra is az eddigi hamis úton keresik-e üdvüket, vagy pedig rájönnek arra, hogy számukra is tanácsosabb, ha a tengelyhatalmakkal együtt próbálják keresni a függő kérdések megoldását, hogy azután meg lehessen valósitani az igazi és igazságos békét, amely után annyira áhitoznak az összes népek.

A *Lokalanzeiger* szintén azt hangsúlyozza, hogy előbb-utóbb mindenkinek be kell majd látnia, hogy a német-olasz blokk ugyanúgy hajlandó békére, mint háborúra. Mennél hamarabb megérti a külföld, legyen bár demokrata, vagy modern a szó XX. századbeli értelmében, hogy új és döntő tényekkel áll szemben, — irja a *Deutsche Allgemeine Zeitung — annál gyorsabban megoldódnak a még visszamaradt európai csomók, anélkül, hogy Nagy Sándor kardjára lenne szükség.*

A *Frankfurter Zeitung* a berlini szerződés aláírását hosszú fejlődés megkoronázásának mondja. Ennek a fejlődésnek a során *Európa két legfiatalabb nagyhatalma mindjobban egymásra talált,* most pedig a berlini szerződéssel megteremtette az uj európai politika maradandó pillérét. A két nemzetet legsajátosabb létérdekeik hozták össze. Közös az államformájuk, közös bennük a háborús élmény átérzése, közösen szenvedtek elnyomatást a békekötés után, közösen harcoltak a bolsevizmus ellen és *most közösen akarják elhárítani a nyugati demokráciák és a bolsevizmus fenyegetéseit.*

A francia szövetségi terv három pontja

Genf, május 23.

Jólértesült körök szerint a francia terv a következő három pontban foglalható össze:

1. *Franciaország, Nagybritannia* és *Szovjetoroszország* kölcsönös segélynyujtási kötelezettséget vállalna egymással szemben a három nagyhatalom bármelyikét ért *közvetlen támadás esetére.*

2. Szovjetoroszország jótállást vállalna Lengyelországért és Romániáért ugyanolyan módon, mint Franciaorszg és Nagybritannia is jótállást vállalt ezért a két hatalomért. Viszont a szovjet-szavatosság módozatait Moszkva közvetlenül vitatná meg Varsóval és Bukaresttel.

3. *Franciaország* és *Nagybritannia* szavatosságot vál arra az esetre, ha Szovjet-Oroszországot, *mint segélynyujtó hatalmat,* érné támadás.

A *Petit Parisien* genfi értesülése szerint *szovjet részről továbbra is ragaszkodnak ahhoz, hogy a három nagyhatalom szabályszerü hármas segélynyujtási egyezményt kössön. Moszkva felfogása szerint egy egyszerű hármasnyilatkozat megtétele nem volna elegendő.*

Róma lelkesen tüntetett a német–olasz barátság mellett

Róma, május 23.

A német-olasz katonai szövetség aláirása alkalmából tegnap Rómában, a Velenzia-téren nagy tömeg gyült össze, amely a németolasz barátság mellett tüntetett. A feketeingesek megéljenezték a Ducet, aki többizben megjelent a palota erkélyén.

Milos György — a Pesti Hazai vezérigazgatója

A *Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület* igazgatósága május 22-én tartott ülésében *Erney Károly* alelnök vezérigazgatót az intézet körül közel 45 éven át szerzett kiváló érdemeinek méltatásaként egyhangú határozatával *a Takarékpénztár elnökévé megválasztotta.* Az uj elnöknek ugyanakkor kifejezett azt a kérését, hogy vezérigazgatói minőségében hosszú szolgálatára való tekintettel nyugdijaztassék, az igazgatóság *teljesitette,* de arra kérte fel az elnököt, hogy mély tudását és gazdag tapasztalatait uj méltóságában is érvényesitse az intézet érdekében.

Ugyanebben az ülésben az igazgatóság *Milos György* eddigi vezérigazgató-helyettesi *az intézet vezérigazgatójává nevezte ki*

Háromévi börtönre ítéltek Amerikában egy panamázó demokratavezért

Newyork, május 23.

A cansasi törvényszék egyik ítéletével végére ért egy súlyos politikai panamabotrány. *A törvénszék háromévi börtönre és 10.000 dollár kártérítésre ítélte Tom Pendergast milliomost, a cansasi demokrata párt vezérét,* aki mintegy tiz év óta Cansas állam legbefolyásosabb politikusa volt. A kormányzók és szenátorok választásánál döntő szava volt. *Pendergast* a főtárgyaláson bevallotta, hogy 1935-ben és 1936-ban *félmillió dollár jövedelmét az adóhatóságok előtt eltitkolta, mert nem akarta felfedni gyanus bevételi forrásait.*

PÉNZ

áll a házhoz, ha idejében beszerzi államsorsjegyét! A pénzzel együtt nyugalom és boldogság költözik otthonába

A M. Kir. Államsorsjáték 40.000.- ar. P-ős

főnyereményének, összesen 19.600 kisebb-nagyobb nyeremény húzása

június 6-án.

Egész sorsjegy 3.— P. Fél 1.50 P.

Hírek

— Az uj tizpengősnek az a hibája, hogy csak régiért adják?

NAPIREND

Csütörtök, 1939 május 18. Római kat.: Áldozócsütörtök. — Protestáns: Áldozócsütörtök. — Görögkat.: Jézus mennybemenetele. — Izraelita: Ijar 29. — Középeurópai időszámítás szerint Budapesten a nap kel: 4 óra 04 perckor, nyugszik 19 óra 17 perckor; a hold kel 3 óra 38 perckor, nyugszik 18 óra 24 perckor.

Nyitvalévő muzeumok: Az Országos Magyar Történeti Muzeum (Muzeum-körut 14) történeti és régiségtára 9—½2. Iparművészeti Muzeum (Üllői-ut 33) 9—½2. Néprajzi Muzeum (Könyves Kálmán-körut 40) 9—½2. Az Orsz. Magyar Szépművészeti Muzeumban (Aréna-ut 41) antik és modern eredeti szoborgyüjtemény, grafikai kiállítás 10—¾2. Országos Levéltár (Bécsikapu tér 4) 9—½2. Mezőgazdasági Muzeum (Városliget) 10—1. Magyar Tudományos Akadémia (Akadémia-u. 2) Vörösmarty- és Széchenyi-szoba 10—12. Ráth György-Muzeum (Vilma királynő-ut 12) 9—1. Királyi várpalota termei és Erzsébet királyné-emlékmuzeum (királyi vár) 9—2. Társadalombiztosítási Muzeum (Fölvös-u. 3) 10—1. Országos Magyar Zsidó Muzeum (Dohány-u. 2) 4—6. Országház termei 9—4. Az Országos Magyar Természettudományi Muzeum (Baross-u. 13) ásvány-, állat- és őslénytára 9—½2. Tudományegyetemi Növénykert (Romanelli-u. 25) 8—12. Aquincumi Muzeum (Szentendrei-ut 7) 9—12 és 3—6. Közlekedési Muzeum (Városliget) 9—1 és ½3—5. M. Kir. Hadimuzeum (Bástyasétány 40) 9—1. Várhegybarlang, jégkorszakbeli ősállatcsontok muzeuma (Szentháromság-u. 2) nyitva egész nap.

Nyitvalévő könyvtár: Fővárosi nyilvános könyvtár (Reviczky-u. 1) 9—2 óráig.

Nyitvalévő kiállitások: Az Országgyülési Muzeumban (Országház): 1914—1924: tiz év politikai története 9—½2. A Szépművészeti Muzeumban (Aréna-ut 41) Rothermere lord gyüjteményének válogatott képeiből rendezett kiállitás 9—½2. A Nemzeti Szalon (Erzsébet-tér) 9—4. A Tamás-Galéria (Akadémia-u. 8) 10—6. A Szentföldi Muzeum (Heinrich István-ut 3/5) állandó kiállitása 9—12 és 3—6. Az Ernst-Muzeum (Nagymező-u. 8) kiállitása 10—6. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat állandó mintakiállitása (Mária Valéria-u. 12) 9—2. A Müteremben (Kossuth Lajos-u. 12) P. Éber Anna és Pártay István festőművészek gyüjteményes kiállitásának ünnepélyes megnyitása 11 órakor.

—

Péntek, 1939 május 19. Római kat.: Cölesztin. — Protestáns: Ivó. — Görögkat.: Patrik vt. — Izraelita: Szivan 1. R. Ch. — Középeurópai időszámitás szerint Budapesten a nap kel 4 óra 03 perckor, nyugszik 19 óra 19 perckor; a hold kel 4 óra 19 perckor, nyugszik 19 óra 40 perckor.

Nyitvalévő muzeumok: Az Országos Magyar Történeti Muzeum (Muzeum-körut 14) történeti és régészeti tára 9—½2. Iparművészeti Muzeum (Üllői-ut 33) 9—½2. Néprajzi Muzeum (Könyves Kálmán-körut 40) 9—½2. Az Országos Magyar Szépművészeti Muzeumban (Aréna-ut 41) régi és modern képtár, közép- és ujabbkori eredeti szoborgyüjtemény, grafikai kiállitás 10—¾2. Magyar Történeti Képcsarnok (Akadémia-u. 2) 10—1. Országos Levéltár (Bécsikapu-tér 4) 9—½2. Mezőgazdasági Muzeum (Városliget) 10—1. Magyar Tudományos Akadémia (Akadémia-u. 2): Goethe- és Vörösmarty-szoba 10—12. Királyi várpalota termei és Erzsébet királyné-emlékmuzeum (királyi vár) 9—4. Országház termei 9—4. Tudományegyetemi Növénykert (Romanelli-u. 25) 8—12 és 2—7. M. Kir. Postabélyeg-Muzeum (Krisztina-körut 12) 9—1. Aquincumi Muzeum (Szentendrei-ut 7) 9—12 és 3—6. A Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület Muzeuma (Markó-u 22) 9—12. Az Országos Magyar Természettudományi Muzeum (Baross-u. 13) állat-, ásvány- és őslénytára 9—½2. Közlekedésügyi Muzeum (Városliget) 9—1 és ½3—5. Hadimuzeum (Bástyasétány 40) 9—1. A Várhegybarlang, jégkorszakbeli ősállatcsontok muzeuma (Szentháromság-u. 2) nyitva egész nap.

Nyitvalévő könyvtárak: Fővárosi nyilvános könyvtár (Reviczky-u 1) 9—7 Akadémia könyvtára (Akadémia-u 2) 3—7. Orsz. Széchenyi-könyvtár (Muzeum-körut 14) 9—2 Statisztikai könyvtár (Keleti Károly-u 5/7) 8—2 és 3—6 Technológiai könyvtár (József-körut 6) 9—1 és 5—8. Iparművészeti könyvtár (Üllői-ut 33) 9—½2. Mezőgazdasági szakkönyvtár (Városliget) 10—½2. Vakok könyvtára (Ida u 5) 8—12 és 2—5. A Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára (Szemere-u. 6) 9—12. Egyetemi könyvtár (Ferenciek-tere 5/a) 8—8 óráig.

Nyitvalévő kiállitások: Az Országgyülési Muzeumban (Országház): 1914—1924: tiz év politikai története 9—½2 A Szépművészeti Muzeum (Aréna-ut 41) „Egyintomi gyüjtemény" kiállitása 9—½2. A Műcsarnokban (Hősök-tere) a „Derü a művészetben" kiállitás 9—2. A Műterem kiállitása (Kossuth Lajos-u. 12) 10—6. A Tamás-Galeria (Akadémia-u. 8) 10—6 A Szentföldi Muzeumban (Heinrich István-ut 3/5) képzőművészeti kiállitások 9—12 és 3—6. A Nemzeti Szalon (Erzsébet-tér) 9—5. Az Ernst-Muzeum kiállitása (Nagymező-u. 8) 10—6. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat állandó kiállitása (Mária Valéria-u. 12) 9—2 óráig.

OKMÁNYAIRÓL
fotokópia
KANITZ, VADÁSZ U. 28. T: 12-36-43

— **Az „Ujság" legközelebbi száma Áldozócsütörtök ünnepe után, folyó hó 20-án, szombaton, a rendes időben jelenik meg.**

—

— **Dudás Miklós püspök letette az esküt a kormányzó kezébe.** A kormányzó ur őfőméltósága kezébe szerdán délután egy órakor tette le a hivatalos esküt *Dudás* Miklós dr., az uj hajdudorogi görögkatolikus püspök. Az eskütételnél közreműködtek *Perényi* Zsigmond báró belső titkos tanácsos koronaőr, mint zászlósur-helyettes és *Hóman* Bálint dr., magyar királyi titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi miniszter. Az eskümintát *Szily* Kálmán dr. magyar királyi titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi minisztériumi államtitkár olvasta fel. Az eskütétel után a kormányzó ur őfőméltósága Dudás Miklós dr. hajdudorogi püspököt kihallgatáson fogadta.

— **Közjegyzői kinevezés.** Az igazságügyminiszter Mustó Sándor dr. derecskei gyakorló ügyvédet Nagykállóba királyi közjegyzővé nevezte ki.

— **Hősök emlékünnepe.** Az 1914—1918. évi világháboru zsidóvallásu hősi halottainak emlékére a pesti izr. hitközség és a pesti Chevra Kadisa előljárósága május 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Hősök Emléktemploma előtt (Dohány-utca és Wesselényi-utca sarok) ünnepi istentiszteletet tartanak, amelyen a teljes templomi énekkar kiséretében Abrahamson Manó főkántor fog funkcionálni és Hevesi Ferenc dr. rabbi fog emlékbeszédet mondani a világháboru zsidóvallásu hősi halottairól. Ugyancsak a hősök emlékére vasárnap, május 21-én reggel 9 órakor megtartja a pesti izr. hitközség és a pesti Chevra Kadisa a rákoskereszturi zsidótemetőben is az emlékünnepet a hősök parcellájánál. Itt Linetzky Bernát főkántor és Grossmann Zsigmond dr. rabbi fog funkcionálni.

— **Sopron uj diszpolgára.** Sopron város törvényhatósági bizottsága Pinezich István dr., volt országgyülési képviselőt a város érdekében kifejtett több évtizedes kiváló munkásságának elismeréséül közfelkiáltással diszpolgárává választotta.

— **Községi közigazgatási képesitő vizsga.** A belügyminiszter most megjelent 10.674—1939. B. M. számu rendeletével megengedte, hogy azok az egyetemi végzettségü egyének, akik a 93.100—1937. B. M. sz. rendelet 9. paragrafusa alapján a községi közigazgatási tanfolyam hallgatása és alapvizsga letétele nélkül is tehetnek községi közigazgatási képesitő vizsgát, ezt a vizsgát kivételesen a községi közigazgatási tanfolyamokon 1939. évi juniusban tartandó alapvizsgák alkalmával is letehetik. A vizsgárabocsátást az egri tanfolyam igazgatójától 1939. évi junius 5-ig, a nyiregyházi és a szombathelyi tanfolyam igazgatóitól pedig junius 15-ig lehet kérni.

— **Nyugdijazzák Csorna Kálmán árvaszéki elnököt.** Félhivatalosan jelentik: Csorna Kálmán dr. fővárosi árvaszéki elnök, aki ezidőszerint fegyelmi eljárás alatt áll, egészségi állapotára való tekintettel nyugdijazását kérte. A tisztiorvosi vélemény szerint Csorna Kálmán dr. tartósan szolgálatképtelen és nyugdijaztatása orvosi szempontból indokolt. Szendy polgármester a tisztiorvosi vélemény alapján a legközelebbi közgyülésnek előterjesztést tesz az árvaszéki elnök nyugdijaztatása iránt.

— **Amerika nem épit kormányozható léghajót.** *Washingtonból* jelentik: *Roosevelt* személyesen *hatálytalanitotta* azt a szerződést, amelyet a tengerészeti minisztérium a *Good Year Zeppelin-társasággal* kötött egy kormányozható léghajó épitésére, amelyre a kongresszus hárommillió dollárt engedélyezett.

— **Wunderlich tüzoltóparancsnok kitüntetése.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Wunderlich* Antal tüzoltóparancsnoknak a tüzrendészet terén kifejtett értékes munkássága elismeréséül *a magyar érdemrend lovagkeresztjét adományozta.*

— **A norvég alkotmány évfordulója.** *Oslóból* jelentik: Egész Norvégiában fényes ünnepségekkel ülték meg a norvég alkotmány 125 éves évfordulóját.

— **80 km.-es sebességgel hajtott, — 50 pengőre itélték.** Balog Lajos zenekarvezető az éjszaka IZ 58.220. rendszámu külföldi autójával nyolcvan km.-es sebességgel robogott végig a Nagykörúton. A Szent István-körúton egy autóval összeütközött. A közlekedési rendőrség szerdán délelőtt gyorshajtásért 50 pengő pénzbüntetésre itélte Balog Lajost.

— **Aukciókiállitás az Árverési Csarnokban.** A Postatakarékpénztár Árverési Csarnoka (Lónyai-utca 30—32) helyiségeiben május 21-én, vasárnap nyitja meg nyári aukciójának kiállitását. Az idényaukción különféle magángyüjteményekből származó mütárgyak, nevezetesen festmények, szobrok, arany-ezüst, porcellán és üvegrégiségek, keletázsiai ritkaságok, szőnyegek, butorok, vadászfegyverek kerülnek bemutatásra a 24-ig tartó kiállitáson.

— **Református és evangélikus istentiszteletek Áldozócsütörtök ünnepén.** Budapesti igehirdetők hely- és órabeosztása. A *református* templomokban: Kálvin-tér: délelőtt 10 órakor, rádióközvetitéssel Muraközy Gyula, délután fél 6-kor (felnőttek konfirmációja) Dobó László. Akadémia-utca: délelőtt fél 11-kor Victor János dr., délután 7-kor Karsay Dezső. Fasor: délelőtt 10-kor Dobos Károly, délután 5-kor valásos ünnepély. Thököly-ut: délelőtt 10-kor és délután 5-kor külmissziói istentisztelet, ill. ünnep. Százados-ut: délelőtt fél 11-kor Gárpár Béla. Salétrom-utca: délelőtt fél 11-kor Tóth József, délután fél 6-kor Bölcskey Géza. Tisztviselőtelep: délelőtt 10-kor Patay Pál dr., délután 5-kor konf. vizsga. Gubacsi-ut: délelőtt 10kor Tóth Kása István. Frangepán-utca: délelőtt 10-kor Gál Lajos, délután 4-kor konf. vizsga. Zugló: délelőtt 10-kor Kutas Emil (különkelyhes urvacsoraosztás), délután 5-kor Göbölyös László. Vezér-utca: délelőtt fél 10-kor Peti Zoltán. Egressy-ut: délután 3-kor Göbölyös László. Gergely-utca: délelőtt 10-kor Eötvös Ferenc, konfirmál Hatolkay Kázmér, délután 5-kor konf. ünnep. Rákosfalva: délelőtt 10-kor Földváry Antal. Auguszta-telep: délelőtt fél 11-kor A. Boruss Dezső. Szilágyi Dezső-tér: délelőtt 10-kor Haypál Béla, délután 4-kor konf. vizsga. Bocskai-ut: délelőtt fél 11-kor Sebestyén Andor, délután 5-kor Hörömpő Gergely. Rókuskórház: délelőtt 10-kor Falussy Sándor dr. Kun-utcai kórház: délelőtt fél 11-kor Sallay István. Gábor Áron-utca: délelőtt 10-kor Joó Sándor. Az *evangélikus* templomokban: Deák-tér: délelőtt 11-kor Raffay Sándor dr. (konfirmáció), délután 6-kor Lehel László. Fasor: délelőtt 10-kor Kemény Lajos (konfirmáció), délután 4-kor Dezséry László. Kőbánya: délelőtt 10-kor Majba Vilmos (konfirmáció), délután 4-kor Kemény Péter. Simor-utca: délelőtt 11-kor Kemény Péter. Rákóczi-ut: délelőtt 10-kor Szilády Jenő, délután 6-kor, magyar nyelven Kendeh K. György. Üllői-ut: délelőtt 10-kor Virág Jenő. Szvetenay-utca: délelőtt 10-kor Késmárszky Lajos. Gyarmat-utca: délelőtt fél 11-kor Algöver Andor. Angol-utca: délelőtt 11-kor Süle Károly. Fóti-ut: délelőtt 10-kor Benkő István. Bocskai-ut: délelőtt 11-kor Szántó Róbert (konfirmáció), délután 5-kor Benczur László. Óbuda: délelőtt 11-kor Mohr Henrik. *Protestáns katonai* istentisztelet: Abonyi-utca: délelőtt 11-kor Dobos Dezső.

Okmányaira vigyázzon! készittessen Báró-fotómásolatot
VI., PODMANICZKY-UTCA 10 (VILMOS CSÁSZÁR-UTNÁL) TELEFON 111-360.

— **Zsitvay Tibor az Ingatlantulajdonosok Egyesületének diszelnöke.** A Városi Ingatlantulajdonosok Egyesülete nagy aggodalommal figyeli, hogy az állam és a főváros egyre több teherrel sujtja az ingatlanokat. Ez ellen védekezendő erőteljesebb akcióba kiván bocsátkozni. Az elmult esztendő alatt ugyanis megterhelték a házvagyont még a beruházási hozzájárulással, háromszorosára emelték az utadót és a fenyegető községi pótadó emelése mellett még az óvóhelyek épitésének költségeivel is a háztulajdonosokat akarják sujtani. Ezek a terhek is arra vezettek, hogy a *házvagyon már nem kamatozó.* De hozzájárul a helyzet rosszabbodásához, hogy a zsidótörvény miatt szünetelő iparigazolvány-kiadások következtében *a megürülő üzlethelyiségek alig adhatók ki és üresen maradnak a lakások is az összeköltözések és kivándorlások miatt.* Az ingatlantulajdonosok bajaik orvoslására, akciójuk élére megnyerték *Zsitvay* Tibor volt igazságügyminisztert, aki elfogadta az egyesület diszelnöki tisztét. Az egyesület csütörtökön délután hat órakor Teréz-körut 34. szám alatt lévő helyiségében ülést tart, amelyen Zsitvay Tibor is felszólal.

— **Székely falugyülés.** A Hargitaváralja jelképes székely község most tartotta ezidei falugyülését a Budapesten élő székelység nagyszámu részvétele mellett. Veress Gábor dr. MÁV igazgató, az IBUSz alelnök-vezérigazgatója, községi főbiró nyitotta meg az ülést. A falugyülés tudomásul vette a szokásos évi jelentéseket, ugyszintén Dimény Mózes ny. postafőigazgató, községi biró lemondását, kinek sokévi, a székelység érdekében kifejtett munkásságát a falugyülés Pap István dr. kuriai tanácselnök elnöklete alatt kiküldött jelölőbizottság javaslatára azzal honorálta, hogy Bartha Lajos altábornaggyal együtt a község örökös tiszteletbeli főbirájává választotta. A lelépő képviselőtestületi tagok helyére egyhangulag Márton Ferenc festőművészt választották községi birává. főjegyzővé pedig viléz Balázs Dániel kir. járásbirót.

— **A rendőrkutyaegyesület uj tisztikara.** Az Országos Magyar Rendőrkutya-Egyesület most tartotta közgyülését, amelyen megválasztották az uj tisztikart. Elnök lett: Datky Lajos rendőrtanácsos, alelnökök: Kotoff Olivér dr. és Balogh Rezső, főtitkár: Petheő Pál József, pénztáros: Gregosits Géza, a tenyésztési és kiképzési szakosztály vezetője Kotoff Olivér dr., pénztári ellenőr: Possert Vince, állatorvos: Bencze Tibor dr., ügyész: Hrabál Elemér dr. Ugyancsak megválasztották a választmányt és a számvizsgáló bizottságot is.

— **Az ellenforradalom hőseinek emléke.** Jászapáti, Jászkisér és Kisköre május 18-án, Áldozócsütörtökön kegyeletes megemlékezést rendez a kommün alatti ellenforradalmi megmozdulásokkor életüket vesztett vértanui tiszteletére. Jászapátin, ahol Joó Andor királyi járásbiró volt a vörös terror áldozata, Áldozócsütörtökön délelőtt féltiz órakor a temetőben lesz a kegyeletes megemlékezés. Az emlékbeszédet Horváth József dr. ny. járási főszolgabiró, egykori tusz tartja. — Jászkiséren a helység főterén lesz az emlékünnep s annak szónoka Silye Áron, az ellenforradalmi akció egyik résztvevője lesz. — Kiskörén szintén délelőtt lesz a megemlékezés. A kegyeletes megemlékezéseken résztvesz a környék egész hazafias társadalma, számos intézmény és testület küldöttsége. — Jászladányban szintén megemlékeznek ünnepélyes formában az ott kivégzett áldozatokról, a nemzeti gondolat vértanuiról. Itt május 21-én, vasárnap lesz a kegyeletes emlékünnep.

Szép gyöngyvirágot tessék

A korzó végén, a Petőfi-szobor mögött, fejkendős asszonyság tárgyal három kis mezitlábas sráccal. Hatalmas kosarából gyöngyvirágcsokrokat adogat át a gyerekeknek s közben erélyes hangon parancsokat osztogat:

— Mihály, te a Hangliba menj, vigyázz, hogy el ne veszitsd a nadrágodat. Szepi, te a Mignyonba mész, aztán sirjon a hangod. Vendel, te meg állj a Negrecskó elé és mondd, hogy árva gyerek vagy, három napja nem ettél.

A srácok bólogatnak, hogy megértették és elindulnak. Az asszonyság még utánuk szól:

— Ja igen! Egy csokor negyven fillér, de harmincon alul ne merjétek adni, mert nekünk kettőbe van.

— **Az ősi Széll-nemzetség jubileuma.** Háromszáz esztendővel ezelőtt, 1639 május 22-én, a török elleni háboruk közepette, az ősi magyar Kalotha-nemzetségből származott Széll Jáger Szeél István gyermekei, minthogy irataik a hosszu háboruskodás alatt elkallódtak, ujitott cimeres levelet kaptak. Ennek az adományozásnak 300-ik évfordulóján, május 22-én, hétfőn este 8 órakor a leszármazók, 108 családtag, nemzetségi jubileumi találkozót rendeznek Budapesten, a Pannonia-szálló nagytermében. Ezt megelőzően pedig a családi tanács tart ülést. A nemzetség egyébként egyik legősibb nemzetsége az országnak. Tagjainak ereiben honfoglaló vezérek vére csörgedez, sőt az egyik ág anyai ágon az Árpádházzal is vérségi összeköttetésben állott. A mult század elején emelkedett a család országos jelentőségre. Legismertebb tagjai voltak: Széll Mihály győri várkapitány, Széll István zarándi főispán, Széll Miklós szendrői alkapitány, Széll Kálmán v. b. t. t., a békebeli Magyarország miniszterelnöke, akinek felesége Vörösmarty Mihály leánya volt; Széll Kálmán nagyszalontai református esperes, Arany János veje; Széll Ignác v. b. t. t., belügyi államtitkár; Széll Farkas történetiró, debreceni itélőtáblai tanácselnök, Széll József Benedek nemes-testőr, 48-as honvédőrnagy, akit az osztrákok halálra itéltek, Kufsteinban raboskodott; Széll Ákos temesvidéki országgyülési képviselő, később szegedi közjegyzői kamarai elnök stb.

BORS ISTVÁN
az ország legnépszerübb embere nálunk folytatja diadalutját
Simplon • Hollywood • Elit • Corvin

Ördögi a pokolba!
hátha ott is olyan angyal ak az ördögök, mint
Danielle Darrieux
pokolian mulatságos uj vigjátékában!
Eleven ördög
Palló film!
Partnere: Albert Préjean
Premier
Ma! FORUM

Jó gazdasszonynak tudnia kell,

hogy a szerdai piacon csak a spárga drágult, kilója 30—160 fillérbe került. Olcsóbb lett a cseresznye, kilója 100—200 és az uj kalarábé, darabonként 4—20 fillér.

— **Vasuti katasztrófa.** *Bernből* jelentik: Sihlwald közelében összeütközött két vonat, a két mozdonyvezető és egy kalauz sulyosan megsebesült, mig öt vasutas és egy utas könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Nyugállományu tisztek, vagy szolgálaton-kivüli tisztek,** akik a német-francia, vagy német-angol nyelvet beszélik, sürgősen jelentkezzenek Budapest Székesfőváros Vitézi Székénél (IV., Váci-utca 62).

— **P. Éber Anna és Pártay István kiállitása.** *(Müterem,* Kossuth Lajos-utca.) P. Éber Annát már ismerjük egy régibb keletü gyüjteményes kiállitásból. Müvészcsalád sarja s most müvészt választott élete párjának is, Pártay István személyében. Egymást jól kiegészitő müvészpár. Közös bennök a valóságból kifelé vágyakozó spirituális törekvésük. A hétköznapi életnél jobban érdekli őket annak szimbolumokban megfogható értelme. Pártay István az álmodozóbb hajlandóságu. Inkább grafikus, mint festő, tehát a maga világát rajzosan jeleniti meg. Képzelete érdekesen stilizálja a valóságot: fantasztikus virágok fantasztikusan kacskaringózó indáját, ágas-bogas szigetvilágot, általában a növényi természetet. Kedvelt rajzoló szerszáma a grafit s általa némelyik rajzán foltszerüvé alakul az előadása. Azok a legkülönb lapjai (82.). — Éber Anna képzelete is szivesen hagyja el a való világot és menekül a szimbolumba, de férjének grafikusi alaptermészetével szemben az övé festői természet. Munkásságában a szin sokkal többet jelent, mint Pártayéban. Azok a legsikerültebb müvei, amelyeken festői hajlandóságának átengedi magát és foltokká oldja fel szineit. Ilyenek mindenekelőtt önmagáról festett vázlatos képmásai. Szép felkészültségét, jelentős rajztudását és komponálóképességét mutatja „Sorstestvérek" cimü nagyméretü temperafestménye. *(e. a.)*

Fotokopia gyors, olcsó! Megvárható
TŐRY fényképész, Wesselényi-utca 4 (udvarban)

— **Árokba zuhant és meghalt.** *Szolnokról* jelentik: Törökszentmiklóson Keszi József vasuti őr két éves leánykája játék közben a töltésről a vizzel telt árokba esett. Szülei holtan találták meg. A szülők ellen megindult az eljárás.

Töltőtoll javítások megvárhatók
Fried
Király-utca 44

— **Meghalt az öngyilkos gyümölcsárus.** Jelentettük a mult héten, hogy Komló Károly gyümölcsárus a Horthy Miklós-körtéren lévő lakásán rálőtt egy nőrokonára, majd főbelőtte magát. A leány könnyebben sebesült meg. Komló Károlyt életveszélyes állapotban vitték kórházba. Szerdán délben meghalt.

— **A Tátra-Széplaki Guhr Szanatórium igazgatója** személyesen ad felvilágositást a Tátra Irodában (Vigadó-utca 4. Telefon: 188-322) 19, 20 és 21-én délelőtt 10—1 és délután 4—6.

— **Nem akad elég jelentkező a kórházi orvosi állásokra.** Tekintettel arra, hogy a közkórházak orvosi ellátása országszerte nehéz helyzetbe került azáltal, hogy a kórházi orvosi állásokra nem akad elég jelentkező, a Magyar Országos Orvosszövetség május 20-án este hat órakor az Országos Közegészségügyi Intézet tantermében (IX., Gyáli-ut 4) ankétot rendez, melynek tárgya a közkórházi orvosok helyzete. Az Orvosszövetség ezuton is felhivja az összes közkórházi orvosok figyelmét erre a rendkivül fontos ankétra.

Jégszekrények
villamos hűtőkészülékek, sörkimérőkészülékek, fagylalt gépek, jéggyártóberendezések. HENNEFELD jégszekrénygyár VI., Ó-utca 6. sz. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Telefon: 112-026 115-646

— **Izraelita istentiszteletek.** A budai izr. hitközség templomaiban az istentiszteletek ideje a következő: II., Öntőház-u. 5—7: Pénteken este 3/47 órakor. Szombaton reggel 3/47, délelőtt 10. délután 3 órakor. Hétköznap: reggel 3/47, este 1/28 órakor. XI., Bocskai-ut 79: Pénteken este 6 óra 50 perckor. Szombaton reggel 7, délelőtt 10, délután 6 óra 55 perckor. Hétköznap: reggel 1/47, este 7 óra 40 perckor. III., Zsigmond-u. 49: Pénteken este 7 órakor. Szombaton reggel 7, délelőtt 3/410, délután 3 órakor. Hétköznap: reggel 1/27, este 7 óra 40 perckor. — A budapesti aut. ort. izr. hitközség Kazinczy-utcai főtemplomában az istentiszteleteket a következő időben tartják meg: Pénteken délután 7 óra 20 perckor. Szombaton reggel 3/47, délelőtt 1/410, délután 1/26 és este 8 óra 10 perckor. Hétköznap: reggel 6, este 1/28 órakor.

MILYEN IDŐ LESZ

TOVÁBBI HŐEMELKEDÉS

A Meteorológiai Intézet jelenti május hó 17-én este:

Nyugat-Európában a meleg déli és hüvösebb óceáni levegő találkozása sokhelyen okozott zivataros esőket, amelyek a Rajna vonaláig terjeszkedtek; de volt záporeső és zivatar szórványosan Németországban is.

Hazánkban jobbára derült és száraz volt az idő. A hőmérséklet emelkedett és csucsértéke általában 22—23 Celsius-fokot, az Alföldön 24—25 Celsius-fokot ért el.

Budapesten ma este 9 órakor a hőmérséklet 16 Celsius-fok. A tengerszintre átszámitott légnyomás 757 mm, gyengén emelkedő irányzatu.

Várható időjárás a következő 24 órára: Gyenge déli szél. Napközben felhőképződés. Helyenként, főleg a Dunántul, lehet zápor-eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet tovább emelkedik.

*

A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya jelenti:

Szerdai dunai vizállások: Schärding 172, Passau 573, Aschach 192, Struden 350, Stein 75, Bécs 55, Pozsony 229, Komárom 369, Budapest 331, Paks 218, Baja 298, Mohács 319, Gombos 372, Ujvidék 280, Zimony 262. — A Rába Szentgotthardnál —19. — A Dráva Barcsnál —7, Drávaszabolcsnál 91. — A Száva Brodnál 331.

Szerdai tiszai vizállások: Tiszaujlak 128, Vásárosnamény 252, Tokaj 316, Tiszafüred 338, Szolnok 332, Csongrád 235, Szeged 260. — A Szamos Csengernél 58. — A Körös Körösszakállnál —2, Békésnél 6, Gyománál 58. — A Maros Makónál 79.

A Balaton Siófoknál 80. — A Velencei-tó Agárdnál 44.

Esőkabát ballonkabát lodenkabát **raglán** Márton és Szász Bálvány utca 3 A hirdetés felmutatója 5% engedményt kap

— **A kormányzó ünneplése az utazók egyesületében.** A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete *diszvacsora* keretében ünnepelte vitéz Nagybányai *Horthy* Miklóst, Magyarország kormányzóját. *Vas* Imre elnök nagyhatásu beszédben mondott pohárköszöntőt a kormányzóra. Meleg szavakkal méltatta Horthy Miklós hongyarapitó tevékenységét és az Isten áldását kérte további sikeres munkásságára. — Ezután *Bálint* Dezső egyesületi alelnök a magyar kereskedelmi utazói kar háláját tolmácsolta Vas Imrének azért az önfeláldozó munkájáért, amelyet a sulyos gazdasági viszonyok között ennek a társadalmi rétegnek érdekében kifejtett. *Vas* elnök knespolci *Andrievich* Richardot, az egyesület uj alelnökét és *Borotvás Nagy* Sándor Kálmán dr-t, az egyesület uj titkárát köszöntötte. *Haas* Károly a felavatott tagok nevében szólalt fel, majd *Mautner* József, *Rátkai* József, *Herzog* Róbert és *Lustig* Zoltán igazgatósági tagok mondottak pohárköszöntőket.

— **A „Paris" gőzös pusztulása.** *Párisból* jelentik: Leleplezésszámba menő, feltünéstkeltő részleteket közölt De Chappedelaine francia haditengerészeti miniszter kedden este a kamara haditengerészeti bizottságában a *Paris* gőzös pusztulása ügyében megindult vizsgálat megállapitásairól. A miniszter szerint a vizsgálat megállapitotta, hogy sulyos szabálytalanságok történtek. Semmiféle támpontot nem találtak arra vonatkozólag, hogy a tüzvészt merénylet idézte volna elő. A vizsgálat megállapitotta, hogy a hajó ellenőrző tisztje csak reggel öt órakor érkezett vissza a hajóhoz, miután a tüz már este tiz órakor kitört. Az is kiderült, hogy a hajó kapitánya a szolgálati szabályok ellenére a tüz kitörését megelőzőleg partra ment és csak éjféltájban érkezett vissza a hajóra, miután a tüzvész már két óra hosszat tombolt. Közölte a miniszter azt is, hogy a *Paris* hajó pusztulása, továbbá az egy év előtt elégett *Lafayette* gőzös tüzkára félmilliárd francia frank kárt okozott és a kár biztositás utján csak felerészben térült meg.

Az öregemberek betegségeinél és a neuraszténiások bajainál, kiváltkép, ha azok renyhe bélmüködéssel és megzavart anyagcsereforgalommal állanak összefüggésben, akkor regelenként egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz sokszor igazi jótétemény! Kérdezze meg orvosát.

— **Az európai sakkverseny.** Stuttgartból jelentik: A nagy európai sakkmesterverseny állása a szerdai negyedik forduló után a következő: O'Kelly 3, Bogoljubov 2½ (1), Engeld 2½, Vidmar dr. 2 (1), Eliskases és Kieninger 2, Foltys és Richter 1½ (1), Szily, Hess és Staldi 1 (1), Groh 0 (1).

— **Az elbocsátott munkás bosszuja.** Perpignanból jelentik, hogy egy spanyol munkás elbocsátása miatt bosszuból felgyujtotta a cipőgyárat. Azután pisztollyal rálőtt a tüz megfékezésén fáradozó igazgatóra és egyik tisztviselőre. Az igazgatót sulyosan megsebesitette, a tisztviselőt megölte, végül pedig sajátmagát lőtte agyon.

— **Kik épitkeznek?** A polgármester a következő uj épitkezéseket engedélyezte: Antal Lenke és Varsányi Ilona, Eszéy-utca 16/b., *háromemeletes bérház;* Gautner Rezső, Eszterutca 23., *kétemeletes bérvilla:* Wirt Lipótné, Kerékgyártó-utca 73., *kétemeletes lakóház;* Zsigmond Endre és Anna, Kenyeres-utca 3.; Hack Gyula, Budaörsi-ut 159., Bálint Sándor, Csendőr-utca 9.; dr. Kovács Sándor, Csalán-utca 21., *egyemeletes lakóházak;* Nagy Ferenc, Lavotta-utca 14.; Szilágyi Elek, Bókay János-utca 41.; Páll Ignác, Viador-utca 17.; Viola Jánosné, Pöstyén-utca 7.; Rádfay János, Juhász-utca 52.; Schloif János, Mándi-utca 113., *földszintes családi lakóházak.*

— **A pápa a keleti egyházakhoz.** *Vatikánvárosból* jelentik: Az *Osservatore Romano* közli XII. Pius pápának *Tisserant* biboroshoz, a keleti egyházak kongregációjának titkárához intézett üzenetét, Szent Vladimir és népe megkeresztelésének 950. évfordulója alkalmából. A pápa üzenetében rámutat arra a hüségre, amelyet Szent Péter egyháza iránt *„azok az orosz-bizánci ritus szerinti katolikusok tanusitottak,* akik nemcsak Kelet-Európában, hanem Észak- és Dél-Amerikában is nagyszámban élnek és *jelentékeny elemei a katolicizmusnak."* A pápa üzenete végén élénk szavakkal ecseteli azt a fájdalmat, amely őt a világ egyes részein előforduló *katolikusüldözések miatt eltölti.*

— **Meghalt Afrika primása.** Tuniszi jelentés szerint kedden este kilenc órakor meghalt Msgr. Lemaitre, Cartago püspöke, aki Afrika primásának cimét is viselte. Az elhunyt egyházfejedelem 75 éves volt.

Felvidéki iparjogositványok elvonása elleni panasz blankettát kaphatóe 4 pengő előzetes bekuldésével **Dr. Bodor, Kassa, Fő-utca 14. sz.**

— **Halálra itélték a kecskeméti rablógyilkost.** *Laczi* Ferenc kecskeméti napszámos lopásokból tartotta fenn magát. 1935 Szilveszter éjszakáján baltával agyonverte *Mészáros* Vendelné öregasszonyt és kifosztotta a lakást. Évek mulva egy lopási ügy során derült ki, hogy Laczi volt a szilveszteri rablógyilkos. A kecskeméti törvényszék kötél általi halálra itélte. A tábla megváltoztatta az itéletet és életfogytig tartó fegyházra itélte Laczit. A Kuria *Bolla*-tanácsa előtt *Kéler* Béla dr. koronaügyészhelyettes az itélet sulyosbitását kérte és rámutatott arra, hogy a vádlottban akkor sem ébredt fel büntudat és megbánás, amikor ártatlan embereket gyanusitottak a rablógyilkossággal. A Kuria *Laczi Ferencet kötéláltali halálra itélte.* Itélethirdetés után a Kuria kegyelmi tanáccsá alakult át.

— **Szabó Dezső jubileuma.** Május 23-án rendezik a Városi Szinházban Szabó Dezső jubileumi estjét, a nagy magyar iró 60. születésenapja alkalmából. Az estén a magyar müvészek legjava szerepel Szabó Dezső müveivel, valamint Bartók és Kodály kórusaival. Fellépnek Móricz Zsigmond, Juhász Gyula, Mécs László, Abonyi Géza, Táray Ferenc, Palló Imre, az egyetemi énekkarok, a Sziniakadémia növendékeinek szavalókórusa, Balló Elemér, Basilides Mária, a Budapesti Általános Munkás Dalegylet, Lukács Margit, Timár József, Kiss Ferenc és Lehotay Árpád. A jubileumi estén igen sok küldöttség is felvonul, hogy köszöntse a 60. életévet betöltő Szabó Dezsőt.

— **Ha a hegesztő láng a kötélhez ér.** *Brüsszelből* jelentik: Gandban öt munkás egy 25 méter magas emelvényen dolgozott. Az egyik vigyázatlanságból a hegesztőcső lángjával hozzáért az emelvényt tartó kötélhez. A láng belekapott a kötélbe, mire az emelvény leomlott és mind az öt munkás lezuhant a mélybe. Két munkás szörnyethalt, a másik háromnak sikerült zuhanás közben megkapaszkodnia.

— **Családi dráma — villámcsapás miatt.** *Komáromból* jelentik: *Pozsonyeperjes* községben *Szalai* János földmives házába becsapott a villám. A vacsoránál ülő család tagjai közül Szalai Jánosné és a hároméves Szalai László oly sulyosan sérültek meg, hogy harmadfoku égési sebekkel szállitották őket a komáromi kórházban. A kórházban Szalai Jánosné, aki áldott állapotban volt, halott gyermeket szült. A villámcsapás következtében a ház és gazdasági tartozéka lecgett. Szalai János elkeseredésében öngyilkosságot akart elkövetni. Tettét az utolsó pillanatban megakadályozták a szomszédok.

— **Vizrebocsátották a „Kassa" magyar tengerjáró hajót.** Az ujpesti Ganz hajógyárban ünnepélyes külsőségek között adták át rendeltetésének a M. Kir. Duna- és Tengerhajózási Rt. legujabb tengerjáró hajóját, a „Kassá"-t. 11 óra után néhány perccel vette kezdetét az ünnepség, amelyen megjelentek Wulff Olaf titkos tanácsos, ny. vezértörzskapitány, a kereskedelemügyi miniszter képviseletében Álgyay Hubert Pál dr. államtitkár, vitéz Vargha Vilmos miniszteri tanácsos, a minisztérum hajózási osztályának főnöke, stb. A csusztatón elhelyezett hajó mellett helyezkedtek el a meghivottak és a hivatalos kiküldöttek, amikor a cserkészzenekar a Himnuszt intonálta. Wulff Olaf köszöntötte a megjelenteket, különösen Kassa város küldöttségét és felkérte Vukovich Károly dr. kassai helyettes polgármestert ünnepi beszédének megtartására. Vukovich Károly dr. Kassa város nevében köszönetet mondott a Duna—Tengerhajózási Rt. igazgatóságának, hogy a legujabb tengerjáró hajót Rákóczi városáról, Kassáról, nevezte el. Az ünnepi beszéd után dr. Pajor Miklósné, Kassa város képviselőjének felesége, keresztelte meg a hajót egy pezsgős üveggel azzal a jeligével, hogy ez a büszke hajó hirdesse az egész világon, hogy Kassa városa a 20 évi elnyomás alatt is mindig magyar volt. A keresztelő után a hajógyár munkásai elvágták a tartóköteleket és a hatalmas hajó egyre gyorsuló sebességgel belemerült a Duna vizébe. A Kassa motoroshajó a M. Kir. Duna—Tengerhajózási Rt. ötödik tengerjáró hajója a Budapest, Szeged, Duna és Tisza után. Felépitésében a Tisza tesvérhajója, ez is kétcsavaros motoroshajó 1200 tonna teherbirással. A magyar tengerjáró hajók végig a Dunán egész Sulináig közlekednek, onnan Stambulba, Szmirnába, a görög kikötökbe, Kis-Ázsiába, Sziriába, Palesztinába, Jaffába. Egyiptomba szállitanak árut. Az uj motoros hajó ujabb bizonyitéka a magyar hajózás fejlődésének és ez is szolgálni fogja a magyar külkereskedelem érdekeit. A vizrebocsátási ünnepség után a Ganz-gyár igazgatósága a megjelent előkelőségeket megvendégelte, s ugyancsak vendégül látta a hajó épitésében résztvett magyar munkásokat is.

Nagymosás kifőzés nélkül **HYPO** fehéritővel

— **Házasság.** *Rosenberg* Kató és *Hoffmann* István (Szombathely) jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Stern Albert (Máramarossziget) eljegyezte *Láng* Évát (Vésztő).

Bensőséges keretek között, gyermekei, unokái és dédunokái szerető körében ünnepli aranylakodalmát *Krepuska* Géza dr. nyug. egyetemi tanár, az európai hirü fülorvos, felesége *Streck* Jolánnal, május 20-án délelőtt 11 órakor a Deák-téri evangélikus templomban. A jubiláló házaspárra az egyházi áldást Raffay Sándor dr. püspök, a család régi barátja adja.

— **Három ember cianmérgezése.** Hétfőn az Izabella-utca 45. számu ház első emeletén egy lakó cianoztatott. Szerdán reggel nyitották ki a lakást. A ciángáz, ugy látszik, a világitóudvaron keresztül átszivárgott a szomszédos Rózsa-utca 48. számu házba. A világitóudvar közelében lakó Kókay Mihály házfelügyelő, Varga Istvánné segédházfelügyelőnő és ennek ötéves fia rosszul lettek. A mentők cianmérgezést állapitottak meg. A gyereket a Madarász-utcai gyermekkórházba, a két felnőttet pedig a Rókusba vitték.

Siófokon modern **szobák és lakások** villában **kiadók** Bővebbet: 188-549

— **Kővel és vasdarabbal megsebesitették Fábián Béla dr. taxisofőrjét és bezuzták a mentőkocsi ablakait is.** Szerdán este Pestujhelyen az Ipartestület székházában tartott választói előtt beszédet *Fábián* Béla dr. A beszéd végeztével Fábián Béla beült a BI. 365-ös szürketaxiba, amelynek volánjánál Kovács Béla sofőr ült. Egyszerre csak egy sötét mellékutcából vasdarabok és kövek záporа zudult az autóra. A kövek fején találták Kovács Bélát, aki sulyos sérülései ellenére még meg tudta állitani kocsiját, azután ájultan dőlt a kormánykerékre. Az ujpesti mentők részesitették segélyben a sofőrt, majd elindultak vele a Gróf Károlyi-kórházba. A vakmerő orvtámadók most már a mentőautó ellen fordultak és ennek ablakait is bezuzták. Szerencsére, senki sem sebesült meg.

Nyaraljon a városligetben!
ADA-villa **PENZIÓ**
ANDRÁSSY-UT 130. földszint.
Kert, terrasz. Uriotthon. Telefon: 120-510.

— **Fogságban marad az uzsorával vádolt kispesti ügyvéd sógora.** Jelentettük, hogy a pestvidéki törvényszék elrendelte Adony-Weisz Jenő letartóztatását. Adony-Weiszt, aki sógora az uzsoraügyleteiről ismert Román Iván dr. kispesti ügyvédnek, több ügyben zárgondnokká nevezték ki. A kezeihez jutott pénzekkel nem tudott elszámolni és ezért rendelték el a letartóztatást. A felfolyamodást a tábla elutasitotta és igy Adony-Weisz továbbra is fogva marad.

— **A HÉV elé ugrott.** Pekár Lajos 40 éves munkás a Kerepesi-ut 50. számu ház előtt a helyiérdekü vonat elé ugrott. A több kocsiból álló szerelvény levágta Pekárnak mindkét lábát; mire a mentők kiérkeztek, már halott volt.

Rio de Janeiroban (Brazilia) mindent elintézek. Levelet „Gyorsan 20" jeligére a főkiadóhivatal továbbit.

Nősülne
angol permittel és elsőrangu angol állással rendelkező fiatalember, 26 évig. Leveleket „Utazás előtt" jeligére Patak hirdetőirodába, VI., Vilmos császár-ut 29.

MŰVÉSZET

FELELŐS SZERKESZTŐ: KENDE BÉLA

TARTALOM

Szentgyörgyvári Gyenes Lajos: Horthy Miklós-termet a Királyi Várba — — — — — — 65
Gönczy G. István: Lettország képzőművészete 67
Kende Béla: A Fővárosi Képtár új szerzeményeinek kiállítása — — — — — — 69
Buday Bálint: Az író és az irodalmi nyelv — 72
madarasi Fekete Alfréd: A művészetek közös tartalmi elemei — — — — — — — 74
Művészetek és magyar művészek külföldön — 76
A Műterem kiállításai — — — — — — — 77
Budapest Székesfőváros Elektromos Művei legújabb körzeti irodája — — — — — — 78
Budapest Székesfőváros Gázművei új városi irodái — — — — — — — — — — 80
In memoriam — — — — — — — — — 82
Hirek — — — — — — — — — — — 83

Pártay István

A „MŰTEREM" KIÁLLITÁSAI

Katò Kálmán, művész-igazgató; erősen tartja jóhelyét — mondanánk sportnyelven — az idei kiá'litási évadban. Az ő külön évadját egy művészházaspár gyújteménye tárlatával folytatta. Ismét az a malheur érte a kitünő kettőst, hogy némely kritikus nem méltatta *Pártayné Éber* Anna és férjének *Pártay* Istvánnak érdemeit. Ma-holnap azt a látszatot ke'tik beszámolóink, hogy mi igyekszünk korrigálni a napisajtó műkritikai tévedéseit. Ezt a halálatlan

szerepet ebben az esetben szívesen vállaljuk. Hátha a mi korrekciónk révén a feledékeny kartársak idehaza s esetleg a külföldi műkritika rehabilitá'ja majd az érdemtelenül mellőzött *P. Éber* Annát és *Pártay* Istvánt.

Két te'jesen külön útakon járó művészt ismert meg a tárlatlátogató ebben a házaspárban. Témakörök, előadásmódjuk; sőt niveaujuk erősen e'üt egymástól, mégis valami belső rokonság, összhangoltság köli össze műveiket; amit legjobban a zenei összhang meghatározó elemeivel lehet jellemezni. Ugy kell felfogni, az ő műveiket, mintha egy nagy partitura alkate'emei volnának, amik egy közös harmóniában csendülnek össze.

A művész-hitvestársak között P. Éber Annát tartjuk az erősebbnek és változatosabbnak. Az olajfestménytől, temperán és pasztellen át a festészet minden műfajában otthonos. Akt- és portréművei a klasszikus niveaut, majd minden darabjában eléri. (43. portréjában például önmagát is felü'múlja, pedig önmagát ábrázolja.) Még portrévázlatai is befejezett önálló értékek.

Hasonló befejezettségről tanuskodnak Pártay István grafikái, részben a magyar történelem lapjait elevenitik meg; részben a természet líráját szólaltatják meg a keresetlen finom költészet hangján. Közös nevezőjüket mi a Kelet poézisében érezzük. Míg történelmi alakjai a robusztus férfi basszushangján szólalnak meg (grafittal rajzol), addig a természet szépségeit (tájak, madarak) a japán rajz lírájával énekli meg.

Művészet, 1939, IV. ev. 7. f.

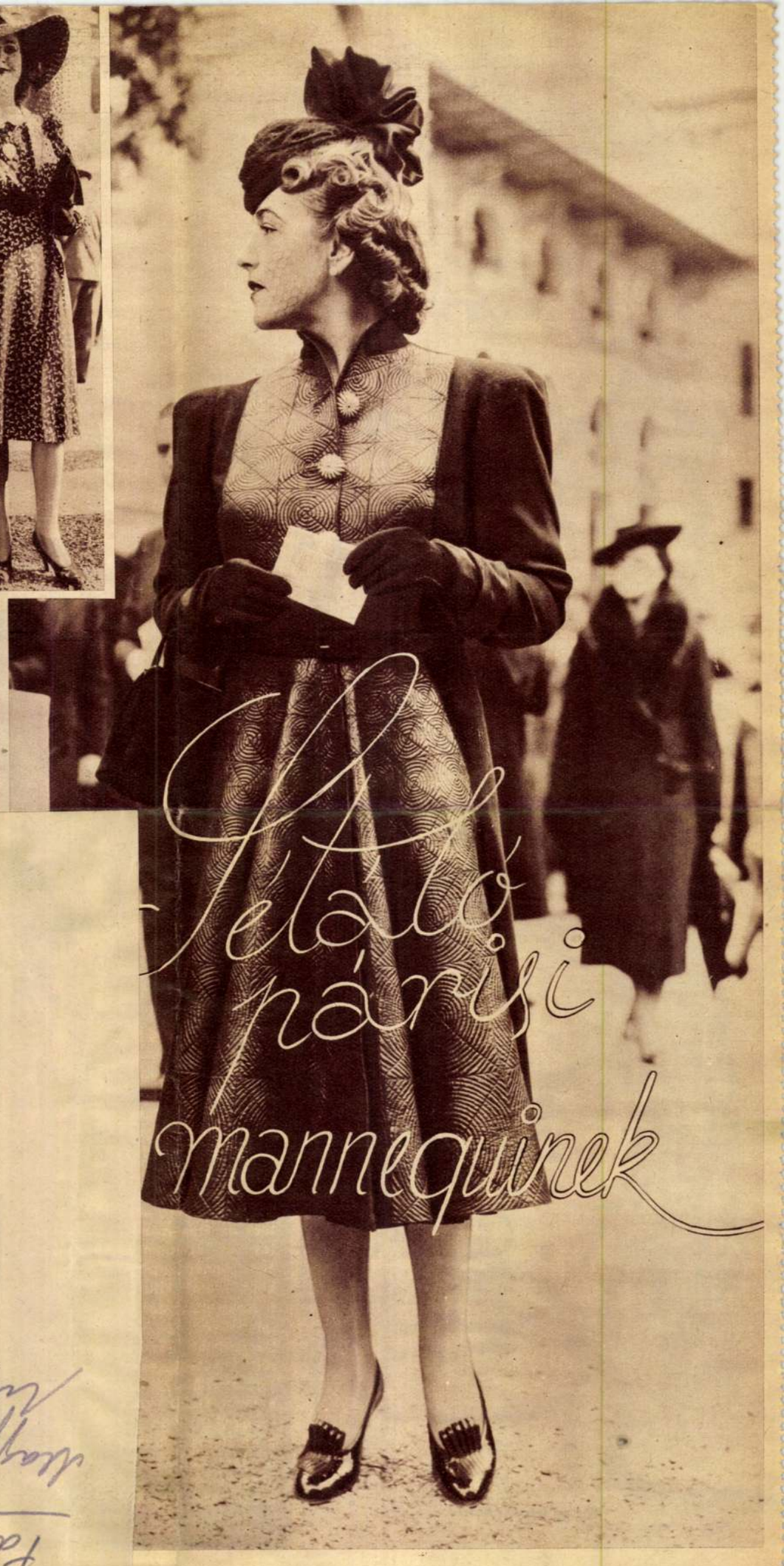

Sétáló párisi mannequinek

Pártay Tekrán

Magyar Nemzet Szépe

Inell. 1939 Maj. 28.

P. Éber Anna: Portré

Pártay István: Vihar

P. Éber Anna: Szekfű ködmönnel

Pártay István: Bence

FESTŐ-MŰVÉSZ HÁZASPÁR A „MŰTEREM"-BEN

Fiatal festőművész-házaspár: P. Éber Anna és Pártay István gyűjteményes kiállítása a „Műterem" kiállítási helyiségeiben, a magyar művészeti élet legfrissebb műhelyszenzációja. Pártay István, aki Csók, Rippl-Rónay és Révész tanítványa volt, már 1927-ben feltűnt az Ernst-múzeumban erőteljes és színpompás munkáival, Éber Annának pedig Szent Imre képe aratott kitüntető elismerést a Nemzeti Szalónban. A két fiatal művész a római Collegium Hungaricum növendékeiként került közelebb egymáshoz. Alig egy éve, hogy házasságra léptek s most közös kiállításuk átütő, rendkívüli sikere avatja ünnepivé a kivételes tehetségű művészpár frigyét. Képeink a festőművész-házaspár közös kiállításának reprezentáns alkotásait mutatják be

Pártay István: Trianoni magyar fájdalom

Pastor Gula

épitéz

terverte a Kecskemét házat az 1870-es években. Veres Pál-né és Kaas Ivor utca sarkán Pesten

Róna I. 152. l

Egy művész élete 1929

cb. /P 9.-/ " 2.20

lle Roman des Dichters
s.Leinen /P14.25/" 5.80

eben herrliche Charakte-
pf.Darstellung.L. /P 6.-/ " 3.20

1859 1919.Leinen.
innerungen d.Dichters/P21.60/" 5.80

KO,Leinen /P9.-/ " 3.60

Übers.v.Fridr.Schiller
wig./Dreiangeldruck/Lieb-
b.Subscriptions Preis M.40 " 6.80

/P 6.-/ " 1.80

MER.Hleder /P 7.5o/" 3.2o

S.Roman. Geb. /P 8.25/" 2.-

tor Fleischer.Mit 24 farb.
gen.Geb. /P10.5o/" 4.20

EFEN.Mit Porträtbeigaben
/P 9.-/" 3.20

Harmlose,Die Prinzessin
Ausgaben.Leinen /P15.-/" 5.80

ENGEL ÁRMIN,

a Budapestvidéki Kőszénbánya „kényszernyugdíjazott" vezérigazgatója nem hajlandó nyilatkozni a magánfolyószámlájára átírt félmillió pengőről

Egy gazdasági karrier rémregénye a zupás őrmesterségtől a Budapesti Kőszénbánya vezérigazgatói székéig

Engel Ármin nevét két hatalmas bűnperből kifolyólag is egész Magyarországon jól ismerik. Lukács József és Bán Emil tragédiája még élénken él az emberek emlékezetében, mindazonáltal nem érdektelen, ha megírjuk, hogy

az az Engel Ármin került most megint „összeköttetésbe" az igazságszolgáltatással, aki harminc éven keresztül volt a Buapestvidéki Kőszénbánya R. T. teljhatalmú diktátora és cézárja. Nem épen sima „kényszernyugdíjaztatásának" következménye most az a per, amelyik a törvényszék Szent-Lélek tanácsa előtt folyik és amiben most rendeltek el Engel Arminra igen kellemetlennek igérkező könyvvizsgálatot.

Mintaszerü zsidó karrier

A gazdasági és pénzügyi karrierek tömegéből messze kiemelkedik Engel Ármin karrierje, amely szédületes gyorsasággal és merészséggel ívelt fel a koldussorstól a mammutjövedelmet és elképzelhetetlen kényelmet jelentő vezérigazgatói pozicióig.

Engel Ármin nagyon szegény családból származott. Szülei Aradon voltak „graizlerájosok". A fiú nem tudott beleilleszkedni a rendes és tisztességes polgári életbe azért megszökött és néhány hónap mulva mint az osztrák-magyar haditengerészet bakája írt levelet. Kilenc év alatt sikerült neki közönséges manipuláns őrmesteri rangig felvinni. Hogy innen miért kellett váratlanul eltünnie, az még a mai nap is titok, annyi tény, hogy

1896-ban Budapesten jelent meg Engel Ármin és egy kávéházban megismerkedett a Budapestvidéki Kőszénbánya belga részvényeseivel, akik mivel nem tudtak magyarul, a részvénytársaság vezérigazgatója pedig franciául, örömmel fogadták a jó megjelenésű 25 éves fiatalember ajánlkozását, hogy majd ő lesz a francia fordító.

A zsidók szokásához híven két év alatt Engel annyira befolyásolni tudta a belga urakat, hogy

egy szép napon a Budapestvidéki Kőszénbánya vezérigazgatóját elcsapták és helyébe teljhatalommal felruházva kinevezték Engel Ármint.

Ez a mindenkin könyörtelenül keresztülgázoló, tipikusan zsidó aliürökkel dolgozó Engel Ármin azt hitte, hogy cézárja az óriási vagyont jelentő vállalatoknak és fölötte úr nincs, minden úgy történik, ahogy ő akarja.

A szédületes karrier egyenesen ívelt felfelé a végtelenségbe és talán még mindig csodálattal vegyes hódolattal tekintenének a kis nincstelenek a keleti kényelemben élő Engel Arminra, ha nem kerül útjába az a kis bánáhéj, amelyen elcsúszott és elbukott a pénz egyik mindenható cézárja.

Ezelőtt kilenc évvel, amikor még Engel Ármin mint a belga eredetű Budapestvidéki Kőszénbánya R. T. magyarországi teljhatalmú képviselője vezérigazgatói minőségben igazgatta a részvénytársaságot és leányvállalatait,

a vállalatoknál visszaélést fedeztek fel.

A vizsgálat természetesen megindult és a vállalat pénzügyi ellenőrét, Lukács Józsefet vonták felelősségre. Engel Ármin volt az, aki Lukács Józsefet büntetőjogilag bíróság elé állította.

Első fokon a törvényszék bűnösnek mondotta ki Lukácsot, azonban az ítélőtábla és a Kúria igazságot szolgáltatott az Engel által meghurcolt ellenőrnek.

Ekkor azonban már késő volt, mert Lukács József becsületét nagyon megtépázták. Ez a per bűnügyi részében öt éven keresztül folyt, de polgári része alig egy évvel ezelőtt fejeződött be.

Kisemmizik a kisgazdákat...

Engel Ármint azonban nem bántotta a lelkiismeret, amint akkor sem bántotta, amikor a bányavállalat nevében

szinte fillérekért vásárolta össze a kisgazdák földjeit és kisemmizte a gazdákat, úgy hogy azok kénytelenek voltak otthagyni ősi foglalkozásukat és beállni bányakulinak Engel bányáiba.

A bíróság annak idején mindezt tényként megállapította és annak a pár gazdának, aki szembe mert állani a mindenható cézárral kártérítést is adott. Mi volt azonban egy pár ezer pengő Engelnek, akinek a kezén milliók szaladtak keresztül.

Sokkal komolyabb és végzetes következményekkel járt annak a visszaélésnek a felfedezése is, amely ugyancsak Engel Ármin vezérigazgatása alatt történt.

1938 február 1-én a rovancsolásnál kisebb visszaélésre jöttek rá. A bevezetett vizsgálat azután lerántotta a leplet arról, hogy hosszú éveken keresztül közel 5 millió pengővel károsították meg a Kőszénbánya R. T.-ét. A botrány középpontjában Bán Emil állott, aki nem bírva a harcot, öngyilkossá lett és meghalt.

Ezek a visszaélések mint már említettük, ugyanannak az Engel Ármin vezérigazgatónak működése alatt történt, aki Lukács Józsefet ugyanazon hiba miatt, hogy nem ügyelt eléggé a vállalatra, bíróság elé állította.

Ugy látszik azonban,

ennyit már a részvénytársaság belga urai sem voltak hajlandók eltűrni, mert váratlanul vezérigazgatói változás történt. Engil Ármin 1938 április 30-án megvált a vállalattól, átadva a helyét a két leányvállalat vezérigazgatóinak. Engel bizonyos nyugdíjszerű végkielégítést kapott.

Ezzel azonban az ügye nem fejeződött be, mert az elszámolásnál megállapították, hogy

Engel Ármin pontosan 459 ezer pengőt jogtalan címen íratott át a vállalat pénztárából saját személyi folyószámlájára.

Amikor a vállalat számadásra szólította fel,

Engel Ármin gőgösen azt felelte, hogy ő nem tartozik senkinek számadással és nem volt hajlandó elszámolni a hatalmas összegről.

Ekkor fordult a Budapestvidéki Kőszénbánya R. T. a törvényszékhez, amely már két ízben tartott tárgyalást. Az első, úgynevezett perfelvételi tárgyaláson Engel hangoztatta, hogy ő nem köteles elszámolni, mert teljhatalmú megbízottja volt a belga vállalatnak.

A második tárgyaláson zárt tárgyalást kért azzal az indokolással, hogy azokat a pénzeket, amelyeket saját folyószámlájára íratott át, tulajdonképen soha nem vette fel a saját céljaira, hanem „bizalmas" célokra fordította.

A bíróság igen helyesen nem rendelte el a zárt tárgyalást, hanem

elrendelte a könyvek átvizsgálását abból a célból, hogy megállapítsák, vajjon Engel Ármin milyen címen vett fel jogos járandóságán kívül még egy fél millió pengőt.

Lukács József sorsa úgy látszik üldözőjében megismétlődik. Hogy mi lesz a vége, az rejtély. De ki fog derülni, mint ahogy egyszer végeszakadt Engel Arminn zsidó vezérigazgató harmincéves uralkodásának is a Budapestvidéki Kőszénbányánál.

Pénzhamisitókat fogott le a rendőrség

Pénzhimisítás címén a rendőrség őrizetébe került egy házaspár: Kudett Károly bádogosmester és felesége. Az volt ellenük a gyanú, hogy Pestszentimrén a Nemes-u. 11. számú házban lévő lakásukon 50 filléreseket hamisitottak. A detektivek vasárnap hajnalban rajtaütöttek a műhelyen és ott valóban találtak néhány darab újonnan készített 50 filléres pénzdarabot és megtalálták az elkészítésükhöz szükséges klisét.

A rendőrségen Kudett Károly azt vallotta, hogy a pénzhamisításhoz semmi köze sincs, az ötven filléreseket a felesége készítette egymaga.

Az asszony, — aki már 1926-ban pénzhamisítás miatt le volt tartóztatva, — azt vallotta, hogy a hamispénzkészítést az anyjától tanulta.

Azért folytatta ezt az üzelmet, mert hat gyermekük van és a férje bádogos műhelyével nem győz eleget keresni.

A pénzhamisító asszonyt és férjét letartóztatták.

— Végre itt a béke varieté műsora, mert a csütörtökön este bemutatásra kerülő Jardin de Paris szezonnyitó programja keretében olyan világhírű artisták szerepelnek, akiket ugyancsak nehéz dolog egyetlen műsor szolgálatába állítani. Ott találjuk Szánthó Máriát, a világhírű táncművésznőt, Ladde-Alexandre-Triglaff, a nemzetközi legelismert táncfenoméneket, Les Roussakoffot, a híres „Tarzan" művészt. Agnese & Lepine, a rigai operaház balettművészeit és Egressy Máriát, a népszerű stepp táncosnőt és görkorcsolyabajnoknőt. A zenekar élén Horkay Joli, Bodnár Piri, Keglevich Mariette és Kiss Kató ismertetik meg a közönséget a divatos slágerekkel a páratlanul népszerű Jardin de Parisban.

— Mint értesülünk, a tangóharmonikázók nagy és lelkes táborának már ujságjuk is van, „Tangóharmonika Híradó" címmel. Most jelent meg az első szám, melyben a sok képen és cikken kívül egy tangóharmonikára átirt dal kottája is szerepel. Az ujság mottója: Tangóharmonika az élet öröme! A lapban hirdetett pályázat dija egy értékes tangóharmonika. Előfizetéseket egy évre 2.50 pengőért elfogad a Marnitz tangóharmonika szaküzlet, Budapest, VIII., József-körút 37—39. szám.

100.000 és százezer ember áldja csodás hatásu gyógvizét, amelyet palackozva **Hajduviz** néven hozzák forgalomba. HAJDUSZOBOSZLÓ
Kérje mindenütt!

Megjelent!!! Ára 1 pengő!
TARNÓI: MUNKATÁBOR
A kötelező munkaszolgálat könyve.

Világszolgálat

Az Erfurtban megjelenő Világszolgálat tudósításai. Németbirodalmi és világhirek, sajtószolgálatok, kapcsolatok, munkás és népügyek, információk és levelezések. A „Világvisszhang" hetenként, a „Világszolgálat" pedig kéthetenként tudósit. Tartozzék Ön is hozzánk! Vegye fel a kapcsolatot velünk — lépjen be olvasó és levelező táborunkba: minden ügyében erőt és támogatást fog találni felvilágositó lapjainkból. Mindenkinek rendelkezésére állunk. Beküldendő 80 fillér levélbélyeg a „Világszolgálat" és a „Világvisszhang" példányaira vagy P 1.60 bélyegekben 2 havi tudósításra. Az erfurti kiadó: Fleischhauer Ulrich szolg. kív. aiezredes, Magyarországon: Zsombok Zoltán iró, Budapest 62. Postafiók 46. Magyar levelezés.

TURA BÉRAUTÓ
városba, vidékre és órára
Tel: 13-77-73

Öröklakások!
Buda legszebb helyén, Margit-körút 103. alatt, 2 és 3 szobás luxuslakások, továbbá Rózsadombon gyönyörű szép kilátással 2x3 szobás, félig kész villaépületek, központi fűtés, melegvízzel. Egy lakrészhez 80 négyszögöl külön telek jár. XI., Hort hy Miklós-út mentén, Karolina-úton egyszobás teljes komfortos öröklakások félig kész házban, június és novemberi beköltözésekre kaphatók. Bővebbet: Margit-krt. 103., építési iroda. I. em. Kedvező fizetési feltételek. Telefon: 154—694.

MAYER Kelmefestő és vegytisztitógyár tisztitása festése fogalom! Deák Ferenc-u. 16.
Kabát, öltöny, kosztüm. Tel.: 381-598

A Talmud magyarul IX. kiadás
Több izben hitelesnek megállapitott forditás, lecáfolhatatlan héber és latin szentirási idézetekkel. A Talmud a zsidóság törvénykönyve, amelynek a nemzsidókra vonatkozó tanitásait mindenkinek ismernie kell. Ára 2 P.
Kapható a Virradat-Sorakozó-Magyar Szó kiadóhivatalában, Budapest, VIII. kerület, Gyulai Pálutca 14.

SIMAY selyem, szövet
Régiposta utcával szemben
Pataki Sándor utca 17. szám

KALAPOKAT Nagy Ferencnél vásároljunk
Múzeum-krt. 2. Erzsébet-krt. 27.
Nagy választék bel- és külföldi kalapokban és sapkákban.

„Fészek Butor"
a cég neve
Butorai innen vegye!
Budapest, VI. ker, Andrássy-ut 33.
Telefon: 126 - 165.
(Nagymező-utca sarok)

Balázs-cipői
Elegánsak, tartósak
IV., Muzeum-körut 11

Zsidókérdés!!

Bosnyák Zoltán: Magyarország elzsidósodása (160 oldal)	Pengő 1.40
A zsidókérdés törvényes rendezése	—.50
A zsidókérdés újabb alakulása Magyarországon	1.—
Lendvai István: Katolicizmus és zsidókérdés	—.40
nagykálnai Levatich László: Miért van szükség III. zsidótörvényre?	—.30
Händel Vilmos egyet. tanár: A nemzetiségek	3.—

Kaphatók a *„Magyar Szó"* és a *„Virradat"* kiadóhivatalában Budapest, VIII. ker. Gyulai Pál-utca 14. Vidéki rendelésnél a könyvek ára és könyvenként 10 fillér portó

A vörös mérnök- és épitész-tanács főtitkára volt Szabó Gusztáv dr. a tatatóvarosi Mép jelölt

— *A Virradat tudósítójától* —

A MÉP szónokai és sajtóorgánumai azzal akarják lekicsinyíteni a választások nagy szélsőjobboldali erkölcsi sikerét, hogy egy nevezőre hozzák a kompromittált s bukott baloldal vörös vérmámorával. Uton-útfélen hangoztatják, hogy a szélsőjobboldali pártok előretörése nem jelent egyebet, minthogy a baloldali radikalizmus átcsúszott jobboldalra.

A MÉP-szónokok és sajtószócsövek ne nagyon emlegessék a baloldali radikalizmust. Ennek a baloldali radikalizmusnak semmi szüksége sincs arra, hogy átcsússzon a szélsőjobboldalra, mert

egyes személyeiben ma is itt van, még pedig épp abban a pártban, amely kormánypártnak és jobboldali mozgalomnak nevezi magát.

Nehogy pedig semmitmondó „helyreigazítást" vagy komor felszólítást kapjunk, hogy „közöljük a neveket":

Itt közöljük fakszimilében 1. egy oldalát annak a hivatalos jegyzőkönyvnek, amely vörös Mérnök- és Építész-Tanács 1919. évi működéséről beszámoló főtitkári beszédet tartalmazza.

A beszámolót, amely bejelenti, hogy

a Mérnök- és Építész-Egyesület 1918 november 3-án „harmónikusan csatlakozott a forradalmi Nemzeti Tanácshoz, és mint elviselhetetlen szükségességet regisztrálja a proletárdiktatúra hatalomátvételét:

Szabó Gusztáv dr., jelenlegi műegyetemi tanár, az egykori vörös Mérnök- és Építész-Tanács főtitkára, tartotta, ugyanaz a Szabó Gusztáv, dr., aki ma hivatalos kormánypárti programmal lép fel a keddi pótválasztások, a tatatóvárosi kerületben a nyilasjelölt Andréka Ödön ellen.

2. Közöljük dr. Fitz Józsefnek, az Országos Széchenyi Könyvtár főigazgatójának igazolását, hogy

fenti fakszimile a Magy. Nemzeti Múzeum Orsz. Széchenyi Könyvtárában őrzött „A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye" címü nyomtatvány 1919. évi 14—15. számának 107. oldaláról készült.

Azt hisszük, hogy ezek után felesleges minden további kommentározás, csak azt fűzzük hozzá még a fent elmondottakhoz, hogy a MÉP nézzen jól körül először a saját portáján, mielőtt másokat vádolna meg vörös és baloldali radikalizmussal.

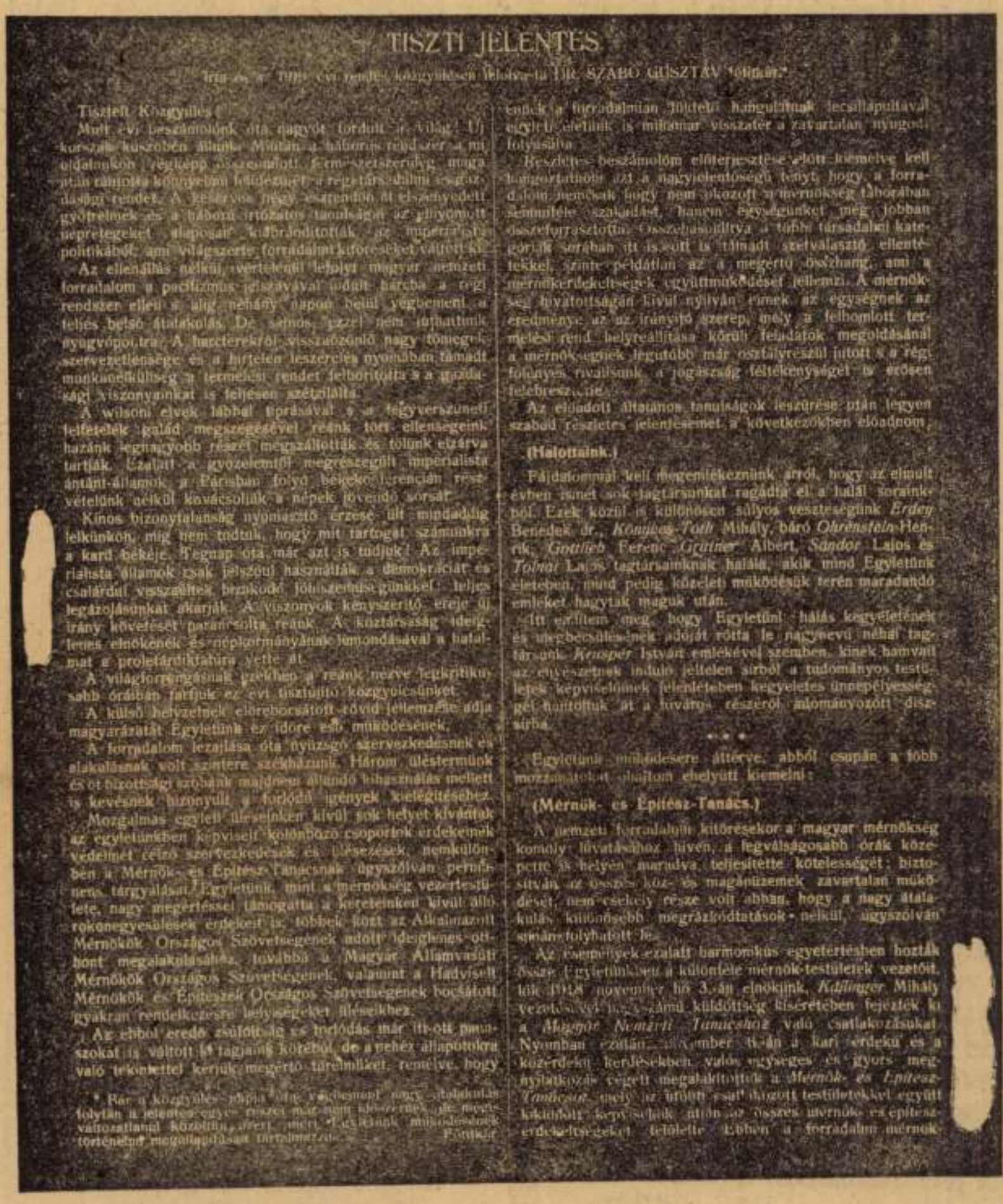
TISZTI JELENTÉS

Irta és a 1919. évi rendes közgyűlésen felolvasta DR. SZABÓ GUSZTÁV titkár.

887/1939.

Alulírott hivatalosan igazolom, hogy a tuloldali fénykép a Magyar Nemzeti Muzeum Országos Széchényi Könyvtárában őrzött " A Magyar Mérnök és Építész-Egylet Közlönye" címü nyomtatvány, mely megjelent 1919. április hó 13.-án, LIII. kötet 14-15. számának 107. oldaláról készült.

Budapesten, 1939. junius hó 3.-án.-

Dr Fitz József

Az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója.

Teljesen zajtalanul dolgozik
Az ujrendszerü CONTINENTAL-SILENTA irógép!
Az irógéptechnika csodája!
Kérje dijtalan bemutatását a vezérképviselettől: Budapest, V.
GOŸ és KOVALSZKY. Nádor-u. 11.

1920 június 4.

Délután 4 óra. A két magyar meghatalmazott miniszter Trianonban aláírja az ősi országunkat szétszakító békeparancsot.

Tizenkilenc éve ennek. A seb, amelyet a balsors, erőszak és tudatlanság ütött rajtunk, mérhetetlen szenvedést okozott ez alatt a két évtized alatt. Sok vérünk elfolyt. Gazdasági erőnk javarészével mások gazdálkodnak. Életterünk szűkebbre szorult, kenyerünk megvékonyodott. Az ősi magyar életerő azonban kibirt minden szenvedést és merész daccal nézett szembe a hullámokkal, amelyek maradék területét is nem egy izben elnyeléssel fenyegették.

A seb még nem gyógyult be. De kisebb lett és égrekiáltása hangosabb. Azok is értik már, akik megalázták és igaztalanul megrövidítettek bennünket. Már csak a testünkből jutalmazott zsákmánybirtokosok védik ajándékszerzeményünket. A világ belátta, hogy a népi erők el fogják végezni munkájukat és helyreállítják, amit egy nemzet hősi áldozata, Isten akarata és a természet történelmi egységbe foglalt.

A tizenkilenc trianoni évből ez az első, amelyet visszaszerzett területen, hazajutott testvérek is velünk ünnepelnek. Ez a több életerő gyorsítani fogja a trianoni seb további gyógyulását.

A BIOSz nagygyűlése

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége megkezdte a biztosítást népszerűsítő programjának végrehajtását. Az első nagygyűlést június 5-én, hétfőn délután 6 órakor a kaposvári Turul szálló nagytermében rendezi, ahol maga a BIOSz elnöke, Gebhardt Domonkos tart előadást a biztosítás intézményéről. A nagygyűlést, amely elé egész Somogy megye társadalma nagy érdeklődéssel tekint, este 8 órakor a Turul szálló éttermében ünnepi vacsora követi.

P. Éber Anna és Pártay István kiállítása

A nagyon tehetséges, fiatal művészházaspárnak a műteremben kiállítása reménytnyujtó oázist jelent a magyar képzőművészet mai szomorú sivatagában. Mindketten azok közé az egyre ritkuló művészek közé tartoznak, akiknek van mondanivalójuk s akiknek műveit komoly elmélyedés jellemzi.

P. Éber Anna rendkívül széles skálájú művész, akinek technikája bámulatos könnyedséggel alkalmazkodik a tárgyhoz. Leheletfinomságú portréitól az *„Arco-park"* robusztus ecsetkezeléséig jóformán minden képénál más-más stílussal találkozunk anélkül, hogy egyetlen egyszer is keresetté válnék.

Pártay István művészetének főforrása a nemzeti érzés. Gyüjteményének legnagyobb értéke — feleségének egészen misztikus hatást keltő portréja mellett — a *magyar történelem és irodalom alakjairól készült sorozat*, amely méltán érdemelné meg a nemzeti érzés ápolására hivatott illetékesek figyelmét.

20 szoba márkás MŰBUTOR Szabó László-nál IV., VÁCI-U. 14.

40 pengőtől kapható
MARNITZ
tangóharmónika szaküzletben
VIII., József-körút 37—39
Árjegyzék ingyen!
Tangóharmónika Hiradó, 20 oldalas képes magazin, kottamelléklettel, csakis nálunk kapható. Előfizetése egy évre 2 P 50 fillér

TARNÓI LÁSZLÓ:

Magyar Munkaszolgálat

— Végre megjelenik Magyarországon az a könyv, amely a munkatáborok körül terjengő ködös homályt eloszlatja.

T a r n ó i László, aki az első magyar munkatáborokat megszervezte, könyvében feltárja a munkaszolgálat valódi értelmét és lényegét:

a munkatábor igazi feladata, hogy a társadalom minden rétegének fiatalságát befogadja és őket a munka alkotó tüzében eggyéforrasztja.

A könyv magva tervszerű építőprogram, amely beletorkolik a legnagyobb magyar kérdés: a földkérdés megoldásába. Pompás terv bontakozik ki, hogy a munkatáborok segítségével, miként lehetne közel másfél millió telepítés szolgálatába állítani.

M a t o l c s y Mátyás előszavában ezeket írja Tarnói László gondosan elkészített, kitünő munkájáról, amely ezenfelül részletesen ismerteti tizennyolc külföldi állam munkatáborrendszerét is és minden külföldi befolyástól mentesen, számolva a hazai viszonyokkal és a magyar faj különleges természetével, érdekes táblázatokban mutatja be eredeti elgondolások szerint a munkaszolgálat szervezeti felépítését.

Az olvasóban az a meggyőződés támad, hogy

a szociális munkaállamhoz vezető út a munkatáborokban átgyúrt, társadalmi szakadékoktól mentes ifjúság nevelőiskoláján keresztül vezet.

NEGYVEN ÉVEN FELÜL, a szervezetnek szüksége van jódra. A szoboszlói H a j d u v í z-ben ezt is megtalálja. Kérje mindenütt!

Nem áll a feje tetején
az okos ember. Sőt, igyekszik biztosan állni a lábán. Akar biztonságot? Akar kényelmet? Akar rugalmasságot? Itt a receptje:
PALMA KAUCSUKSAROK

1974.IX.7. 7.00 Szné

Reggeli krónika.III.

-tegnap három órdekes kiállítás is nyilt a Műcsarnokban.Az egyik teremcsoportban Bulgáriát mutatják be fotókkal, a másikban a mai lengyel textilművészetet, a harmadikban pedig Paróczi Ágnes festményeit.Ugyancsak a Műcsarnokban láthatók mától Vecsési Sándor festményei.A Holnap kiállítáda sorozatban öskori fegyvereket állítanak ki a Nemzeti Muzeum Kandallótermében.

Vasárnap 11 órakor Szentendrém a művésztelepi galóriában öszi tárlat nyilik,amelyen a régi művészetelep első éveinek alkotásait mutatják be.

1021

Paróczi Ágnes festő

1974.IX.7. 7.00 /Sznét

Reggeli krónika.III.

-tegnap három érdekes kiállitás is nyilt a Mücsarnokban.Az egyik teremcsoportban Bulgáriát mutatják be fotókkal, a másikban a mai lengyel textilmüvészetet, a harmadikban pedig Paróczi Ágnes festményeit.Ugyancsak a Mücsarnokban láthatók mától Vecsési Sándor festményei.A Holnap kiállitáda sorozatban őskori fegyvereket állitanak ki a Nemzeti Muzeum Kandallótermében.

Vasárnap 11 órakor Szentendrén a müvésztelepi galériában őszi tárlat nyilik,amelyen a régi müvésztelep első éveinek alkotásait mutatják be.

eddigi hangszóróval elért és sok próba,

formát és elrendezést szerkeszt

„Orion 9100“ négy

az összes négypolusu hangszóró-rendszer
sének egyszerüsitésével, mintegy
tökéletességének. A hosszu kisérletek alatt
az erős állandó mágnes polus saruit oly mó
uton záródhassanak. Ezen igen erős
kötött rezgőnyelv, melyben a hangfrekven
mágneses erőtér igy egymásra
polussarukon át a legkevesebb

A rezgő nyelv legkedvez
gombjának forgatásával érjük el és ezálta
dójú hangvisszaadását. A beállitás mikro
mindig csak egyszer kell beállitani, ezt pe
egyéni izlésének megfelelő hangszint tud
állitásra, mint ahogy azt a legtöbb külföl

Az **„Orion 9100“ négypol**
anyagok az állandó mágnes, a rezgő n
kimart polusokat beállitó szerkezet részei,
minőségü anyagokból készültek és ugy az
gálatnak vannak alávetve. **Igy érhető el**
9100“ négypolusu hangdoboz jell

ORION RADIO

503511.

Pártos Gyula

1876-ban Jász-Nagykun Szolnok vármegye nékházának tervpályázatán I. díjat nyert (kivitelre nem Esült)

Schef Jász

158. l.

E-mail: lachowszkybea@helyitema.hu

ZENEBÖLCSI

A zene szeretete már a bölcsődéseknél is kialakulhat és a zene jótékony hatással van egész lényük fejlődésére. Ennek tudatában szervezte meg a zenebölcsit a Dózsa Művelődési Ház, ahová keddenként várják az apróságokat.

KERÜLETÜNK

Lehet, valaki másnak kellene róla írni, és talán nem azért, mert ahogy Cocteau mondja, írásom kinyomtatva is olvashatatlan. Szóval, mi tagadás, elfogult vagyok Parrag Emillel, aki megkért, ne dicsérjem túl sokat. Ahogy végiggondolom mondandómat, azt hiszem, ezt a kérését ezúttal is nehéz teljesíteni.

LIGETI SZABÓ LÁSZLÓ

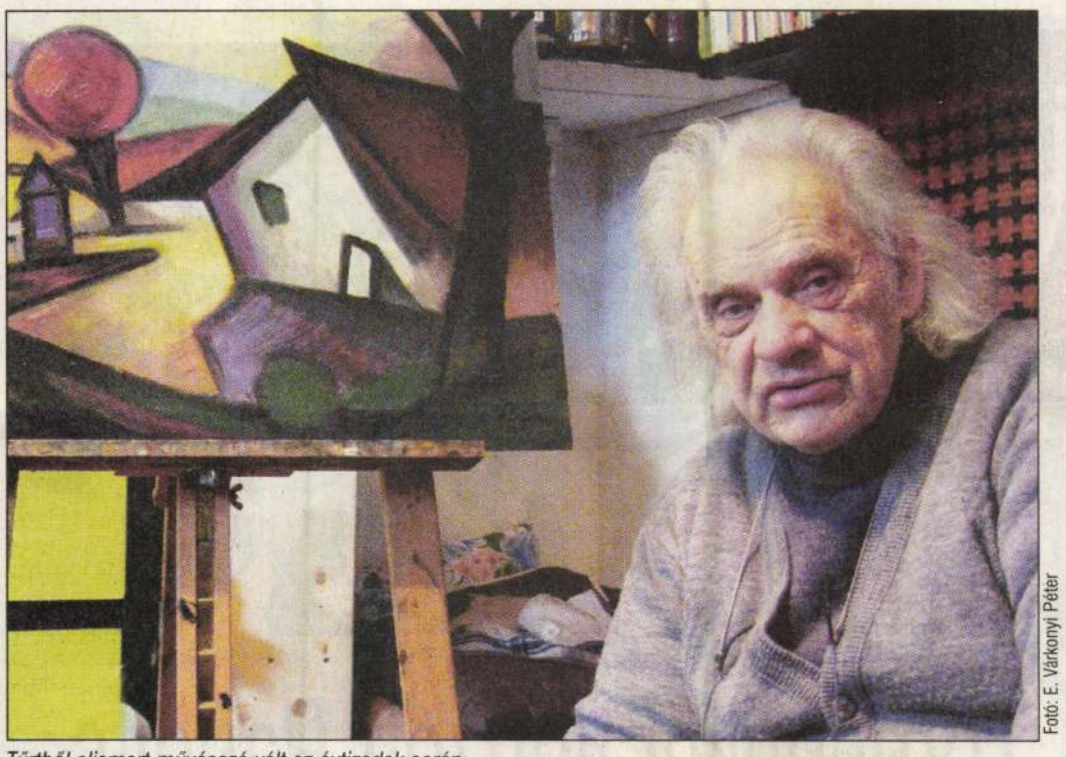

Fotó: E. Várkonyi Péter

Tűrtből elismert művésszé vált az évtizedek során

Ligettől Dél-Koreáig

Parrag Emil soha nem adta fel az elveit

Ez az egy tömbből faragott mackó, aki okos, érzékeny arccal figyeli az embereket, és „mellesleg" csodás képeket fest, innen-onnan nyolcvanéves. Különben mindegy, hogy honnan, mert művészete, az abban érlelt különleges ízek, zamatok, színek olyanok, mint a finom ábor.

Szemben a kor elvárásaival

Fiatal korában dobóatléta volt – télen kosarazott –, innen máig tartó fizikai ereje, és a sport kemény akaratának, kitartásának alakításában is fontos szerepet játszhatott. Mindenesetre képességei nem vitték el a könnyebb irányba, jóllehet festői tudásával, ösztönös tehetségével, a közízlésnek jobban megfelelő, „kedves kis képeket pingálva" nyugodt megélhetést biztosíthatott volna a benne, művészetében kezdetektől bízó feleségének, *Gabikának*, és az idők folyamán szintén művésszé váló lányának, *Noéminek*.

A feleségnél azért álljunk meg egy pillanatra. Ő gyermekszínészként játszott az Idegen utakon című, 1944-es Apáthy Imre-filmben *Tolnay Klári*, *Sulyok Mária*, *Szilassy László* és sok más korabeli sztár társaságában, akik komoly jövőt jósoltak neki. Ám, hogy férje tehetségét jobban támogathassa, civil foglalkozást választott, tanárnő lett.

Persze az elvek megtartása mellett – mivel éhezésből meglehetősen nehéz megélni –, a férjnek szintén szüksége volt polgári foglalkozásra.

Bemutatkozás a három T idején

A rajzolást kiskorától fogva imádó művész húszévesen kezdett hivatástudattal festeni. Első önálló kiállítása lakóhelyén, Rákosligeten a hatvanas évek avantgárd festészetének egyik fellegvárában volt, ahol az emlékezetes három T-ből – tűrt, tiltott, támogatott – többnyire az első kategóriába tartozó alkotók mutatkoztak be – ma a művészet aranykönyvében szerepel az akkoriban itt kiállító *Tóth Menyhért*, *Czimra Gyula*, és szerencsére most már fokozatosan e lapokra kerül *Parrag Emil* neve is.

Képeit szűk körű közönség ismerte, szerette és vásárolta, mígnem egyikük nem éppen ritka jelenség manapság anyagilag meg nem szorult. Bár vérzett a szíve a hatvanas években készült Parrag-képért, bevitte az Abigail Galériába...

Egy karrier elkezdődött

A siker végül is nem nyert egérutat, „bár jobb lett volna, ha korábban, mondjuk, húsz évvel ezelőtt kopogtat". Az absztrakt eszközökkel festett, ugyanakkor jól felismerhető csendélettel elkezdődött egy művész, ízig-vérig festő mai értelemben vett sikertörténete.

Férfias, dinamikus, ugyanakkor lírai, senkivel össze nem téveszthető festményei azóta árverések állandó szereplői. A különböző korszakaiban, mesterkéltség nélkül, önfeledt örömmel festett képek ma már a legnagyobb gyűjtők féltett kincsei. Alkotásai egyértelműen a magyar tájból, piktúrából fogannak, mégsem meglepő, hogy a távoli Dél-Koreában is képzőművészeti alkotásoknál szokatlanul nagy sikert arattak.

Valahol itt tart a történet, aminek biztosan nincs vége...

NÉVJEGY

Parrag Emil

1925-ben született Telekiben

Mestere: Domanovszky Endre

Csoportos kiállításon először az ötvenes években vett részt

Első önálló kiállítása: 1966

Külföldi kiállítások: Franciaország, Dél-Korea

Napsziget a művészetekért

Hat éve hívta életre a művészeti élet szereplőit rendszerezve bemutató muveszetek.hu internetes oldalt Lajtai Gábor költő, mert úgy érezte, a kultúra szereplői akkoriban még nem használták ki eléggé a világhálóban rejlő lehetőségeket.

Majd 2001-ben, hogy ne csak száraz, lexikon szócikkekkel szolgálja ki a kultúra iránt érdeklődőket, napsziget.hu néven elindított egy interneten frissülő újságot, 2002 óta pedig a Napsziget negyedévenként egyszer papíron is megjelenik. Az adatbázisban ma mintegy hétezer művészről és nagyjából ezer művészeti, kulturális szervezetről lehet ismeretekhez jutni, a folyóiratot pedig negyedévente – miként legutóbb februárban –, a Csigaházban mutatja be az érdeklődőknek.

Lajtai Gábor elkötelezett híve a kultúrának. Fizetésének 17 százalékát immár évek óta internetes oldala és a folyóirat fejlesztésére fordítja. Most azonban azt tervezi, hogy még idén egy alapítványt hoz létre, hogy civil szervezetként továbbfejleszthesse a művészetpártolás eme formáit. Reméli, hogy – honorárium nélkül, a háttérben dolgozó közel húsz szerkesztőtársával közösen – nonprofit gazdasági társaságként a nyereségből pályázatokat írhatnak ki, sőt esetleg ösztöndíjat is folyósíthatnak az arra érdemes, rászoruló művészeknek. **L. B.**

Fotó: Lachowszky Bea

Lajtai Gábor a művészetek megismertetésén fáradozik

HARANGSZÓ

A világ világossága

A keresztyén asszonyok világot átfogó mozgalmaként – amelybe 1887 óta 170-nél több ország bekapcsolódott már –, hogy minden év március első péntekjén megrendezik a Nők Ökomenikus Világnapját. A cél: informáltan imádkozni – imádkozva cselekedni!

Minden évben egy országnak a keresztyén asszonyai fogalmazzák meg az istentisztelet liturgiáját. Idén Lengyelország végezte az előkészítő munkát. A mostani alkalom címe: „Ti vagytok a világ világossága!"

A Rákosligeti Református Egyházközségben idén az istentiszteleten lengyel nyelven olvasták fel az alapigét, és a Nőszövetség tagjai, valamint a gyülekezeti asszonyok vezették az imádságokat. A templomot lengyel hangulatban díszítették fel, az istentiszteletre érkezőket lengyel szokás szerint kenyérrel és sóval fogadták. Az egyik gyülekezeti tag Magyarország és Lengyelország történelmi kapcsolatairól számolt be. Végül az asszonyok imádságaikban hálát adtak a Lengyelországban élő keresztyénekért, Krisztusért végzett munkájukért, hogy tudjanak só lenni a világban – ahogyan erre Jézus a követőit tanította.

Felnőtt hittan

A Budapest Rákoskeresztúri Görög Katolikus Egyházközség minden szerda este hét órától felnőtt hittant tart. A hittan szeptembertől júniusig működik, és bármikor be lehet kapcsolódni, illetve nem kötelező az összes előadáson ott lenni. Az órákat Mosolygó Marcell Parochus tartja, de a résztvevők is bekapcsolódhatnak kérdéseikkel. A hittanra járnak római katolikus fiatalok is, hiszen a két egyház csak szertartásában különbözik egymástól. A csoport átlagosan tízfős, de folyamatosan cserélődnek a hallgatók. Van lehetőség keresztelkedésre is, ilyenkor fél évvel a keresztelkedés előtt el kell menni a hittanórára és fel kell készülni a keresztségre. A felnőtt hittanról Mosolygó Marcell ad felvilágosítást a 257-3375-ös telefonszámon.

B. T.

CLEO FODRÁSZKELLÉK ÉS ILLATSZER
Üzletünkben Professzionális fodrászkellékek széles választékban kaphatók.
Fodrász vásárlóinknak 7% kedvezményt adunk.
Üzletünk árukészlete jó minőségű AKCIÓS osztrák vegyi áruval bővült.
Cím: 1173 Bp. Cinkotai u 2/9
Ny.: H-P: 9-18- ig, Sz: 9-13-ig, Tel.: 258-1035

Origo
Papír–Írószer és Kreatív Hobby Bolt
• Üvegfestékek, matricafestékek
• Szalvétatechnika
• Gipszkiöntő formák
• Gyertyaöntési kellékek
• Gyöngyök
Nyitva tartás: H–P: 10:00–18:00 Sz: 10:00–13:00
1173 Bp. Pesti úti üzletsor 58. (lila üzlet)
Tel.: (20) 9461-425

Kreatív Szépségstúdió
FODRÁSZAT
KOZMETIKA
MŰKÖRÖMÉPÍTÉS
MANIKŰR-PEDIKŰR
Tel.: 258-03-03
A kreatív stúdió team-je szeretettel vár minden megújulni és megszépülni vágyó vendéget.

EURO TIMI TOURS INDO
NEMCSAK MI VÁRJUK A NYARAT! A NYÁR IS VÁR MINKET!
• TUNÉZIA márc 11.,18., 25. 1 hét hot.***,fp.,rep. 29.900.-Ft.-tól/fő
1 hét Körút + üd. 54.980.-Ft.-tól/fő
• EGYIPTOM márc.30., ápr.6., 13., 20. 1 hét hot**** fp., rep. 69.900.-Ft./fő
• MAROKKÓ márc 14., 21., 28. 1 hét hot***, fp., rep. 84.900.-Ft./fő
1 hét Királyi városok körút 129.900.-Ft./fő
• DUBAI márc .14., 28. 9 nap/8éj hot**** reggeli 229.900.-Ft./fő
• HÚSVÉT PRÁGÁBAN márc.25-29. 5nap/4 éj hot*** fp., busz 46.900.-Ft./fő
JORDÁNIA !!! újra !!! Március 25.-től hetente
NYÁRI AJÁNLATAINK:
• MÁLTA jún.11., 18. 1 hét hot***,regg., rep. 72.900.-Ft./fő
• CIPRUS jún. 11., 18., 25. 1 hét apartman, rep. 60.900.-Ft./fő
• MALLORCA jún.16., 23., 30. 1 hét hot***,fp. rep. 95.600.-Ft./fő
• KRÉTA, RODOSZ jún. 05., 12. 1 hét apartman, rep. 49.900.-Ft./fő
• SARTI, PARALIA máj.24., 31. 1 hét apartman, busz 17.900.-Ft./fő
TALIZMÁN EGÉSZSÉGPÉNZTÁR TAGOKNAK támogatott utazások!
További információ az alábbi telefonszámon vagy címen: TIMI TOURS 1173 Bp., Pesti út 40.(üzletsor) Tel.: 256-6006, 253-5044, e-mail: timi@freemail.hu

Nálunk már tavasz van!
Siesta Mintabolt
Rosszcsont Gyerekcipő
Színpompás tavaszi árú érkezett!
VÁRJUK SZERETETTEL!
1173 Bp., Cinkotai u. 4-6. (üzletsor)
Tel.: 30/212-64-51
Ny: H-P: 10-18-ig
Szo: 10-13-ig

Tamás PAPÍR-ÍRÓSZER
Húsvéti akció!
Engedménnyel már. 31-ig
Játékok 20%
Táskák 20%
Iskolatáskák 20%
Falinaptárak 40%
Határidőnaplók 30%
Utángyártott KMP
Festékpatronok 10%
1173 Bp., Pesti út 52. (üzletsor).
Tel./fax: 256-1254
Ny: H-P: 8-18-ig, Szo: 9-13-ig

KISKÓPÉ
HASZNÁLT GYERMEKRUHAÜZLET
Minden kabát 1000 Forint!
Ruhák 50-146-os méretig.
"Mert előbb növik ki, mint ahogy elnyűvik!
5000 Ft feletti vásárlás esetén + 1 terméket választhat ajándékba!
Szeretettel várjuk KEDVES vásárlóinkat a pesti úti üzletsoron.
H-P-ig 10-19-ig, Szo 9-13-ig Tel: 256-99-04

Ha nyomtatópatronra van szüksége?
AKKOR HOZZÁNK NÉZZEN BE!
Minden a nyomtatóhoz: patron, utántöltő szett, és utántöltés!
Eredeti és utángyártott patronok, tinták, papírok, DVD-k, Cd-k, tokok, tonerek elérhető áron!
5% A hirdetés felmutatója kedvezményben részesül.
1173 Pesti út 20/3. (A McDonald's-tól a 3. üzlet)
Telefon: 258-0404 H-P.: 10-17, Sz: 10-13 óráig
Parkolási lehetőség az üzlet mögött.

Melior SemiramiS Kávézó
A XVII. Kerület első kávékereskedése
Ny: H 14-20-ig K-Cs 18-20-ig P-Sz.: 10-22-ig
- Frissen pörkölt 100% Arabica szemeskávék a világ minden tájáról
- 65 féle különleges kávéital; elvitelre is
- Igazi forró csokoládé 5 ízben
- Fekete, zöld és gyümölcsteák
- Német, holland, belga, cseh sörök
- Óriási koktélválaszték
- Sütemények, melegszendvics
- Ajándéktárgyak, kávés eszközök, kiegészítők
- Kiváló parkolási lehetőség a kávézó mellett
Cím: 1173 Budapest, Pesti út 20/1. (Az üzletsoron, a McDonald's mellett.) Tel.: 375-39-77

KERÜLETÜNK

CSERKÉSZTOBORZÓ

A tíz éve újjáalakult 812. számú Csaba vezér cserkészcsapat szeretné létszámát kibővíteni, és tevékenységét kiszélesíteni. Ezért hétéves kortól fiúk és lányok, valamint felnőttek jelentkezését várja a Rákoscsaba utca 2-ben található cserkészotthonban.

Nagy elődök tisztelője

Simorka Sándor, a korszellemmel ellentétben, nem elsősorban az önmagával, a másik lénnyel, a környezetével meghasonlott ember totális válságára fókuszál. Munkái harmóniát, fényt sugároznak. Művészetével szépséget, érzelmeket, erkölcsi értékeket keres és talál ebben a kizökkent világban. Egyebek között e szavakkal méltatta a XVII. kerületből néhány éve Kávára költözött, de egykori szűkebb pátriájához ma is ezer szállal kötődő szobrászművész munkásságát tárlatának megnyitóján a barát és tisztelő, *Kelemen Sándor.* Miként fogalmazott, *Simorka Sándor* szobrásznak és grafikusnak egyaránt kitűnő. Képzett, precíz művész, akinek gazdag formavilágú plasztikák, rézkarc finomságú rajzok kerülnek ki keze alól. A művészettörténet ismerőjeként, a nagy elődök tisztelőjeként munkássága nemes hagyományok folytatásának tekinthető. A megelőző nagy stílustörténeti korszakok jellemző jegyeit saját képére formálva építi be alkotásaiba, és ezzel új jelentést, új művészi minőséget hoz létre. Szobrai sajátos líraiságot, bájt, humort, könnyedséget, emberi vonásokat, és ezzel együtt egyéniséget hordoznak. Ezért érezzük első látásra is közel magunkhoz alkotásait.

Március elsején, a művész Dózsa György Művelődési Ház-béli kiállításának megnyitójára sok-sok kerületi művész eljött. Közöttük *Mecseki Hargita* szobrászművész, aki a jeles alkalomból két dallal is köszöntötte művésztársát és az egybegyűlteket. **L. B.**

A művész a rendezvény házi-asszonyát egy tangóra is felkérte

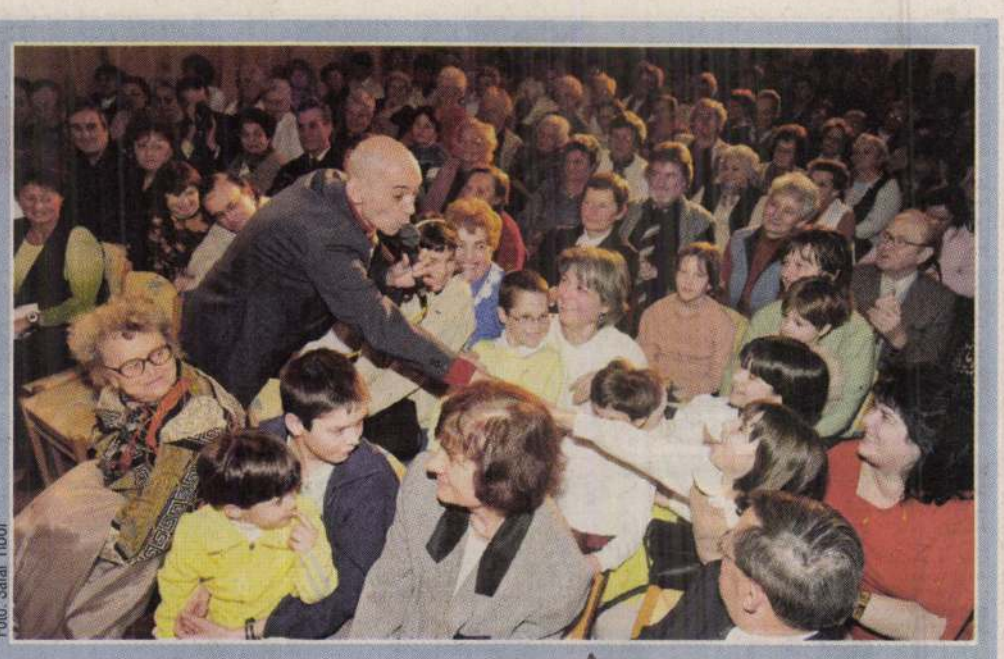

Fotó: Sáfár Tibor

A búcsú csokit Renyó Mária Szabó Györgytől kapta meg

A tombola egyik szerencsés nyertese Vargáné Herczeg Mária volt, aki Beke Zsigmondtól vehette át nyereményét

Tömegeket vonzott Paudits

Fantasztikus ez a közönség! – lelkesedett *Paudits Béla*, és aki ott volt a szombat délutáni rendezvényen, tanúsíthatja, hogy a művész nem túlzott. Igaz persze, hogy a közönségnek volt is miért lelkesedni.

A délután 15 órára meghirdetett rendezvényről sokan annyira nem akartak lemaradni, hogy már délután fél 2-kor ott sorakoztak a Rákoskerti Művelődési Klub nagytermének bejárata előtt. Utóbb bebizonyosodott, nem volt értelmetlen jó előre biztosítani kinek-kinek a saját ülőhelyét, mert igazi bűvészmutatványnak bizonyult a 160 fős teremben 306 érdeklődőnek helyet teremteni. Ismét bebizonyosodott, hogy a kerületrész már jócskán kinőtte az aprócska művelődési házát. Így aztán jó néhányan keserű szájízzel, kényszeredetten távoztak, mert állva nem volt kedvük végighallgatni a produkciót. Akik kitartónak bizonyultak, és maradtak, sokan a technikai helységbe vezető lépcsőkön állva láthatták a műsort, másoknak pedig csak a színpadon jutott hely. A fellépőknek – Paudits Béla mellett zongorakísérőjének, *Oláh Ferencnek* és *Cziglényi Andrea* operett énekesnőnek – nem maradt túl sok mozgásterük, de ez szerencsére senkit nem zavart.

Paudits Béla már belépőjével – a Cabaret című musicalből énekelte a Wilkommen című dalt – elvarázsolta a nézőket, akik később a múlt századi pikáns kuplékat, vagy éppen a negyvenes évek slágereit együtt dalolták a művésszel. A Hamvadó cigarettavég, a Honvédbanda, vagy éppen az Elmondani, jaj, de nehéz című számok „szárnyán" fiatalok és idősek egyaránt szívesen merengtek el a „régi, jó világ" emlékein.

A műsor végén a tombolahúzás okozott izgalmakat. Összesen 47 nyeremény talált gazdára, de a vendégeket más meglepetés is várta. A hölgyeket távozás előtt egy-egy pohár üdítőitallal is megkínálták, és búcsúképpen a kijáratnál mindegyikük csokoládét kapott. **(I. b.)**

Mozi-színház ajánló

A Gózon Gyula Kamaraszínházban március 12-én az Egy őrült naplója című monodráma kerül színre *Körtvélyessy Zsolt* előadásában.

Március 16-án, délelőtt 11 órakor pedig *Csukás István* és *Bergendy István* Süsü, a sárkány című mesejátékára a gyermekeket várják.

A Dózsa Művelődési Házban március 11-én este 6 órakor a Stepfordi feleségek című amerikai filmet mutatják be. A 2004-ben készült 93 perces történet főszereplője Joanna Eberhart, aki úgy érzi, mindent elért az életben. Ő az EBS televízió valaha volt legfiatalabb elnöke, figyelmes férje, két szép gyermeke van. Élete – legalábbis a felszínen – tökéletesnek

látszik. Egészen addig a katasztrofális napig, amíg minden összeomlik körülötte. Férjével felpakolják hát a családot, hogy mindent elölről kezdjenek a Connecticutbeli Stepford idilli kertvárosában. Ám Joanna hamar gyanút fog, hogy valami nem stimmel ebben a látszólag tökéletes városban...

Ugyancsak a Dózsa Művelődési Házba várják a moziszeretőket a március 13-án 10 órakor kezdődő családi mozi délelőttre, amelyen a tökéletes jellemű – azaz lusta, elkényeztetett és nagyszájú – macska, Garfield és nem túl ravasz gazdájának, Jon Arbuckle-nak a történetén mulathatnak – 81 percen keresztül.

PROGRAMAJÁNLÓ

APROPÓ!

Március 11-én este 19 órakor Kornis Mihály író lesz a Rákoscsabai Közösségi Ház Apropó, régen láttuk! című beszélgetős sorozatának vendége.

MŰVÉSZETI NAPOK

Március 12-éig tartanak a március 8-án kezdődött Csekovszky Művészeti Napok, amelyek keretében kerületünk színházkultúrájának múltjával és jelenével ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

KIÁLLÍTÁS

Március 12-én este 18 órakor Karsai Zsigmond festőművész képeiből nyílik tárlat a Rákoshegyi Közösségi Házban. A festőművész munkásságát Ágh Attila Kossuth-díjas író-költő méltatja.

SOMA JAZZ MOST!

A Jazz Presso sorozatban igazi csemege várja március 13-án este 20 órakor a jazzszerető közönséget: a színházteremben a Soma Jazz Most! ad koncertet.

TÁRSASÁGI HÍREK

Sajátos játék a genetikával

Galambok, fácánok, fürjek, nyulak, tengeri malacok, selyem tyúkok, tápok, ketrecek és a kisállattartás egyéb kellékei mind megtalálhatóak voltak február 26-án, a Rákosmenti kisállattenyésztők Klubjának idei első kisállat börzéjén, amelynek a Péceli úti Rákosmenti Testedző Klub sporttelepe adott otthont.

Azt hinné az ember, ilyen csípős hidegben csak az dugja ki az orrát az utcára, akinek muszáj, de a felhozatalból és az érdeklődőkből ítélve az derült ki, hogy a kisállattenyésztőket, a hosszú téli pihenő után legalábbis valami belső kényszer hajtotta ki a fagyos reggelbe. *Balázs József*, aki foglalkozását tekintve kőműves és felesége, *Veronika* hagyományosan eljönnek az egyesület vásáraira. Óriás brahma tenyésztők, de ezúttal fácánokat is hoztak, amelyekhez korábban csere útján jutottak. Az utánfutó tele volt állatokkal, de egyet sem kellett hazavinniük.

A nézelődők között pedig olyan kerületi híresség arcát is felfedezhettük, mint *Babusa János*. A szobrászművész ugyanis vagy húsz éve galambászkodik, sőt tizennégy éve tenyésztő is, de kizárólag a fehér galambok érdeklik. Mint mondja, az állatokat a formájukért tenyészti, számára ez élő szobrászat – játék a genetikával. **L. B.**

A szerző felvétele

reform Heti képes hírmagazin

- Nagy üzlet a koldulás – a főnökök luxusvillákban élnek.
- Agrárbotrány: átverték a gazdákat.
- Nincs megbízható ügynöklista.
- Lopott autók: újabb és újabb trükkökkel fosztogatják a biztosítókat.

➤ Megjelenik minden pénteken.
➤ Előfizethető közvetlen postai kézbesítőknél és az ország bármely postáján. Előfizetéssel kapcsolatban a 06-50-444-444 ingyenesen hívható zöld számon lehet érdeklődni.

A segítség Önnek egy fillérjébe sem kerül

Köztudott, hogy Magyarország világelső a rákos megbetegedésekben, és sajnos világelső a halálozásokban is. A jelenlegi felmérések sajnos emelkedő tendenciát mutatnak, aminek okára 100%-osan nem kaptunk magyarázatot.

A magyarországi ráktérképen, egyes területeken javulás tapasztalható, azonban Budapest még mindig a legfertőzöttebb. Első helyen a budapesti kerületek között sajnos a XI. kerület és környéke szerepel, így Budaörsön is igen magas a megbetegedések száma. Véleményünk szerint a lakótelepek sűrűsége, a nem éppen korszerű ipari üzemek jelentősen hozzájárulnak a magas megbetegedési arányszámokhoz. A Gyermekrák Alapítvány, lévén országos szervezet, igen

jelentős anyagi támogatást biztosít a fertőzött területekről jelentkező betegeknek, és azok hozzátartozóinak.

Az Alapítvány 1997-es megalakulása óta tízmilliókat költ a rákos gyermekek gyógyulási esélyeinek növelésére, rendszeres anyagi támogatást nyújt több, mint 500 beteg gyermeknek, és azok hozzátartozóinak, gyógyszereket, vitaminokat, táplálék kiegészítőket biztosít térítésmentesen, több esetben átvállalja a közüzemi díjak kifizetését, segít a családok lakáskörülményeinek megoldásán, nem ritkán milliókat költ a lakások korszerűsítésére. A szülők vagy orvosok kérésére az Alapítvány a beteg külföldi gyógykezelésében is gyakran nyújt segítséget. Így történt ez egy 8 éves kislány esetében is. A gyermek kezelése az Egyesült Államokban kezdődött, azonban pénzhiány miatt az amerikai kezelést folytatni nem tudták. Az Alapítvány soron kívül intézte el, hogy a gyermek gyógykezelése biztosítva legyen, a teljes költséget átvállalva. Jelentősen segíti a gyógyító intézményeket, orvosi műszereket vásárol, amivel nem csak a betegeknek segít, hanem az orvosok munkáját is megkönnyíti.

Folytatás a következő lapszámban.

Pezsgős ebédek Laszkyéknál

Tartózkodásom az idők folyamán további afféreket is kirobbantott. Laszkyéknál hagyomány volt vasárnaponként a számtalan fogásos, remek pezsgős ebéd. Azt hiszem, sehol széles Magyarországon nem volt az övékéhez fogható pompás konyha, amit ujságiró-kortársaim bizonyára lelkes egyetértéssel állapitanak meg. Az ilyen vasárnapi ebédekre rendszerint Budapestről is lerándultak ujságirók és irók, többnyire olyanok, akik korábban a Szabadság kötelékében dolgoztak és onnan kerültek föl a fővárosba. Ezek vasárnaponként boldogan «hazajöttek» Laszkyékhoz, egy kis jó váradi levegőt szivni, a helyszinén visszaidézni a kedves, felejthetetlen emlékeket, csevegni, fecsegni, intrikálni és a zsurnalisztikában more pátrió, ujságokat, ujságirókat és közéleti férfiakat — «rágalmazni». Persze, e szellemi inyencfalatok mellett nem közönséges vonzóerőt gyakorolt Laszkyék teritett asztala sem, ahol, ismétlem, az elképzelhető legpompásabb ebédet szolgálták fel, amelyek csattanójául durrogtak a magyar, sőt francia pezsgőspalackok. A gyorsvonat déli egy óra tájban érkezett Nagyváradra, félkettőkor már ebédnél

Pártos (Punczmann)

Gyula

epitesz

cvód

v Lósy

103. l.

MMÉEKözl

PARRAG EMIL

PAUER GYULA

SZOBRÁSZMŰVÉSZ

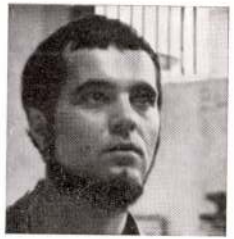

PARRAG EMIL

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁS

A MŰVÉSZETI KISZ SZERVEZETEK KLUBJÁBAN (FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA) BP VI. KER. NÉPKÖZTÁRSASÁG ÚTJA 112. SZ

MEGNYITÓ: 1968 JÚN. 19-ÉN 19,30 ÓRAKOR

NYITVA: 1968 JÚNIUS 19-TŐL JÚNIUS 28-IG

MEGTEKINTHETŐ: VASÁRNAP ÉS KEDD KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP DU. 6 – 10-IG

MEGNYITJA: SZÍJ REZSŐ

Pártay Antal

Pénteki mozaik

VILLAMOS- ÉS AUTÓBUSZJÁRAT-MÓDOSÍTÁSOK

A Fővárosi Villamosvasút közli, hogy július 7-től a 7-es jelzésű villamosjárat az óbudai kocsiszín és a Margit-kórház közötti szakaszon nem közlekedik, tekintve, hogy a Bécsi úti vágányok erősen elhasználódtak. Ettől az időponttól a 7-es jelzésű villamosok a Margithíd és a Margit-kórház között járnak. Ugyancsak július 7-től az Üllői úti villamosforgalom megjavítása érdekében 52/a jelzéssel Kispest Határ út és a Madách tér között — csak munkanapokon, csúcsforgalmi időben — új járat indul. A Fővárosi Autóbuszüzem közlése szerint július 7-től módosul a 60-as autóbusz útvonala. A járat kocsijai a Madách Imre térről a Lajos utcán és a Galagonya utcán át eredeti útvonalon, majd a Bécsi úton a Vörösvári út torkolatáig közlekednek.

ÁTLAGOSNÁL JOBB DOHÁNYTERMÉS VÁRHATÓ

A dohányültetvények többsége a dohányipari igazgatósághoz érkezett jelentések szerint kitűnően fejlődik, helyenként már embermagasságú a dohány. Ha elemi kár nem éri, átlagosnál jobb termést várhatunk a dohányból. Virginiát az idén 300 holddal nagyobb területen termelnek, mint tavaly. Ujdonságként Dél-Somogyban és Dél-Baranyában kereken 250 holdon az idén először termelik a Havanna II/C dohányt.

Elnyelt a föld két tehenet

Szokatlan természeti jelenség rabolta el kedden Kassel közelében egy nyugatnémet paraszt két tehenét. Szénakaszálás közben a tehenek alatt megnyílt a föld és gazdájuk szemeláttára elnyelte a két állatot. Megállapították, hogy a rét alatt körülbelül 25 méter mélységben karsztos jellegű barlangrendszer van, ez omlott be.

— ÚJFAJTA ŐSZI ÉS TÉLI GYAPJÚSZÖVETEK gyártását kezdték meg a győri Richards Finomposztógyárban. A Dobogó nevű tisztagyapjú férfi télikabát-szövet hatféle színben készül, nyolc év után újra gyártják a Kristály nevű fésűs kord öltönyszövetet is. Ennek tartósságát kevés szintetikus szál keverésével növelik.

— A MAGYAR ÉLETTANI TÁRSASÁG vándorgyűlése csütörtökön kezdődött meg a Semmelweis-teremben. A kongresszust dr. Sós József egyetemi tanár, a Magyar Élettani Társaság elnöke nyitotta meg. A háromnapos tanácskozásra a Csehszlovák Köztársaságból és a Román Népköztársaságból is érkeztek résztvevők.

— 450 000 TOJÁST, 100 mázsa vágott- és 800 ketrec élő baromfit oszt el a Közértboltok között csütörtöktől szombat délig a Baromfi- és Tojásértékesítő Vállalat.

Italbolt helyett — családias kisvendéglők

A szövetkezeti vendéglátóipar szakemberei a SZÖVOSZ székházban országos konferencián vitatták meg a földművesszövetkezeti vendéglátóipar helyzetét és legközelebbi feladatait. Határozat született: az italboltokat folyamatosan családias jellegű kisvendéglőkké alakítják át.

— AZ EDINBURGHI EGYETEM Extra-Mural osztálya felkérte Pártay Antal festőművészt, hogy küldjön balatoni és más témájú festményeket, amelyekből kollektív kiállítást rendeznek. A művész már eleget is tett a kérésnek és 70 művet küldött ki Skóciába.

— II. RÁKÓCZI FERENC MELLSZOBRÁT július 6-án avatják a Borsod megyei Mogyoróska községben.

Óvatos duhajok

A svájci amerikai nagykövetség komoly előkészületeket tett július 4-e, az amerikai függetlenségi nap megünneplésére. A nagykövet úgy határozott, hogy garden-party keretében látja vendégül a diplomáciai testület tagjait. A szeszélyes időjárásra való tekintettel azonban a legnagyobb svájci biztosító társasággal megállapodást kötött: ha az idő elromlik, a társaság 5000 dollár kártérítést fizet a nagykövetségnek.

Ülést tartott az ENSZ gazdasági és szociális tanácsa

Az ENSZ gazdasági és szociális tanácsának ülésszaka Genfben bizottságokban folytatta munkáját. A gazdasági bizottság ülésén megvitatta a statisztikai bizottság jelentését. A vitában tíz ország képviselője vett részt, köztük a szovjet küldött is. A bizottság jóváhagyta a statisztikai bizottságnak azt a korábbi határozatát, amely szerint 1963-ban világszerte ipari statisztikai összeírás lesz.

— HÉTVÉGI VONATOKAT indít a Velencei-tóra a MÁV. A vonat munkaszünetes napokon Budapest Déli-pályaudvarról 7.50 órakor, ellenirányban Dinnyésről 18.20 órakor indul és csak Kelenföldön s a Velencei-tó melletti állomásokon áll meg.

— TÁRSASUTAZÁST SZERVEZ AZ IBUSZ SZOCSIBA. Az út résztvevői Budapestről Kijevig vasúttal utaznak, onnan repülőgépen mennek Szocsiba, ahol 10 napig tartózkodnak.

— A II. BÉKEKÖLCSÖN 100 000 FORINTOS FŐNYEREMÉNYÉT Keresztesi Antal hatgyermekes böcsi lakos, a Lenin Kohászati Művek durvahengerdéjének rakodómunkása nyerte.

India készül áttérni a metrikus mértékrendszerre

Az indiai kormány bejelentette, hogy az október elejétől érvénybe lépő metrikus mértékrendszer bevezetésére már megtette az első intézkedéseket. A teljes áttérés mintegy tíz esztendeig tart.

— AZ IRODALMI SZÍNPADON (Nagymező u. 11) ma, péntek du. 5 órakor a szakszervezeti és üzemi kulturális felelősök, valamint az üzemi közönségszervezők előtt ismertetik a színház jövő évi műsorát és bérletezésmódját.

ŐSKORI EMLŐSÖK 50 MILLIÓ ÉVES CSONTJAIRA BUKKANTAK

A szovjet paleozoológusok expedíciója nagy jelentőségű tudományos felfedezést tett: őskori emlősök temetkező helyén mintegy 50 millió évvel ezelőtt élt állatok csontjaira bukkant. Az őskori állatok temetkezési helyét Kelet-Kazahsztanban, a Zajszan-tó partján elterülő medencében fedezték fel. Valerian Bazsanov, az ásatások vezetője megállapította, hogy ez a fontos lelet egészen új fényt vet a közép-ázsiai emlősök történetére. Most fedezték fel, hogy az itteni állatvilágnak kapcsolata volt India és más délkelet-ázsiai országok azonos korú állatvilágával. A csontok között krokodilmaradványokat is találtak.

Gergely–Szűr: ANAP REVÜJE

PÉNTEK, július 4

A Nap kél 3 óra 52 perckor, nyugszik 19 óra 44 perckor.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon ULRIK nevű kedves olvasóinkat.

A nap kérdése:

— Az új önkiszolgáló boltokba már könnyen találnak elegendő szakképzett önkiszolgálót?

Pénteki konferansz

Jó reggelt kívánok! Olvasom a Népszavában, hogy a szekszárdi iskolai becsületbolt körül igen jók a tapasztalatok, a gyerekek a becsületre kitett írószerekért szorgalmasan berakosgatják a pénzt a szekrénybe. Ez már beszéd! — dalolja ujjongva a szívem és a becsületboltok után elképzelem a becsületautóbuszokat, amelyeken nincs kalauz, de nem is kell, az utasok valósággal verekednek a becsületre kitett vonaljegyekért, a peronon pedig kétségbeesetten zokog egy fiatal asszonyka, mert a nagy tolongásban nem tud odaférni, hogy letegye a pénzt. És látom a becsülettelefonfülkét, ahol nincs tantuszbedobás, csak minden sikerült telefonálás után le kell tenni az állványra hatvan fillért és egyetlen fillért sem látok az állványon, de nem azért, mert az emberekben nem működik a becsületesség, hanem azért, mert a fülkében nem működik a telefon. Elképzelem a becsületmozipénztárakat, a becsülettrafikokat és főként a becsületitalboltokat. Az nagyon szép lenne, a becsületitalbolt.

Az utolsó fél deci árát is becsületesen otthagyná a vendég az asztal alatt.

— Ne felejtsd el, Lajos, hogy ma péntek van.

ma dönti el egy döntőbizottság, hogy ki a hibás az autószifonpatronhiányban: a Gázés Szénsavértékesítő Vállalat, vagy a Vegyicikkeket Kiszerelő Vállalat?

— Én aszondom, mókuskám . . .

— Te csak ne mondjál semmit, Lajos, mert tulajdonképpen te vagy a hibás! Lusta vagy utánamenni!

— De mókuskám . . .

— Ne vitatkozz, Lajos, örülj, hogy nem blamállak a döntőbizottság előtt!

Pénteki mozaik

MAGYAR ESZTRÁDSIKER MOSZKVÁBAN

A moszkvai Ermitázs-kert nyári színházában nagy sikerrel mutatkozott be a magyar operett-esztrádegyüttes. A magyar művészek két hétig szerepelnek Moszkvában. A szovjet fővárosban szerepel egy magyar cirkuszegyüttes is, amely a Gorkij-park nyári cirkuszában lép fel, zsúfolt házak előtt.

SZOVJET PEDAGÓGUSOK BÉKEVONATA BUDAPESTRE

A magyar pedagógusküldöttség téli látogatásának viszonzásául csütörtökön elindult Budapestre a szovjet pedagógusok békevonata. A küldöttséget Susztov, a moszkvai városi tanács népművelési osztályának vezetője vezeti.

Élénk árucsereforgalmi tárgyalások Budapesten

Az elmúlt napokban szovjet, bolgár és román belkereskedelmi szakemberek látogattak el hazánkba. Az államközi tárgyalásokon megvitatták a kereskedelmi kapcsolatok szélesítésének további módozatait. A Belkereskedelmi Minisztériummal jelenleg az országuk és hazánk között létesítendő árucsereforgalmi egyezményről tárgyalnak.

— AZ EGYKORI BUCHENWALDI koncentrációs tábor területén szeptember 14-én avatják fel az emlékművet.

— ELSŐ ÍZBEN SZÁLLÍTOTTUNK MÁLNÁT repülőgépen Nyugat-Németországba. A csütörtök hajnalban indult repülőgép 1800 kiló málnával reggel 7.10 órakor már meg is érkezett Münchenbe.

— FRANCIAORSZÁGBAN új módszert vezettek be a gépkocsivezetés tanítására: a legfontosabb tudnivalókat gramofonlemezre vették és így a hallgatók otthonukban is kényelmesen készülhetnek a vizsgára. A gramofonlemez-sorozaton a leggyakoribb vizsgakérdések is szerepelnek.

TANÁCSKOZÁS A BOLTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSÉRŐL

A megyei tanácsok kereskedelmi osztályvezetői a Belkereskedelmi Minisztériumban osztályértekezletet tartottak. Amint megállapították, az ellenforradalom okozta károk pótlása mellett jelentős számú új bolttal bővült az ország kereskedelmi hálózata, mégpedig a legfontosabb területeken. Ez azonban nem volt arányban az áruforgalom növekedésével. A hároméves tervvel kapcsolatos feladatok és elképzelések is szóbakerültek az értekezleten. Cél: aránylag kis beruházással gyorsítsák, tegyék kényelmessé a közönség vásárlását.

LEVÁLTOTTÁK AZ ÖNKÉNYESKEDŐ TSZ-ELNÖKÖT

Csongrádban a felgyői Táncsics termelőszövetkezet tagsága leváltotta Bólya József szövetkezeti elnököt, aki több ízben megsértette a szövetkezeti demokráciát, fontos kérdésekben nem kérte ki a tagság véleményét, javaslatait elvetette és önkényesen intézkedett. Magatartásáért többször bírálták, az elnök azonban minden bírálatot visszautasított. Háztáji gazdaságában a megengedettnél több jószágot tartott.

— CSEHSZLOVÁKIÁBA ÉRKEZETT a Magyar Állami Népi Együttes. Eperjesen kezdi meg szereplését, majd Kassán lép fel. Az együttes 18 napos vendégkörútján Csehszlovákia 13 városában mutatja be műsorát.

— A MAHART közli, hogy július 4-től a magas vízállás miatt a budapest—esztergomi vonalon a hajók Újpest—Megyer, Pünkösdfürdő—Lupasziget—Tahi állomásokat nem érintik és csak Dömösig közlekednek. Budapesten a hajók a Bem József térről indulnak. A sétahajó a Vigadó tér helyett a központi hajóállomásról (Belgrád-rakpart) indul. A vízibuszjárat a Gellért tér helyett a Petőfi térről indul és Újpestig közlekedik.

— TÖBB MINT HARMINC KÜLFÖLDI TUDÓST vett fel tagjai sorába a napokban a Szovjet Tudományos Akadémia.

— AZ UNESCO közölte, hogy a szeptember 1-re Genfben összehívott és az atomerő békés felhasználásával foglalkozó második nemzetközi értekezletre eddig több mint 2000 előadás szövegét küldték be a résztvevő országok.

ÉLETFOGYTIGLANI FEGYHÁZRA ÍTÉLTÉK A »BUCHENWALDI HÓHÉRT«

A bayreuthi bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte Martin Sommert, a »buchenwaldi hóhért«. A szövetségi köztársaság alkotmánya eltörölte a halálbüntetést, így a vádlottra kiszabott büntetés a legsúlyosabb, amit egy nyugat-németországi bíróság kiszabhat.

— RABINDRANATH TAGORE születése 100. évfordulójának megünneplésére a csehszlovák kormány bizottságot alakított.

— 75 ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANTEREM épül a nyáron Pest megyében. Állami beruházásból 50, társadalmi erőből 25 új tantermet kap a megye. A lakosság társadalmi munkájának értéke megközelíti a kétmillió forintot. Az új tantermek nagy részében előreláthatólag már szeptemberben megkezdődik a tanítás.

— A citrom minőségére gyakori volt a panasz. A vásárlók főként vastag héját és csekély nedvtartalmát kifogásolták. A Belkereskedelmi Minisztérium tájékoztatása szerint a citrom minőségét a szeszélyes időjárás befolyásolta. Rövidesen jóminőségű, dúslevű citrom érkezik az országba.

— HETVENÖT FÉRŐHELYES, családos üdülőt építtet a Nyomda- és Papíripari Dolgozók Szakszervezete a XII., Dániel út 62 alatt. Az üdülőépítkezést vasárnap délelőtt 9 órakor ünnepélyesen megkezdik.

— TÁRSADALMI MEGMOZDULÁSBÓL egymillió forint gyűlt össze a pécsi televíziós közvetítő állomás építésére. Az egymillió forint névértékben 10 forintos címletekben kibocsátott televíziós sorsjegy mind elkelt. A Misinatetőn jó ütemben halad a közvetítő állomás építése.

TENGER ALATTI VULKÁN AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKEN

A szovjet sarkkutató expedíció egyik tagja, J. Gakkel, az északi sarkvidéken tenger alatti vulkánt fedezett fel. A szovjet tudóst a vulkán nyomára elsősorban a 3-as számú északi-sarki megfigyelőállomás jelentései vezették, ahonnan szabályos időközökben megismétlődő erős jégrengést jeleztek. A kutatók megállapították, hogy a vulkán közelében a jégréteg széles körzetben összetöredezett, színe sötétre változott, amit kétségtelenül az alulról feltörő olajszivárgás okozott. A szovjet tudósok lehetségesnek tartják, hogy a novoszibirszki szigetek és Alaszka között tenger alatti olajmezők vannak.

Veronika — Ofélia lesz

Beszélgetés Tatjana Szamojlovával

Egy Moszkvában járt francia újságíró, Jean Paul beszélgetést folytatott Tatjana Szamojlovával, a »Szállnak a darvak« világszerte gyorsan népszerűvé vált Veronikájával abból az alkalomból, hogy néhány héttel ezelőtt a moszkvai Majakovszkij Színház szerződtette tagjai sorába.

— Huszonnégy éves vagyok — mondta Szamojlova —, de a színházat régen ismerem. A szüleim is színészek. A főiskola után drámai színésznő akartam lenni, pályafutásom mégis a filmvásznon kezdődött. E szerződés a Majakovszkij Színházhoz: jelentős állomás további életpályámon. Továbbra is tudom, hogy a színház nagyobb távlatokat nyit meg a színész előtt, mint a film. A filmszínész igazi iskolája is a színpad.

— Mi volt az első színpadi szerepe?

— A főiskolán »Az élő holttest« Mását. Később egy újabb Abruzov-darabban, a »Távoli út«-ban Lili Bergman szerepét alakítottam. Az előadást Ohlopkov és Zotova rendezték.

— Tervei?

— A Hamlet Opheliájára készülök. A darabot Ohlopkov irányítja, akinek rendkívül újszerűek, érdekesek az elképzelései erről a nőalakról. Hogy megfelelek-e nekik? Ezt ma még nehéz eldönteni. Természetesen most éjjel-nappal a szerep foglalkoztat. Sokat tűnődöm elődeim, például Dobronzarova alakításán, aki annak idején a Vachtangov Színházban alakította Opheliát. És a külföldieken is, akiket szovjet színpadon láttam. Egyébként ebben a darabban találkozom apámmal első ízben színpadon.

— Mondjon még valamit a »Darvak«-ról. Hogyan került össze Kalatozovval, a rendezővel?

— A főiskola tanulóinak előadásán. Az »Élő holttest« egyik jelenetében én is játszottam, ott látott meg Kalatozov. Akkor már le is szerződtette volt filmje női főszereplőjét, mégis próbafelvételt készíttetett rólam is. S aztán a próbából szerep lett. Hát így.

— Következő filmszerepe?

— »A mi levelezőnk« című új filmben egy fiatal parasztlányt alakítok, akiből az újságokhoz küldött levelei révén neves újságíró lesz.

— Önöknél is olyan nagy sikere volt a »Szállnak a darvak«-nak, mint Cannes-ban a nemzetközi fesztiválon?

— Igen. Szakkörök és nézők egyaránt sokat vitatkoznak Veronika személyéről és bonyolult lelki tulajdonságairól, s általában a filmről. A film sikere azonban kétségtelen.

(A még sehol meg nem jelent beszélgetést a hazánkon átutazó francia újságíró engedélyével Molnár Tibor fordította magyarra.)

●

A PETŐFI SZÍNHÁZ igazgatósága a »Felkelő nap« előadásáról készült, színes fényképeket tartalmazó albumot küldött a Kínai Népköztársaság magyarországi nagykövetségének és Cao Jünek, a dráma írójának. A szerző ősszel valószínűleg ellátogat Magyarországra, hogy megtekintse darabja itteni előadását.

Világhírű művészek és zenetudósok érkeznek Budapestre az őszi Bartók-ünnepségekre

Szeptember 22-től október 6-ig ünnepi Bartók hangverseny-sorozatot rendezünk ismét Budapesten. Hangversenyt ad a többi között *Jehudi Menuhin.* Több Bartók-művet is előad majd Zeneakadémiánkon a világhírű amerikai *Juillard-vonósnégyes. Szenkár Jenő*, a Düsseldorfban élő híres magyar karmester a Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának Bartók-műsorát vezényli majd. Az Állami Hangversenyzenekar *Eugen Goossens* vezényletével játszik majd, koncertjén *Földes Andor*, a külföldön élő magyar zongoraművész működik közre. A Bartók-sorozat utolsó estjén *Szvjatoszlav Rihter* működik közre.

Több neves Bartók-kutató, zenetudós és Bartók sok tisztelője érkezik ez alkalommal Budapestre. Már biztosnak tekinthető, hogy eljön *Husszein Favzi*, az Egyesült Arab Köztársaság miniszterelnökhelyettese, az ottani Bartók Béla Társaság elnöke, a külföldön élő magyar művészek közül *Frid Géza, Balogh Ernő* és *Seiber Mátyás.* Budapestre várjuk a zenetudósok közül *Eric Blomot, Adnan Saygunt* (Törökország), *Antonin Banikot* (Csehszlovákia), *Sabin Dragoit* (Románia), *Paul Collaert* és *Denis Dille-t* (Belgium), *Lopez Gracat* (Portugália), *Petar Konyovitzot* (Jugoszlávia). *Meyer* professzor, a nagyhírű Bartók-kutató ugyancsak eljön.

Amerikai író tanulmányútja a Szovjetunióban

Mitchell Wilson, az ismert népszerű amerikai író *négyhónapos látogatásra a Szovjetunióba érkezett.* Mitchell Wilson egyik legismertebb regénye, a *»Villámok között«* néhány évvel ezelőtt magyar nyelven is megjelent, és napok alatt el is fogyott, akárcsak a mű második, két évvel ezelőtt napvilágot látott újabb kiadása is.

A »Villámok között« írója Moszkvába érkezése után nyilatkozott a *Lityeraturnaja Gazeta* munkatársának. Kijelentette, hogy szeretné közelebbről megismerni a szovjet irodalmat, és ezért gondosan tanulja az orosz nyelvet. A továbbiakban *elítélte azokat az írókat, akik szexuális és szadista fércművekkel lépnek az olvasóközönség elé.* Ezek az írók — mondotta — nagyrészt műveletlen emberek, akiknek halvány fogalmuk sincs az ifjúság neveléséről, és az irodalomban csupán üzletet keresnek.

●

AZ OPERAHÁZ Margitszigeti Szabadtéri Színpada a szeszélyes időjárás miatt egymás után kétszer is kénytelen volt elhalasztani évadnyitó darabjának, a »János vitéz«-nek bemutatóját. Végre kedd este sikerült megtartani az előadást, amely kitűnően sikerült, s a zsúfolásig telt nézőtéren ülő közönség sűrű tapsokkal jutalmazta a színészek énekét és játékát.

FILMSAROK

A királyasszony lovagja

Ha eltekintünk attól, hogy ez a film Victor Hugo drámájából készült — úgy kell megítélnünk, mint egyikét annak a romantikus kalandfilm-sorozatnak, amelyet jellegzetesen a »Királylány a feleségem« képviselt. Ruy Blas, a diák, beleszeret a spanyol királynőbe. Don Salluste rendőrminiszter bosszút forral a királynő ellen. Bosszúja eszközéül a szerelmes diákot szemeli ki. A történet mozgatója az ármány és a szerelem; színhelye a középkor romantikus Madridja, királyi udvar és rablótanya; kellékei: vágtató üldözés, párbaj, csók, bor, méreg.

A mű eredetét azonban ismerjük. Pesten több mint százezren látták a darabot — szükségszerűen adódik az összehasonlítás. *Jean Cocteau*, a film írója mindvégig igyekszik hű maradni Hugóhoz. Ha a filmszerűség kedvéért elhagyja is a dráma szűk helyszínét, mindenkor legalább egy eredeti utalásból, félmondatból indul el. Don Cesar bravúros hintázása a templom csillárján vagy Ruy Blas hihetetlen küzdelme a vízesésben a virágért azonban sehogy nem pótolják azt az izgalmat, amit az eredeti hugói dialógus a színpadon Don Cesar és Don Salluste között teremt, illetve azt a lírát, ami Ruy Blas vallomásaiból árad. Hiányzik Hugo mesterien időzített komédiázása, Ruy Blas hatalmas monológját pedig az ország romlásáról nevetségesen naivul illusztrálja a film.

Az eredeti bővérű romantika feloldása a »filmrealizmus«-ban végül azt eredményezi, hogy — bár közben olykor szórakoztunk is — amikor az utolsó jelenetben Ruy Blas hátat fordít és gyűrűjéből kiissza a mérget, a színházban tapasztalt könnyes megrendülés helyett a moziban nagy a derültség.

A szereplők közül kimagaslik a királynőt alakító *Danielle Darrieux.* Szenvedélyes, szerelmes és szép, s csakúgy mint a Don Salluste-ot alakító *Marcel Herrand* — hugóibb, mint a forgatókönyv. *Jean Marais* kettős szerepe közül hitelesebb volt Ruy Blasban. Don Cesar szilajságát inkább külső eszközökkel akarta megoldani, és ez nem mindig sikerül. *Pierre Billon* rendezése *Michel Kelber* képei segítségével igyekezett a hugói jellemábrázolást pótolni. Emlékezetes marad Don Salluste és Don Cesar templombeli beszélgetése, és Ruy Blas s a királynő első találkozása.

Sólyom László

●

GÁBOR MARIANNE festőművésznő »Nyugati vázlatok« című kiállítását — amely a művész legfrissebb festő-útiélményeit mutatja be — szombaton, július 5-én délben nyitja meg Szakasits Árpád a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya u. 8. szám alatti kiállítási helyiségében.

A NÉPSZAVA őrjárata a kerületi tanácsok lakásosztályán

Küzdelem Kispesten a lakáshiánnyal és a kapitalista építkezés örökségével

Szerkesztőségünkbe számos levél érkezik lakásügyben: olvasóink nemegyszer a budapesti kerületi tanácsok lakásosztályainak munkájáról írnak. A főváros lakáshelyzete valóban nehéz. Jól tudjuk, hogy ebben az évben a tanácsok a legjobb akarattal sem tudják kielégíteni az igénylőket. Elhatároztuk, hogy sorra járjuk a fontosabb kerületeket és tájékoztatjuk olvasóinkat a tanácsok munkájáról. Azt vizsgáltuk: miként gazdálkodnak a fővárosi tanácsszervek a megüresedett vagy új lakásokkal — és hogy az elosztásnál valóban a legrászorultabbak kapják-e a lakásokat. Első utunk a XIX. kerületbe, Kispestre vezetett.

Két hónappal ezelőtt *Tóth Gézáné* kispesti munkásasszony féléjszakán át sírva panaszkodott *Szabó Kálmánné* tanácstagnak. Hét esztendeje lakik ötödmagával olyan üzlethelyiségben, ahol a nagymama két összetolt fotelben alszik, a súlyosan beteg, operált férj pedig egy ágyban feleségével. Hiába fűtöttek el a télen 35 mázsa fát, mégis befagyott a vödörben a víz.

A kerületi tanácsnál jól ismerik helyzetüket, mondják is, hogy ez a helyiség nem való lakásnak. Mégsem jutott *hét esztendő* alatt Tóthék számára egészséges hajlék!

Igaz, az ellenforradalom után valaki azt mondta nekik, miért nem foglaltak *önkényesen*, őket úgysem tehették volna ki. De Tóthék nem olyan emberek, akik kalandokba bocsátkoznak.

Az egyes hibákról mindig sokan és sokat beszélnek

A legutóbbi tanácstagi beszámolón ismét szóvátették nehéz helyzetüket és kérték, hogy segítsenek rajtuk. A végén már felindulva beszéltek, mert épp a házukban történt, hogy egy fiatal házaspár, amely egyébként megfelelő egyszoba-konyhás lakással rendelkezett, kétszoba-összkomfortosat kapott. Igaz: helyükre négygyermekes család került, akik sorsának javulását jó szívvel fogadták Tóthék is. *De az nem tetszik, hogy két személy nagyobb lakást kap, minden elfogadható indokolás nélkül.*

Ha Tóthék esete alapján ítélnénk meg a tanács munkáját, akkor csak rosszat mondhatnánk. De ne legyünk felületesek: nézzünk be a kerületi tanács lakáshivatalába, hogy tárgyilagosan megállapíthassuk, kik kaptak lakást Kispesten.

Az utóbbi másfél esztendőben kétségtelenül csökkent a bürokrácia, tehát javult a munka a lakáshivatalban. Az ügyfeleknek már nem kell sorban állniuk: *mindennap van félfogadás.*

Az *elv*, amely szerint elosztják a lakásokat, *jó*. Igyekeznek igazságos döntéseket hozni, de a *gyakorlatba* imitt-amott hiba csúszik. S ha *egy* kiutalás hibás, arról a kerületben már *sokan és sokat* beszélnek.

25 lakás — 1500 igénylő

A lakásosztály négy csoportba sorolja a kérvényezők helyzetét: az első helyre kerülnek azok, akiknek feje fölött életveszélyes fedél van; a következő csoportban a lakás céljára meg nem felelő helyiségben élők és a fertőző beteg családtaggal egy szobában lakók következnek; aztán jönnek az ifjú házasok és a negyedik helyen szerepelnek — de jogos igénylőként tartják őket nyilván — a zsúfoltságban élők. A lakások 70 százalékát *munkások kapták* az elmúlt esztendőben. Húsz százalékot — a lehetőség szerint — az *ifjú házasoknak* juttatnak.

— Az *1500 lakásigénylés* — ennyit tartunk pillanatnyilag nyilván a kerületben — többékevésbé jogos — mondja *dr. Károly László*, a lakásosztály vezetője. — Ezzel szemben *huszonöt lakást* kaptunk tavaly. Tessék ezt úgy elosztani, hogy mindenki számára igazságos legyen.

Valóban: *huszonötöt ezerötszáz felé nem lehet elosztani.* Ennek ellenére úgy véljük, hogy a nagyon is rászorult Tóth-családnak hét év alatt már valahogyan lehetett volna egészséges lakást juttatni, annál is inkább, mert a tavalyi huszonöt lakás is *több* huszonötnél.

A kerületben elköltözés és halálozás miatt havonta két-három lakás szintén szabaddá válik. Időnként törvénytelen lakáscseréket és ügyeskedő lakásátjátszókat is lelepleznek a tanács alkalmazottai. Ilyenkor a lakásokat lefoglalják és rendelkezhetnek velük.

Peremváros az ingoványon

Sajnos, *még ezekkel együtt is nagyon kevés a kiutalható hajlék.* Az igénylők száma pedig egyre szaporodik. Ennek nemcsak az az oka, hogy az emberek házasodnak, vagy vidékről Pestre költöznek, hanem az is, hogy Kispesten 50—60 évvel ezelőtt hatalmas ingatlanspekuláció indult. Ingoványos talajra, lecsapolt nádasra építették a házakat és most azok egymásután mondják fel a szolgálatot. Mintha »minden« a lakók és a tanács ellen esküdött volna. Nagy szükség van minden kis helyiségre, hogy valamelyest is enyhíthessék a lakásgondokat.

A kerületi tanács lakásosztályához rengeteg panaszos levél érkezik. A súlyos eseteket *a lakásügyi állandó bizottság* megvizsgálja és megállapítja a sorrendet: az életveszélyes lakásban lakók közül ki, mikor kap kiutalást. Az állandó bizottság üléséről készült jegyzőkönyvek arról tanúskodnak, hogy a tanácstagok nagyon is komolyan veszik a rájuk bízott feladatot.

A február 11-i állandó bizottsági ülésen például *Magera Rudolf*, a bizottság elnöke *felelősségre vonta a lakásosztály vezetőjét*, amiért nem tartották be következetesen az általuk javasolt sürgősségi sorrendet. Úgy látszik, hatott a bírálat, mert a március 11-i jegyzőkönyv viszont arról tanúskodik, hogy a február 11-én megállapított sorrendet figyelembe vették.

Az állandó bizottság közbeszól

A közelmúltban — mondja Magera Rudolf — a tanács egyik vezetője azt ajánlotta, hogy utaljunk ki egy ismerősének lakást. Igaz, nem erőszakolta, csupán azt kérte, vizsgáljuk meg az ügyet és döntsünk aszerint. De azért egy kis nyomást lehetett érezni. *Az állandó bizottság a lakásosztály döntése ellenére sem egyezett bele ebbe a lakáskiutalásba.*

A tapasztalatok tehát azt mutatják, hogy a XIX. kerületi tanács lakásosztálya az utóbbi esztendőben az arra rászorulóknak juttatta a lakásokat. Mégis előfordul egy-egy olyan eset, amilyenről Tóthék a tanácsülésen panaszkodtak — s az már nyomban kedvezőtlen színben tünteti fel a tanács munkáját.

Tudjuk, hogy huszonöt lakást nem lehet ezerötszáz felé vágni. Azt is tudja mindenki, hogy még ha kétszázat osztanának is ki évente, akkor is lenne ezerháromszáz jogos igénylő, aki saját személyére nézve sérelmesnek tartaná a többi kiutalást.

Elegendő, ha *egyetlenegy* hiba csúszik a kiutalások közé ahhoz, hogy a kerületben az emberek ne higgyenek a *többi* kiutalás igazságosságában.

Az állandó bizottság megszervezése nagyon helyes lépés volt. Öt tanácstag vizsgálja ki a legsúlyosabb eseteket s valamennyien jól ismerik a kerület lakáshelyzetének problémáit, tanácstagok, tehát érintkeznek választóikkal, lelkiismereti kérdés számukra a lakások helyes elosztása. Ha a lakásosztály a jövőben még több segítséget kér és kap az állandó bizottságtól, még jobb lesz a munka, elkerülhetik, vagy majdnem lehetetlenné tehetik a téves döntést egy-egy kiutalásnál.

Lendvai Vera

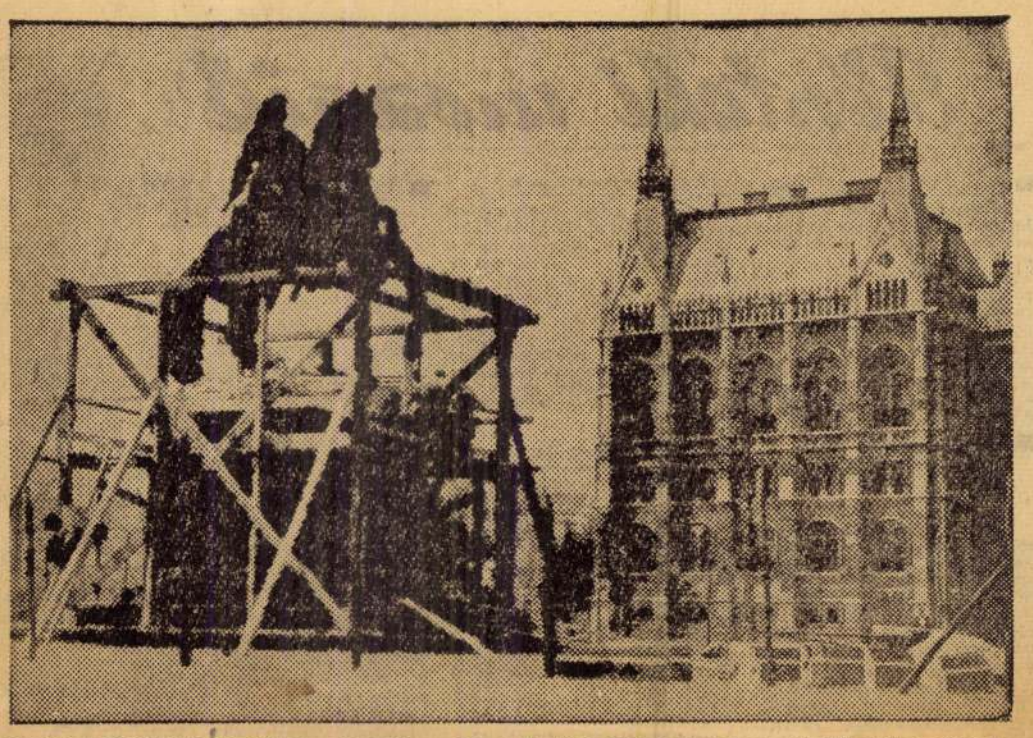

SVÉD VÖRÖSGRÁNITTAL pótolják a Kossuth téri Rákóczi-szobor sérült talapzatának hibás köveit

(Gonda György felvétele)

Lelepleztek egy bűnbandát az Autóközlekedési Tanintézetben:

pénzért árulták a vizsga-bizonyítványokat

Az utóbbi években egyre többen vásárolhatnak autót és motorkerékpárt és így sokan jelentkeznek gépjárművezetői tanfolyamokra is. Olyan nagy volt a »forgalom«, hogy nem is tudtak hamarjában elegendő tanfolyamot szervezni. Ezért kellett sokaknak hosszú ideig várakozni a tanfolyam végzésére, a vizsga letételére, a jogosítványra.

Akadtak lelkiismeretlen, haszonleső emberek, akik a fokozódó érdeklődést és igényt *a maguk hasznára aknázták ki.* Közéjük tartozott *dr. Fazekas György*, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium autóközlekedési tanintézetének jogi előadója és több társa.

Az intézetben nem iktattak, rendszertelenül irattároztak és nem vezették a vizsganaplót sem. Így aztán a valóságos akta-dzsungelben bárki aláírhatta a vizsga-bizonyítványokat, olyan ember is, aki nem is vizsgáztatta a kérelmezőt. Megkönnyítette a visszaélést az is, hogy a vizsgabizonyítvány nyomtatvánnyal nem kellett elszámolniuk. Így, ha volt is valamiféle ellenőrzés — ez nem sokat érhetett. A vizsgáztatásokkal kapcsolatban temérdek rendelet és utasítás is nehezítette a tisztánlátást, s gyakran ellentmondóan szabályozták a feltételeket.

Laza ügyrend, hiányos ellenőrzés

Jól tudott »halászni a zavarosban« dr. Fazekas, aki már vagyon elleni bűncselekmények miatt büntetve volt. Csaknem négy éven át követték el visszaéléseiket. Az intézet alkalmazottai közül bűntársai voltak: *Tamási Dániel*, a középfokú ügyek intézője, *Gellért László* oktató, *Preininger Pálné* ügyintéző és saját felesége, aki a hamis bizonyítványokat »gyártotta« — és mások.

A bűnbanda a hamis vizsgabizonyítványok tömkelegét készítette éveken át.

A nyomozás során már eddig kiderült, hogy 450 hamis bizonyítványt adtak ki, de a jelek szerint sokkal több is készült. A vizsgabizonyítványok alapján a rendőrség természetesen kiadta a jogosítványokat is.

A hamisítványokat a banda tagjai *részben közvetlenül, részben közvetítőkön keresztül értékesítették darabonként 500-tól 3000 forintig. Jó pénzért olyanoknak is adtak bizonyítványt, akik nem is végezték el a tanfolyamot, és olyanoknak is, akik a vizsgán megbuktak.* Dr. Fazekas, *Péter Tamás* és *Bánki Ferenc*, az intézet vizsgabiztosai oly módon is visszaéltek beosztásukkal, hogy »fizető ügyfeleik« részére *az elméleti vizsgákat a kitűzött időpontnál előbb kezdték meg, mielőtt a rendőrség képviselője megjelenhetett volna.*

650 ezer forint — hamis bizonyítványokért

A banda tagjai, a bizonyítványgyártók és a közvetítők a hamis bizonyítványokkal körülbelül 650 000 forint jogtalan haszonhoz jutottak.

De úgy látszik, ez nem volt elég, mert 1956 és 1957-ben *54 középfokú tanfolyamot szerveztek jogtalanul — saját zsebükre.* Jellemző, hogy például a szekszárdi 250-es létszámú tanfolyamot 40 000, a két békéscsabait csaknem 100 000 forint »tiszta haszonnal« zárták. Ezt a visszaélést az tette lehetővé, hogy az intézet 1956-ban *— a Minisztertanács rendeletével ellentétben — tanfolyam elvégzését tette kötelezővé olyan gépkocsivezetők részére, akik a középfokú vizsgát letehették volna tanfolyam nélkül is,* ha ötéves hivatásos gyakorlatot igazolnak.

Most már vérszemet kapva a »sikerektől«, újabb próbálkozásba kezdtek: *a vizsgadíjak egy részét elsikkasztották* oly módon, hogy csekklap helyett készpénzfizetést is elfogadtak és a vizsga után az ügyiratot megsemmisítették vagy a pótvizsgázók irataiból szedték ki az elismervényt. A *társadalmi tulajdonban ilymódon körülbelül 40 000 forint kárt okoztak.*

A következmény: halálos balesetek!

A súlyos bűnökkel terhelt emberek csak saját hasznukra gondoltak és nem számoltak azzal, hogy a tanfolyam nélküli vizsgáztatásnak *szomorú vége is lehet.*

Tavaly azok közül, akik hamisított vizsgabizonyítvánnyal jutottak jogosítványhoz, *ketten közúti gépjármű-baleset következtében meghaltak.* Egy hamis bizonyítványos a vele utazó feleségével súlyos sérülést szenvedett, ezenkívül *ketten úgy vezették autójukat, hogy szabálytalan közlekedés miatt két embert halálra gázoltak.* Akadt olyan is, aki nem okozott súlyos balesetet, de *közlekedést veszélyeztető bűntett miatt bíróság elé került.*

A nyomozás befejeződött, rövidesen elkészül a vádirat is.

Szegő Tamás

Külföldi vendégjárás hazánkban

Mozaikok az IBUSZ vendégkönyvéből

A brüsszeli magyar pavilonban figyeltem, amint *Hajdu Lászlónétól*, az IBUSZ ottani munkatársától szinte óránként érdeklődnek nemcsak a belgák, de az Európából és az óceánon túlról odautazók is, *hogyan látogathatnának el egyénileg is Magyarországra,* ha a csoportos látogatás nincs ínyükre.

— *Most már egyéni jelentkezéseket is elfogadunk* — világosított fel itthon *dr. Hahn Istvánné*, az IBUSZ nyugati országok idegenforgalmi osztályvezetője. — *Akárcsak a csoportokat: az egyénileg utazókat is fogadjuk a repülőtéren, kívánságukra gondoskodunk elhelyezésükről, szórakoztatásukról. Kanadából már idáig is sok honfitársunk látogatott haza és még számosan jelezték érkezésüket.*

Természetesen az *IBUSZ* emellett továbbra is szervez csoportos utazásokat mind a *népi demokratikus*, mind pedig a *nyugati országokból.* A testvéri államok turistáin kívül *franciák, angolok, újzélandiak, belgák, finnek, olaszok és osztrákok* (ez utóbbiak egy-egy csoportja minden héten itt vikendezik) jártak mostanában hazánkban, jelenleg pedig *görög, holland, nyugatnémet és mexikói vendégeket várnak.* Dús és változatos útiprogramjukat már odahaza megismerik, emellett az IBUSZ igyekszik az egyéni kívánságokat is teljesíteni.

Általában mindannyian jól érzik magukat hazánkban és *ez a jól képzett idegenvezetőink érdeme is.* Nemcsak a természeti szépségeket, történelmi, földrajzi, művészeti nevezetességeket mutatják meg a külföldieknek, hanem kedves apróbb szórakozásokkal is megtűzdelik a vendégek programját.

Az IBUSZ a szeptemberi *Bartók-ünnepségre*, az *őszi mezőgazdasági vásárra* is nagy vendégjárással számol. *Augusztus 20-án pedig a Bécsből induló dunai békehajó utasai időznek majd fővárosunkban, s innen folytatják útjukat Jugoszlávián, Románián* és *Bulgárián* keresztül a Fekete-tengerig és vissza.

(ábel)

Az

IBUSZ

értesíti a közönséget, hogy a VI., Lenin körút 96. szám alatt levő irodája JÚLIUS HÓ 1-TŐL a VII., Lenin körút 6. szám alatt működik

TELEFON: 227-467

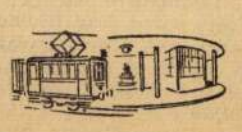

Most hová?!

Írta: **Fábián Zoltán**

Leszálltak a villamosról, s átmentek a Bartók Béla úton a HÉV-állomáshoz.

— Hová megyünk? — kérdezte a kisfiú; nézett az apjáról az anyjára.

Azok nem feleltek. Fogták kétoldalt a kezét, s vitték be magukkal a kerek várócsarnokba. A szerelvény még nem érkezett meg, s az utasok ott tolongtak a sínek mellett, meg a váróterem kopottbarna padjai között.

— Hát elviszed? — nézett a férfi az asszonyra.

— El — bólintott az, s ment jegyet váltani.

A kisfiú a cukorkaárus kirakatát nézegette.

— Édesapa — mondta kisvártatva —, vegyél nekem cukrot. — S húzta az apját arrafelé.

— Cukrot?! — riadt fel az ember. — Jó, veszek.

Odamentek.

— Milyet vegyek?

A gyermek sokáig tanakodott, végül rámutatott az egyikre:

— Ilyet.

Zöld színű, csavart cukorrúd volt. Én is ezt szerettem valamikor a legjobban — gondolta a férfi. Elővette a pénztárcáját, hogy megvegye, de hirtelen eszébe jutott: Ő biztosan haragszik majd érte, mert összekeni vele magát a gyerek.

— Tudod mit? — szólt a kisfiúhoz. — Veszek inkább egy tábla csokit. Jó?

A gyerek szeme felcsillant:

— Hű, jó lesz! — Majd hirtelen lehervadt: — Az sokba kerül: mondta anyuka.

— Nem baj — rázta fejét az apa. — Most nem baj.

És megvette.

Akkor jött vissza az asszony.

— Vigyázz! — szólt a gyerekre. — Ne szorongasd, mert elolvad ebben a melegben. — Azzal kivette kezéből a csokoládét, és a retiküljébe tette.

A férfi az asszonyt nézte. Fehérre szőkített haját, keskeny, szigorú száját és üvegkék szemét. Milyen szép, milyen kegyetlenül szép! — gondolta, s belül, a lelke legközepén egy hang gúnyosan hahotázni kezdett.

— Szóval mégis? — kérdezte.

— Megmondtam.

— Fiú.

— Akkor is! — szorította össze az asszony a száját. Majd hozzátette még: — Az enyém.

— Az enyém is.

Az asszony szeme rávillant, hidegen, gonoszul:

— Azt te honnan tudod?!

— Persze, persze...

Megjött a HÉV. Az utasok tolongtak kifelé a lengő üvegajtón. A hirtelen mozgástól meleg izzadságszag lökődött széjjel, s lomha vonulatokban húzódott ki a szabadba.

— Menjetek — mondta a férfi —, mert nem kaptok ablaknál helyet.

— Te nem jössz? — kérdezte a kisfiú?

— Nem — rázta a fejét az apa és mosolygott.

Kimentek. A férfi felsegítette őket. A gyerek az ablakból kérdezte:

— Miért nem jössz?

Az apa tréfálkozva tárta széjjel a kezét, s bemutatott a zsúfolt kocsiba:

— Már nekem nincs ott hely.

— Hagyd apádat! — szólt a gyerekre az anya, azután kihajolt az ablakon. — Akkor majd az ügyvédnél — mondta a férfinak, s hátralódította arcába kócolódott, fehérszőke haját.

A szerelvény megrándult, s nyikorogva gördülni kezdett kifelé a köríves betonjárdák közül.

— Apa! — kiáltotta a kisfiú.

A férfi integetett neki.

— Éde...

De tovább már nem hallotta. A kerekek zakatoltak, s a sín vonított alattuk. Csak kiabáló száját látta, s azt, hogy a felesége is sír. Azután elrántotta őket előle a kanyar. Megvárta, amíg az utolsó zöld kocsi is eltűnt a sarki rádióüzlet csillogó kirakata mögött.

Most hová? — túrt bele sesszínű, csapzott hajába, és tétován körülnézett. Üvölteni kellene; üvölteni, hogy összefusson a Körtér! De nem üvöltött. Leejtette a fejét, s ideoda verődve a járókelők között, elindult kifelé a Bartók Béla úton.

egyik legfontosabb témája a

Pártay István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1958 JUL 5.

HETVEN FESTMÉNY UTAZOTT Skóciába — az edinburghi egyetem kérésére. A külföldi meghívók Pártay István festőművészt arra kérték ugyanis, hogy küldjön balatoni és más festményeket egy kollektív kiállításra.

Pártos Gyula műépítő, a magyar építész-gárda ismert tevékeny és érdemes tagja, január 16-án halt meg Budapesten. Önállóan is sok építményt tervezett, de működésének nevezetesebb, a magyar építőművészet-históriára jobban tartozó része az a társas viszony, amelyben a nagy mesterrel, Lechner Ödönnel volt, több mint két évtizeden keresztül. Pártos — eredeti családi nevén Punczmann — Gyuláról, aki 1844-ben született Zomborban, Nagy Virgil tartott emlékbeszédet a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben. Ebből vesszük a következőket: «Atyja ügyvéd volt Zomborban, ahol fia a gymnasiumi tanulmányokat is végezte. Onnan 1862-ben Budapestre került s hajlandóságot érez-

vén az építőpályára, hozzáértők tanácsára először az építés mesterségének megtanulására szánta el magát, amely célból belépett mint kőművesinas Hild építőmester főpallérja mellé, a Magyar Tudományos Akadémia palotájának építésénél; ott két éven át foglalatoskodott mint falazó és rajzoló inas, Hauszmannal együtt, aki ugyanezen építkezés irodájába beosztva tanulta meg a kőműves mesterséget Skalniczky oldalán. Ez volt Pártos Gyula építészeti pályafutásának legeleje, oly időkben, amikor Budapesten az építkező tevékenység a szabadságharcot követő pan-

gás után föllendülni kezdett és a Pollák, Hild, Zitterbarth, Kaszeliktól ápolt klasszicizmus egyrészt a müncheni romanticizmusnak, másrészt a berlini száraz reneszánsz iránynak kezdett helyet adni. Az Akadémia palotájának tervpályázatában a magyarok között Ybl, Skalniczky, Henszelmann vettek részt; az első díjat Stüler Ágost porosz építész nyerte el, megbízást kapott az építés végrehajtására s ő bízta meg tanítványát, Skalniczkyt a helyszíni építés vezetésével.

Az Akadémia építésének befejezése évében Pártos beiratkozott a József-műegyetemre, amelynek akkor még építészeti szakosztálya nem volt és három évi tanfolyamban egyetemes építőmérnöki kiképzést nyújtott. Stoczek állott a főiskola élén, mint kinevezett igazgató, és Schnédár János volt az egyedüli építész-tanár, ki azonban mérnöki tantárgyakat is adott elő. Az intézetnek akkor már 126 hallgatója volt, akik 1863-ban megalapították a most is viruló segítőegyesületet s 1864-ben rendezték az első technikus-bált. E bálnak közismert érdekes mozzanata a rendező bizottságot és ebben Pártos Gyulát is kicsi híjján hűvösre juttatta a «k. k. Neugebäude»-be. A műegyetem elvégzése és végbizonyítvány szerzése után Pártos 1866-ban építészeti tanulmányainak folytatására a berlini építészeti akadémiára vonult Hauszmann Alajossal és Lechner Ödönnel egyetemben, akikkel együtt

lakott s akik hárman alkották a most már szinte legendássá lett berlini aranyifjúsági magyar triászt (Die drei Ungarn mit die feschen «Beene»), dolmányosan, pörge kalappal, sarkantyús csizmában. Tanárai voltak az akadémián: Luce, Strak és Bötticher, tanulótársai között a hírnevesebbek: Wallott, H. Licht, Grossheim és Kaiser. Akadémiai tanulmányaival párhuzamosan műtermi foglalkozást is folytatott Pártos, tanárának Luce mesternek építkezésein fizetés mellett. (Akkor már tellett hét garasos ebédekre is!) E gyakorlati foglalkozásban része volt a híres Borsig-palota építésében, amelynek homlokzatát Luce oly gondossággal kívánta mérlegelni, hogy egy részét a helyszínen természetes nagyságban rakatta fel gipszmintában, hogy véglegesítés előtt annak művészi hatását tanulmányozhassa.

1868-ban Pártos Hauszmannal és Lechnerrel a Rajnamentén tanulmányutat tett s azután még 1869 elejéig maradt Luce irodájában. Ugyanezen év közepén visszatért Budapestre, itt megtelepedett és szaktanulmányai után építészi gyakorlatot kezdett. Első munkái közé tartozik Kecskemét város bérházának építése Budapesten, a Berlinben akkor divó opulens reneszánsz stílusban. Majd következett a félegyházai róm. kath. plébánia-templom, a ceglédi főgymnasium épülete, a karlócai szerb főgymnasium és a

IV

patriarcha palotája ugyanott, Bácsmegye székháza Zomborban, ugyanott egy laktanya-épület, a szombathelyi lovaslaktanya, a Lenhossék-féle bérház Budapesten a Muzeum-körúton stb. Mindezek főleg megállapodott reneszánsz stílusban készültek, de már eltérésben a berlini iskolától.»

A franciaországi tanulmányútjáról hazatért Lechner Ödönnel, 1872-ben lép Pártos Gyula társas viszonyba, amely az Iparművészeti Múzeum felépítéséig tart. Ekkor, 1897-ben újból önállóan folytatja építészeti tevékenységét, s ebből az időből való munkái: a pozsonyi postapalota, a tordai főgymnásium, a győri építőipariskola, a női ipariskola és a mester-utcai elemi iskola Budapesten. —

Művészet 1917.
36, 37. l.

PÁROSKIÁLLÍTÁSOK

Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

Boros

A Gromek Fotógaléria tisztelettel meghívja Önt, Nagy Tamás és Boros György „plein air" című fotókiállítására, melyet 1997. június 10-én 18 órakor Szerencsés János fotográfus nyít meg. A tárlat 1997. június 10-től július 4-ig tekinthető meg, keddtől péntekig 14 és 19 óra között. Támogatók: IKA, Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

Nagy

PÁROSKIÁLLÍTÁSOK

GROMEK
fotogaleria
1053 Budapest, Magyar u. 26.
Telefon, fax: (36 1) 137 0584

Detvay Jenő, Bolt Galéria

Budapest
Leonardo da Vinci u. 40
1082

Flamand iskola.

Hendrik van Balen

festő.

Az istenek latomája Tempe völgyében (82:57 cm). Legjobb művei közé tartozik, úgy hogy igazoltnak látszik az az állítás, hogy mint mázkor, úgy e képnélis a Bársony Brueghel segítettnek, ő festette az alakokon kívül a képegyébb részeit.

Művészet 1903. I. f. 54 l.

Engedy L. gyűjt. Budapest

Pártos Gyula építész.

Közelebb kezdi meg a karlóczai érseki székpalota építését. A tervek nemrég a műcsarnok kiállításán voltak közszemlére kitéve.
Képzőművészeti szemle 1881. 30 l (február)

1881. márcz. 27én a képzőműv. társulat választmányi tagjává választatott.
u. o. 1881. 63. l.

1881-ben Izsó Miklós síremlékének építészeti része.
u. o. 1881. 95. l.

PARÓCZI MÁRIA

Balassagyarmaton születtem 1965-ben.
A Balassi Bálint Gimnáziumban érettségiztem.

Csoportos kiállítások:
1996 Szentendre
1997 Kecskemét
1998 Budapest, Lurdy Galéria
1999 Balassagyarmat, Nyári Tárlat
Budapest, Iparművészeti Múzeum
2002 Balassagyarmat, Nyári Tárlat

Egyéni kiállítások:
1995 Kecskemét
1997 Kecskemét
2000 Budapest, Lurdy Galéria

cím: 2660 Balassagyarmat, Szent István u. 9.
Tel.: 06 30 355 57 66

SZERBTEMPLOM
(Balassagyarmat, szerb u. 5.)
2003. október 3- november 27-ig

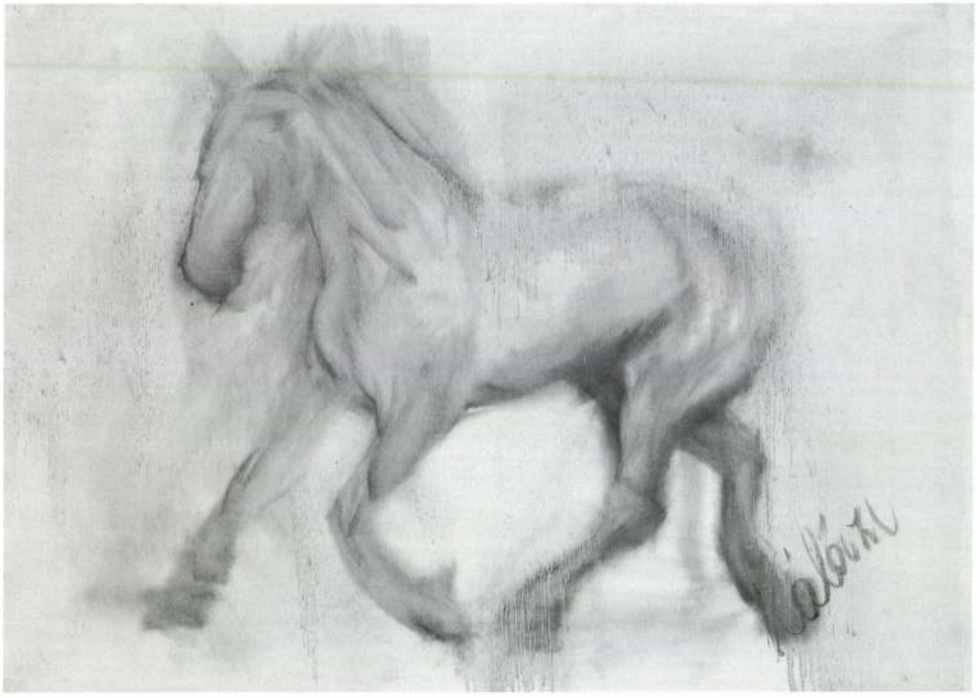

PARÓCZI MÁRIA

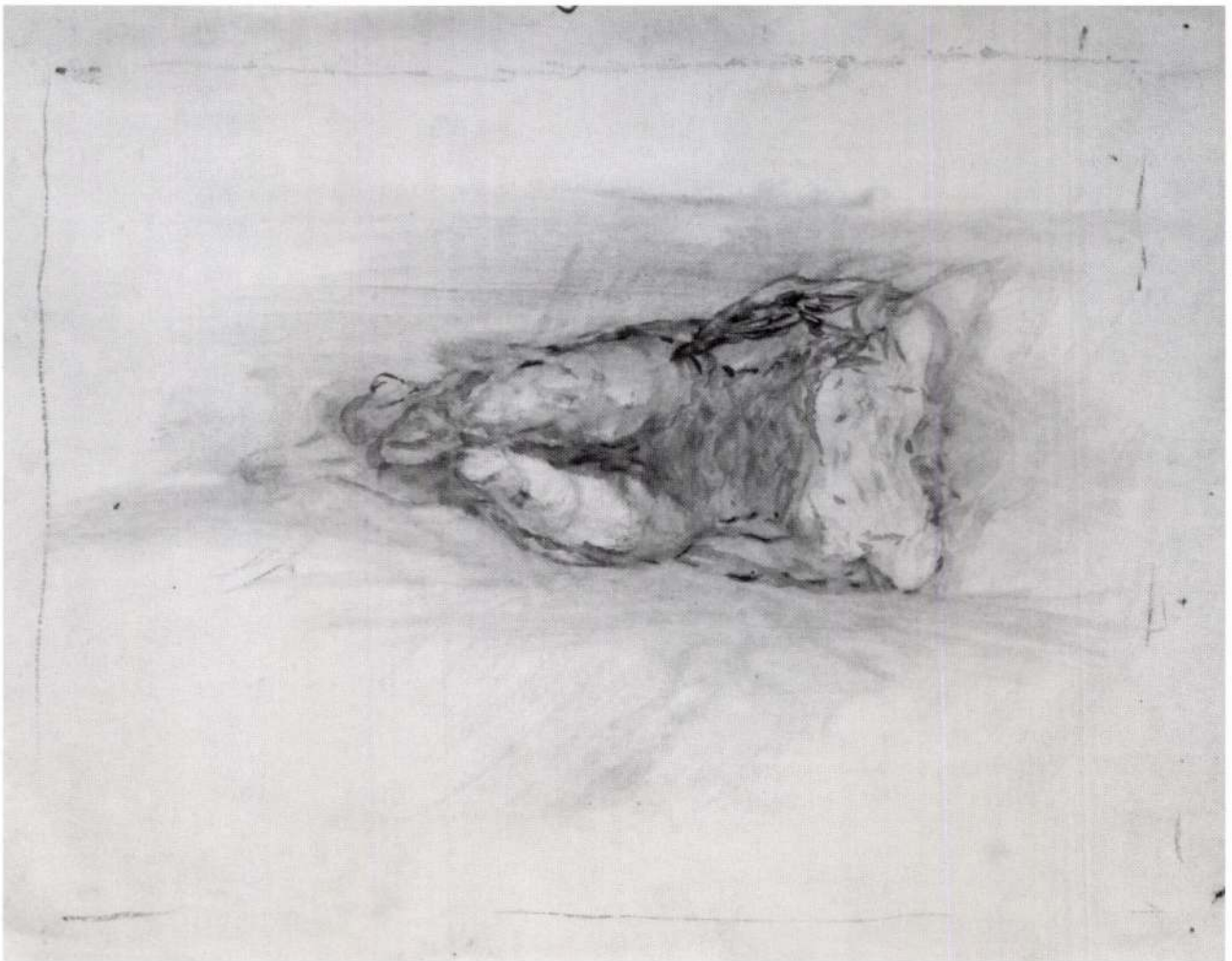

Pártos Gyula

építész

1885. Budapest.

Az 1885 ik kiállitáson kiállitottakra vonatkozólag lásd Lechner Ödönt.

Budapesti orsz. ált. kiállitás. A képzőmüvészeti csoport elpes tárgymutatója. Pest 1885.

Partos Gyula, építész M.D.K.

... MAV. Andrássy-uti bérhák az Operával szemben, a nagbecsherekí Megyeház.) - Saját alkotásai: a félegházi kat. templom, a cegléd gimnázium, a hódmezővásárhelyi „Sas" szálló, a pozsonyi főpósta, a bpesti Nőipar iskola, a mester-utcai elemi iskola, a tordai fő gimnázium, több vidéki kaszárnya s az épülőben maradt simor-utcai iskola.

Építőipar - Építőművészet, Bp.1916 évf. 53 sz. 317. old.

-1-

Pártos Gyula, építész M.D.K.

1844-1916.

halála alkalmából hegyelettel emlékezik meg a cikkiró az elhunyt érdemeiről és eletrajzi adatairól. Családi neve eredetileg Punczmann volt. Berlinben tanult, 1870-es évek elején telepedett le Pesten, ahol rövidesen Lechner Ödönnel társul va számos középületet tervezett (szegedi városház, Epesti Iparmüvészeti Múzeum ./.

Építőipar - Építőmüvészet, Bp.1916 évf. 53 sz.
317. old. 1 archéppel

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Pastos Gyula és

Lechner Ödön

ved

Az Építési Ipar

1882. 86 l. (A

szegedi városház)

M.D.K.

Paikos Gyula, épitész

é. Lechner Ödön városi terve (400 dukátos) első dijat nyert a szegedi városháza tervpályázatán.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1882. XI.évf.
márc. 19. sz. 69. old.
" ápr. 2. " 80. "

Pártos Gyula, építész

Hl

Budapesti Hirlap. 1882, X. 27

296. sz. 4. o. (Sp. és M.)

Pástor Gyula építész

Pesti Hilap. 1881. okt. 18. 3.

A magyar művészet érdekében

Pártos Gyula épitész

Pesti Hirlap. 1881. júl. 8. 3.

Mikszáth Kálmán: Tisza

Lajos és a magyar mi-
vészet

Pártos Gyula építész

Pesti Hirlap. 1881. ápr. 29. 4.

Építészeti pályázat

Pártos Gyula építész

Pesti Hirlap. 1881. nov. 27. 4.

az Szó-szerenlék bizottság....

Pártos építész.

Pesti Hirlap. 1882. okt. 5. 1-mell. 3. l.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

előadást tartott „A felsőmagyarországi építési emlékekről, különös tekintettel a renaissance korra" – az Egylet kassai vándorgyűlésén.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.

1881. 15. köt. 461. old.

Pártos Gyula MDK

A Fonciere bpi. biz.intézet sugár uti palotájának dijazott pályaterve

Műcsarnok 1881. őszi kiáll.

MDK

Pártos Gyula épitész

Bauzeitung für Ungarn, 1884. 183.lap

MDK

Pártos Gyula és Lechner Ödön

Budapesti Bazár, 1885. febr. 15. XXVI.évf. 29

M. D. K.

PÁRTOS Gyula építész

Benicsky Ádám kastélya Csákvárott
MÁV nyugdíjint. bérháza, távlati kép,
alaprajz
A szegedi városháza, távlati kép, alap-
rajz Lechner Ödönnel.

Pogácsás: Tárgymut. Bp. 1885. 50. l.

50.

Pártos Gyula, építés M.D.K.

nyert megbírást, Lecrner Ödönnel közösen, a nagy-becskereki régi megyeház át-építésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1884. V. évf.

márc. 12 sz.

M. D. K.

PÁRTOS Gyula építész

Lakóház; Andrássy út 25.

Lechner Ödönnel

(repr.)

Pp.-építményei (Szerk. Rozinay István)

Pp. - Eperjes 1880-1884. 60. t.

Pártos Gyula épitész

Pesti Hirlap, 1883. jun. 7. ll.
Szinház, zene, képzőmüvészet

Pártos Gyula épitész

Pesti Hirlap, 1883. febr. 10. 11.
A Képzőmüvészeti Társulat ülése

MDK

Pártos Gyula épitész

A szegedi városház épitési tervére beérkezett művek közül a 400 db.aranyból álló első dijat az a munka nyerte el, melyet Pártos Gyula és Lechner Ödön főv.épitészek készitettek.

Cikk: Pályanyertes épitési tervek.

Vas.Ujs.1882. 174.l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lélyezem:

k vagy helyettesének
láírása.

a. — Endrényi Imre, Szeged.

Pártos Gyula

Szód

Az Építési Ipar

1883. 455. l. – (489. l. A

szegedi munkák)

Pártos Gyula

építész

K

A szegedi városház építési tervére beérkezett művek közül a 400 darab aranyból álló első díjat az a munka nyerte el, melyet Pártos Gyula és Lechner Ödön fővárosi építészek készítettek, a második díjat (100 arany) pedig Baczkó Viktor. Dicsérettel emeltek ki Halmy Andor szegedi építész tervét is.[1]

---

1) Pályanyertes építési tervek. Vas. Ujs 1882. 174. l

1. – 14. ll.
Krépes tábla.

Pastor Gyula

1882. vette át az
Epitesiet sovat ve-
zetiset
a MMÉE Közl-ben

MOK.

Pártos Gyula műépítén

„Egyeshert"-ben építendő műtermeszportot terveri. 1887.

MDK-A-I-1/1884.

MDK

Pártos Gyula festő

1885. Képzőműv. Tanács tagja

MDK-A-I-1/1476.

MDK

Pártos Gyula műépítén.

Levele a KT-hoz, a fővárosi tulajdonában lévő „Epreskert"-nek műtereinkázakká alakítása tárgyában. (Eddig Benczúr Gyula mesteriskolája és Hunár Adolf műterme volt.) 1886.

MDK-A-I-1/1711.

MDK

Pártos

Pártos és Lechner tervezték Torontál megye
székházát.

Az Épitési Ipar, 1885. 216.lap

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

Leerner Ödönnel közös munkái közül a zsámbolyi Beniczky kastély –, az Allamvasutar Nyugdíj intézéti bérkára – és a szegedi városháza terveit állitottaki az 1885-évi Orsz. Kiállítás Műcsarnokában.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1885. XIV. évf.

Jul. 19. Sz. 153. old.

M.D.K.

Pártos Gyula

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat évi közgyülésén tagjai közé választotta a müvészt a kilépő müvésztagok helyett más müvészekkel együtt.

Szinház, Bp. 1887. márc. 22. I. évf. 63. sz.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

Andrássy-ut 45 sz. irodájában a hecskeméti lovassági laktanya versenytárgyalásra hűrt tervei megtekinthetők.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1886. VII. évf.

febr. 3. sz. 3. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

Lechner Ödönnel közösen tervezett szegedi városházát „az önálló magyar építőművészet" felé tendáló, biztató jelenségek közt említi.

Pártos Gyula: Az építőművészet és annak tényezői az orsz. kiállításon.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesitője, Bp.

1886. V. évf. 14. old.

MDK

Pártos Gyula

Pártos Gyula és Lechner Ödön. A m.kir. államvasutak nyugdijintézetének palotája. Bpest.Andrássy ut 25.

Az Épitési Ipar, 1886. 199.lap

Pártos Gyula

MDK

A szegedi városház távlati képe
A szegedi városház alaprajza

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Pártos Gyula

MDK

Beniczky Ádám kastélya Zsámbokon

Az államvasutak nyugdijintézete bérházának távlati terve

Fenti alaprajza

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Pártos Gyula

építész

irod

Pártos Gyula és Lechner Ödön: Kecskemét vagyának ty wékháza. M. Mérnök és Építész Egylet Közlöje. XXVI. K. 1892: 165-167-l

Pastos Gula

laid

Vas. Hjs. 1891

52. b

MDK

Pártos Gyula

Pártos Gyula és Lechner Ödön. Terv magyarázat a Budapesten épitendő Kereskedelmi Muzeum "Keletre magyar" jeligéjű, első dijjal kitüntetett pályatervéhez.

Épitő Ipar, 1891. 391.lap

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

és Lechner Ödön közös terve első díjat nyert az Al. Rotmány-utca és Szalay-utca sarkára tervezendő Kereskedelmi Museum pályázatán

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1891. XX. évf.

aug. 1. sz. 171. old.

M.D.K.

Pártos Gula, építész

és Lechner Ödön közös terve 1500 ft. os első díjat nyert az Iparművészeti Muzeum és Iskola pályázatán.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1891. XX. évf.

jul. 1. sz. 146. old.

MDK

Pártos Gyula és Lechner Ödön

A szerb gymnázium alapkő-letétele Karlóczán.
Vas. Ujs. 189o. 22. sz. 357.l.

Pártos Gyula, építési, M.D.K.

terverte, Leczner Ödön-
nel közösen, a váci-utcai
Thonet-palotát „melynek
homlokzata fővárosunk
egyik legfeltűnőbb látványos-
ságát képezi."

Vállalkozók Lapja, Bp. 1890. XI. évf.

okt. 7. sz. 2. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

nyert megbízást Koch Henrik váratlan halála után, a Thonet-ház Váci-utca és Aranyház-utcai bővítéséner terveire.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1889. XVIII. évf.

jun. 20-sz. 143. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építés

a pécsi városháza bővítés
sére kiírt pályázaton, Lech-
ner Ödönnel hőrösen hé-
szített tervével első díjat
nyert. A program módosí-
tása folytán a második díjas
Ulrich Kereszténnyel együtt újabb
pályázatra szólítottak fel.

Véllalkozók Lapja, Bp. 1888. IX. évf.

szept. 25. sz. 2. old. + nov. 6. sz.
2. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

Leerner Ödönnel közösen készített terve szerint épült fel Torontál vármegye szérháza melynek felavatási ünnepségéről hosszan számol be a:

Vállalkozók Lapja, Bp. 1888. IX évf.

Jan. 24. sz. 2. old.

Pártos Gyula, építés

M.D.K.

terveket készitett egy
G-Tátrafüredén felépitendő
diszes „séta csarnok" részére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1888. IX évf.

jan. 24. sz. 2. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

Készítette el a szombat-helyi lovassági laktanya részletes terveit, melyet 1885-ben – és azután több módosítással – eredetileg Hauszmann Alajos tervezett.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1887. VIII évf.

jul. 26. sz. 2. old. + aug. 30. 1. old.

MDK

Pártos Gyula és Lechner Ödön

az iparmüvészeti muzeum és iskola ujonan emelendő épületére hirdetett pályázaton

1500 forintos I. dijat nyertek

Vasárnapi Ujság 1891. 492.1.

MDK

Pártos és Lechner

A kereskedelmi muzeum uj épületére kiirt pályázaton I. dijat nyertek

Uj muzeumok épitési tervei.
Vasárnapi Ujság 1891. 492.l.

MDK

Pártos épitész

A karlóczai görög keleti gimnázium új épületének rajza. Repr. Az épületet Pártos és Lechner budapesti épitészek tervrajza utan készitették.

Popovics V. István: A karlóczai gör. kel. szerb fögimn. új épülete.

Vasárnapi Ujság, 1891. 4. sz. 38. évf. 51-54 l, Képpel.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

Lechner Gdönnel közösen készített terve, második díjat nyert a pécsi szinház pályázatán, de a bíráló bizottság, a program némi módosítása val, az, első díjat nyert Steinhardt-Lang, építészekkel nyabb szükebbkörü pályázatra szólitotta fel az emlitetteket.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1891. XII. évf.

jan. 13. sz. 3. old.

MDK

Pártos Gyula

Művészi Ipar, 1891. 120.lap

MDK

Pártos

Pártos és Lechner. A kecskeméti városház. I.dij.

Épitő Ipar, 1891. 246.lap

MDK

Pártos

Épitő Ipar, 1891. 184.lap (A kereskedelmi muzeum)

MDK

Pártos és Lechner

a karlóczai görög keleti gymnázium uj épülete, repr. Tervezték fentiek

Vasárnapi Ujság 1891. 52.1.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

Készítette a szegszárdi nagyvendéglő átalakításának és újjáépítésének tervét.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1891. XII évf.
aug. 18. sz. 2. old.

M.D.K.

Párkos Gyula; épitész

Lechner Ödönnel közösen készitett terve első dijat (1500 frt.) nyert az Iparmüvészeti muzeum- és iskolára kiirt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1891. XII. évf.

fel. 1. sz. 3. évf. old.

M.D.K.

Párkos Gyula, épitész

Lechner Ödönnel együtt készitett terve első dijat nyert a kereskedelmi muzeum tervére kiirt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1891. XII évf.
máj. 20. sz. 2 old.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

Lechner Ödönnel hö-
rösen hásitett tervét a
pécsi városházára az épi
tőbirottság mósoditásor-
nar kivánja alávetni

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV évf.
dec. 24. sz. 2 old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

és Lechner Ödön tervei szerint épülő Iparművészeti Múzeumra és Iskolára kiírt a versenytárgyalást.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1894. XXIII. évf.
füzet. 10. sz. 38 old.

MDK

Pártos Gyula

Lechner Ödön és Pártos Gyula. Az uj iparművészeti palota.

Épitő Ipar, 1894. 339.lap

MDK

Pártos Gyula és Lechner Ödön

tervezték az alábbi épületet

Az iparművészeti muzeum palotája. Vas. Ujs. 1893.
393.l.

MDK

Pártos Gyula

Javaslata a koronazasi jubileumi dij szabalyza
tára vonatkozólag.

A Magyar Mérnök- és Epitész-Egylet Közlönye.
1893. febr.26. II.f.

MDK

Pártos Gyula

Felolvasása a budapesti népszinház tűzbiztossá-
gának fokozásáról a mű- és középitési szakosz-
tályok együttes ülésén. Az előadás lényeges ré-
szeit közli a lap a 42-43-ik oldalon.

MMÉEKözl. 1893.

MDK

Pártos Gyula

Épitő Ipar, 1893. 73.lap

MDK

Pártos

Pécs város székháza Pártos és Lechner terve I. dijat nyert.

Épitó Ipar, 1893. 45.lap

M.D.K.

Párkos Gyula, építész

Lechner Ödönnel közösen készített tervét a pécsi zsinagóga építésére a zsinagógai bizottság 2000 frt-tal jutalmazta — a kivitelre a Steinhardt-Lampéla tervet fogadta el.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1892. XIII évf. jun. 21. sz. 2. old.

M.D.K.

Párkos Gyula, építész

Lechner Ödönnel közösen az Iparművészeti múzeumra készített tervét a közoktatásügyi minisztérium elfogadta és az építkezéshez több mint 600.000 frt-t szavazott meg.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1892. XIII évf. máj. 17. sz. 2. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

Lechner Ödönnel együttesen a Kecskeméti városháza részére készített terveit a városi tanács elfogadta és az építésre 406.000 frt-t irányzott meg.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1892. XIII évf.
jan. 5. sz. 2 old.

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

Lechner Ödönnel közösen készített első díjas pályaterve Kecskemét új városházára kiírt pályázaton.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlonye, Bp.
1892. 26. köt. 165-167. old.
IX., X. XI. tábla. 1 röv. ábrával.

Párkos Gyula
építész

Fővárosi Lapok 1895. febr. 17., 542. old.
(Művészet.)

Kalmár

Pártos Gyula
épitész

Fokvárosi Lapok 1895. máj. 22., 1624. old.
(Műrészetek. Millénniumi mundák.)

Kalmár

Pârtos Gyula
építész

Fővárosi Lapok 1885. máj. 19., 1580. old.
(Műveiszetek.)

Kalmár

Pártos Gyula,
építész

Fővárosi Lapok 1895. márc. 12., 803. old.
(Műcsarnok. Millenáris kép-pályadíjak.)

Pártos Gyula
építész

Fővárosi Lapok 1895. jan. 31., 351. old.
(Ujdonságok. Kitüntetett építész-mém. okok.)

Kalmár

M.D.K.

Paritos Gyula, építész

Lechner Ödönnel körösen tervezett „Ipar-művészeti palotája" befejezéshez közeledik. Már csak a belső disztésen dolgoznak.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1895. XVI .évf.

dec. 24. sz. 3. old.

Pártos Gyula, építés M.D.K.

elkészítette a szegszárdi
főgimnázium terveit.
A hétemeletes „díszes"
épületre 132.000 frt.
van előirányozva

Vállalkozók Lapja, Bp. 1895. XVI .évf.
dec. 3. sz. 2 old.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

megbízása értelmében,
Szegszárdon felvételeket
készít az uj főgimnázium
terveinek elkészítéséhez

Vállalkozók Lapja, Bp.1895. XVI.évf.

máj. 14. sz. 2. old.

MDK

Pártos Gyula épitész

Kőzd-Kovács:
A Nemz.Szal.-ban. Uj Idők, 1895. I. 17.sz. 32? l.

MDK

Pártos

Pártos és Lechner a pécsi szinház tervp.
1892 v. 1893. második dijat nyerték.

Komor Marcell: Pécs városának uj szinháza.

M.Mérnök és Ép.Egyl.Közlönye. XXIX.k.1895
440.lap

MDK

Pártos és Lechner

Az alábbi szinház épitésére kiirt pályázaton
II. dijat nyertek

Komor M.: Pécs városának uj szinháza. MMÉEKözl 1895.
XXIX. k. 440.l.

MDK

Pártos

Pártos és Lechner terve nyerte a masodik dijat a pécsi szinhaztervpalyazaton.

Komor Marcell: Pécs városanak uj szinhaza.

MMÉEKözl. 1895. 437-444.lap.Képekkel.

Pártos Gyula

Pécs város székháza I-III. vizf.tus

Szabadka város székháza I-II.tus,vizf.

Kecskemét város székházának tervezete,vizf.

Szegedváros székházának terve, vizf.

Műcsarnok 1896.szerződéses kiáll.

Pártos Gyula MDK

A magy. államvasutak nyugdijintézetének bp. bérháza, vizf.

Kecskemét székházának terve, vizf.

Iparmüvészeti Muzeum és Iskola főhomlokzata tollal.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Pártos

Iparművészeti Múzeum.

Bpmüsz. 160.lap

1896

Pártos Gy.

MDK

Kecskemét város székházának tervе, repr.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Pártos Gyula, müépitész

felhivására hozták a képet annak festői é
tulajdonosai, akiknek nagy vágyuk volt, h. a test-
vérnemzet, Magyarországnak is megmutassák Kosciusz-
kó győzelmét.
Pártos Gy. hamarosan felépitette a magyar diszité.
i körkép-palotát.

Uj Mücsarnok/Aréna-ut/ szomszédságában az uj
körkép-palotában: Kosciusz kó győzelme az oro-
szokon Raklaviczánál 1794 évi ápr. 4-én.
Franklin r.t. nyomda. Bp. -1896.

MDK

Pártos Gyula

Az Iparművészeti Muzeum. M.Geniusz 1896.II.
735-737.l. Képekkel.

Pártos Gyula, építész

Iparművészet 1896-ban 299.

Kisuczaújhely h. n. VI. 248.

Pártos Gyula

Minsarnok éj.
1896. mill. kiáll.

Pastor Gyula és
Lechner Ödön

---

ered

Az ipar mű vesseti
Muzeum. M. Ge
nius 1896. II.
735–737 l
Bezpekkel

Pártos Gyula
építész

Fővárosi Lapok 1896. évf. VI., 6. füz.
(Ujdonságok. Az uj iparművészeti palota.)

Kalmár

Pástor Gyula
műépítész

Fővárosi Lapok 1896. máj: 20., 8. old.
(Ujdonságok. a Kosciuszko körkép...)

Kalmár

Párkos Gyula
építész

Fővárosi Lapok 1896. ápr. 20., 3. old.
(A képzőművészeti társulat közgyűlése.)

Karlsruhe

Pártos Gyula
építész

Fővárosi Lapok 1896. febr. 27., 7. old.
(Ujdonságok. Az uj iparművészeti
muzeum.)

Kalmár

Partos Gyula

IROD

X. Az iparmivesseti
muzeum és iskola nyomtha-
na. Vas. Ny. 1856.
44 szem. Egyel

Pärtos Gyula

~~[illegible]~~ leisd

Var. Ny 1897.
804. l.

Pastor Gula

IROD.

Vas Ip 1896. 475.

Rk. 5861.

engedély.

ta festőművésznövendék . . . . ~~ur~~

képtárban kifüggesztett 5861 lelt.

rfiképmás . . . .

junius hó 21.-én.

Petovics

főigazgató.

Pártos és Lechner

irod

Bpmüsz 224. l

MDK

Pártos Gyula

A képzőm.társ.1896.-ban az új műcsarnokban tartott évi közgyülésén választmányi tagnak választották.

Vas.Ujs.1896. 267.l.

MDK

Pártos Gyula és Lechner Ödön

a MÁV nyugdíjintézetének az Operával szemben lévő palotája, 1881-84

Bpmüsz. 189.1.

Pártos Gyula, építés M.D.K.

tervei szerint épült 2-emeletes szegszárdi áll. fögimnázium elkészült.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1896. XVII. évf.

nov. 17. sz. 3. old.

Párlos Gyula, épitész

érdekes javaslatot tett a Városháza uj elhelyezésére, melyre a belvárosi dunaparthoz a piarista- és a görögtemplom helyére esőrészt tartja legmegfelelőbbnek - a Károly-kaszárnyából csak a Városház-utcai részt tartaná meg, a többit lebontásra és parcellázásra ajánlja.

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Heti Értesitője, Bp.

1897. XVI. évf. 216. old.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

Lechner Ödönnel együtt terverett Iparmüvészeti Muzeumát okt. 25-én fogjár felavatni, nagy ünnepélyességgel, a király jelenlétében. Az építkezés 3 évig tartott és telekkel együtt kb. 1.200.000 frt-ba került.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1896. XVII. évf.

okt. 20. sz. 3. old.

MDK

Pártos

Lechner és Pártos. Thonet-féle áruház a Váci-utcában (nem a Thonet-udvar !!) nagymértékben alkalmazott majolika dísszel.

Bpműsz. 212.lap

MDK

Pártos Gyula

Fittler Kamill: Az Orsz. Magy. Kir. Iparművészeti Muzeum és Iskola épülete.

Ráth Györgyi 1896. 298-306.lap Képekkel.

.....*műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

n.

vi .....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Partos Gyula

Ivod

Épitő Spar

1899. 10. l. 18. l

(A Budapesti kereskedelmi és Iparkamara szakháza rajzokkal.)

I. Diz, Bpest alkotmány utca

Pastor Spula

Cajet

Vas Up 1898

1. [illegible]

Pártos Gyula, építés M.D.K.

Leadner Ödönnel közösen tervezett Iparművészeti Muzeumáról, hosszú lelkes cikkben számol be az ismeretlen szerző.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII évf.
dec. 15. sz. 4. old.

MDK

Pártos Gyula

Zala György: Müvészek lakomája. Mücsarnok, 1898, nov. 2o. 16. sz. 145 l.

M.D.K.

Párkos Gyula, épitész

Lechner Ödönnel együtt készitett terve szerint épült (közel egy millió frt-ból) kecskeméti városházát e hó 22-én fogják felavatni.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII évf.
Ork. 20. sz. 3. old.

Pártos Gyula

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Mücsarnok, 1899. 215. l.

MDK

Pártos Gyula .

Mücsarnok 1899. 13. sz. 191.l.

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

„pártatlan" jeligéjű terve első díjat nyert a Bpesti kereskedelmi és iparkamara ny palotájára kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1898. XIX. évf.

dec. 14. sz. 7. old.

MDK

Pártos Gyula,

ö is aláirta az ivet, melyet a miniszternek küldött Ujváry tiltakozásul Hock reformkodásáért.

Ujváry Ignác: Válasz az "Okiratos válaszra." Műcsarnok c.hiv.lap. 1898.nov.27. I.évf. 17.sz.155.1

MDK

Pártos Gyula

P.G.: Kecskemét uj városházáról. Vas. Ujs. 1898. 1. sz. 2.l.

Pártos Gyula műépitész

I.dij

Pályanyertes műépitészek. Műcsarnok, 1896. 21.sz.

20 l.

M.D.K.

Párkos Gyula, építész

nyert megbízást a győri fa- és fémipari szakiskola megtervezésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1901. XXII. évf.
Jan. 23. sz. 6 old.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

tervei szerint a ker. minisz-
ter órásipari szakiskolát
épittet a Tavaszmező- és
Szüz-u. sarkán 175.710 ko-
rona 76 fillér költséggel.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI. évf.
Jul. 25. sz. 4. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

tervét megvették a
lapszti telefonpalota
pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI. évf.
jan. 17. sz. 4. old.

MDK

Pártos Gyula, ép.

"Villám II." jeligés tervét a bizottság megvételre ajánlotta.

A telefonpalota pályázata.

Mücsarnok. 1900. 4. sz. 52. old.

M.D.K.

Párkos Gyula, építész

első díjat, Meinig Artur, második díjat nyert a Budapesti kereskedelmi és iparkamara épületére kiírt pályázaton. A rendkívüli közgyűlés úgy döntött, hogy a palota az eredeti terv alapján épüljön fel.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1898. XX. évf.
febr. 1. sz. 4. old.

MDK

Pártos Gyula

Magyar kiállitó művészek névsora. Műcsarnok, 1899. 346-348 l.

M.D.K.

Parlos Gyula, épitész

az Örökimádás-templom elhelyezésére kiirt pályázaton második dijat nyert.

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Heti értesitője, Bp 1900. XIX. évf. 7. és 13. old.

Pártos Gyula
1890-96 Sparmüvéneti Múseum

Magyar Minerva T. 1900
52 l.

N KÁROLY
tca 22. II. 17.

Pártos Gyula

~~[illegible]~~

~~1901. 8. l.~~

~~Both Menyhért~~

~~1901. 9. l.~~

~~Fadrusz János~~

~~1901. 9. l.~~

tovább

~~Fenyes Adolf~~

~~1901. 9. l.~~

Pártos Gyula

1901. 9. l.

Műcsarnok 1901.

(A Magyar Képzőművészek Egyesületének ülése.)

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

Pártos Gyula

cred

Építő Ipar 1901.

29. sz. (A. pozsonyi

uj vincellériskola,

ábrákkal)

fenti terve alapján

épült.

I díjat nyert a földmivelésügyi munszterium által

kiírdatott pályázaton és

a kivitellel is megbízt.

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

délyezem:

.....

ök vagy helyettesének
aláírása.

ta. — Endrényi Imre, Szeged.

Pártos Gyula

Ivód

Mucsarnok, 1899. ~~Zo~~ 210.l

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Pártos Gyula

Cród

Épitőipar 1889. 527 l

559 l.

Temeskubini gard. Rot. IV. 261

Pártos Gyula

a Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamara székházának pályázatai

III. díj.

Művészet 1902. 355. l.

Kocsi, római, dekorativ ~~díszei~~ részei

IV. 22

Pártos Gyula

A pozsonyi posta- és távíró-épület tervpályázatára huszonöt pályamű érkezett. A biráló-bizottság az 1500 koronás első díjat Pártos Gyula, az 1000 koronás második díjat Sándy Gyula és Förk Ernő, a 600 koronás harmadik díjat Márton Ákos, Károlyi Emil és Riemer Márkus terveinek adta ki.

Művészet 1902. 354. l.

másolat

vonalakban megmaradt asszisztu
ugyanahhoz a kompozicióhoz ta
után itélve élénk mozgásban v
része. Ugyan ebbe az öss
tikusan kialakitott föld, mel
ismerhetőfel. Ez is egy sohasem
születése ábrázolásaihoz, ahol
az előtérben vagy oldalt, késő
a közepén vagy háttérben szerep
és tehén. Csak kitár
tén a legáltalánosabb körvonal
szokott együttesből és talán a
származott ide át.
magyarázatát. A második töredék
melyet fiatalos, hullámzó hajú
hordoznak. A fent leirt fejtöre
kialakitott alakos töredékek,
mintázott

Pártos Gyula

A ceglédi áll. fő-
gymnáziumi terve
alaprajzok
nélkül.

Építő Ipar
1902. 23. sz. —
24. sz. (A ceglédi
főgimnazium,
képpel és alaprajz-
zal.)

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

harmadik díjat nyert a porsonyi ~~postapalota~~ kereskedelmi és iparkamara szekkér terv. pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1902. XXIII. évf.

okt. 15. sz. 7. old.

M.D.K.

Páritos Gyula, építész

pályanyertes terve alapján épül fel a ceglédi főgimnázium.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1902. XXIII. évf.

máj. 28. sz. 6. old.

MDK

Pártos Gyula Műépitész

Pártos Gyula műépitész a III.dijat nyerte tervével a Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamara székházának épitésére kiirt tervpályazaton.

Művészet, 1902. 355.l.

MDK

Pártos Gyula

A pozsonyi posta-és táviró-épület tervpályázatán az 1500 koronás I; dijat kapta.

Müvészet,1902. 354.l.

M.D.K.

Párdos Gyula, épitész

első díjat nyert a borsonyi vincellér iskolára kiirt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1901. XXII. évf.
aug. 7. sz. 7. évd.

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

Terve 300 koronás nagydíjat nyert a pécsi postapalota pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1901. XXII. évf.
jul. 31. szl 7. old.

Partos Gyula építész

MŰVÉSZET
II. évf. 1903.
64.
"Kitüntetések"

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

délyezem:

.....

ők vagy helyettesének
aláírása.

ıta. — Endrényi Imre, Szeged.

Pártos Gyula

Irod

Magyar Pályaiatok

1903. 1 sz. (Pozsonyi posta és távirda épület)

I Díj.

Győry Tibor dr., egyetemi magántanár

IV. 163.

Pártos Gyula

A pozsonyi m. kir. posta- és távirdaigazgatóság épületterveire kiírt pályázaton 31 pályázó vett részt 37 pályatervvel. A zsüri döntése szerint az 1500 koronás első díj nyertese Pártos Gyula, az 1000 koronás második díj nyertese Petz Samu, a 800 koronás harmadik díj nyertese Riemer Márkus, Károlyi Emil és Márton Ákos lett.

Művészet. 1903. 65. l.

nincs cód.

Pártos Gyula építész

MŰVÉSZET
II. évf. 1903.
65.
"Kitüntetések"

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

harmadik díjat nyert a hódmezővásárhelyi szálloda- és vigadó tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.
jan. 14. sz. 9. old.

MDK

Pártos Gyula

A hódmezővásárhelyi Fekete Sas vigadó-és szálló-épület tervpályázatára beadott pályamunkája megosztott díjat kapott.

Kitüntetések. Művészet 1963. 64.l.

MDK

Pártos Gyula épitész.

A pozsonyi m. kir. posta-és távirdaigazgatóság új épülettervének pályázatán az 1500 koronás I.dijat nyerte.

Müvészet,1903.65.1.

Párkos Gyula, építész

M.D.K.

1500 koronás első díjat nyert a porosnyói postapalota pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1902. XXIII. évf.
szept. 24 sz. 9. old.
okt. 1. " 3. "

MDK

Pártos Gyula, épitész

Rudasfürdő, terv. 3ooo koronás dij.

Müvészet, 1904. 4o6. l.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

a másodszor is meghirdetett pozsonyi Postapalota pályázaton ismét első díjat nyert. A cikkíró [Komor Marcell] keserű gúnnyal emlékezik meg erről a második pályázatról, melyet az első döntése fölötti „gúnykacaj" váltott ki, s amely nek újabb döntése, Pártos „fölötte naiv és művészietlen" terve mellett valósággal „sztigmatizálta a beérkezett tervek két harmadát." Lechner Ödön és Leitersdorfer Béla közös művét mind két alkalommal formalitás miatt zárták ki a pályázatból.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.

jan. 28. sz. 3. old.

MDK

Pártos Gyula építész

D: Müszaki tanács. Épitő Ipar, 1905, 45.sz. 370 l.

Pártos Gyula épitész

MDK

Tervpályázat... Épitő Ipar, 1905. aug. 20.
290k.l.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

a Rudasfürdőre beadott pályaműve alapján, újabb szerzőkörű pályázatra kapott felszólítást.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV - évf.
dec. 14. sz. 8. old.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

terve a trencséni állami felsőbb leányiskola- és internátus pályázatán megvételt nyert.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV évf.
dec. 21. sz. 7. old.

..... *mühely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...m.

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pásztor Gyula

építész

iroda

Magyar Pályázatok

1905-6. 27. 11-13

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

elyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Pártos Gyula

Cvod

M. Pázárator

1904/5. 10 H. 16-18 l.

~~Hegedűs Ármin~~

Pártos Gyula
Petz Samu

K

A Sáros- és Rudasfürdők terveinek eszmei pályázatára beérkezett pályaművekre nézve a biráló-bizottság a következő döntést ajánlotta: 1. Sárosfürdő, 3000—3000 koronás díjjal jutalmaztassék ~~Hegedűs Ármin és~~ Sebestyén Artur, Stärk Izidor, ~~Alpár Ignác,~~ Petz Samu. 2. Rudasfürdő, 3000—3000 koronával jutalmaztassék Tőry Emil, Pártos Gyula, ~~Hültl Dezső,~~ Vágó József és Vágó László. Ugyanezek a művészek szűkebb pályázatra szólíttassanak fel.

Művészet 1904. 406. l.

nincs cód

P

Művészi díj: Sárosfürdő tervei
Pártos Gyula

Művészet III. évf. 1905. 406. l.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

Serve az egyik 1000 koronás harmadik díjat nyerte el a munkácsy-utcai állami főgimnázium pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

jun. 7. sz. 6. old.

MDK

Pártos Gyula, ép.

A kultuszminisztérium uj palotájának tervpályázatán a két negyedik dij egyikét ő nyerte.

Kitüntetések.- Művészet. 1905. 4.sz. 271.l.

MDK

Pártos GYula épitész

A trencsényi állami leányiskola és internátus pályatervei.

Művészet,19o5.142.l.

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláirása.

ezem:

.....

v helyettesének
a.

Endrényi Imre, Szeged.

Pártos Gula

épitér

irod

Magyar Pályázatok

1905-6. 8 r. 3—4. l

Török Gusztáv IV. 254.

Pártos Gyula

ÉPÍTÉSZET

A kultuszminiszteri palota pályatervei (Pártos Gyula, Kármán & Ullmann, Vágó József & László, Faludy & Reisz, Törk & Sándy, Komor & Jakab, Schoditsch Lajos, Tőry Emil pályaművei). Magyar Pályázatok. III. 8.

1905.

1906

A kultuszminiszterium új palotája. Magyar Hirlap, január 2.

(Művészet 1906. 71. l.)

Pástos Gyula

vód

Pástos Gyula: Haggenmacher
Árpád családi lakókára
a budapesti Stefánia utcz.
Egyetemi Ipar 1907. 194. l.
(kepekkel)

Jenti Tivol

..... *mühely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....szamu .....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Pártos Gyula

Cred

Z

Pártos Gyula: A Magyar Gazdaasszonyok Országos Egyesületének cinkotai nyáriháza. Építő Ipar

1907. 263. l.

(Kapcsolt)

fenti kivesztes
és a kivesz.
szont epik
fel

Farkasfalvi Konrád VII 162

Partos Gyula.

a VI. ker. áll. főgimn.

tervpályázatán

III. díj.

Magyar Pályázatok

1906. 1. sz.

Csabrendeki lelet VI. 130.

Pártos Gyula

a budapesti VI. ker.
állami főgimnazium
épületének terve.

III. díj.

Vállalkozók Köre.

1905. aug. 16.

(Főgimnazium terve-
zés Budapesten.)

MDk.

Pártos Gyula épitész

A kultuszminisztérium uj palotájának terve.

Müvészet, 1906. 71. l.

Pártos Gyula MDK

Iparmüvészeti Muzeum

/Lechner Ödön és Pártos Gyula/

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőmüvészet története. Bp. 1906.

34.1.

Pártos Gyula

Repr.: MDK

Iparmüvészeti Muzeum

Mirowi Myskovszky Ferné: A magyar képzőmüvészet története. Bp. 1906.

106.1.
43. kép.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

terve egyik negedik díjat nyert a kultuszminisztériumi palota pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI évf.

jun. 21. sz, 8. old.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 435418

Pártos Gyula

1906. ban tenti tervei szerint épült a magy. gazdaaanzonyok orsz egyesületének cinkotai polgári iskolája és árvaháza

Bar Bpostbalp.

58. l.

Pástor Gyula

U. 1833

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Pastor Gyula
epitaph

Ind

Mts S. IX. 1898.
294. l.

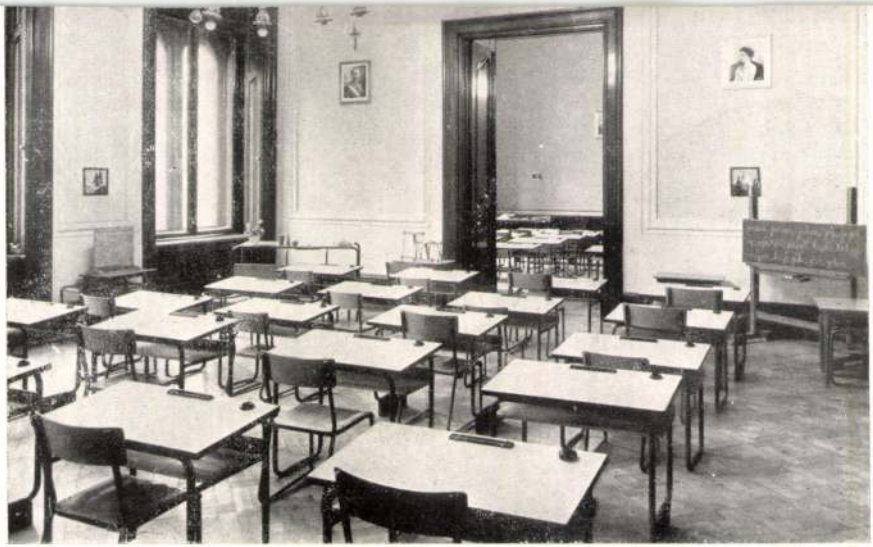

Un' aula

INAUGURAZIONE DELLA NUOVA SEDE DELLA SCUOLA MEDIA ITALIANA

Pártos Gyula

l.

Gerő Művészetről

436. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 .....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191 .....

.....

tanu.

.....

tanu.

Pártos Gyula

Szombathelen a Csavassági Kaszárnya fenti terve szerint épült.

Szod.

Byi 229 l.

Fizetendő 190 szállítás tól ~~évi~~ / havi ? kor fill. részletekben.

7067 NYOMT. KUNOSSY VILMOS ÉS FIA BUDAPEST

Pártos Gyula

Lvod
z
Mysk Ernö
34. l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Partos Gyula

epitaly

8. Projet d'un hôtel de ville à Kecskemét

ivod

Cat. spec. 6. l.

MDK

Pártos Gyula

Velencei Hauszmann Alajos dr.-ral együtt járta a berlini akadémiát.

Kism Lechn 71-78-Képekkel.

MDK

Pártos Gyula

épitész

Sáros és Rudasfürdők tervp. ... Vállalk. Közl. 1907. okt. 9. 6.l.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

tervét 250 koronáért megvásárolták a zombori függetlenségi kör szérkázá-nak pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.

febr 13 sz. 12. old.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engec

.....

a műhelyfőnö

8. sorsz. Műhelyi min

Pástor Gyula

Úvod

Magyar Pásztorok

1907. 4 sz. 11. l.

Pártos Gyula

Epizód

l. Medvey

33. l.

Pártos Gyula

írod

Kism Lechn

43. l.

*

< Pártos Gyula >

cikke

< > A műépítészet.

Kol. 1885

IV. k. 4. f. 765–779 l.

Ercsi, v. h.

217

Képe 120,

Pártos Gyula

tervezte a kiskunfélegyházai rk. pléb. templomot
újrenesszánsz stílusban

Sestit István emlékk

III. 243. l

Pártos Gyula

rząd

Kal 1885

TD. k. 4. f. 769. l.

776. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT dísztermében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Pártos Gyula

vród
i

Tonelli Szeged

35. l

Pátos Gyula

l,

Ybl Lotz

502. l.

Pártos

epitet

rod

Ry

Jegyzé

7.000 K. azaz szóval Hét-
Dszeget 1 arb. felmosó
takarétásához felvettem.

Zua

Pártos Gyula

építész

Gyermekul

83, 100, 189. l.

212

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS
BIZOTTSÁGA

421/1933

A Műemlékek Országos

az 1934-

1) A zsámbéki premontrei templom
2) Gerevich Tibor Magyar művészettö
3) „Magyar várak" kiadvány segélyez
4) A könyvtár szerepítésére —
5) A gyűjtemény anyag elhelyezésére
6) Műemlékek felvételére —
7) A tényleg gyűjtemény kiegészítés
8) A visegrádi vár biztosítási m
9) „A székesfehérvári ciszterci temp
10) Vidéki műemlékek helyre
11) Előremenő látottakra —

Pártos Gyula

Kabdebó Bp

4.1.32.1.

BECK SÁMUEL K

BEL- ÉS KÜLFÖLDI M
ÉS SIENIT-SIREML
DEBREC

KŐBÁNYÁI:
ERDŐBÉNYE, KIS-KIRVA,
MUNKÁCS, KIS-KÖVESD.

FIÓKÜZLETEI:
DEBRECZEN, Placz-utcza 85. sz.
TÉCSŐ, Máramaros megye.
MUNKÁCS.

KÖZPONTI
ERDŐB

SÜRGÖNY-CZIM:
BECK ERDŐBÉNYE.

Tit:

Üzemlérek Orszá

Folyó hó

Pártos Gyula

1905. a kultuszminisztérium palotájának terrpátyá-
zatán a második
IV-ik díj

Magy Alp

7 r. p.

~~Hültt Dezső~~

K Pártos Gyula

Töry Emil

Vágó László és József

tovább 1904. a Rudas-fürdő tervpátjára-tán terveiket di-jartak

P

Magy Alp.

60, 72, 140

MDK

Pártos Gyula

Tervei szerint épült a kiskunfélegyházai uj plebánia templom neoreneszánsz stílusban 1873-76-ban.

Chobotvác 358.l.

MDK

Pártos Gyula építész

1904. Rudasfürdő terv.

Magy Alp. 60. 72, 140

MDK

Pártos

Nchv. 26, 27. lap

Pártos Gyula

K

tervei szerint épült
a kiskimfélegyházai
új plébánia templom
neorenesszánsz ~~[illegible]~~
~~b~~ stílusban 1873-76-
ban.

Chobotvác 358. l.

FELVETTE	LEMEZSZÁM
Csomor Ernő, Szentsimon	

Pártos Gyula

1866-ban került a berlini Akadémiára.

Magy. Alp. I.
115. l.

nem volt említve.

Partos Gyula

építész

+ 1919

lásd

z

Bierbposta

37. l.

930

Pártos Gyula

1907. tervezte az óbecsei községi kinestári posta-épületet.

Bierbposta

77. l.

930

Pártos Gyula

épitész

cród

Liber Bpestszobrai

298. l.

934

Az előirányzaton kivül

a 103.188/1938.IV.B.sz. alatt jóvá

bályrendelet 2.§./14/ bek.alapján

rulás /78.160.-P/, valamint az 53.§

ség biztositás kötelezettségének m

bérek az előirányzatnál 10.655.50 P

Az erdő- és mezőgazdasági birtokból

tékü emelkedést mutatnak a saját ke

óta.

Előirányzatunkban a kül

részre bontottuk: Természetben adot

próbák /17.500.-P/ és Egyéb /46.48c

ség kedvéért e rovat bevételeit tel

ezért a költségelőirányzat szerinti

való szembeállitás helyett az alább

Pántos Gyula

l.

Liber Bp nobrai

358. l.

934

Csegelalom III. 132

Pártos Gyula

épiszéz mil. 1845 Apatin

irod

Krück II. 351. l.

10,18

Erla (Eger) h.n. IV. 95.

Erlau (Eger) h.n. IV. 95

Pârtos Gyula

vöd

Yblut 18. l.

1926

~~Alsófehér vármegye~~ X. 170

Pártos Gyula

ivód
2

Ybl utolsó

18-l.

926

AZ ÉVKÖNYV REPRODUKCIÓ
BALOGH RUDO

—

NYOMATOTT AZ ATHENAEUM R.-T. MÉL

IMPRIMÉ SUR LES MACHINES
DE L'ATHENAEUM SOC. A

PRINTED IN ROTOGRAVURE BY THE A

Pârtos Gyula

wód

Z

Fábnagymagyép

31. l.

936

MDK

Pártos Gyula

Lechner Ödön és Pártos Gyula. Városháza 1883.

Horv Thirr Szeged 21.lap

Pártos Gyula

Az 1896 84. 169.lap

ıeretlen mester.
zázadból.

rdultan és arczélben van áb-
ɔmlik s ruhája reczés betétű.
HVNGARIAE. REGINA.«.
4·3 cm. — Lelt. sz. 392. — Ér-
ıv ajándéka 1885-ben.
adatok. 1894: I. 26. *Ismeret-*

PÁRTOS *Gyula*, építész. * Apatin 1845. † Budapest 1916 dec. 22. Itt és a berlini műegyetemen tanult s 1870 óta önállóan működött Budapesten. P. tervezte és építette a bpesti Kecskeméti-házat a félegyházi r. k. templomot, a ref. hitközség templom-bazárját Kecskeméten, a zombori állandó színházat stb. Hosszú időn át Lechner Ödön társa volt és vele együtt építette a szegedi városházát, a bpesti Iparmű-

975

vészeti Múzeumot és a kassai felsőbb leányiskolát.

935

Pártos Gyula

1902-ben a pozsonyi ker. posta igazgatósági és 1. számú városi postahivatal épületének első és második tervpályázatain I. díjat nyert. Az épület barokk stílben e tervek alapján épült fel 1911-12-ben

Bierbrosta
65, 66. l.

930

..... *műhely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pártos Gyula

épiten

laid elträge

B. Bács B

II Rót. 534. l.

.... *műhely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifiz

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pastos Gula

opřeby

lásd

BPP II 392.1.

_____ *műhely.*

yfőnökség!

év _____ hó ____ n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____ számu _____

tam.

évi _____ hó _____

_____

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Pártos Gyula

épitész

Wod

B. Bács B., II kötet

262. l.

269. l.

MDK

Pártos Gyula

Lechner Ödön és Pártos Gyula: A magy. államvasutak nyugdijintézetének bérháza. Repr.

Rückwardt. 1889

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Pártos Gyula

l.

Közlegyi ál

189. P.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 485418

Pártos Gyula

l.

Közlemkiáll

132. l.

Pārtos Gyula

l.

Lykanemzromantika

146 l.

942

MDK

Pártos

Lykaköszönö 67 1.

MDK

Pártos Gyula

Irod.:
Lauser, Dr Wilhelm: Die Kunst in Oesterreich-Ungarn II. Jahrg. Wien i n. 13, 14.1.

MDK.

Pártos Gyula

Lykanomz romantika 146.l.

1942

Pátzay Gyula

Thieme Becker
XXVI. 262. l.

Lyka

Pártos Gyula

építész

M.D.K.

1896 ban avatták fel az általa
és Lechner által tervezett Iparművészeti
Museumot.

Ars Decorativa: Az Iparművészeti Museum (mestermüvei
12.

Pártos Derső

1893-1896-ig épitette Lechner Ödönnel együtt az Iparm. Múz.-ot. Magyaros épiténeti stilus meghatarozásére törekedtek. 1896 okt 25. nyilt meg az 1-ső kiállítás.

Iparmüvészeti Múzeum f.k. Vizy Otto 16.

Pártos Dezső

és Lechner Ödön. MEK

Repr.

Iparművészeti Főiskola./Üllői Ut/
1893-97

20.o. I.kép.

Szőllősi Ernő /szerk/: Budapest -Guide illustré.

Bp. [illegible] é.n.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Pártos Gyula

l.

Közlerkiall

307. l.

deni .

Fogadja kiváló tisztelet

Budapest, 1905.évi má

Partos Gyula

epitest

+ 1917 apr. 20

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Pártos Gyula

mill. nagy erém

Közlezrkiàll

1266. l.

Pártos Gyula

tervezte és épitette a
felegyházi r. k. templomot
renaissance stylben
1873 – 1876 ig
az épitési költség a beren-
dezése kivül 156000 frt
volt.

— á — r — A felegyhá-
zi r. kath. templom —
Vas Ujs 1877 583 l
kéjpel. lásd még ez
évből az Épitési Ipar-

MDK

Pártos Gyula épitész

A félegyházi r. kath. templom

Vasárnapi Ujság 37. szám 1877. XXIV.évf.583.l

PÁRTOS Gyula épitész

LEHNE, Andreas - PINTÉR, Tamás: Jugendstil in Wien und Budapest. Wien : Edition Wien, 1990 99,100,131.p. és ill.

257. 535.
Religions et sociétés. Paris

164.
Rendtartás az iapri technik
Tankönyvkiadó

119.
Rényi Arthur: A vagyonrefor
Ujságüzem

645.
Répássy Miklós: Halászatunk
Pallas

816.
Report of the Senate Select
Government Printing Office

PÁRTOS Gyula úszás.

Erdei 1931 52,53,63

..... *műhely.*

főnökség!

hó ..... n történő kifize

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ın

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pártos Gyula

Lvod

Az építési ipar

1878. 390 l. (A reform. nitkőrség vj tanulom bazárja Kecskemétem)

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pártos Gyula

vród

Az építési ipar

1877. 696 h és 775 h (A Kis-
kun-félegyházi róm-
kat. uj. templom)

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pártos Gyula

épitész

Inéd.

=

Az épitési ipar

1877. 81 hasáb.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

tervei szerint jövő évben felépül a Zombori megyeház. Az építési munkákat Pucher József kapta meg.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1879. VIII.évf.

dec. 21. sz. 403.old.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

tervei szerint épült Kis-Kun-Félegyháza róm. kath. temploma, mellyel kapcsolatban a hitkörség, az Egylet választmányához intézett levelében, műszaki megvizsgálásra két tag kiküldését kéri.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1877. 11. köt. 469. old.

Partos Gyula

Építette 1876-77 be- a felső
népiskolát Apátiban.

Felső népiskola Apatiban
(alaprajzzal) Partos Gyulától.
Az építési ipar. 1877 évf 39. l.

..... *műhely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...am.

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pártos Gyula

irod

Az Építési Mar

1879-376. l. (Bács-Bodrog megye nékhája)

Pártos Gyula 30, 62, 64, 92, 146 ép.
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

PÁRTOS GYULA
építész

AZ ÁHÖRÉS KORA

helyezkedik szembe, mennyire meg
renditeni. Az én munkaköröm tulr
zom nálunk a hosszu lejáratu, a
zettségeket maguk után vonó dol
egyenesen bénának érzem magamat.

181.0-

De hát majd csak tuljutok ezen
helyzet valamely irányban eldől
meg a talpam alatt, amelyen meg
a munkához, akkor - remélem - i
tot, képességet a munkához, a c
is bizonyos, hogy ez a cselekvé
a dolgokra, amelyeket legjobban
ha megmaradhatok azon a munkter

Pantis Gipula → Lechna Ō

(Simon Magdi)

M. D. K.

PARTOSHIAN B.

1922-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 335.l.

PÁNDY LAJOS

Született 1895-ben Budapesten, a gymnasiumot a piaristáknál végezte, érettségi után a Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly tanítványa lett, de tanulmányait csak egy évig folytatta, mivel a háboru megszakitotta azt. A háborut mint a 9-ik honvédhuszár ezred hadnagya végigküzdötte. Háboru után tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Réti István vezetése alatt folytatja jelenleg is.

Olajfestmények :

174 Varrónő 30000.—
175 Szöllőmunkás 15000.—
176 Szüle 15000.—
177 Öreg ember 15000.—
179 Öreg asszony 10000.—
180 Szénarakodás 10000.—
181 Lóistálló 10000.—
182 Ököristálló 15000.—
183 Akt (magántulajdon)
184 Önarckép 10000.—
185 Kompositióvázlat 12000.—

Rajzok :

186 Tájkép 1500.—
187 Parasztfej 1500.—
188 Parasztfej 1500.—
189 Ökör 1500.—

PAROBEK ALAJOS

Született Szegeden 1896-ban és ugyanott végezte középiskolai tanulmányait is. Reálérettségi után a nagybányai művésztelepen Ferency és Thorma tanitványa volt. 1915-ben elnyerte Szatmármegye ösztöndiját. A háboru, melyet mint a 13-ik nehéz tüzérezred hadnagya küzdött végig, megszakitotta tanulmányait. Háboru után a Képzőművészeti Főiskolán Réti István növendéke lett és jelenleg is ott dolgozik.

mint a bécsi művésztelep tagja.

Olajfestmények:

158 Tájkép kocsival 15000.—
159 Cséplés 15000.—
160 Széna hányók (vázlat) 10000.—
161 Öreg paraszt 12000.—
162 Ököristálló 15000.—
163 Villázó lány 25000.—
164 Önarckép 10000.—
166 Judit (vázlat) 15000.—
167 Öreg ember 12000.—
168 Női akt 20000.—

Rajzok:

169 Tanulmányfej 1500.—
170 Akt 1500.—
171 Akt 1500.—
172 Akt 1500.—

Nemzeti Szalon
1922. jan.
téli tárl.

5.

szerda este 6 óra

TRIZNYA MÁTYÁS

emlékkiállítása

Megnyitja: SZÖRÉNYI LÁSZLÓ irodalomtörténész

7 óra

VÁNDOR ÉS IDEGEN

MÁRAI SÁNDOR és SZŐNYI ZSUZSA levelezése
a KORTÁRS KIADÓ könyvpremierje

Közreműködnek Szőnyi Zsuzsa római
Triznya kocsmájának vendégei közül:
BALOGH EMESE, CSENGERY ADRIENNE,
DOBOZY ZSÓFIA, FAILONI DONATELLA,
FELLEGI ÁDÁM,LŐTE ENIKŐ,
MÁCSAI PÁL, OSZTER SÁNDOR,
SZIKLAY ERIKA
valamint
HAFNER ZOLTÁN - irodalomtörténész
MÁTIS LÍVIA - a Kortárs Kiadó igazgatója
Műsorvezető: CZIGÁNY GYÖRGY

Belépés: klubtagoknak érvényes klubtagsági igazolvánnyal,
vendégeknek napi tagjegy megváltásával (400,-Ft).

Két személy belépésére jogosító meghívó
az irodában igényelhető.

7.

péntek este 7 óra

DIVATBEMUTATÓ
A RADZIK STÚDIÓ ruháiból

Összeállította és a koreográfiát készítette:
PÁRTOS CSILLA

AUTH MAGDA
KERTÉSZ ZSUZSA
PAPADIMITRIU ATHINA
PÉCSI ILDIKÓ
RÁBA TÍMEA
TUBA MARIANN
ÉLESS BÉLA
DÉTÁR ENIKŐ
KINCSES VERONIKA
PÁLOS ZSUZSA
P. SZABÓ ANIKÓ
SZILÁGYI ZSUZSA
VALLER GABRIELLA
HARMATH IMRE
KÓSA GÁBOR és a
MANÖKENEK

Műsorvezető:
PÁRTOS CSILLA és SZŰCS CSABA

Kiállítás:
BÁNFALVY ÁKOS festőművész és
BÁNFALVY VERONIKA textilművész alkotásaiból

Belépőjegy: 1000.-Ft
Klubtagok és egy vendégük az előre megváltott jegyet
50%-os kedvezménnyel kapják.
Jegyek az irodában igényelhetők.

ápiom. H. n., 1994. p. 16. (Tájak Korok Múzeumok Kis-

Szerkesztette: Zsámbéky Monika. Szombathelyi Képtár,

szló. Budapest, 1994. p. 108. (Építész Monográfiák 1.)

ársainak publikációi 1994

cember 31. között megjelent publikációkat
dványon esetleg korábbi évszám szerepel.

. 4. (1994) 219–220. p. (társszerző: Kralovánszky Réka)

ni Szemle 1993/1. 5–24. p.

PÁRTOS Géra epitén

AH 1994/1. 141.

P a r t o s Gyula épitész

M Ú V É S Z E T
I.évf. 1902.
354.
"Pályázatok"

Párto s Gyula épit

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
355.
"Palyázatok"

Sebastian Portoletti

munkálatokat végzett az Eisen-
stadt-i Esterházy kastélyon.

Allgemeine Landeskorrespondenz des
Burgenlandes, Eisenstadt, 1963.

II/a kötet 4321

-ban, meghalt ~~Milanóban~~ 1762-ben)

,tojásdad medaillonban.)

fordul, de szemben néz. Jobb kezében
m sisakot tart. A nyakába vetett
z aranygyapjas rendnek selvényét, mellén pedig egy má-
iros szalagjat viseli. Parókája ~~egyfer~~ fodri-
e kék, bapiszaés szakalla leberetvált. Ingé-
ézelői csipkéből valóés kifordott elejű kabát-

, méretei 76:63.5 cm

230 frt.

17.*)

Partmann József

Végbiz. elégséges eredm

Éimisk 1917/18.
32. l.

Vételek A. Glisenkirt 1895: V
Csanádkerek 1895: X. 24-én (?
l. az 59601/95 a.

T. 5455.

a Fiume Draua-n? és a Brazzio
Dárda felé, a háttérben pedig

SECH

1. Ponte longo passi 8565 és
per guardia che non sia abbruggiato

cm.
nubio, Bologna 1685.

Partmann József

festő

1915–17

Élmunk 1930. 87. l.

tetes országos Bizottságán

nüépitész ur részére :)

Budapest

Karácsony

Ajánlott

Beszterczebánya

613

Partlin

pozsonyi (?) ötvös

Pozsony város tanácsa a XVI. század elején ajándéknak szánt drága készletet vett tőle.

Rómer Floris

Pozsony nejészeti műemlékei

Pozsony és környéke

Pozsony, 1865

306. l.

Torma Zsófia Kutatásai.

Partl Géza

szül. Miskolcon 1880. Év.

1896/97 I. o. növendék

Manipulus V. 248.

Partl Géza

1896/97 – 1901/2

Ferképzomfoiskévk

120. l.

Partizán Mihály, szolnán

L. Kő Pál

Szollósi, Ferenc: Épitén, műven együtt. 2.

Esti Hirlap, Bp. 1981. febr. 13.

Parti József. nűcs

Kentmártoni nűcs. Népi
ápaművész.

Fazekas Ágnes: Kerekeméti híres hímzés

4

Esti Hírlap Ap. 1980. szept. 17.

112

Finom famentes irodai anyag
Feiner holzfrei Kanzleistoff

Partholome Ekhart

ötvös 1662
1665.

láid

Mih. Pozs. 118

PARTHL/Barthl/SZERAFIN, festő

A szombathelyi domonkosok orgonáján festmények voltak. Valószínü, hogy a dominikánus Parthl készitette, aki 1771 1773 között már mas festési munkákat is végzett a templomban, s ebben az időben több környékbeli faluban dolgozott.. Szöveg: 586.old. 28.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Orgonak és orgonaépitők Szombathelyen 585.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XVIII.évf. 1964. IV.szám.---- Szombathely, 1964

M.D.K

PARTHL (Barthl) Szerotin Jenő

1786 Kanizsa

1789 Szentkáról

1791 Nagylengyel Máriakép
Olaszka Kálvária

Garas XVIII. sz. 241. l.

M.D.K.

PARTHL (Barthl) Szerafin

domonkos, festő

szül. 1743 Tirol, 1769 óta domonkos

1771-73 Szombathely domonkos t. különböző festési munkák

1780 Rábahidvég plébánia freskó

1781 Hőgyész, freskó

1782 Baltavár (ablakfestés)

1782 Kám, Szentsír -/.

Nagyságos

Asszonyom!

Hálásan megköszönve szíves rendelését, küldöm a kiválasztott kabátot.

A kabát szép, gyönyörűen áll és jó. Most már csak azt kívánom, viselje Nagyságod sokáig örömmel a kabátot és mindig érezze jól magát benne. Legyen az bűvös kabát, mely viselőjéről le vesz minden bajt és gondot — ez az én szívből jövő kívánságom.

S ha meg van elégedve, kérem gondoljon vissza szeretettel üzletemre, keressen fel máskor és ha alkalma van rá, ajánlja üzletemet kedves ismerőseinek is.

Mindig igaz örömmel és szívből jövő készséggel fogok Nagyságod szolgálatára állani.

Mély tisztelettel
KOVÁCSEVICS MILENKÓ

Parth Szerafin

domonkorendi frater

festő

leisd Teljes életr.

P. Szalay János dr.:

A szombathelyi szent Domonkos-rendiek felkipásztori működése. 1638-1938.

Szombathely 1938.

27,78. l

PARTH JÁNOS, ötvös

A magyarországi ötvösjegyek formaja a többi európaihoz hasonló. Nálunk is viszonylag kevés a geometrikus jegy. Parth János kassai ötvös pecsétje XVI-XVII.sz.. 176.old. 37.kép. fekete repr.

CSOMBA GYÖRGY: Tulajdonjegyek, mesterjegyek, polgári címerek a középkorban 143.old

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

Be

500 Ert. nóv

mely. ö

beviselezte

Visegrád

Cá Ham:

Dr Ernst Kalen

Parth János

ávōs

Gentmüeml.

182. l

55

...tezer Koronáról melyet
...dőrnek új fenék csináltatásért
...n kifizettem

...dapest 1926 Február 3án

Saláth ferenc
K. altiszt

Parth János

Kassai Ötvös

XVI. n

Lård

Barth János

olatt

PARTH, Gottlieb, pozsonyi asztalossegéd

G.P.,Tischlergesell,
38 éves felesége megh. [1804, 357 l.]

Pr.Z.

Bauderwyns Adriaen Frans: Tajk

36 (599), 2535 (372).

Partecsics István

Művészet 1905. 4 il

MDK

Particzok László

Új műv.telep Sárospatakon. Nemz. Ujs. 1924.nov.1.

M.D.K.

Parti Sándor, ács

1834-ben szerepel az
egri adóösszeírásban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 375 old.

Kassa

Parth János ötvös 1565-1586

Arch.Közl.1899. XXI, 177

Hans Parth (Barth) XVI. sz.

ötvös (Kassa)

Magyar Iparmüvészet, 1897/98.

I. sóf. 2. sz. 67.-71. o.

Mihalik József: Egy kassai szerlag a XVI. sz.-ból.

PARTH, Gottlieb, pozsonyi avitalonegéd

G. P., Tischlergesell, 38 éves felesége meghalt. (1804, 357 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

MDK.

Pártay László

Artner T.: az V.Képzm.Kiáll. SzM. 1955. 5o.l.

HANSL

SITTENGES
GRIECHE

IN ZWEI BÄNDEN

ERGÄNZUNG

★

Pártay István

festő

koll. Eiáll. a

Műtermben-

cród

Pesti Napló

1939 máj. 16.

392.

…zad jobbra. Tején fátyol van, mely
…elől reczés betétű. Körirata:
…GARTAE · REGINA."
…öntés, méretei 4.3 : 4.3 c/m.

…ka 1885. ben.

PARTAY *István*, festő és grafikus, Kaposvár 1906 máj. 31. Budapesten végezte tanulmányait. Grafikai műveiből 1926. koll kiállítása volt az Ernst-múzeumban. Tőle való a fonyódi templom freskója.

E. G. II. 272 l

MDK.

Pártayné Éber Anna festőművésznő

Mütermében rendezett kiállitáson kitünik
rajzaival és freskóterveivel.

Az Est, 1939. május 2o.

Pártainé, Ébner Anna

festő

Művészet, 1939. IV. évf. 27. sz. 77. l.

Erdélyi árpád: A Műterem Kiállításai.

Pártayné Éber Anna festő. MDK

Neve megemlítve.

Pécsi Nóter

Pécsi Hétfő 1947. I évf. ápr 14. 2. l.

Pástayné Ebes Anna festő. MDK

Neve megemlítve.

„Családi Képkiállítás"

Pécs Hétfő. 1947. I. évf. dec. 7. 2. l.

Pártayné Éber Anna festő MDK.

Önarcképe sajátos belső összhangból született meg

Nikelszky Géza: „A bajai Éber-család képkiállítása a baranyavármegyei múzeumban."

Dunántúli Népszava. 1947. III. évf. ápr. 13. 6. l.

Pártay István

ivód

Rabinovszky Márius:
Az Ernst-Múzeum
csoportkiállítása –
Nyugat. 1926. dec. 1.

3007

17. P. Höcker.

(Sz. Ober-Langauban 1854. augusztus 11-én.)

A naplemente.

A virányos rétet és az itt-ott lévő nyirfákat a lenyugvó nap sugarai aranysárga színezettel veszik körül. Elől gondolatokba merült fiatal leány áll, kissé jobbra fordul s összekulcsolt kezeivel állát támasztja meg. Kontyba fogott barna hajára a napsugarak aranysárgára festették. Nyaka s jobb karja meztelen. Vállkendője kék, lebernyeges ruhája sötétbarna s derekát kék kendőöv szorítja. Az égbolt felhőzött. Jelzése alól balra: »*P. Höcker.*«

Vászon, méretei 151 : 138 cm. — Vétetett 1898-ban.

— Ltsza 503.

757

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Pártay István

koll. kiáll. az Ernstben
1926-nov. grafikai
művek-

stil. Kaporvár ~~1906~~ 1906
máj. 31.
Tóla a fonyodi templ
freskója.

Cs. Jan van.

Pártai István

1925 ősz – 1929/30

Ferképzomfoiskévk
121. l.

ad.e./ Közlekedési költségek. Keve
bantartási munkák említett csökken
ad.g./ Altiszti és munkásruházat.
zott összeg tulságosan alacsonynak
ad.h./ Bérleti dijak. Több: 698.9o
gek után az uj szétosztás szerint
ad.i./ Kártérítések. Kevesebb: 762
nek megfelelően.
ad.j./ Különfélék. Több: 15.7o8.46
rültek fel: Hadgyakorlatra bevonul
/16.b9.32 P/, Táppénzkiegészitő se
mitjuk, nemcsak a különfélék tétel
tán is lényeges megtakaritás jelen
4.Rovat. Értékesitési költségek.

Pártay István

Alföldi táj, grafika,
a Műteremben rendezett gyűjt. kiállításán megvette az állam

Repr. Magyar Nemzeti Művészet

1939. 4. 17.

Pártay István

Zágoni Mikes Kelemen rajz,

Mütterem, gyűjt. Liatt.

Repr.

Magyar Nemzeti Müveszet

1939. 3. 7.

ivelésén.

Egy szavadért

Irta: *Hidjed Erzsébet*

A Berettyó partján alkonyodott. A tűzesen izzó napgolyó úgy lebegett az érett búzatáblák szélén, mint valami aranyosan égő máglya, de már eltünni készült az esti szürkületben. Lángoló sugarai még egyszer megfürödtek a folyó sárgás szürke vizében és a Berettyó, mint aranyfolyam szelte ketté a végtelen síkságot. Az erdők zöld lombkoronái is mintha lángralobbantak volna ennek a távoli máglyának a fényében. A meleg föld még izzott és erős, kábító illatot lehelt ki magából.

Egy asszony jött a gáton, az erdő felől. Ez az egyszerű parasztasszony barna zománcos bőrével, szépformájú testével olyan volt ebben az aranyos alkonyatban, mint egy megelevenedett bronzszobor.

Jött, karján tele kosárral közeledett a falu felé. A gát tulsó oldalán elterülő alföldi falu olyan volt itt a csöndben elterülő síkságon, mint egy nyüzsgő-mozgó hangyaboly. De az asszony észre sem vette a falu feléje áradó lármáját. A meleg nyári estében, mig jött, csak arra az emberre tudott gondolni, aki tíz éve ment el tőle s akit hiába vár vissza epedve. Aki tíz év után mégis visszajött.

Mig gondolkozva jött, észre sem vette, hogy egy nagydarab ember jön vele szembe, csak arra

szerint érvényesülni akarás erős záloga annak, hogy megkezdett útját folytatni tudja és folytatni fogja a megérdemelt dicsőségig. Néhol elkapja a fiatalság kegyetlenkedése, erősszavu és kiméletlen

Pártay István: Éber Anna arcképe.
(Műterem, csoportkiállítás.)

Magyar Nemzeti Múzeum
1938. 2. sz. 29. l.

9

Pártay István

Pártay István
festő

Éber Anna arcképe
(a Műterem kiállitásáról)
repr.
Művészet, 1938. 116-l

Remsey-féle
művész

Ha

A f. hó 7-

megkaptuk.

A számla ér

karácsonyfatárhoz számla

Pártay István

grafikus

Novemberi ragyogás
a Jánosheggen
(c. képe repr.

Művészet. 1941. 37. sz

11. l. [illegible]

Pártay István

202 Genezáret taván, rézkarc 40.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

Temesvári városi Könyvtár

X. 7.

Partay István

Koll. Kiáll

l. Ernst Museum Kiáll

86. n

1926.

Csendélet

Leányának arcképe

Severinineé arcképe

Tárgyak ritmusa
Csendélet

Csendélet

Csendélet
Vá
Vázlat, Notre-Dame székesegyház

Vázlat, La Roche Pietà

Vázlat, La Roche szószék

Vázlat, La Roche-mennyezet

Pártay István

l.

Művészet (Kende)

1939. 28. sz.

100. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pástay István

Thieme Becker

XXVI. 261. l.

Lyka

МКБ за 1974

Pártay István
festő
VI. Teréz-körút 10.

MKSz 1947

25—26. l. — Gerevich: Az Újság, 1916. július 14, 5—6., — Gerevich: Régi és újabb magyar festők a prímási képtárban. Vasárnapi Újság, 1916, 553. l. (2. és 3. kép, 552. l.) — Lepold: Esztergom egyházművészeti jelentősége. MIP, XXIII., 1920., 59. l. — Gerevich: A régi magyar művészet európai helyzete. Bpest 1924., 24—25. l. (2. kép, VI. tábla, 3. kép, VII. tábla.) — Lepold—Homor 96. l. — Divald: Felsőmagyarország gótikus szárnyasoltárairól. Az O. M. Szépművészeti Múzeum Évkönyvei IV., 1924., 30—31. l. — Divald Kornél: A bányavárosok művészete. MM, I., 1925., 265. l. — Genthon: Magyar művészek Ausztriában a mohácsi vészig. Bpest 1927., 57. l. — Miklóssy Zoltán: Sebestyén festő. MM, III., 1927., 479—480. l. — Divald: Magyarország művészeti emlékei. Bpest 1927. 159. l. — merevich PA, 214—216. l. (2. és 3. kép, 217. l.) — Leffler: Ungerst Konst. Stockholm, 1928., 13. l. (2. kép, 13. l.) — Divald Kornél: Lőcsei Pál mester és köre. MM, IV., 1928., 753. l. — Berkovits Ilona: A budapesti Egyetemi Könyvtár pannonhalmi kódexe. MM, V., 1929., 195. l. — Művészeti krónika. MM, V., 1929., 355. l. — Gerevich: L'arte antica ungherese. Roma, 1929., 19. l. (3. kép, XV. tábla.) — Benesch, Belved.: 69. l. (3. kép, 67. l. előtt.) — Lyka Károly: M. S. mester. Új Idők, XXXVI., 1930., 183. l. (2. kép, 284. l.) — Péter: A magyar művészet története. I. kötet, Bpest 1930., 124—126. l. (2. kép, 125. l., 3. kép, 127. l.) — Genthon: A selmecbányai

Pártay István

rajzkanár

l

Érödi – Bodnár

164. l

Revue de l'Art Chrétien, XIV., 1881., 166. l., XV., 1881., 200—202. l. (Képe 201. l.) — Pulszky—Radisics: Az ötvösség remekei. II. kötet. Bp. 1885., 129—130. l. (Képe táblán.) — Körösy László: Esztergom. Esztergom 1887., 184. l. — Tört. Főcsoport 1467. szám. — Czobor—Szalay, II. kötet. 244. l. (Képe 244. l.) — Czobor: Egyházi Emlékek a történeti kiállításon. Bp. 1898., 64—68. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 286. és 288. l. — Gerevich PA, 196—198. l. — Lepold Adatok, 27—28. l. — Divald: A magyar iparművészet története. Bp. 1929., 113. l. — Kohlhausen, Heinrich: Niederländisch Schmelzwerk. Jahrbuch der preuss. Kunstsammlungen, LII., 1931., 165. l. (Képe 163. l.) — Koch Sándor: A hegyi kristály. Búvár, IV., 1938., 30. l. — Genthon AZEFK, 10—11. l. (9. kép.) — Lepold—Lippay 39—40. l. — Braun, Joseph: Die Reliquiare des christlichen Kultes und ihre Entvicklung. Freiburg, 1940., 108., 255., 256. l. (14. kép.) — Lepold Katalógus 39. sz.

KEHELY,

ranyozott réz, talpa hatkarélyos, egyik karélyon HS gót minuszkulákkal. Nodusán három fialé három elveszett), kosarán liliomos párta.
Mag. 21 cm.
Magyar munka, 1480 körül.

FILIGRÁNOS KEHELY,

ranyozott ezüst, újabb harangalakú csészével. ótstílű.

Pártay Istvan

gyűjt. kiáll. a
Műterembe

l.

Rajzoktatás

1939. 32 l.

Endre-u.10.:/a karcsai románkor

2.000 P-t azaz Kettőezer pengőt

Budapest, 1939.évi má

A miniszter rendel

teri tanácsos.

A hivatalos másolat hiteléül:

min.irodatiszt.

Pártay István
grafikus

A trianoni magyar fájdalom, rajz

repr.

Nemzeti Magazin
(Nemzeti Újság képes mell.) 1933 okt. 1.

246. kép. *Szakolcai kehely, 1480 körül.*

sával, a szarv csúcsán tornyocska és újabb kereszt-
irág. A díszítések öntöttek. Födelén bevésett
T betű. Belül: PRISTINAE DECORI ET
NTEGRITATI RESTITUIT JOANNES
ARD . SIMOR 1880.
Mag. 50 cm.
Magyar munka 1480 körül, 1880-ban megújítva.
Corvin János ajándéka a kincstárnak.

Bock 130—131. l. (Képe 130. l.) — Zalka János: Az esztergomi kenet-kürtök. Magyar Sion, I., 1863., 868—877. l. (Képe 868. l. után.) — Blümelhuber Ferenc: A szent olajok edényei és a kehely. Új Magyar Sion, III., 1872., 261—262. l. — Maszlaghy Ferenc: Levelek a bécsi kiállításról. Új Magyar Sion, IV., 1873., 948. l. — Blümelhuber Ferenc: Az egyházi művészet régészeti és gyakorlati kézikönyve. Esztergom, 1873., 262—263. l. — Otte—Czobor: A középkori egyházi művészet kézikönyve. Bp., 1875., 167. l. (Képe 168. l.) — Henszlmann: A bécsi 1873. évi világtárlatnak magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya. Bp., 1875—1876., 182—183. l. (Képe 182. l.) — Esztergomi kincsek. Esztergom III., 1876., 20. és 25. szám. —

236 234

Pártay Istvánné

lásd

Pártay Istvánné

Éber Anna

alatt is.

l.

Rajzoktatás

1939. 32. l.

(Pártay I. és É. A. együtt.
külön)

MDK

2

Pástay István

B.A: A Műterem csop.kiáll. Magyarság, 1938.jul. 16.

11.1.

A tárgymutató borítékán:
BERÁN LAJOS Benczur-érme.

Pártay István
festő

AZ EST

Szombat, 1939 május 20.

— **Művészpár a Műteremben.** *Pártay* István és *Pártayné Éber* Anna festményei, rajzai és freskótervei szerepelnek a Műterem legújabb kiállításán. Két finom, érzékeny művészlélek. A férfi a művészet problémáinak keresője, kutatója, a nő a természetnek és a festészetnek hű szolgája. Pártay grafikái komoly tehetséget árulnak el. Különösen magyartémájú rajzai érdekesek. *Éber* Anna tájképei tetszettek nekünk.

Hiszünk a magyar művészet
örök szépségében.

A Szittya
I. M. O.
kiadása
Budapest

Pártay István

Magyar Nemzeti Művészet

1939. 3. sz. 73. l.

Koll. Ei áll. a Műteremben
1939

Pártay István egyszinű képei változatosak és érdekesek, — szélsőségesebb művészi meglátása ellenére sokkal több következetesség és folytonosság van műveiben, mint Éber Annáéban. Kis magyar jellemkép fala különösen érdekes, — elsősorban Háry János remekül átérzett ábrázolása. A terem első részében nagyon tetszett ezen kívül néhány távoli japán ízű vízmenti tája.

Mindkettőjüket jellemezhetjük e két szóval: Forrongás, tehetség.

KÉPEK

Pártay István

— **Művészpár a Műteremben.** *Pártay* István és *Pártayné Éber* Anna festményei, rajzai és freskótervei szerepelnek a Műterem legújabb kiállításán. Két finom, érzékeny művészlélek. A férfi a művészet problémáinak keresője, kutatója, a nő a természetnek és a festészetnek hű szolgája. Pártay grafikái komoly tehetséget árulnak el. Különösen magyartémájú rajzai érdekesek. *Éber* Anna tájképei tetszettek nekünk.

Az Est

1939. máj. 20

Pártay István

MDK

A VI. kerületi rajztanárok munkabemutatóján jól szerepelt.

Juhász Antal: Kiállitások.
Pedagógusok Lapja. L962. nov. 20.

MDK

Pártay István

Művével szerepelt a somogyi művészek reprezentatív kiállitásán.

Cikk: Somogyi ...

Képzőművészet, 1934. 78.sz. 229.lap

Pártay István

Magyar Nemzet.
1948. v. 11. 5. old.
(: Bezámolás :)

MDK

Pártay István

Éber Anna, repr.

Müvészet 1938. 116.1.

Művészet. ~~1940~~ 1941
VII. é'. 37. 11. l.

Párkay István: November ragyogás
a Jánoshegyen

Mi vérzet. 1939.
IV eif. 27 sz. 75. l.

Párty István. Hália

Pártai István

festő és grafikus

Művészet. 1939. IV. köt. 27. sz. 77. l.

Erdélyi írások: a Műterem kiállításai.

Pártai István

festő és grafikus

Művészet, 1939. II. sz. 27. o. 77. l.

Erdélyi Árpád: A művészem kiállításai.

Egyes számu cédula M.D.K.

Pártay István festőművész

Eber Anna festőművésznő férje.A müvész gimnazista korában kezdett festeni. Képeit Rippl-Rónai mesternek mutatta be s az ő irányitása alapján indult müvészi pályája. Hetedik gimnazista volt, amikor megnyerte a "Falu és városszövetség" kiállitásának diját. Utána a Kecskeméti müvésztelepen Révész Imre, majd az Akadémián Csók tanitványa lett. Mint felesége, ő is ösztöndujjal került Rómába és végigjárta Felsőolaszországot is.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. május 31.-juni.7. II. évf. 22. sz. 24-26. lap

Kettes számu cédula M.D.K.

Pártay István

Kozma Kornélia: "Müteremlátogatás" cimmel ir Pártay István és Éber Anna művészházaspár munkájáról és a "Müterem" helyiségében rendezett /közös/ kiállitásról.

A dunántuli, Révfülöp, Tihany, Göcsej vidéki, majd az alföldi és az erdélyi, torockói tipusokat szereti grafikáiban megörökiteni.
A lap bemutatja három grafikájának repr.-ját: "Toldi", „Bence" és "Itália" cimekkel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. május 31.-juni.7. II. évf. 22. sz. 24-26. lap

Pártos Gyula 30, 62, 64, 92, 146 ép.
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

Vazsec, 1909. március hó 31.

Hecskó Gyu

—1 ág. ev. lelkész.

9663. sz. hoz.

tan. 1909.

Árlejtési hirdetmény

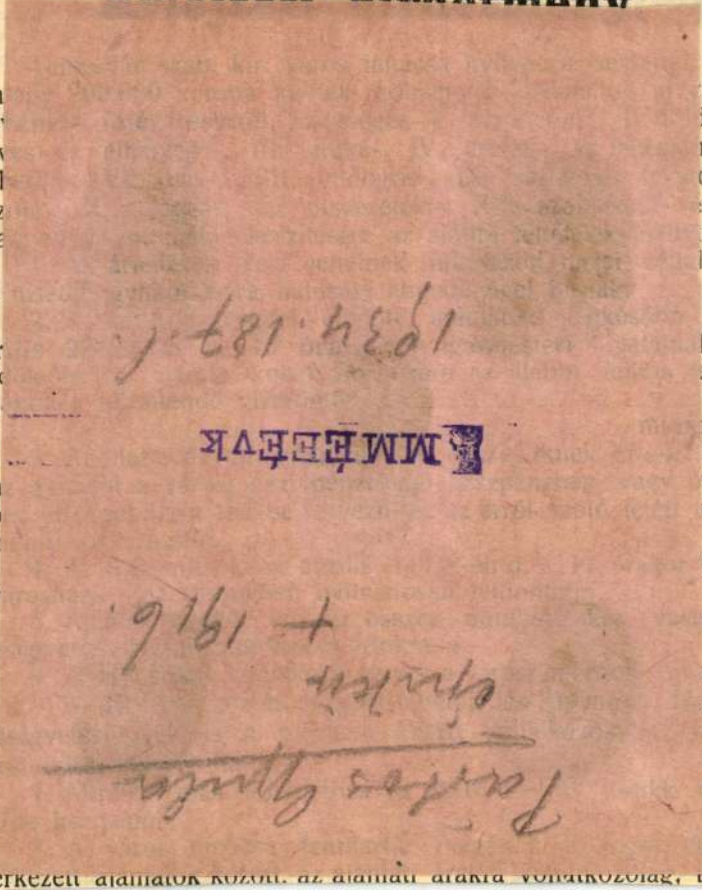

beérkezett ajánlatok közül az alantiak árakra vonatkozólag, tekin

azánkő ellenì szer:

axol (Törvényileg védve.)
Szabadalmazott önműködő eljárás utján alkalmazható kazánfesték.

schauer és Társa
festékgyárai
PEST, VII. ker, Gizella-ut 43. sz.

axol Veszélytelen, ártalmatlan, nem gyulékony, méregmentes kazánfesték.

gátolja a kazánkő lera-odást és rozsdásodást.

TELEFON 52—70.

PALÓCZI ANTAL
ignola oszloprendjei
III. KIADÁS

FODO
vasszer
BUD
V., Révé

TELEFON
19—19.

G
durvacsavarokat
caissonokat, sze
kat, szegecse
mindennemü va

TELEFON
SZÁM:
25-11

A GYÁRI OSZTÁLY
VASBETÉTES É
MÖSZÖLT NA
MÉRETÜ
SZAB. GÉPPEL GYÁRTOTT
KARMANTYUS=
CEMENTCSÖVEKET
CSATORNÁZÁSI ÉS
VIZTELENITÉSI
CÉLOKRA, ÍPAR
TELEPE

YMOZAIK
NTLAPOKAT
HAZAK, TEMP.
K, FOLYOSÓK,
HÁK, UDVAROK
OÁK, ÜZLET=
YÍS ÉGEK STB.

Pártos Gyula

1.

MMÉEÉvk

1934.12,13.l.

védő rostélyokat, dynamókeféket, habarcs

rad. (
és al
endeze
bi tá
njósz
st tar
z aszt
r d
öve
Le
But
z ágy
in (M
sef és
függ
: H
fill.,
8 kor
2 kor
8 kor

veg és porcellannemüek szállitására: Szabó
ert (Arad) 506 kor. 50 fill.;
ülönféle tárgyak szállitására: Andrényi
oly (Arad) 2323 kor. 40 fill.;
villamos csengő, szócső és telefon beren-
ésére: Koch Dániel (Arad) 2333 kor. 62
Diamant Ferenc (Arad) 2414 kor. 22
Kalmár József (Arad) 2956 kor. 80
Ribner és tsa (Kolozsvár) 1591 kor.
ill.;
villamos világitó testek szállitására: Kal-

Bartha Károly
fill. illetve 9507 k
(Szeged) 9112 ko
31 fill., Ribner
kor. 86 fill., illetve
és Futtaki (B
illetve 10,134 kor.
(Budapest) 8848
kor. 70 fill., Szal
pest) 9059 kor. 90
fill., Gelei Ernő

, DEUTSCH B. okl. mérnök BUDAPEST,
VII. Rákóczi-ut 80. Telefon 104—67

hely aszfaltozá- 4083 kor. 75 t r. t. 4050 kor.,

ry- és Simor- ására: Pesel L. . 31.148 kor. 25 fill., Ámon A.

30-án d. e. 11

ntes—hódmező- megye területén akaszának, vala- óvásárhely város 5 km. közti sza- ásárhely—makói város területén özti szakaszának munkálatokra az eden március tot tettek: Mai- dna) az összes Knott József vasuti kocsikba fill., Mihály kőanyagoknak a , kifuvarozására e im Károly és ra 221.271 kor. zék) a kőanyag ezésére, kőpálya ára 244.821 kor.

máriaradnai cég a kereskedelem-

ek a ménes-

uton végzendő műtárgyépitkezésekre 4800 kor Szántó Herman (Ungvár) 3051 kor. 72 fill illetve 4161 kor. 52 fill. (szabálytalan), Tót Ferenc (Ungvár) az előirányzattal, illetve 518 kor. 76 fill., Szabó György és tsai (Ung vár) 3227 kor., illetve 4568 kor., ifj. Kitz bichler Ulrich és tsai (Kassa) 3049 ko 49 fill., illetve 4248 kor. 01 fill., Kozne és tsa (Ungvár) 4375 kor. 10 fill., illetve 472 kor. 70 fill., Rosenbluth Albert (Ungvá a kisgajdos-remetevasgyári utra 5% áreng déssel, Nyilas Vince (Ungvár) a hegyfarl szürtei utra 4705 kor. 96 fillérrel.

Szántó Hermannak és ifj Kitzbicl ler Ulriknak ajánlatát döntés végett felsőb helyre terjesztették.

Nyiregyháza. (Utépités.) A debrecen-nyiregyháza—csap—ungvári áll. közut 105.786-109.171 km. szakaszának kőalapos hengere kavicspályával leendő kiépitésére a nyireg házai m. kir. államépitészeti hivatal márciu 20-án árlejtést tartott. Ajánlatot tettek: Grós L. H. (Nyiregyháza) 49.491 korona 02 fillé Katcsmarik Ferenc (Tokaj) 47.286 ko 14 fill., Deutsch J. és fia (Miskolc) 50.41 kor. 18 fill., Nagy Benő (Kisvárda) 58.49 kor. 41 fill., Grünhut József és fia (Szo nok) 56.207 kor. 81 fill., Führer Zsigmon fiai (Nyiregyháza) 51.201 kor. 25 fillérrel.

Az ajánlatok felett a kereskedelemügyi m nister fog dönteni.

Torda. (Hidépités.) A veresmart-marosujvári th közut 1—2 km. szakasz Marosujvár mellett levő 2. sz. hid épitésén 15187 kor. 82 fillérrel előirányzott munkál taira a tordai m. kir. államépitészeti hiva március 20-án árlejtést tartott. Ajánla tettek:

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-068, 337-748, 340-726

Pártos Gyula

1972 DEC 2
Somogyi Néplap

1021

A császártól kapta a nevét

Szentfalvából Ferencváros

Minden híreszteléssel ellentétében a Ferencváros színe nem zöld-fehér! A kerület belvárosi része piszkosszürke, az újonnan épült József Attila lakótelep pedig olyan tarka, mint az a bizonyos óbudai abrosz.

A mai kilencedik kerület városiasodó körvonalai csak a XVIII. században alakultak ki, a történetírás azonban már 1403-ban megemlíti a mai Boráros tér környéki Szentfalvát, ahol vízimalmok dolgozták fel a hajókon szállított búzát. Ezután sokáig mély hallgatásba merülnek a krónikások, majd 1787-ben nagy hangon kiáltják szét a hírt: már három vendégfogadó áll a külvárosban. A »külváros« a mai Kálvin tér és a Soroksári út. I. Ferenc császár nagykegyesen saját nevét adományozza a Kecskeméti kapun kívül és az attól délre eső területeknek, s 1972. december 4-én megjelenik az erről szóló rendelet is.

Induljunk most el a Szabadság-híd pesti hídfőjétől, a kerület egyik sarkából, s járjuk végig a híres ferencvárosi utcákat. A Dunát nézi a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hatalmas épülete, míg a háta mögött a Vásárcsarnok, a főváros »gyomra« tornyosodik. A Kálvin térre hamarosan rá sem ismerünk, a negyedik ötéves tervben hatalmas építkezéseket kezdenek itt, s máris haladhatunk tovább az Üllői úton, amelynek fáit Kosztolányi Dezső énekelte meg.

1896. november elsején adta hírül a Vasárnapi Újság, hogy az az évi rendkívül kedvezőtlen időjárás ellenére sikerült határidőre fölépíteni a Pártos Gyula és Lechner Ödön tervezte Iparművészeti Múzeumot.

A Nagyvárad tér is kezdi elveszteni unalomig ismert képét, s ha tovább haladunk, máris egy gúnyos versikét idézhetünk: Most vegye meg tűzifáját / bontják már a Fradi pályát! Az igazság ezzel szemben az, hogy építik. A villamos vagy az autóbusz gyorsan elröpít bennünket a Ferihegyre vezető útig, s máris fordulhatunk vissza a Határ útra, amelynek felső része a József Attila lakótelepet karolja át. Az egykori Mária Valéria telepi állapotokat jól jellemzi az az interpelláció, amelyik 1936 február 19-én hangzott el a Tisztelt Házban *Farkas István* szociáldemokrata képviselő szájából: »A Mária Valéria telep lakói 95 százalékban munka nélkül vannak. A telep valamikor szoba-konyhás lakásokból állt, ma már viszont egy szobába betesznek egy-két családot. A lakásbiztosságnak az a véleménye, hogy itt nem lakásról van szó, hanem férőhelyekről.«

A Soroksári út egyik oldalát a Duna, *másik oldalát pedig* néhány ipari nagyüzem határolja. A Budapesti Vegyiművek, a Lámpagyár, a Vágóhíd és a Gizella-malom a legismertebb közülük.

A kerület olyan művészi nagyságokat mondhat magáénak, mint *József Attila, Móricz, Kosztolányi, Krudy, Arany János, Dési Huber István*, valamint a magyar munkásmozgalom kiemelkedő alakjait, *Hámán Katót* és *Stromfeld Aurélt*.

A régi ferencvárosi utcaképeket, kocsmáinak hangulatát sokan megörökítették. De mit hagy a jelen a dédunokákra? Erről beszél *Keszei Pálné dr.* tanácselnök, *Ács István* tanácselnök-helyettes és *Csizmadia Emilné* vb-titkár.

— Az a véleményünk, hogy a nagyon távoli jövőbe néznünk egyelőre nem érdemes, amikor ma és holnap még rengeteg feladat vár ránk. Azért a kérdését nem utasítjuk el, de elégedjen meg annyival, amennyit jelenleg adni tudunk. A Kálvin tér átépítése, a Metró észak—déli pályatestének munkálatai ismertek, és ugyanúgy, mint az idén elkészült a Ferenc körúti aluljáró, ez is kerületünket gazdagítja. Idei beruházásaink élére a Gubacsi úti üzletház kívánkozik. Ebben művelődési klubot, könyvtárat, korszerű orvosi rendelőt és önkiszolgáló élelmiszerboltot találnak a környék lakói. Ötezer ember lakik itt, már-már a szemük elé se mertünk kerülni, annyi jogos panasszal kerestek föl minket. Ez a csaknem tizenegy milliós beruházás jótékony ír a régóta sajgó sebre.

— Sok gondjuk van a »külterületek« ellátásával?

— Rengeteg. De sajnos, a mi pénztárcánk sem feneketlen, és hiába kotorászunk az alján, nem találunk benne százezreket.

— Hogyan segítik a kerület üzemei és gyárai a tanácsi tervek megvalósítását?

— Példamutató akarattal. A IV. ötéves tervben például több mint húszmillió forintot kapunk tőlük gyermekintézmények építésére, illetve bővítésére és felújítására. Az a tervünk, hogy háromszázzal növeljük az óvodai helyek számát, s ez egyben azt is jelenti, hogy utolérjük magunkat. Bár a bölcsődékről mondhatnánk el ugyanezt...

— Befejeződött a József Attila lakótelep építése?

— Nem. Rövidesen elkezdjük építeni az ottani négy általános iskolánk fedett tanmedencéjét, s amire nagyon büszkék vagyunk: a Határ úti kiserdőben az ország legkorszerűbb kocogó- és erdei tornapályájával dicsekedhetünk. Ami viszont még ma is gond, az a lakótelep felemás arca: egyik oldalon a korszerű magas házak, míg az út másik oldalán a földszintes, rossz állapotú régi épületek keserítik meg a szánk ízét.

— A Ferencvárost munkáskerületnek nevezik. Igaz ez?

— Feltétlenül, ugyanis a kerület középső és külső részein munkások laknak, hatalmas üzemek működnek. Nekik köszönhetjük, hogy az *Egy üzem, egy iskola* mozgalom nálunk nagyszerű talajra talált. Az együttműködés egyik legemberibb példája, hogy ha egy iskolában elromlik a központi fűtés — sajnos, gyakori jelenség —, akkor nem a szerelőknek telefonálnak, hanem a patronáló üzem Józsi vagy Pista bácsijának, aki azonnal jön és kijavítja a hibát. Kerületünk ipari üzemei órási segítséget adnak az iskolák pályaválasztási, felvilágosítási munkájához is. A gyerekekkel megismertetik és megszerettetik a fizikai és a termelőmunkát, ami önmagában és pénzben kifejezhetetlen értéket jelent.

— Önök is itt laknak a Ferencvárosban?

— Nem, de nagyon szeretjük kerületünket és jóval többet vagyunk itt, mint otthon.

A beszélgetés végén a tanács vezetői díszes meghívót adtak át arra a helytörténeti kiállításra, amely a kerület névadásának 180. évfordulója, a főváros centenáriuma alkalmából nyílik meg december 4-én délután a Ráday utca 55. szám alatt.

RÁDIÓ

1972. december 4-től
1972. december 10-ig

ÁLLANDÓ MŰSORS

KOSSUTH RÁDIÓ:

4.30 Hírek, időj. — 5.00: Reggeli Krónika. I. — 5.30: Hírek, időj. — 5.40: Falurádió. — 6.00: Reggeli Krónika. II. — 6.30: Hírek, időj. — 7.00: Reggeli Krónika. III. — 7.15: Körzeti időjárásjelentés. — 7.30: Új könyvek. — 7.40: Tanácsadószolgálat. — 8.00: Hírek. — 8.05: Műsorismertetés. — 10.00: Hírek. — 12.00: Déli Krónika. — 12.20: (péntekig): Ki nyer ma? — 15.00: Hírek. — 16.00: A világgazdaság hírei. — 17.00: Hírek. — 19.00: Esti Krónika. I. — Kb. 21.00: Hírek. — 22.00: Hírek. — 24.00: Hírek. (szombat: 0.55: Hírek.)

PETŐFI RÁDIÓ:

4.30, 5.00, 5.30, 6.00: Hírek. — 6.20: Torna. — 7.00, 7.30, 8.00: Hírek. 10.00: A zene hullámhosszán. — Közben: 11.00: Hírek. — 13.00:

K HÉTFŐ

8.15: Mit üzen a Rádió?
8.50: Meyerbeer: A hugenották. — A királynő áriája a II. felvonásból.
9.06: Egy jenki Artur király udvarában. Mark Twain regénye folytatásokban. I. rész.
9.26: Rádióbörze.
9.30: A hét zeneműve: Beethoven: VI. szimfónia.
10.05: Iskolarádió.
10.30: Barokk muzsika.
11.34: A szigeten. Részlet Sándor Iván M. L. esetei című kötetéből.
12.20: Ki nyer ma?
12.35: Tánczenei koktél.
13.20: Ifj. Magyari Imre népi zenekara játszik.
13.50: Válaszolunk hallgatóinknak!
14.05: Édes anyanyelvünk. (Ismétlés.)
14.10: Zátony. Részletek.
14.20: Durkó Zsolt: Ikonográfia No 2.
14.34: Irodalmi évfordulónaptár.
15.10: Iskolarádió.
15.30: Bágya András és Hárs László dalaiból.
15.59: Hallgatóink figyelmébe!
16.00: A világgazdaság hírei.
16.05: Petőfi-kalendárium.
16.09: Rózsa Ferencre emlékezünk.
17.05: Külpolitikai figyelő.
17.20: Liszt: Esz-dur zongoraverseny.
17.40: Filmklub.
18.00: Húszas stúdió.
18.58: Hallgatóink figyelmébe!
19.00: Esti Krónika.
19.30: BUÉK — 1972!
22.30: Csárdások.
23.00: Ritkán hallott operákból.
22.30: Táncmelódiák.

P

8.05: Nótacsokor, verbunkos muzsika.
9.03: Ezeregy délelőtt...
10.00: A zene hullámhosszán.
12.00: Nemzetiségeink zenéjéből.
12.11: Mignon. Részletek.
13.03: Helsinki — Finn—Magyar Társaság. Riport.
13.20: Fúvószene.
13.36: Tömegdalok a Bolgár Rádió műsorából.

P

8.05: Szimfónikus zene.
9.53: Könyvek, tájak, emberek.
10.00: A zene hullámhosszán.
11.45: Rohanó vízfalak. Farkas Henrik írása.
12.00: Vörös Kálmán népi zenekara játszik.
12.36: Brahms: C-dur trió.
13.03: Századunk kórusműveiből.
13.15: A rivalda túlsó oldaláról.
14.00: Randevú kettőtől—hatig...
18.10: Mit kutat ma a pedagógiai tudomány?
18.25: Csajkovszkij: b-moll zongoraverseny.
18.53: Villamosenergia — vagonokban. Riport.
19.13: A cárevics. Részletek.
19.30: Az Eötvös gimnázium könyvtárában.
19.52: Új könyvek.
19.55: Jó estét, gyerekek!
20.00: Esti Krónika, II. kiadás.
20.25: Bartók-művek.
21.00: Rádiószínház: Szálloda a Gondviseléshez.
21.58: Könnyűzene Ránki György szerzeményeiből.
22.22: Schönberg: Két egyfelvonásos opera.
23.28: Két Vivaldi-concerto.

U

18.10: Orosz nyelvtanfolyam. (Ált. isk. 5. oszt.)
18.25: Sonny Rollins együttese játszik.
18.45: Külföldi tudósóké a szó.
19.00: Beethoven: VI. (Pastorale) szimfónia.
19.48: Haydn-műveiből.
20.23: Turandot. Részletek.
21.10: A Stúdió 11 játszik.
21.35: A Kölni Kamarazenekar Teleman-hangversenye.

K SZERDA

8.18: Dalok, versek gyermekeknek.
8.35: Kedvelt régi melódiák.
9.00: Egy jenki Artur király udvarában. II. rész.
18.33: Dietrich Fischer—Dieskau Schubert-dalokat énekel.
18.50: Hogyan lett Újpest a famunkásoké?
19.00: Gilgames napjaink zenéjében.
19.50: A dzsessz kedvelőinek!
20.32: Flotow: Márta. Négyfelvonásos vígopera.

K CSÜTÖRTÖK

8.18: Verdi: Rigoletto. Háromfelvonásos opera.
Közben:
9.18: Miről ír a Társadalmi Szemle legújabb száma?
9.28: Az operaközvetítés folytatása.
10.05: Iskolarádió: A könyv és olvasója.
10.20: Az operaközvetítés folytatása.
10.56: Mindenki könyvtára: Arany János: Toldi.
11.26: Mozart kamarazene műveiből.
12.20: Ki nyer ma?
12.35: Melódiakoktél.
14.00: Két országgyűlés között.
14.20: Hidas Frigyes—Gál Zsuzsa: Az emberiségért — kantáta.
14.31: Oliver. Részletek.
14.40: Vas István versei.
15.10: Legénybúcsú. Részletek.
15.49: Az élő népdal. Parád. 1.
15.59: Hallgatóink figyelmébe!
16.00: A világgazdaság hírei.
16.05: Wagner: A bolygó hollandi. Részlet.
16.18: Rejtvényműsor a Téli Könyvvásár könyveiből.
17.05: Bemutatjuk új Kodály-felvételünket. I. vonósnégyes.
17.39: Családi alapon — az ünnepi készülődésről.
18.03: Beethoven: VI. »Pastorale« szimfónia.
18.48: Miért igen, miért nem?
19.00: Esti Krónika.
19.25: Kísértetjárás Magyarországon. V. rész.
19.45: A zene nem ismer határokat.
20.30: Pódium. Beszélgetés az istenekkel.
22.20: Tíz perc külpolitika.
22.30: Mi újság az Operában?
23.30: Könnyűzene éjfél előtt — éjfél után.

P

8.05: Nótacsokor.
9.03: Pozsonyi slágerkoktél.
9.30: Gazdaságról mindenkinek...
10.00: A zene hullámhosszán.
11.50: Dicsérni nem szégyen... Nóti Ilona jegyzete.
12.00: Könnyűzenei Híradó. (Ismétlés.)
12.30: Haydn: D-dur szimfónia. »Az óra.«
13.03: Nyíregyházi stúdiónk jelentkezik.
13.20: Mascagni operáiból.
14.00: Kettőtől—hatig...
18.10: Arany János: Toldi.
18.40: A majlandi toronyok. Részletek.
18.58: Rádióhangversenyekről.
19.28: Új könyvek.
19.31: Zoborvidéki lakodalmas dalok.
19.43: Művészet és társadalom.
19.53: Jó estét, gyerekek!
20.00: Kapcsoljuk Stuttgartot.
Kb. 22.10: Verbunkosok, nóták.
23.15: Záray Márta énekel.
23.30: Schumann: Esz-dur zongoranégyes.

U

18.10: Orosz nyelvtanfolyam. (Ált. isk. 5. oszt.)
18.25: Halmos Béla és Sebő Ferenc népdalokat énekel.
18.38: A mikrofon előtt: Berki Géza.
18.59: Körmendi Klára zongorázik.
19.17: A Fővárosi Tanács Kodály Zoltán női-kara Bartók-műveket énekel.
[illegible]rányi Miklós gordonka-

SZABADALMAZOTT
PARAFAKŐGYÁR
részvénytársaság
EZELŐTT:
KLEINER és BOKMAYER
IGAZGATÓSÁG VIII., FŐHG. SÁNDOR-TÉR 4.
TELEFON 60–33. Gyár: KŐBÁNYA. TELEFON 50–61.
IGAZGATÓSÁGI és MŰSZAKI IRODA: TELEFON: 67-25.

Szabadalmazott „EMULGIT“ parafakőszigetelő-anyag, Shedtetők, facementtetők, mansardtetők, hideg és vékonyfalak burkolására. Könnyü hangfogó-válaszfalak. Hütők, jégvermek, sörraktárak, borpincék szigetelése. Padlószigetelés nedvesség ellen. Transportabilis épületek tervezése. Hang- és hőszigetelő parafakőszerkezetek, vas- és favázas parafakőrendszerü épitkezések.

Gőz, meleg és hideg vizvezetékek és készülékek szigetelése. Tulhevitett vezetékek szigetelése szabadalmazott „THERMALIT“ anyaggal.

Müszaki iroda a parafakőanyag célszerü alkalmazására vonatkozó tervezések kivitelére.

tartása azonban semmivel biztositva nincsen! Mint az egészség értékét a betegségekből tudjuk legjobban megitélni, a Margitsziget igazi becse is csak abban mutatkoznék hiven, ha elvesztenők. Az előrelátás, mely a fővárost birtokon kivül elképzelni sem akarhatja, méltán törekszik oda, hogy ilyen eshetőségnek egyszer s mindenkorra elejét vegye. A törvényjavaslat ezt különösen kedvező módozatok mellett oldja meg A 11 millió korona vételár 6 millió korona erejéig telkek átengedésében egyenlittetik ki, amiben a kincstár 2,100.599 korona, a fővárosi pénzalap 3,899.401 korona értékkel participál. A vételár további 5 millió koronás részlete 4% os kamat mellett évi 210.000 korona járadékkal törleszttetik és e járadék a sziget jövedelmében találja fedezetét. Miután a kincstár telkeiért bőséges ellenértékhez jut az országos növénykert révén, a Margitsziget köztulajdon gyanánt való megszerzésénél az áldozatot voltaképen az a 3,899.401 korona képviseli, melyet a fővárosi pénzalap szolgáltat, és pedig oly telkekben, melyek eladása esetében a vételár a Nagykörutra és a Kossuth Lajos-utca kiszélesitésére adott állami előlegek törlesztésére lenne forditandó. A fel nem adható nagy célhoz viszonyitva ez az áldozat tulzottnak bizonyára nem mondható. Másrészt a fővárosi pénzalap nyomban recompensatiót is talál abban, hogy a törvényjavaslat az állam számlájára gondoskodik nemcsak egy ujabb közuti hid épitéséről, hanem a kapcsolatos szabályozás és rendezés mintegy 9 millió korona költségéről is. Ezek a pénzeszközök mutatják, hogy a kincstár könnyedén magát tehetné a sziget kizárólagos tulajdonosává. Figyelem rejlik tehát a székesfővaros közönsége iránt abban, hogy a 100 kataszteri holdat meghaladó sziget tulajdonjoga — eltekintve az országos növénykert céljára szükséges mintegy 36000 négyszögölnyi területtől — a fővárosi pénzalapra ruháztatik, nyilvánvalóan oly célzattal, hogy a törvényhatóság, bár minden megterhelése nélkül jut az összes előnyökhöz, a sziget kezelésére és általában jövő sorsának intézésére e tanács paritásos szervezetében a kormányéval egyenlő befolyást élvezzen.“

„Összevéve mindazt — irja végül — amit a kormány kezdeményezése felkarolt, az a meggyőződésünk, hogy a város fejlesztésében oly korszakos alkotás küszöbére jutottunk melynek méreteihez hasonlót Budapest multjában egyedül az 1870. X. törvénycikkben találunk.“

Ez a hivatkozott törvénycikk az, mely a főváros fejlesztéséről gondoskodva, megalkotta a fővárosi közmunkák tanácsát is. Hogy attól az ujabb korszakos alkotás küszöbétől célhoz is érjünk, mindenekelőtt a tanács hatáskörének, szervezetének erős reformjára volna égető szükségünk, s ez jelentőségében azután oly messze kiható volna, hogy hozzá hasonlót Budapest történetében egyáltalában nem is találnánk.

L—r.

A technikai munka jelentőségéről.

Zelovich Kornél-tól *)

Korunk jellemzője a technikai munka, mely aránylag rövid idő alatt az életviszonyokat átalakitotta.

Az emberiség testi és szellemi szükségletei: élelmiszerei, ruházata, lakóhelyének berendezései, az oktatás, a közlekedés eszközei: technikai munka eredménye. Az emberiség aránytalanul nagy része áll a technikai munka szolgálatában.

Első pillanatra nem is gondolnánk, hogy mennyi tömérdek embernek ad munkát pl. egy általában használt tárgynak, a kis esernyőnek előállitása. A hannoveri müegyetem hirneves tanára *Launhardt* dr. mérnök igen érdekesen állitotta össze,**) hogy a német esernyő egyes alkotó részei milyen helyről valók.

Eszerint az esernyő botját Venezuelában termett fából a hirneves harburgi Meyer botgyárban készitették és Japánból való lakkal vonták be. Az elefántcsontfogót Szibéria jégmezőiben beágyazva talált elefánt agyarából állitották elő. Az ezüstkarikát, amely a fogót gyökénél körülveszi, egy pforzheimi fémárugyárban készitették. A hozzávaló ezüstöt a Harz hegység egyik ezüstbányájából nyerték braziliai ezüstérc hozzáadásával. Az ezüsthöz adott vörösréz Mexikóból való.

A bot végét boritó sárgaréz hüvelyt a rajnai tartomány egyik sárgarézhengermüvében készitett lemezből állitották elő. A sárgarézhez szükséges vörösréz Peruból, a cink Belgiumból, a hüvelyt kitöltő ólom Colorádóból és az ólom keménységének növelésére hozzáadott antimón az Uralhegységből való. Az a kis vasszögecske, amelylyel a hüvely a bot végére van erősitve, egyik svédországi drótszöggyárban készült.

Az esernyőnek mozgatható vázát Berlinben állitották össze, a hozzávaló vas alkotórészeket a Saarvidék egyik henger- és kohóművében készitették. A vasváz bordáinak végén levő halcsontcsucsok Grönland mellett skót bálnavadász által fogott s a londoni piacra hozott cethalból valók. A vázat beboritó selyemszövetet Chemnitzben szötték. A hozzávaló selyem Kinából származik és egyik krefeldi nyersselyemkereskedésben vásárolták. A selyemanyaghoz szött pamut Északamerika Virgina államából való, Bradford angol gyárvárosban fonták és egy hamburgi kereskedőház közvetitésével hozták a kontinensre.

A szövet festéséhez szükséges anilinfestéket egyik Höchst am Main beli nagy vegyészeti gyárban készitették. Az ehhez szükséges kőszénkátrány a Majnán fölfelé a kölni gázgyárból jött, ahol a gázt a Ruhrvidék kőszenéből nyerik.

A becsukott esernyőt összetartó gummiszallagot Hannoverben készitették. A hozzá való gummi Afrika belsejéből Kamerunon át jött és a szalagban hozzászött len Manillából. Az a kis vascsövecskéből összehajlitott karika, a melyen keresztül a gummiszalagot egy gomb felett kifeszitjük, egyik szileziai apró vasat gyártó vasmüből való. A karikához tartozó gombot Thüringiában készitették bivalyszarvból. A bivalyt Argentinia pusztán teritették le.

A becsukott esernyőborda hegyeire tolt aluminium bronzharang Bécsben készült. Az esernyő fogójára csavart bojtos selyemzsinór Párizsból való. A hozzá szükséges selymet Lyonban szőtték és festették. A nyers selyem Milánó mellett levő selyemgubótenyésztőből való.

A papirhüvelyek, amelyeken a selyembojtfejek kifeszitve vannak, a pirénei hegység erdőiben nyert farost anyagból készültek.

Mennyi munka volt szükséges a különböző világrészekből való nyersanyagnak megszerzéséhez, a feldolgozás helyére való szállitásához, feldolgozásához és végre az esernyő elkészitéséhez. Müveletlen országokon át teherhordó állatokkal, a jégmezőkön szánkókkal, az országutakon teherszállitó szekerekkel, vasutakkal, folyami és tengeri hajókkal, vitorlásokkal és büszke gőzösökkel szállitották a nyersanyagot. Feldolgozásukhoz a legkülönbözőbb gépeket kellett felállitani és üzembe helyezni. Mennyi tervezés, épités, levelezés, utazás, elkönyvelés, pénzforgatás volt ehhez szükséges. Hány millió ember vett részt annak a kis esernyőnek elkészitésében.

Valóban az emberi tevékenység legnagyobb része a technikai munka körébe tartozik.

*

A technikai munka fogalmát találóan állapitja meg Max *Kraft*.

„Mindaz a tudatos, szándékos emberi tevékenység, melynek végrehajtásakor valamely anyag átváltoztatására, ujjáalakitására, ujjárendezésére vagy térbeli átalakulására tudva vagy nem tudva fizikai, chemiai vagy mechanikai törvények jutnak alkalmazásra“ — technikai munka.

A technikai munka jellemzője tehát az emberiség akaratereje és a fizikai, chémiai vagy mechanikai törvények alkalmazása.

Ezeket a törvényeket okszerüen alkalmazni, tehát a technikai munkát vezetni a tudományosan képzett technikus, a mérnök van hivatva.

Amint az angol „Institution of civil Engineers“ statutumai találóan állapitják meg: „A mérnök az a férfi, aki a természet erőit az emberiség javára kormányozni és felhasználni tudja.“

Nagy és sokoldalu tehát a mérnök feladata s hogy ennek megfelelhessen, széles látókörre s magas szinvonalu tudományos kiképzésre van szüksége.

A technikusok ilyen irányu nevelésének fontosságát ma már mindenütt belátják. Anglia is rájött, hogy az ipar virágzása s kapcsolatban a népek vagyonossága elsősorban a technikai kar képzettségének szinvonalától függ. Épitik is már Londonban a charlottenburgi mintájára a müegyetemet.

A német ipar bámulatra méltó föllendülését

*) Előadta a Magyar Mérnök- és Épitész-Egyesület vándorgyülésén Pécsett 1907. szeptember 15-én.

**) Am sausenden Webstuhl der Zeit.

HARASZTI JÁNOS UTÓDA
ALFÖLDI GYÖRGY
LAKATOS MESTER
BUDAPEST, V., Gizella-tér 3. szám.
Telefon 48–77.
Készit és raktáron tart takarék-tüzhelyeket minden nagyságban.

VÁLLALKOZÓK KÖZLÖNYE

ÉS

MAGYAR ÉPITŐK LAPJA

Tizenharmadik évfolyam. 42. szám. Budapest, 1907. október 16-án

Épitészek a főváros ellen.

E hangzatos cimen ismertették a napilapok a Rudas-fürdő szükebb tervpályázatán résztvett 4 épitőművésznek a székesfővároshoz benyujtott beadványát, melyben a kiviteli tervpályázat egyik kikötése ellen tiltakoznak.

Amint tudjuk 1903. évben irta ki a székesfőváros a Rudas- és Sáros fürdők terveinek beszerzésére a pályázatot Az akkori pályázati feltételek megállapitották, hogy a pályázat két részből fog állani, eszmei és kiviteli tervpályázatból. Utóbbin csupán az előbbin legjobbnak talált 4 terv alkotója vehet részt. Ezen kiviteli tervpályázatot ugyanazon jury dönti el, mint az elsőt A jury jelentését a tanácshoz terjeszti föl és ennek javaslatára a közgyülés határoz a felett, hogy a 4 terv legjobbikának szerzője a kivitellel megbizassék.

A székesfővárosnak ugy látszik a fürdők fölépitése nem nagyon sürgős ügye. Igy történt, hogy az első pályázat terveit a programm kikötése ellenére vagy $^1/_2$ év multán birálták meg. További egy év mulva kiirták a két fürdőre az uj pályázatot, de a Rudasfürdőre a határidő kitüzését elhalasztották, mig egyes szabályozási kérdéseket rendbe hoznak. A Sáros fürdő tervpályázatának határideje időközben lejárt, vagy $^3/_4$ év mulva a terveket megbirálták és harmadik pályázatra szoritották a 2 versenyzőt. Végre ekkor a Rudas fürdőre is kitüzték a második pályázat határidejét, mely most szeptemberre szólt.

A résztvételre felszólitott 4 épitészt azonban nagy megiepetés érte a felhivásban. Ennek a második pályázatnak föltételei közé jónak látta a tanács fölvenni egy pontot, melyről az eredeti pályázati feltételekben szó sem volt, de a mely nem volt benne a Sárosfürdő szükebb pályázatának feltételei között sem.

Ez a pont arról szól, hogy ha Budapest székesfőváros a fürdőt más által épittetné, ugy a pályázat tervei a kitüzött 2000 koronáért a főváros korlátlan tulajdonába mennek át és a pályázók — még a legjobb terv alkotója is, — semmi egyébre nem formálhatnak jogot.

Természetes, hogy ez a pont nagy recenzust keltett Hiszen ez világos szerződésszegés az első pályázati feltételekkel szemben. A négy épitőművész Dr. Hültl Dezső, Pártos Gyula, Tőry Emil, Vágó József és László — mielőtt terveiket benyujtották volna, tiltakozást adtak be a tanácshoz e pont ellen, kivánva, hogy amennyiben a székesfőváros 3 év leforgása alatt a fürdő épitését illetőleg nem határozna, ugy az ezen pályázaton legjobbnak talált terv alkotója 15000 koronával kárpótolandó a megbizás elmaradásáért.

A tanács most tárgyalta az épitőművészek tiltakozó beadványát. Kijelenti, hogy a mostani pályázat az előbbitől teljesen független, hogy ezt beismerték a pályázók, mikor a tanács „az ő kérésükre“ az épitő költséget és a telek terjedelmét fölemelte. Ha az épitészek állás pontukhoz ragaszkodnak, ezt olybá fogja venni, mintha a pályázat föltételeinek nem tennének eleget és az ügyet a jury elé terjeszti.

A magunk részéről csodálkozunk a tanács álláspontja fölött. A székesfővárosi tanács csak tudja, hogy a pályázati hirdetés kétoldalu szerződés jellegével bir a két féllel szemben. Tehát az eredeti felszólitást utólag nem lehet módositani, megszoritani, föltételekhez szabni egyoldalulag.

És miért nem tett ugyanily kikötéseket a tanács a Sárosfürdő második pályázatán?

Nagyon helyes az épitészek tiltakozása. Négyük közül csak egynek érdeke forog kockán, hogy kié, azt a jury fogja eldönteni. A tiltakozást egyértelmüen adták be és mellettük áll az egész épitészkar, mert: Ma néked, holnap nékem.

A közmunkák tanácsának évi jelentése.

Az 1906. évről számol be a közmunkák tanácsa. Mint minden esztendőben, most is meg kivánjuk tenni megjegyzéseinket azon intézmény müködésére, mely székesfővárosunk fejlesztésében oly nagy szerepet játszik. Mindenkor hangoztattuk és mindig hangoztatni fogjuk, ha arra alkalom kinálkozik, hogy a közmunkák tanácsa szervezetével, müködésének irányzatával nem képes már kifogástalanul teljesiteni azt a nagy feladatot, melyet megalakitásakor részére megállapitott a törvény. És ez igen természetes. A rohamos, tüneményes fejlődés, melyen fővárosunk azóta keresztülment megtermette saját kebelében azokat a szerveket, melyek jövő fejlődésére szükségesek, s igy ma már parallel müködnek e szervek azokkal, melyek csak fejlődéséhez az első lökést voltak hivatva megadni, kialakulásának irányát kiszabni. Ezek azóta feleslegesekké váltak, s csupán kerékkötőül müködnek, mert hiszen nem lehetséges, hogy a felnőttet is időtlenidőkig gyámkodja az, a kit gyermekkorában állitottak melleje gyámolul.

Nem személyekben keresendő természetesen a hiba, hanem a rendszerben, melynek azóta a megváltozott viszonyokhoz kellett volna simulnia, a mai állapotokhoz átidomulnia, s minthogy a viszonyok gyökeresen változtak, gyökeres reformra szorult a tanács egész müködési szisztemája. A mai helyzet azt követeli, hogy a közmunkák tanácsa csak mint feljebbviteli forum maradjon a fővárossal kapcsolatban, ez utóbbi egyébként tőle teljesen függetlenittessék. Csakis igy szüntethető meg a két város fejlesztő faktor, a közmunkatanács és mérnöki hivatal eddigi folyton rosszabbodó helyzetet teremtő örökösen divergáló eljárása, melynek természetesen csakis a főváros érdekei vallhatják kárát.

A jelentés soha sem terjed ki ezekre a reformgondolatokra, melyek müködésének sikerét volnának hivatva biztositani. A tanács csak a pénzügyi nehézségeket hangoztatja állandóan, melyek üdvös cselekvési képességeit megbénitják.

„A törvény oly feladatokat ruházott ránk, — irja a bevezetés — melyek természetöknél fogva buzgó igyekezetünkön tul szükségessé teszik, hogy megfelelő anyagi eszközök álljanak rendelkezésünkre. Az 1870. évi X. törvénycikk gondoskodása a kezelésünkre bizott pénzalap javadalmazásáról gyakorlatilag — sajnos — nagyrészt irott malasztnak bizonyult.“ Mi a közmunkatanács s közvetve a főváros mérnöki hivatalának nehéz vergődését a főváros fejlesztését célzó munkálatokban nem ezen bajokban látjuk egyedül és főképen gyökerezni, hanem főleg abban, amint fentebb kifejeztünk.

Az idei jelentés egyébként a multakéhoz képest örömmel konstatálja, hogy a kormány a nagyszabásu kezdeményezés terére lépett.

„Hiven ahhoz a nemzeti felfogáshoz, mely mindjárt alkotmányunk helyreállitása után a fővárosnak, mint országos központnak fejlesztését tételes törvénynyel elsőrendü állami feladattá avatta, a nagy alkotásoknak a 90-es években mintegy megszakadt fonalát ujból felvette abban a törvényjavaslatban, melyet „Budapest fő- és székváros fejlesztéséről s a háztartásának rendezése végett teendő állami intézkedésekről“ terjesztett a képviselőház elé. Felöleli e törvényjavaslat: az Attila-körut és környékének szabályozására adott 2 millió korona kamatmentes állami előleg jóváhagyását; a Sárosfürdő vételára fejében fizetett 1,050.795 korona 23 fillér visszatérítését a székesfőváros javára; egy uj közuti dunahid épitését a Hungária-körut és a III. kerület között a vele járó városrendezési munkálattal együtt; a Margitszigetet megszerzését, összes tartozékaival és felszereléseivel együtt; a Margitszigeten országos növénykert telepitését; az államrendőrség költségeiből a székesfőváros hányadának évi 800 000 korona átalányban való megállapitását és a székesfőváros felmentését az 1905—1906. évekből származó hátralékának befizetése alul; a helybeli italmérési illetékek átengedését a fővárosnak a folyó évtől kezdve; végül a főváros némely részeiben az épitkezés előmozditását rendkivüli állami adókedvezmény biztositásával.“

Ezek közül a jelentés kettőnek tulajdonit nagy jelentőséget. Az egyik a Hungaria körut irányában az V. és III. kerület között épitendő uj közuti Duna-hid, a másik a Margitsziget megszerzése. Ezekhez maga a jelentés a következő megjegyzéseket füzi:

„Ó-Budának a fővárossal való egyesitése a tervbe vett hidösszeköttetés által fog minden tekintetben realis valósággá válni. — aminek kiszámitható hatása az lesz, hogy Ó-buda kiemelkedve eddigi izolált és ki nem használható helyzetéből, a főváros kötelékében eljut ama szerepének betöltéséhez, mely az általános gazdasági és társadalmi érdekek szolgálatában reá vár. És az elfogulatlan itélet bizonyára tudja méltányolni a kormány nagylelkü elhatározását, melylyel a törvényhozás elé lépett, kérve a hid épitésére és a kapcsolatos városrendezési müveletre szükséges mintegy 22 millió korona költség engedélyezését, fedezetül a pénztári készleteket, elsősorban pedig azt a közel 6 millió korona tiszta nyereséget jelölvén ki, melyet a laktanyák beváltásánál sikerült elérni s melyet mint a városfejlődés gyümölcsét, ezen eredetéhez képest ismét a város fejlesztésére kiván forditani.“

„A *Margitsziget* köztulajdon gyanánt való megszerzésére csak röviden kivánunk nyilatkozni, főleg azért, hogy rámutassunk ama tévhitre, melyről alkalmunk volt tapasztalni, hogy egy, épenséggel nem kötelezettségen nyugvó, egyébként igen kellemes helyzet élvezetében a tulajdon szentségével jelen viszonylatában is számolni, feltünően idegenkedik. Nem férhet kétség hozzá, hogy a sziget a fenséges főherceg tulajdonában a közönségre nézve az maradna, ami eddig volt; másrészt azonban hálátlanság, sőt merénylet lenne e kivételes helyzetből a tulajdonos szabad rendelkezésére, mely az elidegenités jogát is magában foglalja, bármi korlátozó következtetést vonni. A kérdés tehát ugy alakul: van-e szüksége a fővárosnak a Margitszigetre, mely mint világhirü üdülő és gyógyhely, egyik legkiválóbb nevezetességét képezi, éppen mai jellegében, melynek fen-

KUGLER F. J. UTÓDAI

Polgár és Müller

épüle: és műlakatosok

Budapest, II., Zsigmond-utca 5. sz.

Készitünk mindennemü épület és műlakatos munkákat u. m. **kovácsoltvas, folyosó-lépcső, erkély és sirkerités-rácsokat, kovácsolt vaskapukat, üvegtetőket, diszmü dombormüveket a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig. Költségvetéseket, rajzokat dijtalanul küldünk.**

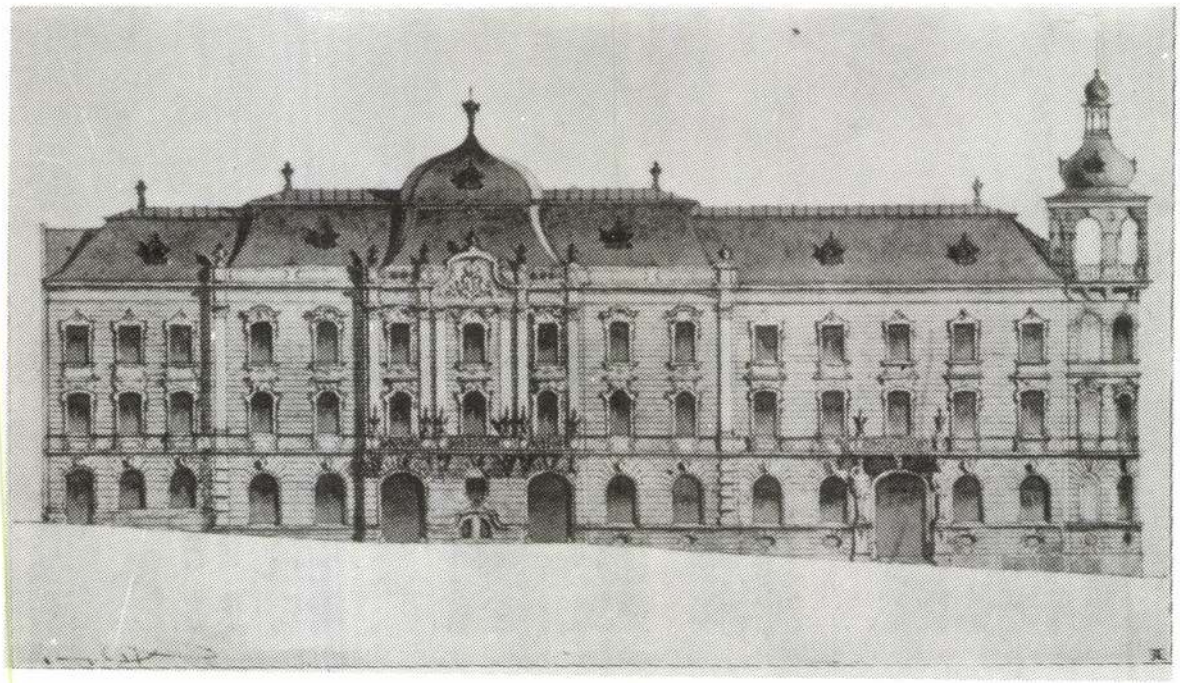

11. Pártos Gyula: A pozsonyi posta és távírda épületének I. díjas pályázati terve (1902)

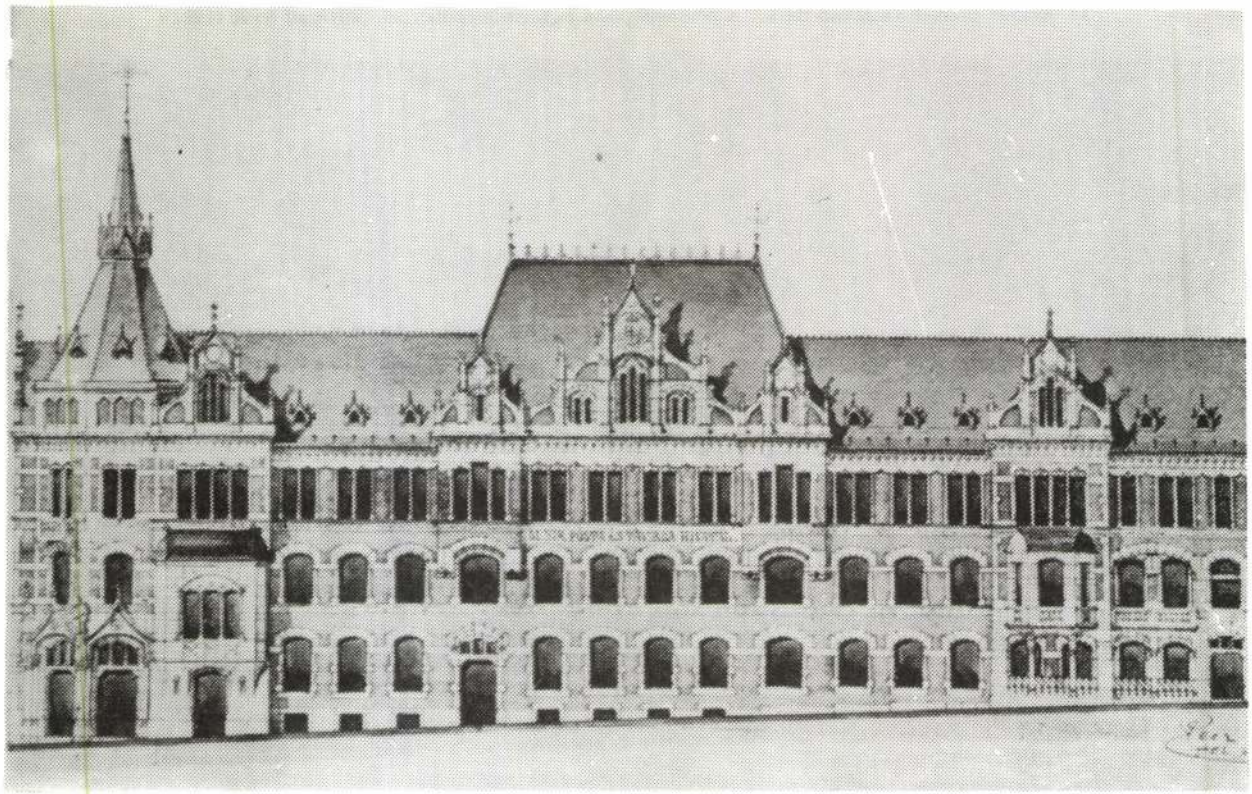

12. Pecz Samu: A pozsonyi posta és távírda épületének II. díjas pályázati terve — főhomlokzat (1902)

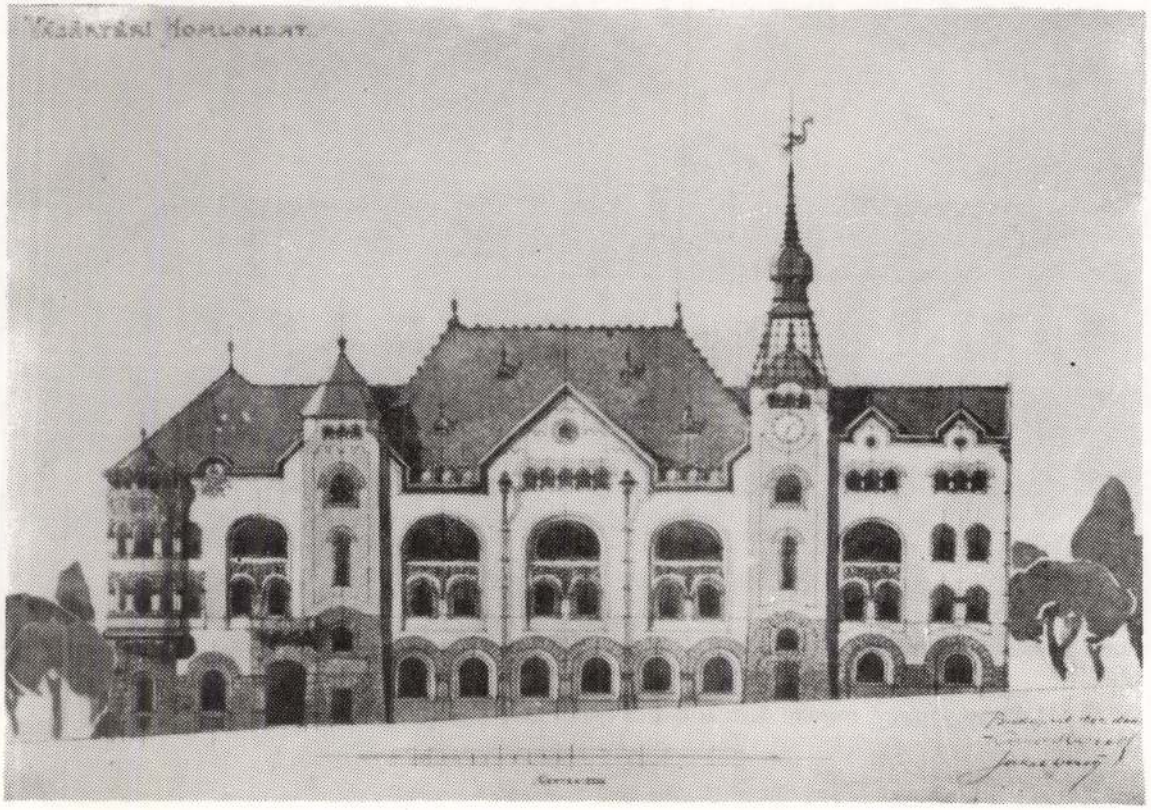

13. Komor Marcell és Jakab Dezső: A pozsonyi posta és távírda épületének pályázati terve (1902)

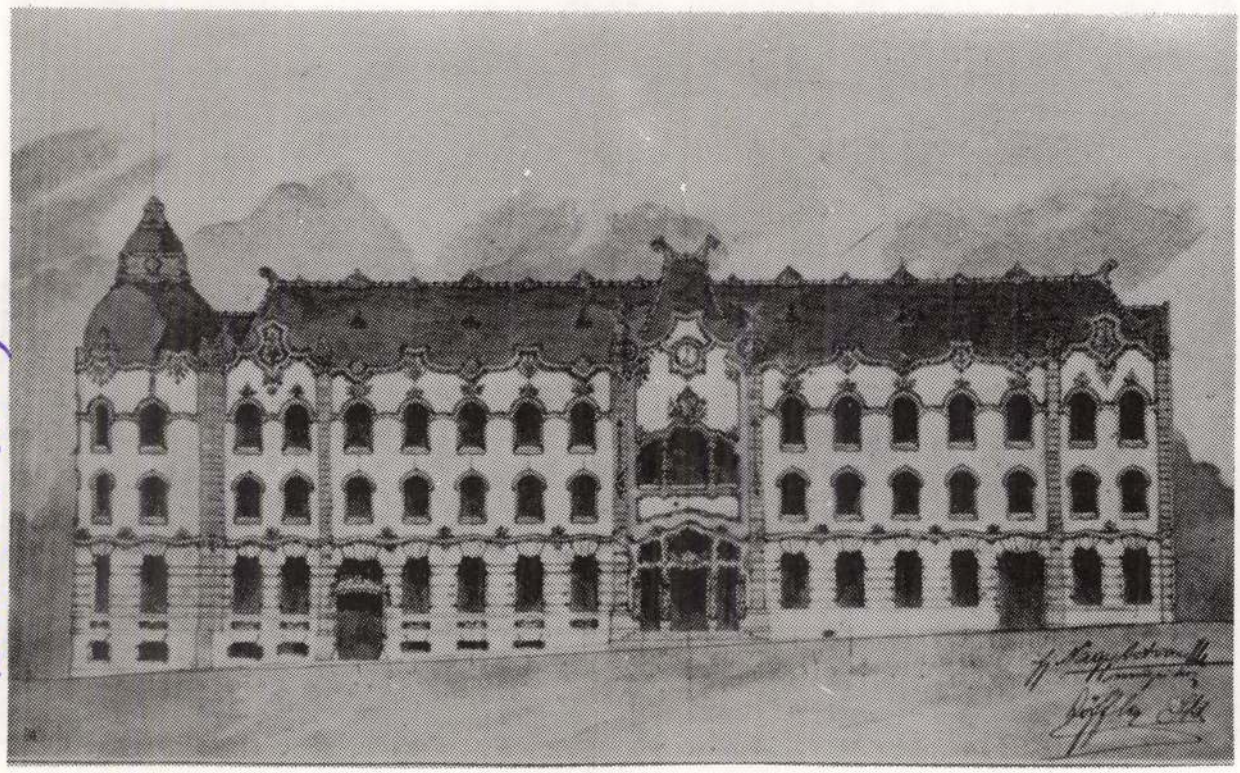

14. Ifj. Nagy István és Löffler Béla: A pozsonyi posta és távírda épületének pályázati terve (1902)

Pavilon 8 (1993)

Pairtas Gyula

Ebből folyólag a kiviteli terveket már úgy kellett készíteni és a munkaüzemet úgy berendezni, hogy a távirda- és távbeszélőközpont külön bejárattal a Barát-utcából, külön lépcsőházzal és lifttel, minden hozzátartozó mellékhelyiségekkel, fűtéssel és világítással stb. teljesen elkészíthető legyen, még mielőtt a régi főépület bontása, illetve az új falazás megkezdhető volna.

A tervezésnél főgondot okozott a fennálló nagy niveau-differenciák kiegyenlítése, a járdalejtés folytonosságának megtartása mellett; ebből folyólag az épület csoportosítása úgy történt, hogy a közönség számára a különbejáratú nagycsarnok, melyben az összes feladófülkék elhelyeztettek, a telek mélyebben fekvő részére, a kocsiforgalomnak szánt nagy udvar az azt köröző különféle raktárak és leadási helyekkel a magasabban fekvő részre jutott.

Ezen „nagyudvar", melynek niveauja közel 6 méterrel fekszik magasabban, mint a hátsó Barát-utca niveauja, arra az egészséges gondolatra vezette az építővezetőséget, igazabban a posta műszaki főigazgatóját, hogy az amúgy is szűkös „nagyudvar" kiegészítésére a felsőudvar alá egy alsóudvar készíttessék, mely az automobilok és biciklik forgalmát lebonyolítsa; ezzel egy érdekes műszaki feladat megoldása adva volt, maga nemében unikum, egyemeletes udvar előállítása, mely a nagy niveau-differencia hátrányát az egész üzem lebonyolítására előnyösen értékesítette.

Az alsóudvar födémszerkezete is említésreméltó; 12 méter fesztávolságú szabadonálló vasbetonpilléreken nyugvó vasbetonfödém alkalmaztatott, fő- és fiók-

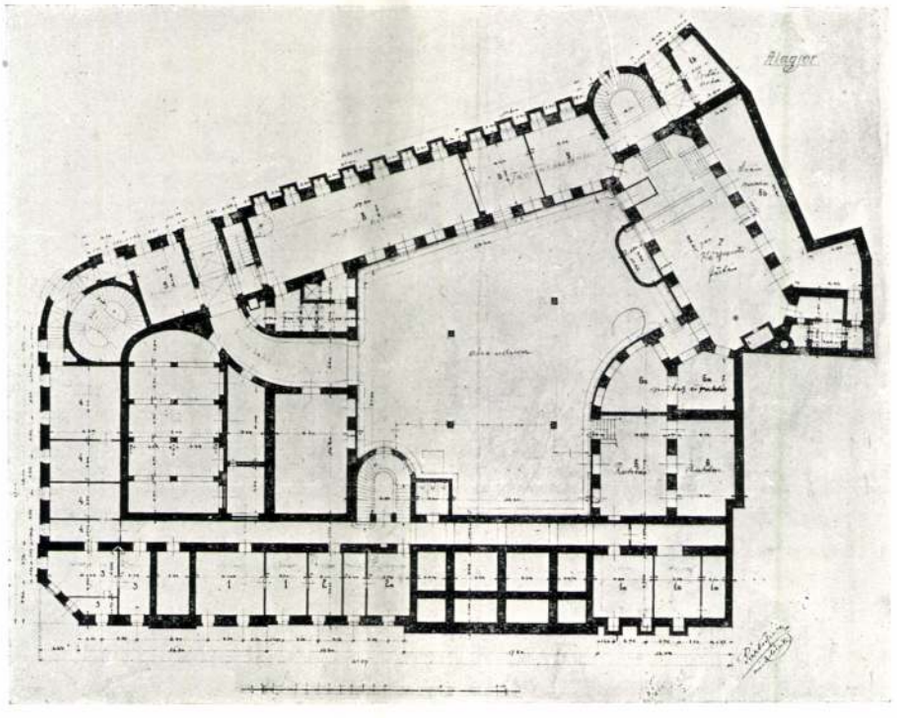

ALSÓ FÖLDSZINTI ALAPRAJZ UNTERGESCHOSS GRUNDRISS

A POZSONYI POSTAPALOTA

A RÉGI POSTAÉPÜLET ALTES POSTGEBÄUDE

A pozsonyi postapalota.

Egy évtizednél tovább tartottak az előkészületek a pozsonyi új postaépület tervezésének megkezdéséig.

A legnagyobb nehézséget okozta az építési hely végleges megállapítása; az volt a főkérdés, a régi helyre építtessék-e az új posta a vásártérre? vagy egészen új helyre azzal szemben a régi sóhivatal és pénzügyőrségi laktanya épületcsoportjainak helyére.

Végre a kereskedelmi kormány a régi hely mellett döntött és 1902. július havában kiírta az első tervpályázatot, de ez meddő maradt, amennyiben, jóllehet a pályadíjakat kiadták, kivitelre egyik terv sem találtatott alkalmasnak; ugyanez év október havában módosított programmal második pályázat lett hirdetve, melyből az én tervem került ki győztesül, amint az első pályázat alkalmával is az én tervem nyerte az első díjat.

A régi helynek előnye: központibb fekvése és három oldalról való megközelítése, hátránya: a nagy niveau-differentia (közel 6·00 méter), mely a telek vásártéri jobb oldalsarkától az Orsolya- és Barát-utca sarkáig fennáll; további hátránya a telek aránylag szűk volta és az építkezés részletekben való kivitele, amennyiben a távirda- és távbeszélőközpont csak akkor volt leszerelhető, illetve a régi főépület csak akkor volt lebontható, midőn az új épületben az új berendezés már teljesen fel volt szerelve és a forgalomnak átadva.

ha ő sem tudja nélkülözni az utczai vándor kávéárust. A trapezunti temető mellett emelkedő *Kabak-Meidán* nevü kápolna körül az örmény ifjak épen ugy gyakorolják magukat a lovagjátékokban és hajigálják egymás felé a dzseridet (rövid kézi lándzsa, kelevéz), mint akár a telivér török gavallérok. A Kabak-Meidán körül a bairám-ünnep napjain érdekes nyilvános játékokat, torna-mutatványokat s egyéb tisztességes mulatságokat rendeznek s ilyenkor igen sok kafedzsi s édességeket és egyéb nyalánkságokat áruló élelmes házaló seregel oda.

Ily alkalmakkor érdekes tanulmányokat tehet az idegen a kis-ázsiai különböző nemzetiségü kereskedők szokásairól és modoráról. Deyrolle Teofil következőleg jellemzi őket: „A török kereskedő komolyan és szótlanul szíva csibukját vagy narghiléjét, türelmesen várakozik a vevőre, s midőn ez, miután jól össze-vissza forgatta kezei közt a portékát, melyet megvenni ohajt, ennek ára után tudakozódik, a müzülmán (valóságos nagy turbánu s kaftánban és papucsban járó igazhivőről beszélek) fölnyitja komoly ajkait s egy számot ejt ki közülök. Ekkor aztán mind alkudozhatik a vevő akár estig: a dükiandzsi (török kereskedő) egy fillért sem enged el az egyszer kimondott árból; vevője minden hosszas beszédére, minden ujabb ajánlatára nem felel egyébbel, mint alulról fölfelé irányuló fejbiczczentéssel, miközben szemei be vannak hunyva s nyelve hegyének a metsző forgakhoz való érintése által jó nagyokat csettent.

„Már a görög és örmény kereskedő egészen másképen jár el az üzlet körül. Miként a párisi Halle és Temple zsibárusai (s bátran ide számithatnók a mi országuti zsidó ruhakereskedőinket is), ugy az örmény és görög kereskedők is, megfogják az arra járókat kabátjok szárnyánál fogva, elkezdik áruikat egekig magasztalni s a remélt vevőt a leghizelgőbb czimekkel halmozzák el, fivéröknek, barátjoknak és lelköknek nevezik — s áruikat természetesen valódi értéköknek kétszereséért kinálják nekiek. Ha ily áron az illető mit sem akar venni, eleresztik, hagyják tovább menni s azután megint visszahivják s utoljára a legelőször mondott árnak felénél kevesebb [illegible]

A félegyházi r. kath. templom.

Alföldünk nagy földmivelő városai közt nem az utolsó helyet foglalja el Félegyháza. A Kis-Kunságnak — mely ma már Pestvármegyébe van beolvasztva — népességre első városa, 20—22 ezer lakójával. Pedig aránylag uj telepités, s népesedése és lendülete még sokkal ujabb keletü. Mióta pedig vasutja van, — az osztrák államvaspályának, Kecskemét és Szeged közt főállomása levén, — azóta az emelkedés még észrevehetőbb rajta. Sok ideig a kis-kun kerületi törvényszék, s közgyülések székhelye, a vidék egyik legvagyonosabb pontja, a közmivelődési és hazafias mozzanatok iránt is mindig érdeklődést tanusitott. 1861-ben daczára, hogy tisztán katholikus város, nagyszerü gyászünnepélylyel üllötte gróf Teleki László emlékezetét. 1865-ben a háznak, melyben Petőfi kisded gyermekkorát töltötte, emléktáblával megjelölése által vonta magára a közfigyelmet. Tavaly tetemes áldozatokkal vivták ki, hogy az előbb Csongrádon volt állami tanitó képezde keblébe helyeztessék át.

A város tisztán katholikus lakosságának gyors szaporodásánál fogva még a mult század végén érezhető volt egy második templom szüksége, mert a város egyetlen temploma még akkor épült, mikor a népesség fele sem volt a mostaninak. A vallása iránt mindig buzgó lakosságból mindig akadtak, kik kisebb-nagyobb alapitványokat tettek egy második templom épitése czéljából. De nagyobbszerü egyház épitése magában is roppant tőkét igényel, s a jászkunsági viszonyoknál fogva a község nem levén feltétlen ura saját elhatározásának: a kerületek részéről is sok nehézség gördittetett a több izben komolyan czélba vett épités elé.

Midőn azonban, négy évvel ez előtt, Kalmár József volt kerületi kapitány s Móczár József városi polgármester buzgólkodása folytán komolyan hozzá fogtak a régi eszme valósitásához, s midőn már az épitendő templom terve és költségvetése is készen volt: egyszerre kitünt, hogy a szükséges összegből még több mint 25.000 forint hiányzik. Csak egy hét kellett, mig ez

SERVADAC HECTOR

KALANDOS VÁNDORLÁSA A NAPRENDSZEREN ÁT.

VERNE GYULÁTÓL.

MÁSODIK RÉSZ. — ÖTÖDIK FEJEZET.

Számitások.

Most már minden meg volt magyarázva: ők üstökösön utaznak, mely a földet horzsolva, annak felületéből egy darabot velök együtt magával ragadott; melynek forgása, keletről nyugotra, ellenirányu mint a földé; melynek tengelye iránya a nap utjával összeesik, s igy rajta mindig napéj-egyenlőség van; melynek napja (egy éj, s egy nappal) felét teszi a földi napnak; nap körüli utja pedig épen kétszeresét a föld esztendejének; mely végre a föld naputjának lapjában járván, két földi év leforgása után épen azon pontban fogja ismét találni a földet, a melyben előbb belé ütközött volt.

Ez utolsó pont iránt volt — s lehetett is — még némi kételyök; de annak eloszlatását vagy megerősitését mindenesetre a jövőtől kelle várniok.

A mint a naptól távolodtak, bár folyvást kisebbedő sebességgel, a nap tányéra nem csak nagyságban kisebbedett, hanem fényében is vesztett. Halvány és hideg fényüvé vált, mint a földről tekintve a hold. Egyébiránt a hőmérséklet, bármily mélyen szállott is a fagypont alá a hévmérő tanusága szerint, s már 30° (cels.) hidegre le is szállott, azért türhető volt szabad ég alatt is. E csaknem hihetetlen jelenség oka igen egyszerü. A lég tökéletes csöndes volt, nemcsak szél, de még a legcsekélyebb szellő sem mozgatta. A levegő egyetlen paránya sem változtatta helyét. Mintha a lég is ugy meglett volna fagyva mint a tenger, oly nyugodt [illegible] volt. Sem köd, sem felhő nem [illegible]nerből

gát állapotába; visszavonult tartánjára, melynek vékonyan füstölgő kéménye tanuskodott, hogy van tüzelője, bár igen gazdaságosan bánik vele; várta, hogy mikor szorulnak rá a többiek, s adhatja el nekik, jó nyereséggel, a maga által megszabandó árakon, egy s más portékáját. Egyébiránt a telep épen ugy volt a pénzével, mint Izsák a portékájával. Arany és ezüst volt elég; de annak csak a földön van értéke: s kérdés, visszajutnak-e oda valaha, a hol annak ismét hasznát vehetik?

April hó lefolyta alatt a Gallia harminczkilencz lieu (m. e. 24 millió mérföld) utat tett a világürben, folyvást távolodva a naptól; s igy a hónap végén 110 millió lieunyire volt a naptól. Az üstökös ellipsis-pályáját Palmyrin tanár legpontosabban kiszámitotta s huszonnégy ivre osztotta fel, azon 24 (földi) hónapnak megfelelőleg, a mely alatt egész körútját megteendi. E pálya-részek, a Keppler törvénye szerint, egyenetlenek voltak, annál kisebbek minél távolabb a naptól, mert egyenlő idők alatt a planéta vagy üstökös, egyenetlen távolságokat jár be, annál sebesebben haladván minél közelebb, s annál lassabban minél távolabb jár a naptól. Ugy de egy földi hónap alatt a Gallia 60—62-szer fordult meg a tengelye körül, vagyis 60—62 nappalt s ugyanannyi éjjelt látott. És mivel körútja két teljes évet volt tartandó, ez időt 12 hónapra osztva fel, a Gallia egy hónapja két földi hónapot, vagyis 120—124 Gallia-napot foglalt magában, s Palmyrin tanár (ez egyik prücske volt) ahoz ragaszkodott, hogy igy számitsák az időt, bármily különösen hangzott is azt mondani: febr. 78-ka, vagy márcz. 117-ke stb.

Servadac azonban, két Gallia-napot számitva egynek, a földi időszámlálást tartotta meg, s mi is csak vele akarunk

jén vagyis legnagyobb körei egyikén, körülbelől kétezer háromszáz huszonhárom kilométer; a miből következik, hogy átmérője, vagyis kettős sugára kétszáz negyven kilométerre tehető.

— Ugy van; tehát tizenhatszorta kisebb a föld tengelyénél, a mely 12792 kilométer hosszu.

Servadac és társai csak néztek a tanárra, hogy mit akar e kérdésekkel.

— No hát, azt akarom tudni, mekkorák a Gallia méretei, mekkora tömege és tömöttsége s annálfogva sulya.

— A mi — mondá Procop hadnagy, — a méreteket illeti, azokat az átmérőből vagy a kerületből könnyü kiszámitni; ezt egy iskolás gyermek is megteheti.

— Ugy van, — mondá a tanár, — Servadac! (ugy szólitotta meg, mintha iskolás gyermek volna) számitsa ki, mekkora a gömbfelület, a mondott átmérő mellett.

Servadac egy asztalhoz ült s tollat véve kezébe, nehány perczig számitott s azután felelt.

— A felület szorozva a sugár harmadával.

— Ugy van. Tehát?

— A sugár harmada 123·3333... kilométer.

— Vegyen csak két tizedest.

— Ezzel szorozva a felületet, kijő a köbtartalom: 211 millió, 439 ezer négyszáz hatvan köbkilométer.

— Vagyis ötezer százhatvanhatszorta csekélyebb a föld köbtartalmánál. Sőt a holdénál is tetemesen kisebb, mert az a földének csakis negyvenkilenczedrésze.

— És igy a Gallia, a földről nézve, a hold távolában is csak hetedrangu csillagnak látszanék.

— Most már uraim, — kezdé a tanár, mint egy tanszéki előadást folytatva, — ismerjük üstökösünk átmérőjét, kerületét, felületét, gömbtartalmát. Most már tömöttségét és sulyát kell kiszámitanunk.

— Ez nehéz lesz, miután a Gallia anyagát nem ismerjük, jegyzé meg Timasseff gróf.

— Baj, de nem legyőzhetetlen. Csak engedjenek némi számitásokat tennem s várják be türelmesen az eredményt.

A hallgatók erre szivesen ráállottak s a dolog most abban maradt.

Eljött julius. E hónapban a Gallia csak huszonkét millió lieut haladt, s százhetvenkét millió lieu távolságra jutott a naptól. A hó vége felé, vagy szerinte április 62-dikén, Palmyrin tanár levélben hivta meg az urakat értekezletre.

— Tudják uraim, kezdé, hogy valamely test sulyának azon erő neveztetik, melylyel az a földhez vonzódik; a test tömegének pedig: annak köbtartalma, szorozva sulyával. Ugy de most a Gallián vagyunk, s mint önök tudják: itt a sulyviszonyok egészen mások. Azt kell tehát megtudnunk: mennyit nyom egy földi

MEGINDULTAK A BARLANGBÓL.

SERVADAC HECTOR VÁNDORLÁSA.

Egy nap, május 12-kén volt a földi időszámitás szerint, a tanár összehivta Servadacot, Timascff grófot és Procop hadnagyot, a kikből, rajta kivül, a telep összes szellemi és társadalmi aristokratiája állott, — s közölte velök számitásait. Rajzban terjesztette elejökbe a Gallia egész pályáját, a mint ő azt a 24-ivre felosztotta; pontosan kimutatta nekik, az ut melyik pontján járnak most, hogy elhagyták már a teleskopi planeták (a szabadszemmel nem látható kis bolygók) körét, s átcsaptak a Jupiter körútja területére.

Junius folytán a Gallia utja már csak huszonhét és félmillió lieure ment, s ezzel 155 millió lieure távolodott el a naptól. A hó vége felé egy nap Palmyrin tanár a nagy barlangüregben egybegyült társaságba lépett, mintha csak egy bombát lőttek volna közéjök, mint oly ember, a kinek valami nagy tervekkel vagy számitásokkal van tele a feje.

— Mondja csak meg nekem Procop hadnagy — kezdé minden előzmény nélkül — igaz-e hogy önök a Dobrynán körül utazták az egész Galliát? De igazán beszéljen s feleljen kérdéseimre minden kitérés nélkül.

— Ugy hiszem, — felelt a hadnagy mosolyogva, s legkevésbbé sem sértődve meg, mert hozzá voltak szokva a tanár sajátságos modorához — ugy hiszem, hogy nem is szoktam máskép.

— Nos hát?

— Igen is, körülutaztuk az egész Galliát.

— S tettek-e utjokról pontos felméréseket?

— A milyeneket elég kezdetleges műszereinkkel tehettünk.

— S mit találtak?

— Azt, hogy a Gallia kerülete, egyenlitő-

— A kerületet, 2323-kilométert, szoroztam az átmérővel 740 kilométerrel s kijött a terület; egymillió hétszáz tizenkilencz ezer négyzet kilométer.

— Helyesen. Tehát kétszáz kilenczvenhétszerte kisebb mint a földé, melynek felülete ötszáz tizmillió négyzet kilométer. És most a gömb ürtartalma!

Servadac egy perczre habozott.

— Hogyan, Servadac fiam, — mondá a tanár, homlokát ránczolva, — ön nem tudná kiszámitni egy gömb ürtartalmát, melynek már felületét ismeri.

— De, tanár ur; hanem ön lélekzethez sem enged jutnom.

— Mathematikában nem szükség lélekzetet venni. Rajta hát. A gömb ürtartalma annyi mint —?

— A gömb ürtartalma annyi mint a felület szorozva — szorozva —

— Servadac, ugy látszik, ön sokat felejtett, mióta előadásaimat nem látogatja. Procop hadnagy, remélem ön —

águ mérleggel meg nem határozhatjuk, mert a mértékül használandó suly és a mérendő tárgy egyenlően veszit sulyából. De van-e önöknek rugó-mérlegök, melyen egy aczélrugó jelöli ki a sulyt és pedig feltétlenül annyit mutat, a mennyi a suly valóban, a létező körülmények között.

— Nekünk nincs, — mondá Servadac, — de tudok egy helyet, a hol kétségkivül fogunk ily mérleget találni.

— S az?

— A Hakabut Izsák hajóján.

— Menjünk tehát oda.

Alig volt kimondva e szó, mindnyájan, ugy a mint voltak, csak téli bundáikat felöltve s prémeikbe burkolózva, megindultak a barlangból a tartane felé.

(Folyt. követk.)

Egyveleg.

Ajándék a pápának. Egy philadelphiai nő különös ajándékkal lepte meg a pápát. Egy Honoluluban (a Sandwich-szigetek fővárosában) készült theás csészét küldött neki, melyben a thea 24 óráig melegen marad. Szerencsétlenségére azt állitják, hogy ő szentsége soha sem iszik theát.

A szinek gyógyhatása. Dr. Croft észak-amerikai orvos rendkivüli gyógyerőt tulajdonit a himlőben szenvedőkre a sárga üvegen vagy szemellenzőn átbocsátott napfénynek s biztatja is a hölgyeket, hogy a kik tengeri fürdőket látogatnak, ne barna vagy zöld, hanem sárga fátyolt viseljenek, mert az érezhető megkönnyebbülést fog szerezni bajaiknak. E gyógyhatás elmélete igen egyszerü, a mennyiben a sárgaszinü közegen átszürődő fény elveszti vegyi tulajdonságait s veszély nélkül hatolhat a leggyuladtabb szembe s a legfinomabb arczbőrre is.

tékát, de a vevőnek még ekkor is elég oka van megbánni a vásárt, mert a vett holmi a csalfa külszin alatt nem sokára szerfölött hitványnak bizonyul be.

„Egyébiránt az örmény kereskedő komolyabb és becsületesebb, mint a görög, mely utóbbinak ravaszsága és lelkiismeretlensége tullép minden képzelhető határt. Ugy látszik, hogy a derék görögök e tekintetben évezredek óta mitsem tanultak és mitsem feledtek. Már a régi római példabeszéd kimondta rólok, hogy: „Graeca fides nulla fides.“ (Görög hűség, semmi hűség.)

„A mi a persa kereskedőket illeti, kik főleg Trapezunt bazárjaiban meglehetős számmal vannak képviselve, némelyekben a törökök jó tulajdonságai vannak meg a keresztyének hibáival egyesülve. Jellemök hajlékony, simulékony, bánásmódjok és modoruk barátságos, behizelgő s ajkaik szüntelenül mosolyognak: szóval a világ legkitünőbb kereskedői lennének, ha becsületességök is oly kifogástalan volna, mint modoruk. Abban a hirben állanak, hogy szerfölött nehéz őket rászedni és hihetőleg innen magyarázható ki az a körülmény, hogy a keleti görögök és zsidók, kik másutt mindenfelé könnyen jutnak pénzhez és vagyonhoz, Persiában sehogy sem tudnak boldogulni.“

Török-Örményország nagy részében szétszórtan igen sok kurd is él. E harczias népről már többször irtunk a „Vasárnapi Ujság“-ban és a „Háboru Krónikā“-ban s igy most csak pár sorban emlékezünk meg róla. A kurdok, mint tudva van, nomád életet folytatnak, s télen át a sikságon, nyáron át pedig a hegyek közt élnek, hol barmaik számára pompás legelőket találnak. Nomádok lévén, állandó lakásuk természetesen nincs, hanem a hol megtelepülnek, egyszerü, bármikor fölszedhető sátrakat állitanak föl, mely mint rajzunkon látható, elég szellős, világos és egészséges lakást nyujt. Téli sátraik természetesen zártabbak. A kurdok kitünő lovaskatonák és ügyes vadászok. A rabláson kivül baromtenyésztésből és vadászatból élnek, s szüntelenül csatangolnak egyik helyről a másikra.

Az uj templomról a következő adatokat az „Épitési Ipar“ czimü szakközlönyből veszszük át.

Az épitkezés *Pártos* Gyula budapesti épitész művezetése alatt 1873. szeptember havában indult meg és a külső munkák 1876. október 8-án a zárkő ünnepélyes letétele által befejeztettek.

A renaissance stylban épült templom főméretei: 12 öl külső szélesség mellett 25 öl hosszaság; a tornyok magassága 28 öl. Az épitési összes költség a belső berendezésen kivül 156,000 frtra rug.

Az egyes munkanemeket egy-kettő kivételével mind fővárosi iparosok végezték: nevezetesen: a kőműves munkákat Dötzer Ferencz épitőmester, az ácsmunkákat Filser Ferencz váczi ácsmester, a kőfaragó-munkákat Slavek Venczel budapesti, és Müller Antal süttői kőfaragó-mesterek, a bádogos munkát Menzl Frigyes félegyházi bádogosmester, a tornyok rézfedő munkáját Zellerin Mátyás gyáros, a tornyok aranyozási munkáját Schill János aranyozó, a vas és horgany munkákat a Schlick-féle gyár, az asztalos munkákat Pollák József asztalos, a lakatos munkákat Garay Béla lakatos, a mázoló munkát Vavrecska Endre mázoló, az üveges munkákat Roth Zsigmond üveges mester, a szobrász munkát Hensch Ignátz szobrász, a palafedő munkát Schvab Gyula palafedő. A felhasznált nagy menyiségü czémentet Benkó Károly és társai nyerges-ujfalusi ós Csik József beocsini gyára szállitotta.

Ha végül még megemlitjük, hogy Félegyház városa, mint kegyur, elhatározta a templom egész belső berendezését és festését is egyöntetü terv szerint, stylszerüen készittetni el: eleget mondottunk arra, hogy e derék magyar város buzgalma s nemes áldozatkészsége a kellő világitásban legyen feltüntetve. Mert nemcsak a szoros szükségnek van a tágas templom épitése által elég téve, hanem a haladott kor izlésének s a szépérzék és művészet követelményeinek is.

—á—r—

megszünvén minden felgőzölgés. Az ég folytonosan megtartá derültségét, s nappal a nap, éjjel a csillagok sugárai egészen áthatották, s megtelitették e derült és tiszta levegő eget. Ebből lehet megérteni az okát annak, hogy e roppant hideg mégis elhordozható volt. Mert a mi az északsarki utazóknak a téli hideget elviselhetetlenné teszi, az nem maga e hideg foka, hanem a szél, a levegő mozgása, mely élesen s fájdalmasan metszi a test egész felületét, mely kiszáritja a tüdőt, s a ködök és a levegő nedvessége, mely képtelenné teszi azt az életműködés folytatására. Mert csendes, széltelen időben az északsarki hideg is türhető volna.

Igy a Hő-föld lakói, még szabad ég alatt is, elég jó viszonyok közt voltak. Használták is a hideget testi gyakorlatokra, melyek közt első helyen természetesen a korcsolyázás állott, a minek ismét a kis Pablo, s a gyöngéd Nina voltak fő mesterei, s fő élvezői. Prémes meleg bundikáikba öltözve, fejöket meleg szőr csuklyával födve, óra hosszant elkorcsolyáztak a sik jegen, röpülve, el s visszaszállva, mint nyilalló fecskepár, élvezve az életet és a gyermeki ártatlanság arany szabadalmait a jég és fagy közepette is. A fiatal Pablo mindig a kis Nina körül volt, segitségére, szolgálatára, s mulattatására szentelve magát egészen. A sziklabarlang többi lakói is rendszeresen üzték e testmozgást, mely mulhatatlan is volt testi épségök, s egészségök fentartására. A mi a spanyolokat illeti, ők, csaknem czigány-létökre, ily boldogan és gondtalanul soha sem éltek. Bánták is ők, ha millió mérföldnyire távoznak is el a földtől! Dolgozniok nem kellett, eledelök kijárt, meleg ruhájok volt: s ők egyébbel nem törődtek.

Hakabut Izsák, meggyőződve végre, hogy csakugyan nincs a földön, szintén beleadta ma-

RÁKOS MANÓ szobrász

TELEFON 75 60. Budapesten, VII. ker., Bálint-utca 9. (Aréna- és Thököly-ut mellett.) TELEFON 75—60.

Készit mindennemü GIPSZ-, KŐ-, MŰKŐ-, STUCCATUR-, RABITZ- ÉS MŰMÁRVÁNY-MUNKÁKAT. Ajánl mint különlegességet STUCCOMENYEZETEKET.

Mindennemü nagyobb és kisebb kőműves munkákat legszebb kivitelben, gondosan és megbizhatóan, olcsó árak mellett elvállal

SCHOSSÉE ÁDÁM kőműves mester

Budapest, Podmaniczky-utca 1. sz.

„HUNGARIA" ASZFALT IPAR ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALAT

SZIRMAI ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 48.

Aszfalt-masztixfőző és bitumenfinomitó-gyár. Járdák, kocsiutak, átjárók, udvarok, kapubejáratok stb. készitése természetes aszfaltból.

Rosiváll Ferenc

mérnöki műszaki és vállalati irodája

Budapest, VII., Nagydiófa-utca 10. sz.

Beton és vasbeton épitkezések

u. m.: **hidak, csatornák, viztornyok, gépalapzatok, vizi erőművek, zsilipépitések, turbina telepek** kivitele a modern technika vivmányainak megfelelőleg.

Tervezések és véleményadások.

A Magyar Keramiai-Gyár Részv.-Társ. Budapesten

Iroda: VIII., József-körut 14. Telefon 52—74.

Keramit- és téglagyár: X., Óhegy. Telefon 53—09.

Ajánlja Rost Ottó mérnök és a keramit feltalálójának személyes vezetése mellett gyártott KOCSI-ÚT, JÁRDA és UDVAROK burkolására kitünően elismert

keramit köveit és keramit-lapjait,

közönséges fali, üreges, tartány-boltozó (ravers), ék, padlás, burkoló és sajtolt kémény-tégláit.

Kivánatra a keramit-burkolással járó munkálatok is elvállaltatnak.

Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

UJLAKI TÉGLA- és MÉSZÉGETŐ R. T. BUDAPEST.

Központi iroda: **V., Akadémia-utca 9.**

Telefon szám 74—30 és 74—31.

Tetőcserépgyára szállit: géppel gyártott, tehát egyenletes, vizhatlan, fagyellenálló **hódfarku-, hornyolt és francia-tetőcserepet** valamint az ezekhez szükséges szegélycserepet nagy választékban. — Bármely vasuti vagy hajóállomásra versenyképes!! A m. kir. József-müegyetem 40/1901. számu hivatalos bizonyitványa szerint ezen gyártmány **fagyellenállónak** bizonyult.

Dunakotrási vállalata szállit: bárhová hajón vagy vasuton, ugyszintén helyben dunakavicsot utépitéshez és betonmunkákhoz. Apró kavicsot aszfaltgyárak részére és rostált dunahomokot.

Téglagyára szállit: Szárazon sajtolt falburkoló disztéglát (Verblender), falburkoló lapokat, szabadalmazott „Reform" válaszfaltéglát, vastartó-, burkoló és üreges téglát, valamint leghordképesebb falitéglát, továbbá kéménytéglát kerek kéményekhez.

Terméskőbányáiból szállit: Követ cyklopfal épitéshez és alapozáshoz; zuzott követ betonmunkákhoz és utépitéshez.

Mészégető-telepe termel: budai zsiros meszet.

Mühabarcsgyára termel érdes dunahomokból készült mühabarcsot.

Acetylen világitási ujdonságok.

Vizvezetéki, légszesz, gőzkazán, központi fütési felszerelési **fémáruk, gummi** és **kender** tömlők, mindenféle tömitések, **asbest** lemezek.

Legolcsóbb árakban szállitok.

:: Árajánlattal szivesen szolgálok ::

SZÁNTÓ MÓR

Budapest, VII., Akácfa-utca 54. sz.

KORNFELD ÁRMIN

épület, diszmü bádogos és ércnyomó mühely

IRODA: KISPEST, BOCSKAI UTCA 5. SZ.

Gyártelepekhez szükséges bádogosmunkákban specialista. Vidéki megbizások árfelemelés nélkül elfogadtatnak.

Versenytárgyalási hirdetmények.

a) Épitő munkálatokra.

Budapest. (Az állatorvosi főiskola élettani és vegytani intézetének kibővitése.) A budapesti m. kir. állatorvosi főiskola élettani és vegytani épületének kibővitésénél teljesitendő: 1. bontás, föld, kőmüves, elhelyező és rabitz, 2. vasbetonfödém, 3. kőfaragó, 4. vas, 5. ács, 6. cserépfedő, 7. bádogos, 8. asztalos, 9. lakatos, 10. mázoló, 11. üveges, 12. burkolati, 13. amerikai tölgyfapadló, 14. aszfaltburkolati, 15. vizvezeték és csatornázási, 16. légszesz, 17. központi fütés és szellőztetés, 18 villamos világitás, 19. jelző csengő, 20. vászonponyva, 21. szobafestő, 22. szobrász, 23. teherfelvonó, 24. kertészeti munkáknak biztositására a m. kir. földmivelésügyi ministerium gazdasági műszaki hivatalában (Vécsey u. 3. IV. em.) május 7-én d. e. 11 órakor versenytárgyalás fog tartatni. Ajánlatok munkanemenként, vagy az összes munkára tehetők. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek valamely állampénztárnál történt letételét igazoló nyugta csatolandó. Az ajánlatok nevezett hivatalhoz május hó 7-én délelőtt 10 óráig adandók be. A tervek, a szerződés tervezete, valamint az általános és részletes feltételek Klenovits és Báthory épitészek irodájában (VII., Aréna-ut 23.) megtekinthetők, ugyanott szerezhetők meg dijtalanul az ajánlati és költségvetési ürlapok. A teljes szövegü hivatalos kiirás lapunk mai számának hirdető részében van közzétéve.

Budapest. (A stubnyafürdői állami tanitóképző intézet és internátus épitése.) A stubnya-fürdői m. kir. állami tanitóképző intézet és internátus, betegpavillon és fáskamrák felépitése alkalmával teljesitendő föld, kőmives, elhelyező, vasbeton, műkő, vas, ács, cserépfedő, bádogos, burkoló, padozati, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, kárpitos, szobafestő, kályhás, árnyékszék, vizvezeték és fürdő, továbbá gázvezeték berendezési, felvonó, kut és villámháritói munkák elkészitése iránt árlejtés hirdettetik. Ajánlat az összes mankákra, egyes munkacsoportokra, vagy pedig munkanemenként különkülön is tehető. A munkakivonatok és ajánlati minták vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak és csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek az eredeti iveken tétettek. Az egy kor. bélyeggel ellátott ajánlatok május 21-én déli 1 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium segédhivatali főigazgatójánál (V., Hold-utca 16. sz.) nyujtandók be. Az ajánlatok a ministerium müszaki ügyosztályában (V., Báthory-utca 10. III.) május 22-én d. e. 11 órakor felbontatnak. Tartoznak vállalkozók a 250.000 koronát meg nem haladó ajánlati összeg után, az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt, 250.000 koronát meghaladó ajánlati összeg után pedig az ajánlat szerinti összértéknek 250.000 koronát kitevő része után 5%, az összértéknek azon felüli része után pedig az összeg 2%-ának megfelelő bánatpénzt a budapesti IX. ker. állampénztárnál, vagy pedig bármely más m. kir. adóhivatalnál letenni és a nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az általános, különleges feltételek és tervek Herczegh Zsigmond épitész irodájában (Budapest, IX., Lónyay-u. 28. sz. III. em.) és a turócvármegyei államépitészeti hivatalban megtekinthetők. Az ajánlati minták és munkakivonatok Herczegh Zsigmond épitésznél fognak a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni. A müszaki müvelet másolati példánya a turócszentmártoni kir. államépitészeti hivatalnál megtekinthető. A munka még ez évben megkezdendő és tető alá hozandó és 1910. augusztus 15-én használatának átadandó.

Budapest. (A tordai főgimnázium épitése). A tordai m. kir. állami főgimnázium elhelyezésére szolgáló kétemeletes iskolaépület felépitésére árlejtés hirdettetik. A munkálatok a következők: föld és kőmüves, kőfaragó, ács, cserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, vas, padozati, hézagmentes asbest padló, linoleum padló, burkoló, aszfalt burkolati, redőny, kályhás és villamos csengő és villámháritó berendezési munka Ajánlat ugy egyes munkanemekre, valamint munkacsoportokra is tehető. A kellő bélyeggel ellátott ajánlatok május 24-én déli 12 óráig nyujtandók be a vallás- és közoktatásügyi ministerium segédhivatali főigazgatójánál (Hold-utca 16.) Ajánlattevők tartoznak az ajánlati összeg 250.000 koronáig terjedő részének 5%-át, azon felüli részének pedig 2%-át kitevő bánatpénzt bármely m. kir. adóhivatalnál letenni és a nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlatok május 25-én d. e. 11 órakor fognak a ministerium müszaki ügyosztályában (Báthory-utca 10. IV. em.) felbontatni. Az általános és különleges feltételek, tervrajzok és felvilágositások Pártos Gyula müépitész irodájában (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 39. sz. II. em.) megtekinthetők és szerezhetők. A költségvetési példányok valamint az ajánlati ivek ugyanott ivenként 50 fill.-ért fognak a pályázóknak kiszolgáltatni.

Budapest. (Mozdonyforditó korongok felállitása) A máv. igazgatósága versenytárgyalást hirdet a Kassa, Komárom, Nagyvárad és Segesvár állomásokon létesitendő egy-egy, összesen négy db. 20.0 m. átm. mozdonyforditó korong vasszerkezetének szállitása iránt. Ajánlatok tehetők csupán egy-egy forditó korongra vagy pedig külön-külön több forditó korongra. A tervek, az ajánlati költségszámitás, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a müszaki leirás és szállitási feltételek a máv. központi tervtárában (VI., Teréz-körut 56. szám földszint) megtekinthetők. A 20.0 méteres forditó korong 6 darab terve 100 koronáért, valamennyi minta a 4 db. vágánytervvel együtt 4 koronáért megvehető ugyancsak a központi tervtárban. Az ajánlatok május 19-én déli 12 óráig nyujtandók be a máv. épitési és pályafentartási főosztályának titkáránál (Budapest, VI., Teréz-körut 56. sz. II. em. 10. a) Május 18-án déli 12 óráig az ajánlati költségösszegnek 5%-a, mint bánatpénz teendő le a máv. központi főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 75. sz. földszt.), még pedig külön-külön minden forditókorongra nézve. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Budapest. (Váltótorony épités Kelenföld állomáson.) A máv. budapest-jobbparti üzletvezetősége versenyt hirdet a Budapest-Kelenföld állomáson létesitendő váltótorony előállitására. A tervek, az ajánlati költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek valamint a munka feltételek a budapest-jobbparti üzletvezetőség épitési és pályafentartási osztályában (VIII., Kerepesi-ut 3. sz.) megtekinthetők.

Festő, Mázoló és Fényező **Somló Bernát Budapest,**

TELEFON 157—54. Iroda és műhely: VII., Rózsa-utca 27. TELEFON 157—54.

Elvállalja e szakmába vágó munkákat modern stylusban és olcsón.

POPPER ZSIGMOND
ácsüzlete és épitési vállalata
BUDAPESTEN.
Iroda: V., Lipót-körut 15. Telep: Dráva-u. 12.

Elvállal minden e szakmába vágó ácsmunkákat, épületek tervezését és kivitelét, — ugyszintén becsléseket és expertiseket.
Telefon 44—73. **Telefon 44—73.**

Az ajánlatok május 15-én déli 12 óráig nyujtandók be a jobbparti üzletvezetőség titkárságánál. Az ajánlatok egy kor. — az ajánlat mellékletei ivenkint 30 fill. bélyeggel ellátva a következő felirattal nyujtandók be: „Ajánlat a Budapest-Kelenföld állomáson létesitendő váltótorony előállitására.“ Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Május 14-én d. e. 12 óráig 500 korona bánatpénz teendő le a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Budapest. (Légszeszberendezés) Budapest székesfőváros tanácsa ujabbi versenytárgyalást hirdet a IX. ker. Gyáli-uton létesitendő városi bérházak felépitéséhez még szükséges és 24.500 koronával előirányzott udvari és belső légszeszberendezési munkálatokra Az ajánlatok május 10-én d. e. 11 óráig adhatók be a székesfőváros elnöki és személyzeti ügyosztályában (Központi városház I1/2 em. 233.) dr Wildner Ödön tanácsjegyző vagy helyettese kezéhez. Az 1225 kor. bánatpénzt a székesfőváros központi pénztárában, vagy az I—X. ker. előljáróságok pénztárainak valamelyikénél kell letenni és a nyugtát az ajánlathoz mellékelni. Az ajánlatok május 10-én d e 1/2 12 órakor a Központi városház II. em. 198. sz. a. üléstermében fognak felbontatni. Az ajánlati minta, a költségvetési kivonat, az ajánlati feltételek, az általános és különleges vállalati feltételek, valamint a házilagos munkák árjegyzéke a mérnöki hivatal IV. szakosztályában Orczy Gyula főmérnöknél (Központi városház, II. em. 280—281. ajtó) dijtalanul kaphatók. Ugyanott egyéb felvilágositás nyerhető.

Budapest (Korcsolyacsarnok épitése Kassán.) A kassai Korcsolyázó és Tennisz Egylet árlejtést hirdet a „Széchenyi liget“-ben létesitendő uj csarnokánál szükséglendő vasbeton szerkezeti, kő- és fapadló burkolati, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, vizvezeték és csatornázási munkáira. Az ajánlatok május 12 ig Sándy Gyula tervező épitész tanárhoz nyujtandók be, ugyanő ad az épit kezésre felvilágositást, Budapest, II., Toldy Ferenc-utca 20. sz. irodájában; kiszolgáltatja, vagy megküldi a munkanemek körülirását és tartozékait az alábbi sokszorositási költségeknek előzetes beküldése ellenében: a vasbeton-szerkezeti munkákra rajzokkal 2 kor., a kő és fapadló burkolati munkákra 60 fill., a többi munkára egyenkint rajzzal 1 kor.

Pécs. (Utépités.) A szederkény—pécsváradi th. közut 7·254—19·703 km. közti 12·449 km hosszu szakaszának és ezzel kapcsolatosan a kátolyi 1 km. hosszu kiágazásának kiépitésénél teljesitendő munkálatokra az alispáni hivatalban Pécsett május 29 én d. e. 10 órakor tartandó versenytárgyalás hirdettetik. A munkacsoportok a következők: 1. uttest kiépitése, 2. uttesttartozékok előállitása, 3 műtárgyak létesitése. Ajánlat mind a három csoportra, két csoportra, vagy bármelyik csoportra különkülön tehető. A munkálatok az átadás után megkezdendők a földmunkák és műtárgyak december 1-ig, a többi munkák pedig 1910. szeptember 1-ig befejezendők. Az ajánlatok Baranyavármegye alispánjánál május 29-én d. e. 9 óráig adandók be. Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a a pécsi kir. adóhivatalnál május 28-án déli 12 óráig leteendő és a nyugta az ajánlathoz csatolandó. A müszaki müvelet és ajánlati minta a pécsi m. kir. államépitészeti hivatalnál megtekinthető, a költségvetési irat ivenként 1 koronáért, az ajánlati mintalap dijtalanul ugyanott megszerezhető. A korlátoknál ajánlat tehető vasbetétes betonkorlátokra is. A teljes szövegü hivatalos kiirás a hirdetések között található

Arad. (Jászberény állomás felvételi épületének bővitése.) A máv. aradi üzletvezetősége versenytárgyalást hirdet a Jászberény állomáson levő felvételi épület kibővitési munkálataira. Az épitéshez szükséges anyagok közül a szénsalakot az üzletvezetőség adja, a többi épitési anyagot pedig vállalkozó köteles adni. A pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlati minta és költségszámitás az aradi üzletvezetőség pályafentartási osztályánál (II. oszt.) 3 kor. ellenében beszerezhetők. Az épitmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az emlitett hivatalnál megtekinthetők; a munkák és szállitások kiadására vonatkozó feltételfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállitandó épületek leirása és feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a máv. budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők. Az ajánlatot 1 kor. bélyeggel, az ajánlat mellékleteit pedig ivenként 30 fill. bélyeggel ellátva, a következő felirattal: „Ajánlat 10219/909. sz. versenytárgyalási hirdetés alapján a m. kir. államvasutak Jászberény állomásán levő felvételi épület kibővitési munkálataira“ kell benyujtani május 8 án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztálya főnökéhez Május 7-én déli 12 óráig a pályázónak 500 kor. bánatpénzt kell az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál letenni.

Pápa. (Aszfaltozás.) Pápa város tanácsa 554 négyszögm. aszfalt gyalogjárda készitésére árlejtést hirdet. Ajánlatok május 14-én d. u. 4 óráig a polgármesteri iktatóban nyujtandók be. A feltételek a városi számvevőségtől megszerezhetők.

Turja. [Bács m.] (Fürdőház épités.) Turja község előljárósága a Ferenc-csatornán egy fürdőház felépitésére árlejtést hirdet, mely a község tanácstermében május 8 án d. e. 9 órakor fog megtartatni. Előirányzat 1172 kor. 66 fill. Árlejtezők tartoznak ezen összeg 10%-át a birónál lefizetni. A költségvetés, tervezet és feltételek a községi jegyzőnél megtekinthetők.

Balassagyarmat. (Iskola épités). A balassagyarmati róm. kath. iskolaszék a balassagyarmati plébánia beltelkén, elemi népiskolát épittet 65000 kor. költséggel Mohácsy László müépitész tervei alapján. Felhivatnak vállalkozók, hogy ajánlatukat május 8-án déli 12 óráig a balassagyarmati plébánia hivatalnál nyujtsák be. A terv és költségvetés megszerezhető a plébánia hivatalban.

Boldogasszonyfalva. [Bács m.] (Épület javitás.) Boldogasszonyfalva község előljárósága a községi orvosi lakásnál teljesitendő javitási munkálalokra szóbeli versenytárgyalást hirdet és pedig: 1. 101 m² elszigetelő beton burkolat 353 k. 50 f., 2. 101 m² hajópadozat 454 k. 50 f., 3. 101 m² padló beeresztése olajfestékkel 111 k. 10 f., 4. az összes ajtók és ablakok a főépületnél ujra való mázolása 380 k., összesen 1299 k. 10 f., továbbá a községház udvarán teljesitendő burkoló és vizemésztő gödör munkálataira összesen 2208 k. előirányzattal. Az árlejtés május 9-én d. u. 3 órakor fog megtartatni. Feltételek és költségjegyzék a jegyzői irodában betekinthetők.

Szatmárnémeti. (Partvédőmü kiegészités.) A Tisza folyónak Tiszaadony község belsősége mellett fekvő szakaszán levő partvédőmü kiegészitéséhez szükséges 3716.2 köbm., 30 cm. átmérőjü, kévékbe kötött nyers füzfarőzse, 400 köbm. terméskő és 33,446 db., 1.5 m hosszu, 4—4 cm. vastag puhafa karó szállitásának biztositására május 19-én d. e. 11 órakor a szatmári m. kir. folyammérnöki hivatalban (Deák-tér 19/a. sz.) versenytárgyalás fog tartatni. Az ajánlati feltételek, a tervek, szerződés tervezete, valamint az általános és részletes feltételek a szatmári m. kir. folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők s ugyanott szerezhető meg az ajánlati minta is. Az ajánlatok, melyeket az előirt minta szerint kell kiállitani, a fenti napon d. e. 10 1/2 óráig a szatmári m. kir. folyammérnöki hivatal főnökénél nyujtandók be.

Salgótarján. (Iskolák épitése.) A salgótarjáni államositandó r. k., ág. evangelikus, izraelita és a palackgyári elemi iskola ujjáépitési, továbbá a jelenlegi r. k. és izr. iskola átalakitási és javitási munkái összesen 124.950 kor. erejéig engedélyeztettek, e munkálatoknak biztositása céljából május 17-én d e. 11 órakor Salgótarján nagyközség házánál versenytárgyalás fog tartatni. Ajánlat tehető egészben az összes épitkezési munkákra, avagy pedig az összes épitkezési munkák egyes csoportjaira Az ajánlathoz a balassagyarmati államépitészeti hivatalnál ivenként 50 fillérért kapható nyomtatványok használandók. Az ajánlathoz az ajánlati költség 5%-ának Salgótarján nagyközség pénztárába történt letételét igazoló nyugta melléklendő. Az általános és részletes feltételek, valamint a tervek és a kiirási müvelet a balassagyarmati m. kir. államépitészeti hivatalnál megtekinthetők, ahol az ajánlati nyomtatványok átvehetők

Szeged. (Gyár és lakóház épités.) Az „Első szegedi cipő-, csizma- és papucstermelő szövetkezet“ árlejtést hirdet Szegeden épitendő gyár és emeletes lakóház épitéséhez szükséges mintegy 190.000 kor. összegre előirányzott munkálatokra, a villamos csengő, vizvezeték, csatorna és gázvezetéki munkák kivételével, melyekre később fog intézkedés történni. Ajánlat beadható az összes munkákra együttesen és minden munkára külön külön is. Az árlejtési feltételek és tervek Müller Miksa müépitésznél (Szegeden, Tisza Lajos-körut 22) beszerezhetők. Az ajánlatok május 5-én déli 12 óráig adandók be a szövetkezet Horváth Mihály-utca 7. sz. alatti irodájában.

Temesvár. (Iskola épités.) A Soósdon épitendő állami elemi iskola épitése 24.800 kor. erejéig engedélyeztetvén, e munkának biztositása céljából május 12-én d. e. 10 órára a temesvári m. kir. államépitészeti hivatalban tartandó versenytárgyalás hirdettetik. Az ajánlathoz az engedélyezett összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek az állampénztárnál történt letételét igazoló nyugta csatolandó. A müszaki müvelet és részletes feltételek nevezett államépitészeti hivatalnál megtekinthetők. Az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 1 koronáért ugyanott megszerezhető.

Nyiregyháza. (Utépités.) Demecser községben összesen 1.804 km. hosszu utszakasznak cyklops burkolattal leendő kiépitése céljából május 26-án d. e. 10 órára a nyiregyházai m. kir. államépitészeti hivatalban tartandó versenytárgyalás hirdettetik. Az ajánlathoz az

Hirmann Ferenc fémárugyára
Budapest, VII., Csányi utca 7—9.
Felszerelések gőz-, viz és légszeszvezetékhez, rézcsapok, réz, érc- és horganyöntvények, felirattáblák minden :: :: :: :: célra és méretben. :: :: :: ::

Elvállalja: Beton- és vasbeton **födémek, hidak** és egyéb hordszerkezeteknek továbbá **szinházak, templomok, csarnokok** és **magas termeknek** minden aláducolás nélkül való **beállványozását** és behéjjazását minden anyag hozzáadásával, **ideiglenes közlekedések fenntartását** hidépitéseknél. **Szétszedhető állványhid-szerkezetek gyártását és szállitását .Állványhid szerkezetek kölcsönzését** :: :: :: :: ::

KEMÈNY-féle
egyetemes állványhid
é. v.
Budapest, VI., Szondy-utca 28.
Telefon 23—97. Telefon 23—97.

Létesithetők: az **egyetemes állványhid** szerkezet **elemeiből**: Mindennemü épitő-, létra- és födémállványok, földmunka, **daru- és szerelő állványok**, **szétszedhető** szerelőhidak, segédhidak közlekedési hidak, közuti-, vasuti- és völgyhidak 100 méterig egy nyilásban, továbbá ezeknek hidfői és közbenső pillérjei :: :: :: :: ::

FÉLEGYHÁZI RÓM. KATH. TEPLOM.

— Hát oly nagyon haragszik a direktor ur?

— Hát hogy az ördögbe ne haragudnék? Otthon törjük a fejünket s nem tudunk darabot választani. Pedig most gyülések is lesznek. Azért hát itt vagyunk szekérrel, s holnap indulunk haza.

— Jaj, mondám, az nem lehet, mert még föl kell lépnem négyszer.

— Hányszor? Egyszer se próbálja meg a tensaszony, mert — most már — nem tréfa, — ennek igen komoly következései lehetnek. Most se tudom, hogyan csillapitja le a tekintetes urat.

Nagyon nehezen tudtam rávenni őket, hogy csak menjenek haza, holnapután este én is otthon leszek.

Másnap nagy búsan összeszedtem kótáimat s épen ugy a szivemhez szoritva őket, mint első izben, csakhogy akkor örömmel, most pedig búbánattal, mint valami kedvest, a kitől örökre válni kell, mentem karmesteremhez.

Ő nagy vidámon fogadott, észre se vette mindjárt, minő bánatos arczot csinálok én.

— No én nagyon örülök! — kiáltja elém, — tudja-e, hogy minden el van telve dicséretével? És tudja-e, hogy gróf *Teleki Józsefné* ő nagysága engem még az előadás alatt fölszólitott, mondjam meg magának, látogassa meg őt ma délelőtt, mondani valója van. Én sejtem — ugymond hamisan mosolyogva — mit akar mondani; de meghagyta, ne legyek szószátyár s el ne áruljam előre, hogy rá akarja beszélni, szerződjék a német szinházhoz.

Én bennem különös érzés támadt e szavakra. Bensömben egyszerre ezerféle indulatok czikáztak keresztül-kasul egy perez alatt. Legelőször is az öröm, hogy akkor mind elénekelhetném azt a sok kótát, nem kellene visszaadni s nem kellene haza mennem „exekuczióra,“ — aztán mindig Pesten lakhatnám, és még ki tudja hol, sok nagy városban, az egész világon. De aztán a kis biró oda benn lehangolta ez első örömömet s gondolám: „Ej hát aztán elhagynád a te magyarjaidat? el a magyar nyelvet és nem énekelnél soha többet magyarul, a mely nyelven olyan szépen hangzik az ének? el a hazát, mely téged eddig táplált, melyben eddig felnőttél s melyben tetőled kedvelte meg a szinpadon a magyar a dalt? te voltál e honban az első magyar énekesnő, s e névnek „Déryné“ is szereztél már némi dicsőséget, s most légy a külföldön, ki tudja, hányadik s ugy olvasd a szinpadon: „*Madame* Déry“? — Istenem ne vigy a kisértetbe!...

Meglátta végre mesterem is, hogy ott állok habozva, szemlesütve, kótáimat még szorosabban szoritva s csak akkor vette észre, hogy nem vidám az arczom. „No wo fehlt's? mi baja van? Nem is örül?“

— Nem, mondám, mert már vége mindennek. Itt vannak értem s most már haza kell mennem. Tehát a grófnéhoz nem mehetek s itt hozom a kótákat vissza.

— Az lehetetlen! — mondja megütődve.

— De bizony az a lehetetlen, hogy itt maradjak — mondám megilletődve, — azért hát éljen boldogul. Ne várja, hogy szavakat találjak, hálámat kifejezni részvéteért, fáradozásáért.

A maestro csaknem a könnyezésig meg volt indulva s bevezetett a nejéhez, hogy attól is bucsuzzam el. Az is egészen elszomorodott. Végre mondja mesterem:

— Hiszen a föllépti dij iránt nem is értekeztünk.

— Oh, mondám, hiszen én nem ugy léptem föl, mint vendég, csak régi pártfogóim fölszólitására, azért hát nem is kivánhatok semmit.

— Ich sagte dir ja, dasz das meine bescheidene Déry ist — mondá s vette a kalapját, hogy átmenjen kissé az intendánshoz. Rövid idő mulva visszatért és szinte restelkedve nyujtott át egy kis finom papirban valamit.

— Minthogy oly igen szemérmes és minden önérdek nélkül cselekedett, hát legalább ezt a csekélységet nem szabad visszautasitania.

Elfogadtam s eltettem. Bizony szükségem is volt rá.

— És — mondá, mikor már kikisértek, — ha alkalom találkozik, hogy az öreg maestro segithet, reá mindig számolhat.

— Az ég áldja meg! — mondám s azzal távoztam.

Mentem Tóniékhoz bucsuzni. Először csupa vidámság volt, hogy mily „imposans“ jelenség voltam én tegnap, milyen „majestetikus“ és hogy hol vette arczom azt a bámulatos szépséget?

— A patikában két garasért — viszonzám hirtelen, mire az öreg konziliáriusné oly szörnyü hahotára fakadt, hogy az oldalát tartotta.

— Hallod, Tóni, a *Patyikás* Rózsit? — mondá kaczagva, megemlékezvén elbeszélésemre, hogy gyermek koromban ezen a néven hittak engem a parasztleánykák a keritésen keresztül játszani: „Patyikás Rózsi, gyere már!“

De vége lett a jó hangulatnak azonnal, a mint elmondám, hogy többet nem tolvajszarkáskodunk, haza kell menni. Tóni erősködött, hogy azt ő meg nem engedheti; de a konziliáriusné eszére téritette, hogy az nem járja, ez becsületbeli dolog, mely ellen nem szabad véteni. „Csak maga menjen szépen haza, — még utoljára rá vennék, hogy hagyja el a magyarokat. Azt pedig vétek volna tennie! Most már maga eleget tett a Tóni fogadásának, mi lettünk a győzedelmesek, és ő dicsőséget aratott. De bezzeg a mossziő zongoraművész azóta felénk se volt, szinét se láttuk azóta.“

Elbúcsuztam, szállásomra mentem, pakkoltam s másnap hazamentem.

Inkább csak hajtsák rajtam végbe azt az „exekucziót“ Székesfejérvárott, mintsem hogy német legyek.

Török-Örményország és lakói.

II.

Az örmények és kurdok.

Emlitettük, hogy az örmények a föld legszebb néptörzsei közé tartoznak; testalkatuk rendkivül szabályos és arányos; nem oly nagyok és izmosak, mint Georgia lakói, de az elhizásra sokkal hajlandóbbak mint amazok. Többnyire mind barnák, ugy hogy a benszülöttek közt a szőke a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

A Törökországban és Persiában élő örmények családjai körében még mindig a régi patriarchalis szokások uralkodnak; jótékonyak és vendégszeretők. Szigoruan ragaszkodnak ősi szokásaikhoz s különösen vallásukhoz. A zsidókon kivül nincs nép, mely vallásáért annyit türt és szenvedett volna, melynek annyi vértanuja lett volna, mint az örményeknek, — hanem azért hitökben és meggyőződésükben soha sem ingadoztak.

Az örmény természeténél fogva félénk és zárkozott. Szelid természetü nemzet lévén, soha sem kisérlette meg önállóságát fegyverrel kezében küzdeni ki; teljesen meg van elégedve, ha kedvencz foglalkozását, a kereskedést, háboritatlanul folytathatja s ennek fejében mindig engedékeny volt harcziasabb szomszédai iránt. Sőt mondhatnók, hogy az örmények valamenynyi keresztyén népek közt (a magyarokkal együtt) leginkább rokonszenveznek a törökökkel, a mit már nyelvök is tanusit, mert az örmény mellett a törököt tekintik második anyanyelvöknek s minden örmény beszél törökül. Azonkivül csendes, komoly nemzeti jellemök s a meglehetősen egyenlő fokozatu müveltség is közelebb hozza egymáshoz e két nemzetet. Az örmény nőknek sincs kedvezőbb helyzetök, mint a török nőknek; csak szolgálói férjöknek és uroknak. Sőt mig az érzekiesebb török nem ritkán maga lesz rabnőjének rabszolgájává, addig a hidegebb örmény üzletember nejének mindenkor szigoru és feltétlen ura. Az örményeknél minden házi dolgot a nőknek kell végezniök; a vendégségben férjökkel nem vehetnek részt a család közös asztalánál, hanem férjöket mint urakat kell kiszolgálniok. Otthon fátyol nélkül járnak, de idegen férfi előtt sohasem mutatják magukat. A nőket szülőik már gyermekkorukban eljegyzik s összekelésök előtt a nekik szánt vőlegényt sohasem látják, s minthogy a férfi a házasság által inkább csak pénzhez vagy egyéb vagyonhoz igyekszik jutni s nejének korlátlan ura és parancsolója, nem csoda, ha neje jó hajlamaival és vonzalmával nem sok örmény férj dicsekhetik. A női szív összes gyöngédebb érzelmeit a szülők és gyermekek iránt érzett forró szeretet veszi igénybe, sőt a gyermekek szeretete az örmény anyáknál valóságos szenvedélylyé fokozódik néha.

Ez alkalommal közölt rajzaink közül kettő az örmény nőt két különböző foglalkozásában tünteti föl. Az egyik rajz egy öreg örmény nőt mutat, ki szerfölött sajátságos és a miénktől teljesen különböző guzsalyról finom lenszálakat fon. A fonásban és szövésben az örmény nők igen ügyesek, s otthon szőtt vásznaikat és gyolcsaikat Európa bármelyik országában megcsodálnák, mint a kézmű-ipar igen szép remekét. Az angol, belga és franczia szövőgyárak talán csinosabb és finomabbnak látszó szövetet állitnak elő, de jobbat és tartósabbat, mint az örmény nők ügyes ujjai, gép nem készithet. Azonkivül Örményország a világ egyik legtermékenyebb és leggazdagabb gyümölcsös kertje, és ez szintén leginkább a nők érdeme. Ők ápolják, ők tisztogatják a nemesebbnél nemesebb faju gyümölcsfákat, ők szedik le a sokféle izletes gyümölcsöt és ők hordják el azt szerteszét az országban eladni s a háztartáshoz pénzt szerezni belőle. Oly gyümölcspiaczokat, mint a milyenek az erzerumi, erzinghani s főleg trapezunti, a világon talán sehol sem lehet találni. A szorgalmas örmény nő a vásár előtti napon tele rak nehány kosarat gyönyörü körtékkel, almákkal, cseresznyével vagy illatos és zamatos baraczkokkal — már a hogy az évszak hozza magával — és a telt kosarakat ökör-, szamár- vagy lóhátra kötözve, utra kel a legközelebbi nagy város felé, a hol épen vásár van és ha gyümölcsét jó áron eladta, fölkapaszkodik türelmes szamarának hátára, néha kis gyerekét is maga mellé véve s vigan üget haza felé a nem épen mindenütt kifogástalan országuton. Második rajzunk egy ily pásztorias jelenetet tüntet föl. A fiatal örmény anya csinos kis leánygyermekével s üres kosaraival épen most hagyja el Trapezunt piaczát s vidáman üget haza felé hű csacsija hátán.

Török-Örményország lakóinak életmódja, szokásai, sőt eledele és ruházata is teljesen olyan mint Törökország többi részében. Arczvonásaik és testalkatuk sem sokat különböznek a törökökéitől. Minden lépten-nyomon a török nyilvános vagy családi élet jeleneteire találunk köztök. A kóbor kafedzsi (kávéárus), ki egyszersmind többnyire borbély is, a nagyobb városok népesebb közterein és utczáin egyenesen Konstantinápolyra s más teljesen török városokra emlékezeti az utazót. Az örmény csakugy szereti s épen oly gyakran élvezi a fekete kávét, mint a török, s ezért nem csoda,

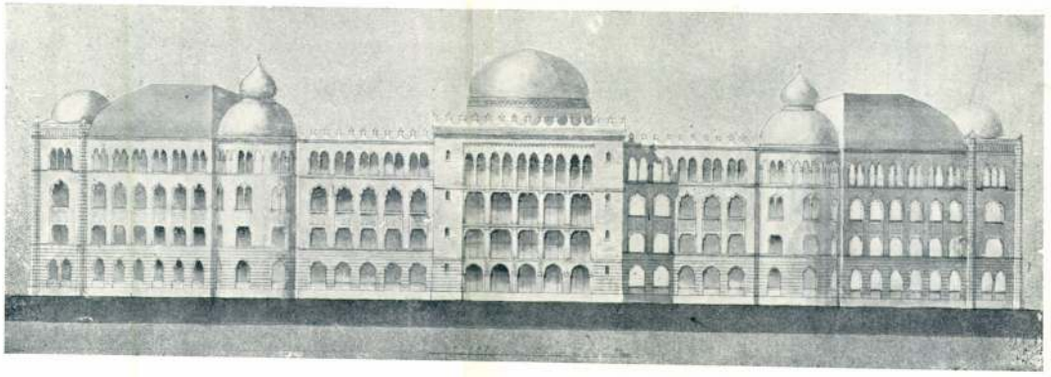

HOMLOKFAL.

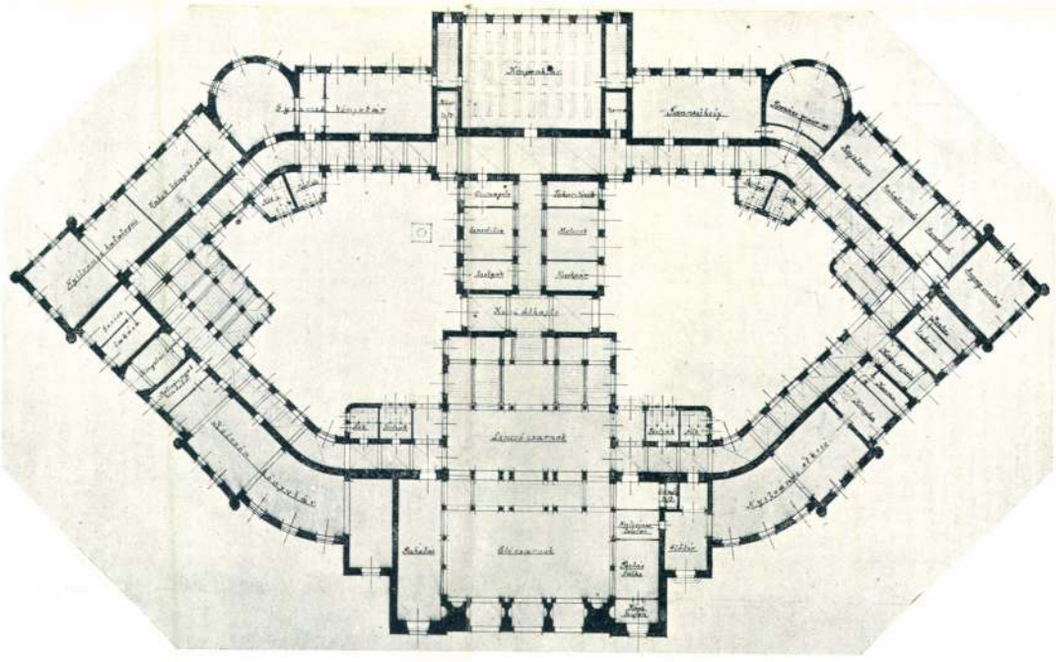

FÖLDSZINT.

MEGVETT TERV.

PÁRTOS GYULA, BUDAPEST.

A budapesti Községi nyilvános
Könyvtár és közművelődési intézet
tervpályázata.
Magyar Építőművészet 1911. 8. 27.

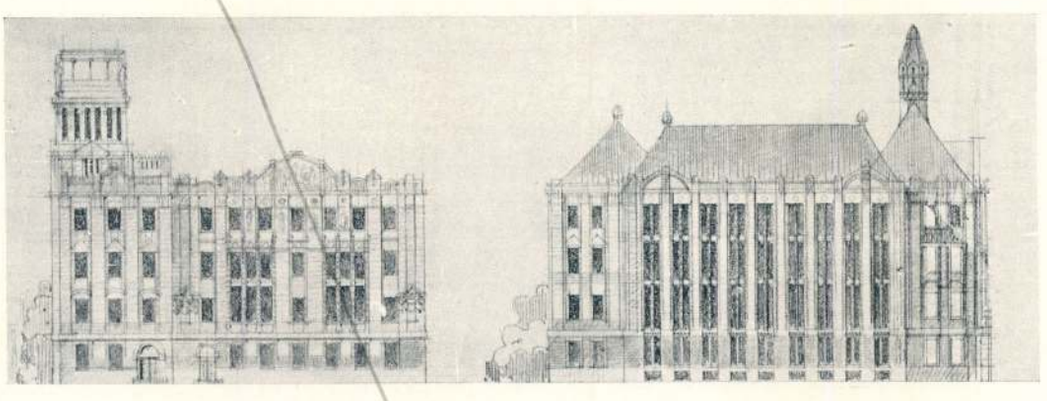

HOMLOKZAT.

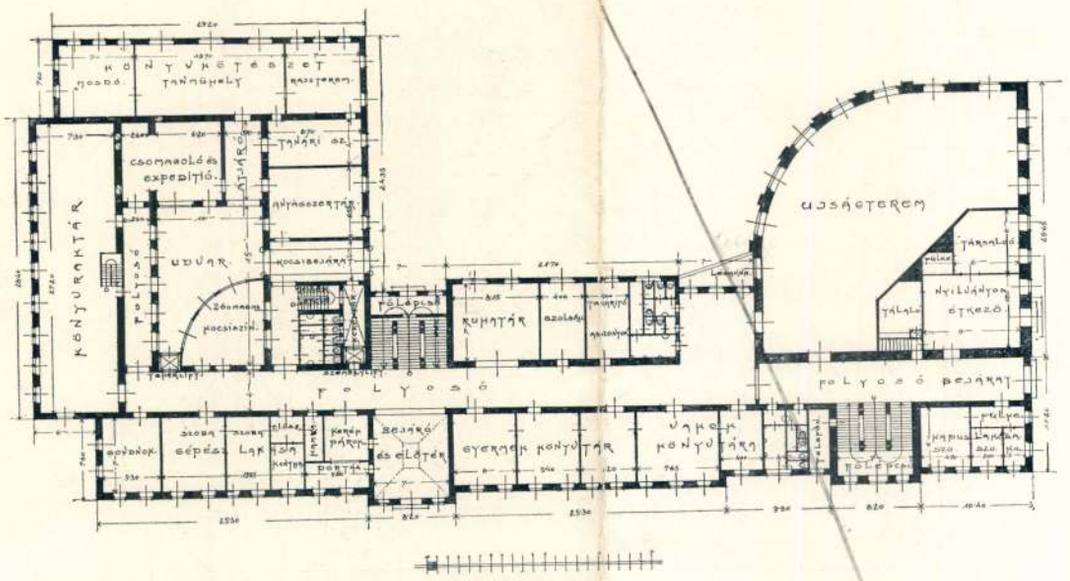

MEGVETT TETV.

GAÁL BERTALAN, BUDAPEST.

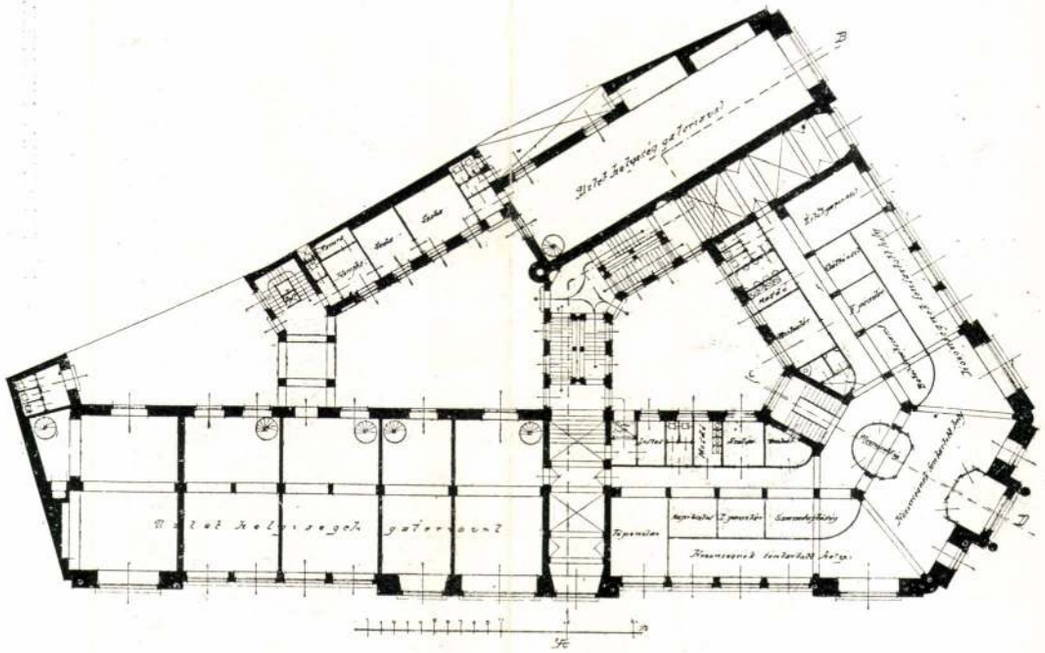

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

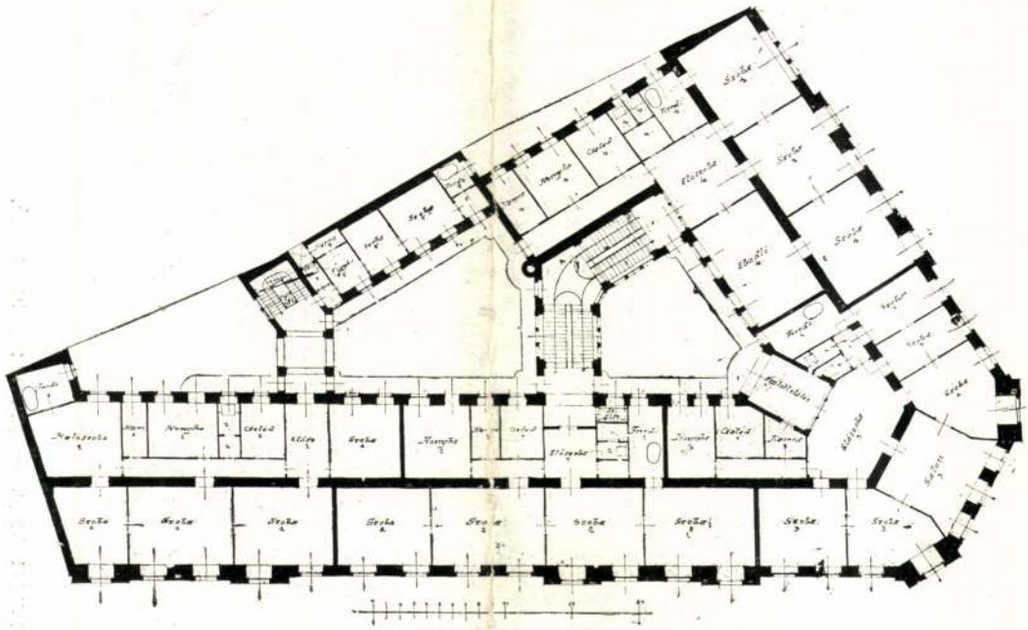

I. EM. ALAPRAJZ.

MEGVETT TERV. — JELIGE: RISPARMIAMÓ. PÁRTOS GYULA, BUDAPEST.

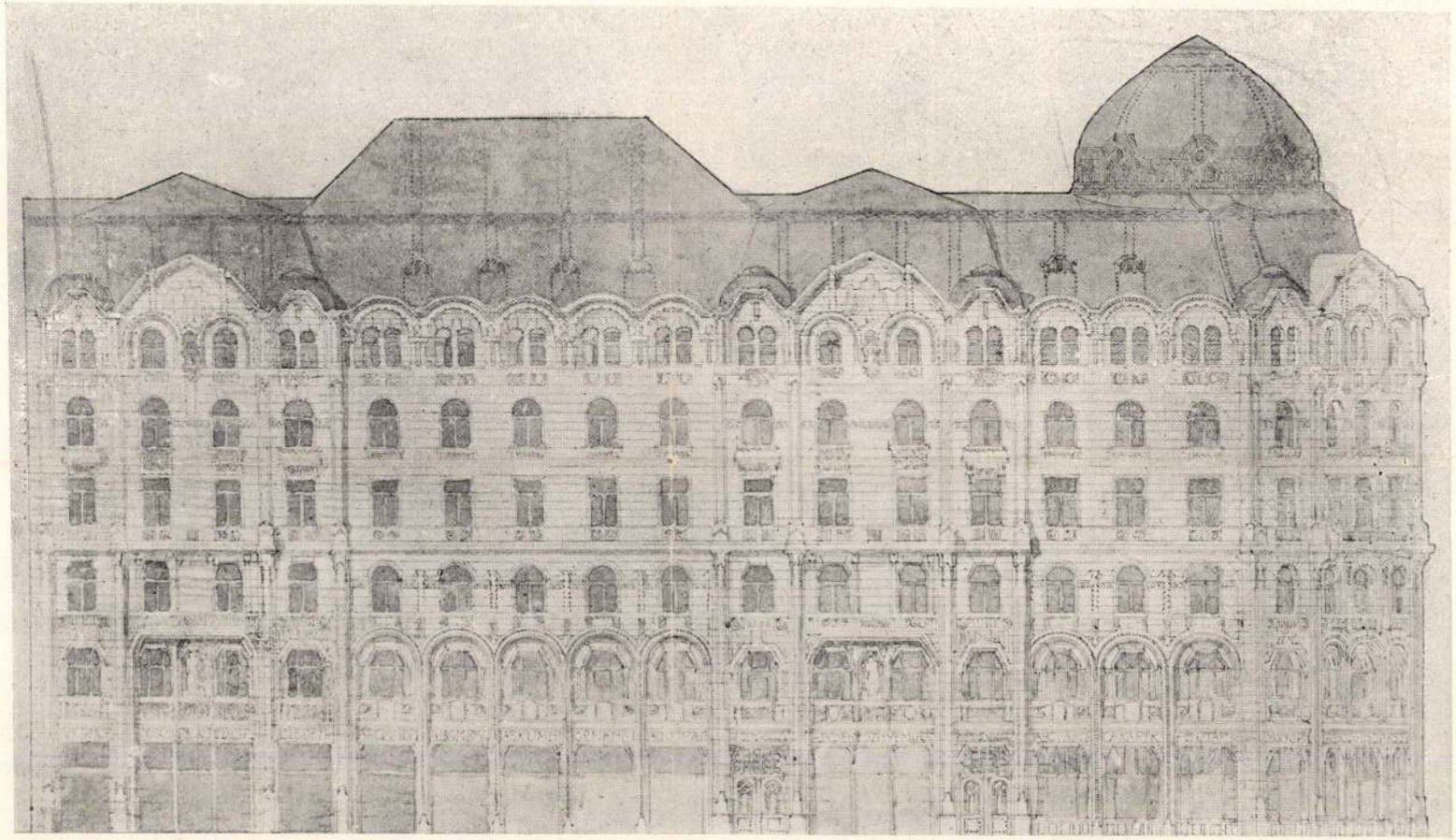

FŐHOMLOKZAT.

MEGVETT TERV. — JELIGE: RISPARMIAMÓ. PÁRTOS GYULA, BUDAPEST.

A Belvárosi Takarékpénztáo
pályadarvei
Magyar Építőművészet
1908. 6-17.
Jordán

MEGVETT TERV.

PÁRTOS GYULA, BU

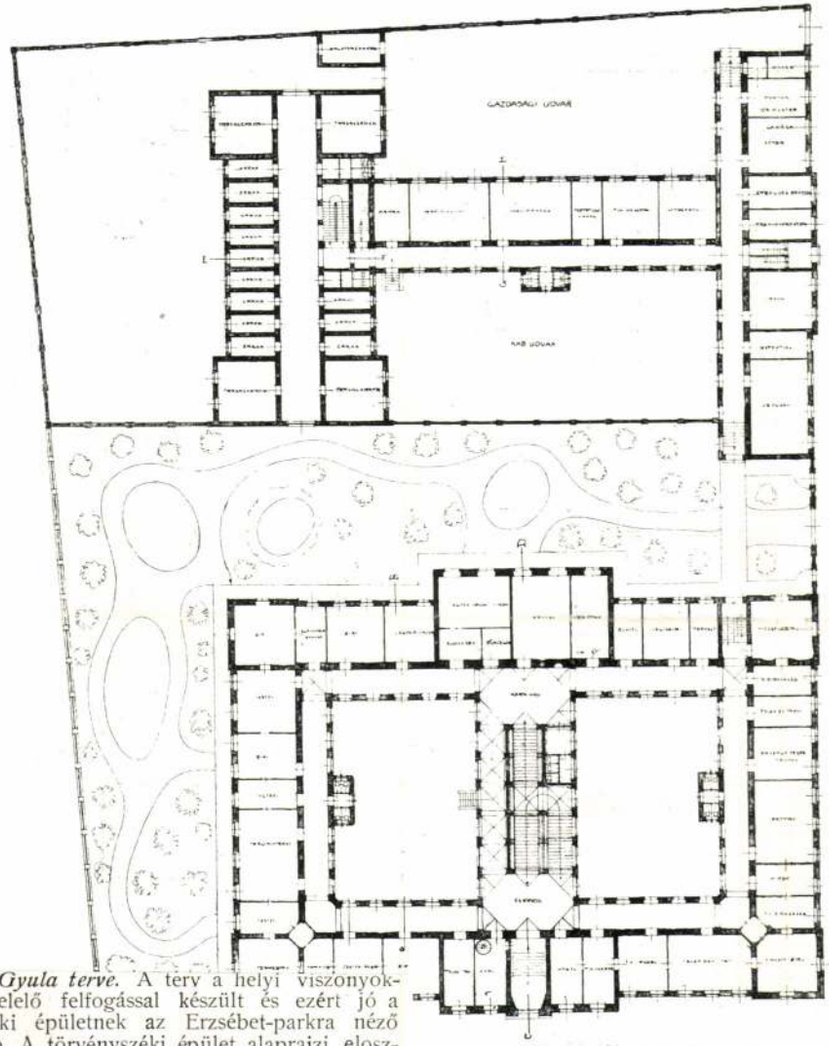

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

Pártos Gyula terve. A terv a helyi viszonyoknak megfelelő felfogással készült és ezért jó a törvényszéki épületnek az Erzsébet-parkra néző elhelyezése. A törvényszéki épület alaprajzi elosztása meglevő jobb sablonok mintájához hasonlít s ez okból hivatali helyiségei is általában megfelelnek az ügymenetnek. Hibás az esküdtszéki tárgyalóterem elrendezése. A törvényszéki épület jobboldali szárnya az I. és II. emeleten megszűnik. miáltal némi architektonikus nehézségekkel küzd a tervező. Az első emeleten végighúzódó céltalannak látszó folyosót tervező csupán a közlekedés céljaira gondolja fenntartani.

Sötétek a törvényszéki épület földszintjén a hátsó középtraktusban levő előszobák.

A fogház helyiségeinek elrendezése az ügymenetnek általában megfelel, hibás, hogy a zárkaablakok az utcára néznek. A törvényszéki épület

A zombori törvényszéki és fogházépület tervpályázata.
Magyar Épitőművészet
1908. 4. sz.

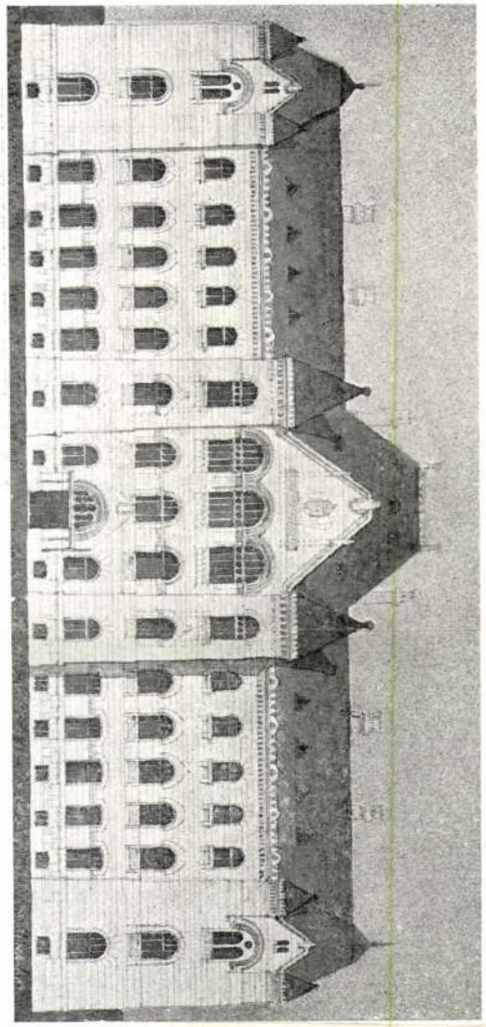

FŐHOMLOKZAT.

homlokzata szép, monumentális megoldást mutat, modern művészi törekvés dicséretes megnyilatkozásával.

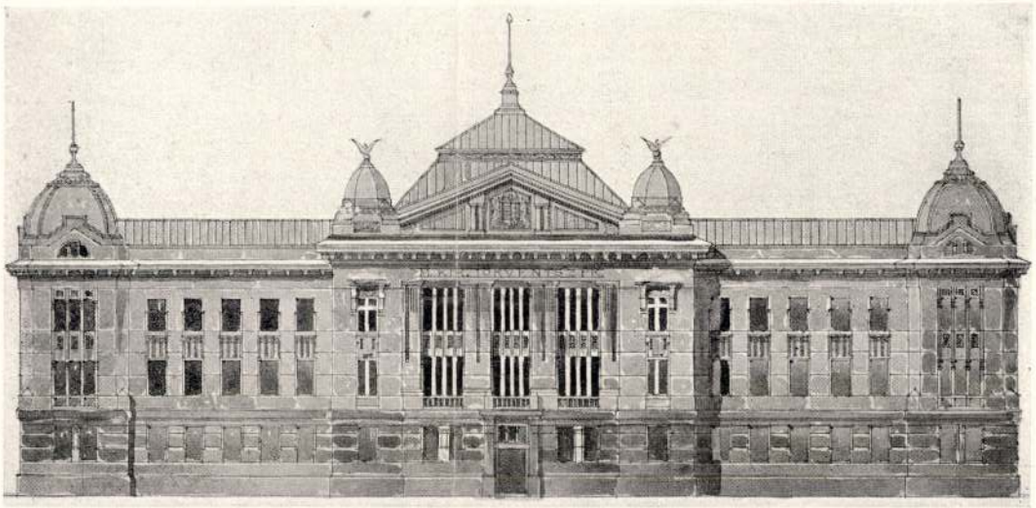

FŐHOMLOKZAT.

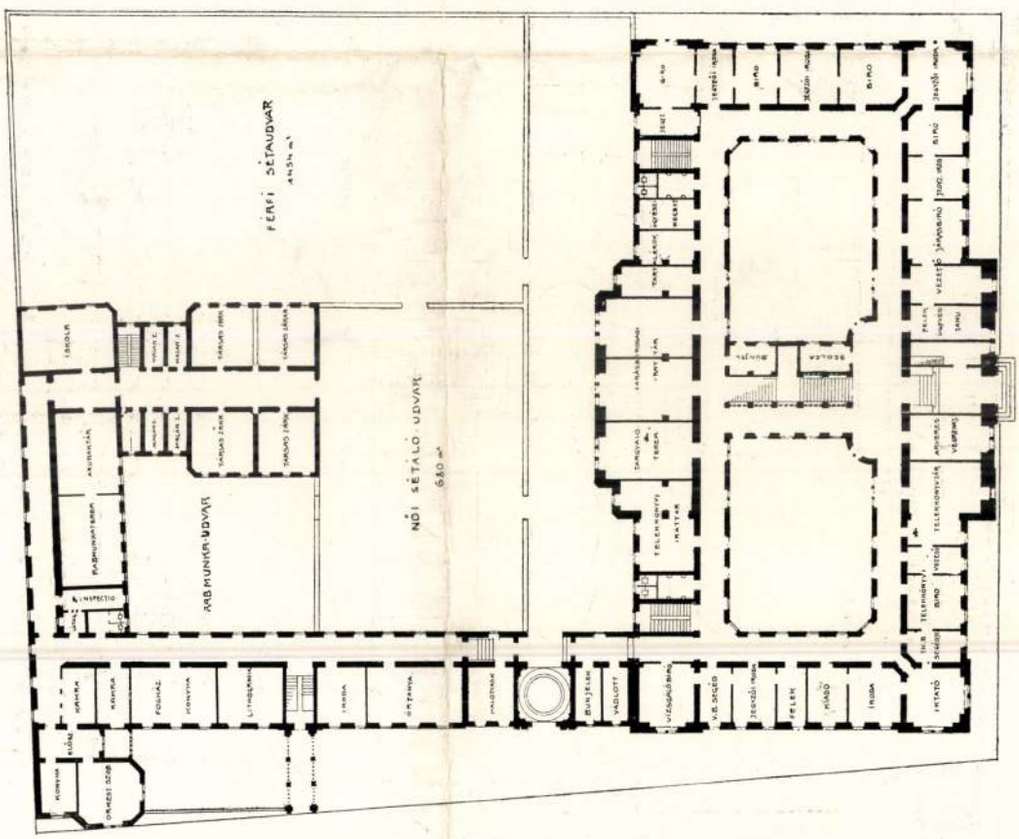

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

MEGDICSÉRT TERV.

K. CSÁSZÁR FERENC, BUDAPEST.

Csün herczeg. Kung herczeg.

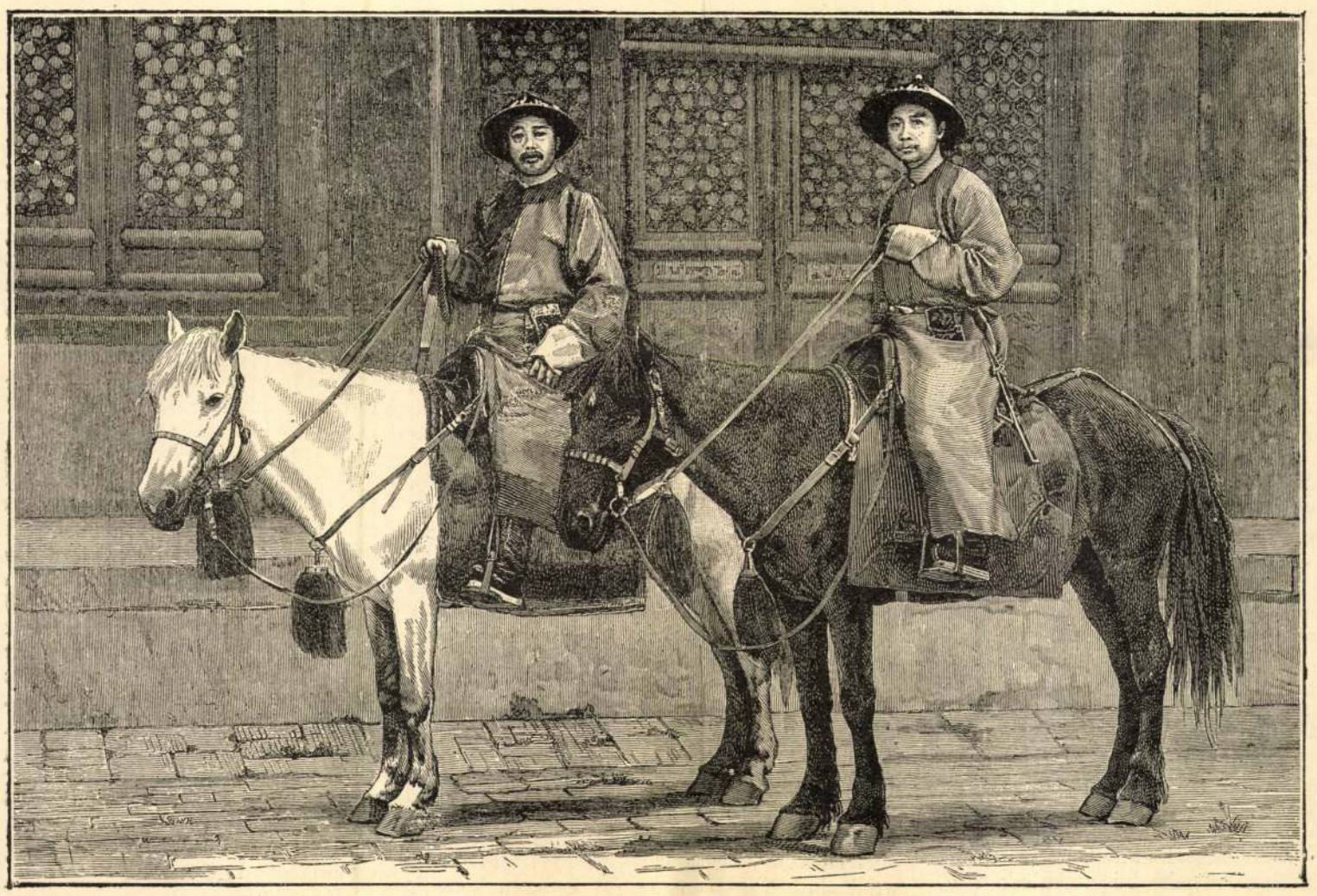

CSÜN HERCZEG, A KHINAI CSÁSZÁR ATYJA, ÉS TESTVÉRE KUNG HERCZEG.

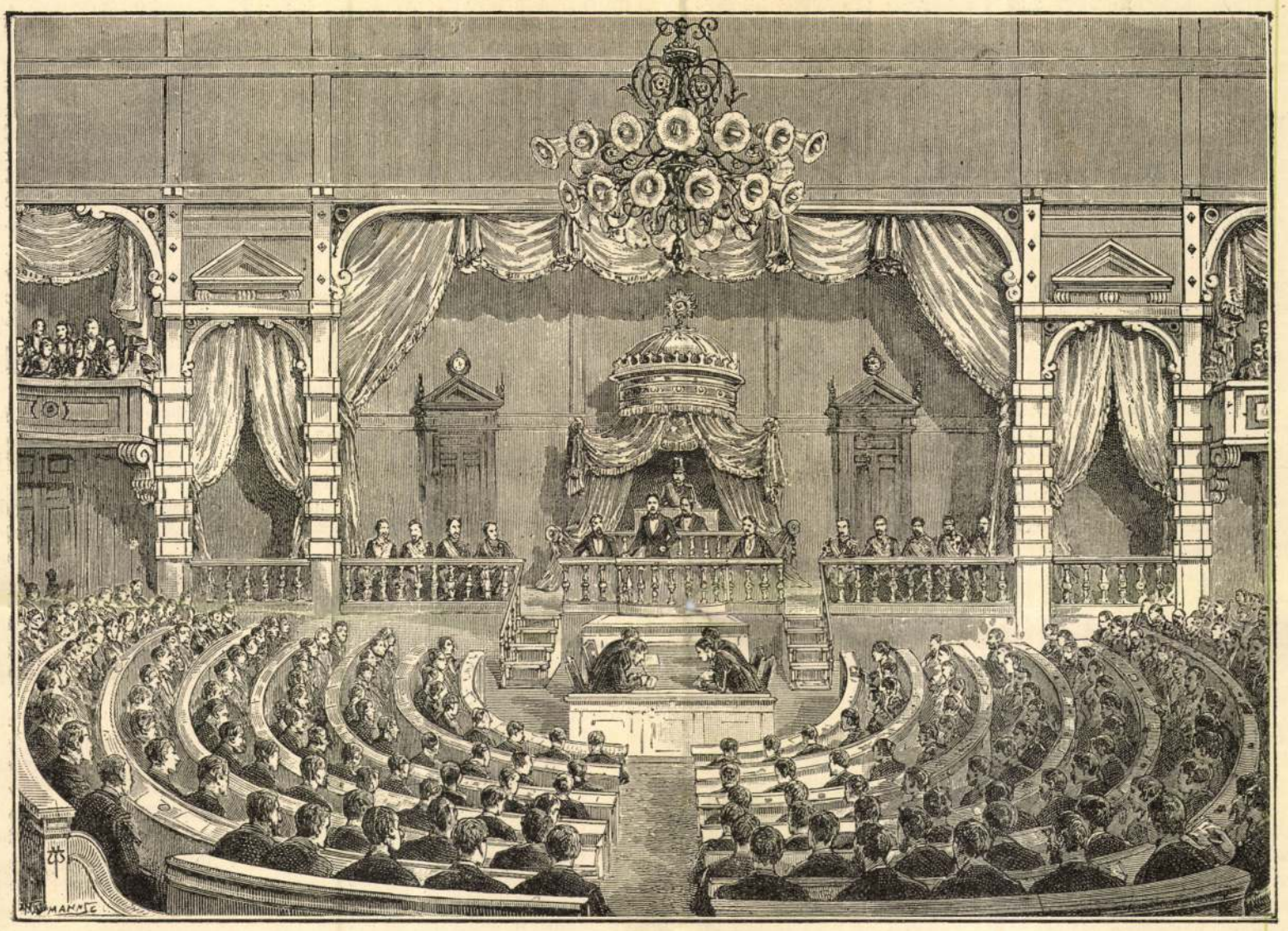

Egy japáni lap képe után.

A JAPÁNI PARLAMENT MEGNYITÁSA TOKIÓBAN 1890 NOV. 29-ÉN.

szebb módon rótta le hazája iránti kötelességét is, mely népeinek haladásában találja saját felvirágzásának leghatalmasabb rugóját és erejének legbiztosabb forrását.

POPOVICS V. ISTVÁN.

A JAPÁN PARLAMENT MEGNYITÁSA.

Kelet-Ázsia történetében nagy jelentőségű marad a mult év november 29-ik napja, midőn egyik tekintélyes országban, a nemrég európaiakra nézve még megközelíthetlen Japánban, az egészen európai mintára szervezett parlament megnyilt. A művelt világ már rég csodálkozva néz ezen kelet-ázsiai birodalomra, a hol az európai modern eszmék és szokások csaknem hallatlan gyorsasággal honosodtak meg s lettek a nemzet jobbjainak sajátságaivá. Ma már nemcsak ezer és ezer európai él e szigetországban, de maguk a japánok is sűrűbben keresik fel Európát és Éjszak-Amerikát s legnagyobb részük oly előkészültséggel jő ide, hogy sajátságos alkatuk s különösen jellemző mandula szemeik daczára, már-már nem tekintjük őket exotikus embereknek, hanem magunk fajtáinak.

A japáni császár, kit Európában is általában *mikádó* néven ismernek, kezdettől fogva barátságos indulattal viseltetett a nyugati polgáriasodás iránt s különösen azóta, hogy a japáni arisztokraták (sajganok vagy tgeunok) hatalmát megtörte, fokozatosan közeledett udvari életében is a modern eszmékhez. Már 1868-ban ünnepélyesen kinyilatkoztatta, hogy mielőbb parlamentet fog létesíteni s ez a parlament a jelen évben csakugyan összeült *Tokióban*, a hogy a régebben *Jeddo* név alatt ismert fővárost hivják. Mint az európai parlamentek nagyobbrésze, ez is két házból áll: a választott képviselőkből és a főrangúakból s mindkét házban már valóságos parlamenti pártok is alakultak.

Képünk, mely a parlament ünnepies megnyitását ábrázolja, egy Tokióban szerkesztett s japán nyelven nyomatott lap képének másolata. Az épület a *Hibga* nevű dísztéren áll, kényelmes faépületben. Benső része egészen európai, még a díszítések s butorok sem emlékeztetnek arra, hogy Kelet-Ázsiában vagyunk. A képviselők nagy része is franczia vagy olasz öltözetben van. A nagy terem egyszerű díszítésű, a falak pirosas színűek, a karzatok fehérek, szürkék vagy aranyozottak. Az emelvény, szószék, a feljáró lépcsőkkel, a hirlapirók asztala csaknem másolata az olasz parlamentház berendezésének. A miniszterek és a ház elnöke emelvényen ülnek, míg a képviselők padokon, melyek félkör alakulag huzódnak el a hirlapirók páholya körül. Mindenik ülés előtt egy kis asztalka van. A terem talapzatát szürke és aranyozott szőnyeg borítja. A tetőzetről villamfénynyel világított nagy kandelaber ereszkedik le. A mikádó aranyozott trónja, mely alatt keskeny asztal áll, pompás pamlaggal van kiegészítve, a mely felett selyembársonyon s a japániak kedvelt chrysanthemum virágjai által díszitve van a korona s a császárság más jelvényei.

A megnyitást e teremben maga a *mikádó* végezte, ki ez alkalommal hadseregének tábornagyi egyenruháját viselte, a felkelő nap rendjelének széles, piros szalagjával. A császár kiséretében voltak *Tokudaiji* marquis, a főudvarmester s a többi fő udvari méltóságok, továbbá a császári herczegek, az állami miniszterek, *Yamagata* gróf tábornok, *Ito* gróf, *Saigo* gróf, *Aoki* viscont s más államférfiak. A *mikádó* felolvasta a miniszterelnök által átnyujtott megnyitó beszédet, mely — mint a napilapok táviratai annak idejében jelentették — komoly óhaját fejezte ki az ország jólétének előmozdítására vonatkozólag s kinyilatkoztatta, hogy a miniszterek több javaslaton kivül már rendszeres budgetet terjesztenek a két ház elé. A császár megelégedéssel konstatálta továbbá, hogy a japáni kereskedelem emelkedik, hogy a szerződéses hatalmakkal a kormány barátságos viszonya nem zavartatott meg s óhajtását fejezte ki, hogy a hadsereget és hajóhadat fejleszteni akarja, oly czélból, hogy a béke és rend otthon s a barátságos viszony a külfölddel helyreállíttassék.

A parlament megnyitása a Meiji 25-ik évében történt, azaz a japáni monarkhia helyreállításától (1865) számítva egy negyedszázaddal, mert azelőtt tudvalevőleg Japánban a császár kezében csak névleg volt a hatalom, tényleg az olygarkhák uralkodtak. Ez az új korszak a kelet-ázsiai szigetországban nagyon szép előjelekkel kezdődött s biztató a remény, hogy parlamenti életük is méltó leend ahhoz a buzgalomhoz és érettséghez, melyet e téren mutat.

CSÜN KHINAI HERCZEG.

A khinai birodalomban szereplő államférfiak nevét a mi közönségünk rendesen nem ismeri; míg apró amerikai államok vezérférfiai is sokkal nagyobb hírnévre tesznek szert. A khinai nyelvben lévő nehézségeken kivül, melynek következtében itt Európában az egyes khinai nevek kimondása is nagyon változó, a legfontosabb ok e tekintetben kétségkivül a khinaiak még most is nagyfoku elzárkózottsága. Az óriási birodalom a kereskedelmi szerződések megkötésén kivül még most is alig vesz részt a művelt nemzetek életében s azok fiai viszont csak a legritkább esetekben ismerkednek meg alaposan Khina beléletével, mely, mint egy több száz millió népességű rengeteg birodalomnál magától érthető, sokkal változatosabb, mint azt a kikötőkben megforduló európaiak leirása után gondolni szoktuk.

Egyes khinai férfiak neve azonban eléggé gyakran fordult meg újabb időkben a lapokban arra, hogy a figyelmes ujságolvasó emlékében megmaradjon. Ezek közé tartozik az újév körül elhunyt Csün herczeg is, a jelenleg uralkodó császár atyja, kit a csekély számu beavatottak Khina legkiválóbb államférfiának tartottak s kinek arczképét (testvére, a szintén jelentékeny szerepléssel biró Kung herczeg, kiséretében) most mutatjuk be olvasóinknak.

Jih-Hoh vagy *Ceün hsrczeg* hetedik gyermeke volt *Taouk-veng* császárnak, ki 1821-től 1850-ig uralkodott Khinában, s ezért gyakran hetedik herczegnek is nevezték. Halálakor nem sokkal volt több 50 évesnél. Atyja után bátyja, *Hien-fung*, uralkodott 1850-től 1861-ig s ezen császár uralkodása alatt történt meg az, hogy az egyesült angol-franczia hadsereg egészen Pekingig nyomult s az addig elzárkozott khinaiakat legalább egyes kikötők megnyitására kényszeritette. A legyőzött császár soha sem tudott megnyugodni a kényszerhelyzetben, folyvást nagy ellenszenvvel viseltetett az európaiak iránt, sőt a birodalom székhelyét is átakarta tenni Pekingből Jeholba. Kedvencze *Tsai* herczeg volt, ki az európaiakat szintén gyülölte s a császárt új háborura ösztökélte az angolok ellen. Midőn 1861-ben *Hien-fung* meghalt s az utána következő *Tung-se* császár kiskorusága alatt ismét *Tsai* herczeg ragadta kezébe az uralmat, az addig politikailag alig szereplő *Csün* és *Kung* herczegek 1861 novemberben Hien-fung császár özvegyével szövetkezve államcsinyt szerveztek, Tsait és a többi kormányzót elfogták s khinai szokás szerint selyem zsinórt küldtek nekik, hogy önmagukat kivégezzék. Ebben a palota-forradalomban *Csün* igen bátran s erélyesen viselte magát, úgy, hogy több előkelő egyént saját kezével fogott el, mind a mellett ettől fogva hosszas ideig alig vitt szerepet.

1875-ben a még mindig ifjú *Tung-se* császár meghalt s utána jan. 12-én éjjel az államtanács *Tsai-Tient*, vagy, mint ma általában nevezik, *Kvang-sut*, Csün kiskorú fiát választotta meg császárnak. *Csün* herczeg egyik kormányzó lett s fiának 13 évig tartott kiskorúsága alatt rendkivüli tekintélyre tett szert, sőt mióta 1882-ben az egyik kormányzó császárnő meghalt, tényleg ő volt a nagy khinai birodalom ura és vezetője. Működése hajlamainak megfelelően inkább a katonai reformokra esett, mint a politikai ügyekre, de minden tekintetben igen jelentékeny volt, főkép a már nagyon megingott császári tekintély helyreállítására irányzott törekvéseiben, melynek áldozta fel 1884 április havában testvérét s egykori bajtársát, *Kung* herczeget is, ki azóta teljesen visszaszorítva élt. *Csün* halála azonban valószínűleg ismét visszaadja a hatalmat *Kung* herczeg kezébe, mert csak ő és *Li-Hung-Sang* jelenleg az egyedüli tekintélyes államférfiak, kikre a khinai kormánynak és népnek a lassan, de feltartóztathatlanul előrehaladó nyugati műveltség által előidézett átalakulásokban számitania lehet.

OROSZ TÖRTÉNETEK.

IV.

Ossip Kovalski.

Patru S. után oroszból fordította T—a.

A krimiai háború után sokáig nem tudtuk magunkat ahoz a gondolathoz szoktatni, hogy a nagy, a dicső, a szent Oroszországot roppant kudarcz érte. Már pedig azon nem volt mit tagadni, s habár egy talpalattnyi földet sem vettek el tőlünk, mindamellett Sveeborg, Kronstadt és Szebasztopol előtt meg kellett türnünk, hogy angol és franczia tengerészek hadihajóinkból valóságos csufságot üztek. A szárazföldi hadseregről már épen nem akarok beszélni. Ki hitte volna valaha, hogy Nagy Péter katonáit mezitlábos és rongyos török redifek üzőbe veszik, hogy majomképű néger újonczok a czár testőrségét futásra kényszerítik?

És mindez, de még ennél sokkal több is megtörtént, a mit már csak azért sem kell leirnunk, nehogy dédunokáink sirköveinket meggyalázzák, a miért oly gyávák és élhetetlenek voltunk.

A Dobrudsában, hol minden lépten-nyomon katonáink sírjaira akadhatunk, *Lüders* német eredetű tábornok vezényelt. Ugy bánt embereinkkel, mintha restelte volna, hogy valamennyit egy napon nem küldheti a mészárszékre. Naponta 2—3000 ember veszett el a feneketlen, ingoványos mocsárokban, egyik őrjárat a másik után indult, de soha többé vissza nem tért.

Azt mondják, hogy *Sachelski* herczeg, kinek két fia egy hét alatt ott pusztult el, panaszt emelt Miklós czárnál Lüders ellen. Nos, mit gondoltok, mi lett a vége? Hát az, hogy Sachelskinek megizenték: ne mutassa magát többé az udvarnál, — harmadik fiát pedig, ki a császár testőrségében szolgált, tüstént haza küldték, nehogy — mondá a czár, — a drága s kényes faj valamiképen kiveszszen.

Lüders vezérkarában valami *Ossip Kovalski* nevű lengyel eredetű, de tetőtől talpig ó-oroszszá lett lovasszázados szolgált. Valamikor az urali kozákoknál volt beosztva fiatalkori kicsapongások miatt, s a czár csak úgy kegyelmezett meg neki, hogy százados rangnál tovább soha se vihesse, s mindaddig szolgálni köteles legyen, míg csak teste bírja. *Lüders* különösen kikérte magának, hogy Kovalski hozzá beosztassék. Ő tudta miért. *Kovalski* viszont a Kaukázusba vagy Szibériába jelentkezett szolgálattételre, csak hogy Lüders mellé ne kerüljön, kivel 1849-ben a magyar lázadók elleni hadjárat alkalmával Erdélyben megismerkedett.

A dolog nagy feltünést okozott, mert Szibériába vagy a Kaukázusba soha senki önként nem jelentkezett, oda csak büntetésképen jutnak mai napig is a hadsereg tisztjei. Lüdersnek elég ellensége lévén, az ügy a czár elé került.

— Ha Kovalskinak oly nagy kedve van Szibériába menni, azt nem ellenzem, sőt parancsolom, hogy a háború befejezése után oda áthelyeztessék, de most az egyszer Lüders vezérkarában foglalja el tüstént a neki szánt helyet.

Ez ellen aztán nem volt felebbezés. Mindenki sajnálta Kovalskit, csak ő maga örült az ügy ily módoni elintézésének.

Tán nem lesz felesleges, ha hősünk alakjával az olvasót megismertetem. *Ossip Kovalski* 1854-ben 49 éves ember volt. Atyja, néhai I. Sándor czár különös kegyencze, Eylaunál esett el, mint egy testőr dzsidásezred parancsnoka. A magára hagyott gyermeket a czár költségén a szentpétervári apródiskolában nevelték, már 16 éves korában mint tiszt a testőrséghez került. Holmi szerelmi kalandok miatt; egy nagyherczeggel összetűzvén, kardot rántott s a nagyherczeget megsebesitette. A hadi törvényszék kötél általi halálra itélte, de a czár a fentebb említett feltételek mellett megkegyelmezett neki. Az 1849-diki hadjárat alkalmával annyira kitüntette magát, hogy több izben előléptetésre lőn ajánlva, e helyett azonban, egy vagy két rendjelt kapott, de a százados rangnál tovább nem haladhatott. — *Lüders*, kinek gyámoltalansága és gyávasága a hadseregben példabeszéddé vált, mindig felhasználta Kovalski erélyességét, de soha sem akarta elismerni, hogy az elért siker alárendeltje ügyességének köszönhető.

Egy alkalommal az erdélyi magyar sereg fővezére, *Bem* tábornok, tökéletesen szétverte csapatjainkat, mert Lüders azt hitte, hogy tartalékjai sokkal közelebb állnak derékhadához.

Ha ön itt lapul csak.» —
«Előre ti gyávák!
Tartalék egy szálig, mind a tűzvonalba!»
S im, az ordonance tiszt földre zuhan halva.
S im a tartaléknak öreg kapitánya,
Hogy fölért az ormon, elesett utána.
Iszonyat fogott el, sose féltem még igy,
Elszörnyedés nyargalt a sorokon végig.
«Becsület ne hagyj el!» — suttogám magamban ...
Egy hadnagy fölugrott — el is bukott nyomban.
«Hurráh, fel, rohamra!» — kiáltám felállva:
Tíz, husz talpra pattant s rohant — a halálba.
S a maréknyi ellen elrongyolt mezében
Jött felénk sikongva, handzsárral kezében...
Aztán mit se láttam...
Mért is ébredék fel!...
Mikor föleszméltem, fáradt csürhe néppel
Pihegtem, megverve, messze hátravetve.
S a mint visszanéztem ama területre,
Hol a végzet olyan szörnyen megalázott,
Láttam: mint a villám terjed a gyalázat;
Láttam: mint fordul meg a győztes jobb szárny is,
Láttam: mint esett el a főgenerális.
Láttam: a középhad, cserbe hagyva rútul,
Gyilkos tűzben ott áll. küzd még s egyre pusztul.
Majd meginog szintén s, mint mi, visszafordul
S óriás gomoly lesz sorra, minden sorbul.
Láttam — s mind e romlást én okoztam — én, én!
S a megőrülésnek s a halálnak szélén
Fölvillant agyamba: jóvá teszek mindent
Vagy ha nem, úgy élve nem megyek el innen!
Egy szuronyos fegyvert s egy zászlót ragadtam,
Hogy a győztesekre törjek egymagamban.
De a futók árja elsodort magával,
És nem válthatám meg bűnöm a halállal.

Bűnöm? Ott úgy érzém az volt, — ámde más nap
Már szemébe néztem minden vallatásnak.
Tiszta volt a lelkem: nem bűn volt, de végzet!
Ezredesem hadi törvénybe idézett.
Halálra ítéltek, — haláltól se féltem,
A kegyelem mégis visszaadta éltem.
Azóta csak élek. Van egy kis kegydíjam
Bérlek egy kertecskét, — az egész eddig van.
Rózsatőket szemzek, gyümölcsfákat ojtok
S megsiratom sokszor az arany kardbojtot.»

KOZMA ANDOR.

VÉN EMBEREK NYARA.

Elbeszélés.

Irta JÓKAI MÓR.

(Folytatás.)

Egy szép este a klubban Dusi pajtás nagy értekezletre hivta meg Stefit és Bebust.

(Mit nevezünk *«szép estének a klubban?»* — Azt, a mikor a gömbölyü asztalnál a faramuczi husz forint plussal végződött.)

Husz kemény forintok nyomván a Dusi mellényzsebét, — olyan pénz, a melyről az asszony semmit sem tud — nagy vállalkozási szellem szállta meg egyszerre.

— Mit mondok? Hárman vagyunk. Mind a hárman most házasodtunk. Kopasz fővel. — Majd azt mondám «bivalyfővel»; de nem akartam a bivalyt megsérteni. Az asszonyaink ilyenkor otthon kuksolnak magukban. Szomoru sors! Az sincs, a ki előtt megszóljanak valakit. Ők sem járnak sehova, ő hozzájuk sem jár senki. Egyet mondok: három lesz belőle. Milyen jó lenne, ha mi az asszonyainkat megismertetnők egymással. Akkor ők hárman egy társaságot képeznének. Egyenranguak között (képviselők feleségei) az egyetértés nagyon hamar létrejön. Ezzel nekik is kellemessé lenne téve az élet: nekünk is. Mit szóltok hozzá bruderkáim?

A bruderkák csóválgatták a fejeiket.

— Az eszme életrevaló, — mondá Stefi, — hanem a kivitelnek vannak peripetiái, a miket nem lehet figyelmen kivül hagyni.

— Igen bizony, ilyen életbevágó lépést meg kell jól hányni-vetni és latolgatni, — tódítá Bebus. — Te is, Dusi pajtás, felhatalmazás nélkül ne indíts semmit; mert azt a mondást «nihil de nobis sine nobis» okvetlenül asszonyok fundálták ki.

Végre mind a hárman megállapodtak abban, hogy majd sondirozni fogják a terrenumot.

Mindig nagy bámulója voltam annak a lángésznek, a mely az európai hármas szövetséget létre tudta hozni. (A mi azért hármas, mert négyen vannak hozzá: magyarok, osztrákok, németek és olaszok.) De nem csekélyebb munka három heterogén asszonyt szövetségbe hozni, mert az asszonyi nemzetnél mindig van valami *irredenta*.

Könnyű azt mondani: «egyenranguak» közt! Képviselők feleségei! Az csak a férjnek a rangja! De azonkivül még minden asszonynak megvan a saját rangja.

Hohó! Édes barátom! A góthai almanach Kismiska ahoz a rangkvalifikációhoz képest, a mit az asszonyok maguk közt megállapitottak.

Az a kérdés, hogy a három képviselőné asszonyság közül melyik a nagyobb arisztokrata?

Holmi laikus ember, afféle garçon, nagy hirtelen azt feleli erre, hogy hát természetesen a Stefi neje az, a grófnő.

Dehogy az! Ennél előkelőbbnek tartja magát a Bebus hitvestársa; mert ő híres művésznő volt, a kihez verseket irtak, s ezüst koszorút is kapott. Azt nem szerzik olyan könnyen, mint a grófi koronát.

Ámde még a művésznőnél is feljebb hordozza a fejét Dusinak az élettársa; mert ő még a koszorúnál és a koronánál is előbbvalót visel a fején: — a férjének a kalapját; ő az *úr* a háznál!

A ki legkevésbbé büszke közöttük, az a grófnő. De hát kell is, hogy az legyen; miután nincs több «egy» vizitbe menő ruhájánál: azt látják rajta a szinházban is, az országház karzatán is, azzal a Stuárt Mária kréxlivel! Aztán meg az a capotte a fején! A legolcsóbb fejdisz, a mit a masamódnál kapni. Az ilyen hölgynek igazán utasitásba van adva a szerénység.

A három jeles diplomatának végre még is sikerült csomóra kötni a szálakat.

Egyenkint, külön a maguk asszonyának annyi szépet és hizelgőt mondtak el, — nem a pajtásuknak az asszonyai felől, hanem a mit azoknak az asszonyai beszéltek ő felőlük, hogy végre kiváncsiak lettek egymásra. S a kiváncsiság az első lépés a szeretethez.

Azután szellemdús észrevételeket, csipős megjegyzéseket hordtak haza, a miket az egyik asszony mondott a másikról, s az által megnyerték a harmadiknak a rokonszenvét.

Utoljára in theoria meg lett nyerve mind a három hölgy az ismerkedés eszméjének.

De hol és miként történjék meg az ismerkedés?

Bebus azt indítványozá, hogy be kell iratni a hölgyeket a «nőipar előmozdítására alakult társaság»-ba, ott ismerkedjenek meg. Megválasztják őket választmányi tagoknak, el fognak járni a gyülésekbe.

Ez nem tetszett. Nagyon száraz mulatság.

— No hát vigyük el őket egy este a Hungáriába, mikor Rácz Pali muzsikál; akkor egy asztalhoz ülünk s kedélyes körülmények között kezdjük meg az ismeretséget.

Ez meg nagyon ephemér hatású barátság.

Ketté vágta a gordiusi csomót Dusi pajtás ezzel a szóval:

— Eh mit? A legegyszerűbb, hogy meghivjuk egymást feleségestül saját lakásunkra; egyik héten az egyik, másikon a másik: felváltva.

Ez csakugyan legczélszerűbb megkezdése a baráti viszonynak.

De mi legyen az, a mire meghivják egymást?

Bebus thea-estélyt indítványozott, szinházi előadás után.

Ezt meg Dusi ellenzé.

— Az én feleségem már tiz órakor lefekszik s estére be nem fűzi magát a világ minden pecco és karaván theájáért.

No hát legyen belőle vacsora.

Ez meg Bebusnál talált erős oppoziczióra.

— Az én feleségemnek orvosilag tiltva van a vacsorázás. Másnap hallucinatiói vannak.

Tehát végtére is ebédnek kell lenni, a hol a társasélet szentesítést fog nyerni.

— Jól van. Legyen ebéd! — mondá Dusi. — Én adom az elsőt, Stefi a másodikat, Bebus a harmadikat. Minden vasárnap, a mikor nincs országos ülés a tisztelt házban.

De hány órakor lesznek az ebédek?

Dusi azt mondta, hogy ő már, a mióta az eszét tudja, mindig egy órakor tálaltatja fel a levest. S ebben őt a házszabályok nem regulázzák.

Stefi ellenben hű mameluk, a ki az utolsó elnöki csengetést is be szokta várni a házban, s a míg haza gyalogol a nagy körút végére, abba is idő telik: annálfogva az ő ebéd-ideje három óra.

Bebus viszont egészen indokoltnak találta, hogy a mióta megnősült, azóta ő nála az öt órai ebéd járja. Ezt hosszasan fejtegetni sem kell; mindenki tudja, hogy a grófi gyomornak az a kiváltsága van, hogy délután öt óráig nem éhezik meg.

És igy megegyezének abban, hogy minden vasárnap felváltva meg fogják egymást hívni (aranyszegélyű könyomatos biléttel) *családias* ebédre, mely kezdetét veszi Dusi pajtásnál 1 órakor, Stefinél 3-kor, Bebusnál pedig 5-kor. Megjelenés fekete kabátban, fekete nyakravalóval: a «quart d'heur de grace» fentartása mellett.

Első volt a turnusban Dusi pajtás: az 1 órai ebéd.

(Folytatása következik.)

A KARLÓCZAI GÖR. KEL. SZERB FŐGYMNÁZIUM ÚJ ÉPÜLETE.

A magyarországi szerbeknél tagadhatatlanul erős a kulturális törekvés.

Nincs felekezet vagy nemzetiség a hazában, a mely *aránylag* oly sokféle és oly nagy iskolai és közművelődési alapokkal és alapitványokkal rendelkeznék, mint a milyenekkel a gör. kel. karlóczai metropolita alatt álló szerb egyházközségek, közép és felső iskolák és egyes nevelő és kulturális intézetek birnak.

Ily természetű alapok- és alapitványokból eredő majd nem hat milliónyi vagyon kezeltetik egyedül Karlóczán, az úgynevezett szerb nemzet-egyházi alapok igazgatósága által, mely a szerb patriárkha és az egyházi kongresszus kilencz tagu választmányából áll. Ha ehhez hozzászámitjuk még a többi alapokat és alapitványokat is, melyeket egyes kulturális egyesületek és hitközségek önnállóan kezelnek: úgy a hazai szerbeknek több mint tiz millió forintnyi vagyon áll rendelkezésükre, melynek kamatjaiból a hét szerb egyházmegye egyházi és iskolai igazgatásának költségeit fedezik s a karlóczai theologiai intézetet és gymnáziumot, az újvidéki gymnáziumot, a zombori és károlyvárosi tanitóképezdéket, az újvidéki, zombori és pancsovai felső leányiskolákat tartják fenn és több száz tanulót ösztöndijjal látnak el.

Ez az óriási vagyon csakis egyes felvilágosodott szerb főpapok, nemeskeblű földesurak, gazdag kereskedők és iparosok áldozatkész buzgóságának köszönhető.

A hazai szerbeknél a maecenások nem hogy kihaltak volna, hanem évről-évre még szaporodnak is.

Sajnos tapasztalat, hogy a gazdag szerb családok többnyire ivadék nélkül halnak ki. Nem ritka azonban az az eset, hogy a gazdag szerb ember végrendeletében a mellékágból származó rokonairól csak csekély adományokkal emlékezik meg, vagyonának nagyobb részét pedig a

gör. kel. szerbek kulturális czéljainak támogatására hagyja.

Ily nemes törekvésnek köszönheti létesítését a karlóczai gör. kel. szerb főgymnázium is, a melyet *Sztratimirovics István* érsek buzdítására egy karlóczai *Anasztaszievics Dömötör* nevű gazdag szűrszabó mintegy száz évvel ezelőtt, 1791. évi augusztus hó 3-án, — előbb 20,000 forintnyi adománynyal alapított, később pedig annak alaptőkéjét még 22,000 forinttal gyarapította, s nagy adományaiért e gazdag szerb iparost II. Lipót király magyar nemességgel tűntette ki.

Ennek a legrégibb szerb középiskolának tavaly úgyszólván második alapítója lett egy nemeslelkű és felvilágosodott szerb lelkész: *Angyelics István*, mitroviczai gör. kel. plébános és czímzetes esperes — a boldogult *Angyelics Germán* szerb patriarkhának öcscse, — a ki megbizta *Pártos Gyula* ismert fővárosi építészt, hogy a karlóczai gymnázium számára egy egész új, a pedagogia és az egészségtan követelményeinek mindenben megfelelő palotát építsen.

A karlóczai gymnázium ezen új palotájának alapköve 1890 évi május hó 12-dikén ünnepélyesen beszenteltetett *Brankovics György*, az akkor újonan választott szerb patriárkha által, báró *Nikolics Fedor*, kongresszusi királyi biztos, *Angyelics István*, a gymnázium jóltevőjének és számos más szerb kitűnőség jelenlétében. A gymnáziumi palota azóta fel is épült, s ez év október havában, a mikorra ugyanis a gymnázium száz éves jubileumának megünnepelését tervezik, már használható is lesz.

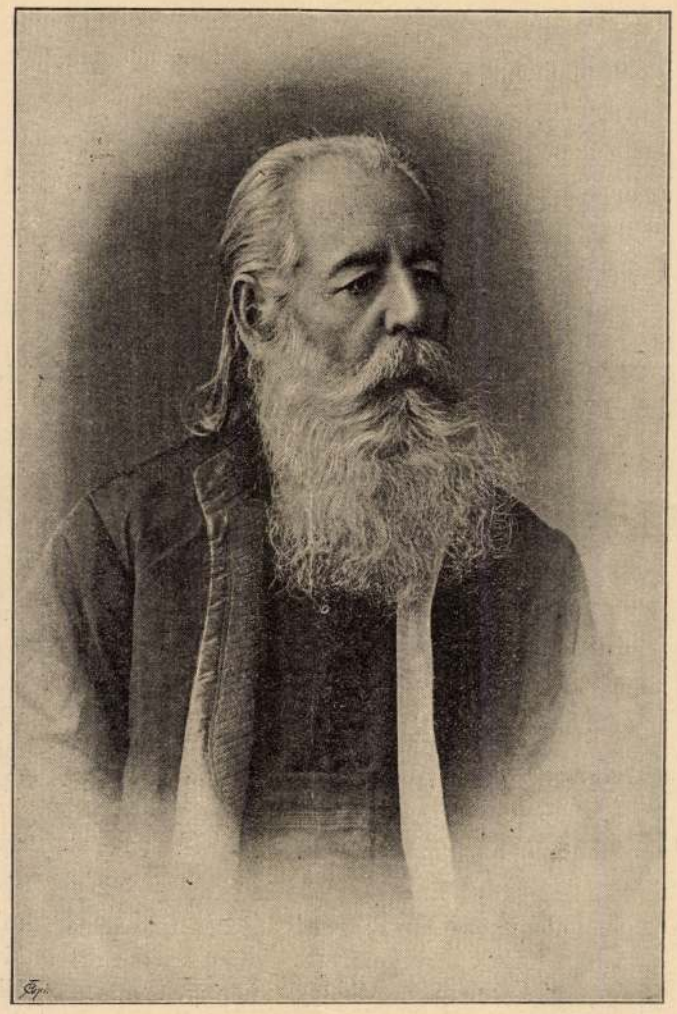

ANGYELICS ISTVÁN, GÖR. KEL. MITROVICZAI PLEBÁNOS, a karlóczai gymnázium főalapítója.

A karlóczai gymnázium palotája igen tágas épület, mely magában foglalja a gymnáziumnak s a theologiai lyceumnak helyiségeit, a lyceumi rektor és gymnáziumi igazgató lakásával együtt.

A gymnáziumi rész magában 10 nagy tanteremből (mindegyik 5 m. magas, 40—60 tanuló számára), egy torna-teremből, egy aulából (200 m²), rajzteremből és egy mintatárból, egy természettani, egy természetrajzi muzeumból, a hozájuk szükséges mellékszobákkal, egy tanári gyülésteremből, egy könyvtárból és egy olvasószobából áll.

A theologiai lyceum számára van az épületben 4 tágas tanterem, egy könyvtár, olvasóteremmel és két hivatal; úgyszintén lakószoba a rektor részére.

A gymnáziumi igazgató lakása áll: egy irodából és négy lakosztályból, mellette van a gymnáziumi gondnokságnak egy terme s a pedellus lakása.

Az épület földszintjét s első emeletét egy 2.50 méter széles zárt folyosó övezi, melybe az utczáról s az udvarból két tágas és világos lépcsőházból juthatni. A theologusok számára külön bejárat van a főtérről.

A karlóczai főtéren emelkedő s *Pártos* és *Lechner* műépítészek terve után épült impozáns palotát egy jeles művész rajzában mutatjuk be olvasóinknak.

Az épületnek építési költsége mintegy 175,000 frtra rug, melynek kisebb részét, 50,000 frtot, *Angyelics* patriárkha közvetlen halála előtt kézbesítette öcscsének, a karlóczai gymnázium fölépítésére, 125,000 frtot pedig *Angyelics István* esperes sajátjából adományozott hozzá.

Mióta a szerbek Magyarországon letelepedtek, nem volt reá eset, hogy valaki közöttük ekkora áldozatot tett volna le a közművelődés oltárára, mint ez nemes és egyszerű plébános, a ki öreg napjaira meg akarta érni, hogy szülővárosának gymnáziuma, melynek úgy ő, mint bátyja tanítványai voltak, kibontakozván a régi, ócska, alacsony külsőből, új és nagyszerű palotában ülje meg 100 éves jubileumát.

Angyelics István 1825 márczius hó 30-án született Karlóczán, hol atyja, *Pál*, lelkész volt, de korán elhalálozván, végakaratában hagyta meg fiatal és erélyes nejének, hogy két fiát és egy leányát jól nevelje. A derék nő híven teljesíté a meghagyást. Az idősebb fiuból, Gergelyből, idővel patriárkha lett, a fiatalabbik, István, pedig még bátyja patriárkhátusa alatt s azután is csak szerény és egyszerű plébános maradt, míg a mult évi karácsonyi ünnepek alatt a jelenlegi patriárkha az esperesi czímet nem adományozta neki.

A jelentékeny vagyont, melyet Angyelics István plébános ily nemes czélokra fordít, fiatal korától okos és takarékos gazdálkodásával szerezte és leginkább akkor gyarapította, midőn mint bátyjának, Angyelics patriárkhának megbizottja, a metropoliai dályai uradalmat hat éven át oly mintaszerűen kezelte, hogy annak évi tiszta jövedelmét 30 ezer forintról egész 130,000 forintra vitte fel.

Ezen okos és czélszerű gazdálkodásával *Angyelics István* plébános bátyját, a boldogult *Angyelics* patriárkhát, abba a kedvező helyzetbe hozta, hogy az nemcsak a nagynevű patriárkhai dignitást képviselte méltóan, hanem közhasznú czélokra már életében is több, mint 100,000 forintot adományozhatott.

Igy mozdítván elő a hazai szerbek közmívelődési törekvéseit, *Angyelics István* plébános a leg-

A KARLÓCZAI GÖRÖG KELETI GYMNÁZIUM ÚJ ÉPÜLETE. — Pártos és Lechner budapesti épitészek tervrajza után.

Jelmagyarázat.

Az alaprajzokban leírt betük, illetve számok jelentősége.

Pozsonyi postapalota.

Alsó földszint. *1* = szoba, *1/a* = pince, *1/b* = portásszoba, *2* = konyha, *2/a* = mosókonyha, *3* = gépész lakása, *4* = levélpostaleadás, *5* = ujságkihordás, *6* = raktárak, *6/a* = műhely, *6/b* = szénraktár, *7* = központi fütés. *8* = levélhordók, *9* = táviratkézbesítők.

Magas földszint. *1* = érték- és pénzfeladás, *2* = közönség, *3* = telefon, *4* = levélpostaexpedítió, *5* = csomagkézbesítők, *5/a* = csomagrendezés, *5/b* = csomagexpedítió, *6* = posták átvétele, *7/b* = leadási tisztviselő, *8* = táviratok felvétele, *9* = hálószoba, *9/a* = kapus, *9/b* = szolga.

I. emelet. *1* = igazgató lakása, *1/a* = igazgatóhelyettes, *2* = hivatal, *2/a* = főnöki iroda, *3* = pénztár, *4* = számvevőség, *5* = értékcikk, *5/a* = értékanyagraktár, *6* = távirdavonalfelügyelő, *6/a* = akkumulátor, *7* = férfiruhatár, *7/a* = nőiruhatár, *8, 9, 9/a, 10* = igazgatói hivatalos helyiségek.

II. emelet. *1* = tanácsterem, *1/a* = előszoba, *1/b* = hivatalszobák, *1/c* = igazgatói anyagraktár, *2, 3, 4* = igazgatói hivatalos helyiségek, *5* = számvevőség, *6* = Hughesterem, *7* = Morse-terem, *8* = dinamók, *9* = biztosok, *9/a* = pihenő.

Postdirektionsgebäude in Pozsony.

Untergeschoss. *1* = Zimmer, *1/a* = Keller, *1/b* = Pförtner, *2* = Küche, *2/a* = Waschküche, *3* = Maschinistenzimmer, *4* = Briefpostabfertigung, *5* = Zeitungsausträger, *6* = Lagerräume, *6/a* = Werkstatt, *6/b* = Kohlenlager, *7* = Hetzraum, *8* = Briefträger, *9* = Telegrammausträger.

Erdgeschoss. *1* = Werthpaket- und Geldbriefaufgabe, *2* = Publikum, *3* = öffentl. Fernsprechstelle, *4* = Briefpostabfertigung, *5* = Paket- und Geldträger, *5/a* = Paketverleseram, *5/b* = Paketausgabe, *6* = Postübernahme, *7* = Poststeuerabfertigung, *7/a* = Regiestratner, *8* = Telegrammannahme, *9* = Schlafraum, *9/a* = Pförtner, *9/b* = Dienerwohnung.

I. Obergeschoss. *1* = Direktorwohnung, *1/a* = Direktorstellvertreter, *2* = Amtszimmer, *2/a* = Vorstandburau, *3* = Kasse, *4* = Buchhalterei, *5* = Postwertzeichen, *5/a* = Lagerraum, *6* = Telegrafenleitungaufseher, *6/a* = Sammler, *7* = Herrengarderobe, *7/a* = Damengarderobe, *8, 8/a, 9, 9/a, 10* = Direktionsamstzimmer.

II. Obergeschoss. *1* = Sitzungssaal, *1/a* = Vorzimmer, *1/b* = Amtszimmer, *1/c* = Direktionsmateriallagerraum, *2, 3, 4* = Direktionsamstzimmer, *5* = Buchhalter, *6* = Hughes-Apparatensaal, *7* = Morse-Apparatensaal, *8* = Stromerzeugerraum, *9* = Amtszimmer, *9/a* = Erholungsraum.

PÁRTOS GYULA

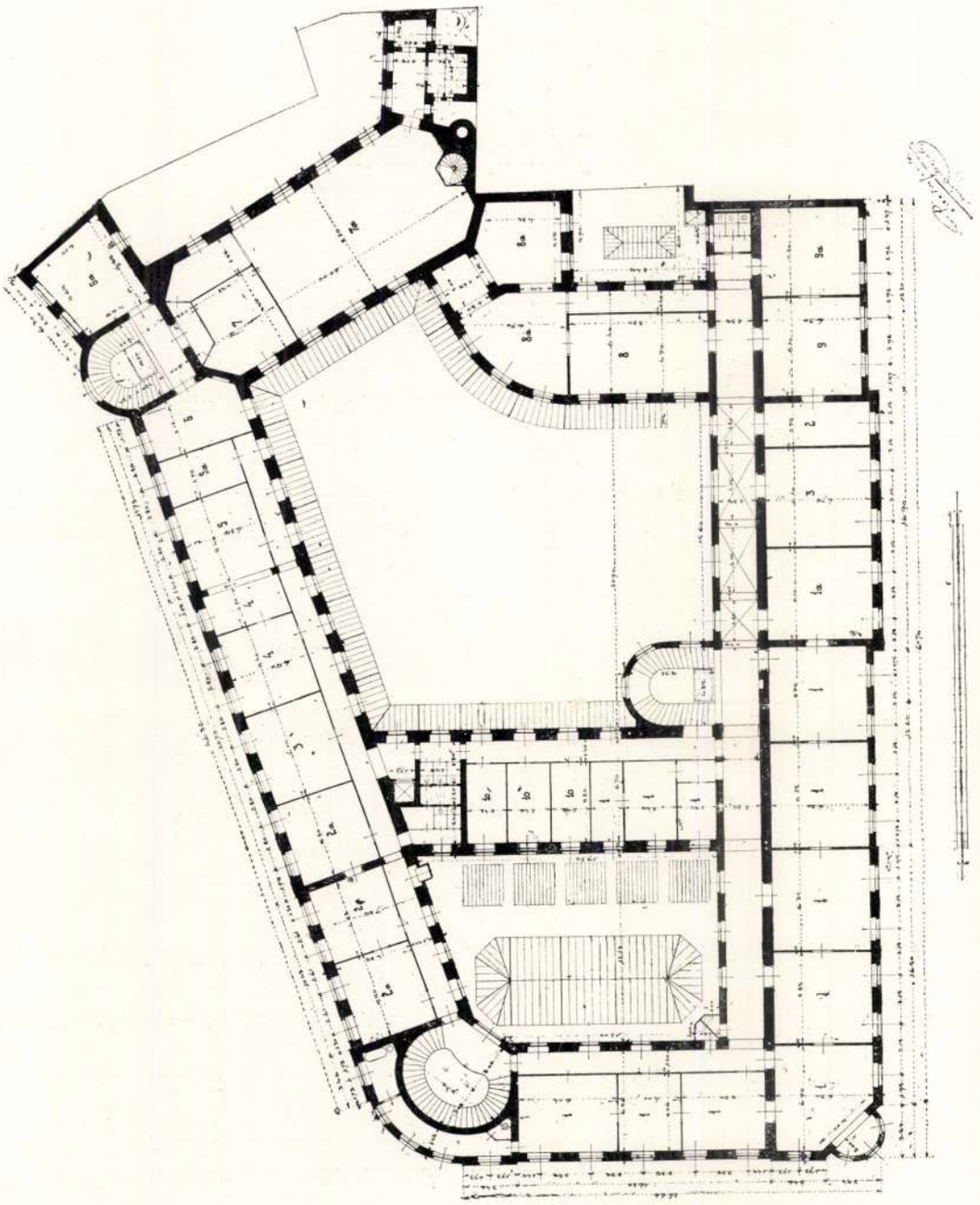

I. EM. ALAPRAJZ

I. OBERGESCHOSS

A POZSONYI POSTAPALOTA

PÁRTOS GYULA

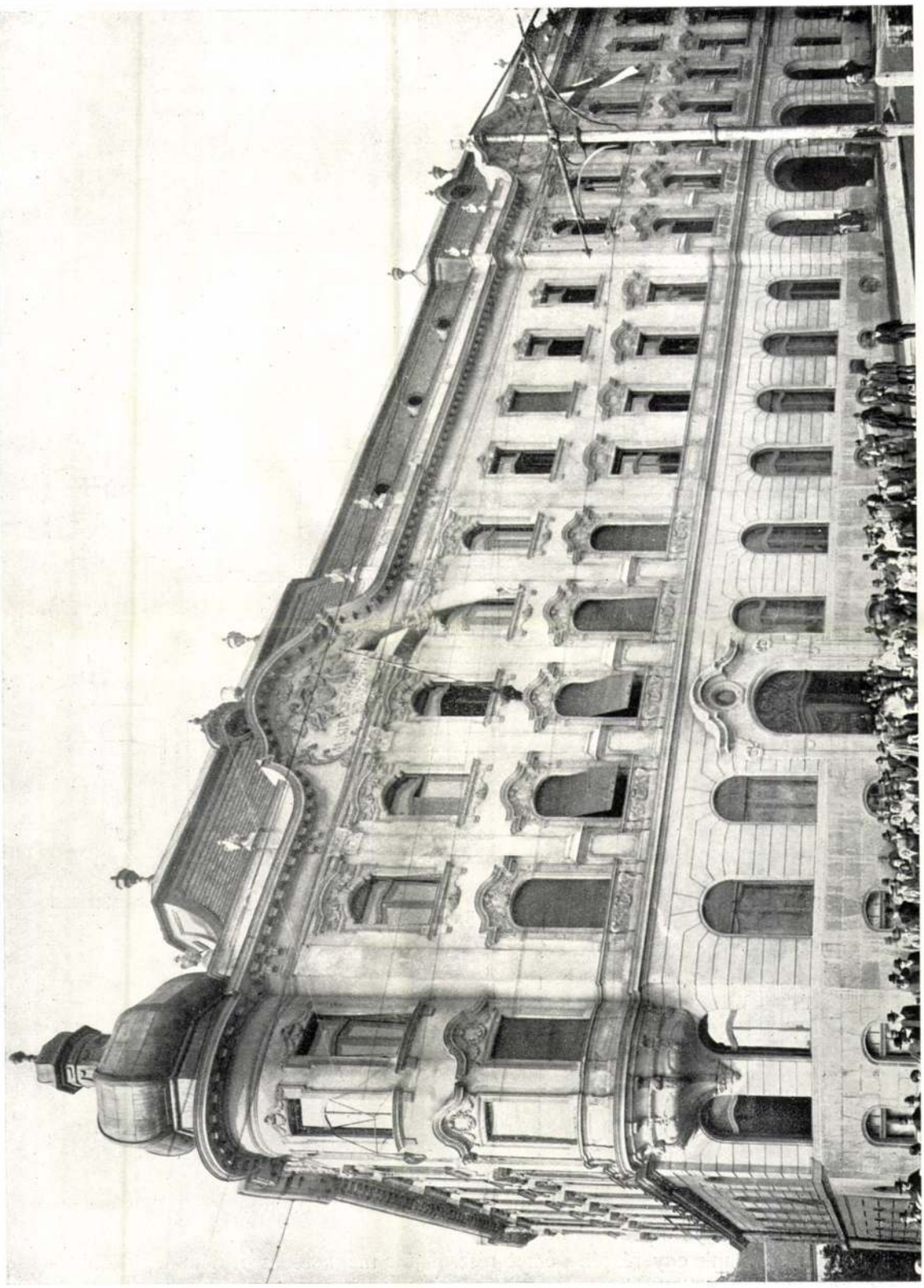

FŐHOMLOKZAT HAUPTFASSADE

A POZSONYI POSTAPALOTA
ÉPÍTETTE A POZSONYI ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

PÁRTOS GYULA

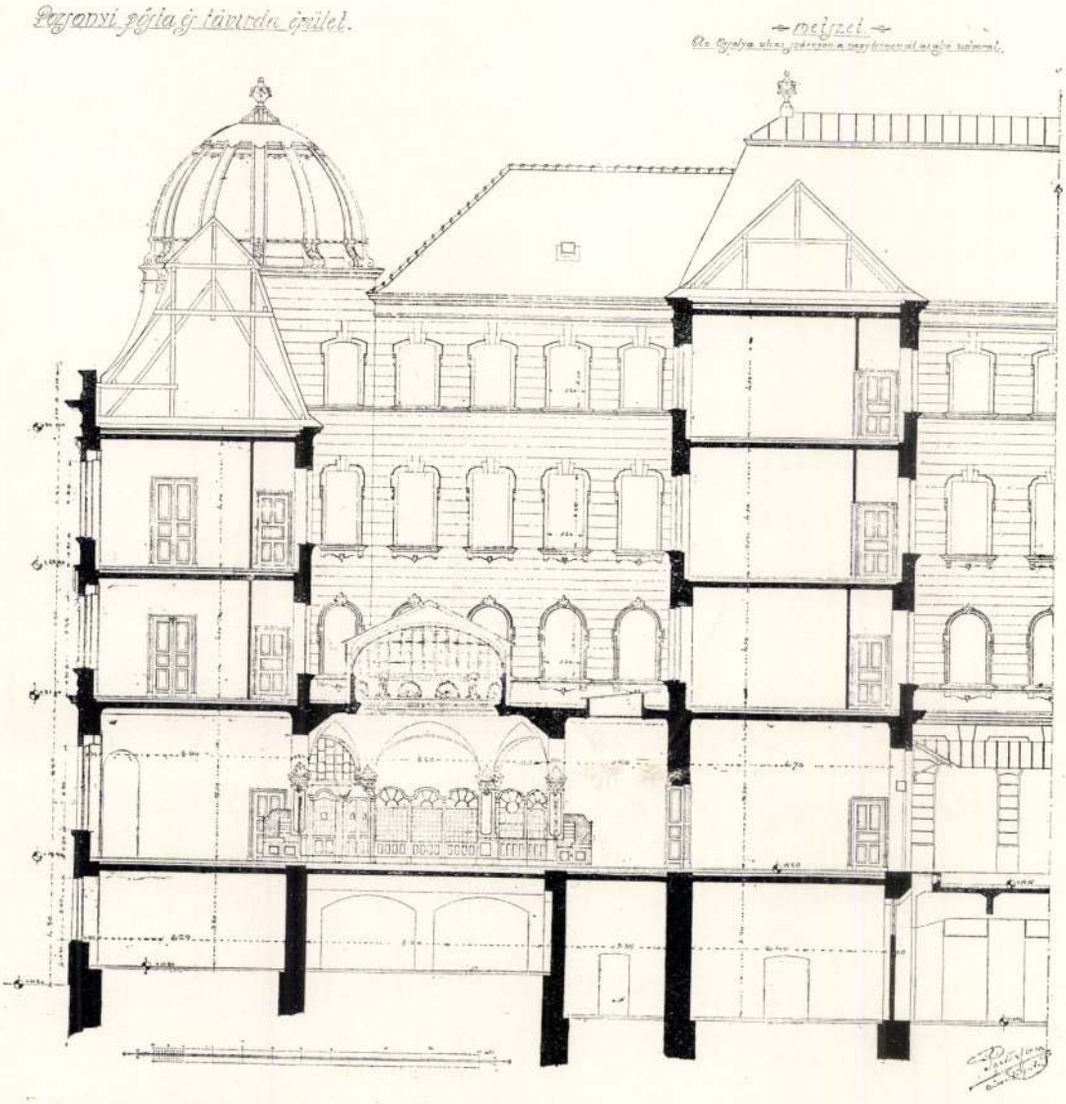

A POZSONYI POSTAPALOTA METSZET

Előfizetőinkhez! Szokatlan lapunkban a német szó. Kénytelenek vagyunk hozzá egy kis magyarázatot füzni.

Jelen számunk egy részét, német részről jött megkeresésre, német postahivataloknak küldjük széjjel. Velük akarjuk magunkat megértetni.

PÁRTOS GYULA

FELSŐ UDVAR OBERHOF

ALSÓ UDVAR A POZSONYI POSTAPALOTA UNTERHOF

PÁRTOS GYULA

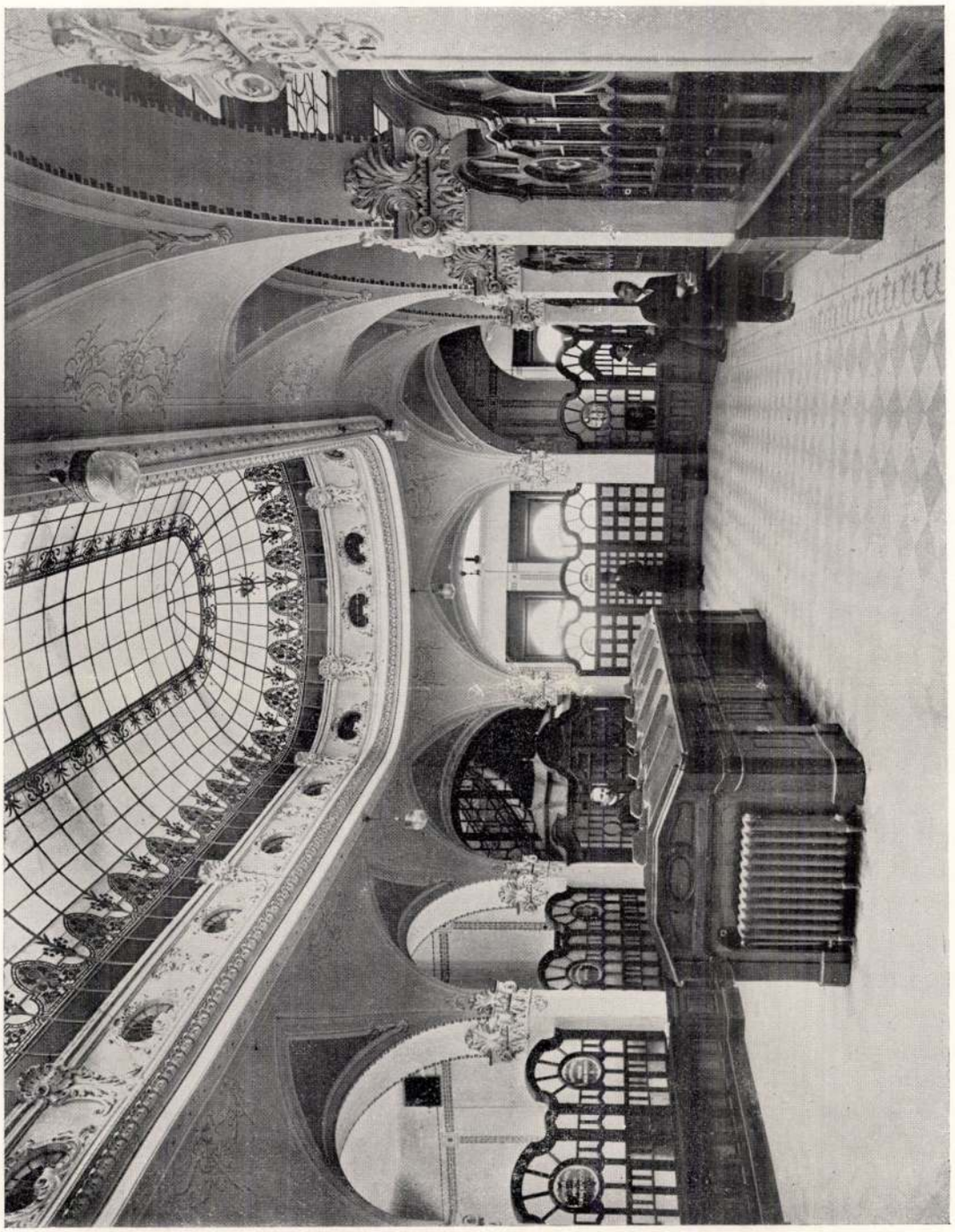

POSTAFELVÉTELI CSARNOK

POST-SCHALTENHALLE

A POZSONYI POSTAPALOTA

ÉPÍTETTE A POZSONYI ÉPÍTŐ R.-T.

PÁRTOS GYULA

MORSE-TEREM MORSE-APPARATENSAAL

A POZSONYI POSTAPALOTA

BERENDEZTE AZ EGYESÜLT IZZÓLÁMPA- ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T.

PÁRTOS GYULA

CSOMAGKÉZBESÍTŐ LAGERRAUM DER PAKETTAUSTRÄGER

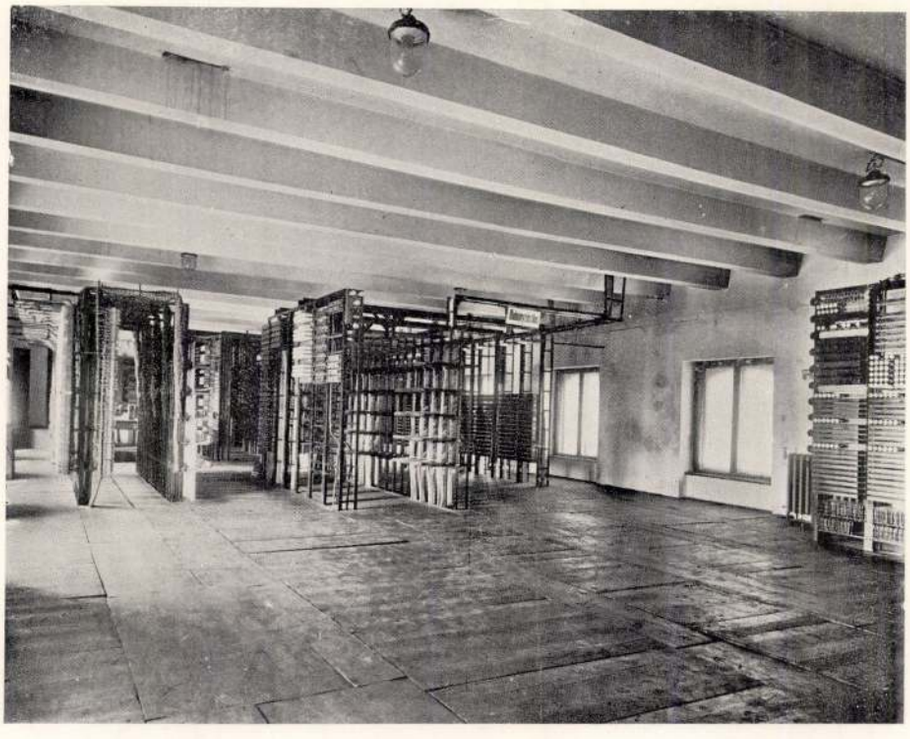

TÁVBESZÉLŐKAPCSOLÓ FERNSPRECHAMTVERTEILER

BERENDEZTE AZ EGYESÜLT IZZÓLÁMPA- ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T.

PÁRTOS GYULA

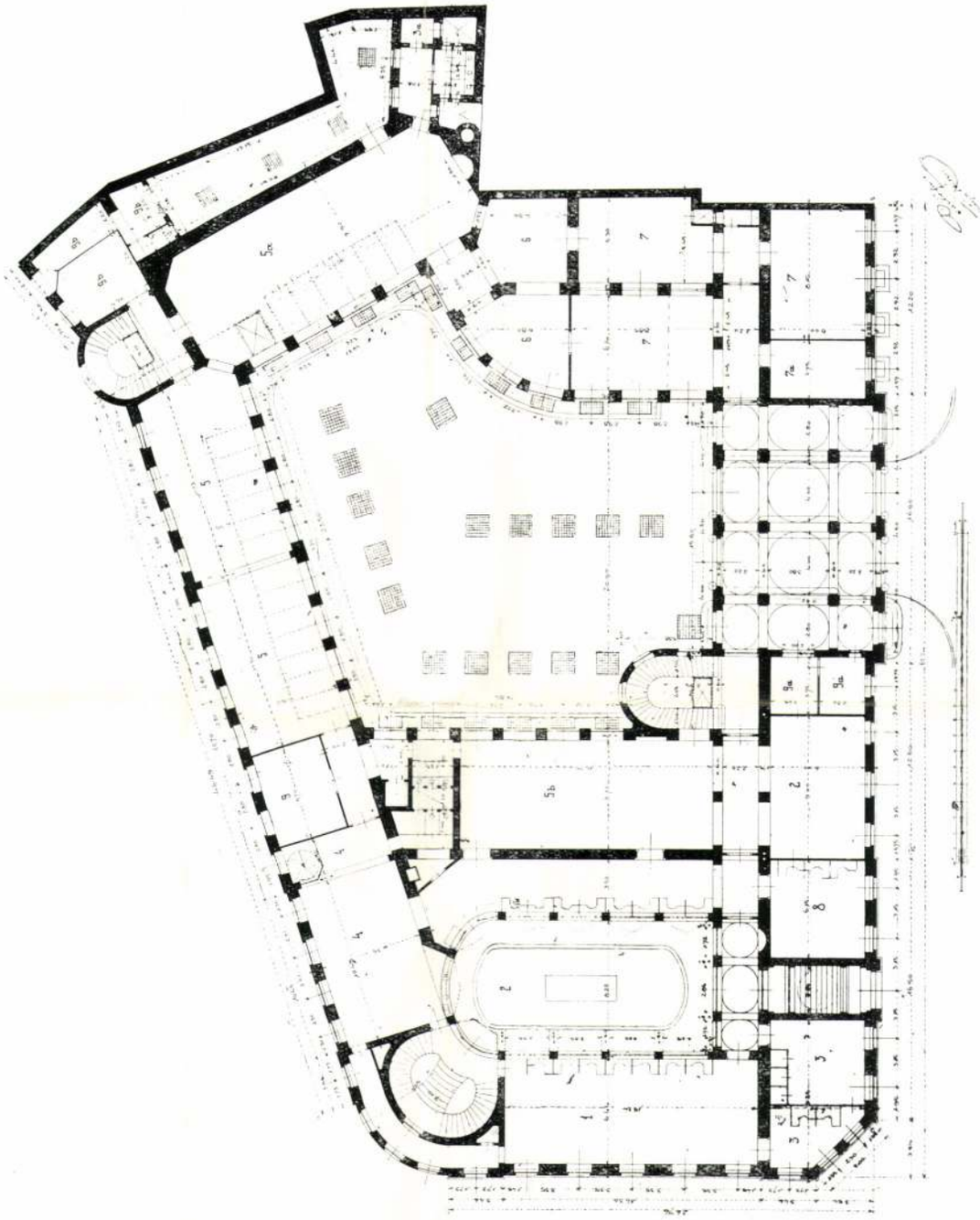

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ ERDGESCHOSSGRUNDRISS

A POZSONYI POSTAPALOTA

vasbetontartókkal, casettaszerűen kiképezve, melybe „Luxfer«-üvegezés (1500 kilogramm □-méter megterhelésre) készült, mely az alsóudvarnak nappali világosságot nyujt.

Az alsóudvar egész hosszában a Barát-utca felé van a levélhordók nagyterme, teljes nappali világítással az utca felé, közvetlen összeköttetésben a felette levő levél-speditióval.

A felsőudvar köré földszinten sorakoznak a csomagkezelési összes helyiségek, az elzárható vasfülkékkel, honnan a csomagok közvetlenül az előálló kocsikra helyezhetők. A helyiségek további elrendezése a tervrajzokból s a hozzácsatolt jelmagyarázatból olvasható.

Az építkezésnél kizárólag magyar építőiparosok vettek részt. Az egész építkezés 1,300.000 koronába került. Ehhez járult a távíró- és távbeszélőközpont berendezése, 742.300 korona. Összesen tehát, a berendezett épület körülbelül 2 millió koronába került.

A föld-, kőműves-, elhelyező-, vasbeton-, lakatos-, cserépfedő- és falburkolómunkákat *Erdély József* építőmester, igazgató vezetése mellett a Pozsonyi Építőrészvénytársaság végezte. Az ácsmunkát *Sprinczel Mór* (Pozsony), a mázoló- és szobafestőmunkát *Moravek M.* (Pozsony), a burkolómunkát *ifj. Walla József* (Budapest), a villamosvilágítási és csengőjelzőmunkákat *Reisinger Aurél* mérnök (Budapest). A többi iparosmunkákat főleg pozsonyi iparosok végezték.

Pártos Gyula.

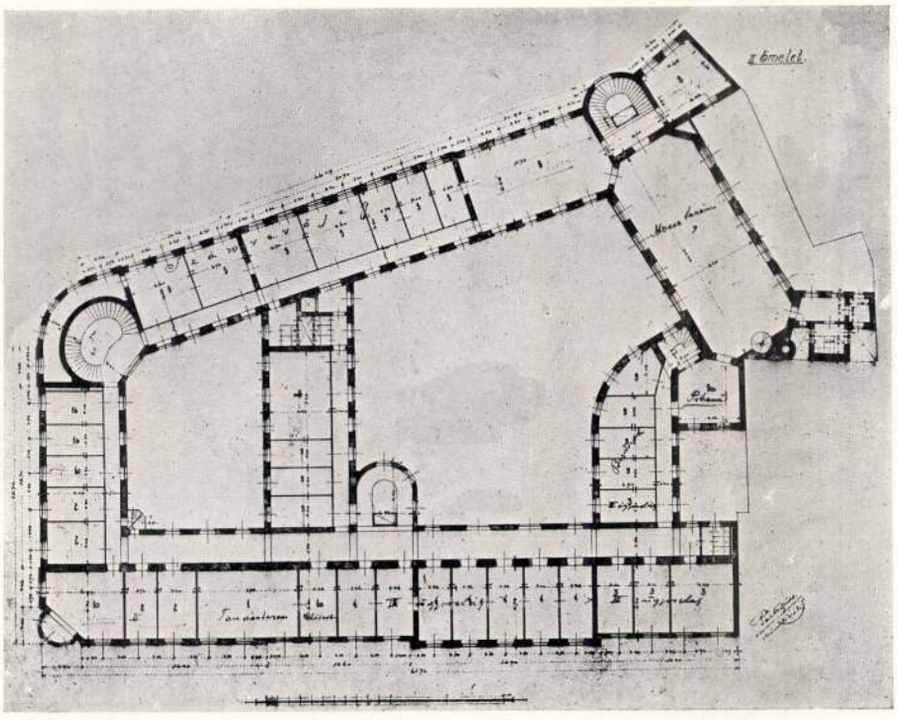

II. EM. ALAPRAJZ — II. OBERGESCHOSS GRUNDRISS

A POZSONYI POSTAPALOTA

még nem járhatnak is, legalább a fenyves üde, egészséges levegőjét élvezhetik. Egyebekben is, gondoskodtak testi-lelki jóvoltukról. A két emeletes nagy épület 100—120 árvaleány befogadására van berendezve; van benne fölvételi iroda, nyolcz tanterem, munkaterem, nappali foglalkozó termek, könyvtár, szertárak, rajz és zongoraterem, nyolcz hálóterem, tornaterem, stb. — szóval minden, a mi egy ilyen intézetnek kell.

A földszinten vannak a park felé az összes tantermek, a tanári szoba, a szertár, az utcza felé a tornaterem s teljesen elkülönitve a betegosztály. Az első emeleten van az igazgatónő lakása, a könyvtár, a rajzterem és munkaterem stb. A második emeleten a hálótermek s az öltöző, mosdó stb. helyiségek. A gazdasági helyiségek s a szolgaszemélyzet lakószobái az alagsorban nyertek elhelyezést. El van látva az épület minden higienikus berendezéssel, központi fűtéssel és világitással stb. Az épités és fölszerelés összesen 450,000 koronába került. Előnyeit most már egy év óta élvezik a szegény árvaleányok.

Özvegy Damjanich Jánosnén kívül nagy buzgalommal működtek közre az új épület létesitésén s általában az egyesület felvirágoztatásán az alelnöknők: Hegedüs Sándorné, özvegy gróf Pálffy-Daun Lipótné és Grúz Albertné, valamint a tiszteletbeli alelnöknő, özvegy Beniczky Gáborné gróf Batthyány Ilona.

DAMJANICH JÁNOSNÉ

HEGEDÜS SÁNDORNÉ

GRÓF BATTHYÁNY GÉZÁNÉ.

GRÓF PÁLFFY-DAUN LIPÓTNÉ.

A MAGYAR GAZDASSZONYOK ORSZÁGOS EGYLETÉNEK VEZETŐI.

A KÖLTŐ ÚTJA.

Halott-szinű bús homok-óczeán,
Csak a hiéna üvölt végig rajta,
Sápadva néz belé a karaván:
Ez a kárhozat dölyfös sivatagja.

Halandó még meg nem gázolta mélyét,
A rőt hullám hány nagy daczot kioltott!
Kiitta a merészek lelkét, vérét,
És partra hányt — pár hajótörött csontot.

S ihol egyszer csak jő egy dalos ember,
Batyúja sincs, könnyelműn úgy megyen,
Be sem sülyed nyomán a homoktenger,
Dalolva úgy jár — — jár a tengeren!

A mord hiéna rászűköl kaczagva,
Számum harapja, keselyű mardossa,
S im csoda kél: hol keblét fölszaggatja,
Hull a szivéből, egyre hull a rózsa.

A merre ment: utját jelöli rózsa,
Út támadt, által a sivatagon,
Utána ezrek járják már dalolva,
Már meghódítva áll az ős vadon.

— Ki törte át a sivatag kapúját?
Nem kérdi már e boldog emberöltö!
— S ezrek közül csak egynek nem jut rózsa:
Ép ott haldoklik az utfélre rogyva
A könnyelmű, elvérzett szívű költő.

Bodor Aladár.

SZÜRETI NÓTA.

Félre, őszi kődös álom!
Víg zaj kél a dombokon.
Van még szüret a világon,
Ha más is, mint egykoron.
Jó bor, jó kedv, ha kevés is,
Akad most is valami.
S máris tán jobb kor felé visz
Ez a gyarló mostani.
Félre hát bú, félre gond!
Jobb remélni jobbat.
Többet a baj úgy se ront
Mint a mennyit ronthat.

Mámortermő hegyek, dombok,
Hány szüretet láttatok?!
Volt-e kor, oly csuda-boldog,
Hogy nem sírtunk rajtatok.
S volt-e kor, oly zord-keserves,
Hogy nem csaptunk vigadást?
Jer, ős mámor, jer, kecsegtess!
Sírunkat ős gond, ne ásd!
A mi tőkénk fiatal,
Él bár ezer éve!
Sohse féltsük, hogy kihal
Jövő ezredévre!

Pogány s német bárhogy verte,
Termett minden szüretig. —
Föl, csak föl a dombra, hegyre,
Hol szent mámor születik.
Inkább, semhogy mit se lássunk, —
Lássunk duplán!... Üdv, szüret!
Máris jobb sor: bízva várunk
Százszor dúsabb szüretet!
Színmagyar szív ha terem
Csak pár-annyi mint ma:
Vigadunk még szüreten
Nem is épen sírva!

Telekes Béla.

A NOSZTY-FIÚ ESETE TÓTH MARIVAL.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Irta MIKSZÁTH KÁLMÁN.

A Feri környékén egy kis feleselés támadt. Klementy szerkesztő a vad toasztok során Tóth Mihályt is felköszöntötte, de annál az ékes mondatnál, hogy tekintsünk vissza a múltba, közbemordult Kaby Józsi:

— Én ugyan nem tekintek, mert ott minket mindég megvertek.

— Van ott elég dicsőség följegyezve a történelemben, — folytatá a szónok.

— Egyetlen egy trükk van, az, hogy Zsigmond királyt becsuktuk Siklós várába, — disputált Kaby. — Hogy jött ki onnan, azt szeretném én tudni.

S fenyegetőleg rázta meg az ökleit.

— Bizonyosan valamelyik Noszty eresztette ki jó pénzért, — hasadt ki valahonnan egy gunyoros hang.

Feri szemeiben, ki eddig hallgatagon ült két csinos szomszédnője közt, villám gyúlt ki. Hamarporú ember volt, fölszisszent s harsányan, fenyegetőn mondá:

— Valaki mostan kőbe hágott. (És háborgó tekintetét körülhordozta a patkós asztalon.) Ki volt az?

Szép volt így felindulva, mint egy fölriasztott tigris, kit nyíl hegye ért. Marinak legalább nagyon tetszett.

Síri csend következett. Senki se felelt.

— Egy német van köztünk, — csóválta a fejét Kaby Jóska és röhögött.

Klementy ezentúl háborítlanúl folytatta toasztját, mely abban csúcsosodott ki, hogy a modern kornak másféle hősei vannak, mint azelőtt, a Lehelek, a Botondok, Kinizsiek kora lejárt, éljenek a Tóth Mihályok, a kik nem a törököt verik meg, hanem a zsidót, ősi földet szereznek becsületes munkájukkal és azt úgy művelik, hogy a legöregebb gazdák is bámulják.

Tóth Mihály, a ki valamivel lejebb ült, a leányával átellenben, láthatólag röstelkedett, a

41. SZ. 1907. (54. ÉVFOLYAM.) | SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. | BUDAPEST, OKTÓBER 13.

Szerkesztőségi iroda: IV. Reáltanoda-utcza 5.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utcza 4.

Előfizetési feltételek: Egész évre 16 korona. Félévre 8 korona. Negyedévre 4 korona. A «*Világkrónikával*» negyedévenként 80 fillérrel több.

Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

AZ INTÉZET LÁTKÉPE.

A MAGYAR GAZDASSZONYOK CZINKOTAI NEVELŐINTÉZETE.

Majdnem félszázad előtt, a mult század hatvanas éveinek elején alakult a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete. A szabadságharcz két nagy vértanujának, gróf Batthyány Lajosnak és Damjanich Jánosnak özvegye állott az élére azzal a czéllal, hogy a hazafias magyar társadalom bevonásával leányárvaházat és nevelő-intézetet tartanak fenn, melyben művelt családok szegénysorsú árva leányait neveljék fel.

Az intézet hamar létrejött s a Damjanich-utczában már évtizedek óta működött, mint a legderekabb és legnépszerűbb hasonló intézetek egyike. Népszerűsége is folyton fokozódott, tőkéje hagyományok, adakozások, jótékonyczélú ünnepélyek és mulatságok révén megszaporodott, úgy hogy újabban már valóra lehetett váltani egy régi tervet: egy új a kor viszonyainak megfelelő intézeti épület emelését. Mikor néhány évvel ezelőtt a terv megvalósítását elhatározták, nagy gondot okozott a megfelelő hely megtalálása. Háromféle telek is volt s a választás helyességétől függött a virágzó intézet jövője. A három telek egyike az intézet jelenlegi telke a Damjanich és Hernád-utcza sarkán, a másik a Svábhegy táján, a harmadik Czinkotán.

Czinkota mellett döntött végre az, hogy özv. Beniczky Gáborné, Batthyány Ilona grófnő, az egyesület egyik alapítójának leánya, anyja és korán elhunyt kis leánya emlékére az intézetnek adta — halála utánra — czinkotai kastélyát a közel hat holdas parkkal. Az a kilátás, hogy idő multával ily nagy és szép parkjuk lehet az intézet növendékeinek, a területnek egészséges fekvése s különben is sok más előnye birták rá az egyesület vezetőségét, hogy oda építsék az új épületet, a mely a mult év ősze óta már kész és át van adva rendeltetésének.

Az építést *Pártos* Gyula építész vezette az egyesület elnöknőjének, özvegy Damjanich Jánosnénak személyes felügyelete alatt. A nyolczvanhat éves matróna az építkezés egész ideje alatt állandóan kijárt a munka folyását ellenőrizni, az állványokon fölment egész a padlásig, meggyőződött mindenről, figyelmét nem kerülte el semmi, — minden tekintetben bámulatos jeleit adta szellemi frisseségének s a nemes ügy iránti lelkesedésének.

Az épületet úgy helyezték el, hogy ha majdan az intézeté lesz a park is, közvetlen összeköttetése legyen vele, a mi már most is nagy előny, mert a növendékek, ha a parkba ma

A MAGYAR GAZDASSZONYOK CZINKOTAI LEÁNYNEVELŐ INTÉZETÉNEK FŐBEJÁRATA.

108 BFL. IV. 1407. b. 41.857/1886-VII. sz. határozat megállapította, hogy a tiszti ügyészség 1886. dec. 19-én kelt 2122. sz. jelentése szerint Donáth Gyula és Szécsi Antal aláírták a kötelező nyilatkozatot, Zala többszöri felszólítására sem írta alá, ezért a tanács Zala ügyét felfüggeszti. Az aláírásig az eladásról nem tárgyalnak. Zala félév múlva, 1887. jún. 6-án írta alá a kötelezvényt. (Uo. $\frac{21.283}{2549\text{-VII}}/1887.$)

109 Uo. $\frac{43.242}{7764\text{-III}}/1887.$ sz. használatbavételi engedély aktán az 1887. dec. 21-i műszaki vizsgálatot elvégző hivatalnok megjegyzése: „Megjegyeztetik azonban, hogy csak is a volt országos kiállítás Rimamurány-Salgó-Tarjáni féle pavillon lett felállítva a jóváhagyott terven kitüntetett toldalék épület azonban nem lett felépítve."

110 *Róna* 387. „Hátul az udvarban volt a két professzor külön műterme. Zumbusché egy nagy kiállítási pavillon volt, amely a Prater-beli nagy kiállításról származott." (Feltehetően az 1873. évi bécsi világkiállításról van szó.)

111 BFL. IV. 1407. b. $\frac{4097}{314\text{-VII}}/1886.$ sz. beadványban említett, mellékelt építészeti tervek elvesztek.

112 Uo. $\frac{\frac{1318}{218\text{-VI}}}{250\text{-VII}}/1887.$ A beadványhoz egy építészeti tervet is mellékeltek, amelyet feltehetően Pártos Gyula készített — a szövegben őt, mint a javaslat értelmi szerzőjét említették. A tervrajz elveszett.

Az OMKT a beadvány szerint „. . . megvásárolná a ./. tervrajzban 3047/a hrsz. a. levő epreskerti teleknek 1. 2. 3. és 4. alatti részleteit . . ." A telkek összterületét 1485 □ölként jelzik. Ez az összeg megközelítően megegyezik az 1883. évi felosztás szerinti 3047/a-1, 3047/a-2, 3047/a-3 és 3047/a-4 hrsz. telkek összterületével. (A pontos összeg 1483,5 □öl.) A telek választás igen különös, mert a 3047/a-3 hrsz. telken 1884. májusa óta állt Aggházy Gyula villája; a 3047/a-1 és a 3047/a-2 telkekre vonatkozóan, telekkönyvileg nem rögzítették ugyan a telkek újraosztását, de az azt kimondó — 1886. okt. 13-i — közgyűlési határozat nyilvános volt. A beadvány íróinak tudniuk kellett arról, hogy az általuk megjelölt területen Zala, Szécsi és Donáth már kapott házhelyet. Az ezek után fennmaradó, újraparcellázott, tehát kisebb öt telek összterülete mindössze 1180 □öl volt. Ezt a kérdést nem tisztázták, ezért később félreértés is adódott belőle.

113 144/1887. Kgy. sz. határozat. Itt sincs pontosan meghatározva, hogy melyik telkekről van szó.

114 BFL. IV. 1407. b. $\frac{\frac{1318}{218\text{-VI}}}{250\text{-VII}}/1887.$ sz. aktában található 112/1887. sz. OMKT beadvány.

115 Uo. $\frac{15.685}{2024\text{-VII}}/1887.$

116 Uo.

117 Uo. $\frac{34.315}{4127\text{-VII}}/1888.$ sz. alatti aktában az OMKT 1075/1888. sz. beadványa.

118 Uo. $\frac{12.421}{1286\text{-VII}}/1888.$

119 Uo. $\frac{14.299}{1422\text{-VII}}/1888.$

120 Uo. $\frac{16.754}{1790\text{-VII}}/1888.$

121 Uo. $\frac{34.192}{4359\text{-VII}}/1887.$

122 215/1888. Kgy. sz. határozat; Aggházyval 18.651/1888-VIII. sz. alatt kötöttek adásvételi szerződést 1888. máj. 22-én, a telket 1888. aug. 10-én írták a nevére (BFL. VII. 12. d. 10.299. sz.). Zala nevére 1888. júl. 16-án írták át az ingatlant (uo. 11.763. sz.). Zala szerződése lappang.

123 BFL. IV. 1407. b. $\frac{3080}{\frac{350\text{-VI}}{418\text{-VII}}}/1888.$ és benne a 199/1888. OMKT sz. nyilatkozat.

124 Főv. Tervtár 28.352 Hrsz. 28.381/1888-III. sz. 1888. aug. 11-én kelt építési engedély. (A BFL-ben a vonatkozó akták lappanganak.)

125 Főv. Tervtár 28.353 Hrsz. 36.147/1888-III.

126 BFL. IV. 1407. b. $\frac{447}{72\text{-VII}}/1889.$ Beadványában Szécsi arra hivatkozott, hogy Zalának és Aggházynak is eladták az eredetileg használatba adott telket, hogy az előző évben kérését a 144/1887. Kgy. sz. határozatra hivatkozva utasították el, pedig az rá nem vonatkozhatik, mert az ő telke már nem áll rendelkezésre. (Vö. a 112. jegyzetben írottakkal.) Az akta mellékleteként szereplő 1889. márc. 6-án kelt 2/1889. sz. képzőművészeti bizottsági vélemény elutasította Szécsi kérését, mert monumentális szorásznak kívánják juttatni a telket, mert Szécsi eredetileg is használatba kérte, és mert olyan építményt engedélyeztek neki építeni, amit örökre bírt telken nem is engedtek volna meg.

127 Főv. Tervtár 28.353 Hrsz. 20.369/1890-III.

128 Uo. 36.630/1892-III.

129 BFL. VII. 12. d. 11.765. sz. telekkönyvi betétbe 1890. július 23-án jegyezték be tulajdonosként.

130 Uo. 10.303. sz. telekkönyvi betétbe 1890. szept. 11-én jegyezték be tulajdonosként.

131 Uo. 11.764. sz. telekkönyvi betétbe 1890. okt. 28-án jegyezték be tulajdonosként

132 A vonatkozó aktákat nem találtam, bár az iktatószámok ismertek egy későbbi aktáról. Más festő-kérvények sem ismertek ebből az évből, bár nem kizárható, hogy voltak.

133 V. U. 1881. 212.; K. Cs. L. 1883. 447.

134 Mint a 20. jegyzet.

135 BFL. IV. 1407. b. $\frac{5514}{673\text{-III}}/1890.$

136 Uo. $\frac{26.303}{4907\text{-III}}/1891.$

137 Uo. $\frac{16.793}{2895\text{-III}}/1890.$

138 Uo. $\frac{36.128}{6774\text{-III}}/1890.$

139 Főv. Tervtár 28.348 Hrsz. 16.793/1890-III. Az építési szabályzat erre a területre az utcától mért 5 m, a szomszédtól 3 m távolságot írt elő.

140 Főv. Tervtár 28.349 Hrsz. 30.220/1890-III.; BFL. IV. 1407. b. $\frac{30.220}{5482\text{-III}}/1890.$

141 BFL. IV. 1407. b. $\frac{13.923}{2228\text{-III}}/1891.$

142 Uo. $\frac{43.037}{8490\text{-III}}/1891.$

143 Főv. Tervtár 28.345 Hrsz. 20.441/1889., 22.123/1889. és 37.344/1889. sz. Tervező: Gerster Kálmán, építőmester: Gerster Béla.

144 Főv. Tervtár 28.345 Hrsz. 43.581/1892-III. Tervező: Herczegh Zsigmond, építőmester: Knotz Sándor.

145 1921-ben a mintarajztanodából és a mesteriskolából létrehozták a Képzőművészeti Főiskolát; a mesteriskola megszűnt önálló intézmény lenni. Az átalakítására vonatkozó két világháború közötti tervek, majd az utóbbi évek újabb építkezései már a Képzőművészeti Főiskola történetéhez tartoznak.

146 A kérdésre vonatkozó aktát nem találtam meg, de félreérthetetlenül hivatkozik rá a BFL. IV. 1407. b. $\frac{1110}{75\text{-VII}}/1891.$ sz. 1890. dec. 31-én kelt ügyirat: „A fővárosi képzőművészeti bizottmány f. évi március 25-én tartott üléséből, Pállik Béla hasonló folyamodványára tett véleményezésével kapcsolatban javaslatba hozta, hogy az epreskerti telekből még rendelkezés alatt álló két telek okvetlenül fenntartassék az időre, midőn a »szabadságharc« »Szent István szobor« »Andrássy szobor« és más, kilátásban lévő nagyobb szobrok pályázata elől. Mert nem lehetetlen, hogy a pályázatoknál most még ismeretlen, új erők lesznek díjnyertesek, s ha részükre az epreskerti telekből semmi sem tartatik fenn: nevezettek majdan műterem építésre szolgáló telekkel nem rendelkezhetnek."

147 BFL. IV. 1407. b. $\frac{12.421}{1691\text{-III}}/1888.$

148 Uo. $\frac{39.865}{4354\text{-VII}}/1890.$; $\frac{1110}{75\text{-VII}}/1891.$; 43.550/1891.; 17.333/1892.; $\frac{45.842}{5202\text{-VII}}/1893.$; $\frac{47.182}{5341\text{-VII}}/1893.$

149 Uo. 43.550/1891.

150 Uo. $\frac{47.182}{5341\text{-VII}}/1893.$ A szóban forgó határozat szövege: „A főváros képzőművészeti bizottsága, valamint a tanács előterjesztése alapján kimondja a közgyűlés, miként hajlandó Pállik Béla festőművésznek, műterem építésére, az epreskerti telkek egyikét a szokásos föltételek és kikötések mellett átengedni. Tekintettel azonban a képzőművészeti bizottság előterjesztésében felhozottakra, a kért $\frac{3047/a\ 4-6}{2}$ számú telek nem engedtetik át, az e mellett lévő két saroktelek közül azonban szabad választás engedtetik folyamodónak.

Egy alkalommal a fölhozott indokok alapján hozzájárul a közgyűlés a képzőművészeti bizottság abbeli előterjesztéséhez is, hogy Pállik Bélának is az eddigi szokáshoz képest, a kérdéses telek négyszögölenként három forintjával adassék el." (414/1890. Kgy. sz. határozat.)

151 BFL. IV. 1407. b. $\frac{1110}{75\text{-VII}}/1891.$; 43.655/1890.

152 Uo. $\frac{29.632}{3075\text{-VII}}/1891.$; $\frac{25.860}{3283\text{-VII}}/1892.$

Pártos Gyula építész

1996 November 5.

Újabb miniszter kopott el

A mellékelt táblázatot *Suchman Tamás* miniszter menesztését követően tettük közzé. Most újabb névvel bővült az elkopott bársonyszékbirtokosok sora: ezúttal *Szabó György*, a népjóléti tárca vezetője nyújtotta be lemondását.

Az első minisztercserére bő fél évvel a kormány 1994-es megalakulása után került sor. Ennek alighanem még örülhetett is a miniszterelnök, a leköszönő *Békesi László* pénzügyminiszter ugyanis fő vetélytársa volt az MSZP-ben. Utódja az a *Bokros Lajos* lett, akinek a „csomagját" megismerve két miniszter – *Kovács Pál* és *Katona Béla* – vált meg azonnal a tisztségétől. Azóta már Bokros pénzügyi regnálása is csak rossz álomnak tetszik. Mint ahogy a másodlagos tehetségű, a kulturális élet minden ágának tagjait magára, illetve a kormányra haragító *Fodor Gáboré* is.

A legtöbb változás az ipari tárca élén történt. Ennek okai *Dunai Imre* esetében csak sejthetőek, a nevezett miniszter ugyanis hat hónapos hallgatást ígért egykori gazdájának. Azt beszélik azonban, hogy nem bírta elviselni az energiahordozók szerinte túl alacsony árát, inkább ment. Utódja, Suchman Tamás az elmúlt hónapban egyszerre két tárcától is kénytelen volt megválni, a Tocsik-ügy a privatizáció felügyeletéről is leválasztotta.

H. P.

HORN-KORMÁNY (1994. 07. 15–)

Ipar és kereskedelem	
Pál László	1994. 07. 15–1995. 07. 15.
Dunai Imre	1995. 07. 18–1996. 08. 15.
Suchman Tamás	1996. 09. 06–1996. 10. 15.
Munkaügy	
Kósáné Kovács Magda	1994. 07. 15–1995. 03. 17.
Népjólét	
Kovács Pál	1994. 07. 15–1995. 03. 17.
Szabó György	1995. 04. 03–?
Pénzügy	
Békesi László	1994. 07. 15–1995. 02. 28.
Bokros Lajos	1995. 03. 01–1996. 02. 29.
Művelődésügy	
Fodor Gábor	1994. 07. 15–1995. 12. 31.
Tárca nélküli miniszterek	
Katona Béla	1994. 07. 15–1995. 03. 31.
Suchman Tamás	1995. 03. 01–1996. 10. 15.

Torgyán szerint négy kormánytag alkalmatlan

Néhány tagú „birkafaló asztaltársaságnak" nevezte *Torgyán József* a *Gerbovits Jenő* nevével fémjelzett Kisgazda Szövetséget, mely az FKGP-ból kiszorult kisgazdákat tömöríti. A Független Kisgazdapárt elnökét arról kérdeztük, miként vélekedik arról, hogy Gerbovits nyilvános tévévitára hívta ki őt, amelyen a helyreállítandó kisgazdaegységről és a hiteles kisgazda-érdekképviseletről volna szó.

Torgyán József úgy élcelődött, hogy a 92-ben kizárt Gerbovits Jenő (egykori földművelésügyi miniszter) vezette Kisgazda Szövetség egy-egy vendéglátó tagja birkát vág az asztaltársaság tiszteletére, a birka neve bizonyára mindig „Torgyán"; s amíg az el nem fogy, tart a „kisgazdaegység"...

Hírül adta a párt, hogy a XV. kerületi polgármesteri székbe *Torgyán Sándort*, a pártelnök öccsét szeretnék bejuttatni. Maga a jelölt, nyugalmazott főigazgató-főorvos is bemutatkozott a tegnapi tájékozatón, hangsúlyozva, nem bátyja tanácsát követi, mikor elindul a választáson.

Az ellenzéki párt vezetője szerint egyébként immár négy miniszter bizonyult alkalmatlannak: *Kuncze Gábor*, *Szabó György*, *Keleti György*, legutóbb pedig – az igazságügyi tárca vezetőjeként – *Vastagh Pál*, mivel a szegedi olajügyben hozott bírósági ítélettel kapcsolatban a rendőrség és az igazságszolgáltatás a sajtón keresztül üzenget egymásnak.

(j. i.)

Az újpesti MIÉP-jelölt

Keddi lapszámunkban *Főpróba választásra* címmel írás jelent meg arról, hogy Újpesten, egy szocialista képviselő halála miatt az időközi választáson az MDF, a KDNP, az FKGP, a Fidesz és az Újpestért Egyesület *Vincze István* személyében közös jelöltet állít.

Rejtő Lajos, a MIÉP Országos Elnökségének tagja lapunknak nyilatkozva elmondta: a MIÉP-et senki sem kérte fel arra, hogy csatlakozzék az ellenzéki összefogáshoz. A sajtóból értesült arról, hogy állítólagosan senki sem tudta azt, hogy a kerületben tevékenykedik MIÉP-csoport. Rejtő Lajos ezt politikai vakságként értékeli, mivel az Újpest Önkormányzatában helyet foglaló kisgazda képviselők 94-ben MIÉP–FKGP-listán jutottak mandátumhoz.

Az előzőekben ismertetett okok miatt a Magyar Igazság és Élet Pártja önálló jelöltet indít, *dr. Nickl Éva* orvos vállalja a megmérettetést.

Dr. Nickl Éva 1956 óta él Újpesten, ahol 25 éven át körzeti orvosként tevékenykedett. Jelenleg a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetemen belgyógyász. Mivel a kerület egészségügyi állapotát jól ismeri, a mandátum megszerzése esetén elsősorban e területen kíván munkálkodni. Elmondása szerint a nyugdíjasok szociális problémái is érzékenyen érintik, tervei közé tartozik az ifjúság foglalkoztatási gondjainak enyhítése a helyi vállalkozók bevonásával.

(halász)

Az informatika állami feladat

Csakis az államnak lehet és kell gondoskodnia arról, hogy az informatika fejlődését ne a gyártók és a gazdasági-politikai érdekcsoportok határozzák meg, hogy e téren ne kizárólag a gazdasági és műszaki szempontok érvényesüljenek – mondta *Magyar Bálint* kultuszminiszter a Telematika az oktatásban című konferencia megnyitóbeszédében a MTESZ-székházban.

Utalt rá, az információs társadalom nem kis mértékben homályos fogalom ma még, ám a civilizáció és a kultúra megváltozásáról van szó, így a világ modernizációs változásaival lépést kell tartanunk. Az előadók közül főként *Gyurós Tibor* vetett fel az avatatlan hallgató számára is meggondolkodtató szempontokat. Utalt a hazánkban lévő műszaki képzés nemzetközileg is elismert magas fokára, ám megjegyezte, jelenleg a „fejeket" exportáljuk és nem a termékeket. Ez pedig óhatatlanul hátrányos ipari fejlődésünk szempontjából is, arról nem is beszélve, hogy belső piac nélkül egyetlen ország ipara sem tudott magas szintre kerülni.

Kifejtette, hogy a nyugat-európai gyakorlattól eltérően oktatási intézményeinkben nem fektetnek kellő hangsúlyt a pozitív gondolkodás, a magabiztos fellépés kialakítására, és a menedzsment, a kereskedelmi marketing, a pénzügyi, könyvelési ismeretek tanításának hiánya is hátrányos helyzetbe hozza a hazai szakembereket. *Széchenyi* azt mondta: a kiművelt emberfők országává kell válnunk. A mára vonatkoztatva ez akkor valósulhat meg, ha minél többünknek lesz fogalma az informatikai alapismeretekről.

A tanácskozáson elnöklő *Mécs Imre* kérdésünkre elmondta: közös cél, hogy a műszaki és gazdasági oktatás közelebb kerüljön a gyakorlathoz.

(megyeri)

temetik Gyurkó Jánost

vel emlékeGyurkó Jánosról, az épíról, volt parképviselőről, delmi és tési miniszékenységére figyelem, a s ügyszerek alapvetően környezetvéival, aktív jeágát vitassák se, az apróbb ezetében nem sem.

A környezetvédelmi sajtónak nyújtott közvetlen támogatásával elérte, hogy mindannyian részesei lehettünk a minisztérium, a környezetért cselekvő kék- és zöldmozgalmak küzdelmeinek.

Építész-statikusként különösen szívén viselte szerte az országban a műemléki jelentőségű templomok védelmét; elsősorban az Árpád-kori templomok és várak jó ismerője volt. Az utóbbi években kiemelkedő volt Erdély és a történelmi Magyarország területén lévő műemlékek érdekében kifejtett tevékenysége. Legutóbbi fontos munkája a Várkert bazár felújításának elősegítése volt. Békéscsabán egy Sisa Béla-könyvet bemutató találkozón érte a halál. Ma, a pestszentlőrinci Nefelejcs utcai temetőben délután fél háromkor temetik.

(futó)

● Sok külföldi befektető „banánköztársaságnak" tekinti hazánkat, úgy vélik, a magyar törvények rájuk nem vonatkoznak – jelentette ki Sándor László tegnap Kaposvárott. Az MSZOSZ elnöke abban a húsüzemben tartott sajtótájékoztatót, ahol a törvények be nem tartása miatt az elmúlt években meglehetősen gyakran fordultak meg szakszervezeti vezetők, köztük Nagy Sándor, az MSZOSZ korábbi elnöke is, hogy rávegyék az olasz érdekeltségű cég vezetőségét: tekintse partnernek a magyar szakszervezeti vezetőket, s vegye figyelembe az érvényben lévő munkajogi rendelkezéseket.

A világ háromnegyed része újkapitalista rendszert c

Egy önigazgató, jóléti Magyar

„Most perc-emberkék dáridója tart,
De építésre készen a kövünk,
Nagyot végezni mégis mi jövünk,
Nagyot és szépet, emberit s magyart."
Ady

Kérem az olvasót, tíz percre felejtse el, hogy valaha is hallott szocializmusról és kapitalizmusról, GDP-ről és restrikcióról, modernizációról és Európai Unióról... és gondoljuk végig együtt a következő nagyon egyszerű dolgokat.

Egy megyényi magyar régióban 300 ezer lélek él. Életük első harmadát a nevelkedésnek, második harmadát a munkának szentelik, a harmadik harmad pedig a kedvtelés és a nyugalom időszaka. Ebből következően ebben a közösségben százezer ember gondoskodik a lakosok alapvető életszükségleteiről. Ha megfontoljuk, hány ember kell a 300 ezer ember alapvető élelmének a megteremtésére, energiaerdő-telepítésre és fakitermelésre (ebből van áram és meleg), olajosmag-termelésre, amiből biodízel-üzemanyag készül, az alapvető ruházati cikkek előállítására (fonásra, szövésre stb.), magas- és mélyépítésre, a tömegközlekedésbe, a boltokba, a javítóműhelyekbe, az egészségügyi ellátáshoz, a százezer fiatal oktatására-nevelésére, a közbiztonságra, a tudományok, művészetek ápolására, a műszaki fejlesztésre, a közigazgatásra, nagyon bőkezű kalkulációval mindez mintegy 80 ezer dolgozót köt le.

Tisztességesen megélni

Kétezer munkabíró ember marad tehát olyan termékek-szolgáltatások előállítására, amiért cserébe behoznak a megyébe gyógyszereket, tévé-készülékeket és számítógépeket, személy- és teherautókat, autóbuszokat és vonatszerelvényeket... (Ha egy főre évi 200 ezer forint „külpiacon" eladható termelést számolunk, ez évi 4 milliárd forint értékű behozható árut jelent.)

Tehát minden lakos számára biztosítva van minden alapvető létszükséglet (beleértve az egészségügyi ellátást, az iskoláztatást, a tömegközlekedést is) mégpedig úgy, hogy az alapvető élelem, ruházat, lakhatás és energia tekintetében gyakorlatilag függetlenek a transznacionális monopóliumoktól és a nemzetközi pénzvilágtól, és így biztonságban élhetnek, nélkülözés, koldusok és hajléktalanok nélkül, kényszerű kórházi ágycsökkentések és iskolabezárások nélkül.

Akkor hát miért nem tud tisztesen megélni Magyarország lakossága?

A világ háromnegyed része (a maradék egynegyed: Kína) lényegében egységes újkapitalista rendszert alkot. E rendszer szempontunkból fontos jellemzői: *a)* A rendszer egy centrum döntő befolyása alatt áll. Ezt a centrumot a nemzetközi vállalatok és a nagybankok vezetői (menedzserek és tulajdonosok) és a velük összefonódott politikusok alkotják. *b)* A rendszer perifériája: a szegény társadalmak nagy többsége és a gazdag társadalmak szegény kisebbsége, amely fokozatosan ugyancsak többséggé válik. *c)* A centrum célja: a hatalom és a javak összpontosítása, tekintet nélkül arra, hogy ennek során a periféria egyre inkább kiszolgáltatottá, lakosainak élete egyre nehezebbé és bizonytalanabbá válik. *d)* A rendszer nagymértékben ingatag. Önpusztító folyamatai ebben a rendszerben nem állíthatók meg. Ezek: a szegények és gazdagok, hatalmasok és kiszolgáltatottak közötti országonkénti és globális szakadék mélyülése: az emberiség természeti létfeltételeinek rohamos pusztulása.

A magyar társadalom nagy többsége a periféria helyzetében van, egy törpe kisebbség uralma alatt. Ez az elnyomó kisebbség – funkciója, érdekei és életvitele szerint – a társadalom nagy többségével ellenérdekű centrumhoz tartozik. A magyar társadalom nagy többségének azonban jelentős esélye van arra, hogy demokratikus eszközökkel kiragadja a hatalmat elnyomói kezéből, és olyanokat emeljen maga fölé, akik a társadalom nagy többségének elkötelezettek, és általa számon kérhetők.

Az így létrejövő patrióta kormányzat az adott történelmi pillanatban függetlenedhet a világcentrumtól, olyan mértékben,

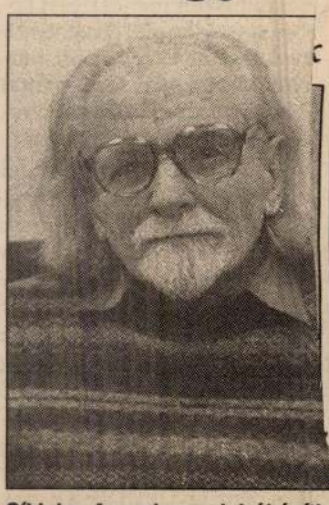

Síklaky: A rendszer alulról építkező lehetne FOTÓ: ARCHÍV

amely ahhoz szükséges, hogy a magyar társadalom belátható időn belül jelentős lépéseket tegyen egy önigazgató, jóléti Magyarország felé vezető úton.

A cél: a társadalom valamennyi tagjának létbiztonsága, összehangolva a személyes szabadság magas fokával és a természeti környezettel. Gondoljunk végig egy ilyen rendszert a gazdaság és a politika oldaláról.

Saját forrásokból

A rendszer gazdasági összetevője: kétrétegű gazdaság. Az alapréteg: alulról épülő gazdaság, ahol a létfontosságú javakat állítják elő és osztják el erős társadalmi ellenőrzéssel. A kiegészítő rétegben a nem létfontosságú javakat termelik és osztják el a piaci nyitottság viszonyai között.

Az alapréteg alulról épülő gazdaságában nem szabad messziről odaszállítani az olyan alapvető szükségleti cikkeket, amelyek a régió saját természeti és emberi erőforrásaiból (és közeli cserékből) is előállíthatók. E réteg révén valósul meg a társadalom valamennyi tagjának létbiztonsága, a termelékenység és a foglalkoztatottság összhangja és a természeti környezettel való összhang.

A kiegészítő réteg kialakításának és működésének vezérelve: nagy piaci szabadság (a vállalkozás, a kereslet-kínálat-ármechanizmus, a tőke- és munkaerőáramlás szabadsága) és világpiaci nyitottság. Ennek révén válik

Kecskeméti laktanyabontók

„Az üzleti életben vannak nyertesek és vannak vesztesek. A kudarc érthetően fáj, de meg kell tanulni elviselni." E szavakkal indította sajtótájékoztatóját a Dunaholding Kecskemét Kft. ügyvezető igazgatója, *Katus Zoltán,* aki a zömében helyi újságírók egyre indulatosabb kérdéseinek pergőtüzében sem tudta elképzelni, hogy az Erzsébet laktanya lerombolását a város építészeti értékeinek pusztításaként ítéli el a kecskemétiek széles köre.

Az ügyvezető újra és újra az ajánlattevésben alulmaradt vállalkozók lobbyzásáról beszélt, és a sokmilliós kárt okozó bontási vállalkozó rendőrségi kihallgatását, majd vád alá helyezését is jogszerűtlennek ítélte, ez ellen – bejelentése szerint – hivatalos formában is tiltakozni fognak, bár az engedély nélküli bontásban felelősnek érzik magukat.

Az érthetetlen körülmények egész sora maradt továbbra is homályban. Például: miként lehetséges, hogy a kecskeméti kft. fölszámolását végző Dunaholding cég vezetői – miközben a helybéli viszonyok ismeretére hivatkozva vállalták el az Erzsébet laktanya lebontását – következetesen kitartanak amellett, hogy semmit sem tudtak a műemléki védelem szorgalmazásáról, az igényt jogosnak elismerő hivatalos határozatokról.

(káposztás)

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az 1992 évi XXIII. törvény 8. § (1) bekezdése, valamint 10. §-a és a többször módosított 1990. évi LXV. törvény 36. § (1) bekezdése alapján a XII. kerületi Önkormányzatának Képviselő-testülete pályázatot hirdet

jegyzői

munkakör betöltésére. A kinevezés határozatlan időre szóló.

Pályázatot az nyújthat be, aki:
- igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi egyetemi képesítéssel rendelkezik, és
- legalább 2 év szakmai gyakorlatot szerzett.

Az elbírálás során előnyben részesül, aki:
- az angol és/vagy német nyelvet tárgyalóképes szinten beszéli,
- állam- és jogtudományi egyetemi végzettséggel és jogi szakvizsgával rendelkezik.

A pályázatnak tartalmaznia kell:
- a pályázó legfontosabb személyi adatait,
- erkölcsi bizonyítványát,
- a képesítést igazoló dokumentumok másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzát, eddigi munkaköreinek, tevékenységének leírását,
- jelenlegi munkakörét, beosztását.

A munkakör betöltéséről a pályázatot elbíráló bizottság javaslata alapján a képviselő-testület dönt.
A javadalmazás a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992 évi XXIII. törvény szabályai alapján, megegyezés szerint.
A pályázatokat a XII. kerületi Önkormányzat polgármesterének kell címezni.
1126 Budapest XII., Böszörményi út 23-25.

A pályázat benyújtásának határideje: 1996. december 15.
Az elbírálás várható határideje: 1997. január 31.
A kiíró fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa, amennyiben a megadott határidőben megfelelő pályázatok nem érkeznek.

Göncz Árpád figyelmeztetése Somogyjádról

Katasztrófahelyzetbe kerülhetnek a falvak

(Folytatás az 1. oldalról)

Hozzátette: talán ezért is türelmesebbek a falusi emberek, és ezért sem vonulnak az utcára.

A Kaposvár környéki önkormányzatok vezetőinek tanácskozását követő sajtótájékoztatón Göncz Árpád elmondta: az országban meglévő szociális feszültségek csak a társadalommal való párbeszéd útján mérsékelhetők. Elismerte, hiányzik az érdekekből fakadó értékek egyensúlya, következésképpen a társadalomnak számolnia kell a morális szempontból is labilis állapotokkal. Az önkormányzatokról szólva reményét fejezte ki, hogy azok iskoláiból kerülnek majd ki a jövő politikusai, nem pedig a filozófusokból, ügyvédekből, üzletemberekből.

A köztársasági elnök a közállapotokra utalva megdöbbentőnek nevezte az elmúlt napok robbantásos merényleteit, és reményét fejezte ki: mihamarabb rács mögé kerülnek azok elkövetői.

(gulyás)

Horn és Lakos a debreceni fórumon

Készül a nemzeti agrárprogram

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez jó úton halad, de a kiteljesedéshez minél hamarabb, legkésőbb jövőre létre kell hozni a *nemzeti agrárprogramot* is. A miniszterelnök szerint Brüsszelben máris tárgyalnak bizonyos magyar élelmiszerek eddiginél kedvezőbb kiviteli feltételeiről.

Lakos László földművelési miniszter szerint az idei költségvetésen felüli tízmilliárd forint elég lesz az idei export támogatására. A miniszter bejelentette *a jövőre garantált állami átvételi árakat is.* Míg a kormányférfiak a mezőgazdasági termelőkkel tanácskoztak a plenáris, majd szekcióüléseken, a párt alelnöke *Kósáné Kovács* Magda sajtóbeszélgetésen vett részt. Ezen többek között kijelentette, hogy mindkét kormánypártnak az a jó, ha *a koalíció a választásokig együtt marad.*

(gőz)

XV. békekonferencia

Felkészítés az európai integrációra

Ismét *Köteles* György professzort választották a Magyar Békeszövetség elnökévé a vasárnap, Budapesten megtartott XV. Magyar Békekonferencián. A tanácskozáson döntöttek a 18 tagú elnökség összetételéről is. A konferenciára meghívást kaptak a szövetséghez nem tartozó magyar békemozgalmak.

A Magyar Békeszövetségnek a közgyűlésen elfogadott nyilatkozatában rámutatnak: pezsgő, demokratikus, a civil szférát megbecsülő közéletet kívánnak, amely teret ad a vélemények sokféleségének, ugyanakkor kizárja a gyűlölködést.

A szervezet kiemelkedően fontosnak tartja annak megismerését, hogy az euroatlanti integrációval kapcsolatos *majdani népszavazásokon* mire adják voksukat. Azzal akarnak közreműködni a jó döntések megszületésében, hogy ráirányítják a figyelmet a csatlakozás várható előnyeire és gondjaira.

A konferencián megfigyelőként résztvevő Alba Kör képviselője tiltakozott a „békekonferencia" elnevezés ellen, mivel értelmezésük szerint ez arra utal, hogy a Magyar Békeszövetség ki akarja sajátítani a magyarországi békemozgalmat – jelentette az *MTI.*

Kecskeméti rombolás angol fontért?

Közelharc egy laktanyáért

(Tudósítónktól)

Valóságos háború tört ki Kecskeméten, a múlt században épült Erzsébet-laktanya birtoklásáért. A városképi szempontból is fontos, 39 ezer négyzetméteres területű épületegyüttes a szovjet csapatok kivonulása után a jelenleg fölszámolás alatt álló Média Kft. tulajdonába került, aminek megvételére a fölszámoló Dunaholding Kecskemét Kft. pályázatot hirdetett.

A harc tulajdonképpen akkor kezdődött – tudtuk meg a laktanya épületeit védők egyik szószólójától, Gonda József önkormányzati képviselőtől –, amikor a beérkezett pályázatokat elbírálták. A helybéli pályázó hiába vállalta az épületek teljes fölújítását, alulmaradt a nála valamivel többet ígérő külföldi érdekeltséggel szemben, amelynek a tulajdonosa kikötötte: vételi szándékát csak akkor tartja fönn, amennyiben a fölszámoló a bontási engedélyt is megszerzi, mert benzinkutat, bevásárlóközpontot, gyorséttermet akar az egykori laktanya helyére.

A bontási engedély azonban máig sem született meg, mert az önkormányzat néhány képviselőjének kezdeményezésére megindult a műemlékké nyilvánítás folyamata – amire tekintettel a polgármesteri hivatal illetékesei várakozó álláspontra helyezkedtek.

Nem így a pályázat győztesének kikiáltott külföldi tőkés, aki a hét közepén Tolna megyéből toborzott, csákányos brigáddal szállta meg a laktanyát: az ajtókat, ablakokat kifeszítették, a cserepeket leszedték, a tetőszerkezeteket megbontották. A se bontási engedélyt, se megbízólevelet, se munkavállalási engedélyt fölmutatni nem tudó kompánia rombolását a rendőri segítséggel érkező kecskemétiek pénteken ugyan megakadályozták, de a harc vasárnap délután újra kezdődött – mégpedig újult erőkkel, mert a csákányosok hatalmas markolókkal lopakodtak vissza: a bejárati kapukat kifeszítették, majd újra beszegelték maguk mögött, és így, magukat elbarrikádozva láttak neki a falak ledöntésének. Két épületen már leomlottak a tetőszerkezetet tartó emeleti falak, amikor újra megjelentek a helyi erők, élükön néhány önkormányzati képviselővel, és a karhatalom népes csapatával.

Lapzártakor az „ütközet" a rendőrségen folytatódott, a gépkezelők kihallgatásával. Az önkormányzati képviselők – Gonda József, Kósa József és Tóth Tamás – pedig kiadvánnyal fordultak a nyilvánossághoz, amelyben kifejtik: nem tűrik a pénz hatalmával való visszaélést, az önkormányzat és a demokrácia arculcsapását – akkor sem, ha e balkáni rombolást angol fonttal vagy amerikai dollárral fizetik.

Kisgazda közvélemény-kutatások

Nem támogatják az alkotmánykoncepciót

Az ÁPV Rt. felügyelőbizottságának tagjait *nem terheli* semmilyen felelősség a Tocsik-ügyben, mert arról nem tudtak, az igazgatótanács üléseiről – a felügyelőbizottság elnökének kivételével – a tagokat *Szokai* Imre kiiltotta – mondotta *Sipos* Árpád, a üggetlen Kisgadapárt által a izottságba delegált jogász szomaton egy sajtótájékoztatón.

Szerinte megdöbbentő volt, nikor *Horn* Gyula miniszterelök össze akarta mosni az fbgok felelősségét az igazgatótacs felelősségével. Ez már csun azért sem lehetséges, mert az feladatai közé csak a *privatizás szerződések* ellenőrzése és a árult magánosítási ügyek felvelete tartozott, *Tocsik* Márta tében pedig *tanácsadói szerző*köttetett. A bizottság egyébt többször is tájékoztatta hmann Tamás akkori privatiós minisztert és a kormányfőt hangsúlyozta Sipos –, akik ban nem válaszoltak a testület keresésére.

A kisgazdák nem tartják *időnek* és ezért *nem is támogat*z új alkotmány koncepcióját, mert úgy látják, hogy egy ennyire megosztott társadalomban először az ellentéteket kellene feloldani. Ezt *Pokol* Béla alkotmányjogász, a párt elnöki főtanácsadója jelentette ki, s elmondta: az új alkotmány hosszú időre *lemerevítheti* a társadalmat és bebetonozhatja a jelenlegi bank- és médiahatalmat. Pokol Béla szerint az új alkotmány vitájára csak a *jövő évezred* első éveiben lenne lehetőség, miután egy nemzeti kormány kiegyensúlyozottá teszi a társadalmi és politikai erőviszonyokat. A szakértő elmondta azt is, hogy elképzelhető, hogy az igazságügyi tárca az összbírói értekezlet ajánló javaslatai ellenére sem nevez ki újra több megyei bírósági elnököt, ez pedig a *politikai tisztogatás* látszatát kelti. Ha ez megtörténik, a párt meg fogja vizsgálni, miként lehet a folyamat ellen fellépni.

Az FKGP egyébként a közeljövőben *közvélemény-kutatásokat* végez, hogy megállapítsa, mekkora a párt valós támogatottsága, mert szerintük a közvélemény-kutató intézetek adatai nem a valós képet mutatják.

(w. b.)

Környezetvédelmi pályázatok

Az első félévben beadott pályázatokra 6,7 milliárd forint támogatást hagyott jóvá a környezetvédelmi alapból a tárcaközi bizottság. Az összeg egy részét, 3,6 milliárd forintot az általános keretből, valamint részben az üzemanyagok termékdíjából finanszírozza az alap. Az üzemanyagok, az akkumulátorok, a hűtőberendezések és hűtőközegek, a gumiabroncsok, a csomagolóanyagok környezetvédelmi termékdíjából származó bevételeket az úgynevezett programgazdás fejlesztések támogatására használják. Az általános keretből kiadott támogatások közül az első negyedévben a legnagyobb összeget, 397 millió forintot a levegőtisztaság-védelem, illetve 336 millió forintot a hulladékkezelés kapta.

A második negyedévben a vízvédelem részesült a legnagyobb, 663 millió forintos, valamint a levegőtisztaság-védelem 359 millió forintos támogatásban. A programgazdás fejlesztések közül az akkumulátoros témakörben 252 millió, a hűtő és hűtőközegeknél 26 millió, a csomagolóanyagoknál egymilliárd 210 millió, a gumiabroncsoknál 558,8 millió forint használható fel, az üzemanyag-termékdíjakból származó körben egymilliárd 127 millió forint – adta hírül az *MTI.*

ÁSZ-vizsgálat a rádiótelefon-tenderről

Milliárdos sikerdíj?

Ma tárgyalja az Állami Számvevőszék elnöksége azt a kiegészítő anyagot, amely a MATÁV által kifizetett sikerdíjakra vonatkozik. A *Magyar Nemzet* szerkesztősége megtudta, hogy a vizsgálati anyag arra a kérdésre keresi a választ: igaz-e, hogy a GSM típusú rádiótelefon-koncesszió lebonyolításának utolsó fázisát intéző Technoimpex Rt. a mindössze *néhány heti munkáért 1,758 milliárd forint sikerdíjat kapott?*

A választ – anélkül, hogy az ÁSZ-jelentést kézbe kaptuk volna – a MATÁV vizsgálati anyagában megtaláljuk: az ajánlások között szerepel, hogy a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, valamint az ÁPV Rt. vizsgálja felül, hogy szükséges volt-e a privatizáció során ilyen magas tanácsadói díjat kifizetni.

A GSM típusú digitális rádiótelefon-tender létsítésének bonyolításával korábban a Transelektro Rt. kapott megbízást, s csak 1993-ban vette át a munkát a Technoimpex Rt., mégpedig a Transelektro Rt.-nek megállapított közreműködői díj *négyszereséért*. Mi tette szükségessé a két cég kicserélését, és a korábban megállapított közvetítői összeg változását – erre várjuk a választ a számvevőszéki vizsgálattól.

A MATÁV jelentése szerint a koncepciós jogok eladásából befolyt összeg a Távközlési Alapba ment volna, amelynek tartalmát a Pénzügyminisztérium elvonta a költségvetés számára. Mekkora veszteség érte a Távközlési Alapot, illetve a költségvetést? Az ügyben az akkori miniszter, *Schamschula* György intézkedett, aki a sajtónak adott magyarázataiban a sikerdíj nagyságára vonatkozóan azt felelte, hogy a megállapított összeg megfelel a nemzetközileg elfogadott normáknak.

A MATÁV privatizációja 1990–95 között zajlott, a koncepciós tárgyalásokra vonatkozó változásokra 1993-ban került sor.

A MATÁV privatizációját nehéz sikertörténetnek elkönyvelni. A MATÁV 1991. évi saját vagyona 58 milliárd forint volt. 1990 és '93 között kormánygaranciával hitelt vett föl és mintegy 200 milliárd forintos fejlesztésbe fogott. A fejlesztés jelentős része, a gerincvezeték már elkészült, amikor a privatizáció első részére sor került. A Magyarcom tehát már egy fejlesztett telefonhálózatot vásárolt meg a vele járó óriási piaccal együtt. A 30 százalékos részesedésért 258 milliárd forintot fizetett. A kapott összegből a MATÁV 40 milliárdot azonnal visszaforgatott a cégbe, vagyis feltőkésítette. A bevétel így nettó 167 milliárd forint maradt. A ráfordítások utáni deficit 129 milliárd forint. Ezek után került sor az újabb eladásra ugyanannak a cégnek, versenyeztetés nélkül. Az 1993-as árakon újabb 37 százalékot értékesítettek, amelynek eredményeként a MATÁV 67 százalékban külföldi cég kezébe került.

Ilyen körülmények között még élesebben vetődik föl a rádiótelefon-tender eladása és az ezzel összefüggő sikerdíj.

A két cég közötti cserét információink szerint az tette volna szükségessé, hogy amíg a Transelektro Rt. egy meghatározott, viszonylag alacsony áron adta volna el a koncessziót, a Technoimpex Rt. viszont arra kapott megbízást, hogy versenyeztesse pályázóit és a lehető legmagasabb árat érje el az eladásban. Egyesek tudni vélik, hogy így már a költségvetés jobban járt, még akkor is, ha az összeg egy jelentős részét visszafizették a sikerdíjra. Fölmerül a kérdés, hogy ebben az esetben – miután a cégeknek így is megérte, hogy a magyar koncessziós árakat kifizessék – nem arról van-e szó, hogy ezeket a magas árakat végül a fogyasztók fogják megfizetni? Remélhetően az ÁSZ vizsgálatából megkapjuk erre is a választ.

(f. j.)

A Szonda Ipsos közvélemény-kutatása

Mit várunk az amerikai elnökválasztástól?

A Szonda Ipsos 1996 október végén a televízió „A Hét" című műsora és a Magyar Nemzet megbízásából telefonos közvélemény-kutatást végzett a magyarországi felnőtt, városi népesség körében arról, hogy az emberek számára mekkora jelentőséggel bír a közelgő amerikai elnökválasztás?

Az adatfelvétel 600 fő megkérdezésével, strandard kédőívek segítségével készült Budapesten és 43 vidéki városban. A minta összetétele arányosan képviseli a városi lakosság társadalmi, gazdasági, demográfiai összetételét.

Az Egyesült Államokban esedékes elnökválasztás időpontját a városiak mindössze húsz százaléka ismeri nagyjából pontosan. A kérdezettek kilenc százalékának válaszában nem szerepelt ugyan konkrét időpont, de hallották, hogy mostanában lesz. További 16 százaléknyian vannak azok, akik annyit tudnak, hogy még az idén voksolnak az amerikaiak, míg az emberek 26 százaléka szerint erre csak jövőre kerül sor.

A novemberi elnökválasztás mindkét jelöltjét – azaz *Clintont* és Robert *Dole* szenátort – 26 százaléknyian tudták megnevezni, s 35 százalékos volt azok aránya, akik a két induló közül csak a mostani elnök nevét említették, míg a városiak kétötöde (40 százaléka) egyiküket sem sorolta az elnökségért harcba szállók közé. E tekintetben az iskolázottabbak és a budapestiek a tájékozottabbak, hiszen 42, illetve 37 százalékuk nevezte meg egyidejűleg a két jelöltet, míg az alapfokú végzettségűek, valamint a vidéki városokban élők körében ez az arány csak 13, illetve 19 százalékot tesz ki.

A városiak 46 százaléka szerint a leendő elnök személye nagy mértékben meghatározza az Egyesült Államok és Oroszország kapcsolatát a közeljövőben, 40 százalékuk véleménye pedig az, hogy az egyes országok közötti fegyveres vagy diplomáciai összetűzések elsimítására is hasonlóképpen nagy hatással lesz majd az, hogy ki kerül ki győztesen a választásokból. Ez utóbbi nézetet elsősorban a fiatalok osztják, a 18–29 évesek 50 százaléka szerint az elnök személye jócskán befolyásolja azt, hogy csökken-e a világban a háborús és politikai feszültség. A kérdezettek 31 százaléka úgy gondolja, az elnökválasztás eredménye nagy hatást gyakorol majd az európai országok életére is, mely álláspont az átlagosnál is erősebben érvényesül (42 százalék) a diplomás rétegek körében.

Az, hogy novemberben ki foglalhatja el az USA elnöki székét az emberek 30 százaléka szerint a magyar külpolitika számára is meghatározó jelentőségű, minden ötödik válaszoló véleménye pedig az, hogy ez belpolitikánk alakulását is nagy mértékben befolyásolja majd. Hazánk külpolitikai törekvései, orientációja és az amerikai elnök személye között kevésbé szoros összefüggést feltételeznek a felsőfokú végzettségűek, csak 23 százalékuk tulajdonít nagy fontosságot e tekintetben a választások eredményének. A városiak többsége (60 százaléka) úgy véli, hogy Magyarország számára összességében csak némi jelentősége van annak, hogy ki lesz az Egyesült Államok soron következő elnöke, csupán 15 százaléknyian ítélik ezt komoly befolyásoló tényezőként.

Felháborodás a kó

Tüntetésre Csongr

Csongrád megyében ötszázhuszonegy kórházi ágyat szüntetnek meg, ám valójában a felháborodás azért nő, mert a számháború mögött a helyi egészségügyi ellátás válsága húzódik. A *Magyar Nemzet* tudósítója olyan információkat kapott Hódmezővásárhelyről, Szentesről és Makóról, hogy kórházuk védelmében *hamarosan tüntetések kezdődnek.*

A szentesi kórházban az urológiai, a bőrgyógyászati, szájsebészeti és fertőző; Hódmezővásárhelyen az urológiai, a fül-, orr-gégészeti, szemészeti és bőrgyógyászati; Makón a gégészeti és szemészeti osztályt számolják fel. A szentesi kórházban megszűnik a bőrgyógyászat. *Kovács* Ágnes igazgatónő szerint az intézkedések minden szakmai hozzáértést nélkülöznek és szerinte ez a csonkítás egyenlő a *lakosság elleni merénylettel*. Nem tartja kizártnak, hogy az osztályok eltüntetésével *a jelenleginél sokkal több ember hal meg*, mert nem kapja meg a gyors segítséget. Könnyű elképzelni milyen kínokat él át majd az a beteg, aki vesergörcsben szenved és két óra alatt jut el a legközelebbi, a szegedi kórház urológiai osztályára.

Szentes és Hódmezővásárhely kiterjedt tanyavilággal rendelkezik és ősz, illetve tél idején a sáros utakon *fél napig is eltart*, amíg a mentőautó a segélykérő címig eljut. A visszaút Szegedig további fél napot is igénybe ve-

A magyar történelem tragikus vasárnapját értük meg '56 november 4-én. Elözönlötték az országot a szovjet csapatok. Az '56-os forradalom nemzetőrségének főparancsnoka, *Király* Béla tábornok az emigráció hosszú évtizedei alatt hadtörténelmet tanított az egyik legrangosabb New York-i egyetemen. Tanítványainak előadta: annyi szovjet páncélos rohanta le Magyarországot, amennyit Hitler vont össze annak idején, 1940 tavaszán Franciaország, Hollandia és Belgium elfoglalására.

Ezen a vasárnapon békés reggelre óhajtottunk ébredni. Budapesten mindenki arra készült: hétfőn (november 5-én) újra kezdődhet a munka!

Vasárnap reggelre az újságokat kinyomtatták. A *Magyar Nemzet* is megjelent (újra hat oldalon!), csak éppen a lapok expediálása maradt el, többek között az utcai harcok miatt. Viszont a könyvtárak megőrizték az évtizedekig unikumnak tartott lapot dányt, annak ellenére, hogy hivatalosan nem vettek tudomást megjelenésről. A Kádár-rendszer propagandája úgy tekintett a *gyar Nemzet* XIX. évfolyamának 258. számára, mintha az nem tezne. Lássuk a vezércikk (Sa ges országunk felelőssége) ei- '56-ra jellemző állásfoglalását

„Igaz, hogy a hősies napo a legkülönbözőbb áramlatok téték fel fejüket hazánkban. igaz, hogy a követelések és kai célok rendkívül széles sk val ismerkedett meg a magyar vélemény. De valamennyi ár nak valamennyi célját össz foglalni ebben a hármas kö ben: nemzeti függetlenség mokráciát és jólétet. Ez a célja nagy nemzeti forrada nak, nyugodtan mondhatju ennél nem több, de nem sebb. Ez a hármas célkitű magában foglalja mindaz elgondolásokat és vágyak lyek a különböző bizottsági mények, üzemek és pártok

Budapesti ország tudományos szakkönyvtár
két műszakban dolg aktív korú tájékozt könyvtárost és olvasó szolgálatra napi 4
könyvtárkez keres.
Bérezés a közalkaln bértábla szerin
Tel.: 268-4683, J

ogramok

Kiállítás	8
Komolyzene	10
Eseménynaptár	12
Népzene, néptánc	14
Könnyűzene	15
Színház és tánc	16
Film	18
Könyvkiadás	20
Konferencia	21
Regionális pályázatok	21

HERENDIPORCELÁN-KIÁLLÍTÁS

Nápoly, Castelnnovo, Carlo V.

junius 20-30.

Az olasz évad egyik nyitóeseménye volt Mádl Ferenc köztársasági elnök résztvételével a Herendi Porcelánmanufaktúra múzeumi és mai anyagából összeállított reprezentatív kiállítás.

CRESCERE, AVAGY A VILÁG MAGÁNYOSSÁGA

Pasqualetti Zsófia munkái
Perugia, Rocca Paulina

augusztus 20. - szeptember 10.

FARKAS ISTVÁN-ÉLETMŰ-KIÁLLÍTÁS

Róma – Museo del Risorgimento

szeptember 14-24.

Farkas István 1908-09-ben a Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly tanítványa volt, majd később Münchenben élt. 1912-ben a párizsi Académie de la Paletteen tanult. Az I. világháború idején olasz hadifogságba került, 1919-ben tért haza. 1924-ben Ernst múzeumi gyűjteményes kiállításán kubisztikus képeit mutatta be. 1925-től hosszabb ideig Párizsban élt, ahol 1928-32 között kiállításokat is rendezett. 1928-ban ott jelent meg Correspondances című litográfiasorozata, amelyhez A. Salmon írt prózai verseket. 1932-ben apja halála után hazaköltözött, és átvette a Singer és Wolfner cég vezetését. Ez időtől főképp freskófestészettel foglalkozott. Művészetében a modern francia festészetet követte, az „École de Paris" képviselője. Késői korszakában morbid hangulatú, a lét tragikus szituációit kifejező képeket festett. Tisztán tagolt tájképek mellett a társadalom számkivetetteit ábrázolta (Vörös szakállú). Élete utolsó szakaszában szürrealista jellegű víziókat festett.

KERTÉSZ ÉS BRASSAI ELŐTT

A modernizmus gyökerei a magyar fotográfiában
Soave – Camera Soave

október

Az 1900-as évek elejétől eltelt negyed századot tekinti át ez a kiállítás. Első képei még azt a megmerevedett műtermi világot mutatja, amelynek tagadásaként létrejött a piktorialista művészfotó, utolsó képei pedig már a manipulálatlan, csak a látvány erejében bízó modern fotográfiát láttatják.

Pasqualetti Zsófia

Pártos Gyula, építész (1845–1916).

Simon Magdolna: Pártos Gyula és Lechner Ödön a Rudolf Lovassági Laktanya Tervei (1886–1887) a Bécs-Kiskun mezei Levéltárban.

1.

1. A Rudolf-laktanya törzstiszti épülete. Képeslap

3. Törzsépület oromfala, Pauer, tus, 1887. (repr.)

4. Törzsépület lépcső oromfalának terve, részlet. Pauer, tus, 1887. (repr.)

2. Rudolf Lovassági Laktanya. a törzsépület homlokzatai, részlet. Papír, cenura, 1886. (repr.)

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4 szám, 190 és 192 old.

Pártos Gyula

31. IX. *Tóth Kálmán-utcai* elemi fiu és leányiskola. Az épület három emeletben és manzardban tartalmaz: 27 osztálytermet, 3 egyéb termet, 3 szertárat, 2 tornatermet öltözővel és szertárral, 2 tantestületet (igazgatói iroda, tanácskozó, szertár), ezenfelül 1 igazgatói és 1 szolgalakást. Az összes épitési és berendezési költség 608.000 korona, amiből egy osztályteremre 22.900 korona, 1 m^3 beépitett térfogatra 19 korona esik. Tervező épitész: *Pártos* Gyula.

Kabdebo Gyula: A főváros uj iskolaépületei. Gutbi I. Fővalmanach, 1913–15. 134. l.

DR. KISMARTY-LECHNER IENŐ
ÉPITÉSZ-TANÁR
BUDAPEST XI. MESZÖLY U. SZ.

PÁRTOS GYULA. Született 1844-ben ban.

Épitészeti tanulmányait Berlinben,az akademián végezte,s a 70-es évek elején,mint a berlini magyar triasz tagja, /Hauszmann Alajos,Lechner Ödön,/akkor még/Punczmann Gyula / Budapesten telepedett le,mint épitész s nagy nehézségekkel kellett megküzdenie./

Tevékeny és ambiciózus életet élt,a müszaki közéletnek mindig agilis tagja volt.Kezdettől fogva részt vett a Magyar Mérnök és Épitész-Egylet mozgalmaiban és belső életében; a mü-és középitési szakosztályok szervezésében és felélénkitésében élénken részt vett;a müépitési szakosztálynak 12 évig /1871-1882-ig/ volt a jegyzője;mikor 1877-ben a szakosztályok müködése kissé felpezsdült,alapitották "Az Épitő Ipart",s az ő rajza sok időn át szolgált a lap fejléceül;kezdettől fogva ő maradt az alapitók képviselője;és cikkirói szellemi munkájával is gazdagitotta a lap tartalmát,legutolsó cikkével Ybl Miklós születésének 100.évfordulóját ünnepelte 1914-ben.A tervpályázatok rendezése,az ezt irányitó szabályzat,az épitészeti dijszabás,stbalkották akkor a szakosztályok foglalkozását,ő mindezekben tevékenyen részt vett.A tervpályázatok rendezésének erős szükségét propagálta s ő maga is sok tervpályázaton-sikeresen is- részt vett,elsőül a muzeum-körúti uj müegyetem pályatervén.A mult század végén a budapesti Józsefváros törvényhatóságának tagjává választotta és mint ilyennek a közgyüléseken többször volt alkalma védelmeznie a müszaki kar érdekeit.

A főváros ujjászületésében sokszor találkozunk tevékenységének nyomaival,fejlődését szeretettel kisérte s a több aktuális városrendezésről nem mardt el,hogy tanáccsal,tervvel segitse az ügyet,igy a városháza,az Örökimádás temploma,az eskütéri környék,stb.

Számos köz és magánépületet tervezett Budapesten és

DR. KISMARTY-LECHNER ENDŐ
ÉRTESZ-TANÁR
BUDAPEST XI. MESZÁROS U. 82.

PÁRTOS GYULA. Született 1844-ben.

Építészeti tanulmányait Berlinben,az akadémián végezte,a
a 70-es évek elején,mint a Lechner mester/Ödön/ akkor még/Buda-
la / Budapesten telepedett le,mint építész a még nehéz-
ségekkel kellett megküzdenie./

Tevékeny és ambiciózus életet élt,a miszerint közéletnek
minden ágaiba tagja volt.Kezdettől fogva részt vett a
Magyar Mérnök és Építész-Egylet mozgalmiban és belső é-
letében; a mi-és középítészi szakosztályok szervezésében
és felélénkítésében élénken részt vett;a miépítészi szak-
osztályunk 12 évig /1871-1883-ig/ volt a jegyzője;miköz
1877-ben a szakosztályok működése kissé felpezsdült,alapi-
tottak "Az Építő Ipart",a az ő rajza sok időn át szolgált
a lap fejlécéül;kezdettől fogva ő munkát az alapitók kép-
viselő;és ciklikrőli szellemi munkájával is gazdagította
a lap tartalmát,legutolsó cikkével Vál Miklós születtésé-
nek 100.évfordulójáit ünnepelte 1914-ben.A tervpályázatok
rendezése,az ezt irányító szabályzat,az épitészeti díjsza-
bás,albizottták akkor a szakosztályok foglalkozását,ő
mindezekben tevékenyen részt vett.A tervpályázatok ren-
dezésének erős szükségét propagálta a ő maga is sok terv-
pályázaton-akereseen is- részt vett,sikerül a muzeum-kör-
uti új miegyetem pályatervén.A mult századvégén a buda-
pesti Józsefvárosi törvényhatóságnak tagjává választotta
és mint ilyennek a közgyüléseken többször volt alkalma
védelmezni a miszaki kar érdekeit.

A Tővárosi ujjászületésében sokszor tallkozunk te-
vékenységének nyomaival,fejlődését szeretettel kisérte a
több aktuális városszervezésről nem maradt el,hogy tanácsa-
caal,tervvel segitse az ügyet,így a városházza,az Orökí-
mudás temploma,az oskolteri környék,stb.

Számos kör és magánépületet tervezett Budapesten és

a vidéken is.Épitészi tevékenysége különösen az idő alatt lendült föl,amidőn Lechner Ödönnel társult.Ezen társas viszony nevezetesebb alkotásai:

Városháza	Szegeden,
Iparmüvészeti Muzeum palotája	Üllői ut,
Magyar Államvasutak bérpalotája	Andrássy ut,
Megyeháza	Nagybecskereken.

Saját alkotásai:

Róm.kath.templom	Félegyháza,
A patriarcha palotája	Karlovic,
Gymnázium épülete	Cegléd,
"Sas" szálloda	Hódmezővásárhely
Főposta épülete	Pozsony,
Főgymnasium épülete	Torda,
Több vidéki kaszárnya.	

A fővárosban:

Női ipariskola épülete	
Elemi iskola "	Mester utca,
Órásipariskola	

félbemaradt munkája a Lechner Ödöntől örökölt simor-utcai iskola.

Meghalt 1916-ban,december 22.-én Budapesten,az utcán,szivszélhüdés következtében.

DR. KISMARTY-LECHNER JENŐ
ÉPITÉSZ-TANÁR
BUDAPEST XI. MESZÖLY U. 1. SZ.

P Á R T O S G Y U L A . Született 1844-ben ban.

Építészeti tanulmányait Berlinben,az akademián végezte,s a 70-es évek elején,mint a berlini magyar triasz tagja, /Hauszmann Alajos,Lechner Ödön,/akkor még/Punczmann Gyula / Budapesten telepedett le,mint épitész s nagy nehézségekkel kellett megküzdenie./

Tevékeny és ambiciózus életet élt,a müszaki közéletnek mindig agilis tagja volt.Kezdettől fogva részt vett a Magyar Mérnök és Épitész-Egylet mozgalmaiban és belső életében; a mü-és középitési szakosztályok szervezésében és felélénkitésében élénken részt vett;a müépitési szakosztálynak 12 évig /1871-1882-ig/ volt a jegyzője;mikor 1877-ben a szakosztályok müködése kissé felpezsdült,alapitották "Az Épitő Ipart",s az ő rajza sok időn át szolgált a lap fejléceül;kezdettől fogva ő maradt az alapitók képviselője;és cikkirói szellemi munkájával is gazdagitotta a lap tartalmát,legutolsó cikkével Ybl Miklós születésének 100.évfordulóját ünnepelte 1914-ben.A tervpályázatok rendezése,az ezt irányitó szabályzat,az épitészeti dijszabás,stbalkották akkor a szakosztályok foglalkozását,ő mindezekben tevékenyen részt vett.A tervpályázatok rendezésének erős szükségét propagálta s ő maga is sok tervpályázaton-sikeresen is- részt vett,elsőül a muzeum-körüti uj müegyetem pályatervén.A mult század végén a budapesti Józsefváros törvényhatóságának tagjává választotta és mint ilyennek a közgyüléseken többször volt alkalma védelmeznie a müszaki kar érdekeit.

A főváros ujjászületésében sokszor találkozunk tevékenységének nyomaival,fejlődését szeretettel kisérte s több aktuális városrendezésről nem mardt el,hogy tanáccsal,tervvel segitse az ügyet,igy a városháza,az Örökimádás temploma,az eskütéri környék,stb.

Számos köz és magánépületet tervezett Budapesten és

a vidéken is.Épitészi tevékenysége különösen az idő alatt lendült föl,amidőn Lechner Ödönnel társult.Ezen társas viszony nevezetesebb alkotásai:

Városháza	Szegeden,
Iparmüvészeti Muzeum palotája	Üllői ut,
Magyar Államvasutak bérpalotája	Andrássy ut,
Megyeháza	Nagybecskereken.

Saját alkotásai:

Róm.kath.templom	Félegyháza,
A patriarcha palotája	Karlovic,
Gymnázium épülete	Cegléd,
"Sas" szálloda	Hódmezővásárhely
Főposta épülete	Pozsony,
Főgymnasium épülete	Torda,
Több vidéki kaszárnya.	

A fővárosban:

Női ipariskola épülete	
Elemi iskola "	Mester utca,
Órásipariskola	

félbemaradt munkája a Lechner Ödöntől örökölt simor-utcai iskola.

Meghalt 1916-ban,december 22.-én Budapesten,az utcán,szivszélhüdés következtében.

Pártos Gyula

Pártos Gyula építész.

A párisi kiállításon figyelmet keltett terveiszalért a francia közoktatásügyi minister rendjellel tüntette ki.

Képzőmüv. szemle. 1879. 32. l.

24090 Községi nyomda Budapest

Pástor Gyula

Terverte a fölegyházi új templomot.

Képrömův. ulc. 1880. 164. l.

~~[illegible]~~

Pártos Gyula K

Izsó siremléke. Huszár Adolf szobrász és Pártos Gyula épitész szép tervet készitettek az Izsó sirjára állitandó emlékhez. Most az emlékbizottság adakozásra kéri föl a geniális szobrász tisztelőit. Az összegek, bármily csekélyek legyenek is azok, a bizottság titkárához, Madarász Viktor urhoz (Budapest, főut, 29. sz.) üldendők be. A netán fenmaradó összegek Izsó hátrahagyott műveinek a muzeum számára való megvételére fordittatnak.

Vas. Ujs. 1880. 64l.

?

M. KIR. FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTE

Sárközi. V, Szemere-u. 2. T.: 115-169.

Szám: 102462

Műemlékek Országos Bizottsága

BUDAPEST 62
CIMNYOMOZÓ
937 NOV. 15. 11.

Budapest IX

Högyesi Endre u

Szám:

M. KIR. BÖRDMIVELÉSÜGYI MINISZTER

Pártos Gyula

† 1916 dec. 22

Budapesten.

MMÉE Közl

1917. 7/8

Pártos Gyula

Irod.

Magyar Építőművészet

1909. 10. sz. 24–26 l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifiz

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Pástos Gyula

Gród

Magyar Építőművészet

1911. 8 sz. 24 l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifiz

..... indokából személyesen meg ner

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Pártos Gyula

ép.

Lyod
2

Magyar Építőművészet

1908. 4 sz. B. l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Partos Gyula

Magyar Építőművészet

1908. 6. sz. 23. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
a

8. sorsz. Műhelyi minta

MDK

Pártos Gyula

A Belvárosi Takarékpénztár palyatervei.
Megvett terv.
Főhomlokzat. A rajzról repr.23-o-on.
Földszinti alaprajz, I.em.alaprajz. A rajzokról repr. a 24.oldalon.

Magyar Epitőművészet 1908. 6.sz.

MDK

Pártos Gyula

A zombori törvénykezési és foghazépület tervpalyazata. Megvett terv.
Főhomlokzat, és földszinti alaprajz. A rajzokról repr. a 13.oldalon.

Magyar Epitőművészet 1908. 4.sz.

Pártos Gyula, építész

MDK

A Belvárosi Takarékpénztár igazgatósága márc. 25.-én döntött a tervpályázat ügyében.

A 25., 8., 13., 21. és 42. sz. pályaműveket egyenként 2000 korona árban az intézet részére megvásárolja.

A 42. sz. "Risparmiamo" jeligés mű szerzője: P. Gy.

Belvárosi Takarékpénztár tervpályázata.
Magyar Építőművészet. 1908. 6. sz. 31. l.

M.D.K.

Párkos Gyula, építész

terve 2000 K-ás mep-
vételben részesült a Bel-
városi Takarékpénztár
pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.
ápr. 1. sz. 13. old.

Pártos Gyula, épitész MDK

tervét megvételre ajánlották.

Beérkezett pályaművek felett márc. 7.-én döntött a bizottság.

Vállalkozók Közlönye. Bp. 1908 márc. 11. 5 old.
Pályázatok tervkészitésre. -A zombori törvénykezési épület és fogház tervpályázata.

és Vállalközók Közlönye. Bp. 1908 márc. 25. 1. old.

NDK

Pártos Gyula, ép.

42.sz."Risparmiamo" jeligés pályamüvét 2000 koronáért megvették az intézet részére.

A belvárosi takarékpénztár tervpályázata.
Váll.?Közl. 1908 ápr.1. 9.1.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

terveri a Tordán fel-
építendő hétemeletes
főgimnázium épületét

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

ápr. 28. sz. 10 old.

MDK

Pártos Gyula műépitész

Az állami női ipariskola terve.

Vállalkozók Közlönye 1909.jun.30. 6.l.

MDA

Pártos Gyula műépitész

A tordai m.kir.allami fogimnazium kétemeletes iskolaépület felépitésére hirdetett arlejtéssel kapcsolatban az ajanlattevők a tervrajzokat Pártos Gyula műépitész irodajaban tekinthetik meg.

Vállalkozók Közlönye 1909.apr.28. 11.old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

tervei szerint építendő állami nőt ipariskolára (Rákóczi tér 4-5.) hiirták a versenytárgalást.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

jun. 29. sz. 9. old.

Közigazgatásunk racionalizá
Fluck András-Hártonffy Kráol

614.
Közjog és közigazgatás. Szer

681.
A Központi Döntőbizottság el
/1948-1956/. Összeáll.: Görg
1956, Közgazdasági és Jogi K.

224.
A Központi Járványbizottság
ráról. Bp, 189?, Pesti Könyv

1032.
A közuti közlekedés rendje. I

969.
Közsállitási jogszabályok. By

PÁRTOS Gyula epitém

Gábor E

Müvtört Ért. 1990 1'2 54.

Pártos Gyula, építész M.D.K.

tervei szerint épül a
pozsonyi hétemeletes
póstapalota, melyre hi-
irtáz a versenytárgya-
lást.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

febr. 10. sz. 9. old.

MDK

Pártos Gyula építész

3 em. ipariskola

Magánépitési eng.Bp. Épitő Ipar. 19o96 okt.3.
362 l.

MDK

Pártos Gyula építész

Magánépitési eng. Bp. Vállalk. Közl. 1909. szept. 29. 4.l.

MDK

Pártos Gyula

A budapesti községi nyilvános könyvtár és közművelődési intézet tervpályázatán tervét megvették.
1.Homlokfal,
2.Földszint, tervrajz repr. a 24.o.-on.

Magyar Epitőművészet 1911. 8.sz.

MDK

Pártos Gyula, épitész

a Mester- és Tóth-utcák sarkán létesitendő iskola épitésénél müvezető.

Épitő munkálatok a fővárosban.
Vállalkozók Közlönye. 1909.okt.6. 7.l.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

tervei szerint épült meg
a tordai tőgimnázium

Építőipar- Építőművészet, Bp.1915.39.évf.
44.sz.270.old.1-4.a.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

nevét abban az összefüggésben említi az előadó, hogy bár Lechnerrel együtt dolgozott, később kikerült Lechner hatása alól.

Kerkai K. Róbert előad. a „Nemzeti építő művészetről"

Építőipar- Építőművészet, Bp. 1916 évf. 23 sz.
138. old.

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

terve megvételben
részesült a Népház- és Nép-
könyvtár pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

Jul. 5. sz. 5. évf.

М. С. Н.

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

folytatja a Lechner Ödön tervei szerint elkezdett Simor-utcai iskola építkezését.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1915. XXXVI. évf.

szept. 15. sz. 6. old.

M.D.K.

Pártos Gyula. építész

terve 800 K-ás meg-
vételben részesült a fő-
Népkönyvtár és Közmű-
velődési palota pályá-
zatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

jun. 28. sz. 12. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

Lechner Ödönner kezdetben társa. Vele együtt építette a szegedi és a kecskeméti városházat, a MAV. nyugdíjintézeti palotáját (az Operával szemben) és az Iparművészeti Muzeumot.

Építőipar - Építőművészet. Bp.1914. 38.évf. 24.sz. 255.old.

Partos Gyula

építész

† 1833.

Szegedi Híradó.

1911. aug. 27. (Vasuti
tisztviselőtelep
Szatymaron.)

vegyes

d. 21

2 köt 4 r

Kiss János

Dr.

A Katholikus Magyarország.

A magyarok megtérésének és a magyar
királyság megalapításának kilencszázados
évfordulója alkalmából

[illegible]

Pártos Gyula

irod

Építő Ipar. 1913. 23. s.

(A nőipariskola új épülete [a budapesti Rákóczi-téren]) képekkel.

Tervezte fenti.

tekint az
gyalfejek
t Ferenc
gyancsak
kezdő M
bú facso-
a sziklás
n kicsiny
karokkal,
a miniá-
Az égen
igyalfejek
irak fénye
rál társa,
aki jobb
ite Leone
i fehérlik.
t az égre:
kos kedv-
Krisztusra
erekesitt.
inítványai
nagasodik
s francis-
n in his"
eg a szul-
Domina, in
ájában. A
yelő udva-
ent Ferenc

Pártos Gyula

építész

1844 - 1916.

Nekrolog sok

adattal

lásd

Építő Ipar - Építő

Művészet 1916.

dec. 31

archeppel

KÉPES TÁRGYMUTATÓ.

PÁRTOS Gyula

Világ. 2005. 165.

Pártos Gyula, építési M.D.K.

elhunyta alkalmából a Magy. Mérn. és Ép. Egylet 1917-febr. 26-i ülésén tartott megemlékezésében Nagy Virgil részletes adatokat közöl az elhunyt életrajzából és műveiről, melyek között - az 1916. évf. 53. sz. ban közölteken túl - szerepel még: a szegedi Milkó-féle bérház, a győri építőipar iskola, a bpesti órásipariskola.

Építőipar - Építőművészet, Bp.1917.évf. 10. sz. 58-59. old.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész (+1916.)

hosszú időn át Lecrner Ödön társa, később önállós munkáiban is Lecrner elveinek követője, pusztíthatatlan energiája és sorcsetben díj nyertes pályázó, meghalt.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1916. ~~XXXVII.~~ évf.

dec. 28. sz. 5. old.

Pártos Gyula

épitén

+ 71 éves korában

Budapesten

Vas. Ugy. 1916. 850 l

Őskori (?) bronz lovasalak

VII. 164

Pártos Gyula

vőd

Neij Béla - Nemzeti
építőművészet és
stílus. Bp. 1917.
13. c. 15. l.

ANTIQUARIUM
PAPIR- ÉS IRÓSZER-
KERESKEDÉS
KÖLCSÖNKÖNYVTÁR
LEISZT
ISTVÁN
BUDAPEST
IX, RÁDAY
UCCA 37.
KINIZSI U.-NÁL

Pástos Gyula

Szód

MMÉE Közl. 1917
28. l.

Elsö emeleti pagadó.

Pártos Gyula

Művészet 1917. 36. l.

Elektrája

+ 1917.

Komáromi Jókai Közműv. Egyesület

IX. 186.

Pártos Gyula +

U. 2030

az utcán önzecsett cí
nighalt Budapesten
1916. dec. 22.

Pesti Hirlap
1916. dec. 23.
(Halál az utcán.)

lenjék.

zerint, a következő tartalommal jelenik meg.

II. Betűrendes rész.

Az ország összes városainak és községeinek betűrendes felsorolása a következő adatokkal:

a) *a város, község jellege,*

b) *vármegye és járás, illetve körjegyzőség megjelölése,*

c) *lélekszám,*

d) *a községben székelő közigazgatási, törvénykezési, telekkönyvi, pénzügyi, rendészeti hatóságok és hivatalok stb., illetve megnevezése annak, hogy hol vannak a községre illetékes fenti hatóságok, hivatalok,*

e) *pósta, távirda, távbeszélő, vasútállomás, közúti autóbusz-megállóhely, illetve utolsó pósta és távirda, legközelebbi vasútállomás (megállóhely).*

'AR FELVIDÉK adatait is.

él nélkülözhetetlen segédkönyv aranynyomásos nik meg és azt a t. előfizetők bérmentes pósta-

zetési ára: 12 pengő.

kklapon. A kedvezményes előfizetési ár csak ' lesz. Egyéb felvilágosítást a szerkesztőség

Teljes tisztelettel

a „HELYSÉGNÉVTÁR“

kiadóhivatala.

Pártos Gyula

1844–1916

Életrajz arckeppel

Épitő Ipar – Épitő –

Müvészet 1916 dec. 31.

lásd okr

MDK

Pártos Gyula műépitő /1844-1917/

1868-ban Hauszmannal és Lechnerrel a Rajnamentén tanulmányutat tett. 1869-ben visszatért Bp.-re és első munkai közé tartozik Kecskemét város bérhazának épitése Bp.-en. Következő a félegyházi rom.kath.plébania-templom, a ceglédi főgimnazium épülete, a karrlócai szerb főgimnazium és patriarcha palotája ugyanott.

Művészet 1917. 36, 37.l.

MDK

Pártos Gyula műépitő /1844-1917/

Zomborban született.1862-ben Bp.-re került és kőművesinas lett Hild épitőmester fő-pallérja mellett.Később beiratkozott a József műegyetemre.1866-ban a berlini épitészeti akadémiara ment.Akadémiai tanulmányaival párhuzamosan műtermi foglalkozást is folytatott. Része volt a Borsig -palota épitésében.

Művészet 1917 36, 37.l.

MDK

Pártos Gyula műépitő /1844-1917/

Bácsmegye székháza Zomborban, ugyanott egy laktanya-épület.
A szombathelyi lovaslaktanya,
a Lenhossék-féle bérház Bp.-en.
1872-ben társas viszonyba lép Lechner Ödönnel, amely az Iparművészeti Múzeum felépitéséig tart.

Művészet 1917. 36,37.l.

Művészet

MDK

Pártos Gyula és Lechner Ödön

A szegedi városháza, repr.

A 80-éves Pesti Napló ajándék albuma. 1850-1930. 78.1.

MDK

Pártos Gyula műépitő /1844-1917./

1897-ben újból önallóan folytatja épitészeti tevékenységét, ebből az időből való munkai:
a pozsonyi postapalota,
a tordai fő gimnázium,
a győri épitő ipariskola,
a női ipariskola és a mester-utcai elemi iskola Bp.-en.

Művészet. 1917. 36, 37.l.

MDK

Pártos Gyula

Jubiláris épitészeti kiállitás a Mücsarnokban.
Épitőmesterek Lapja. A Munkaadó. 1934. dec. 13.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

halála alkalmából a Nagy-
kérnök és Építészegyletben
Nagy Virál méltatta az el-
hunyt érdemeit.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1917. XXXVIII.évf.
febr. 28. sz. 6. old.

MDK

Pártos Gyula

Alapitók... ÉIÉM 1925.

Dr. Ralph Nevill, Chester.

Journal XIX. of valuable contributions
to the literature of Folk-Lore.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

nevét a XIX. a. utolsó évtizedeiben fellendülő hatalmas építőmunka legtehetségesebb fiataljai között emliti:

Lechner Jenő dr.: Kauser József emlékezete

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.

1921. 55. kót. 123. old.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pártos Gyula

l.

Siklóssy FKT. tört

612. l.

Silius Fermenus VI. 210

Pártos Gula

epitér

+ 1917.

l. + 1916 dec. 22. Bpst.

Művészet 1917. 36. l

Révai lex. 15 k.
223 l.

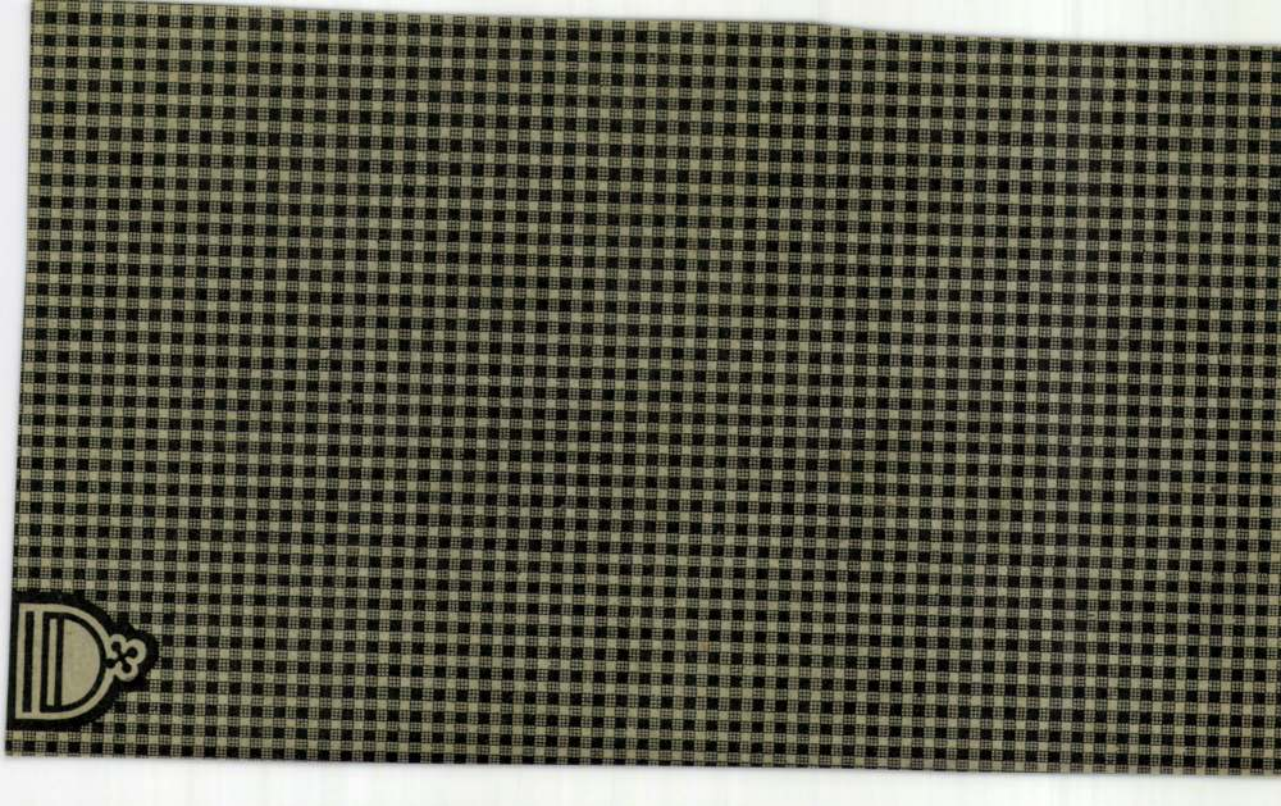

Pártos Gyula

l.

Vámos Ferenc

Lechner Ödön

I. 8. 9. l. 10. l.
11. l. 14. l. 20. l. 21. l.

916

Pártos Gyula

Művészet 1902. 354, 355

– 1903. 64, 65

– 1904. 406

– 1905. 56, 142. 271

– 1906. 71, 144

Magyar Művészet

1926. 413

..... *sorszám.*

ELŐFIZETÉS

A JUVENTUS KÖNYVKERE

(Budapest VI, Lovag ucca 18. szám) előfizetési felhivást

A megrendelt müvek eladási árának 40%-a és a szállitási költség a részletben törlesztendő a vállalat pénztáránál, a legközelebbi hónap vonható le. Pontos törlesztés mellett a könyvek ára nem emelked másként megállapitott könyvkereskedelmi szorzószám szerint esetle tartása esetén a törlesztési kedvezmény megszünik, a hátralék tehá Járásbiróság illetékes. Késedelmes, vagy per utján teljesitett fizetésk szorzószám alapján állapitandó meg, a hátraléknak arányosan megf dását a vá

A részletezett feltételek mellett megrendelem a követ

A megrendelő

neve	foglalkozása és annak cime	lakása (város, utca, házszám)	

Pártos Gyula

építész

Arad

Vámos Ferenc Lechner

Ödön építész levelei

Nyugat 1928. június

16.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY

Viktória-nyomda.

Pártos Gyula

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 413
1931. 307
1932, 258

Feladó:

LEVELEZŐLAP

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Pártos Gyula

A szegedi városháza képe

Alkotmány. A nyolcvanéves Pesti Napló ajándéka. — 1850–1920. 78. l.

Pártos épitész MDK

Lechnerrel együtt terverte a mostani tanács háza épületét. 192 oldal

Szelesi Zoltán: Adatok Szeged XIX.századi képzőmüvészetéhez. 180.o.

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Szeged. 1957. Szegedi Nyomda Váll. 1957

M.D.K

PÁRTOS építész

Bérház az Operával szemben

Társtervező Lechner Ö

Gerő Lánló: Építészeti stilusok

Bp. 1957. 128. l.

M.D.K.

Pártos [Gyula], építés

és Lechner Gdón körös terve szerint épült mai szegedi városház annak az alapjaira épült, 1882-ben mely 1799-1804 körök Vedres István közreműködésével jök létre, s amely az 1879 évi nagy árvíz idején erősen megrongálódott.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága /1765-1830/ Bp./1956./ Tankönyvkiad.Műsz.tud.történeti Kvt.6.sz, (95 o. + XXIV t.) 36, és 51.old.

M. D. K.

PÁRTOS Gyula építész

Drechsler-ház

Ybl Ervin: Ybl Miklós 85.,

956

M. D. K.

PÁRTOS Gyula építész

Váci-utcai Tonetti-ház Lechner Ödön-

nel

Ybl Ervin: Ybl Miklós 49.,

Pártos Dezső

és Lechner Ödön.

Repr.: 1

Iparmüvészeti Muzeum az Üllői uton.

46.o.

Huba László, Pap Miklós, Pán Imre, Szitnyai Jenő
/Összeállitotta/: BUDAPESTI TÁJÉKOZTATÓ. Útikalauz.
Bp. 1956.

le. D. K.

PÁRTOS Gyula építész

"Lechner Ödön munkatársa az Iparművészeti Iskola építésében, 1895-96

Magyar építészet. Bp. 1954. 106. l.

M. D. K.

PÁRTOS Gyula építési

Lechner Ödön munkalársa az Iparmüvészeti Museum építésénél

(1895-96.)

Gerő László: Magyar építészet haladó hagyományai Bp. 1951. 64. l.

MDK

Pártos Gyula épitész

A Képzőművészeti Társulat képviselője, tagja az Orszg.Bizottságnak, mely 1883.apr. 22.-én döntött a pályadijak odaitélésében, az uj Országhaza pályázatára beérkezett művek fölött.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országház. Bpest. 1937. képekkel. 19.lap.

MDK

Pártos Gyula

Képzőművészet. 1935. 12.o. kép

Pártos Gyula MDK

épitész
Városháza, Muzeumok, Iskolák

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Pártos Gyula
építész

M.D.K.

A Sztalin út 71, valamint a Bajcsy Zsilinszky út 43 sz. tervei szerint készült.

Ibl Ervin: Petschacher Gusztáv építészete.

M.M.M. Évlényve 1952, 191 l.

Pártos Gyula MDK

építész

Repr: Iparmüvészeti Muzeum .1895-96.
építették Lechner Ödön és Pártos Gyula.

299.o. 309. kép.
Az Iparmüvészeti Muzeum első emeleti előcsarnoka.
299.o. 310. kép.

Borsos Sódor-Zádor:Budapest. Bp. 1959.

Pártos Gyula

MDK

építész

Lechner Ödön Pártos Gyulával együtt tervezte az Iparmüvészeti Muzeumot /Üllöi ut/ 1893-97.

309 és 310. kép.

103.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1959.

Pártos Gyula
építész

M.D.K.

Lechner Ödönnel építik a szegedi Városházát.

(+ repro)

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959.

116 l.

MDK

Pártos [epítész]

Lechner és ő tervezte a szegedi mostani tanácsháza épületét.

Szelesi Zoltán: Szeged képzőmű-vészete a múlt század végén.
Tiszatáj, Szeged, 1958. június. 3. l.

M. D. K.

PARTOS Gyula építész

Szeged, Tanácsház 1882-83.

Tervezőtársa: Lechner Ödön

A Vedres-féle városháza alapjain

(Repr.)

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged, Bp. 1960.

260. l.

PÁRTOS GYULA/

a szombathelyi lovassági laktanya tervezője (1889)

Baronner János: Szombathely városa pitéstörténete a XX. század második felétől 1 az első világháborúig Bp. 1959. /az Építés- és közlekedéstud. közleményekből./

170

Pártos Gyula

MDK

építész

Munkáinak kerámiai kivitelezése /ill. kikisérletezése/ során dolgozott a Zsolnay gyárban.

48.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay gyár művészete.
Pécs. 1959.

Pártos Gy. MDK

A Zsolnay-gyár főbb épületkerámiai munkái 1908 után:

a bp-i Műipari-iskola homlokzati díszei /P á r t o s Gy. 1909-1910/; A kiskunfélegyházai városháza külső díszei / M o r b i t z e r S. 1910/; A szabadkai városháza orondíszei, címerei, párkány, vesztibulum-lapburkolata /J a k a b D. 1908-10/; a bp-i volt Párizsi Áruház homlokzat-burkolata szobrokkal/Szikiai Zs. 1910/ az Erzsébetvárosi törvényszék / Tőry E./

40.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnayógyár művészete.
Pécs. 1959.

PÁRTOS GYULA

A kecskeméti volt Takarékpénztár épülete /fénykép/

Entz Géza - Genthon István - Szappanos Jenő:
Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l.
/Városképek - Müemlékek sorozat./ - 157. l.

PÁRTOS GYULA

tervezte ~~épitette~~ épült 1876-ban a kecskeméti volt Takarékpénztár épületét /Szabadság tér 1./. Kétemeletes, 2 + 6 + 3 + 6 + 2 tengelyes, enyhén kiülő közép- és oldalrizalitokkal. Neoreneszánsz stílű. /Műemlékjellegű./ Földszinti helyiségeit stílustól eltérően modernizálták (üzlet-helyiségek)

Entz Géza - Genthon István - Szappanos Jenő: Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l. /Városképek - Müemlékek sorozat./ - 156. l., 99. l., 172. l. /201. jegyz./

PÁRTOS GYULA

épitette 1876-ban a kecskeméti volt takarékpénztár Szabadság tér 1. számu neoreneszánsz palotáját. Pártos Gyula és Lechner Ödön 1893 és 1896 között épitette Kecskeméten a Kossuth téri Városi Tanács épületét.

Entz Géza - Genthon István -Szabbanos Jenő:
Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l.
/Városképek - Müemlékek sorozat./ - 131. l., 151 e.

PÁRTOS GYULA

tervezte, 1878-89-ben épült a Szabadság tér ?. szám alatti, koraeklektikus stilusu bazárépület /most Állami Áruház/. Földszint + félemeletes, két sarkán ötszögletű bástyaszerű kiemelkedő résszel és olaszos, két méternyire előálló merész fapárkánnyal, modernizáltan zavarja a városképet, ezért lebontása a városrendezési tervben szerepel.

Entz Géza - Genthon István - Szentpanos Jenő: Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l. /Városképek - Müemlékek sorozat./ - 100. l., 172. l. /204. jegyz./

A. D. K

PÁRTOS Gy

Lechner Ödön társa az Iparmüvés-
szeti Múzeum építésénél

Budai Aurél: Adalékok a szecessziós
építészet helyesebb értékeléséhez
Magyar Építőművészet 1961. 2. 7. 58 l

Pártos Gyula MDK

Iparművésztei Múzeum /Üllői ut 33-37/

Lechner Ödön és Pártos Gyula terve szerint épült 1893-96 között.

Kismarty -Lechner Lóránt állitotta helyre 1957-60-ban.

Repr. 268. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
173.l.

Pártos Gyula

Népköztársaság utja 25. Drechsler-palota.

Tervezte Lechner Ödön és Pártos Gyula. 1883.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

143.l.

Pártos Gyula

MOK

Thonet-ház/ Váci u. 11/a/

Lechner Ödön, Pártos Gyula és Klein H. János
Műve. 1888-1890.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

128.l.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

Pártos Gyula

Érvtén Lechnerrel együtt dolgozott

Bossos László: Könyvismertetések

Műemlékvédelem 1962 1 sz. 49 l

Pártos

Székely nála találkozott azzal a 2 úrral, akikkel a kecskeméti városháza freskóinak elhérítéséről tárgyalt.

Székely Bertalan válogatott műszeneti írásai. (Vál. és ber.: Maksay Lánló.) Bp. 1962. Képzőmű v. Alap Kiadóv. – 214 l., 32 t. (A műszenettörténet forrásai.) – 135 l.

M.D.K.

Pártos Gyula, építész

P

Lechner Ödön társaságában 1882-83-ban terveri meg, a régi Vedres-féle 1799-1805 kört épült copf-stílusu épület alapjainak felhasználásával a jelenleg is álló új Városházát, illetve a mostani szegedi tanácsházat.

42

Ybl Ervin: Egy szegedi müpártoló.
Müvészettörténeti Értesitő, 1961.X.évf.1.sz. 42.old.

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

P

társa Lechner Ödönnek úgy a szegedi Városháza, mint a budapesti Sugár (Népkörtársaság)-uti Drechsler palota, és a kőbányai templom tervezésében.

42

Ybl Ervin: Egy szegedi müpártoló.
Müvészettörténeti Értesitő, 1961.X.évf.1.sz. 42.old.

Pártos Gyula építész M.D.K.

A szegedi városházát Lechner Ödönnel együtt építette.

Napi krónika
Magyar Nemzet 1964. május 13. 6.l.

Pártos Gyula
építész

M.D.K

Lechner a szegedi színház
építése előtt Pártos Gyulával
együtt írt beadványokat.

Varjas Ferenc: Adatok Lechner Ödön ifjukori működéséhez
Művészet, 1964. szeptember – 11 lap.

Pártos-Lechner M.D.K.

Az Andrássy ut egyik épitője

Kreisich Gábor: Bp. városépitésének története
A kietyezéstől a Tanácsköztársaságig Bp. 1964.

I. mell.

Pártos Gyula, építész

7 D 4

Lechner Ödön Pártos Gyula építésszel együtt készített Keletre magyar! jeligéjű pályamunkával nyerte el az 1872-ben alapított Iparmű-Múzeum építésére a megbízást és az első díjat. (1896 tavaszán.)

-:Kilenc venéves az Iparművészeti Múzeum 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Szo. 1962. okt. 4.

Pártos Gyula

a berlini akadémia növendéke volt.

Mérényi Ferenc: A magyar építészet
1867–1967. Budapest 1970.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Pártos Gyula

Lechner... Nem tartozott a korán kiviságró művészek közé. Amikor múzeum-házát, ezt a XIX.-ből már a XX. századba kitekintő művét 1890-91-ben megterveztet, a vele egykorú Pártos Gyulával, ki ideológiája fejlődésében telt reá nagy hatást, már 46 éves volt.

Vámos Ferenc: Lechner Ödön emlékezete.

Új Írás VIII. évf. 1. sz. 1968. jan., 110. l.

Pártos Gyula

kapcsolata Lechner Ödönnel, közös munkáik tárgyalása:

Vámos Ferenc: Aszegedi városháza építéstörténetéről. Művtört.Írt. 1969.4.sz. 317-322.l.

Pártos Gyula

~~Lechner~~ Ödön munkái. kapcsolata Lechner Ödönnel, társulásuk ismertetése:

Vámos Ferenc: A szegedi városháza épitésének történetéről. Müvtört.Ért. 1969.4.sz. 317-322. l.

317-322

Pártos Gyula

neve is szerepel azon beadvány aláirói között, melyet a Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet intézett a szegedi városi tanácshoz, kérve a szegedi színházbtervpályázatának ujbóli kiirását, mivel először két bécsi épitésznek /Fellner és Hellmer/ akarták juttatni a megbizást.

Vámos Ferenc: Aszegedi városháza épitésének történetéről. Müvtört.Ért. 1969.4.sz. 317-322. l.

317. l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Pártos Gyula
építész

M.D.Y.

Lechner Ödön társa volt, akivel 1890 közepén Spanmüsiezeti múzeum pályázati felhívására a tervet elkészítette.

Vámos Ferenc: Ady a magyar építészetről
Művészet, 1969. junius – 8 lap

Pártos Gyula

Lechner és Pártos korai, eklektikus müveit a szecesszíót sejtető francia reneszánsz elemek alkalmazását kiemelve emlitit

Török László: Magyar épitészet a historizmus korá ban. Épités- Épitészettudomány, 1969.1-2.sz.131-180.1.

167.1.

PÁRTOS GYULA, építész

Szombathelyen 1886-1889 között építi a lovassági laktanyát Pártos Gyula, építész.-Ekkor már megindúlt azon közintézmény-építkezések sora, amelyeket zöld parkszerü zöldterületekkel vettek körül. 324.old

HECKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 3.szám, 1968.Szombathely

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel tervezte az 1892-
ben Kecskeméten épült Városházat.

Gerő "László": Art Nouveau in Hunga-
rian Architecture. The New Hungarian
Quarterly, Budapest, 1966. 24 sz. 190 l.

Pártos Gyula

é Lechner Ödön tervezte az Iparművészeti Múzeum épületét. Átadták: 1896. okt. 11-én

A palotát 1944/45-ben é 1956-ban megrongálódott. Mindkétszer eredeti formájában állították helyre.

Pestmegyei Hírlap, 1966. okt. 11. 5. o.

Pártos Géza épitész M.D.K.

Iparmüvészeti Muzeum épülete
Lechner Ödön társtervezője

Napló 70 éves az Iparmüvészeti Muzeum
Magyar Nemzet 1966. okt. 27. 4.l.

AUGUSZTUS

H	K	SZ	CS	P	Sz	V
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pàrtos Pàsztor!

PESTMEGYEI HÍRLAP

1965 AUG 1.

1021

Pásztor Gyula
építész

~ - Lechner Ödön: Kecskeméti városház-
za /1892/ Repr.
Kőbányai plébániatemplom /1893-96/
Repr.
Raolos: Magyar építészet. 316-317.
Műszaki Kiadó 1971.

Pártos Gyula.

a VI. Népkörtársaság útja 25. sz.
lakóházat 1883-ban Lechner
Ödönnel közösen tervezte.

Bibó Istvánt: Budapest.

Műemlékvédelem, Bpest, 1940. 4. 253 old

Pártos Gyula

A Bp.VI. Népköztársaság útja 25-sz- házat Lechner Ödön tervezte Pártos Gyula közreműködésével. Az épület értékeinek rövid összefoglalása:

Bibó István: Rövid hirek budapesti műemlék-házakról. Műemlékvédelem, 1970.4.sz. 252-253. l.

Pártos Gyula

és Lechner Ödön műve (1888-90) a Váci utca 1. sz. alatti Thonet ház.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

3471

Pártos Gyula

tervezte a pozsonyi postapalota felvéte-
li csarnokát. 1909-11. 76. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest, 1970.

521

Pártos Gyula

Lechner Ödön volt berlini diáktársa 1872-ig önállóan dolgozott; majd társas viszonyba lépett Lechnerrel.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

52 l

Pártos Gyula

A társulás 1897-ig tartott. A mester épületei alkotásai: a pozsonyi postapalota, a győri építőipari iskola és a Mester u.-i elemi iskola épülete.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

52 p

Pártos Gyula

és Lechner Ödön tervei alapján épült fel az Iparművépeti Muzeum.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970. 463 l

1071

Pásztor Gyula

Lechner Ödönnel közös terve nyerte az Iparművészeti Múzeum épületének pályázatát (1896)

Vámos Ferenc: Lajta Béla. Bp. 1970. 96 o.

Pártos Gyula
építész

Lechner Ödön és Pártos Gyula tervei
szerint épült fel az Iparművészeti
Múzeum 1896-ban.

Radocsay Dénes: 100 éves az Iparművészeti Muzeum.
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 31.oldal

PÁRTOS GYULA, építész

Az Iparművészeti Múzeum mai, üllői úti épülete alig há
romnegyed százados. Az első kiállitás 1896-ban, a Mille
nium évében nyilt meg Lechner Ödön és Pártos Gyula
újonnan elkészült, pályadijnyertes palotájában. 3. old

KOCOGH AKOS: Az iparművészet otthona 3. old

Müvészek, Múzeumi Magazin, 1972. 3.sz. Bp.

PÁRTOS GYULA, épitész

Kecskemét, Városháza.-Lechner Ödön és Pártos Gyula terve, 1892.- Fekete repr. 9.old

MOLNÁR AURÉL: Az Alföld századia 3.old.

Múzsák, Múzeumi Magazin, 1972. 1.sz. Bp.

Pártos Gyula, építész

(1845–1916). Lechner Ödönnel együtt tervezte az Iparművészeti Múzeumot.

Az épület.

Repr

Batári Ferenc: A művészi ipar otthona 2038–2043,

Élet és Tudomány, Bp. 1972. X. 27. XXVII 43.

Pártos Gyula

1892-ben a kormány új iparművészeti múzeum építtetését határozta el, a tervek elkészítésére nyilvános pályázatot írt ki, melyet Lechner Ödönnel közösen nyert el.

Mérey Gábor: Múzeum.

Magyarország, 1941. okt. 31.

Pártos György, építész (2.

Lechner Ödönnel együtt tanult Berlinben.

Társa volt Lechner nek.

A pécsi szinház homlokzatának terve.

(akvarell) : Repr.

Türkés Tibor: Képzőművészeti krónika 811-816.

JELENKOR, Pécs, 1971. szeptember XIV/9

Pártos György, építész 1

4 Pécsi Nemzeti Színház felépítésére Lechner Ödönnek közösen készített pályatervet adott be (1890/91), majd megbízás alapján egy műkedvelő pályázaton is részt vett. Mindkettőnek csak második díjat nyert s kivitelre nem kapott megbízást.

Tüskés Tibor: Képző művészeti krónika 811 - 816.

JELENKOR, Pécs, 1971. szeptember XIV/9.

Pártos Gyula

1893 - ban született el épületei az Iparművészeti Múzeumot tervei és Lechner Ödön tervei alapján.

Kádár Márta: A művészi ipar múzeuma.

Csongrád Megyei Hírlap, 1941. márc. 4.

Pártos Gyula építész

54 éve halt meg

Nápszava 1970 december 22

4. old.

Pártos György

A pécsi Nemzeti Színház újraépítésére pályázatot írtak ki 1890-ben. Lechner Ödönnel a pályázat második díjjával azonos összegével megvásárolták a zsüri.

Jelenkor, Pécs, 1971. (2.) 9.

PÁRTOS GUSZTÁV, építész

Lechner Ödönnel együtt az Iparművészeti Múzeum tervezője volt, Lechner első időszakában együtt dilgoztak. 17.old

GRANASZTÓI PÁL: Művészet-e ma az építészet ? 9.old

VALÓSÁG, A TIT. folyóirata, 1973. 6.sz. Bp.

Pátzay Gyula
építész

Az apatini születésű Pátzay Gyuláról
néhány állítás maradt fenn a szá-
zadfordító idejéből.

Bela Duranci: Modern magyar képtár Szabadkán.
MŰVÉSZET, 1973.január - 38.oldal

Pártos Gyula

és Lechner Ödön tervei szerint épült a

VI. Népköztársaság u. 25. p. o. épület.

Bierza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

1335 P

850 P

Pártos Gyula, építész

mecenatúra.

Fodor Lajos: Múzeum és muzsika 2.

Esti Hírlap, Bp. 1978. szept. 15

Pártos Gyula, építész

1876-ban tervezete neoreneszánsz Takarékpénztár épülete eltakarta Ybl Miklós tervezte Kecskeméti evangélikus templomat, így a templom kiiktatódott a városképből.

Sümegi György: Bács-Kiskun művészettörténete, 9. rész. A romantika idején.

Forrás, 1976. 11. 96. old.

PÁRTOS Gyula építész

1912, Pozsony, postapalota
1914. Kecskemét, postakivatal, várlatot kérített.

Poép 36-37. és ill.
57.

PÁRTOS Gyula

Porsony, Főposta 1909-1912
, Szőlészeti és Kertészeti Szakiskola, 190(?)

Szőnyi 1996 - 87. és ill

Pártos Gyula

SÁRMÁNY Ilona: Sorspárhuzamok a századfordulón : Otto Wagner és Lechner Ödön pályarajza. In: Polgárosodás Közép-Európában : Tanulmányok Hanák Péter 70. születésnapjára. Szerk. Somogyi Éva. Bp. : MTA Történettudományi Intézet, 1991 341 -355.p. G

Lechner Ödön
Wagner, Otto
Pártos Gyula

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

Pártos Gyula

Lechner Ödön és Pártos Gyula egy kiépolnát épített a szabadkai pravoszláv temetőben. Ezt az épületet 15 éve lebontottak.

Bela Duranci: A szecesszió Bácskában.
Müvészet, 1975.december - 21.oldal.

Pàtos Gyula

Lechner Ödön az Iparművészeti Múzeummal 1898-1896 között épí-
tette Pàtos Gyulával közösen.

Kathy Imre A magyar szecesszió épitészete.
Művészet, 1975.december - 15.oldal.

Pártos Gyula építész

Hauszmann ~~aladár~~ alajos, Lechner Ödön és Pártos Gyula 1866-tól a berlini építészeti akadémián tanultak.

Gábor István: Egy régi épület új élete.

Budapest, 1974. jún. 13. old.

Pártos

1889-ben kezdte meg Lechner és Pártos az Iparművészeti Muzeum és iskola épitését, amelynek homlokzatát Zsolnay kerámiával diszitettek.

Zsolnay Terézia, M. Zsolnay Margit: Zsolnay
Corvina 1974

155.o.

Pártos Gyula

Lechner Ödön és Pártos Gyula felismerték az épületkerámia értékét.

Zsolnay Terézia, G. Zsolnay Margit: Zsolnay
Corvina 1974

154.o.

Pártos

A Lechner és Pártos által épitett MÁV-palota /VI. Népköztársaság utja 25,a MÁV Nyugdijintézet épülete/ diszitéséhez a terrakották,a Zsolnay gyárban készültek.

Zsolnay Teréz:in,H. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974

133.o.

Gyula Pártos: Schule, Mester utca 19
Ungarische Architektur um die Jahrhundertwende

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 AUG 28

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Gyula Fábos

1021

Pártos Gábor

a Budapesti Müszaki Egyetem Bercsényi kollégiumában közös tárlaton szerepelt.

Magyar Hirlap 1978-52-6

V.A.S.:Kondor Béla emlékére

Pártos Gyula, épitész

L.: Lechner Ödön

Maros Silvia: Elefántcsont diptichon 943.

Élet és Tudomány, Bp. 1979. ápr. 6. XXXIV/14.

Pártos Gyula, építész

L: Lechner Ödön

8.

Palkó Sándor: Barangoljunk Kecskeméten

Népszabadság, 1979 jan. 31.

Pártos Gyula, építész

L: Ney Béla

Nagy Elemér: Gondolatok építészeti sajtónk hosnú évszázadáról 11-15

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983

83/1

Pártos Gyula, építész

L. Lechner Ödön

Felújítják az Iparművészeti Múzeumot 21.

Népszabadság Bp. 1982. jan. 16

Pártos Gyula, építész

Lechner Ödön Párizsból hazatérve szinte első munkájaként pályázat útján nyeri el a szegedi Városháza átalakításának tervezési munkáit. — Munkatársa Pártos Gyula volt és mindig kettőjük neve alapján szerepel az épület, ugyanakkor megállapítható, az épület pontos tanulmányozásával a tervek-tanulmányozásával, hogy koncepciójában, részleteiben Lechner Ödön tervezte, a Városháza tornyát a városjelképévé vált.

/említve/,

Utikalauz irdiülőknek

1980. X. 9. Petőfi 11.20 /S. Imé/

Pártos /Puntzmann/ Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Berlinben Hauszmann Alajos és Pártos /akkor mégPuntzmann/ Gyula együtt jártak a Bauakadémiára. Tanáraik : Boetticher, Franz Adler, Richard Lacaes, C. Schwalde és Biermann voltak.

Iskolatársaik: Paul Wallot, Hugo Licht és Kaiserø-Grossheim.

Kedvelt tagjai voltak a berlini társaságnak.

A "drei wilden Magyaren" közt Lechner volt az "ur", annyi zsebpénza volt hazulról, hogy még hátaslovat is tarthatott.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

10. lap.

PA'RTOS Gyula

Ybl Miklós épitész 1814-1891 : A Hild-Ybl Alapitvány kiállitása a BTM-ben 1991/1992 [katalógus] Bp. : Hild-Ybl Alapitvány, 1991

42,236.

FÖLDJÉN

ató, je-
ó vala-
ogyan
ányos
akár: a
en ké-
oha az
téke, s
világ-

veszett
at világ
művé,
ndóvá
ogóbb
kában

a fen-
gazol-
ubjek-
ítelke-
n vád-
agálás
k meg
ül.
emben
nincs
enció-

két halott fekszik (mint Mantegna Krisztusa), egyik vörös, másik lyukas nemzeti zászlóval letakarva. Mögöttük gyertyák lángjai lobognak. A kép, bizonyára nem véletlenül, hangulatában némi rokonságot mutat Madarász Hunyadi László siratása című festményével. Értelmezhetősége ezzel természetesen csak gazdagodik.

Ha az első terem művészeiről szólván öntudatról, magabiztosságról beszélhettünk, a jobb oldalsó terem alkotói (akiket a diszkrét rendezés bizonyos szellemi rokonság alapján csoportosított ide) egy–két kivételtől eltekintve inkább az önbizalomcsökkenéséről tanúskodó művekkel → jelentkeztek. Pedig ezeknek a művészeknek a szándéka, törekvése művészetünk egy nem lényegtelen vonulatának („alföldiek", „hódmezővásárhelyiek") folytatására jogosult – és szükséges is. Nem kétséges, hogy egyikük-másikuk képes lenne az átállásra (ahogy művészeink közül sokan tették), a teljesen elvont festői eszközök alkalmazására, izgalmas felületek létrehozására (Hock Ferenc, Hézső Ferenc), de nem biztos, hogy ez

PÁRTOS Gyula építész

kapcsolata Lechnerrel és közös müveik

ld. Sármány Ilona: Sorspárhuzamok a századfordulón : Otto Wagner és Lechner Ödön pályarajza. In: Polgárosodás Közép-Európában. Bp., 1991 341. p. skk.

57 *Advertisement from F. Penberthy's catalog 1890.*

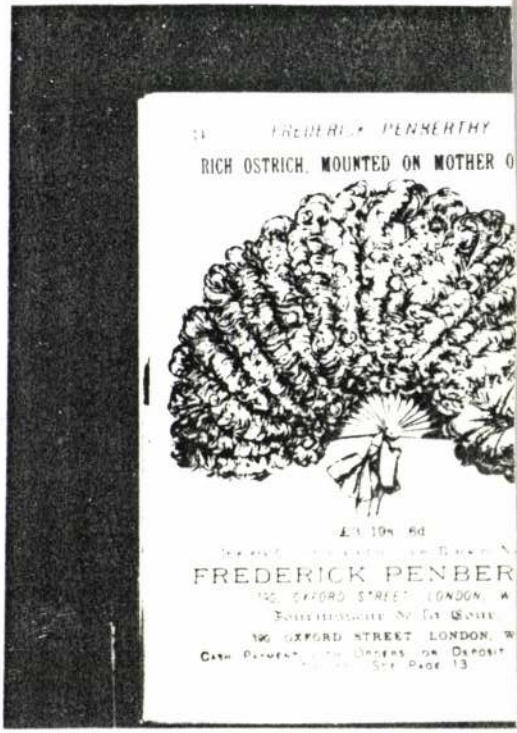

PÁRTOS Gyula

NEMES Márta: Lechner Ödön Iparmüvészeti Muzeuma. =
Tanulmányok Budapest Multjából XXIV. Bp., 1991 66 - 67.p.

A tervpályázatra beküldött tervéről

halványan láthatók a kiállított művekben.

A csoport szellemi élharcosa *Medveczky* Jenő. T
biztos. Túl erős benne az az intellektuális fék, am
ösztöneit. Színalkalmazása ennek következtében
hanem nyers. Rajz és színek nincsenek elválasztha
iben a téréreztetés „egzaktságára" esik a hangsúly
lemben fogantak. Medveczky érdekes egyéniség,
csak akkor várhatunk tőle, ha ellentétes és tétova
rász *Vilt* Tibor. Hiánytalanul jó szobra talán egy
amelyen nem éreznők, hogy ízig- vérig művész mir
raiban – bár ezek inkább Vilt játékos oldalát muta
nagy szobrát anatómiai felületesség, egy pár fejét vi
mintázási készség jellemzi. Vilt a fiatal szobrászol
tos. *Barcsay* Jenő kellemes meglepetés. Tájképeit
mák, figurális képei ellenben erős festői érzékkel le
Barcsay már jó képeket is fest. *Dési Huber* István a
nem tudjuk, hogy bővíthető-e, szerény, de szolíd e

PÁRTOS Gyula építész

az épület tervezője

DÉRI Attila: Adatok az ún. Kecskeméti ház történetéhez. (Budapest V., Veres Pálné u.9.):= Műemlékvédelmi Szemle, 1991.2.sz. 41 - 43.p. és ill. E

nt a magán-
ban. Erre és
ánt vonatko-
elmény, hogy
ények anya-
ezéséhez is.
eti Múzeum-
s egységben
ket rugalma-
ományos fel-
isztrálható –
tudományos
se az egyes

usi tudomá-
ismerésének
lenne a mú-
mzetközi és
ett területek
múzeumok
ai széttago-
gei, a profil-
ben csak a
nek esélyei.
k növekedé-
lag is elvál-
tárai zsúfol-
rancia min-
lítás készült
. A muzeo-
n véli felfe-
koncepció-
ság. A mú-
bak; a tudo-
kifejezetten
vo'ta, hogy

PÁRTOS Gyula építész

felvidéki épületeiről ld.

Stefan Slachta: Magyar építészek munkássága Szlovákiában 1871-1918. = Pavilon, 2/3. sz. 1990 51 - 55.p. ill.

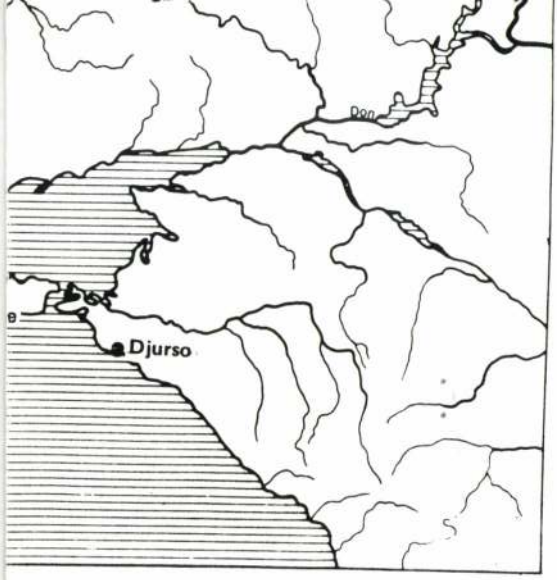

ekkel. ● = modern város, ⟷ = révátkelő-
● = a steppe határa, . . . = lelőhelyek

ten Fundorten ● = Moderne Stadt, ⟷ =
, ●●●●● = Die Grenze der Steppe, . . . =

PÁRTOS Gyula

és Lechner Ö. tervéről

MÁRFI Attila: Szinház a millennium tiszteletére : A Pécsi Nemzeti Szinház épitéstörténetéhez. = Baranya, III.évf. 1.sz 1990 77.p.

PÁRTOS GYULA építész

SÁRMÁNY Ilona: Historizáló épitészet az Osztrák-Magyar Monarchiában. Bp.,Corvina, 1990 33,

PÁRTOS GYULA építész

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 **117.skk. ill.**

Pártos Gyula, építész (1845–1916).

Szénássy Árpád: Egy feledéki építész emlékére.

Eperjesen is egy új színház építését vette tervbe a város. A Vasárnapi Újság 1880. évi nyolcadik számának tudosítása szerint akkor vidéken 3 színház épült: a zombori, az eperjesi és a szombathelyi, melynek tervezője Pásztor, Feszty, illetve Hausmann.

Magyar Építőművészet, 1989., 1–2-szám, 120-old,

ott nyaral Schickedanz Albert is.[59] A kenesei képek sikerét bizonyítja az is, hogy *a Société Royale Belge des Aquarellistes* megveszi 300 forintért »*Le matin au lac de Balaton*« című képét.[60]

Ugyanekkor Nádler lassanként kezd belekerülni az aktív művészeti adminisztrációba is, melyből később oly bőven kellett kivennie részét. Állami kiküldetésben résztvesz Keletyvel a müncheni művészkongresszuson *(Kongress für rationelles Malverfahren)*. Az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* 1892 március 21-én tartott ülésén *választmányi tagjává*, az *Országos Magyar Képzőművészeti Társulat* 1892 március 25-én tartott ülésén ugyancsak *választmányi tagjává*, december 10-én tartott ülésén pedig az *aranyérmek és a társulati 1000 forintos díj pályabíróságának rendes tagjává*, 1895 március 30-án pedig a *Műbarátok Köre iparművészeti szakbizottságának állandó szakértőjéül* választja.

Igy szövődik bele lassanként a szabad művész élete a hivatalos művészeti életbe. A korszak főszenzációja azonban kétségkívül mégis a magyar táj, melyet igazán csak most ismer meg. 1895-ben a Tátra és a Szepesség és a Szentkorona gyöngye: Fiume kerül sorra, 1897-ben pedig Páris után eljut Baranyába, Szászvárra. Ez a táj, — Dél-Dunántúl — az, mely szívéhez aztán a legközelebb kerül. De nem hanyagolja el az iparművészetet sem: 1895-ben készíti *Budapest székesfőváros millenniumi díszserlegét, egy szekrénykét a buda-*

PÁRTOS Gyula építész

szekszárdi Gimnázium
Garay szálló (A műemléktjegyzék szerint Lechner)

Szekszárd város történeti monográfiája. I.köt.
Szerk. K.Balogh János. Szekszárd : Szekszárd
Város Tcs., 1989 288.p.

1896-1897

Pártos Gyula építész

lásd: Komor Marcellnál
(Szecesszió a Bácskától Belgrádig)

Népszabadság, 1988. júl. 23.

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel

MDK

1879-ben a Beregszászon épitendő megyeházára kiirt pályázaton tervükkel megbuknak.

1881ében a Szeged város által uj székházára kiirt tervpályázaton " A régi alapokon" jeligés tervükkel elnyerték az első dijat, és az épitkezés végrehajtására megbizást kaptak.

Dr.Kismarty-Lechner / Jenő:Lechner Ödön.Bp. 1961,

30.lap.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr.

Szent István tér 3. sz. ház lépesőháza.

20. lap. 15. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel

MDK

Repr:

A Veres Pálné u. 9. sz. ház. 1871 körül.

15. lap. 10. kép.

Részlet a Veres Pálné u. 9. sz. házról.
/Árpádszobor/

16. lap. 11. kép.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp. 1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr:

A Honvéd Menház tervrajaz. 1871.

13. lap. 8. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Pártos Gyula **MDK**

Lechner Ödönnel

Zöldfa, ma Veres Pálné u. 9. sz. sarokház.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

13. lap.

Pártos Gyula

Leehner Cdőnnel MDK

Repr:

A Bajesy - Zsilinszky ut 43. sz. ház. 1871

Dr.Kismarty-Leehner / Jenő:Leehner Cdőn.Bp. 1961,
12.1. 7. kép.

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel

MDK

1874óben harmadik emeletet épitenek

Sárkány Józsefnek Eötvös tér 2. sz. házára.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp. 1961,

12. lap

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel

MDK

Honvéd Menház tervrajza. 1871.

Dr.Kismarty-Lechner Ø Jenő:Lechner Ödön.Bp. 1961,
11. lap

Pártos Gyula
Lechner Ödönnel

MDK

Lenhossák orvosprofesszor lakóháza 1871.
/Muzeum körut 33/

Dr.Kismarty-Lechner Ö Jenő:Lechner Ödön.Bp. 1961,
11.1.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Mándl Béla bérháza 1871

/ma BajesyéZsilinszky ut 43./

felépitő vállakozó Pucher József vo

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

11.1.

Pártos Gyula MDK

Leehner Ödönnel

Szent István tér 3. sz. alatti bérház
1871 körül.

Dr. Kisszarty-Leehner Jenő: Leehner Ödön. Bp. 1961.
11.lap.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödön nászutazással egybekötött tanuló
mányutjáról hazatérve, Pártos Gyulával társulva
önálló épitési irodát nyitott.
Önálló épitő tervezési munkában nem volt h
hiány.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

lo-11.lap

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel

A szabadkai Városháza terve.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

49. lap.

Pártos Gyula MIK

Lechner Ödönnel

Repr:

A nagybecskereki Vármegyeháza. 1884-1885.
46. l. 30 kép.

A kecskeméti Városi Tanácsház. 1895.
47.l. 31. kép.

Kovácsolt vaskapu a kecskeméti Tanácsház folyosóján.
48. lap. 32. kép.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Kecskeméti VÁrosháza nyilvános tervpályázatán első dijat nyertek. 1893 máj. 2-án teszik le az alapkövet. Megbizottjukként Zubriczky Ferenc épitész szerepel.

Dr. Kismarty - Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp.1961. 43-48. lap.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr.:

Homlokzatrészlet a Váci utca 111. sz. Thonet-házról. 1888-1889.

41. l. 26. kép.

és 43. l. 27. kép.

A Thonet-ház bejárati része.

44. l. 28. kép.

Részlet a Thonet-ház homlokzatáról.

45. l. 29. kép.

Dr. Kismarty - Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

A Váci utcai Thonet-féle üzletház. 1888-89

Nagybecskereki /Zrenjanin/ vármegyeház.
Elkészület 1885-ben.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

42. lap.

Pártos Gyula MNK

Lechner Ödönnel

MÁV volt nyugdijintézetének bérháza.

1881óben kapták a megbizást a tervezésre és az épitkezés lebonyolitására. A benyujtott terveken nem szerepel Lechner ödön neve, hanem Pártos Gy müépitész és Ámon József épitőmester irták alá.

Dr. Kismarty - Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp.1961.

35-42. ~~1336/142.~~ lap.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr:

A MÁV volt Nyugdijintézeti házának kapualja.
39.1. 24. kép.

" " homlokzatáról részlet.
40.1. 25. kép.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr:

A MÁV volt Nyugdijintézeti házának földszinti alaprajza.
36.l. 21. kép.

" " épületén erkélyes loggia.
37.l. 22. kép.

" " bejáratáról részlet.
38.l. 23. kép.

Dr. Kismarty - Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp.1961.

Pártos Gyula

Lechner Ödönnel

Repr.:

A Damjanich uteai volt városi kastély. 1883.

34.o. 19. kép.

A MÁV volt Nyugdijintézeti bérháza., Nép-köztársaság utja 25. sz. 1883-84.

35.o. 20. kép.

Dr.Kissarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Szegedi ~~M/K~~ Milkó-ház. 1883.

Kempszky Mihály pesti kastélya /Damjanich utca/ 1883.

Dr. Kismarty - Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.
34. lap.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr:

Szeged város Tanácsházának diszterme.
32.lap. 17. kép.

A szegedi Milkó-ház. 1883.
33.lap. 18. kép.

A Damjanich utcai volt városi kastély
34. lap. 19. kép.

Dr.Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön.Bp.1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr: A szegedi Városi Tanácsház. 1883ól1884

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

31.lap. 16. kép.

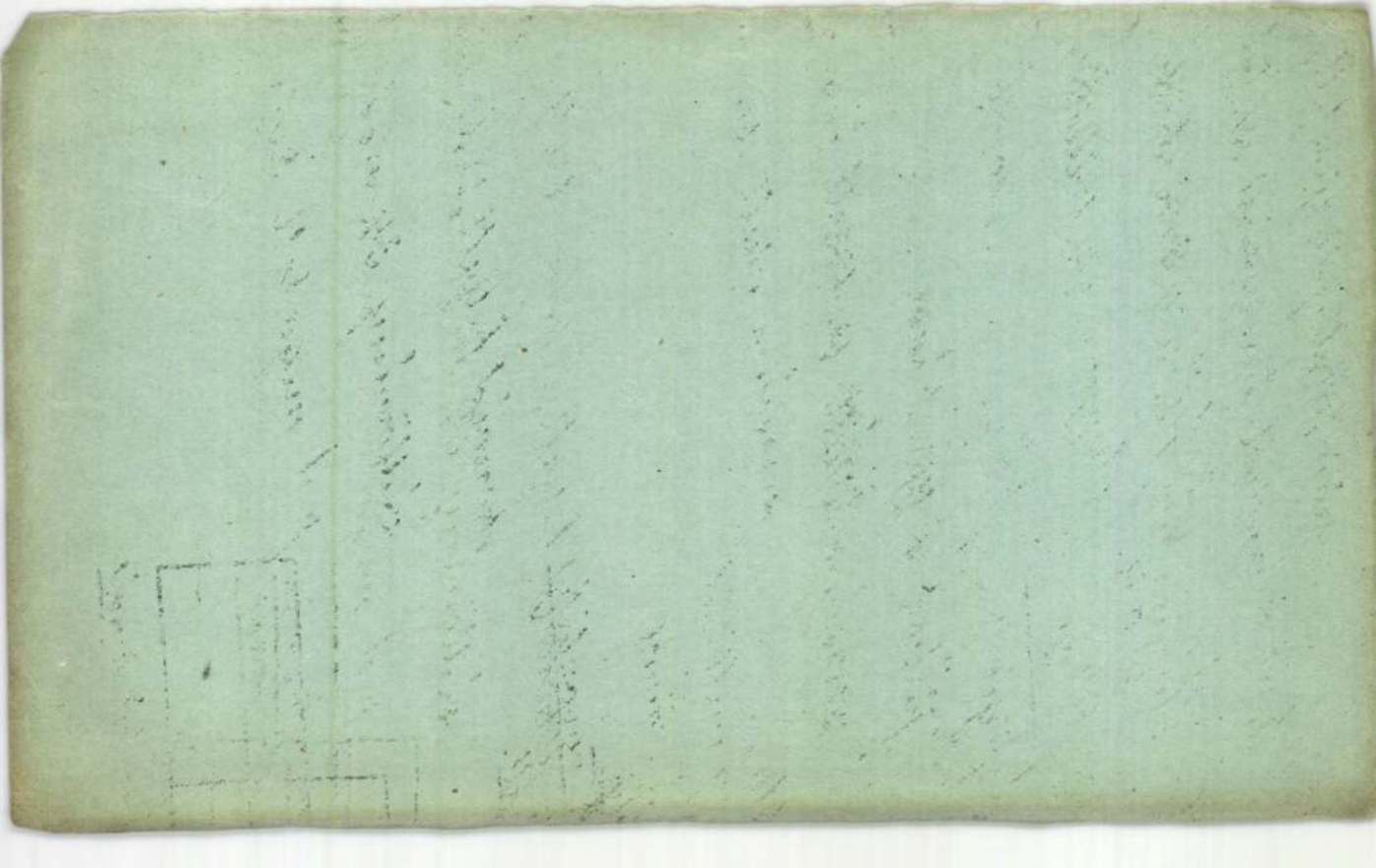

Pastos Gula

epitesz.

Irodalmulag is sokat muridott.

Pártos Gyula

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1880. tavaszi kiáll. II. sor.: "Érseki palota Karlóczán. A gör. kath. szerb nemzeti egyház congressusi választmánya által épitésre elfogadott pályaműv.

1881. őszi kiáll.: A „Foncière" budapesti biztositó-intézet Andrássy-uti palotájának dijazott pályaterve.

1885. orsz. ált. kiáll. (Lechner Ödönnel közösen): Benicky Ádám kastélya Zsámbokon. A m. kir. államvasutak nyugdijintézete székházának távlati képe és alaprajza. — A szegedi városház távlati képe és alaprajza.

MDK

Pártos Gyula .épitész

Épitészek a főváros ellen. Vállalk. Közl. 1907. okt. 16. ciml.

MDK

Pártos Gyula, ép.

42. sz. "Rispatmiamo" jeligés müvét 2000 koronáért megvásárolták az intézet részére.

A budapesti "Belvárosi Takarékpénztár r.t." bérház-tervpályázata. - MP-IP 14. sz. 1908 ápr. 5. 153.l.

Pártos Gyula MDK

1902-ben Lechner Ödön Leitersdorfer /később Lajta/ Bélával társulva részt vett a pozsonyi posta és távirópalota tervpályázatán. Sikertelenül, mert az első díjat Pártos Gyula nyerte el.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

103.1.

Pártos Gyula

Az Iparmüvészeti Muzeum épitése után megszönik Lechner Ödönnek Pártos Gyulával való együttmüködé Már a kőbányai templom épitésénél sem emlitik a társas viszonyt.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

83. lap.

Pártos Gyula

Az Iparmüvészeti Muzeum /Pártos és Lechner terve/

Az épület előterében elhelyezett emléktáblán Pártos a maga nevét vésette Lechner Ödön elébe, pedig Pártos csak mütermük adminisztrativ teendő: látta el a tervező munkához vajmi kevés köze lehetett.

Dr. Kissarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961. 51-66.lap.

alósok által a 18. században
öknek, és valóban nem sze-
régitől kissé észak felé, jó-
Berendezése új, csak az elő-
ésőbarokk fafaragvány, egy
ató tárgyról tudunk: a gyö-
siklott át egykor a vizitáto-
lt ide 1786 után, mivelhogy
Az új templomban nem volt
tte meg, ott gyönyörködhe-

tély és sekrestye egy kis falu-
ajós, szentélye keskenyebb,
sekrestye. Toronyról a rajz
i, az országleírás kis, szolid

PÁRTOS Gyula építész

Taby, Alex: Hlavná pošta v Bratislave.
= P a M., 1998/4. 30–35. ll

Pártos Gyula

MDK

Repr:

Az Iparművészeti Muzeum /Lechner éPártos/ üvegfedésü udvarának vasszerkezetü kupolája.

64. lap. 47. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

PÁRTOS GYULA

-e -i: A szegedi munkák VII.

Az Épttési Ipar 1883 dec. 9, 455-456

A város új házairól, elemző /nem csak dicsérő/ ismertetés

Pártos Gyula

Repr: az Iparművészeti Muzeumról/Pártos-Lechner

A Muzeum és iskola tervrajza. Üllői uti homlokzat 1902.
54.l. 38. kép
... földszinti alaprajza.
55.l. 39. kép.
... sarokkupolája.
56.l. 40. kép.
... épülete. 1896. / Üllői ut és Högyész E. uti homlokzatok/
57.l. 41. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Pártos Gyula MDK

Reprodukciók az Iparművészeti Muzeumról:

Tetőrészlet.
58.l. 42.kép.
Részlet a kupoláról.
59.l. 43. kép.
Részlet az előcsarnok majolikaburkolású mennyezetéből.
60.l. 44. kép.
Részlet az Üllői uti nyitott előcsarnokból.
61. l. 45. kép.
Részlet az előcsarnokból.
63.l. 46. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Pártos Gyula MDK

Lechner Ödönnel

Repr:

A kecskeméti városi Tanácsház tanácsterme.
49. l. 33.kép.

A kecskeméti városi Tanácsház.
50. l. 34. kép.

A szabadkai Városháza pályaterve. 1893 körül.
53.l. 37. kép.

Dr. Kismarty - Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp.1961.

Pártos Gyula épitész.

Képzömüv.Szemle.1880.11.sz.164.l.

MDK

Pártos Gyula

Képzőmüv. Társ. Képzőművészeti Szemle, 1880. 2.évf.. 16.l.

Pártos Gyula építész

Pesti Hirlap. 1879. dec. 15. 3.

a Képzőművészeti társulat ügyei...

Pártos Gyula, építész

M.D.K.

a kecskeméti Városháza tervével szerepelt a párizsi Vi. Cáplkiállitáson

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1879. VIII.évf.

máj. 4. sz. 151. old.

vegyes

d. 27

1 köt. 4 r.

Erdy
János

A bosnai és szerb régi érmek.

63 rézmetszettel és egy körajzú táblával.

= A Magy. Akad. Évkönyvek IX. köt. II. darabja =

Partos Gyula

az 1878-évi párisi kiállitáson a francia kormánytól az Officier d'Academie kitüntető cimmel az ezzel járó diszjelvényt is megkapta

M.M.E.E. közl.

1879. 85-l.

Vegyes

XLIII

1 köt. folio

Ulfsparre,

S. B.

Svenska fornsaker

1.-8. U, I. -XV. képes tábla

Pártos Gyula

építész cikke

Punczmann Gyula:

A sgraffitó-díszítésről és alkalmazásáról az építészetben.

MMÉE Közl

1873. 459–465. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ..... , 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Pártos Gyula

Wrad

Az Építési Ipar

1880. 310. l. (A félegyházi vy templom)

Pártos Gyula

1880. ba fejezte be a Zombori (Állandó Hinhár) épülész tervét. 800–1000 ember. számára.[1])

1) Állandó Hinhár. Vas. Ujs. 1880. 125. l.

degli ungheresi, ma intralciava continuamente la resistenza ungherese per più facilmente farsi padrone del paese esanque e vinto. Invano Mattia Corvino volle trattare di pace ed anche di alleanza con l'imperatore Federigo; gli interessi nazionali ed imperiali ungheresi lo costrinsero ad opporsi all'altro concetto imperiale, contrario agli interessi della Nazione ungherese, a vincerli e ad eliminarlo dal bacino danubiano. La legge suprema della Nazione esigeva cioè che Mattia Corvino, nelle sue guerre, umiliasse l'imperatore tedesco più che nessun altro dei suoi nemici.

L'altro motivo dominante della politica estera di Mattia Corvino è il suo attaccamento all'Italia. Anche questo vantava una tradizione secolare. A partire da Santo Stefano, tutta una lunga serie di re strinsero sempre più stretti i legami culturali e politici fra l'Ungheria e lo Stato papale o gli Stati italiani. Gli Angioini, i quali avevano ottenuto il trono d'Ungheria con l'intervento della chiesa — diven-

Pártos Gyula

Vas. Ujs. 1880. 125. l.

Állandó szinház három épül most a vidéken. A *zomborinak* tervét Pártos Gyula már elkészité; 800—1000 embert magába fogadó szinház lesz, egy páholysorral.

...magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

.....

Zula

z Építési Ipar

1881. 381. l. (A magar építőművészet ir dekében)

...agyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

tanu.

.....

tanu.

Pastos Guile

Grod

Az Epitási Ipar

1881. 238. 249 l.

M.D.K.

Pártos Gyula

Izsó Miklós siremlékének elkészitésére hirdetett pályázatra benyujtotta terveit Kiss György és Huszár Adolf müvésztársai terveivel együtt. A biráló bizottság elnöke Than Mór. A tervek a Mücsarnokban kerülnek kiállitásra, -adja hirül az "Irodalom és Müvészet" c. rovat.

Képes Családi Lapok. Bp. 1881. dec. 11.
4. évf. 11. sz. 175. lap

MDK

Pártos Gyula építész

Izsó siremléke. Vas. Ujs. 1880. 649. l.

Pártos Gyula építész

Budapesti Hírlap, 1881. VII. 8.

23. n. 3. o. (Sz. és K.)

Jbl

Partos Gyula, épitém.

Budapesti Hirlap 1881, VII. 9

24. n. 3. o. A szegedi-ninház

ügye.

Pártos Gyula építész

Pesti Hirlap. 1880. szept. 22. 3.

Izsó Miklós síremléke-ügyében....

Jd

Pártos Gyula épitén

Budapesti Hirlap. 1881, XI. 27

1 kr. 3 o. (ch. cs. k.)

Pártos Gyula

1881. Budapest.

(156) A „Fonciére" budapesti biztosító intézet sugáruti palotájának díjazott pályaterve.

Őszi kiállítás 1881. I sorozat

vegyes

XCVII

Thaly
Kálmán

Árpád és az Árpádok

l. „Csánki" alatt

Pártos Gyula

építész

erod

Ambrozovics Béla:

Pártos Gyula barátomhoz. (Vers).

Mellékelt a MMÉÉ Közl.

1881. évi 3. füzetéhez

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

1965 AUG 1.

1021

írlap 1965.

ÁCSKOZÁS UBAN

hirdetett fokozott katonai intézkedések megvitatása végett

magasrangú amerikai katonatisztek rövidesen tanácskozásra ülnek össze Honoluluban.

Westmoreland tábornok, a délvietnami amerikai csapatok parancsnoka szombaton *Saigonból Honoluluba* repült. *Hongkongban* csatlakozott hozzá *Taylor*, a lemondott nagykövet is, aki három napot tölt *Hawaii*-ban, majd hazautazik *Washingtonba*. A honolului megbeszélésen *Sharp* tengernagy, a csendes-óceáni amerikai csapatok parancsnoka fog elnökölni. Ugy hírlik, hogy a tanácskozás hétfőtől péntekig tart.

Szombaton délelőtt az amerikai légierő ismét bombázta *Hanoitól* 120 kilométerre a *Thanh Hoa-i* villamoserőművet. Amerikai hivatalos közlés szerint szombaton este két újabb támadást intéztek a VDK területe ellen.

Saigonban szombaton este bomba robbant az ausztráliai katonák laktanyájával szemben.

RÓMA

REPÜLŐ-ST

A statisztikák újólag megerősítik: a közhiedelemmel ellentétben a repülés rendkívül biztonságos közlekedési forma.

A nemzetközi polgári repülésügyi szervezetnek a Neues Zürcher Zeitungban közölt adatai szerint a világ légitársaságai (a szocialista országokon kívül) az utóbbi másfél évtizedben évi 20—32 szerencsétlenséget jelentettek. Tavaly például 21-et. A tragédiáknál elpusztult utasok száma 365 és 847 között mozgott. Figyelembe véve, hogy a gépek száma, befogadóképessége, a légi utasforgalom rohamosan nő-

INDEPENDENCE

Medicare

A Missouri-állambeli *Independence* városában *Johnson* amerikai elnök pénteken aláírta az idős amerikai állampolgárok társadalombiztosításáról szóló, úgynevezett *Medicare-törvényjavaslatot.*

A törvény csökkenti a 65

BRÜSSZEL

Megoldódott a bel

Bizalmat kapott

Egész éjszaka tartó politikai vita után a belga alsóház szombaton reggel 131 szavazattal 65 ellenében bizalmat szavazott *Pierre Harmel* keresztényszocialista és szocialista koalíciós kormányának.

Pártos Gyula

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő művekkel vett részt:

1880. tavaszi kiáll. II. sor.: "Érseki palota Karlóczán. A gör. kath. szerb nemzeti egyház congressusi választmánya által épí-tésre elfogadott pályaterv.

1881. őszi kiáll.: A „Foncière" budapesti biztosító-intézet Andrássy-úti palotájának díjazott pályaterve.

1885. orsz. ált. kiáll. (Lechner Ödönnel közösen): Benicky Ádám kastélya Zsámbokon. — A m. kir. államvasutak nyugdíjintézete kór-házának távlati képe és alaprajza. — A sze-gedi városház távlati képe és alaprajza.

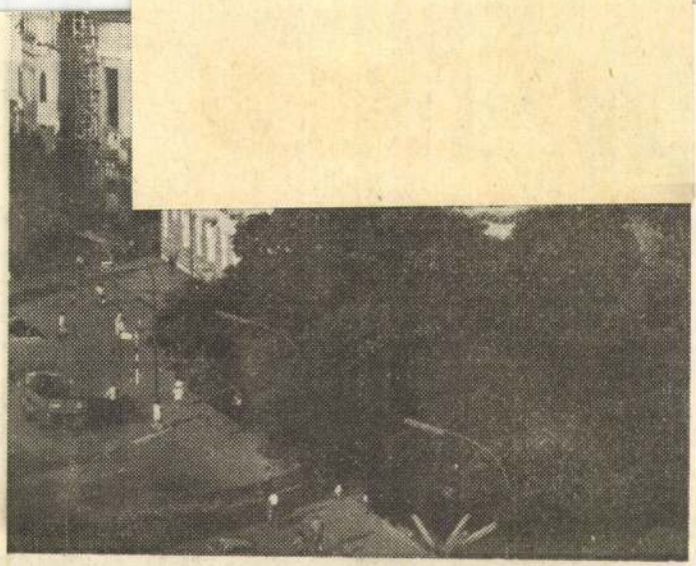

Géza Márkus: Cifra-Haus in Kecskemét
Ungarische Architektur um die Jahrhundertwende

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726

1978 AUG 28

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Gyula Pártos

1021

Gyula Pártos: Schule, Mester utca 19
Ungarische Architektur um die Jahrhundertwende

E-mail: bognarnandor@helyitema.hu

FOGYATÉKKAL ÉLŐK NYARA

A Zöldpont Nyári Szolgálat nyári táborokat szervez a fogyatékkal élők számára. Többek közt lesz vízi és sporttábor is. Az érdeklődők a részletekről a www.budapest.hu honlapon tudnak tájékozódni.

Lokálpatrióta ecsettel

Parrag Emillel rákosligeti otthonában beszélgettünk pályafutásának állomásairól, a kerület művészeti életről és a közelgő életmű-kiállításáról. Mint elmondta: fiatalkorától kezdve vonzódott a művészetekhez, már gyermekként rengeteget rajzolt. Tulajdonképpen egész életében természetes, belülről fakadó igény számára az alkotás – ebből az impulzusból, ebből a lendületből tud újra és újra feltöltődni és meríteni.

CSORBA EDIT

A Budai Képzőművészeti Szabadiskolában, 1945-ben Koffán Károly növendékeként lehetősége nyílt arra, hogy tovább fejlessze rajzkészségét. Ezt követően a Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait, ahol mestere Domanovszky Endre volt.

Önálló kiállítások

Parrag Emil kerületben 1954 óta él, felesége révén lett rákosligeti lakos. Néhány évvel ideköltözésük után a művész éppen a szabadban festett, amikor megállt előtte valaki, akivel beszélgetni kezdett. Kutas Artúr festőművész és rajztanár – ő volt a beszélgetőtárs – ajánlotta fel Parrag Emilnek először, hogy egy kerületi kiállításon is bemutatkozhasson. Erre a megismerkedésük utáni évben, 1959-ben került sor, s azóta már számos helyi tárlaton találkozhattak festményeivel az itt élők.

Az első önálló kiállítására is a XVII. kerületben került sor 1966-ban, a Művészetbarátok Körének szervezésében. A Tóth Tibor nevéhez kötődő társaság több mint hetven tárlatot rendezett, nem egyszer a rendszert kijátszva, hogy a tiltott új művészeti felfogások is megjelenhessenek a közönség előtt. Ezek a félig-meddig illegális kiállítások rengeteg művésznek – köztük Parrag Emilnek – teremtettek lehetőséget arra, hogy önállóan is bemutatkozhassanak. „Talán kevésbé köztudott az itt élők számára, de Rákosliget azokban az években az egyik centruma volt a modern képzőművészetnek" – emlékszik vissza a festőművész.

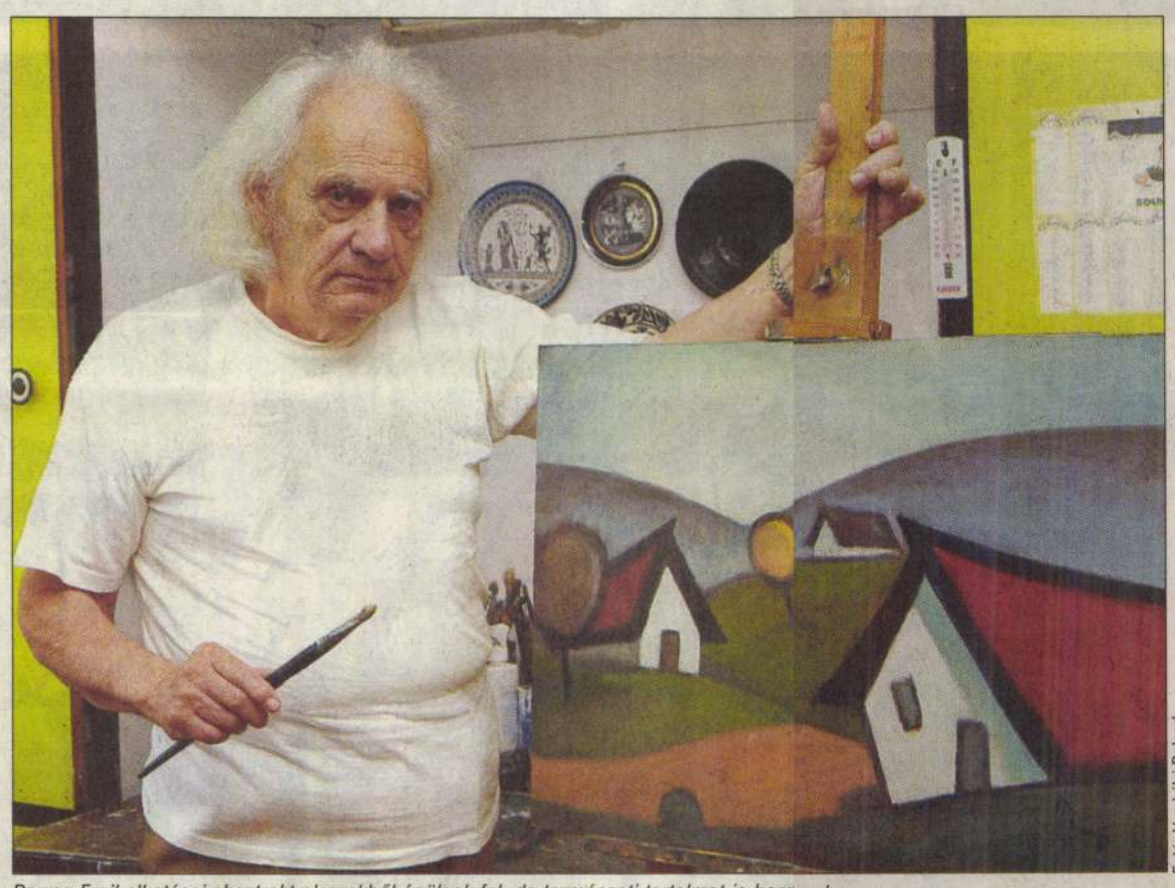

Fotó: Verebélyi Roland

Parrag Emil alkotásai absztrakt elemekből épülnek fel, de természeti tartalmat is hordoznak

Sok évtizedes pályája során Parrag Emil számos stílusváltáson, formai-tartalmi átalakuláson ment át. „Kezdetben természetelvű felfogásban dolgoztam, főleg a klasszikusoktól tanulva" – említi meg a festőművész, aki akkoriban főleg tájképeket, csendéleteket, utcarészleteket és portrékat alkotott.

Negyven éve a pályán

A hatvanas évektől festői nyelve megváltozott: dinamikusabbá vált. Ezt követően ismét gyökeres átalakuláson ment keresztül a festészete. A művész igyekezett a festékanyag lehetőségeit kihasználva alkotni, újabb és újabb technikai megoldásokat keresve.

„Arra törekedtem, hogy minél természetesebb módon nyilvánuljon meg az a folyamat, ami egy mű megalkotását az anyag és a festő közös munkájává teszi" – magyarázza. A 70-es évektől ismét zártabb, racionálisabb felfogásról árulkodnak a munkák – előtérbe került a szín és a plasztika viszonya. Az utóbbi években a művész alkotásai absztrakt elemekből épülnek fel ugyan, de a képei természeti tartalmat is hordoznak.

Ezzel a sokszínű, gazdag pályafutással ismerkedhetnek meg közelebbről mindazok, akik elmennek augusztus 29-én a Csekovszky Árpád Művelődési Házba, a művész életmű-kiállításának megnyitójára, amelyet első önálló tárlatának 40. évfordulója alkalmából rendeznek. Ez az alkalom remek lehetőséget nyújt arra, hogy együtt, szerves egységben tekinthessük meg a különböző korszakokat, amelyek nemcsak szorosan kapcsolódnak össze, hanem egyúttal ellenpontozzák is egymást.

Közéleti szerepvállalás

Az itt eltöltött évek során a művész aktív szerepet vállalt a helyi közéletben, számos kiállítás és egyéb kulturális esemény megszervezése és lebonyolítása kötődik a nevéhez. Nyolc évig a Rákosligeti Polgári Kör elnökeként tevékenykedett, fellendítve a helyi művészeti életet. Emellett tagja a Vigyázó Ferenc Művelődési Társaságnak is. Az utóbbi években csendesebb, visszavonultabb életet él, ismét több időt szentel a festésnek, a közéleti tevékenységeit pedig háttérbe szorítja. A közelmúltban az Abigail Galéria szervezésében műveivel Szöulban is megismerkedhettek a kortárs művészetek kedvelői – az ázsiai kiállításon is tetszést arattak munkái, két festményét meg is vásárolták.

A termékeny életmű korántsem zárul le az augusztusi kiállítással, Parrag Emilnek a kortársak számára még van mondanivalója.

NÉVJEGY

Parrag Emil festőművész
A Somogy megyei Telekiben született 1925. június 11-én. Művészeti tanulmányait a Budai Képzőművészeti Szabadiskolában és a Képzőművészeti Főiskolán végezte. Tagja a Magyarok Világszövetsége - Magyar Képzőművészek és Iparművészek Társaságának és a Renée Társaságnak. Nős, két gyermeke van. Rákosligeten él feleségével és lányával.

Segítség a cukorbetegeknek

Hazánkban körülbelül ötszázezer regisztrált cukorbeteg él. Az elrettentő adatok ellenére az emberek többsége nem fordít kellő figyelmet e kór kialakulásának megelőzésére, az orvosi vizsgálatokra, a szűrésekre.

A Cukorbetegek Budapesti Egyesülete többek között erre a problémára hívja fel a figyelmet, segítséget nyújt a rászorulók számára, hogy könnyebben éljenek együtt ezzel a súlyos betegséggel.

Fotó: Falusi Katalin

Sámán Miklósné (képünkön), a Cukorbetegek Budapesti Egyesületének elnöke lapunknak elmondta, a főváros területén 31 helyen működnek klubjaik. Tevékenységük legfontosabb része a betegoktatás. Minden hónapban klubnapokat tartanak, amelyek alkalmával vércukormérés, vérnyomás- és testsúlymérés, valamint orvosi, dietetikai vagy szakápolási előadás, konzultáció, diétásétel-bemutató szerepel a programok között. A betegek jellemzően csak akkor fordulnak orvoshoz, amikor már nagy a baj. A legrosszabb dolog a cukorbetegségben, hogy nem gyógyítható. A betegnek élete végéig el kell fogadnia ezt az állapotot. Ezért nagyon fontos a cukorszint ideális állapotban tartása.

Troll Judit

ÁLLÁS, OKTATÁS • ÁLLÁS, OKTATÁS • ÁLLÁS, OKTATÁS

Mit írjunk és mit ne?

Sokan bizonyára nagy rutinra tettek szert az önéletrajzírásban, de távolról sem biztos, hogy minden álláskereső tisztában van az önéletrajzok tartalmi és formai követelményeivel.

Az önéletrajzok néhány típusa: A legáltalánosabban használatos formula, az úgynevezett **amerikai típusú** önéletrajz egymástól jól elkülönített fejezeteket tartalmaz, röviden és frappánsan megfogalmazott karriercél megfogalmazásával kezdődik. Az egyes évszámok jól elkülönülnek, az olvasó pontos és tárgyszerű képet kap az elvégzett tanulmányokról, az eddig betöltött pozíciókról és a hozzá kapcsolódó feladatokról. Külön fejezetben jelennek meg a készségek, képességek, illetve az érdeklődési kör.

Gyakran használatos a **kronologikus** önéletrajz, amely formailag igen közel áll az amerikai típushoz. Amiben más, az az, hogyha lehet, még az amerikai típusú önéletrajznál is szárazabb, szikárabb, az iskolai végzettségeket, a szakmai tapasztalatot tartalmazó felsorolás időrendje a jelentől halad a múlt felé. Lényegesen szűkebb körben használatos a **hagyományos** önéletrajz, amely egy összefüggő fogalmazás formájában az életpálya alakulásának lépcsőfokain túl, a a szülők adatait, és a pályázó családi adatait – családi állapot, gyermekek száma – is tartalmazza. Hagyományos önéletrajzot csak akkor írjunk, ha partnerünk egyértelműen ezt a formulát kéri.

Valamennyi önéletrajz fontos formai követelménye az áttekinthetőség, hogy az egyes információk egymástól jól elkülönüljenek. Többoldalas önéletrajz esetében sohase feledkezzünk meg az oldalak megszámozásáról. Az önéletrajzot mindig egyszerű, fehér A4-es lapra készítsük. Fényképet csak akkor mellékeljünk az irományhoz, ha azt a munkáltató kéri, az igazolványkép ne legyen régi, jelenlegi külsőnket tükrözze. A fénykép hátoldalára írjuk rá a nevünket, és külön kis borítékba tegyük az önéletrajzot tartalmazó nagyobb borítékba.

Gondosan ügyeljünk arra, hogy egyetlen helyesírási hiba se legyen az önéletrajzunkban. Az önéletrajz ne tartalmazzon hosszú körmondatokat, egyszerű, rövid, tömör és érthető mondatokból álljon. Ne legyen egy oldalnál kevesebb, és két oldalnál hosszabb.

Az önéletrajz csak a meghirdetett állás betöltéséhez kapcsolható szakképzettségeket tartalmazza. Ha virágkertésznek jelentkezik valaki, szükségtelen feltüntetni a suszterképesítés létét.

A cégeket kizárólag a jelentkező alkalmassága, képessége érdekli. Attól, hogy valakinek a papája egyetemi tanár volt, nem lesz a jelölt jobb virágkertész.

Nemcsak az önéletrajz írásakor, de az állásinterjú alkalmával is kerülni kell annak felsorolását, hogy mi mindent nem tud, mi mindenhez nem ért az álláskereső. Csak a pozitív jellegű információkat, az elvárt tudás meglétét igazoló mondatokat szabad papírra vetni.

Ha a munkaadó kézzel írt önéletrajzot kér, ügyelni kell az olvashatóságra, törekedni kell az esztétikus írásképre. Akkor is tilos mással megíratni, ha valaki csúnyán ír.

Dobi Ágnes

Árulkodik a kézírásunk

Különösen a nagyobb cégekre jellemző, hogy meghirdetett álláshelyeikre jelentkezőktől kézzel írott önéletrajzot kérnek. Sok esetben a beérkezett iratok írásmintaként szolgálnak, s azokat grafológiai elemezéseknek vetik alá.

Barna Erikától, a CEREG – Grafológiai Akadémia vezetőjétől grafológusától többek között arra kerestünk választ, mit árul el a kézírás, lehet-e a kézírással hazudni, valamint, hogy ki és milyen feltételekkel juthat az írásképből kiolvasható információk birtokába.

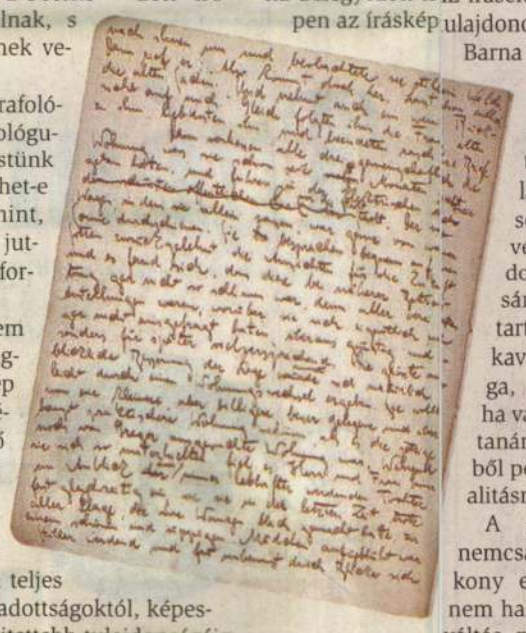

A kézírásával nem lehet, és nem is tud senki sem hazudni, hangsúlyozta a grafológus. Az íráskép elemzéséhez optimális körülmények között több, különböző időszakból származó írásminta áll a grafológus rendelkezésére, de jobb híján már egy aláírt A4-es oldalnyi írásból is lehet elemzést készíteni. A kézírás a teljes személyiség lenyomata, így az adottságoktól, képességektől kezdve az ember legrejtettebb tulajdonságáig gyakorlatilag az írásból minden kiderül. Minden, ami fizikai, lelki, szellemi szinten zajlik bennünk nyomot hagy a kézírásban és egy avatott, szakmailag felkészült elemző számára olvashatóvá válik.

Tudni kell, hogy senkinek sincs joga más írását az illető tudta és belegyezése nélkül elemeztetni.

Magyarországon sajnos sokszor más a gyakorlat. Gyakran előfordul, hogy az érintett hozzájárulása nélkül készül írásáról elemzés, a másik etikai vétség, hogy ha belegyezett is az íráselemzésbe, az eredményt éppen az írásképet tulajdonosa nem kapja kézhez.

Barna Erika hangsúlyozta, a szakma etikai szabályai szerint a grafológust titoktartási kötelezettség terheli, így értelemszerűen munkavállaláshoz kapcsolódó elemzések készítésekor a munkavégzéssel összefüggő tulajdonságok, adottságok feltárására kell szorítkoznia. Nem tartozik a munkáltatóra a munkavállaló szexuális irányultsága, de egészen más a helyzet, ha valaki pedagógusnak, nevelőtanárnak jelentkezik és írásképéből pedofiliára, vagy homoszexualitásra utaló jelek olvashatók ki.

A grafológia természetesen nemcsak más kezében lehet hatékony eszköz, legalább ilyen, ha nem hasznosabb, ha a munkahelyváltás, pályamódosítás előtt mi magunk elemeztetjük írásunkat. Az íráselemzés segítségével rálelhetünk az alkatunknak, képességeinknek megfelelő foglalkozásra, így a változtatás után boldogabb, sikeresebb emberekké válhatunk.

A Helyi Téma azonnali belépéssel keres a budapesti és a dél-budai agglomerációba munkatársat Média-referens munkakörbe.

Feladat:
-Magas szintű kapcsolattartás meglévő ügyfelekkel, új ügyfelek és lehetőségek felkutatása
-Hirdetési felületek értékesítése.

Elvárások:
-Kiváló kommunikációs és empatikus készség
-Értékesítési tapasztalat
-Határozott fellépés, önálló munkavégzés
-Közép- vagy felsőfokú végzettség.

Amit kínálunk:
-Kiemelkedően magas alapfizetés és versenyképes jutalékkulcs
-Vezető munkatársakkal támogatott munkavégzés
-Előrelépési lehetőség

Jelentkezés módja:
Elektronikus formában várjuk a fényképes önéletrajzokat a következő email címre: csandaeszter@helyitema.hu

BUDAPESTI KOMMUNIKÁCIÓS FŐISKOLA BKF

Pótfelvételi a BKF-en levelező és nappali szakon 2006 augusztusában
• Gazdálkodási és menedzsment szak
• Nemzetközi gazdálkodási szak
• Kommunikáció és médiatudomány szak
• Közszolgálati szak

Szakirányú továbbképzések 2006 szeptemberétől
• Protokoll és rendezvényszervező
• Televíziós újságíró, -szerkesztő
• Public Relations

Választható felsőfokú szakképzések:
• Kis- és középvállalkozási menedzser
• Televízióműsor-gyártó
• Intézményi kommunikátor
• Reklámszervező szakmenedzser

Pótfelvételi 2006

WWW.BKF.HU Kommunikáció – Üzlet – Közszolgálat

Cím: 1148 Budapest, Nagy Lajos király útja 1-9.
Telefonszám: 06-1-2733090
Telefax: 06-1-2733099
E-mail: info@bkf.hu
Web: www.bkf.hu
SMS-vonal: 06-20-poli-bkf (06-20-2255-253)

KERÜLETÜNK

SZÜNIDEI PROGRAMOK

Diákoknak szervez tartalmas szünidei foglalkozásokat a Rákoskerti Művelődési Ház Szüni-Dö-Dő címmel. Augusztus 7-e és 10-e között a gyerekek kirándulnak, készíthetnek különféle termékekből játékokat, és megismerkedhetnek a lótartással és lovagolhatnak is.

Ösztönzött jogkövetés

Elégedetten nyilatkozott az egyik közszolgálati rádióban a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetője. Elmondta, hogy hatékony volt a parlagfűirtás tavaly Magyarországon, 22 százalékkal csökkent ugyanis a parlagfű pollenkoncentrációja az előző évekhez képest. A szakember szerint ez alapvetően az emberek jogkövető magatartásának, emellett a civil szervezetek és tárca akcióinak, a büntetéseknek, illetve az időjárásnak is köszönhető. Tavaly 19 ezer hektárnyi parlagfüves területet derítettek fel, 8600 esetben rendeltek el kényszerkaszálást, és 218 millió forint bírságot szabtak ki. A minisztérium álláspontja szerint ez az összeg elég jelentős ahhoz, hogy jogkövető magatartásra ösztönözze az embereket. Látható tehát a tendencia, hogy egyre többekben tudatosul: a parlagfüvet mindannyiunk egészsége érdekében irtani kell – tette hozzá a szakember. A június 30-ai parlagfű-mentesítési határidőt követően az idén is megindultak a felderítések. Ahol parlagfüves foltot találnak, ott elrendelik – a tulajdonos, illetve a földhasználó költségére – a kényszerkaszálást. Ennek a költsége nemcsak a terület méretétől, hanem a domborzati viszonyoktól is függ, mivel más költsége van a kézi és a gépi kaszálásnak.

Nem árt tehát felhívni a figyelmet arra, hogy a védekezési költség mellett húszezertől kétmillió forintig terjedő növényvédelmi bírságot is kiszabhatnak a törvényt megszegőkre – ösztönzendő a jogkövetést.

B. N.

Hagyományőrző íjászat

Fotók: Verebélyi Roland

A Malomparknál elterülő réten gyűlt össze, az Őrtüzek a Magyarságért Alapítány keretén belül szerveződő íjászkör tagjai. Szinte mindenkinek már saját felszerelése van, egyénre szabott pulykatollas, acél vagy rézhegyvégű nyílvesszővel, és akad olyan gyerek is, aki gyakorló íját is magasabb kategóriájúra cserélte. A fegyver javításában a tanárok, edzők segítenek. A szakkör keretein belül a résztvevők elméleti képzést is kapnak, fontos ismereteket szerezhetnek az íj szerkezetéről, karbantartásáról, és persze az ősi magyar kultúráról is.

Az edző, *Répási Károly* három éve ismerkedett meg az íjászat tudományával. Az első évben autodidakta módon, majd két évet *Vojnits Pál* edző mellett tanulva sajátította el az íjászatot. Kemény munkával, olykor napi nyolc-tíz óra gyakorlással készült fel, kitartása kitűnő példa a gyerekek előtt is. Mint mondja: az íjászat magányos, embert próbáló sportág, harcművészet. Csüggedésnek, feladásnak itt nincs helye, valahányszor földre pottyan a vessző, mindig érte kell szaladni, és újra meg újra fel kell feszíteni, addig próbálni, míg a célpontba végül a te vessződ hegy fúródik. Csapatmunka, összetartás nem kell hozzá – bár a kalandozó, honfoglaló magyarok együtt, csapatban portyáztak – de mégis kizárólag rajtad áll vagy bukik, hogy célba találsz e vagy sem. Ősi ösztönből feszíted a nyilat az íjra, és az íjjal együtt te is megfeszülsz, várva a pillanat szabad, röpke repülését, hogy végül elérj a biztos célpontba.

Budavári Judit

Nálunk van hitele!
Pénzügyi, befektetési és hiteltanácsadás Ingatlanforgalmazás
HITELEK (Forint és deviza)
• Jelzálog alapon
• Lakáscélra
• Szabad felhasználásra
• Kedvezőtlen hitelek kiváltására
EGYÉB SZOLGÁLTATÁSAINK: (igényfelmérés alapján)
• Nyugdíjtervezés
• Vagyontárgyak védelme
• Gondoskodás gyermeke jövőjéről
• Megtakarítás
• Adókedvezmény/állami támogatás
• Egészség, baleset
Mindezt elintézheti az otthonából!
HÍVJON ÉS MEGYÜNK!
HITELIRODA ÜGYLET 2004 KFT
1065 Budapest, Hajós u. 21.I/1
Tel.: 373-0361, 06/20-312-5598
06/20-260-8604
LEGYEN ÖN IS MUNKATÁRSUNK!

MR. Pocak
Ha nagyméretű ruha a gondja, Mr. Pocak megoldja!

Extra méretű férfi ruházat és méret utáni szabóság, sportruházattól az elegánsig.
Öltönyök 48-72-ig, extra méretű cipők 47-50-ig!
Ingek, övek, pólók, fehérneműk és nadrágok. Kosztümök, szövet-, bőrkabátok, bőrnadrágok méret utáni készítését vállaljuk, normál mérettől extra méretig nők és férfiak részére.
Ruhák igazítását (nadrág felhajtását), zippzár cseréjét vállaljuk.
XVII. ker. Pesti út 20/4.
(a McDonald's oldalán lévő üzletsoron)
Tel.: 06-20-478-4852, 06-30-390-8116
www.mrpocak.hu
Nyitva tartás: H-P: 10-18-ig, Szo: 9-13-ig.

ÉDEN INGATLANIRODA
BP. XVII. PESTI ÚT 170/B
(VÁROSHÁZÁVAL SZEMBEN)
TEL.: 256-0423, 06-70-360-4196,
06-70-296-0646, 06-70-948-4031

XVII. Rákoskerten zöldövezetben 3 szobás családi ház, teljes szuterénnel, melléképülettel (22 m2), beépíthető tetőtérrel. Csendes utca, szép környezet.

Családi napközi Rákoskerten

Sok helyen az országban, így a XVII. kerületben is nagy az igény az anyukák körében a bölcsődei ellátásra. Csupán ebben a kerületben 800-900 gyermeket szeretnének bölcsődében elhelyezni, ám mindössze háromszáz apróság befogadására képesek a kerületi intézmények.

A családi napközik eleinte inkább vidéken terjedtek el, mára azonban a fővárosban is szép számmal működnek ilyen intézmények, ahova 14 hetes kortól, 14 éves korig járhatnak a gyerekek. Ezeket a napköziket általában szakképzett pedagógusok működtetik saját családi házukban. Egy gyermek ellátása állami napköziben éves szinten egymillió-kétszázezer forintba kerül, míg a családi változatban ötszázezer forintnyi összegért felügyelnek, családiasabb környezetben a kicsikre, és amellett, hogy itt teljes ellátást kapnak a gyerekek, fejlesztő foglalkozásokon is részt vesznek. Azért is hasznosak ezek a vállalkozások, mert van olyan anyuka, aki egy héten csak kétszer adja be a gyerekét, és ezt az állami intézményekben nem tehetné meg.

Három éve működik Rákoskerten a Zsebibaba Családi Napközi *Hatvani Anikó* irányításával. Itt az óvodára készítik fel a gyerekeket, segítenek a szocializációban, és naponta mindössze hét gyermekkel foglalkoznak. Hatvani Anikó, aki a napközi mellett három saját gyermeket is nevel, elmondta, hogy vannak játszóházas foglalkozások, bábokkal mesél a gyerekeknek, de minden hónapban jön egy bábcsoport is. Többször mennek a gyerekekkel kirándulni, ami közös családi kirándulás, együtt készülnek karácsonyra, húsvétra. Egy-egy tanévet videóra rögzítenek és az eseményeket, s az év végén DVD-re írva minden szülő megkapja, elteheti emlékbe.

A szerző felvétele

A napközi bejáratánál: Hatvani Zoltán, Anikó, Zsombor, Szabolcs és Csenge

Hatvani Zoltán, Anikó férje kezdeményezésére létrehozták 2006. januárjában a Boldogabb Gyermekkorért Családi Napközi Alapítványt, amelyen keresztül támogatásokat szeretnének szerezni azért, hogy sérült, vagy beteg gyerekek is járhassanak a Zsebibababába. Ide a gyerekek többsége Rákoskertről érkezik, de Csömörről is jönnek, és jelenleg is van autista, ételérzékeny, mozgásában elmaradott gyermek a csoportban.

Hatvani Anikó elmondta, hogy családja – férje Hatvani Zoltán és gyermekei *Zsombor, Szabolcs* és *Csenge* – támogatása nélkül nem jöhetett volna létre ez a napközi, amely saját házukban működik, ahol hétköznaponként több kisgyerek éli mindennapjait.

Váradi Eszter

CITROËN
Kívánj egy Citroënt!
CITROËN XSARA PICASSO
3 100 000 Ft-tól
Kedvezmény:
1 500 000 Ft

A feltüntetett kedvezmények a magyarországi készleten lévő gépkocsikra érvényesek.

CITROËN BERLINGO
2 320 000 Ft-tól
Kedvezmény:
1 000 000 Ft

CITROËN C4
2 990 000 Ft-tól
Kedvezmény:
1 000 000 Ft

CITROËN C5 HDi
4 640 000 Ft-tól
Kedvezmény:
2 000 000 Ft
A kedvezmények az akcióban részt vevő márkakereskedésekben érvényesek 2006. július 1-jétől a készlet erejéig, de legkésőbb 2006. július 31-ig bezárólag; a természetes személyek által leadott ügyfélmegrendelésekre vonatkoznak. Az akciós ajánlatok más kedvezményekkel nem vonhatók össze! A képen látható autók illusztrációk. Az árak a regisztrációs adót, a kedvezményt és az ÁFA-t tartalmazzák. Jelen hirdetés nem minősül ajánlatnak; a változtatás jogát fenntartjuk. A kedvezmény mértéke az aktuális árlista áraiból értendő.
CITROËN Finanszírozás
www.citroenpasztor.hu
A CITROËN a TOTAL-t választotta.
CITROËN PÁSZTOR
1173 Budapest, Pesti út 2. Tel.: 257-7777
E-mail: ertekesites@citroenpasztor.hu
TOTAL
CITROËN

THéma Helyi
Ez a téma már nem csak egész BUDAPESTEN!
PONT ITT!
Apróhirdetés-felvétel
Az apróhirdetés-felvételi pontok lapzártája: szerda 14 óra
THéma Helyi
Ez a téma már nem csak egész BUDAPESTEN!
Ha egy másik kerületben lévő hirdetési pont után érdeklődik, kérjük hívja a 814-4763-as telefonszámot!
Kerületi apróponjaink elérhetőségei:
Éden Ingatlan Iroda
1173 Bp., Pesti út 170/b. Nyitva: h.–p.: 10–18. T./fax: 256-0423
info@edeningatlan.hu
City Cartel Ingatlaniroda
1173 Bp., Pesti út 40. (üzletsor). Nyitva: h.–p.: 9–19 szo.: 9–13.
T.: 253-5007, 253-5864, ingatlan@citycartel.hu
Vitéz Bútorstúdió
1171 Bp., Péceli út 137. Nyitva: h.–p.: 10–18, szo: 9–14, v.: 9-12.
T.: 258-1784
„NÉ-RO" LA-NE.SZI Bt.
1173 Bp., Pesti út 290. Nyitva: h.: 14–17, k.–p.: 9–17, szo.: 9–12. T.: 257-1875
My Café; Wampum Kft.
1173 Bp., Flamingó u. 19. (67-es busz Szürkebegy u.-i megállójánál).
Nyitva: minden nap 10–19. T.: 253-0987, fax: 253-0986, www.wampum.hu